531

ԳՐՔ ԱՌ ԿՈՆ ԵՎ ՀԻՆ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻՑ։

ՈՐՈՇԵԱԼ ՈՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱԾ

ՅԱՐԵՎԱՆԴԱԿ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՆԻՑ։

ՏՊԱԳՐԵԹԵՍ ՅԱՄԻ 1801. Ի ՄԱՐՏԻ 1։

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՅՈՎՀԵՓԱՅ ՀԱՅՈՑ
ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ։

Ի ՎԱՆԱՆՏԻԱ։

Ի ՊԱՆՍ ՍՐԲՈՑՆ ԳԱԶԱՐՈՒ։

22
9-88

ՍՈՐՈՎ

ԵՒ ՍՈՒԲՒ ՀՈԳՒՈՅՆ

ՎԻՃԱԿ

145

նէս մկրտեաց ՚ի Ջուր . այլ դուք մկրը-
տիցիք ՚ի Հոգին Սբ , ոչ յետ բազում
ինչ աւուրցս այսոցիկ ։ * Եւ նոքա մա- 6
տուցեալ հարցանէին զնա՝ և ասէին .
Տէր՝ եթէ ՚ի ժամս սոսկ յայսմիկ հաստա-
տանելոյ լինես զարքայութիւն Իսրայէլի ։ * Ասէ 7
ցնոսա . ոչ է ձեզ գիտել զժամս և զժա-
մանակս , զոր Հայր եդ յիւրում զօրու-
նութեան . * այլ առնիցէք զօրութիւն ՚ի Հա- 8
ստանել Հոգւոյն սրբոյ ՚ի վերայ ձեր . և եղի-
ջիք ինձ վկայք յԵրուսաղէմ և յամենայն Հրէաստա-
նի և ՚ի սամարիա , մինչև ՚ի ծագս երկ-
րի ։ * Եւ զայս ասացեալ առաւ , մինչդե- 9
հայէին նոքա՝ վերացաւ . և առնոյր կա-
ղաւ զնա յաչաց նոցա ։ * Եւ մինչ դեռ 10
սրտնդեալ էին ընդ երկինս երթալոյ նմա ,
և ահաւասիկ արք երկու երևեցան նոցա ՚ի
հանդերձս սպիտակս , * որք և ասացին . 11
արք գալիլեացիք՝ զի կայք հայեցեալ ընդ
երկինս ։ Այս յի՝ որ վերացաւն ՚ի ձէնջ
յերկինս , սոյնպէս եկեսցէ՝ զոր օրինակ
տեսիք զնա երթալ յերկինս ։ * Ապա 12
դարձան յԵրուսաղէմ յանուանեալ լերանէն ձի-
թենեաց . որ է մերձ յԵրուսաղէմ ըստ շաբաթ-
ուան ճանապարհի ։ * Եւ եթէ մտին , 13
ին ՚ի վերնատունն՝ ուր վանքն էին .
ետրոս և յակոբոս՝ յովհաննէս և անդ-
կաս՝ փիլիպպոս և թովմաս՝ բարթո-
ղոմէոս և մատթէոս՝ յակոբոս ա-
լփեան և շմաւոն նախանձայոյզ՝ և յու-

դա

14 դա յաւիտեան: * Այսքա ամենեքեան
էին հանապազորդեալ միաբան յաղօթս
հանդերձ կանանմբք, և մարեմաւ մաբդն
յիսի՝ և եղբարբք նորա:
15 * Ի՛ աւուրսն յայնոսիկ յարուցեալ Պետ
րոս ի մէջ եղբարցն՝ ասէ (և էր
անդ բազմութի անուանց իբրև հարիւր
16 և քսանից): * Այրք եղբարք պարտ էր
կատարել գրոյն, զոր յառաջադոյն ա
սաց Հոգին սբ ի բերանոյ դաւթի, վա
յուդայի՝ որ եղև առաջնորդ ունելոցն
17 յիսի. * զի ի թիւս մեր էր ընդ մեզ. և
հասեալ էր նմ վիճակ պաշտամանս այ
18 սորիկ: * Այս ստացաւ դեօղ ի վարձուց
անիրաւուե. և ուռուցեալ հերձաւ ընդ
19 մէջ՝ և հեղաւ ամ իւր ընդ նմ: * Ի յայտ
նի եղև ամենեցուն որ բնակիեալ են ի
լուսաղէմ. մինչև կոչել գեղջն այնմիկ
բարբառովն իւրեանց ակեղդամայ. այս
20 ինքն է՝ դեօղ արեան: * Զի գրեալ է
ի գիրս սաղմոսաց. եղիցի ջնակուն նո
ա՛ւերակ, և մի՛ ոք լիցի՝ որ բնակիցէ ի
21 նմ. և զկարգ նորա առցէ այլ: * Ընդ
պարտ է յարանցս յայսցանէ՝ եկիե լոցա ընդ
մեզ յամ ժամանակի, յորում մտաւ և
22 ել առ մեզ տր յս. * սկսեալ ի մկրտու
տենէն յովհաննու մինչև յօրն՝ յորում
վերացաւ ի մէնջ. վկայ յարուեան նր ընդ
23 մեզ լինել միոմ՝ ի սոցանէ: * Եւ կա
ցուցին երկուս. զյովսէփ՝ որում քար

սաբբայն կոչեին, որ անուանեցաւն յուս-
տոս. և զմնատաղիա։ * Այլ կացեալ յա- 24
ղօթս՝ ասեն. դու Տէր սրտագէտ ամե՛ն
յայտնեա զմի ոք՝ զոր ընտրեցեր՝ ի տե- 25
ցանել յԵրկոցունց. * առնուլ զվիճակ
աւազտանանս այսմիկ՝ և զառաքելու-
թեան, յորմէ անկաւ յուդաս գնալ՝ ի տեղի իւր։
* Այլ ետուն վիճակս նոցա, և եւաներ վի- 26
ճակն մատաղեաց. և համարեցաւ ընդ
մեռեալսն առաքեալսն։

Գլ. Բ։

Այլ՝ ի կատարել աւուրցն պենտեկոս- 1
տէից՝ էին ամենեքեան միաբան՝ ի
միասին։ * Այլ եղև յանկարծակի հընչ- 2
իւն յերկնից՝ եկեալ իբրև սաստիկ հող-
մոյ. և ելից զամ տունն յորում նստէին։
* Այլ երևեցան նոցա բաժանեալ լեզուք 3
իբրև՝ ի հրոյ. և նստաւ էրասքանչիւր
՝ի վերն նոցա։ * Այլ լցան ամենեքեան հոգ- 4
եւով սրբով, և սկսան խօսել յայլև այլ
լեզուս՝ ոյր և հոգին տայր բարբառել
նոցա։ * Այլ էին յերկիր բնակեալ հրեայք 5
ազգք երկիւղածք՝ յամ ազգաց որ՝ի ներ-
քոյ երկնից։ * Այլ իբրև եղև բարբառս 6
այս՝ եկն միաբան բազմութիւնն և խառնե-
ցաւ. զի լսէին յիւրաքանչիւր լեզուս խօ-
սել նոցա։ * Այլ զարհուրեան ամենեքեան, 7
և զարմանային՝ և ասէին ընդ միմեանս.
ոչ աւասիկ ամենեքեան սոքա որ խօսին՝

գա-

8 պատրաստիք են. * և վիարդ լսեմք մեք
յիւրաքանչիւր բարբառս մեր յորում
9 ծնեալ եմք։ * Պարթևք, և մարք, և
Ելամացիք, և որ բնակեալ են ՚ի միջա-
գետս, ՚ի Հրէաստանի և ՚ի գամիրս ՚ի
10 պոնտոս և յասիա. * ՚ի փռուգիա և ՚ի
պամփիւլիա՝ յեգիպտոս և ՚ի կողմանս լի-
բացւոց, որ ՚ի կիւրենացիս, և որ եկք
11 հռոմայեցիք։ * Հրէայք՝ և եկք նոցուն,
կրետացիք և արաբացիք՝ լսեմք խօսիլ
նոցա ՚ի մեր լեզուս զմեծամեծս ՚ին։
12 * Այքանչանային ամենեքեան զարմա-
ցեալք, և ասէին ցմիմեանս. զի՞նչ կա-
13 միցի այս լինել։ * Ոմն կիսոցն ՚ի խաղ
արկեալ ասէին, Թէ քաղցուածալից իցեն։
14 * Յանուցեալ պետրոս հանդերձ մե-
ամանեքին՝ ամբարձ զձայն իւր՝ և խօսե-
ցաւ ՚ի նա. արք հրէաստանեայք՝ և որ
բնակեալ եք յերկմամանեքին, այս ձեզ
յայտնի լիցի՝ և ունկն դիք բանից իմոց։
15 * Ո՛չ ոգի դուքդ կարծեք՝ Թէ սոքա ար-
բեալ իցեն. զի դեռ երիք ժամք են ա-
16 ւուրս։ * Այլ այս է՝ որ ասացաւ ՚ի ձեռն
17 մարգարէին յովելեայ։ * Ուրեմն յետ
այսորիկ յաւուրս յետինս՝ ասէ ած, հե-
ղից յոգւոյ իմմէ ՚ի վերայ ամենայն մարմնոյ. և
մարգարէացին ուստերք ձեր, և դստե-
րք ձեր. և երիտասարդք ձեր տեսիլս
տեսցեն, և ծերք ձեր երազովք երազեսջեն
18 զին։ * Այո՛ և ՚ի վերայ ծառայից իմոց՝ և ՚ի վերայ

աղախնայից իմոց՝ յաւուրս յայնոսիկ հե-
ղից յոգւոյ իմմէ, և մարգարէասցին։
19 * Եւ տաց նշանս յերկինս՝ ի վեր՝ և նըշ-
ւանս յերկիր՝ ի խոնարհ, արիւն և հուր
20 և մըրիկ ծխոյ։ * Արեգականն դարձցի՝ ի
խաւար, և լուսինն յարիւն՝ մինչեւ եկ-
21 եալ եցէ օր տեառն մեծ և երեւելի։ * Եւ
եղիցի ամենայն որ հիմարհասցէ զանուն
տեառն, կեցցէ։
22 * Այր Իսրայելացիք, լուարուք զբանս զայ-
սոսիկ. զՅն Նազովրեցի, զայր ցուցեալ
յայ՝ ի ձեզ՝ զօրութ և նշանօք և արուեստ-
սուք, զոր արար նովաւ ած՝ ի միջի ձե-
23 րում. ոյք և դուք իսկ գիտէք։ * Զնա
նախատեալ խորհրդով և կանխադիտու-
թեան ած՝ մատնեալ՝ ի ձեռս անօրինաց՝
24 բեւեռեալ՝ ի փայտի սպանիք. * զոր ած
յարոյց՝ լուծեալ զերկիւնս մահու. քանզի
ոչ էր հնար ըմբռնել նմա՝ ի նմանէ։
25 * Դաւիթ իսկ ասէ ինմանէ. յաւուրսջա-
նայն տեսանէի զտէր առաջի իմ յաջմէ
նայն ժամ, զի ընդ աջմէ իմմէ է, զի մի
26 սասանեցայց։ * Վասն այսորիկ ուրախ եղև
սիրտ իմ, և ցնծացաւ լեզու իմ. և ա-
մարմին իմ քնաւհեսցի յուսով։ * Զի
27 ոչ թողցես զանձն իմ՝ ի դժոխս, և ոչ
տացես սրբոյդ քում տեսանել զապակա-
28 նութիւն։ * Ծանուցեր ինձ զճանապարհս
կենաց. լցուցեր զիս ուրախութիւք երե-
29 սաց քոց՝ ի քաղցրութիւն։ * Այր եղբարք՝

պատուի և համարձակութիւնը ասել վնասա-
հատելոյն դասին. զի մեռանի՝ և թա-
ղեսցի. և դերեզմանն նորա կայ՝ ի մեզ
30 ձերում մինչև յայսօր։ * Ո՛ի մարգարէ
էր, և գիտէր՝ եթէ երդմամբ երդուաւ
նմա ած՝ ի պտղոյ յորովայնէ նը նստու-
31 ցանել յաթոռ նը։ * յառաջագոյն ծա-
նուցեալ յոսեցաւ վնր յարուենն քրի՝ զի
ոչ թողաւ ոգի նը՝ ի դժոխս, և ոչ մարմ-
32 մին նը՝ տես զապականութիւն։ * Ո՛յս
յն յարոյց ած՝ որում ամենեքեան մեք
33 վկայեմք։ * Ա՛ջմէն այ բարձրացեալ,
պատեհս հոգւոյն սրբ ընկալեալ՝ ի հօ-
րէ՝ սփռեաց զայս, զոր դուք իսկ տեսա-
34 նէք՝ և լսէք։ * Ո՛ի ոչ եթէ դաւիթ ել
յերկինս. ասէ իսկ ինքն՝ ասաց տր ին
35 իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ՝ * մինչև եդից
զթշնամիս քո պատուհանդան ոտից քոց։
36 * Ա՛րդ՝ գիտասցէ ամ տունն
Իսրայէլի, զի և տր զնա և օծեաւ ած արար.
37 զայն յն՝ զոր դուք խաչեցիք։ * Ա՛յ-
լուծեալ զայս՝ զղջացան՝ ի սիրտս իւրեանց.
և ասեն ցպետրոս՝ և ցայլ առաքեալսն.
38 զինչ գործեացուք արք եղբարք։ * Ա՛ս
ցնա պետրոս. ապաշաւեցէք՝ և մկրտեաց-
ցի իւրաքանչիւրոք՝ ի անուն յն ին
յոի քրի՝ ի թողուն մեղաց, և ընկալ-
39 ջիք զաւետիս հոգւոյն սրբ։ * Ո՛ի ձեզ
են աւետիքս՝ և որդւոց ձերոց, և ամե-
նայն հեռաւորաց՝ զորս կոչեսցէ տր ած

մեր։ * Եւ այսուհետ բանիւք բազմօք 40
վկայութիւն դնէր, և մխիթարէր զնա՝ և
ասէր. ապրեցարուք յազգէ աստի խո-
տորելոյ յայսմանէ։ * Ոմանք յօժա- 41
րութիւն ընկալեալ զբան նորա մկրտեցան.
և յաւելան յաւուր յայնմիկ ոգիք իբ-
րև երեք հազարք։
* Եւ էին հանապազորդեալք վարդա- 42
պետութեան առաքելոյն, և հաղորդու-
և բեկանելոյ հացին, և աղօթից։ * Եւ 43
լինէր ամենայն անձին՝ ահ և երկիւղ. բազմ
նշանք և արուեստք ի ձեռս առաքելոցն
գործէին. * Ամենայն հաւատացեալքն 44
էին ի միասին, և ունէին զամենայն հա-
սարակաց։ * Եւ զտուրսն ածս և զինչս 45
վաճառէին, և բաշխէին զայն ամենե-
ցուն՝ որպէս զիւրաքանչիւր ոմն լինէր։
* Հանապազօր կանխեալ միաբանութե- 46
ամենայն տաճարն, և առանձին՝ բեկանէին ըստ-
հացն, և առնուին կերակուր ուրախութե
և միամտութեամբ սրտիւ։ * օրհնէին զնա՝ 47
և ունէին շնորհս առ ամենայն ժողովուրդն.
և տէր յաւելոյր ի փրկեալսն հանապա-
զօր ի նոսին։

Գ.Ա։ Գ։

Պետրոս և յովհաննէս ելանէին ի տա- 1
ճար անդր յինն ժամու աղո-
թիցն։ * Եւ էր այր մի կաղ յորովայնէ 2
մօր իւրոյ՝ զոր բառնային դնէին հանա-
պազ

պաղ առ գրան տաճարին, որ կոչէր գե-
ղեցիկ. խնգրել ողորմութիւն յայնցանէ՝
3 որ մտանէին ի տաճարն։ * Որոյ տե-
սեալ զպետրոս և զյովհաննէս՝ զի մտա-
նելին ի տաճարն, աղաչէր ողորմութիւն
4 առնուլ։ * Հայեցաւ ի նա պետրոս յով-
հաննու հանդերձ, և ասէ. Հայեաց ի
5 մեզ։ * Ել դարձաւ ի նա, և ակն ու
6 նէր առնուլ ինչ ի նոցանէ։ * Ել ասէ
պետրոս. արծաթ և ոսկի ոչ ունիմ.
բայց զոր ունիմ՝ զայս տաց քեզ. յա-
նուն յիսի քրիստոսի նազովրեցւոյ արի՝ և գնա։
7 * Ել կալեալ զաջոյ ձեռանէ նորա՝ յարոյց
զնա. և անդէն հաստատեցան բարձք
8 նորա՝ և սրունք։ * Ել վեր վազեաց և սկը-
սաւ գնալ, և եմուտ ընդ նոսա ի տաճարն.
գնալով և վազվազելով՝ և օրհնէր զաստ։
9 * Ել ետես ամենայն ժողովուրդն զնա՝ զի
10 գնալով և օրհնէր զաստ. * և գիտէին
զնա՝ զի սա էր, որ նստէր զի ողորմու-
սաւ գեղեցիկ դրան տաճարին, և լցան
զարմանալեօք ի վերայ նշանին՝ որ եղեւ։
11 * Ել մինչ նա ունէր զպետրոս և զյով-
հաննէս, ընդ ածաւ ամենայն ժողովուրդն առ
նոսա ի սրահն՝ որ կոչէր սողոմոնի՝ զար-
12 մացեալք։ * Իբրև ետես պետրոս, պա-
տասխանի ետ ժողովրդեանն. արք իս-
րայէլացիք՝ զի զարմացեալ եք ի վերայ
այսորիկ՝ կամ ընդ մեզ՝ զի եք սլշուցեալ,
իբրու թէ անձին զօրութիւք ինչ՝ կամ քա-

13 ջուբք արտութեալ ի գնալդ դմա։ * Եւ ճշ
աբրահամու՝ և ած սահակայ՝ և ած յա
կովբայ, ած հարցն մերոց փառաւորեաց
զորդի իւր զյս. զոր դուքն մատնեցիք՝
14 և ուրացայք առաջի պիղատոսի, ի դա
տել նր արձակել։ * Եւ դուք զսքն և
զարդարն ուրացայք, և խնդրեցիք այր
15 մի մահապարտ շնորհել ձեզ։ * Եւ զա
ռաջնորդ կենացն սպանիք, զոր ած յա
րոյց ի մեռելոց. որոմ մեք իսկ վկայ
16 եմք։ * Եւ հաւատովք անուճան նորա
զսա՝ զոր տեսանէք և գիտէք, հաստա
տեաց անուն նր. և հաւատքն որք նո
վաւ, ետուն դմա զառողջութիւնս զայս՝
17 յանդիման ձեր ամենեցուն։ * Եւ արդ
ղբարք՝ գիտեմ զի անդիտութ արարիք
18 ոչ և իշխանքն ձեր։ * Եայլ ած՝ որպէս
յառաջագոյն պատմեաց ի բերանոյ ա
մենայն մարգարէից զչարչարեալն քրս իւ
19 րոյ՝ նոյնպէս և կատարեաց։ * Եդուք՝ ա
պաշաւեցէք և դարձարուք ի ջնջել լը
20 մեղս ձեր. * որպէս գի եկեսցեն ժամա
նակք հանգստեան յերեսաց տն. և ա
ռաքեսցէ զյառաջագոյնն կատեալն ձեզ՝
21 զյս քս։ * Օ որ պարտ է երկնից ընդու
նել մինչև ի ժամանակս ամենեցուն
հաստատելոյ. զորոց խօսեցաւ ած ի բե
րանոյ սրբոց մարգարէից։
22 * Ո՞ւմեք ասացեալն մեր, թէ մար
գարէ յարուսցէ ձեզ տր ած ձեր յեղ
բարց

բարոյ ձերոյ իբրև զիս , նմա՛ լո՛ւիջիք՝ եւ
23 ուսի՝ որ զինչ և խօսեսցի առ ձեզ ։ * Այլ
եղիցի ամ անձն՝ որ ո՛չ լո՛ւիցէ մարգա-
րէին այնմիկ , սատակեսցի՛ ի ժողովրդե-
24 նէն ։ * Այլ ամ մարգարէք՝ որ՛ի սամո՛ւե-
լէ և այսր՝ խօսեցան , և պատմեցին զա-
25 ւուրս զայսոսիկ ։ * Դո՛ւք էք որդիք մար-
գարէիցն՝ և ուխտին , զոր ուխտեաց Աս-
ծ եւ հարս ձեր , և ասէ ցաբրահամ՝ ՚ի զա-
ւակի քումմ օրհնեացին ամ ազգք երկրի ։
26 * Ձեզ նախ յարոյց Աս ծ զորդի իւր , և
առաքեաց զնա օրհնել զձեզ՚՚ ՚ի դառնալ
ձեզ իւրաքանչիւր ՚ի չարեաց ձերոց ։

Գ ։ Ա ։

1 Այլ մինչդեռ խօսէինն նորա եւ ժողովրդ
դեամն , հասին՚ի վրայ նոցա քահանայա-
պետքն և իշխանք տաճարին՝ և սադու-
2 կեցիքն , * զայրագնեալք վ՛ա ուսուցա-
նելոյն զժողովուրդն՝ և պատմե՛լոյ յհին
3 կայրուսի մեռեալոց ։ * Ա՛խեցին ՚ի նա եւ
ձեռս իւրեանց . և եդին զնա ՚ի բանտի՝
4 մինչև ՚ի վաղիւն , զի էր եւ երեկս ։ * Այլ
բազումք ՚ի լսողաց բանին՝ հաւատացին.
և եղև թիւ մարդկան իբրև հազարաց
5 հնգից ։ * Այլ եղև ՚ի վաղիւ անդր՝ ժո-
ղովեալ նոցա զիշխանսն և զերիցսունս և զը-
6 գիւրսն յԵ՛ղեմ , * և զաննա քահանայա-
պետ՝ և զկայիափա , և զյովհաննէս և
զաղեքսանդրոս , և որք միանգամայն էին

յարդիւ քահանայութեան։ * Եւ կացոյց 7
զեաւ զնա ՚ի մէջ հարցանելին . որով զօ-
րութեամբ կամ որով անուամբ արարեք դուք
զայս ։ * Յայնժամ պետրոս լցեալ հոգ- 8
եով սրբով՝ ասէ ցնա . իշխանք ժողովր-
դեան՝ և երիցունք ՚Իլի . * եթէ արժա՛ն 9
ինչ կայ մեզ դատել զմեզ այսօր վ՛ա երախ-
տեաց առն մերոյ տկարի, որով սա բժշկե-
ցաւ ։ * Յայտնի լիցի ամենեցուն ձեզ՝ և ամ 10
ժողովրդեանդ Իլի . զի յանուն յի՛ քրի
նազարեթացւոյ՝ զոր դուքն խաչեցիք՝ զոր
ացն յարոյց ՚ի մեռելոց , նմանա՛ս սա կայ
առաջի ձեր ողջացեալ ։ * Նա՛ 11
է վիմն անարգեալ ՚ի ձէնջ շինողացդ , որ ե
դարձեալ ՚ի գլուխ անկեան . * և չիք այլով իւիք 12
փրկուն . զի և ոչ անուն այլ տոյ ՚ի մարդիկ՝
զոյ երկնից տուեալ ՚ի մարդիկ՝ որով պար-
ժանս լինիլ մեզ ։
Եւ * Տեսեալ ՚ի համարձակութիւն պետ 13
րոսի և յովհաննու , և ՚ի վեր հասեալ՝ թէ
արք տգէտք՝ և առանց դպրութեան են ,
զարմանային . զի ճանաչէին զնա՝ թէ ընդ
յիսի էին . * և զայրն ևս տեսանէին զբժշ 14
կեալն՝ զի կայր ընդ նմա . և ոչինչ կարէին
ասել ընդդէմ ։ * Եւ հրամայեալ 15
նոցա արտաքս քան զաստեանն երանել , խոր
հեցան ընդ միմեանս , * և ասեն . զի՞նչ 16
արասցուք արանցս այսոցիկ՝ զի երեւելի
նշան եղեւ ՚ի ձեռն նոցա . յայտ՝ իսկ բնակ
ցաց եղեմի յայտ է , և ոչ կարեմք ուրա
նալ ։

17 նաև ։ * Աստուած ազգիս այսորիկ
Իսրայէլի ընտրեաց զհարսն մեր ի ժողովրդեանն, ազատանաստուկ նոցա արար զնոսա
18 ի հանդերձ բարձրութեան իւրոյ ընդ նոսա ։ * Եւ հոգեկերակրեաց զնոսա ամս
19 ինչ քառասնից ի տանջանսն ի անապատի ։ * Եւ սատակեալ ազգս յեօթն ազգաց
Քանանացւոց՝ ետուն ժառանգութիւն նոցա
20 զերկիրն նոցա ։ * Ընդ որս ամս չորից հարիւրից եւ յիսնից՝ ետ դատաւորս մինչ
21 ցՍամուէլ մարգարէ ։ * Եւ անտի խնդրեցին թագաւոր, եւ ետ նոցա Աստուած
զՍաւուղ որդի Կիսայ, այր յազգէ Բենիամինի, ամս քառասուն ։
22 * Եւ մերժեալ զնա՝ յարոյց նոցա զԴաւիթ թագաւոր, որում եւ վկայեաց ասելով
Գտի զԴաւիթ որդի Յեսսեայ, այր ըստ սրտի իմում, որ արասցէ զկամս իմ
23 ամենայն ։ * Յայսմանէ զաւակէ ըստ խոստմանն յարոյց Աստուած Յիսուս
24 Փրկիչ Իսրայէլի ։ * Որում նախ քարոզեաց Յովհաննէս զմկրտութիւն ապաշխարութեան
25 ամենայն ազգի Իսրայէլի ։ * Եւ իբրեւ լնոյր Յովհաննէս զընթացս իւր, ասէր
Զոմանս զիս կարծէք թէ իցեմ դուք, ոչ եմ ես, այլ ահա գայ յետ իմոյ, զոր
ես ոչ եմ արժան լուծանել զկօշիկս ոտից նորա ։
26 * Արք եղբարք, որդիք ազգի Աբրահամու, եւ որ ի ձեզ երկնչին զԱստուծոյ,
ձեզ բանս փրկութեան սորա առաքեցաւ ։
27 * Զի որ բնակեալքն Երուսաղէմ եւ իշխանք նորա՝ զայս ոչ ճանաչեցին,
եւ զձայնս մարգարէիցն որ ընթեռնուին զամենայն շաբաթ դատեցին

մին ի վեր սըկ ոտքս քո յեն՝ զոր օձերն,
հերսակերես և պանտաս սիրասուս՝ աղ-
գօք և ժողովրդովք նըմ, * առնել որչափ 28
ձեռն քո և կամք յառաջագոյն տահմանե
ցին լինել։ * Եւ այժ՝ տէր՝ հայեսց ի 29
սպառնալիս նոյ, և տուր ծառայից քոյ
ամ համարձակութիւն խօսել զբանն քո։
* ի ձգել զձեռն քո ի բժշկութիւն, և նըշ- 30
անս և արուեստս՝ լինել անուամբն սըկ
ոտքս քո յեն։ * Եւ մինչ կային նոքա 31
յաղօթս՝ շարժեցաւ տեղին՝ յորում էին
ժողովեալ, և լցան ամենքին Հոգւով սրբով
և խօսէին զբանն աստ համարձակութիւն։
* Եւ բազմութեանն հաւատացելոցն էր սիրտ 32
և անձն մի. և ոչնք ի նոցանէ ասէր զընն
չից իւրոց թէ իւր իցէ. այլ էր նոյն ամ
ենայն հասարակաց։ * Եւ զօրութեամբ թող 33
մեաւ տային վկայութիւն առաքեալքն զյա
րութեն նոյն տեառն քրիստոսի. և շնորհք մեծ
էին ի վերայ ամենեցունցն։ * Եւ ոչնք կա- 34
րօտեր ի նոսա. զի որ միանգամ տեարքն
էին գեղից կամ տարածանց՝ վաճառէին
և բերէին զգինս վաճառեցոցն, * դնէին 35
առ ոտս առաքելոցն. և բաշխէին իւրա
քանչիւր՝ որպէս ումեք պիտոյ լինէր։
* Յովսէփ՝ որ կոչեցաւն բառնաբաս ա- 36
ռաքելոց անտի, որ թարգմանի՝ որդի
մխիթարութե, ղեւտացի յազգէ՝ կիպրա
ցի. * էր նըմ գիւղ, վաճառեաց՝ և եբեր 37
զգինն՝ և եդ առ ոտս առաքելոցն։

Գլ. Ե։

Գլ. Ե.

1 Եւ այր ոմն անանիա անուն, հանդերձ
կնաւ իւրով ասփիրաւ՝ վաճառեաց
2 ագարակ. * և խորհեցաւ ի գնոց անտի՝
գիտեալով և կնոջն. և բերեր մասն ինչ՝ եդ
3 առ ոտս առաքելոցն։ * Եւ ասէ պետրոս.
անանիա՝ ընդէր ելից սատանայ զսիրտ
քո՝ ստել քեզ հոգւոյն սրբոյ, և խորհել ի
4 գնոյ դեղջն. * ոչ ապաքէն մինչ կայր՝
քո էր, և ի վաճառեալն ընդ քո իշխանու-
էր. զի՞ դու եդեր ի սրտի քում զվրա
զայս. ոչ ստեցեր մարդկան, այլ աստ
5 ծոյ։ * Եւ լուեալ անանիա զբանս զայսոսիկ՝
անկաւ և եհան զոգի. և եղև ահ մեծ
ի վերայ ամենեցուն՝ որ լուանն զայն։
6 * Յոտն կացին երիտասարդքն՝ և ամփո-
7 փեցին զնա, և տարան թաղեցին։ * Եւ
եղև իբրև ժամք երեք անցին, և կինն ոչ
ոչ գիտեր զինչ եղեաւն էր, եմուտ ի
8 ներքս։ * Պատասխանի եւ նմա պետրոս՝
և ասէ. ասա դու ինձ՝ թէ այնչափ գնոյ
դգեօղն վաճառեցիք։ և նա ասէ. այո
9 այնչափ։ * Եւ ասէ ցնա պետրոս. զի՞ կ՝
զի միաբանեցայք դուք փորձել զհոգին
Տեառն. ահա ոտքն՝ որ թաղեցին զայրն քո
10 ի դրան, հանցեն և զքեզ։ * Եւ անկաւ
անդէն առ ոտս նորա և եհան զոգի. մտին
երիտասարդքն՝ գտին զնա մեռեալ, և
11 հանին թաղեցին առ արն իւրումն։ * Եւ

եղև

եղև երկիւղ մեծ ՚ի վերայ ամենայն եկեղեցւոյն,
և ՚ի վերայ ամենեցուն՝ որ լսէին զայն։
12 Ընդ * այս ՚ի ձեռս առաքելոցն լինէին նշանք
և արուեստք բազումք ՚ի ժողովրդեանն.
և էին միաբան ամենեքեան ՚ի սրահին
Սողոմոնի։ * 13 Եւ յայլոց անտի ոչնչ իշխէր
մերձենալ առնն. այլ յարդէր զնա ժո-
ղովուրդն։ * 14 Եւ առաւել ևս յաւելուին
հաւատացեալքն ՚ի տէր, բազմութիւնք ա-
մանց և իգանանց. * 15 մինչև ՚ի հրապարակ
արկանել զհիւանդս և դնել զնոսա ՚ի մահ-
լահիսք և մահիճս խրթանց. զի ՚ի անցա-
նել պետրոսի՝ գոնէ հովանի նորա հասցէ
ումեմն ՚ի նոցանէ։ * 16 Եւ ժողովէր բազ-
մութիւն քաղաքացն անտի յԵրու-
սաղէմ՝ բերելոյն զհիւանդս և զնեղեալս յայլոց
սպիտոց. որք և բժշկիւին ամենեքեան։
17 * Յարուցեալ քահանայապետն, և ա-
մենեքին որ ընդ նմա՝ և աղանդ սադուկեց-
ւոց՝ լցան նախանձմամբ։ * 18 Եւ արկին զոր-
ձեռս յառաքելսն, և եդին զնա հրապա-
րակաւ ՚ի բանտի։ * 19 Եւ հրեշտակ տեառն
գիշերի եբաց զդրունս բանտին, և հան-
եալ զնա՝ ասէ. * 20 գնացէք՝ կացէք ՚ի տա-
ճարին, և խօսեցարուք ընդ ժողովրդեանն
զամենայն պատգամս կենացս այսոցիկ։ * 21 Եւ
լուեալ լուան, մտին ընդ առաւօտն ՚ի տա-
ճարն՝ և ուսուցանէին։ Եկին քահանայա-
պետն՝ և որ ընդ նմա, հրաւիրեցին միաբան
ազատեանն՝ և զամենայն ծերակոյտ որդւոցն
Իսրայէլի,

ելն, և առաքեցին ՚ի բանտն ածել զնա։
22 * Եւ երբեք եկեալն ոստասաւորքն՝ ոչ գտին
զնա ՚ի բանտին. դարձեալ անդրէն պատ-
23 մեցին, * և ասեն. Թէ զբանտն գտաք
փակեալ ամենայն զգուշութե, և զպահապանս
արտաքոյ կայեալ առ դրանն. բայց՝ և ՚ի
24 ներքս զոք ոչ գտաք։ * Իբրև լուան
զբանս զայս իշխանքն տաճարին և քահա-
նայապետքն՝ հիանային վասն, Թէ զի՞նչ
25 արդեօք լինիցի այն։ * Եւ եկեալ ոմն պատ-
մեաց նոցա՝ Թէ ահա արքն զորս եդիք ՚ի
բանտի՝ կան ՚ի տաճարին, և ուսուցա-
26 նեն զժողովուրդն։ * Յայնժամ երթեալ
իշխանն ոստասաւորօքն հանդերձ՝ ած զնա
ոչ բռնութե. քանզի երկնչէին ՚ի ժողովրդէ
27 գեներն՝ զի մի քարկոծեսցին։ * Եւ ած-
եալ զնա՝ կացուցին յատենին. և հարց ցնա
28 քահանայապետն, * և ասէ. Ոչ պատ-
ուիրեցով պատուիրեցաք ձեզ՝ մի ուսու-
ցանել յանունն յայն, և արդ՝ ահաւա-
կի լցիք զիեմ ուսմամբ ձերով, և կա-
միք ածել ՚ի վերս մեր զարիւն զայն
29 նորին։ * Պատասխանեալ ետ պետրոս և
այլ առաքեալքն և ասեն. Հնազանդել
30 պարտ է մեզ առաւել քան մարդկան։ * Ած-
հարցն մերոց յարոյց զյի՝ զոր դուք սպա-
31 նիք կախեալ զփայտի։ * Զնա ած ա-
ռաքնորդ և փրկիչ բարձրացոյց աջովն
իւրով տալ ապաշխարութիւն Իսրայէլի և թո-
32 ղութիւն մեղաց։ * Եւ մեք եմք վկայք բա-

Ելից

նոցա այսոցիկ, և հոգին նոք՝ զոր ետ նոճ
հնազանդեցոց իւրոց։ * Այլ նոքա իբրև 33
լուան, առաստանային և խորհէին սպա-
նանել զնոսա։
Բև * Յարուցեալ ոմն ի մէջ ատենին փարի- 34
սեցի՝ որում մանուն էր գամաղիէլ, սրբնա-
ուսոյց՝ պատուական ամենայն ժողովր-
դեանն. հրամայեաց սակաւիկ մի զարան
արտաքս առանել։ * Այլ ասէ ցնոս. այրք 35
ի՛նչ լացիք՝ հայեցարուք ի ձեզ վ՛ասարանցս
այսոցիկ՝ զինչ արժան իցէ գործել։ * Յա- 36
ռաջ քան զաւուրս զոյսոսիկ յարեաւ
Թեւդաս՝ ասել զանձնէ, Թէ իցէ ոմն.
յոր անկան արք Թուոյ իբրև չորեքհա-
րիւր. որ սպանաւ՝ և ամենեքեան որ ին-
քեան էին ընդ նմ, ցրուեցան՝ և եղեն
յոչինչ։ * Յետ նորին յարեաւ յուդա գա- 37
լեացի՝ յաւուրս աշխարհագրին. և ար-
ուտամբեցոյց ժողովուրդ բազում զկնի
իւր. և նա կորեաւ՝ և ամենեքեան որ
նմանին հաւանեալ էին, ցրուեցան։ * Այ- 38
զմիս ասեմ ձեզ. ի բաց կացէք յա-
նանցդ յայդցանէ՝ և Թոյլ տուք դոցա.
զի Թէ ի մարդկանէ իցէ խորհուրդդ
այդ կամ գործդ, քակտեսցի. * ապա Թէ 39
Յովյ է՝ ոչ կարէք քակտել զդոսա. գուց-
ցէ և ընդդէմարտք գտանիցիք։ * Հաւա- 40
նեցան նմ. և կոչեցեալ զառաքեալսն՝
զան հարին, և պատուիրեցին՝ մի և ա-
ւել յանուն Յսի. և արձակեցին զնոս։

* Այլ

41 * Եւ նոքա գնային ի ներկայութենէ ժողովոյն ուրախ լինելով զի արժանի եղեն անարգել
42 ինչ կրել վասն անուանն նորա։ * Եւ ամենայն օր ոչ դադարէին ուսուցանել և աւետարանել զՅիսուս զքրիստոս։

ԳԼՈՒԽ Զ։

1 Եւ յաւուրսն յայսոսիկ՝ ի բազմանալ աշակերտացն, եղեւ տրտունջ յունացն առ հեբրայեցիսն. վասն արհամարհեալ լինելոյն՝ ի պաշտամանն հանապազորդ
2 զորդիս այրիքն նոցա։ * Ուստի տասն երկոտասանքն զբազմութիւն աշակերտացն՝ և ասեն. ոչ է հաճոյ մեզ թողուլ զբանն Աստուծոյ՝ և
3 պաշտել զսեղանս։ * Այնուհետեւ եղբարք՝ վկայեցարուք ի ձեզնէ արս եօթն, (լիս հոգւով սրբով և իմաստութեբ.) զորս կա-
4 ցուսցուք ի վերայ պիտոյիցս այսոցիկ. * և մեք աղօթից և պաշտաման և բանին
5 հպատակ լիցուք։ * Եւ հաճոյ թուեցաւ բանն առաջի ամենայն բազմութեանն. և ընտրեցին զստեփանոս՝ այր լի հաւատով և հոգւով սրբով, և զփիլիպպոս և ըզպրոքորոն և զնիկանոռ և զտիմոնէնա և զպարմենաս՝ և զնիկողայոս զեկն անտիոքացի։
6 * Զորս կացուցին առաջի առաքելոցն. և աղօթեալ արձակեցին ի
7 վերայ նոցա զձեռս։ * Եւ բանն Աստուծոյ աճէր. և բազմանայր թիւ աշակերտացն յոյժ յերուսաղէմ։ և բազում ժողովք

ի քա-

՚ի քահանայապետին անուանին հաւատոյն ։
ԻԲ * Ստեփաննոս՝ այր լի շնորհօք և զօրու- 8
թեամբ, առնէր արուեստս և նշանս մեծա-
մեծս ՚ի ժողովրդեանն ։ * Յարեան ոմանք 9
՚ի ժողովրդենէն, որ հոչէր ընդէմ նորա՝
և հիւրընայուց՝ և ազատբանդրացւոց՝ և
որ ՚ի կիլիկեցւոց՝ և յասիոյ, վիճել ընդ
ստեփաննոսի. * և ոչ կարէին զդէմ ու- 10
նել իմաստութեանն և հոգւոյն, որով
խօսէր ։ * Յայնժամ հրասարեցին արս 11
ոմանս ասել. Թէ լուաք զդա խօսել
բանս հայհոյութեամբ ՚ի մովսէս և յԱստ ։
* Եւ խուովեցին զժողովուրդն և զերէց 12
սունս և զդպիրսն. և հասեալ՝ ի վերայ յափշ-
տակեցին զնա՝ և տարին յատեան ։ * Եւ 13
կացուցին վկայս սուտս՝ որ ասէին, այր
այս ոչ դադարէ խօսել բանս հայհոյու-
թեան զտեղւոյն սըբոյ՝ և զօրինացն ։ * Զի 14
ասաք ՚ի դմանէ զի ասէր՝ Թէ յիսուսիոյ
ոմն՝ նա քակտեսցէ զտեղիս զայս, և փո-
խեսցէ զօրէնս՝ զոր ետ մեզ մովսէս ։ * Եւ 15
հայեցեալ ՚ի նա ամենեքեան՝ որ նստէին
յատենին, տեսին զերեսս նորա իբրև զե-
րեսս հրեշտակի ։

Գլուխ Է։

Ասէ քահանայապետն՝ Թէ արդարև 1
այդպէս իցէ ։ * Եւ նա ասէ. 2
Արք եղբարք և հարք՝ լուարուք ինձ ։ Ած
փառաց երեւեցաւ հօր մերոյ աբրահամ

մին

մու միտքդեռ ՚ի միջագետս էր, մինչեւ
բնակեցուցեալ էր զնա ՚ի Խառան. և ա-
3 սէ ցնա։ * Ել յերկրէ քումմէ և յազգէ
քումմէ, և եկ յերկիր՝ զոր ցուցից քեզ։
4 * Յայնժամ ելեալ յերկրէն քաղդէացւոց
բնակեցաւ ՚ի Խառան։ և անտի յետ մե-
ռանելոյ հօր նորա՝ փոխեաց, և ածանդրեա-
տեցոյց զնա յերկիրս յայսմիկ, յորում
5 դուք այժմ բնակեալ եք։ * Եւ ոչ ետ
նմա ժառանգութիւն ՚ի սմա, և ոչ քայլ մի
ոտին. և խոստացաւ տալ նմա զնա ՚ի բնա-
կութիւն, և զաւակին նորա յետ նորա, մինչ ոչ
6 դոյր նմա որդի։ * Խօսեցաւ ացծ այսպէս,
թէ եղիցի զաւակն նորա պանդուխտ յօտար
երկրի. և ծառայեցուսցեն զնա՝ և չար-
7 չարեսցեն սմա չորեքհարիւր։ * Եւ զազ-
գըն՝ որում ծառայեսցեն դատեցայց ես,
ասէ ացծ. և յետ այսորիկ ելցեն՝ և պաշ-
8 տեսցեն զիս ՚ի տեղւոջս յայսմիկ։ * Եւ
ետ նմա ուխտ թլփատութեան։ և ապա ծնաւ
զիսահակ, և թլփատեաց զնա յաւուր
ութերորդի. և Իսահակ զՅակովբ. և
9 Յակովբ զերկոտասանն նախահարս։ * Եւ
նախահարքն նախանձեալ ընդ Յովսեփայ՝
վաճառեցին յեգիպտոս. և էր ացծ ընդ նմա։
10 * Եւ փրկեաց զնա յամենայն նեղութեանց նո-
և ետ նմա շնորհս և իմաստութիւն առաջի
փարաւոնի արքային եգիպտացւոց. և
կացոյց զնա իշխան եգիպտացւոցն՝ և ամ-
11 ենայն տան նորա։ * Եկն սով յամենայն երկիրն
եգիպտ-

Եգիպտոսի, և՝ի քանանն եղուկ մեծ.
և ոչ գտանէին կերակուր հարքն մեր։
* Այլ լուեալ յակովբայ թէ գտանի կե- 12
րակուր յեգիպտոս, առաքեաց զհարսն
մեր յառաջագոյն։ * Այլ յերկրորդումն 13
եւս ծանեաւ յովսէփ եղբարց իւրոց. և
յայտնի եղև ազգն նորա փարաւոնի։
* Առաքեաց յովսէփ՝ և հրաւիրեաց զհայր 14
իւրն զհայրն իւր, և զամ ազգատոհմին
ոգիս եօթանասունս և հինգ։ * Այլ կէր 15
յակովբ յեգիպտոս՝ և վախճանեցաւ
ինքն և հարքն մեր։ * Այլ փոխեցան՝ի սիւ- 16
քեմ, և եդան յայրին, զոր ստացաւ աբ-
րահամ գնով արծաթոյ յորդւոցն եմոր
հայ՝ի սիւքեմ։ * Այլ երբ մերձեցաւ ժա- 17
մանակ աւետեացն՝ զոր խոստացաւ ած
աբրահամու, աճեաց ժողովուրդն՝ և
բազմացաւ յեգիպտոս. * մինչև յարեաւ 18
այլ թագաւոր յեգիպտոս՝ որ ոչ ճանա-
չէր զյովսէփ։ * Նա հնարեցաւ ազգին 19
մերում, և չարչարեաց զհարսն մեր՝ առ-
նել ընկեցիկ զմանկունս նոցա՝ զի մի ապ-
րեսցին։ * Յորում ժամանակի ծնաւ և 20
մանկտ, և էր հայտաւ առաջի ած. որ և
սնաւ՝ի տան հօր իւրոյ ամիսս երիս։
* Այլ ընկեցիկն առնել զնա՝ եբարձ զնա 21
դուստր փարաւոնին, և սնոյց զնա իւր
յորդեգրին։ * Այլ վարժեցաւ մանկտ 22
ամ իմաստութեամբ եգիպտացւոցն. և էր զո-
րաւոր բանիւք և գործովք իւրովք։ * Այլ 23
երբ

րև լցաւ նոր քառասնաամեայ ժամանակ ,
անկաւ ՚ի սէրտ նոր շրջել զեղբարբքն իւ-
24 րովք՝ զորդւովքն իւրի ։ * Եւ տեսեալ
զայն զրկել՝ զչարեցաւ, և խնդրեաց ըզ-
ւիւժ զրկելոյն՝ սպանեալ զեղիպտացին։
25 * Ո մտաւ ածէր Թէ իմացոյն եղբարբ
նոր, զի ոճ ՚ի ձեռն նոր տալոց էր ազիրևու-
26 Թիւն նոյ . և նոքա ոչ իմացան ։ * Եւ ՚ի
վաղիւ անդր երևեցաւ նոյ մինչդեռ մար-
տնչէին՝ և վարեաց զնա ՚ի խաղաղութիւն ,
ասէ . այրք՝ եղբարբ էք , ընդէր զրկէք
27 զմիմեանս ։ * Եւ որ զրկէր զընկերն ,
մերժեաց զնա՝ և ասէ . ո՞վ կացոյց զքե-զ
28 իշխան և դատաւոր ՚ի վէր մեր ։ * Ո՞վ Թէ
սպանանե՞լ կամիցիս զմե՝ զօրօրինակ ըս-
29 պաներ երէկ զեղիպտացին ։ * Եւ մինչ
եաւ մոլեցա ՚ի բանիցս յայտցանէ , և եղև
պանդուխտ յերկրին մադիամու . ուր
ծնաւ երկուս որդիս ։
30 * Եւ ՚ի կատարել ամացն քառասնից , ե-
րևեցաւ նմա յանապատի լերինն սի-
նայ հրեշտակ տեն ՚ի բոց հրոյ մորենւոյն ։
31 * Եւ մովսէսի տեսեալ՝ զարմացաւ ընդ
տեսիլն , և ՚ի մատչելն նոր նշմարել՝ եղև
32 ձայն տեն ։ * Ես եմ ած հարց քոց , ած
աբրահամու՝ և սահակայ՝ և յակովբայ .
և զահի հարեալ մովսէս՝ ոչ իշխեր հա-
33 ել ։ * Եւ ասէ ցնա տեր . լոյծ զկօշիկս ո-
տից քոց , զի տեղիդ՝ յորում դու դաս կա-
34 ցեր՝ երկիր սբ է ։ * Տեսանելով տեսի

ղտար-

զանարգանս ժողովրդեան իմոյ՝ որ յԵ-
գիպտոս, և լուար հեծութեանն նոցա, և ի-
ջի փրկել զնոսա. և արդ՝ եկ առաքեցից զքեզ
յԵգիպտոս։ * Զայն մովսէս՝ զոր ուրա- 35
ցանեն և ասեն. ո՞վ կացոյց զքեզ իշխան և
դատաւոր՝ ի վերայ մեր, զնա այժ իշխան և
փրկիչ առաքեաց՝ ի ձեռն հրեշտակին,
որ երևեցաւ նմա՝ ի մորենւոջն։ * Այս 36
եհան զնոսա՝ արարեալ նշանս և սքանչե-
լս յերկրին եգիպտացւոց՝ և՝ ի կարմիր
ծովուն, և յանապատին՝ ամս քառա-
սուն։ * Այս է մովսէս, որ ասաց որդ- 37
դւոյն իսրայէլի. մարգարէ յարուսցէ Տէր
ձեր ինձ ի եղբարց ձերոց իբրև զիս, նմա
լսիջիք։ * Այս է՝ որ եղև յեկեղեցւոջն 38
յանապատին ընդ հրեշտակին, որ խօսե-
ցաւ ընդ նմա՝ ի լերինն սինայ՝ և ընդ հարսն
մեր. որ ընկալաւ զպատգամս կենդա-
նիս՝ տալ մեզ։ * Որում ոչ կամեցան 39
հնազանդ լինել հարքն մեր. այլ մեր-
ժեցին՝ և դարձան սրտիւք նոցա յԵ-
գիպտոս։ * Եւ ասեն յահարոնէ. արա՛ 40
մեզ աստուածս, որ երթայցեն առաջի
մեր. զի մովսէսն այն՝ որ եհան զմեզ
յերկրէն եգիպտացւոց, ոչ գիտեմք զի
եղև նմա։ * Եւ արարին յաւուրսն յայ- 41
նոսիկ սրճի, և մատուցին զոհս կռոց, և
ուրախ լինէին՝ ի գործս ձեռաց իւրեանց։
* Դարձոյց այժ՝ և մատնեաց զնոսա՝ ի 42
պաշտօն զօրուն երկնից. որպէս և գրեալ

է ՚ի գիրս մարգարէից . մինչեւ զի՞նչ եւ
պատուիրատուս մատուցիցէ ինձ զամն քառա-
43 սուն յանապատին՝ տո՛ւնդ իլլի ։ * և ա-
ւուք զվրանն մողոքայ , և զաստղն աս-
տուածոյն Հռեմփիայ , զպատկերսն՝ զոր ա-
րարիք երկիրպագանել նմ՛ . և փոխեցից
44 զձեզ յայն կողմն քաբելացւոց ։ * Խո-
րանն վկայուե՛ր էր ընդ հարսն մեր յանա-
պատին . ոյզ հրամանն ետ որ խօսէրն ընդ-
մովսէսի , առնել զայն ըստ օրինակին զոր
45 ետես ։ * Ո՛ր և ընկալեալ քե՛րին հարքն
մեր հանդերձ յեսուայ ՚ի վիճակ ազ-
գացն , զորս մուրժեաց ՚ից յերեսաց հար-
46 սից մերոց . մինչև յաւուրս դաւթի , * ո՛ր
եգիտ շնորհս առաջի նմա , և խնդրեաց
47 գտանել վկայարկս ՚ից յակովբայ ։ * Եւ
48 և սողոմոն շինեաց նմա տուն ։ * Բայց
ո՛չ եթէ բարձրեալն ՚ի ձեռագործ տա-
ճարս բնակէ . այլ ոյզ մարգարէն ասէ .
49 * երկինք աթոռ իմ է՛ն , և երկիր պա-
տուհանաց ոտից իմոց . ո՞րպիսի տուն շի-
նեցիք ինձ ասէ տէր . կամ զի՞նչ տեղի
50 հանգստեան իմոյ . * ո՛չ ձեռն իմ արար
51 զայս ա՞մ ։ * Խստասիրտնո՛ցք և անթլ-
փատք սրտիւք և ականջօք . դո՛ւք հա-
կառակ հոգւոյն սրբոյ հակառակ կայք .
52 ոյզ հարքն ձեր և դո՛ւք ։ * Ո՞՛ ՚ի մար-
գարէից ո՛չ հալածեցին հարքն ձեր . և
սպանին զոմանսիկ որ յառաջագոյն պատ-
մեցին վ՛ր գալստեան արդարոյն , որոյ

գուք այժմ մատնիչք և սպանօղք եղէք.
53 * որք առիք զօրէնս ՚ի հրամանս հրեշ-
տակաց, և ոչ պահեցիք։ * Եւ լուեալ
54 զայս զայրանային ՚ի սիրտս իւրեանց, և
55 կրճտէին զատամունս ՚ի վր նր։ * Եւ
նա էր լի հոգւով սրբով. հայեցաւ յերկ-
նի՝ և ետես զփառս Աստուծոյ, և զՅն
կայր ընդ աջմէ նմա. և ասէ՝ ահա տեսա-
նեմ զերկինս բացեալ՝ և զորդի մարդոյ
56 զկայ ընդ աջմէ նմա։ * Աղաղակեալ ՚ի
ձայն մեծ՝ խցին զականջս իւրեանց, և
57 թիւրեցին առ հասարակ ՚ի վր նր։ * Եւ
հանեալ արտաքոյ քաղաքին՝ քարկոծէին.
և վկայքն դնէին զձօրձս իւրեանց առ
ոտս երիտասարդի միոջ՝ որ կոչէր Սաւ-
58 ուղ։ * Եւ քարկոծ առնէին զՍտեփանոս,
նոյն, որ կարդայր և ասէր. Տէր Յս՝ ըն-
59 կալ զոգի իմ։ * Եւդ ծունր՝ և աղաղակ
եաց ՚ի ձայն բարձր. Տէր՝ մի՛ համարիր
զոգա զայս մեղս. և զայս ասեալ՝ ննջեաց. և աստէն էր կամակից սպան-
մանն նորա։

ԳԼՈՒԽ Ը։

1 Եւ եղև յաւուրն յայնմիկ հալածումն
մեծ ՚ի վր եկեղեցւոյն Յ՚Ե՛մ. և ա-
մենեքեան ցրուեցան ՚ի գեօղս Հրէաս-
տանի և ՚ի սամարիա՝ բաց յառաքելոցն։
2 * Եւ բարձին զՍտեփանոս արք երկիւ-
ղածք՝ և արարին հոգ մեծ ՚ի վր նր։

* Սաւլ

3 * Բայց ասոյգ աղջատ վիճաստակաւ էր եկեղեց-
ւոյն. ՚ի տունս տունս մտանէր քարշէր
զարս և զկանայս՝ մատնէր ՚ի բանտ։
4 * Իսկ սփռեալքն՝ շրջէին աւետարանելով
5 զբանն։ * Եկն փիլիպպոս իջեալ ՚ի քա-
ղաքն սամարացւոց՝ քարոզէր նոցա զքն։
6 * Լսէին դնդեին ժողովուրդքն բանից
փիլիպպոսի միաբան՝ ՚ի լսել նոցա և ՚ի տես-
7 սանել զնշանսն զոր առնէր։ * Զի անդր
բազումք որ ունէին զայոս պիղծս՝ աղա-
8 ղակէին ՚ի ձայն մեծ և ելանէին։ * և բա-
զում անդամալոյծք և կաղք բժշկէին։
9 * Իսկ եղև ուրախութիւն մեծ ՚ի քաղաքին
յայնմիկ։ Այր ումն անուն սիմոն՝ կա-
ռաջագոյն էր ՚ի քաղաքին. մոգ էր, և
սուտհեղուցանէր զազգն սամարացւոց. ա-
10 սէր զանձն թէ լոկ մեծ ումն։ * Որոյ
հայէին ամենեքեան ՚ի փոքրոյ մինչև ՚ի
մեծամեծս. և ասէին, սա է զօրութիւն
11 այն՝ որ կոչի մեծ։ * Հայէին ՚ի նմա վա-
ղապաւմ ժամանակաց մոգութիւնքն ա-
12 շխուժացանէր զնոսա։ * Այլ յորժամ հա-
ւատացին փիլիպպոսի, որ աւետարանէր
վասն արքայութեան նոյ, և անուանն յիսուսի քրիստոսի,
մկրտէին ամենեքեան արք և կանայք։
13 * Սիմոն և ինքն հաւատաց, և մկր-
տեալ կայր առ փիլիպպոս։ տեսեալ
նշանաց և զմեծամեծ զօրութիւնսն որք
14 լինէին՝ զսարմանայր։ * Իբրև լուան՝ որ
յԵրուսաղէմ առաքեալքն էին, թէ և ՚ի սամա-

ինա ընկալան զբանն ոմն, առաքեցին առ
նոսա զպետրոս և զյովհաննէս ։ * Որք ի 15
ջեալ կացին յաղօթս՝ ի վե՛ր նոցա, ոմն զի
առցեն զՀոգին սո՛ւրբ. * զի ցայնժամ չէ 16
ևս եր և ո՛չ՝ ի վե՛ր ոմեքն հասեալ. բայց
միայն մկրտեալք էին յանուն տեն յի՛ս ։
* Յայնժամ եդին զձեռս՝ ի վե՛ր նոցա և 17
առնուին Հոգի՛ սո՛ւրբ ։ * Տեսեալ սիմոնի՝ 18
թէ ձեռն՝ ի վե՛ր դնելով առաքելոցն՝ տը
ո՛ւեալ լինի Հոգին սո՛ւրբ, մատոյց նոցա լինչ՝
և ասէ. * տո՛ւք և ինձ զիշխանութիս զայս, 19
զի յոյր վե՛ր դնիցեմ զձեռս՝ առցէ Հոգի՛
սո՛ւրբ ։ Ասէ պետրոս ասէ ցնա. * արծաթ 20
քո ընդ քեզ լիցի՛ ի կորուստ, զի զպար
գևանն ոմն Համարեցար ընչիւք ստանալ ։
* Ո՛չ գոյ քեզ մասն և վիճակ՝ ի բանիդ 21
յայդմիկ. քանզի սիրտ քո ո՛չ է ուղիղ
առաջի ոմն ։ * Ապաշաւեա դու՝ ի չար 22
եացդ քոց յայդցանէ, և աղաչեա զՏէր.
թերևս թողուլթի՛ լիցի քեզ՝ ի մեղմէս
խորհրդոց սրտի քո ։ * Զանգի՝ ի դառ 23
նութի՛ մարգի, և՝ ի կնճռուն անիրաւու
թի՛ եմ տեսանեմ զքեզ ։ * Պատասխանի 24
եաւ սիմոն և ասէ. աղաչեցէ՛ք դուք վե՛ր
իմ զՏէր, զի ոմի՛ ինչ եկեսցէ՛ ի վե՛ր իմ՝ յո
րոց դուք ասացէք ։ * Նոքա եդեալ 25
զվկայուն խօսեցան զբանն ոմն, և դար
ձան յԵ՛ր. և՝ ի բազում գեօղս սամա
րացւոցն աւետարանէին,
Բե * Եղիտակ ոմն խօսեցաւ առ փիլիպպոս՝ 26
և

և ասէ. արի և դնա դու՝ ի կողմն հա-
րաւոյ՝ ընդ ճանապարհն որ իջանէ յԵրի-
27 քովայ. զի այս է անապատ: * Եւ յա-
րեաւ գնաց: Եւ ահաւասիկ այր մի ե-
թովպացի ներքինի հզօր՝ իշխանակաց
տունիսոնջ եթովպացւոց. որ էր՝ ի վերայ ա-
28 նձամուց նորա. որ եկեալ էր երկիրպատա-
նել յԵրուսաղէմ. * և էր անդրէն դարձեալ,
և նստեալ՝ ի կառս իւրում, ընթերցանէր
29 զմարգարէն զԵսայի: * Ասէ Հոգին ցփիլ-
իպպոս. մատիր՝ և յարեար՝ ի կառսդ-
30 յայդոսիկ: * Եւ ընթացեալ փիլիպպոս՝
լսեր զի ընթերցանէր զԵսայի մարգարէ,
և ասէ. դիտիցես արդեօք՝ զոր ընթեր-
31 նուցանես: * Եւ նա ասէ՝ զիարդ կարող
ցեմ, թէ ոք ոչ առաջնորդեսցէ ինձ: և
աղաչեաց զփիլիպպոս ելանել նստել ընդ
32 նմա: * Եւ գրուխն գրոյն զոր ընթեռնոյր՝
էր այս. իբրև զոչխար՝ ի սպանդ վարե-
ցաւ, և իբրև զորոջ առաջի կտրչի իւրոյ
անմռունչ, այնպէս ոչ բանայ զբերան
33 իւր: * Ի խոնարհութեան նորա դատաստան
նորա բարձաւ, և զազգատոհմութիւն նո-
րա ո՞ պատմեսցէ. զի բառնայի երկրէ կեանք նո-
34 ր: * Պատասխանի եւս ներքինին փիլիպպո-
սի, և ասէ. աղաչեմ զքեզ՝ վասն որոյ ասէ
մարգարէն զայս. վասն ո՞ւր՝ եթէ վասն ա-
35 յլոյ ումեքէ: * Բայց փիլիպպոս զբերանն
իւր, և սկսեալ՝ ի գրոցս յայսցանէ՝ աւե-
36 տարանեաց նմա զՅիսուս: * Իբրև երթային

զձանապարհայն՝ եկին ՚ի ջուր ինչ. և
ասէ նիկոդիմոս, ահաւասիկ ջուր՝ զի՞նչ
արգելու զիս ՚ի մկրտելոյ։ * Եւ ասէ 37
ցնա. եթէ հաւատաս բոլորով սրտիւ
քով՝ մնրէ՛ կ։ Պատասխանեի՛ւ եւ ասէ.
հաւատամ՝ եթէ յիսուս է որդի ած։ * Եւ 38
հրամայեաց կացուցանել զկառն. և ի-
ջին երկոքեան՝ ՚ի ջուրն՝ փիլիպպոս և նիկո-
դիմոս, և մկրտեաց զնա։ * Եւ իբրև ե- 39
լին ՚ի ջրոյ անտի՝ հոգին տեառն եկն ՚ի վերայ
նիկոդիմոսի. և հրեշտակ տեառն յափշտա-
կեաց զփիլիպպոս՝ և ոչ ևս ետես զնա նիկո-
դիմոս. և գնայր զձանապարհ իւր ուրա-
խութեամբ։ * Նայց փիլիպպոս գտաւ յա- 40
զոտոս. և շրջեալ աւետարանէր ամ
քաղաքացն մինչև ՚ի գալն ՚ի կեսարիա։

Գլ. Ը.

Եւ նոքա որք ատկաւին լցեալ սպառնա- 1
լեօք և սպանանմամբ աշակերտացն տեառն,
մատուցեալ առ քահանայապետն. * խնդ- 2
րեցին ՚ի նմանէ թուղթս ՚ի դամասկոս
առ ժողովուրդսն. զի եթէ գոք գտցէ
զայնոսիկ ձանապարհին՝ արս կամ կանայս,
կապեալս տացէ յԵրկս։ * Եւ ընթացեալ 3
նոքա՝ եղև մերձենալ ՚ի դամասկոս. յան-
կարծակի շուրջ զնոսա փայլատակեաց
լոյս յերկնից։ * Եւ անկեալ յերկիր, 4
լուաւ բարբառ՝ որ ասէր ցնա. սաւուղ
սաւուղ՝ զի՞ հալածես զիս։ * Եւ ասէ՝ 5

ծիլ ես ասէր ։ Եւ նա ասէ . ես եմ յն զաբ-
դուէն Հալածես . (խիստ է քեզ ընդդէմ
6 խթանել ազգացեալ ։ * Եւ զարհուրեալ
և անշշունչ լեալ ասացի . տէր՝ զիս զինչ
7 կամիս առնել ։ * և ասէ ցնա ած ։) այլ
յոտն կաց՝ և մեռ՛ի քաղաքդ , և ասա-
ցեն քեզ՝ զինչ պարտ իցէ առնել ։ Իսկ
արքն՝ որ ընդ նմայն երթային , կային անշը-
շունչ . զձայնն միայն լսէին՝ բայց տեսա-
8 նէին և ոչինչ ։ * Յարեաւ սօղոս յերկրէ
անտի , և աչօք բացօք ոչ զոք տեսանէր .
զձեռանէ առեալ նը՝ մուծին ՚ի դամաս-
9 կոս ։ * Եւ էր անդ աւուրս երիս՝ և ոչ
10 տեսանէր , և ոչ եկեր և ոչ արբ ։ * Եւ
էր ոմն աշակերտ ՚ի դամասկոս՝ անանիա
անուն . ասէ ցնա տէր ՚ի տեսլեան , ա-
նանիա ։ Եւ նա ասէ , առաքիկ եմ տէր ։
11 * Եւ ասէ ցնա տէր . յոտն կաց՝ և գնա ընդ
փողոցն՝ որ կոչի ուղիղ , և խնդրեսցես
յասպարանսն յուդայ՝ սօղոս անուն զտար-
12 սոնացի՝ զի կայ դեռ յաղօթս ։ * Եւ ե-
տես ՚ի տեսլեան այր մի անանիա անուն՝
մտեալ և դնեալ ՚ի վերն ձեռն , ոյր զի
13 տեսցէ ։ * Պատասխանի ետ անանիա .
տէր՝ լուայ ՚ի բազմաց վասն այնորիկ՝
14 զիարս արար սրբոց քոց յերկրի . * և
աստ ունի իշխանութիւն ՚ի քահանայապե-
տէն կապել զամենեսեան որ կարդան
15 զանուն քո ։ * Ասէ ցնա տէր . երթ դու՝
զի անօթ ընտրութիւն է ինձ նա , կրել

զանուն իմ առաջի հեթանոսաց՝ և թագաւորաց՝ և որդւոցն իսրայէլի ։ * Զի 16
ես ինքն ցուցից նմա՝ որչափ պարտ իցէ նմա չարչարել վասն անուանն իմոյ ։ * Եւ 17
գնաց անանիա՝ և եմուտ յատարանն. և եդեալ՝ ի վերա նմա ձեռս, ասէ. սաւղոս եղբայր՝ ի վեր հայեաց, որ առաքեաց զիս՝ յորում երևեցաւն քեզ ի ճանապարհին՝ յորում գայիր, զի տեսցես՝ և լցցիս հոգւովս սրբով ։ * Եւ վաղվաղակի 18
անկան յաչացն նմա իբրև կեղևանք. եռեաց՝ և յարեաւ մկրտեցաւ. * և առեալ կե- 19
րակուր՝ զօրացաւ. և եղև՝ ի դամասկոս ընդ աշակերտսն առաքելոց հինչ ։ * Եւ վաղ- 20
վաղակի՝ ի ժողովուրդսն քարոզէր զյի, թէ սա է որդին աստուծոյ ։ * Զարմացեալ 21
էին ամենեքեան որ լսէին, և ասէին. ոչ սա էր՝ որ աւերէր հարկանէր յԵրեմ զայն՝ որ կարդային զանուն յի՛. և այսր նմին լինել եկեալ է, զի կապեալ ընծառասա տարցի առ քահանայապետսն ։ * Սա՛ւղ 22
ևս զօրանայր՝ և յաղթահարէր հարեր հրէայսն, որ բնակեալ էին՝ ի դամասկոս. և խեղամուխ եցուցանէր թէ սա է քրիստոս ։ * Իբրև լիասարէին աւուրք 23
բազումք. խորհեցան հրէայքն սպանանել զնա ։ * Յայտնեցաւ ասորոխն նենգու- 24
թիւն նոցա. քանզի պահէին զդրունսն՝ ի տուէ և՝ ի գիշերի՝ զի զսպանցեն զնա ։ * Եւ 25
առեալ զնա աշակերտացն՝ ի գիշերի՝ ընդ

պատ

պարիսպն կախեալ ինքուցին վանդակաւ :
26 * Երբեւ եկին ասլոս յԵրուսաղէմ, ընդե-
լաներ յարիլ յաշակերտսն . և ամենե-
քեան երկնչէին ՚ի նմանէ, չհաւատային
27 թէ իցէ աշակերտ : * Բայց բառնաբաս
առեալ զնա՝ ած առ առաքեալսն . և
պատմեաց նոցին՝ ոնց ՚ի ճանապարհին եւտես
զՏէր , և զի խօսեցաւ ընդ նմա. և զի ՚ի դա-
մասկոս յանդգնակերպեցաւ յանուն Յի-
28 սուսի : * Եւ էր ընդ ՚ի մտանել և ելանել յԵ-
29 ղեմ, համարձակեալ յանուն Տեառն : * Խօսէր
և վիճէր ընդ հոյնան . և նոքա խորհէին
30 սպանանել զնա : * Եւ իմացեալ եղբարց՝
ինքուքին զնա ՚ի կեսարիա , և առաքեցին
31 զնա ՚ի տարսոն : * Բայց եկեղեցին ընդ
ամ Հրէաստան՝ և ՚ի սամարիա և ՚ի գա-
լիլեա ունէր խաղաղութիւն, շինեալ և երկ-
եալ զՏէր երկիւղիւ Տեառն . և սիրելի
լուեալ հոգւոյն սրբոյ բազմանայր :
32 * Եւ եղեւ ՚ի շրջիլն պետրոսի առ ամե-
նեքումբք , իջանել նմա և առ սուրբսն՝ որ
33 բնակեալ էին ՚ի լիւդիայ : * Եւ եգիտ
անդ այր մի , որում անուն էր Էնեաս ,
ութամեան գնեալ ՚ի մահիճս անդամա-
34 լոյծ : * Եւ ասէ ցնա պետրոս . Էնեաս՝
բժշկէ զքեզ Տէր Յիսուս , արի՛ և քեզէն
ծածկատիեա՛ զանկողինս քո : և վաղվա-
35 ղակի յարեաւ : * Եւ տեսին զնա ամե-
նեքեան , որ բնակեալ էին ՚ի լիւդիայ և
՚ի սարոնիայ , որք և դարձան խակ ՚ի Տէր :

36 * Եւ ի յոտսն եր կին մի աշակերտուհի
անուն տաբիթա , որ թարգմանեալ լինի
այծեամիկ ։ սա եր լի գործովք բարեօք
37 և ողորմութիւնք զոր առնէր ։ * Եւ եղև
յաւուրսն յայնոսիկ հիւանդանալ նմա և
մեռանել ։ լուացին զնա՝ և եդին ի վերն
38 առիկոնի անդ ։ * Եւ մերձ եր լիդիա ի
յոպպէ ։ աշակերտացն լուեալ եթէ պետ-
րոս անդ է , առաքեցին երկուս արս առ
նա՝ աղաչել , զի մի դանդաղեսցի գալ առ
39 նա ։ * Եւ յարուցեալ պետրոս՝ եկն ընդ
նոսա ։ զոր իբրև եկն՝ հանին ի վերնա-
տունն , և կային շուրջ զնովաւ այրիքն
ամենայն ։ լային և ցուցանէին զձորձս և զըն-
40 հանդերձս՝ որչափ առնէր նոցա այծեամիկն ։
* Եւ հանեալ արտաքս զամենեսեան
պետրոս , եդ ծունր՝ եկաց յաղօթս ։ և
դարձեալ ի մարմինն և ասէ ։ տաբիթա՝
արի կաց յանուն տեառն յիսուսի քրիստի ։ և նոյն ետուն
զաչս իւր , և տեսեալ զպետրոս՝ նստաւ
41 հանդուրն ։ * Ձեռն ետ նմա՝ և յարոյց
զնա ։ կոչեաց զորբան և զայրիս , առաջի
42 կացոյց զնա կենդանի ։ * Եւ յայտնի ե-
ղև ընդ ամենայն յոպպէ , և հաւատացին բա-
զումք ի տէր ։ * Եւ եղև աւուրս բա-
զումս լինել նմա ի յոպպէ առ ումեմն
սիմոնէի խաղտեարդի ։

Գ.Ի։ Ժ։

Գ.Ի

1 Բ՚Ջայր մի էր ՚ի հեսաւրիա անուն կուռնէ-
լիոս՝ հարիւրապետ, ՚ի դնդէ որ-
2 կոչէր իտալացի. * բարեպաշտօն՝ և եր-
կիւղած յամենայն ամբարտաւանս իւրով. առնէր ո-
ղորմութիւնս բազմս ՚ի ժողովրդեանն, և յա-
3 ղօթս կայր առ ածմ յամենայն ժամ։ * Տեսե
՚ի տեսլեան յայտնապէս ընդ ինքն ժամ
մուտ աւուրն՝ զհրեշտակ ածմ, զի մտանէր
4 առ նա՝ և ասէր ցնա. կոռնէլիոս։ * Եւ
նա հայեցեալ ընդ նա՝ զարհուրեցաւ, և
ասէ. զի՞ է տէր։ և ասէ ցնա. աղօթք քո՝
և ողորմութիւնք քո եկին յիշատակաւ առաջ
5 Ձի ածմ. * և արդ՝ յղեա այսր ՚ի յոպպէ՝ և
կոչեա զսիմոն զոմն՝ որ կոչի պետրոս.
6 * նա մտեալ է առ սիմոնէն ումն-միւ խտա-
զախորդի, որոյ է տունն մերձ ՚ի ծով։
7 * Եւ իբրև գնաց հրեշտակն՝ որ խօսեր
ընդ նմի, կոչեաց երկուս ՚ի ծառայից իւրոց՝
և զինուոր մի բարեպաշտօն ՚ի սպասաւո-
8 րացն իւրոց, * և պատմեալ նոցա զամե-
9 նայն՝ առաքեաց զնա ՚ի յոպպէ։ * Եւ ՚ի վա-
ղիւ անդր ՚ի ձանապարհ անկանելն նոցա՝ և
մօտ ՚ի քաղաքն լինել, ել պետրոս ՚ի տա-
նիսն կալ յաղօթս զվեցերորդ ժամուն։
10 * Քաղցեաւ՝ և կամէր ճաշակել. և ՚ի
պատրաստեցն նմա՝ եղև ՚ի վերն նմա զարմա-
11 նումն։ * Եւ տեսանէր զերկինս բացեալ.
և զամբեցուածոյ տրտնոյ կապեալ անօթ

ինչ իբրև զկատաւղ մեծի, խնդրեաց նետել՝ ի
վէր երկրի։ * յորում էին ամենայն զօրքս առա- 12
նիք և սաղաւնք երկրի՝ և ծովուն երկ-
նից։ * Եւ եղև ձայն առնա։ ասէ պետ- 13
րոս, վնին՝ և կեր։ * Եւ սեւտրոս ասէ։ 14
քաւ լիցի տէր, զի ոչ երբեք կերայ ետա-
նաւ ինչ և անսուրբ։ * Ձայն եղև կրկ- 15
նին անգամ առ նա. զոր ած սրբեաց՝
դու մի պղծեր։ * Եւ յայս եղև երիցս և 16
վերացաւ անօթն յերկինս։ * Եւ մինչդեռ 17
զարմացեալ էր ընդ միտս պետրոս՝ թէ
զինչ իցէ տեսիլն՝ զոր ետես. ահա արքն
առաքեալքն՝ ի կուռնէլեայ՝ հարցին զա-
տարանիցն սիմոնի, կային առ դրանն.
* կոչեցին՝ և հարցանէին, եթէ սիմոն՝ 18
որ կոչին պետրոս՝ աստ մտեալ իցէ։ * Եւ 19
մինչդեռ պետրոս զմտաւ ածէր վ տես-
լեանն, ասէ հոգին ցնա. ահաւասիկ արք
ոմանք խնդրեն զքեզ։ * Եւ յարի կէջ՝ 20
և երթ ընդ նոսա առանց երկբայ խղճելոյ, զի
ես առաքեցի զնոս։ * Եւ իբրև. կէջ պետ- 21
րոս առնոսա, ասէ. ահաւասիկ ես եմ
զոր խնդրէք զի՞նչ իրք են՝ վ՞ւ որոյ ե-
կիքէք։ * Եւ նոքա ասեն, կուռնէլիոս 22
հարիւրապետ՝ այր արդար և երկիւղած
յաստ, վկայեալ յամենայն ազգէն հրէից. հրա-
ման առ՝ ի հրեշտակէ սրբոյ՝ կոչել զքեզ
՝ի տուն իւր՝ և լսել բանս՝ ի քէն։ * Եւ 23
չեաց զնոս՝ ի ներքս՝ և առ իւր ագոյց. և
՝ի վաղիւն անդր յարուցեալ պետրոս գնաց

ընդ

ընծա. և ամենք յերկարց անտի ոտ՝ ի յոտ-
24 պէ էին՝ եկին ընդ նմա։ * Եւ՝ ի վաղիւ
անդր մտին՝ ի կեսարիա. և կոռնելիոս
ակայր նոցա՝ կոչեցեալ զազգատոհմն իւր՝
և զվարեսս բարեկամանն.
25 * Եւ եղև՝ ի մտանելն պետրոսի՝ ընդ ա-
ռաջ եղև նմա կոռնելիոս, անկեալ առ
26 ոտան՝ երկիր պագանէր։ * Եւ պետրոս
կանգնեաց զնա՝ և ասէ. յոտն կաց՝ և
27 ես ինքն մարդ եմ։ * Եւ խօսեալով ընդ նմա
եմուտ՝ ի ներքս. և գտանէր անդ ժողո-
28 վեալ բազմս։ * Եւ ասէ ցնա. դուք ինք-
նին գիտէք՝ որպէս անմարթ է առն հրէի
հպել կամ մերձենալ առ այլազգի. և
ինձ ածծ եցոյց մի զոք խաւսնակ կամ ան-
29 ուրբ ասել՝ ի մարդկանէ։ * Վասն այ-
սորիկ և առանց ընդդատանել ինչ ածեալ եկի
կոչեցեալ. բայց արդ հարցանեմ, յինչ
30 պէտս կոչեցիք զիս։ * Եւ կոռնելիոս
ասէ. յառաջ քան զչորս աւուրս մինչ ցայս
ժամ կայի յաղօթս յինն ժամն՝ ի տան ի-
մում, և ահա այր մի եկն եկաց առաջի
իմ՝ ի հանդերձս սպիտակս, և ասէ.
31 * Կոռնելիոս՝ լսեալ եղեն աղօթք քո. և
32 ողորմութիք քո յիշեցան առաջի ած։ * Եւ
արդ՝ յղեա՝ ի յոպպէ՝ և կոչեա զսիմոն,
որ կոչեցեալն է պետրոս. սա մտեալ է՝ ի
տուն սիմոնի ուրուն խաղախտրգի մերձ
՝ի ծովն. որ եկեսցէ, և խօսեսցի քեզա
33 ընքեզ։ * Եւ ես իսկ եհաս յղեցի առ քեզ.

գ.ու

զու քարուղք արարեր՝ զի եկիր ։ արդ՝ ա-
ժենեքեան մեք առաջի ոյ կամք լսել զամ
զոր հրամայեալ է քեզ՝ ի տեռ ։ * Կ.քաղ 34
պետրոս զբերան իւր՝ և ասէ . Ճշմարտու-
թիւ հասեալ եմ , զի ոչ զոյ անկնաւորութիւն 35
առ ի յոյժ ։ * այլ յամէ ազգ՝ որ երկնչի
՝ի նմանէ՝ և գործէ զարդարութիւն , ընդ-
ունելի է նմա ։ * Զ քանզ առաքեաց որդ- 36
ւոցն իսրայէլի՝ աւետարանել զխաղաղութիւն
՝ի միջոցի յիսուս քրիստոս . սա է ամենեցուն տէր ։ * Դուք 37
գիտէք զբանն , որ եղև ընդ ամ
ենայն գիտեցն զբանն , որ եղև ընդ ամ
հրէաստան սկսեալ՝ ի գալիլեայ յետ մկրտ
ութեանն՝ զոր քարոզեաց յովհաննէս ։
* Զ յիս որ՝ ի նազարեթէ՝ զոր օծին աստ 38
ուածն հոգւովն սրբով և զօրութեամբ . որ շրջեցաւ
բարի առնել՝ և բժշկել զամենայն ճմռնեալսն
՝ի սատանայէ . զի աստ էր ընդ նմա ։ * Կ.ե 39
մեք վկայ եմք ամենայն զոր արար յերկրին
հրէաստանի՝ և յերուսաղէմ . զոր և սպանին կա-
խեալ զփայտէ ։ * Զ նա աստ յարոյց զերր- 40
որդ աւուր . և ետ նմա յայտնի լինել .
* ոչ ամ ժողովրդեանն , այլ մեզ վկայեցս 41
յառաջագոյն ընտրելոցս յԱ . որ և կե-
րաք՝ և արբաք ընդ նմա յետ յարուցանե նը
՝ի մեռելոց ։ * Կ.ե պատուիրեաց մեզ 42
քարոզել ժողովրդեանն՝ և վկայել զնոսա
թէ նա է սահմանեալն յԱ՝ դատաւոր
կենդանեաց և մեռելոց ։ * Կ.ի ամ մար- 43
գարէքն վկայեն , թողութիւն մեղաց առ
նուլ անուամբ նը՝ ամ հաւատացելոց ՝ի
նա ։

44 նա։ * Եւ մինչդեռ խօսէր պետրոս զբա-
ներս զայս, հանդիսաւ հոգին սուրբ՝ ի վե-
45 ամենեցուն՝ որ լսէին զբանն։ * Ո՛ւր-
մացան՝ որք՝ ի թլփատութենէ անտի հա-
ւատացեալք եկեալ էին ընդ պետրոսի. զի
և՝ ի հեթանոսս պարգեւք հոգւոյն սրբոյ
46 չեղուին։ * Զի լսէին՝ ի նոցանէ խօ-
սել լեզուս՝ և մեծացուցանել զԱստ։
47 * Յայնժամ պատասխանի ետ պետրոս.
միթէ զքուր ոք արգելուլ կարէ ասել՝ ի
ջրոյ զսոսա, որք և զհոգին սուրբ ընդ-
48 կալան՝ որպէս և մեք։ * Եւ հրամայ-
եաց նոյ միլոտել յանուն յիսուսի քրիստոսի։ Յայն-
ժամ աղաչեցին զնա լինել անդ աւուրս
քանի։

ԺԱ։ ՀԱՒ։

1 Եւ լուան առաքեալքն և եղբարքն՝ որ էին ի
2 հրէաստանի, զի և՝ ի հեթանոսս ընկալան զբանն Աստուծոյ։ * Եւ
յորժամ եկն պետրոս յերկրն, խոշտանգէին՝ ի
3 նմանէ որ՝ ի թլփատութենէ անտի հաւա-
4 տացեալքն։ * և ասէին, թէ եմուտ առ
արս անթլփատս՝ և եկեր ընդ նոսա։ * Եւ
սկսաւ պետրոս պատմել նոցա կարգաւ՝ և
5 ասէ։ * Ես էի՝ ի քաղաքին՝ ի յոպպէ
յաղօթս՝ և տեսանէի՝ ի զմայացման
տեսիլ. իջանել անօթ մի՝ իբրև կտաւ
մեծ մի զչորեցունց տրտնջաց կախեալ
6 յերկնից՝ և եհաս մինչև առ իս։ * Յոր

պատուցեալ հայել. և առեալ զմարգոտանիս
երկրի, և զգազանս՝ և զսողունս, և
զթռչունս երկնից։ * և լուայ բարբառ՝ 7
ոյ ասէր ցիս. արի պետրո՝ զնա և կեր։
* Ես ասեմ. քանզ լեալ ոչ, զի խառնակ 8
ինչ և անսուրբ ոչ երբեք եմուտ ի բե-
րան իմ։ * Պատասխանի ետ ինձ երկիցս 9
անդստին բարբառն յերկնից. զոր ած
արբեաց՝ դու մի խառնակ համարիր։
* Եայս եղև երիցս, և վերստացաւ ամե- 10
նայն դարձեալ յերկինս։ * Եւ ահա 11
անդրէն երեք արք եկին կացին առ ա-
պարանիցն՝ ուր եմն էի, առաքեալք ի
կեսարիայ առ իս։ * Եւ ասէ ցիս Հոգի 12
գին՝ երթալ ընդ նոսա՝ և մի ինչ խորհել։ ե-
կին ընդ իս և սոքա վեցհետին եղբարքս, և
մուտք ի տուն առնուն այնորիկ։ * Եւ 13
պատմեաց մեզ՝ զի եաես զհրեշտակն ի
տան իւրում, զի կայր և ասէր ցնա. ա-
ռաքեա ի յոպպէ, և կոչեա զսիմոն զգ-
հոգեգեալն պետրոս. * որ խօսեցցի քեզ 14
ընդ քեզ, զորով կեցցես դու՝ և ամ տուն
քո։ * Եւ երբեմն սկսայ խօսել՝ եկն Հո- 15
գին սուրբ ի վերն նոցա. որպէս և ի վերայ մեր ի
սկզբանն։ * Յիշեցի զբանն տեն զոր ա- 16
սէրն. յովհաննէս մկրտեաց ի ջուր.
բայց դուք մկրտիցիք ի հոգին սուրբ։ * Եւթէ 17
արդ՝ եթէ զհաւասարահաւատ պարգեւն ետ
նոցա և նոցա՝ որպէս և մեզ՝ ի հաւատալն ի
տէր յն քս. ես ո՞վ կարող էի արգելուլ
զնոյն

18 զնա՛ ։ * Եւ լուեալ զայս՝ լուեցին և փա-
ռաւոր առնէին զԱ՛ստուած՝ և ասէին . ուրեմն
և՛ ի հեթանոսս եաւ ա՛ծ զապաշխարու-
թի՛ւն կեանց ։
19 * Եւ ցրուեալքն՝ ի նեղութենէն որ եղե՛ւ
՚ի վերայ ստեփանոսի՝ հասին մինչև՝ ՚ի
փիւնիկէ և՛ ի կիպրոս և յանտիոքիայ .
ո՛չ ումեք խօսէին զբանն , բայց միայն
20 հրեից ։ * Եւ էին ոմանք՝ ի նոցանէ արք
կիպրացիք և կիւրենացիք՝ որք մտեալ
յանտիոք՝ խօսէին ընդ յոյնս աւետարա-
21 նեալ զՏէր Յ՛ս ։ * Եւ էր ձեռն տէ՛ր ընդ
և բազմութի՛ւն հաւատացելոց դարձաւ ՚ի
22 տէր ։ * Եւ ա՛ւդ բանս այս յականջս
եկեղեցւոյն՝ որ էր յԵ՛ր՝ վա՛ռ նոյ . և ա՛ղ
առաքեցին զբառնաբաս մինչև յանտիոք .
23 * որ երբեմն եկն՝ և տեսեալ զնորհո՛ն ա՛յ
ուրախ եղև , և մխիթարէր զամենեսեան՝
24 յօժարութե՛ա սրտի կալ նոքա ՚ի տէր ։ * Զի
էր այր հո՛ռչարեաւոր՝ և լի հոգւո՛վ սրբով
և հաւատո՛վք . և յաւելաւ ժողովուրդ
25 բա՛զմ տէ՛ր ։ * Եւ ել ՚ի տարսոն խնդրել
զսօղոս , և գտեալ զնա՝ ած յանտիոք ։
26 * Եւ եղև նոքա ամս ողջոյն ժողովել ՚ի
եկեղեցին՝ և ուսուցանել ժողովուրդ բա-
զո՛ւմ , և անուանել նախ յանտիոք զա-
27 շակերտսն Քրիստոնեայս ։ * Ընդ ա-
ւուրսն ել այնոսիկ ՚ի յԵ՛րէմ մարգա-
28 րեն՝ յանտիոք ։ * Յարուցեալ մի ոմն ՚ի
նոցանէ անուն ագաբոս՝ նշանակէաց
հոգ-

հոգւոյն սուրբ մեծ լինել ընդ ամենայն աշխարհի՝
որ եղև առ կղզիսաւ ։ * Եւայց յաշա- 29
կերտացն անտի ոմն կիսադիւ կարօղ ոք էր՝
իւրաքանչիւրոք ի նոցանէ ստուգելոյն ա-
ռաքեալ ի սէտս եղբարցն որ բնակեաւալ
էին ի Հրէաստանի. * զոր և արարին 30
խակ՝ առաքեալ առ երիցսունսն ի ձեռն
բառնաբայ և սօղոսի ։

ԳԼՒ. ԺԲ։

Ընդ ժամանսակսն ընդ այնոսիկ արկ հե- 1
ռոդէս արքայ ձեռն՝ չարչարել զը-
մանս յեկեղեցւոյն, * և սպան զյակով 2
բոռս զեղբայրն յովհաննու սրով ։ * Եւտես 3
եթէ հաճոյ է հրեից, յաւել ևս ունել
զպետրոս. և էին աւուրքն բաղարջակե-
րաց ։ * Զոր ընդրու կալաւ՝ եդ ի բանտի, 4
և մատնեաց չորից չորսորդաց զինուորաց
պահել զնա. և կամէր յետ զատկին ա-
ծել զնա ժողովրդեանն ։ * Եւ պետրոս 5
ի պահեստի էր ի բանտին. և աղօթք
առեալ լինէին յեկեղեցւոյն ընդ նորա առ
ած ։ * Եւրբև կամեցաւ զնա ածել հե- 6
ռոդէս. ի գիշերին յայնմիկ էր պետրոս
ի քուն ի մէջ երկուց զինուորաց՝ կա-
պեալ կրկին շղթայիւք. և պահապանքն
առաջի դրանն պահէին զբանտն ։ * Եւ 7
ահա հրեշտակ տեն եհաս ի վրայ՝ և
լոյս ծագեաց ի տանն, և խթեաց զը-
կողն պետրոսի՝ յարոյց զնա՝ և ասէ.

արի

ալի վաղվաղակի : և անկան շղթայքն ի
8 ձեռաց նր : * Եւ ասէ հրեշտակն ցնա .
այծ զգեստի քո , և արկ զհողաթափս յոտս
քո . և արար այնպէս : և ասէ ցնա , արկ
9 զձորձս քո՝ և ել զկնի իմ : * Եւ ելեալ
երթայր զկնէտ , և ոչ գիտեր՝ թէ ճշմար
իւթիւն էր եղեալն ի հրեշտակէն .
10 եւ համարէր երազ տեսանել : * Եւ երբ
եւ անցին նք ըստ մի պահ և ըստ երկուս ,
եկին մինչև ի դուռն երկաթի՝ որ հա
նէր ի քաղաքն . որ ինքնին բացաւ նց .
և մտեալ անցին ըստ փողոց մի . և վաղ
վաղակի ի բաց եկաց ի նմանէ հրեշ
11 տակն : * Եւ ասէ պետրոս եթէ ի միտս ե
ղեւ , ասէ . արդ գիտեմ ճշմարիտ եթէ
առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր , և փրկե
կեաց զիս ի ձեռաց հերովդէի , և ի յոյժ
12 ամենայնէ ժողովրդեանն հրէից : * Եւ
լեալ ի միտս՝ եկն ի տունն մարիամ մօր
յովհաննու , որ կոչեցաւն մարկոս . ուր
էին բազումք ժողովեալ և աղօթս առնէին :
13 * Եւ ի բախել զդուռն դրանն , մա
տեաւ աղախին մի ունկն դնէր , որում
14 անուն էր հոդէ : * Եւ ծանուցեալ
ձայնն պետրոսի՝ ի խնդալոյն ոչ եբաց
զդուռն . ի ներքս ընթացեալ պատմեաց ,
15 թէ պետրոս առ դրանն կայ : * Եւ ասէ
ասեն ցնա՝ մոլիս : և նա էս պնդէր՝ թէ
այսպէս է : և նոքա ասէին՝ հրեշտակ նր
16 էր : * Եւ պետրոս առնոյ բախէր .

իբրև բացին, տեսին զնա և զարմացան։
17 * Եւ նա ձեռամբ յուսացանէր նոյ լռել. և
պատմեաց՝ ոպէ ած եհան զնա ՚ի բան-
տէն. և ասէ՝ պատմեցէք յակովբայ և
եղբարց զայս։ և ել գնաց յայլ տեղի։
18 * Եւ իբրև այգ եղև՝ էր խռովումն մեծ
՚ի մէջ զինուորացն, զի՞ արդեօք ոմն
բան եղև։ 19 * Եւ հերովդէս իբրև խնդ-
րեաց զնա՝ և ոչ եդիտ, հարցեալ զպա-
հապանն՝ հրամայեաց սպանանել։ և
ինքեան ՚ի հրեաստանէ ՚ի կեսարիա՝ և
անդ լինէր։ 20 * Եւ էր հերովդէս ցասա-
մամբ ընդ տիւրացիս և ընդ սիդովնացիս. և
նոքա առ հասարակ եկին առ նա. և ՚ի
բանի արարեալ զբեղաստոս սենեկապետ
արքային, խնդրէին զխաղաղութիւն վասն կե-
րակրելոյ երկրին նոցա յարքունեաւտ։
21 * Յաւուր միում յերեքշաբթի հերովդէս
զգեցեալ իր վճանդերձ թագաւորու-
և նստեր յատեանն, և խօսէր ընդ նա հրա-
պարակաւ։ 22 * և ամբոխն աղաղակէր՝
լիմն ոյ բարբառ է, և ոչ մարդոյ։ 23 * Եւ
անդէն եհար զնա հրեշտակ տէն, վասն
նորա զի ոչ ետ փառս ած. և եղեալ որդ-
նորայ՝ սատակեցաւ։ 24 * Եւ բանն ած ա-
ձէր և բազմանայր։
25 * Պաւնաբաս և սողոս դարձան յերկ-
իբրև կատարեցին զպաշտօնն. առեալ
նէր ընդ իւրեանս և զյովհաննէս՝ որ կոչե-
ցեալն էր մարկոս։

ԳԼ։ ԺԴ։

1 ¶ Եւ ոմանք յանտիոք ըն ևկեղեցւոյն ,
» մարգարէք և վարդապետք , քառ-
նաբան՝ և շմաւոն կոչեցեալն նիւգեր ,
և ղուկիոս կիւրենացի , և մանայէն դայ-
եակորդի հերովդէի չորրորդապետի , և
2 սօղոս ։ * Ա՛ինչդեւ՝ ի պաշտամանն նո՛ն
կային՝ և պահէին , ասէ հոգին ս՛ր . ո-
րոշեցէ՛ք ինձ զբառնաբաս և զսօղոս ՝ ի
գործ՝ յոր կոչեցեալ է նո՛ա զդոսա ։
3 * Յայնժամ պահեալ՝ և աղօթս արա-
րեալ՝ եդին ձեռն ՝ի վրա՛ նո՛ք՝ և արձակե-
4 ցի՛ն ։ * Նո՛ա նաքա առաքեալք ՝ի հոգւոյն
սո՛ր՝ իջին ՝ի սե՛լևկիա , և անտի նաւե-
5 ցի՛ն ՝ի կիպրոս ։ * Ե՛ւ հասեալ ՝ի սաղա-
մի՛նա՝ պատմէին զբանն աստ ՝ի ժո՛ղովրդս
հրէից . ունէին և զյովհաննէս պաշ-
6 տօնեայ ։ * Ը՛րբեալ ըն ամ՛ կղզին մին-
չե՛ ՝ի պափոս , գտին անդ զայր ումն մոգ
առաւ մարգարէ՝ հրէայ՝ որո՛ւմ անո՛ւն
7 էր բարէ յիսուս ։ * Ո՛ր էր ըն փոխանակիւ
բդեշխին սէրգէոսի պօղոսի՝ առն խմաստ-
նոյ ։ նո՛ր ապաչէաւ զբառնաբաս և զսօ-
8 ղոս՝ խնդրէր լսե՛լ զբանն աստ ։ * Ա՛նդէմ
եւիաց նո՛ց եղիմաս մոգ , քանզի այսպէս
թարգմանի անո՛ւն նո՛ր . խնդրէր շրջե՛լ
9 զփոխանակ բդեշխին ՝ի հաւատոց ։ * Ո՛ակ
սօղոս , որ և պօղոսն՝ լցեալ հոգւով սրբո՛
10 բով հայեցաւ ՝ի նա , * և ասէ . ո՛վ լի
ամ

ամ՝ նենգութեք և խորամանկութեք՝ որպ
սատանայի՝ թշնամի ամ արդարոյ, ոչ
լռես՝ ի թիւրելոյ զճանապարհս ամն զու
ղիղս։ * Եւ արդ՝ ահա ձեռն ամն՝ ի վր 11
քո, և երկիցես կոյր՝ չտեսանել զարև մին
չև՝ ի ժամանակ մի։ և անդէն անկաւ
՝ի վրն մէգ և խաւար, և շրջեալ խնդ
րէր առաջնորդս։ * Յայնժամ տեսեալ 12
փոխանակին բդեշխին զիրան որ եղեն՝ հա
ւատաց, զարմացեալ ընդ վարդապե
տութենն ամն։
Գ։ * Եւ ամբարձեալ՝ ի պաphեայ զօրէ 13
սեանց՝ եկին՝ ի պերգէ պամփիւլեայ.
յովհաննէս մեկնեալ՝ ի նոցանէ՝ դար
ձաւ յերկիր։ * Եւ նոքա գնացեալ՝ ի պեր 14
գեայ՝ եկին յանտիոք պիսիդեայ, և մըտ
եալ՝ ի ժողովուրդն յաւուր շաբաթուց՝
նստան։ * Եւ յետ ընթերցանելոյ զօրէնսն 15
և զմարգարէսն, առաքեցին առ նա ժո
ղովրդապետքն՝ և ասեն. արք եղբարք՝
եթէ կայցեն՝ ի ձեզ բանք մխիթարութե
ան ժողովրդոյդ՝ խօսեցարուք։ * Յոտն 16
եալ պօղոս՝ շարժեալ զձեռն և ասէ.
արք ի՛սրայիք՝ և որք երկնչիք յԱ՝ լսէք
ցուք։ * Ած ժողովրդեանս այսորիկ իս 17
րայէլի ընտրեաց զհարսն մեր. և զժո
ղովուրդն բարձրացոյց՝ ի պանդխտու
թիւն երկրին եգիպտացւոց. և՝ ի բազուկ
բարձր եհան զնա անտի։ * Եւ իբրև քա 18
ռասնամեայ ժամանակ կերպարկեաց զնա

յա

19 յանապատի։ * Եւ քակէէ ազգս եօթն
յերկրին քանանու՝ ժառանգեցոյց նոցա
20 զերկիրն նոցա՝ * իբրև ամ չորեքհարիւր և
յիսուն։ և յետ այսորիկ ետ նոցա դատա-
21 ւորս մինչև՝ ի սամուէլ մարգարէ։ * Եւ
անտի յառաջ խնդրեցին թագաւոր։ և
ետ նոցա ած զսաւուղ որդի կիսեայ՝ այր
յազգէ բենիամենի, ամս քառասուն։
22 * Եւ իբրև փոխեաց զնա, յարոյց նոցա
զդաւիթ թագաւոր, որում և ասաց
վկայութիւն. գտի զդաւիթ որդի յեսսեայ
այր ըստ սրտի իմոմ. որ արասցէ զկամ
23 զկամս իմ։ * Ի՝ ներ զաւակէ այնմ ըստ աւե-
24 տեացն յարոյց տէր զկիրկիէն յիս։ * Ըստ յա-
ռաջադոյն քարոզուեցն յովհաննու՝ ա-
ռաջի երեսաց մտին նորա մկրտուել ամենա-
25 խառնուեա՝ ամ ժողովրդեանն իւրոյ։ * Եւ
իբրև ընդոր յովհաննէս զընթացսն, ա-
սէր. զո՞ր կարծէք զինեն թէ իցեմ.
չեմ ես այն. այլ ահա գայ զկնի իմ,
որում չեմ արժան զկօշկիս ոտիցն լու-
26 ծանել։ * Ա՛րք եղբարք՝ որդիք աբրա-
համեան տոհմին, և որ՝ ի ձեզ երկիւ-
ղածք իցեն յնմ. ձեզ բանս այս փրկու-
27 թեան առաքեցաւ։ * Զայդ որ բնակեալ
են յերկիր, և իշխանքն նորա՝ անծանաւթ ե-
զեն՝ ի նմանէ. և ըստ բարբառոյ մարգա-
րէիցն, որ զնոսա շաբաթուն ընթերցանուին՝
28 դատեալ՝ կատարեցին. * և ոչ մի գինչ
պատճառս մահու գտեալ՝ խնդրեցին՝ ի պի-
ղա-

զաւտուկ սպանանել զնա ։ * Եւ երբ 29
ի՛ատարեցին զնա՝ որ վճռեալ էր ,
ի՛ջուցեալ ի փայտէն՝ եդին ի գերեզ-
մանի ։ * Եւ յարոյց զնա ի մեռե- 30
ելոց . որ երևեցաւ աւուրբք բազմօք ա՛յ-
նոցիկ , * որ ելեալ էին ընդ նմա ի գալի- 31
լեայ յԵրկիր. որք և արդ իսկ վկայք են նո՛ր
առ ժողովուրդն ։ * Եւ մեք ձեզ աւե- 32
տարանեմք զխոստումն՝ որ առ հարսն ե-
ղեալ էր ։ * Զի զնոյն աճ կատարեաց 33
առ մեզ որդիս նո՛ց՝ յարուցեալ զՅի՛ս. ոմն
և ի սաղմոսին գրեալ է յերկրորդում.
որդի իմ ես դու . և ես այսօր ծնայ զք-
եզ ։ * Եւ զի յարոյց զնա ի մեռելոց , 34
և ո՛չ ևս դառնալոց է յաւրէնականութի՛ն .
այսպէս ասէ , եթէ տաց ձեզ զսրբու-
թի՛ւնս դաւթի ճշմարիտս ։ * Վասն- 35
զի և ի մի՛ւսումն ասէ . ո՛չ տացե՛ս սրբոյ
քումդ տեսանել զաւրականութի՛ւն ։ * Եւ 36
դաւիթ յաղագս անդ խրատեաց .
և ի կաս ոչ ննջեաց , և յաւելաւ առ
հարս իւր՝ և եռես զաւրականութի՛ւն ։
* Նայց՝ զոր աճն յարոյց՝ ո՛չ եռես զա- 37
ւրականութի՛ւն ։ * Ցայտնի լիցի ձեզ արդ 38
եղբարք , զի առաւել ձեզ թողութի՛ւն մեղաց
աւետարանի ։ և յայնմ՝ յորմէ ո՛չ կարա-
ցիք օրինօքն Մովսէսի արդարանալ . * ով- 39
հաւ ուրեք՝ արդարանայ ։
* Ջգո՛յշ կացէք՝ գուցէ եկեսցէ՛ ի վերայ 40
ձեր՝ առացեալն ի մարգարէսն ։ * Ցեսէք 41

արհամարհոտք՝ և զաղմոցախուռք և եղ-
ծարուք. զի գործ մի գործեմ ես յաւուր-
ըրս ձեր, գործ՝ որում ոչ հաւատասցիք՝
42 եթէ ոք պատմեսցէ ձեզ։ * Եւ իբրև ե-
լին անտի, ազաչէին՝ զի միւսոյմ շաբա-
43 թու խօսել նոցա զնոյն բանս։ * Իբրև
ածձակիեցաւ ժողովուրդն, զկետ եր-
թայինն լսելիք՝ ի հրէից անտի և՝ ի պաշտօ-
նէից եկամտից՝ պատրաստ և զբաստնաբեայ.
որք խօսէին ընդ նմա, և հաւանեցուցանէին
զնա կալ միաբ՝ ի հնոյժն ոտն։
44 * Եւ՝ ի գալ միւսոյ շաբաթուն, դրեթէ ո-
ւմ քաղաքն ժողովեցաւ լսել զբանն նոյ։
45 * Իբրև տեսին հրէայքն զամբոխն՝ լցան
նախանձու. և ընդդիմ դարձեալ ասա-
46 ցին՝ հայհոյէին։ * Եւ
մարձաւորեալ պօղոսի և բաստնաբեայ՝ ա-
սէին. առ ձեզ նախ պարտ էր խօսել բա-
նն նոյ. և քանզի դուք մերժեցէք զնա, և
ոչ արժանի համարիք զձեզ կեանցն յա-
ւիտենականացն, ահաւասիկ դառնամք
47 ՚ի հեթանոսս։ * Զի այսպէս պատ-
ուիրեաց մեզ Տէր. եղի զքեզ ՚ի լոյս
հեթանոսաց՝ լինել քեզ ՚ի փրկութիւն մին-
48 չև ՚ի ծագս երկրի։ * Զայս լուեալ հե-
թանոսացն՝ ուրախ լինէին, և փառաւորո
ւնէին զբանն Տեառն. և հաւատացին՝ որք
էին կարգեալ ՚ի կեանսն յաւիտենականս։
49 * Եւ ընդէր բանն Տեառն ընդ ամ գաւառն։
50 * Այլք հրէայքն գրգռեցին զպատուա-

նեաց իւանայս զգաստս՝ և զգլխաւորս քահանայիցն, և յարուցեալ հալածանս՝ ի վեր ութոսին և բառնաբայ՝ հանին զնա՛ ի սահմանացն իւրեանց։ * Եւ նոքա թողեալ 51
զնա՛ երթալ զփոշին յոտից՝ ի վեր նց, եկին ի կոնիոն։ * Եւ աշակերտացն լնուին խընդ- 52
դութ՝ և հոգւով սրբով։

Գ.Լ։ Ժ.Գ։

Եւ եղև յիկոնիոն՝ ի միասին մտանել 1
նոցա՝ ի ժողովարդ հրէից, և խօսել նոցանեպէս. մինչև հաւատալ հրէից՝ և յունաց բազմաց մեծ։ * Բայց անհա- 2
ւան հրեայքն յարուցին և չարացուցին զանձինս հեթանոսացն՝ ի վեր եղբարց։ * Բազում ժամանակս շրջէին համան- 3
ձակեալք ընդ վկայութիւն, բանիւ շնորհաց իւրոց. և տալ նշանս և արուեստս լինել ընդ՝ի ձեռս նց։ * Եւ եղեն հերձուածք 4
՝ի բազմութենէ քաղաքին. ոմանք էին՝ ի հրեայսն, և ոմանք յառաքեալսն։ * Եւ 5
րբ եղև դիմել հեթանոսացն և հրէից ընդ իշխանսն իւրեանց՝ ի թշնամանել և ի քարկոծել զնա, * ազդ եղեալ նոցա՝ 6
փախեան՝ ի քաղաքս լիկայոնացւոց՝ ի լիւստրա և՝ ի դերբէ՝ և շուրջ զգաւառսն, և անդ աւետարանէին։
Եւ * Եւ այր մի լիւստրացի տկար յոտից 7
նստեր՝ կաղ յորովայնէ մօր իւրոյ, որոյ երբեք չէր գնացեալ։ * Սա լուաւ զիսօսն 8

պօղ

պօղոսի . որոյ հայեցեալ ՚ի նա , և տես-
9 սեալ՝ թէ ունի հաւատս երթալոյ , * ա-
սէ մեծաձայն . քեզ ասեմ յանուն Յի-
սուսի Նազովրեցւոյ քո՝ յոտն կաց ՚ի վեր ուղիղ քոց
10 ոտիւղիղ : և վաղվաղեր՝ և պնդացաւ : * Եւ
ժողովրդոցն տեսեալ զոր արարն պօղոս ,
բարձին զձայնս իւրեանց լիկաոնարէն ,
և ասեն . աստուածք նմանեալք մարդ-
11 կան իջին առ մեզ : * Եւ կոչէին զբառ-
նաբաս դիոս , և զպօղոս հերմէս , քան-
12 զի նա էր առաջնորդ բանին : * Եւ
քուրմն դիոսի որ կայր առաջի քաղաքին ,
ցուլս և պսակս հասուցեալ ՚ի դուռնն՝
հանդերձ բազմութեամբն՝ կամէր զոհել :
13 * Եւ լուեալ առաքելոցն բառնաբայ և
պօղոսի , պատառեալ զհանդերձս իւ-
րեանց՝ արտաքս վազեցին յամբոխն .
14 աղաղակէին՝ * և ասէին . արդ՝ կինչ
գործեք զայդ . մեք ձեզ նմանօրեք կա-
րեօք մարդիկ եմք , աւետարանեալ ձեզ
յայդպիսիս ունայնութենէ դառնալ յաս-
կենդանի . որ արար զերկինս և զերկիր
15 և զծով՝ և զամ որ ՚ի նոսա : * Եւ յան-
ցեալ ազգան՝ թոյլ եւս ամ հեթանոսաց
16 գնալ ՚ի ճանապարհս իւրեանց : * և սա-
կայն ոչ եթէ առանց վկայութիւն զինքն
եթող՝ բարերարութեն տալ յերկնից
ձեզ անձրեւս՝ և ժամանակս պտղաբերս,
լնուլ կերակրովք և ուրախութիւն զսիրտս
17 ձեր : * Եւ զայս ասացեալ՝ հազիւ լռե-

յուցանէին զժողովուրդսն ՚ի չգոհելոյ
~~~նից. այլ դնաւ յիւրաքանչիւր տեղիս։
18 Դ։* Եւ ՚ի չորիցն ինչ և յոտնացանել եկին
~~~հասին յանտիոքէ և յիկոնիոն հրեայք.
և ՚ի վիճել նոյ համարձակուբք՝ պատրե-
ցին զժողովուրդսն ՚ի քար կալ ՚ի նոցա-
նէ, և ածին՝ թէ ոչնչ չկարծեցին ա-
նել, այլ զնաւ ատեն. և քարկոծեալ
պղծեալ՝ քարշեցին արտաքս քան զքա-
ղաքն, և համարեցին զնա մեռեալ։ * Եւ 19
՚ի պատել զնովաւ աշակերտացն՝ յա-
րեաւ եմուտ ՚ի քաղաքն. և ՚ի վաղիւ
անդր ել գառնաբաս հանդերձ ՚ի դեր-
բէ։ * Աւետարանեալ ՚ի քաղաքին յայն 20
մին՝ և աշակերտուեալ զբազմս, դարձան ՚ի
լիւստրայ՝ և յիկոնիոն՝ և յանտիոքիայ,
* հաստատել զանձինս աշակերտացն՝ 21
և սիրելի առնել կալ հաստատուն ՚ի հա-
ւատսն. և թէ բազմ նեղութեք պարտ է
մեզ մտանել յարքայութիւնն սուր։ * Ձեռ- 22
նադրեցին նոյ ըստ եկեղեցւոյ՝ երիցսունս.
ապօթս արարեալ հանդերձ պահօք,
յանձն արարին զնա տէրն՝ յոր հաւատա- 23
ցեալ էին։ * Եւ շրջեալ ընդ պիսիդիայ՝ 24
եկին ՚ի պամփիւլիայ. * և խօսեցեալ
՚ի պերգէ զբանն տէր, իջին յատալիայ։
* Եւ անտի նաւարկեալ զնացին յան- 25
տիոք, ուստի էին յանձն արարեալ շնոր-
հացն սուր՝ ՚ի գործն զոր կատարեցին։
* Եկեալ և ժողովեալ զեկեղեցին՝ պատ- 26

մեղքին ոչնչացի արտաքս ամօթ ըլ նոսա. և զի
երբայց հեթանոսաց դուռն հաւատոյ։
27 * Ը ըզկէսին ժամանակս ոչ սակաւ ըլ ա-
շակերտաց։

ԺԱ. ՅԻՒ։

1 Եւ ումանք իջեալ ի հրէաստանէ՝ ու-
սուցանէին զեղբարս. եթէ ոչ թլըլ-
փատիք ըլ օրինացն Մովսէսի՝ ոչ կարէք
2 ապրել։ * Եւ ի լինել ոչ սակաւ հա-
կառակութե և խնդրոյ՝ պօղոսի և բառ-
նաբայ ըլ նա, եդին երանել պօղոսի և
բառնաբայ և ումանց ի նոցանէ՝ առ ա-
ռաքեալսն և երիցուսնս յերկիր վէ խընդ-
3 րոյն այնորիկ։ * Եւքա յուղարկեալք
յեկեղեցւոյն, շրջեցան ըլ փիւնիկէ. և
ըլ սամարիայ պատմէին զդարձն հեթա-
նոսաց, և առնէին ուրախութի մեծ ամ-
4 ենեցունց։ * Եւ հասեալք յերկիր, ընկա-
լեալք յեկեղեցւոյն և յառաքելոցն և
յերիցանց՝ պատմեցին որչափ ինչ առաք
5 ընդ նա ամ։ * Յարեան ումանք ի հերձ-
ուածոյն փարիսեցւոց հաւատացեալք,
և ասեն՝ թէ պարտ է թլփատել զդոսա,
և պատուիրել պահել զօրէնսն Մովսէ-
6 սի։ * Եւ ժողովեցան առաքեալքն և ե-
րիցունք տեսանել վէ բանիս այսորիկ։
7 * Եւ յետ բազմ խնդրի լինելոյ՝ յոտն ե-
կաց պետրոս՝ և ասէ ցնա. ա՛ղբ եղբարք՝
դուք ընդքնին գիտէք, զի յաւուրցն ա-

առաջնոց՝ ի միջի ձերում ընտրեաց ած թե-
լանալ իմով լսել հեթանոսաց բանին
աւետարանին, և հաւատալ։ * Եւ սիրտ 8
ուսուցին ած վկայեաց նոց, տալով նոցա
պէս ինչ և մեզ։ * և ոչինչ բնա- 9
նուեցի ատել ի մէջ նոց և մեզ, հաւա-
տովք սրբեալ զսիրտս նոց։ * Արդ՝ ընդէր 10
փորձէք զած, դնել լուծ ի վիզ սուրբ-
նոցին աշակերտացն, զոր ոչ հարքն մեր՝
և ոչ մեք կարացաք քաշել։ * Այլ 11
ընտրհօքն տէր յիսո քրիստ հաւատամք ապ-
րել, զոլովինսակ և նոքա։ * Ադաց ամե- 12
ժողովուրդն, և լսէին բարնաբայ և սո-
ղոմն պատմելոյն. որչափ սրսկ ած նո-
շանս և արուեստս՝ ի հեթանոսս՝ ի ձեռս
նոցա։
Եւ * Եւ յետ լռելոյն նոց՝ պատասխանի ետ 13
յակովբոս և ասէ. այրք եղբարք՝ լուարո-
ցուք ինձ։ * Շ սիմոն պատմեաց՝ որպէս 14
յառաջագոյն ած այց արար առնուլ ժո-
ղովուրդ՝ ի հեթանոսաց անուան իւրոյ։
* Եւ ընդ սմա միաբանին բանք մարգարէից. 15
ոպէս և գրեալ է։ * յետ այսորիկ դար- 16
ձայց և շինեցից. զկայսիան դաւթի զանց-
եալն, և զկործանեալսն նորա վերստին
շինեցից՝ և կանգնեցից զնա. * ոպէս զի 17
խնդրեսցեն մնացորդք մարդկան զտէր.
և ամենայն հեթանոսք յորոց վրայ կոչեցեալ է
անուն իմ, ասէ տէր. որ առնէ զսոյս ամե-
նայն։ * Յայտնի է ի յաւիտենից, (ասեն գործք 18
իւր։)

19 իւր։) * Այսո՛ւ ոգոյ և ես իրաւունս հա-
մարիմ, մի՛ նեղել զայնոսիկ՝ որք ի հե-
20 թանոսացն դառնան առ Աստ։ * Այլ
առ թուղթ առնու, խոստանալ ի կերա-
կրոց կուռց՝ և ի պոռնկութենէ և ի մեռե-
21 լոյ՝ և յարեանէ։ * Օ՛ի Մովսէս յա՛-
ղագս առաջնոց ըստ քաղաքաց զքարոզիչսն
իւր ունի՝ ի ժողովսն ըստ ամ շաբաթուց
22 ընթերցեալ։ * Յայնժամ հաճեաց Թուղ-
ցաւ առաքելոցն և երիցանցն ամ եկե-
ղեցեաւն, արս ընտրեալս՝ ի նոցանէ ա-
ռաքել յանտիոք ըստ պօղոսի և ըստ բառ-
նաբայ, զյուդա՝ զկոչեցեալն բարսաբա,
23 և զսիղա՝ արս գլխաւորս։ * Գրեալ առ
եղբարս՝ ի ձեռն նոցա զայս ինչ։ Առա-
քեալք և երիցունք և եղբարքն, յանտիոք
և՝ ի սիւրիա և՝ ի կիւղիկիա եղբարցդ՝
24 որ՝ ի հեթանոսացդ եք, ողջոյն։ * Զի՛ն-
զի լուաք՝ թէ ոմանք եկեալ՝ ի մէնջ
խռովեցուցին զձեզ բանիւք, խաթսոել
զանձինս ձեր. առնել թլփատել և պա-
հել զօրէնսն՝ որոց ոչ հրամայեցաք։
25 * Հաճեաց Թուղեցաւ մեզ ժողո-
վեալոցս, արս ընտրեալս յղել առ ձեզ ըն
սիրելիս մեր՝ ընդ բառնաբայ և ընդ պօղո-
26 սի. * արք՝ որք մատնեցին զանձինս իւ-
րեանց վա՛ռ անուանն տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի։
27 * Ղրկե՛ցաք զյուդա և զսիղա.
28 և նո՛ք՝ ի բանից զնոյն պատմե՛լ։ * Օ՛ի
հաճեաց Թուղեցաւ հոգւոյն սրբոյ և մեզ,

մի՛ լինչ աւելի քեռն դնել ձեզ. բայց
29 միայն՝ ի կարևորացս յայսոցիկ * ի բաց
հալ, ի զոհելոյ կռոց՝ և յարբենալ՝ և ի
հեղձուցեալոյ՝ և ի պոռնկութենէ. յորոց
ապահել զանձինս բարւոք գործեսջիք։ ողջ
30 լերուք։ * Եւ նոքա արձակեալք՝ իջին
յանտիոք, և ժողովեալ զժողովուրդն՝
31 ետուն զԹուղթն։ * Եւ ընթերցեալ՝ ու-
32 րախ եղեն՝ ի վերայ մխիթարութեան։ * Յու-
դա և Սիղա, զի և նոքա մարգարէք էին՝
բանիւք բազմօք մխիթարեցին զեղբարս՝
33 և հաստատեցին։ * Եւ եղեալ անդ ժա-
մանակս՝ արձակեցան խաղաղութեամբ յեղ-
34 բարց առ առաքեալսն։ * Եւ հաճոյ
35 թուեցաւ Սիղայի ինքեան անդէն։ * Պաւղ
ոսս և բարնաբաս շրջէին յանտիոք,
ուսուցանեալ և աւետարանեալ՝ և այլովք
բազմօք՝ զբանն տէր։
36 * Ետես յետ աւուրց ինչ ասէ պաւղոս ցբարն-
նաբաս. դարձցուք և շրջեսցուք զեղ-
բարս՝ ըստ ամ քաղաքաց յորս քարոզե-
ցաք զբանն տէր՝ թէ ոյք ունիցին։ * Եւ
37 նաբաս կամէր առնուլ և զյովհաննէս
38 զկոչեցեալն մարկոս. * բայց պաւղոս ա-
ղաչէր՝ թէ զմեհինեալն ի նոցանէ ի սկզբ
պիւղիայ, և զչեկեալն ըստ նմա ի գործն,
39 մի առնուլ ըստ ինքեանս։ * Եւ եղև դիւ-
րաւորեալ մինչև մեկնել նոցա ի միմեանց,
բաւնաբաս առնուլ զմարկոս՝ նաւել ի
կիպրոս. * Եւ պաւղոս ընտրեալ զկիղա՝
40 եւ,

եւ, յանձն արարեալ ընտրեցաք այր՝ յեղ-
4 բարց անտի : * Նա ընկեր ի հոգմանս ա-
ռաքելոց եւ հիւրընկեցուց , եւ հաստատեալ
զեկեղեցին :

ԳԼ : ՅՕ :

1 Եւկն եհաս ի դերբէ եւ ի լիւստրա . եւ
ահա աշակերտ ոմն էր անդ՝ անուն
տիմոթէոս , որդի կնոջ հրեի հաւատա-
2 ցելոյ՝ եւ հօր հեթանոսի : * Որ վկայեալ
էր ի լիւստրացւոց եւ յիկոնացւոց եղ-
3 բարց : * Զսա կամեցաւ պօղոս ընդ նա
տանել . եւ առեալ թլփատեաց զնա վա-
հրէից , որ էին ի տեղիսն յայնոսիկ .
քանզի գիտէին ամենեքին զհայր նորա թէ
4 հեթանոս էր : * Իբրև անցանէին ընդ
քաղաքս՝ աւանդէին նոցա պահել զկրօ-
մանս սրտմտելոցս յառաքելոցն եւ
5 յերիսանցն՝ որ յԵրեմ : * Եւ եկեղեցիքն
հաստատէին ի հաւատս , եւ յաւելուին
ի թիւն հանապազօր :
6 * Եւ շրջեցան ընդ փռիւգիա եւ ընդ կող-
մանս գաղատացւոց , արգելեալք ի հոգ-
7 ւոյն սրբոյ խօսել զբանն յասիա : * Գայք
եկեալ առ միւսիա՝ փեսակուխէին եր-
թալ ի բիւթանիա , եւ ոչ հաւանեցաւ
8 հոգւոյ նոցա հոգին յիսի : * Եւ անցեալ ընդ
9 միւսիա՝ էջին ի տրովադա : * Եւ տե-
սիլ երեւեցաւ ի գիշերին պօղոսի . այր
ոմն մակեդոնացի կայր , աղաչեր զնա՝

և ասէր . անցեալ ՚ի մակեդոնիա՝ օգ-
նեացես մեզ ։ * Եւ երբեւ զտեսիլն ետես , 10
վաղվաղակի խնդրեցաք ելանել ՚ի մա-
կեդոնիա . տեղեկացեալք՝ թէ հրա-
էրեաց զմեզ աւր աւետարանել նոցա ։
* Եւ ելեալ ՚ի տրովադայ՝ դէպ ուղիղ 11
գնացաք ՚ի սամոթրակէ , և ՚ի վաղիւ
անդր ՚ի նոր քաղաք . * և անտի ՚ի փի- 12
լիպպոս , որ է աւագչին վիճակ՝ մակե-
դոնիացւոց քաղաք՝ կոզոմիա ։ և անդ
՚ի քաղաքին դադարել մեր աւուրս ինչ ,
* յաւուրն շաբաթու ելաք արտաքոյ քա- 13
ղաքին առ գետակին՝ ուր համարէր աղո-
թիւն մատուցանել . և նստեալ խօսեաք
ընդ ժողովեալ կանայսն ։ * Եւ կին ոմն 14
անուն լիդիա ծիրանավաճառ՝ ՚ի թիւա-
տիր քաղաքէ՝ երկիւղած յաւ՝ լուաւ .
զորոյ աւր իսկ եբաց զսիրտն անսալ հօ-
գւոյն սրտի ։ * Եւ երբեւ մկրտեցաւ 15
ինքն և տունն իւր , աղաչէր և ասէր . ե-
թէ համարիցիք զիս հաւատացեալ ՚ին ,
մտեալ ՚ի տուն իմ ազերուք . և բռ-
նադատեաց տարաւ զմեզ ։ * Եւ եղև 16
մինչ երթայաք մեք յաղօթիս , պատահ-
եաց մեզ աղախին ոմն՝ զոր ունէր այս
հարցուկ . որ շահս բազմս տայր տերանց
իւրոց՝ մոգելովն ։ * Այս զհետ եղեալ պո- 17
ղոսի և մեր՝ աղաղակէր և ասէր . արք
այս՝ ծառայք են Աստուծոյ բարձրելոյն , որ պատ-
մեն ձեզ զճանապարհս փրկութե ։ * և 18

զայս

զայս առնէր ՚ի բեմի աւուրս ։ Օ՚ սպրաց
ցեալ պօղոս՝ գարձաւ և ասէ ցայսն ։
պատուիրեմ քեզ յանուն յիսուսի քրիստոսի , ել
19 ՚ի դմանէ ։ և ել ՚ի նմին ժամու ։ * Իւր
րև տեսին տեարքունք՝ եթէ հատաւ յոյս
շահի նոցա , առեալ զպօղոս և զչիղա՝ ձգե
20 ցին ՚ի հրապարակ առ իշխանսն ։ * Եւ
ածեալ գնոսա առ զօրապետսն՝ ասէին ։
արքս այս խռովեցուցանեն զքաղաքս
21 մեր ։ ինքեանք հրէայք են , * և պատուիր
մեղ օրէնս՝ զոր չէ արժան մեզ ընդունել ,
և ոչ առնել ։ զի հռոմայեցիք եմք ։
22 * Եւ հաւատեցաւ ամբոխն ՚ի վերայ նոցա ։ և
զօրապետքն պատառեցին զհանդերձս
նոցա ։ հրամայեցին զան հարկանել ։
23 * և բազմ վէրս եդեալ ՚ի վերայ նոցա՝ արկին
՚ի բանտ , պատուիրեցին բանտապետին
24 զգուշութիւն պահել գնոսա ։ * Որոյ առեալ
զայսպիսի պատուէր՝ արկ գնոսա ՚ի ներքինն
բանտն ։ և զոտս նոցա մտեցոյց ՚ի կոճեղս ։
25 * Եւ ՚ի մէջ գիշերոյն պօղոս և շիղաս
կային յաղօթս՝ և օրհնէին զԱստ ։ և ունկն
26 կալն դնէին նոցա հալածեալքն ։ * Եւ ե
ղև յանկարծակի շարժումն մեծ՝ մինչև
՚ի շարժել հիմանց բանտին ։ և բացան
անդրիպն դրունքն ամենայն , և ամենից կապանք
27 լուծան ։ * Իբրև զարթեաւ բանտապե
տն՝ և ետես բացեալ զդուրս բանտին ,
ձգեաց զսուսեր՝ և կամէր երթալ զինք
սպանանել ։ կարծեր փախուցեալ զկապեալսն ։

28 * Եւ զգուշասջիք ի ձեզ եւ ամենայն հօտի՝ յորում զձեզ Հոգին
սուրբ եդ եպիսկոպոսս՝ հովիւ լինել եկեղեցւոյ Տեառն եւ Աստուծոյ,
զոր պատեաց արեամբ անձին իւրոյ։ 29 * Զի գիտեմ զայս, եթէ
յետ գնալոյ իմոյ մտանիցեն գայլք հրեշտակք ի ձեզ, որք ոչ
խնայեսցեն հօտիցն։ 30 * Եւ յձէնջ իսկ յարիցեն այր, որ խօսեսցին
զանիրաւութիւնս, զի հետեւեցուցանիցեն զաշակերտսն զիւրեանս։
31 * Վասն որոյ արթնացարուք, յիշեցէք զի երիս ամս գիշեր եւ
ցերեկ չդադարեցի արտասուաւք զմի եւ զամենեսեան զնուագս
զատանելով։ 32 * Եւ արդ, եղբարք, ընկալուցանեմ զձեզ առ
Տէր եւ առ բանս շնորհաց նորա, որ կարող է շինել եւ տալ
ձեզ ժառանգութիւն ընդ ամենայն սրբեալսն։ 33 * Արծաթոյ եւ
ոսկւոյ եւ հանդերձից ոչ ումեք ցանկացայ։ 34 * Դուք գիտէք,
զի ձեռք իմ զպիտոյսն ինձ եւ որ ընդ իս էին ծառայեցին։
35 * Ամենայն ինչ ցուցի ձեզ, զի այսպէս աշխատեալ պարտ է
ընկալանել զանզօրսն, եւ յիշել զբանս Տեառն Յիսուսի, զի
նա ասաց. Երանելի է տալն քան առնուլն։ 36 * Եւ զայս ասացեալ
ի բաց ի ծունկս իւր եդեալ ընդ ամենեսեան աղաւթս արար։
37 * Եւ մեծաւ լացմամբ հասեալ ի վիզս Պաւղոսի՝ համբուրէին
զնա։ 38 * Եւ ամենայն տրտմեցան վասն բանին զոր ասաց,
եթէ երեսս իւր ոչ տեսանիցեն զնա։ Եւ ընկալան զնա ի նաւն։

39 ցնաք են. և նմին առաքեցին գնել։ * Եւ
խրատ հանին, առաքին գնալ ի քաղաք
40 քէն։ * Եւ երթալ ի բանտէն՝ մտին առ
Լուդիա. և տեսեալ զեղբարս՝ միխթա-
րեցին գնա, և գնացին։

Գլ. Ժ.

1 Եւ էր ոմն այր Կոռնելիոս անուն հա-
րիւրապետ, էակին ի Թեսաղոնիկէ, ուր
2 եր Ժողովուրդ հրէից։ * Եւ բոլո տան-
տուքեն ոգոյս եմուտ առ նմա, և ի շա-
բաթս երից խօսեցաւ ընտա ի գլոյ։
3 * բանայր՝ և գնէր առաջի, եթէ պարտ
էր քրիստոս չարչարիլ և յառնել ի մեռելոց.
և թէ նա է քրիստոս յիս՝ զոր ես պատմեմ
4 ձեզ։ * Եւ ոմանք ի նոցանէ հաւանե-
ցան, և վիճակեցան պօղոսի և շիղասի.
բայց պաշտօնէիցն հրէից անհաւատից
մնացին, և ի հանդոյց գլխաւորացն
5 ժո՛ղովրդեան։ * Եւ նախանձեցան հրէայքն,
և առեալ ազա ոմանս գռեհիկս անօրէնս՝
ամբոխս արարեալ խռովեցին զքաղաքն.
և կուտեալ առ տանդարանն յասոնէի,
խնդրէին գնոսա ածել ի հրապարակ։
6 * Եւ երբեմն ոչ գտին գնա, քարշեին զյա-
սոնէն և զոմանս եղբարս առ քաղաքա-
պետսն. գոռալք բարձեալ՝ թէ զայր զայ-
խարհս խռովեցին՝ սոքա ե այսր հասին.
7 * զորս ընկալեալ է յասոնէն. և սոքա
ամենքն հակառակ հրամանացն կայսեր

գոյն

գործեն. Թաղաւորք զոմն ասեն զյն։
8 * Եւ խռովեցուցին զժողովուրդն և
9 զքահանապետսն, որ լսէին զայս։ * Եւ
առեալ երդմնեցուցին զնա՝ ի յաւուրն
10 յայսմ և յայլմանն՝ արձակեցին զնա։ * Այլ
եղբարքն վաղվաղակի զիշերայն յուղար-
կեցին զպօղոս և զչինչայ՝ ի բերիա. որք
եկեալ հասին անդր՝ ի ժողովուրդն հրեից
11 գնացին։ * Ո՛ ի սոքանէ էին ազնուականա-
գոյնք՝ քան զբերիացիսն՝ որք ընկալան
զբանն ամենայն ամենայն յօժարութեամբ. հա-
նապազ քննէին զգիրս, եթէ էցէ այս
12 այսպէս։ * Եւ բազումք ի նոցանէ հաւա-
տացին. և ի յունաց կանանց զգաստից՝
13 և յարանց՝ ոչ սակաւք։ * Այլ երբ
գիտացին՝ որ՝ ի թեսաղոնիկէ հրէայքն
էին, եթէ և՝ ի բերիայ պատմեցաւ՝ ի
պօղոսէ բանն ասլ, եկին և անդր՝ շար-
ժել և խռովեցուցանել զժողովուրդսն։
14 * Յայնժամ վաղվաղակի զպօղոս առա-
քեցին եղբարքն գնալ մինչև՝ ի ծովեզր.
և մնացին շիղա և տիմոթէոս անդէն։
15 * Եւ որք տանէին զպօղոս, ածին զնա
մինչև յաթէնս. և առեալ պատուէր՝ ի
նմանէ առ շիղա և տիմոթէոս, զի վաղ-
վաղակի եկեսցեն առնա. և գնացին։
16 * Եւ յաթէնս՝ ի սմնալ նոցա պօղոսի, զայ-
րացաւ հոգի նր՝ ի նմա. զի տեսանէր՝ ի
17 քաղաքն զբազում կռապաշտութիւնս։ * Եւ խօսէր
ընդ հրէայս և ընդ պաշտօ-
նեայսն՝

նեալսն՝ և՛ ի հրաժարտականն զնամ օր՝ ո-
18 րոց և պատահիմն։ * Ամանք յերկիւղէ
եանցն, և՛ ի ստոյգիւեանց վիճակաւորիցն
հակառակիմն ընդ նմ. և ոմանք առին,
զինչ կամիցի սերմանաքարող այս խօսել.
խոկ այլք, թէ օտարոտի նմա ձեւոյ թուի
պատմիչ լինել։ Ձգի զյն և զյարու-
19 թիւնն աւետարանին։ * Եւ առեալ զնա
ածին յարիսպագոսն, և ասէին. կարող
ցուք նմանալ թէ զինչ և նոր վարդա-
20 պետութիւ՝ որ՛ ի քէն պատմի։ օտա-
րոտացուցչ նմա բերեա՛ ի լսելիս մեր. կա-
միմք գիտել՝ թէ զինչ կամիցի այս լի-
21 նել։ * Ո՛չ աթենացիքն ամենեքեան՝ և
եկեղն օտարքն՝ որ չայլ ինչ պարապէին,
քայց ասել ինչ կամ լսել նորագոյնս։
22 * Կայաց պօղոս՛ ի մէջ արիսպագին՝ և
ասէ. արք աթենացիք, ըստ ամենայն իբրև
23 պաշտօնասէրս տեսանեմ զձեզ. * Վասն-
զի շրջեալ և տեսեալ զպաշտամունս ձեր,
գտի բագին ուր՝ յորում գրեալ էր, ան-
ծանօթի աստ. զոր գնուք յանծանօթս
24 պաշտէք, ես զնոյն պատմեմ ձեզ։ * Աս-
որ արար զաշխարհս և զամ որ՛ ի նմա,
նա երկնից և երկրի է տէր. ոչ՛ ի ձեռա-
25 գործ տաճարս բնակի, * և ոչ՛ ի ձե-
ռաց մարդկան պաշտի իբրև կարօտ ի-
նչիք. նա տայ ամենայնի կեանս և շունչ՝ և զա-
26 մենայն ինչ։ * Արար՛ ի միոջէ արեան
զամ ազգս մարդկան՝ բնակեցեալ՛ ի վէր
ամ

ձեռ երեսաց երկրի. Հաստատեաց կամ-
ք եալ ժամանակս և սահմանապրութիւն
բնակութեան նոցա՝ խնդրել զԱծ. * զի թերևս 27
գննիցեն զնա՝ և գտանիցեն. նա և ոչ
հեռի իսկ է յիւրաքանչիւր ումեք ի
մէնջ։ * Ով ի նմանէ կեացմք և շարժիմք 28
և եմք, ոպէս և ոմանք ի ձերոց Հարտարոց
ասացին, Թէ նդր և ազգ իսկ եմք։ * Եւ 29
արդ՝ որովհետև ազգ եմք նդյ, ոչ պար-
տիմք համարել ոսկւոյ՝ կամ արծաթոյ
կիմ քարի, որ ի Հարտարութէ և ի մտաց
մարդոյ քանդակեալ իցէ՝ զնծականն
լինել նմանօղ։ * Այլ զժամանակս անց 30
գիտութենն անտես ածարկեալ նդյ, արդ
զայս պատուիրէ մարդկան՝ ամ ումեք
ապաշխարել։ * Վասնզի հաստատեաց 31
օր, յորում պարտ է դատել զաշխարհս
արդարութեբ, ի ձեռն առն որում սահ-
մանեաց տալ Հաւատս ամենեցուն՝ յա-
րուցեալ զնա ի մեռելոց։ * Իբրև լսէին 32
զյարուցիլն մեռելոց, ոմանք ծաղր առ-
նէին. իսկ ոմանք ասէին լսիցուք ի քէն վա-
յելումն միւսանգամ։ * Եւ ասպա այսպ 33
ելոս եւ գնաց ի միջոց նոցա։ * Եւ ոմանք 34
արք անկեալք ի նա, Հաւատացին. ընդ
որս էր և Դիոնէսիոս արիսպագացի, և
կին մի անուն Դամարիս՝ և այլք ընդ
նոսա։

ԳԼ։ ՅՈՒ։

1 ¶ Եւ այսպիսի մեկնեաւ պօղոսի յաթէն եւ
2 նացուց անտի՝ եկն՝ ի կորնթոս։ * Եւ
եգիտ հրեայ մումն անուն ակիւղաս՝ յազ-
գէ պոնտացի, այն ինչ եկեալ էր յիտա-
լիայ։ Եւ զպրիսկիղա կին նր, վասն հրա-
մանին կղօդեայ՝ որոշել զամ հրեայս՝ ի
3 հռոմէից։ Եւ յարեցաւ՝ ի նա։ * Նա վասն
զի համարուեստ էր, եղէ առ նոսա՝ և
4 գործէր։ քանզի էին խորանակարք ար-
5 ուեստիւ։ * Նա խօսէր՝ ի ժողովրդեանն
ըստ ամ շաբաթուց, և հաւանեցուցանէր
զհրէայս և զհեղանոսս։ * Երբ էջին
՝ի մակեդոնիայէն՝ շիղա և տիմոթէոս,
ատիպէր հոգւովն պօղոս դնել վկայու-
6 հրէիցն՝ թէ յիս է քրիստոս։ * Նա յղնդդեմ
դառնալ նոցա՝ և՝ ի հայհոյել, թօթա-
փեաց զձորձս՝ և ասէ ցնս. արիւն ձեր՝ ի
գլուխս ձեր, քաւեալ եմ ես. յայսմ
7 հետէ՝ ի հեղանոսս երթամ։ * Նա գըն-
նացեալ անտի եմուտ՝ ի տուն ուրումն,
որում անուն էր տիտոս յուստոս՝ պաշ-
տօնեայ ին. որոյ տաղտանքն էին մերձ
8 ՝ի ժողովատեղին։ * Նքրիսպոս ժողովա-
պետ հաւատաց՝ ի տէր ըստ տամբ իւրում.
և բազումք՝ ի կորնթացւոցն լսեալ՝ հա-
9 ւատային և մկրտեցան։ * Նա ասէ տէր
՝ի գիշերին տեսլեամբ ցպօղոս. մի երկն-
10 չիր՝ այլ խօսեաց՝ և մի լռեր. * քանզի

Ես ըմբռնեալ եմ, և ոչնչ ընդդէմ գտայ
քո՝ ի չարչարել զբեզ. քանզի ժողովուրդ
և իմ բազմ՝ ի քաղաքիս յայսմիկ։ * Եւ 11
նաուաւ անդ տարի մի և ամիսս վեց՝ ու-
սուցանել նոցա զբանն ացի։
Եւ * Ի գալ գաղիոնեայ միոյնանակաւ բար- 12
կին աքայեցւոց, յարեան միաբան հրե-
այքն ՚ի վերայ պօղոսի, և ածին զնա յա-
տեան. * և ասէին, եթէ արտաքոյ օրէն 13
նոցա պատրէ սա զմարդիկ պաշտել զԱծ։
* Եւ իբրև մերձ էր պօղոս բանալ զբեր- 14
նան իւր, ասէ գաղիոն յհրէայսն. Ե-
թէ էր ինչ անիրաւութիւն կամ խարդա-
խութիւն չարեաց՝ ով հրեայք, ՚ի դէպ էր
ինձ անսալ ձեզ։ * Ապա եթէ խնդիրք 15
ինչ են վասն բանի և անուանց և օրինաց
ձերոց, տեսէք ձեզդէն. քանզի դատաւոր
այդպիսի երից չկամիմ լինել։ * Եւ 16
մերժեաց զնա յատեանէ անտի։ * Եւ ա- 17
ռեալ ամենեցունց յունացն զսոսթենէս
ժողովրդապետն՝ հարկանէին առաջի ա-
տեանին. և ոչինչ զայնմանէ գաղիոնի
փոյթ լինէր։ * Նայց պօղոս տակաւին 18
մնայեալ աւուրս բազմս, յետքան հրա-
ժարեալ՝ նաւեր յաստրիա. և ընդ նմա պրիս-
կիլլա և ակիւղաս, փոքրուկ ազգուսն ի կէն-
քրէայ, քանզի ուխտադիր էր։ * Եւ հա- 19
սեալ յեփեսոս՝ զնա եթող անդ, և ինքն
մտեալ ՚ի ժողովուրդն խօսէր ընդ հրէայսն։
* Եւ աղաչեցին զնա՝ բազմ ժամանակս 20
լինել

21 լինել անդ. և ոչ ստ յանձն. * այլ
հրաժարեաց՝ ի նոցանէ, և ասէ. զար-
ձեա՛լ զկնի՛ցայց առ ձեզ՝ ըստ կամաց։ ամ-
22 բարձաւ յերիեսեւոյ, * և իջեալ՝ ի կե-
սարիա՛ եկն և ետ ողջոյն եկեղեցւոյն։
23 և՛ զի յանտիոք, * և եղեալ անդ ժամա-
նակ լինչ, եւ ելեալ կարգաւ ընդ գա-
լատացւոց աշխարհն և ընդ փռւիգիայ,
հաստատեալ զամենեսեան աշակերտսն։
24 * Ծերէոյ սմա տալեղեա անուն՝ աղեքսանդ-
րացի յաւդէ, այր ճարտարաբան, եկն
եհաս յերիեսոս. զօրաւոր էր գրոցքն։
25 * Այս էր տեղեկացեալ ճանապարհին
սո՛ն, և եռայր հոգւով. խօսէր՝ և ուսու-
ցանէր ճշմարտութե՛ամբ յո՛ր. գիտէր միայն
26 սկզբունքն յովհաննու։ * Այս սկսաւ
հանդգնակե՛լ՝ ի ժողովրդեանն։ և լսե-
եալ՝ ի նմանէ ակիւղաս և պրիսկիլա,
առին զնա առ իւրեանս, և ճշմարտա-
գոյնս ուսոյցին նմա զճանապարհն սո՛յ։
27 * Երբև կամեցաւ նա գնալ յաքայիա,
յօժարեաց եղբարքն՝ գրեցին առ աշա-
կերտսն ընդունել զնա։ որ երբեք եհաս
անդր՝ բազմ նպաստ լինէր հաւատացե-
28 լոցն՝ ի ձեռն շնորհացն։ * Քանզի սրբո-
գաւոն զհրէայսն յանդիմանէր հրա-
պարակաւ. ցուցանէր գրոցքն՝ եթէ քրիս-
տոս յի՛ս։

Գլ. Ա.

1 Զառաջին բանն եղև ինչ զամենայն սկսաւ Յիսուս առնել և ուսուցանել
2 մինչև յաւուրն յորում առեալ պատուիրեաց առաքելոցն որ ընտրեցան
3 նմա սրբոյ հոգւով՝ և համբարձաւ։ * Որոց և ցուցանէր զանձն իւր կեցուցեալ
զկնի չարչարանացն իւրոց ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն
ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն
4 ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն
ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն
5 ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն
6 ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն
7 ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն
8 ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն
9 ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն
10 ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն ապացուցանելով զանձն նոցա ամենայն

11 Թանոտաց : * Այլ զօրութիւնս ոչ առիւծ
12 առնէր ուժ՝ ի ձեռն պօղոսի . * մինչ զի
և՝ ի հիւանդս տանել՝ ի քրտանէ նորա
թաշկինակս կամ վարշամակս , և մեր-
ժել՝ ի նոցանէ ախտերն , և այսոց չա-
13 րաց ելանել : * Յանդգնեցան ոմանք և
՝ի շրջողաց հրէից՝ որ երդմնեցուցչքն
էին , անուանեալ՝ ի վերայ այնոցիկ որ ու-
նէին այսոց չարս , զանուն տէրն յիսուս , և ա-
սէին , երդմնեցուցանեմ զձեզ՝ ի յի՛ զոր
14 պօղոսն քարոզէ : * Էին ուրուն սկևեայ
հրէի քահանայապետի եօթն որդիք , որ
15 զայս առնէին : * Պատասխանի ետ այն
չար՝ և ասէ ցնոսա . զյի՛ գիտեմ և զպօղոս
16 ճանաչեմ , բայց դուք ո՞վ եք : * Եւ վա-
զեաց այրն յորում էր այն չար , ըմբռ-
նեալ զերկոսեան յաղթահարեաց գնա ,
մինչև մերկս և վիրաւորս փախչել՝ ի տա-
17 նէ անտի : * Եւ այս յայտնի եղև ամ՝
հրէից և հեթանոսաց՝ որ բնակեալ էին
յեփեսոս . և անկաւ երկիւղ յամենե-
սեան՝ ի նոսա . և մեծանայր անուն տէր յիսու :
18 * Եւ այլ բազումք՝ ի հաւատացելոցն
գային և խոստովան լինէին՝ և պատմէին
19 զգործս իւրեանց : * Եւ բազումք՝ ի կա-
խարդասարացն բերէին զգիրս , այրէին
առաջի ամենեցուն . և համարեցան զգ-
գինս նոցա՝ և գտանէին արծաթոյ բիւրս
20 հինգ : * Եւ այսպէս բանն տէր աճէր՝ և
զօրանայր :

* Եւ

ե՛ւ ՚ի մահ ջրկել եւ մակեդոնիսխա եւ ընդ ա- 21
քայիա՝ եւ գալ յԵրեմ. ասէ, եթէ յետ
երթալոյն իմ անդր, պարտ է ինձ եւ զՀռո-
ւոմ տեսանել։ * Զառաքեաց ՚ի մակե- 22
դոնիա երկուս ՚ի պաշտօնէից իւրոց ըզ-
տիմոթէոս եւ զերաստոս, եւ ինքն մնաց
ժամանակ ինչ յասիա։ * Եւ եղեւ ՚ի 23
ժամանակին յոյժմէկ խռովումն ոչ սա-
կաւ վասն ձանապարհին։ * Զի զեմետ- 24
րիոս ոմն անուն՝ արծաթագործ, գոր-
ծէր մեհեանս արծաթիս արտեմի ղից.
եւ տայր ձարտարացն լինել ոչ սակաւ
շահ. * որ ժողովեաց զի զձեռագործսն 25
արուեստին, եւ ասէ. արք՝ դուք ձեզիդն
զի գիտէք, զի յայսմ գործոյ է շահ
մեզ։ * Եւ տեսանէք եւ լսէք՝ եթէ՝ ոչ 26
միայն զեփեսացւոց, այլ գրեթէ զամ
զի ասիացւոց՝ պօղոսս այս հաւանեցոյց
գեաւ շրջեաց բազում ժողովս՝ ասել թէ
ոչ են աստուածք՝ ձեռագործք։ * Եւ 27
ոչ միայն այս ձիրանէ զմեզ կողմնս գալ ՚ի
յանդիմանութիւն, այլ եւ զմեծին այն ար-
տեմեայ զմեհեանն յոչինչ համարել.
նաեւ քակելոյ եւս լցէ մեծութիւն նորա,
զոր ամենայն ասիա՝ եւ տիեզերքս պաշտեն։ * Եւ 28
զայս երբեմն լուան, լի եղեն բարկութե.
աղաղակէին եւ ասէին, մեծ է արտեմիս
եփեսացւոց։ * Եւ լցաւ քաղաքն խռով- 29
մունք. ժխմեցին առ հասարակ ՚ի թատրոնն,

յափշ-

յոտիշտանակէին զՊայիոս և զարխատար-
քոս մակեդոնացի՝ զուղեկիցսն պօղոսի ։
30 * Նայց պօղոս իբրև կամեցաւ մտանել
յամբոխն, ոչ թողին զնա աշակերտքն ։
31 * Ամանք և յասիականէտացն՝ որ էին նորա
բարեկամք, յղէին առ նա՝ և աղաչէին,
32 մի տալ զանձն ի թէատրոնն ։ * Այլք
այլ լինն աղաղակէին . զի էր ժողովն նոյ
խառնիճ . և բազմք ի նոցանէ ոչ գիտէին
33 թէ վասն ոյր ժողովեալ էին ։ * Եւ յամ
բոխէն բարձեալ Ազէքսանդրոս շարժեաց զձեռն՝
ամենեցուն . և իբրև ածէին զնա հրէայքն
յառաջ, ազէքսանդրոս շարժ եաց զձեռն՝
և կամէր պատասխան առնել ամբոխին ։
34 * Իբրև գիտացին՝ եթէ այրն հրէայ է,
միաբարբառ եղեալ յամենեցունց՝ իբ
րև ժամն երկուս աղաղակել, եթէ մե ծ
35 է արտեմիս եփեսացւոց ։ * Ընդոյղ
դպրապետն զամբոխն՝ և ասէ . այրք ե
փեսացիք՝ էիսկ ո՞ է ի մարդկանէ՝ որ ոչ
գիտէ զեփեսացւոց քաղաքս մեհենա
զարդ՝ մեծին արտեմեայ դիցն , և դիւ
36 պետեայ ։ * և զի այդ այդպէս է անշուշտ՝
ձեզ պարտ է հանդարտել , և մի ինչ
37 յանդգնութիւն գործել ։ * Զի բերէք զարսդ
զայդոսիկ այսր , ոչ մեհենակապուտս՝
38 և ոչ հայհոյիչս մեր մերոյ ։ * Ո՛ւ եթէ
դեմետրիոս և որք ընդ նմա չարտարք՝ ու
նիցին ինչ ընդ ումեք բանս , յատեան կան
թիցեն , և պատասխանք դոն , և ամբաստ
անան

առան ընկեր զհիմեաանց ։ * Ասա եթէ վե- 39
ա՛յր իրիք խնդիր իցէ՝ յօրինաւոր ժո-
ղովան վճարեսցին ։ * Քանի և մեղ վիշտ վը- 40
տանգի է ընդ հուսկ յայսր աւուր՝ ա-
ռանց իրիք յանցանաց լինելոյ . զորմէ
ոչ կարացաք պատասխանի տալ վասն
ժողովոյս այսորիկ ։ Եւ զայս ասացեալ՝
արձակեաց զժողովն ։

Գ Լ Ի Ւ ։

Եւ յետ դադարելոյ ամբոխին՝ կոչեաց 1
պօղոս զաշակերտսն և մխիթարեաց .
առջեւն եւ , և ել գնաց ՚ի մակեդոնիա ։
* Եւ շրջեալ ընդ կողմանս ընդ այնոսիկ՝ 2
և մխիթարեալ զնա բանիւք բազմօք , եկն
յելլադա ։ * Երբ և արար անդ ամիսս ե- 3
րիս , եղև նմա դաւ ՚ի հրեից , մինչ դեռ
կամէր ելանել յասորիս . խորհուրդ կա-
յաւ դառնալ ընդ մակեդոնիայ ։ * Եւ 4
երթայր ընդ նմա մինչև յասիա՝ սոսիպատ-
րոս պիւռա բերիացի , և ՚ի թեսաղոնիկե-
ցւոց՝ արիստարքոս և սեկունդոս՝ և գայ-
ոս դերբացի , և տիմոթէոս , և ասիա-
ցիք՝ տիւքիկոս և տրոփիմոս ։ * Սոքա յա- 5
ռաջ երթեալ սպասին մեզ ՚ի տրոաղադա ։
* Եւ մեք նաւեցաք յետ աւուրցն քա- 6
ղցրակերաց ՚ի փիլիպպեայ՝ և եկաք առ
նոսա ՚ի տրոաղադա՝ մինչև յաւուրս հինգ .
անդ դադարեցաք աւուրս եօթն ։ * Եւ 7
յաւուրն շաբաթուց մինչ դեռ ժողովէր

Կամք

Հաց քեհանել զհայն , ոչղաս խօսեր ընձ՝ զի գնալոց էր ի վաղիւ անդր . և երկայնեաց զբանն մինչև ի մէջ գիշերոյն ։
8 * և էին լապտերք բազումք ի վերնատան ,
9 ուր էաքն ժողովեալ ։ * Եւ նըստաւեր ումն երիտասարդ՝ անուն Եւտիքոս՝ ի վերայ պատուհանին , նիրհեր ի քուն Թանձրութենէ՝ ի խօսելն սոզոսի յաճախ, ընկղմեաւ ի քնոյ անտի՝ անկաւ յերրորդ դստիկոնէն ի վայր , և բարձաւ մեռեալ ։
10 * Եւ իջեալ պօղոսի՝ անկաներ զնովաւ . առեալ զնա ընդ գիրկս՝ և ասեր . մի խռովիք , քանզի հոգի սորա ի սմին է ։ * Եւ
11 ել եբեկ զհացն՝ և ճաշակեաց . և քէմ ևս խօսեցաւ մինչև յառաւօտ , և ապա
12 ել գնաց ։ * Եւ աճին զպատանին կենդանի ,
13 գանի , և մխիթարեցան ոչ սակաւ ։ * Եւ մեք մտեալ ի նաւն՝ ամբարձաք յաւսոնէն . անտի ակն ունէաք միւսանգամ առնուլ զպօղոս . զի այնպէս պատուիրեալ էր՝ մինչ ինքն ցամաքաւն երթայր
14 ոտք էր ։ * Եւ երբ դիպեցաւ մեզ ի յաւսոնէն , առեալ զնա եկաք ի մետիլինէ ։
15 * և անտի նաւեալ՝ ի վաղիւ անդր հասաք հանդիպ քիոյ . և ի միւս օրն հասաք ի սամոս . և ի վաղիւ անդր եկաք
16 ի մեղիտոն ։ * Զի ի նմի եդեալ էր պօղոս նաւել առ եփեսոս , ոչ զի մի լինի նմա ժամանակ ինչ յասիա յասիոյ . քանզի փութայր երթալ հնարս լինէր նմա

զօրն սիմոնեան հրամանատարից երթալ յԵրի-
քով։ 24 * Եւ՝ ի մերկանալ յղեալ յեհուեսու՝ կո- 17
չեաց զերկուսանսն երիցուցն։ * Եւ նոքա 18
ըստ նմին առ նա, ասեն ցնա. զուք ձեզիդն
զիտեք յօրէ յառաջնմէ յօրմէ եկի յա-
խոյ. ուրախ ըլլաս ձեզ ցնա ժամանակիս
երեք. * ծառայել տէր առ ամ խոնարհու- 19
թեամբ և քառասուն արտասուօք և փորձուեալք՝ որ
դիպեցան ինձ՝ ի նենգութենէ հրեից։
* Ուրախ ոչինչ զանգ խոտեցի յօգտակա- 20
րացն չհատուցանել ձեզ, և ուսուցանել զձեզ
հրապարակաւ և առանձին. * տալ վկայ 21
ութիւն հրեից և հեթանոսաց զապաշխա-
րութիւնն՝ որ առ ած, և զհաւատսն որ
՚ի տէր մեր յիսուս։ * Եւ արդ՝ ահաւասիկ 22
ես կապեալ հոգւով երթամ յԵրի-
սաղէմ. և զոր ինչ անդ ըլլայ ինձ անցանելոց իցէ՝ չգի-
տեմ։ * Լոկայ զի հոգին սուրբ ըստ քաղաքաց 23
վկայէ ինձ՝ և ասէ, եթէ կապանք և նե-
ղութիւնք սպասեն ինձ։ * Այլև ոչ իբրև հա- 24
մարիմ զանձն իմ պատուականս՝ զի զվա-
տարել զընթացս իմ ուրախութեամբ, և զպաշ-
տօնն զոր առի ՚ի տեառնէ յիսուսէ՝ վկայել ինչ
աւետարանի շնորհացն ածոյ։ * Եւ արդ՝ 25
ահաւասիկ գիտեմ ես, թէ ոչ ևս տես-
անիցէք զերեսս իմ դուք ամենե-
քեան, յորս շրջեցայ քարոզելով զարքայու-
թիւնն ածոյ։ * Վասն որոյ վկայուն դնեմ 26
ձեզ յաւուր յայսմիկ՝ զի սուրբ եմ յա-
րենէ ամենեցուն. * քանզի ոչ խորշեցայ 27
՚ի

'ի պատմէլոյ ձեզ դատաւորացն կամս ոչ։
28 * Ո՞ զծոյլ կացէք անձանց և ամ հօսիդ,
յորում եղ զձեզ հոգին սուրբ տեսուչս՝ հո-
վուիլ զժողովուրդ տեն, զոր ապրեցոյց
29 արեամբ իւրով։ * Գիտեմ ես՝ և ի ձէնջ յարիցեն ոմանք
և ի քէն յեսու խնդոյ մեկնելոյ՝ գայցեն գայլք
յարիշտասիրտք 'ի ձեզ, որ ոչ խնայեսցեն
30 տեն հօտին։ * Եւ 'ի ձէնջ յարիցեն ոմանք
ոմանք խօսիցին ծուռս, ձգել զաշակերտսն
31 զկնի իւրեանց։ * Վասն այսորիկ արդ-
ծուն կացէք. և յիշեցէք՝ զի զերկեամ մի
գիշեր և ցերեկ՝ ոչ դադար արէի արտա-
սուօք խրատել զմի ի իւրաքանչիւր։
32 * Եւ արդ՝ յանձն առնում զձեզ Աստ՝ և
բանի շնորհացն նորա, որ կարօղն է շինել
և տալ ձեզ ժառանգութիւն ընդ օթեան ամ։
33 * Ընծայեցի՝ կիսոսկուայ կիս հանդերձից
34 ոչ ուրուք 'ի ձէնջ ցանկացայ։ * դուք ինք-
նին գիտէք՝ զի պիտեան իմ և որոց ընդ իմն
35 էին՝ պաշտեին ձեռքս այս։ * Եւ զամ
ինչ ցուցի ձեզ. զի այսպէս արտատ վաստա-
կել, և դարմանել զհիւանդս. և յիշել
զբանն Տեառն յաղ, զոր ինքն իսկ ասաց. ե-
րանելի է մանաւանդ տալ՝ քան առնուլ։
36 * Եւ զայս իբրև ասաց, եդեալ ծունր
37 ամենեքեան՝ եկաց յաղօթս։ * Եւ
զուարճ լալուն եղև ամենեցուն. և անդ
հեալ զպատանոցաւն պօղոսի՝ համբուր-
38 էին զնա։ * Ասրմբէին մանաւանդ 'ի
վերայ բանին զոր ասէր, թէ ոչ ևս տես-

սանեցոց են վերեսս նը. և յուզարկեցին
զնա ՚ի նսաւ անդը։

ԳՒ։ ԻԵ։

ԶՒ եւ եղև եւանել մեզ և մեկնել ՚ի 1
նոցանէ, հանդիպ գնացեալ եկաք ՚ի
կոս. և ՚ի վաղիւ անդր ՚ի հռոդոն, և
անտի ՚ի պատարայ։ * Եւ գտեալ նաւ 2
մի՝ ելի երթայր ՚ի փիւնիկէ, և ելեալ ՚ի
նա գնացաք։ * Եւ յայտ եղեալ կիւպ- 3
րեայ՝ թողաք զնա ՚ի ձախակողմն, նա-
ւեցաք յասորիս, և իջաք ՚ի տիւրոս.
քանզի անդ էր նաւն թափելոց զբեռինսն։
* Եւ գտեալ զաշակերտսն՝ կացաք անդ 4
աւուրս եօթն. որք ասէին ցպօղոս ՚ի
ձեռն Հ. ոյն՝ մի ելանել յԵրուսաղէմ։ * Եւ 5
իբրև եղև մեզ կատարել զաւուրսն՝ ե-
լեալ գնայաք, յուզարկէ զմեզ ամենե-
ցունն հանդերձ կանամբք և որդւովք մին-
չև արտաքոյ քաղաքին. և եդեալ ծունր
առ ծովեզերին՝ կացաք յաղօթս։ * Եւ 6
հրաժարեցաք ՚ի միմեանց՝ և ելաք ՚ի
նաւն. և նոքա դարձան յիւրեանց տե-
ղիս։ * Եւ մեր գնացեալ առնել թեալ ՚ի 7
տիւրոսէ՝ հասաք ՚ի պտողեմայիդա. և
ողջոյն տուեալ եղբարց՝ եղաք օր մի առ
նոսա։ * Եւ ՚ի վաղիւ անդր ելեալ անտի՝ 8
եկաք ՚ի կեսարիա. և մտեալ յասպա-
տանն փիլիպպոսի աւետարանչի, որ էր
յեօթանց անտի, ոգաք առ նմա։ * Եւ ա- 9

րա

թան էին դատերք ըստք կոյսք՝ մարգարէիք։
10 * Եւ ի լինելն մեր անդ աւուրս բազմս,
էջ ոմն ի հրեաստանէ մարգարէ՝ անուն
11 ագաբոս։ * Եւ եկեալ առ մեզ, առեալ
զգօտին պօղոսի՝ կապեաց զոտս և զձեռս
իւր, և ասէ. այսպէս ասէ հոգին սուրբ.
զայրն որոյ գօտիս այս է՝ այսպէս կապե-
ցեն յԵրուսաղէմ հրեայքն, և մատնեսցեն ի
12 ձեռս հեթանոսաց։ * Եւ իբրև լուաք
զայն՝ աղաչէաք մեք, և որ ի տեղւոջէն
13 էին՝ չերանել նմա յԵրուսաղէմ։ * Պայծառ
պատասխանի ետ պօղոս. զի՞նչ գործէք,
զի լայդ և ձմլեցուցանէք զսիրտ իմ.
քանզի ես ոչ միայն կապելոյ՝ այլ և մե-
ռանելոյ յԵրուսաղէմ պատրաստ եմ վասն ան-
14 ուան տեառն յիսուսի քրիստոսի։ * Եւ ի չանսալն
նմ՝ լռեցաք, ասեմք. տէրն կատարք լիցին։
15 * Եւ յետ աւուրցն այնոցիկ՝ հանդերձ-
16 եալ ելանեաք յԵրուսաղէմ։ * Գնային ընդ մեզ և
յաշակերտաց անտի կիպրոսացւոյ, և տա-
նէին զմեզ առ որոմ վասն ունելոց եաք՝
ինասոնէի ուստի կիպրոսացւոյ՝ առաջինն ա-
17 շակերտաց։ * Եւ ի մտանելն մեր յԵրուսաղէմ,
18 յանդուգնեալ ընկալան զմեզ եղբարքն։ * Ի վա-
ղիւն անդր եմուտ պօղոս ընդ մեզ առ յակովբ
19 զոս. և եկեղեցիքն ամենայն. * Եւ ողջոյն
տուեալ նոցա՝ պատմէր մի ըստ միոջէ զոր ա-
րարեալ ած ի հեթանոսս ի ձեռն պաշտօ-
20 նին նորա։ * Եւ նոքա լուեալ՝ փառաւորէաք զա-
նէին զած, և ասեն ցնա. տեսանես եղ-

բայց՝ քանզի թիւրք են հաւատացեալոցն
Հրէից, և ամենեքեան նախանձաւորք օրէ-
նացն են։ * Բայց իրազեկ եղեն վասն քո՝ 21
թէ ապստամբութեան ուսուցանես՝ ի մով-
սէսէ՝ որոց՝ ի հեթանոսս ամենայն հրէայք են.
ասես՝ մի թլփատել զորդիս նոցա, և մի ըն-
դհրօնիցն գնալ։ * Ընդ՝ զինչ լինիցի՝ ա- 22
պաքէն լսեն, եթէ եկեալ ես. * Ընդ 23
զայս արա զոր ասեմք քեզ. են՝ ի մեզ այր
չորք ուխտադիրք յանձինս իւրեանց.
* զնոսա առեալ սրբեացիս ընդ և ծախեա 24
ինչ՝ ի նոսա զի գերծցեն զգլուխս. և գի-
տասցեն ամենեքին, թէ զորոց իրազեկն
եղեն զքէն՝ ոչինչ է. այլ միաբանիս և
դու պահել զօրէնսն։ * Բայց վասն հաւա- 25
տացելոցն հեթանոսաց, մեք առաքե-
ցաք՝ ռայ ընտրեցաք, մի ինչ այնպիսի ասա-
հել նոցա. բայց միայն զգուշանալ՝ ի կռոց
զոհելոյ, և յարենէ, և՝ ի հեղձուցելոյ,
և՝ ի պոռնկութենէ։ * Յայնժամ այօդեան 26
առեալ զարսն՝ ի վաղիւ անդր ընդ սրբե-
ցեալ ծանուցա՝ ի տաճարն. յայտ առնել
զկատարումն աւուրցն սրբութենէ, մինչև
մատեաւ՝ ի վերայ իւրաքանչիւր ոքուք՝ ի
նոցանէ պատարագ։
Եւ * Իբրև մերձ էին եօթն աւուրքն՝ ի 27
կատարել, տեսեալ զնա՝ ի տաճարին ա-
սիացւոց հրէիցն՝ գեղծուին զնովաւ զամ-
բոխն. և արկեալ՝ ի նա ձեռս՝ աղա-
ղակէին. * այր Իսրայելացիք՝ օգնեցէք. այս 28
այս

այր է՝ որ հակառակ ժողովրդեանն և
օրինաց և տեղւոյս այսորիկ՝ ամենեցուն
ամ ուրեք ուսուցանէ . մինչև հեթա-
նոսս ևս եմոյծ ՚ի տաճարն՝ և պղծեաց
29 զեր տեղին ։ * Վասնզի էր յառաջագոյն
տեսեալ զտրոփիմոս զեփեսացի ՚ի քա-
ղաքին ընդ նմա. զոր կարծէին եթէ ՚ի տա-
30 ճար անդրեմոյծ պօղոս ։ * Շարժեցաւ
քաղաքն ամ, և կուտեցաւ ժողովուրդն .
և առեալ զպօղոս ձգէին արտաքոյ տա-
ճարին . և վաղվաղակի փակեցան դռ-
31 նունքն . * և խնդրէին զնա սպանանել ։
Եհաս ղրոյց ՚ի հազարապետ գնդին , թէ
32 թէ խռովեալ է ամենայն ։ * Որոյ անդէն
առեալ զօրականս և հարիւրապետս՝ դի-
մեաց ՚ի վերայ նոցա . և նոքա տեսեալ զհազա-
րապետն և զզօրականսն , դադարեցին
33 ՚ի հարկանելոյ զպօղոս ։ * Յայնժամ
մատուցեալ հազարապետն հարաւ զնա ,
և հրամայեաց կապել կրկին շղթայիւք՝
և հարցանէր թէ ո՞վ իցէ , և զի՞նչ իցէ ա-
34 րարեալ ։ * Այլք այլ ինչ աղաղակէին
զնմանէ յամբոխին . և երբեմն ոչ կարաց գի-
տել զստոյգն վասն ամբոխին , հրամայեաց
35 ածել զնա ՚ի բանակն ։ * Եւ երբեմն ե-
հաս յաստիճանսն , դէպ եղև բառնալ
բերել զնա ՚ի զօրականացն՝ վասն բռնու-
36 թեան ամբոխին . * քանզի զհետ էր
թողոյր բազմութիւն ժողովրդեանն , և ա-
37 կէին՝ բառնձ զդա ։ * Եւ՞ ինչ դեռ մտանել

ըստ երկի սրտիդ ի քանակին, ասէ ցՀարուածն
զսպատեան՝ եթէ արժանն իցէ ինձ խօսել
ընդ քեզ։ եւ նա ասէ. յուսադիրն իմաստ.
* Ոչ արդեօք դու իցես եզ խոտասէրն, որ 38
ցուցեր եւ հաներ յոնասպատ տրտում հարկարս
ամս սիկամրեանս։ * Եւ ասէ սրտոտս, ես 39
եմ այր հրեայ ի տարսոնէ կիլիկեցւոց,
ոչ աննշան քաղաքի քաղքացի. աղաչեմ
զքեզ հրամայեա ինձ խօսել առ ժողո-
վուրդդ։ * Եւ ի հրամայելն նմա, սրտոտս 40
կացեալ ի վեր աստիճանացն՝ շարժեաց
զձեռն ժողովրդեանն. եւ մեծ բարբառել հե-
լոյ ասէ ցնոսա բարբառովն՝ եւ ասէ։

ԳԼ։ ԻՆ։

Ա Ե՛ղբ եղբարք և հարք՝ լուարուք ինձ 1
Ե այժմ առ ձեզ պատասխանատուիս։
Եւ լուեալ զի հեբրայեցի առ նոսա 2
բարբառէր նոցա՝ առաւ
ձել առ դադարեցին՝ ի լուելն։ * Եւ 3
ասէ. Ես եմ այր հրէայ ծնեալ ի տարսո-
նոյնէ կիլիկեցւոց՝ սնեալ ի քաղաքիս
յայսմիկ առ ոտս գամաղիէլի՝ խրատեալ
ըստ ճշմարտութեանն հայրենի օրինացն. նոյ-
նիսկ խանդակայող էի ասլ՝ որպ ամենեքեան դու-
այսօր։ * Որ զսոյն չանսուարհ վարեցայ 4
մինչև ի մահ, կապել և մատնել ի
բանտս այրս և կանայս. * որպ և քահա-

նայսպսեսոզ վկայ՝ ինձ՝ և ամենայն ծե-
ռակոյտզ ։ յորոց և Թուղթս առեալ առ
եղբարս՝ ի դամասկոս երթայի, տմէլ և
անտի կապեալս եկեմ, զին պատժեսցին ։
6 * Եղև ինձ՝ ի գնալն և՝ ի մերձենալ
՝ի դամասկոս, զկիջուսուրբեն յանկարծ
ծագէ յերկնից փայլատակեալ լոյս սաստ
7 ակ զինն ։ * և անկայ յերկիր, և լսէայ
բարբառ որ ասէր ցինս ։ սաւուղ սաւուղ
8 զի հալածես զինս ։ * Ես ես եառս պա-
տասխանի՝ Թէ ով ես տէր ։ և ասէ ցինս,
ես եմ յեսնասցարէթացի՝ զոր դուն հալա-
9 ծես ։ * Նայց որ ես հան էին՝ զլոյսն տե-
սանէին ։ այլ զձայնն ոչ լսէին՝ որ խօսէր
10 ընդ իս ։ * Ես ասեմ, զինչ արասցիս տէր ։ և
ասէ ցիս տէր ։ յարուցեալ երթիցես՝ ի դա-
մասկոս, և անդ պատմեսցի քեզ վասն ամե-
11 որ հրամանն ի քեզ առնել ։ * Որպէս ոչ
տեսանէի՝ ի փառաց լուսոյն այնորիկ,
զձեռանէ ձգեալ՝ ինծոցանէ որ ընդ իս էին,
12 մտի՝ ի դամասկոս ։ * Ոմն այր
երկիւղած ըստ օրինացն, վկայեալ յամե-
նայն բնակչաց որ՝ ի դամասկոս հրէայքն էին ։
13 * եկն եկաց առ ինձ՝ և ասէ ։ սաւուղ եղ-
14 բայր՝ ի վեր հայեաց ։ * Ես ես նոյնժա-
մայն՝ ի վեր հայեցայ՝ ինձ՝ և նա ասէ ցիս
ած հարցն մերոց յառաջագոյն ընտրեաց
զքեզ ձանաչել զկամս նր, և տեսանել
զարդարն, և լսել բարբառ՝ ի բերանոյ
15 նր ։ * զի եղիցիս վկայ նր առ ամե մարդ

դիմի՝ որոց աւետեսն և լուար ։ * Եւ արդ՝ 16
ընդ հեղգաս , արի մկրտեաց և լուսաւորեալ
մեղս քո՝ ի կարդալ զանուն նորին ։ * Եւ 17
եղև ինձ՝ ի դառնալն յԵրեմ՝ և կալ յաղ-
ղօթս՝ ի տաճարին , լինել՝ ի վարմանս-
մանն . * և տեսանել զնա զի ասէր ցիս . 18
փութա՝ եւ յԵրեմ վաղվաղակի՛ , քանզի
չեն ընդունելոց զքո վկայութիւն վա՛ ինձ ։
* Եւ ես ասեմ . Տէր՝ ինքեանք իսկ գի- 19
տեն՝ զի ես էի որ՝ ի բանտն տայի , և զա՛ն
հարկանէի ընդ ժողովրդոցն զհաւատա-
ցեալս ՚ի քեզ ։ * Եւ յորժամ հեղոյր ա- 20
րիւնն ստեփանոսի վկայի քոյ , ես ինքն
էի՝ որ՝ ի վերայ կայի , և հաճայիւց լինէի
սպանման նմին , և պահէի զհանդերձս
սպանողացն նորա . * Եւ ասէ ցիս . գնա , 21
զի ես՝ ի հեթանոսս հեռաւորս առաքե-
ցից զքեզ ։ * Եւ ունկն դնէին նմա մինչև 22
ցայս բան . ասեն՝ բարձին զձայնս իւր-
եանց՝ և ասեն . քարձ յերկրէ զայդպի-
սին , զի չի պարտ այդպիսւոյդ կեալ ։
* Եւ յաղաղակելն նոցա՝ և ընկենուլ 23
զհանդերձս՝ և զփոշին ցանել յօդս ,
* հրամայեաց հազարապետն մուծանել 24
զնա ՚ի բանակն . ասէր՝ գանիւք հարցա-
նել զնա , զի գիտացից վասն որոյ յանցման
այնպես աղաղակէին զնմանէ ։ * Եւ իբ- 25
րև արկեցին զնա փոխարէք , ասէ առա-
ջնորդ հարիւրապետն որ ՚ի վե՛ր կայր . եթէ
զայր հռոմայեցի է և անաւրուտ պարտ ի

26 ի՛ ձեզ դան հարկանել։ * Իբրև լուաւ
հարիւրապետն, մատուցեալ առ հազա-
րապետն պատմեաց և ասէ. զի՞նչ կայիս
առնել՝ զանգղի այրս այս Հռովմայեցի է։
27 * Եւ մատուցեալ հազարապետն, ասէ
ցնա. ասա՛ դու ցին՝ Հռովմայեցի՞ ես. և
28 նա ասէ, այո։ * Պատասխանի եւ հազա-
րապետն. ես բազմ գլխոց զղինաւորութիւնս
զայս առայի. ասէ պօղոս. ես ծնեալ
29 նո՛ւ՛ ի դմին եմ։ * Եւ վաղվաղակի՛ ի
բաց կացին՝ ի նմանէ՝ որ հարկանելոցն
էին ինա. և հազարապետն նոյնպէս երկեաւ,
իբրև գիտաց եթէ Հռովմայեցի է. և զի
կապեալն ևս էր ինա։
30 * Եւ՛ ի վաղիւ անդր կամէր գիտել զըս-
ջ՚ջ
ճշմարիտն, թէ զինչ ջարտասուեալ է նմա
հրէիցն. արձակեաց զնա՝ և հրամայեաց
գալ քահանայապետացն և ամենայն
ատեանն. և իջուցեալ զպօղոս կացոյց՛ ի
մէջ նոցա։

Գ Լ. Ի Գ։

1 Եւ հայեցեալ պօղոսի յատեանն՝ ասէ.
արք եղբարք՝ ես ամ ուղիղ մտօք
գնացեալ եմ առաջի աց մինչև ցայսօր։
2 * Եւ քահանայապետն անանիա հրա-
մայեաց սպասաւորացն հարկանել զբե-
3 րան նմ։ * Յայնժամ պօղոս ասէ ցնա.
հարկանելոց է զքեզ աստ՝ պատ քարեալ. և
դու նստիս դատել զիս ըստ օրինացդ. և ա-

ռանց օրինաց Հրամայես զիս Հարկանել։
* Եւ որ շուրջն կային՝ ասեն. զքահա- 4
նայապետ այ Հայհոյես։ * Եւ ասէ պե- 5
ղոս. ոչ գիտեմ ընդարձակ՝ եթէ ինչ քա-
հանայապետ. գրեալ կայ ի զիշերանաժո-
ղովելեան քո ոչ Հայհոյեացես։ * Իբրև 6
գիտաց պօղոս՝ եթէ մի հատուածն ասդուխեց-
ւոց է՝ և մեսան փարիսեցւոց, աղաղակէր
՚ի մէջ առնէին. արք եղբարք՝ ես փարիսե-
ցեալ եմ, որդի փարիսեցւոց. վասն յուսոյ
և յարուցեալ մեռելոց՝ ես առաքեալ դատիմ։
* Եւ զայս իբրև ասաց՝ եղեւն հերձուած 7
ածք փարիսեցւոցն և ասդուխեցւոց. և
պատառեցաւ բազմութիւնն։ * Վասնզի 8
ասդուխեցիքն ասեն, չիք յարուցիլ, ոչ
հրեշտակ՝ և ոչ հոգի. բայց փարիսե-
ցիքն խոստովանին զերկուսեան։ * Եւ 9
եղեւ աղաղակ մեծ. յոտն կացին ումանք
՚ի դպրաց անտի ՚ի կողմանէ փարիսեց-
ւոց, հակառակէին և ասէին. ոչինչ չա-
րութիւն գտանեմք յառնս յայսմիկ, բայց
թէ հոգի խօսեցաւ ՚ի դմա՝ կամ հրեշ-
տակ։ * Եւ ՚ի բազմանալ ամբոխին՝ եր- 10
կիւղեալ հազարապետն թէ գուցէ ձեղ-
քեսցէ պօղոս ՚ի նոցանէ, հրամայեաց զո-
րականին իջանել յափշտակել զնա ՚ի
միջոյ նոցա, ևածել ՚ի բանակն։ * Եւ ՚ի 11
վաղուիւեան գիշերին եկաց առ նմա՛ տր, և
ասէ. քաջալերեաց պօղէ, զի որպէս վկայե-
ցեր վասն իմ Երուսաղէմ, նոյնպէս պարտ
է

ի քեզ և՛ ի հոսիմ վկայել ։
12 * Եւ էբրև այդ եղև՝ արտրեր ժողով Ա
հրեից՝ նզովեցին զանձինս ոչ ուտել և
13 ոչ ըմպել՝ մինչև սպանցեն զպօղոս ։ * Եւ
էին աւելի քան զքառասուն՝ որոց զայս
ընդ միջոցս եղև մնաց արարեալ էր ։
14 * Որք մատեան առ քահանայապետսն և
երիցոսն՝ և ասեն . նզովիւք նզովեցաք
զանձինս՝ ոչինչ ճաշակել մինչև սպան-
15 ցեալ զպօղոս ։ * Այդ դուք զգայուցէք
հաղարապետին հանդերձ ասեմբ՝ զի
իջուսցէ զնա առ ձեզ , ոտի թէ կամիցիք
աչխարհաւոյժս լինչ դիտել զնմանէ . և
մեք յառաջքան գնտել նր՝ պատրաստ
16 եմք ի սպանանել զնա ։ * Եւ լուեալ քեռ-
որդւոյն պօղոսի զդաւաճանութիւնն , եկն
եմուտ ի բանակ անդր՝ պատմեաց պօ-
17 ղոսի ։ * Եւ հրաւիրեալ պօղոսի առ իւր
զմի ի հարիւրապետաց ասաց . տա-
պատանիս զայս տար առ հաղարապետն ,
18 զի ունի լինչ պատմել նմա ։ * Եւ նորա
առեալ զնա տարաւ առ հաղարապետն՝
և ասէ . կապեալն պօղոս հրաւիրեաց զիս ,
և աղաչեաց զպատանիս զայս ածել առ
19 քեզ , ունի լինչ խօսել ընդ քեզ ։ * Ա՛ռ-
եալ զձեռանէ նր հաղարապետին՝ գնաց
մեկուսի , հարցանէր՝ թէ զինչ ունիս
20 խօսել ընդ իս ։ * Եւ նա ասէ . հրեայք
միաբանեցին աղաչել զքեզ , զի՛ ի վաղ
զիւր զպօղոս իջուսցես յատեան , իբրև
թէ

Թէ կամիցին ինչ Ձեմարտատացոյնս հարցա-
նել վասն նորա։ * արդ՝ դու մի՛ անսայցես 21
նոյ. քանզի դատան գործեալ է նոքա՛ ի նո-
ցանէ՝ արանց աւելի քան զքառասուն,
որ նզովեցին զանձինս՝ ոչ ուտել և ոչ ըմ-
պել՝ մինչև սպանցեն զնա։ արդ պատ-
րաստ են՝ և սպասեն քումդ հրամանի։
* Ապա հազարապետն արձակեաց զպա- 22
տանին, պատուիրեալ մի՛ ումեք ասել
Թէ զայս զգացուցեր ինձ։ * Եւ կոչեաց 23
երկուս՝ ի հարիւրապետացն՝ և ասէ.
պատրաստեցե՛ք զօրականս երկերիւր,
ոտք գնալ երթիցեն մինչև՝ ի կեսարիա. և
հեծեալս եօթանասուն՝ և տիգաւորս եր-
կերիւր, ի յերից ժամու գիշերոյն. * և 24
գրաստ պատրաստական՝ ոտք գնալ իջուցել
զպօղոս առրեցուսցեն. և առ փեղիքս դա-
տաւոր գրեալ Թուղթ, * որ ունէր օրի- 25
նակ զայս։ * Կղօդիոս լիւսիաս առ քաջ 26
դատաւորդ փեղիքս՝ ողջոյն։ * Զ՚այրս 27
զայս կալեալ՝ ի հրէից՝ և մերձ՝ ի սպա-
նանել՝ ի նոցանէ. հասեալ՝ ի վերայ զօրա-
կանաւ առրեցուցի, իմացեալ Թէ հռով-
մայեցի է։ * Կամեցայ գիտել զպճնան՝ 28
վասն որոյ ամբաստանէինն զդմանէ, իջու-
ցի զդա յատեան նոցա։ * Զ՚որ գտի ամ- 29
բաստանեալ վասն խնդրոյ օրինաց նո-
ցանց իրինաց. և ոչինչ արժանի մահու
կամ կապանաց ունէր գնաս։ * Իբրև 30
ա՛րդ եղև ինձ տեղեկութիւն յայրդ լինելոյ
՚ի

՚ի նոցանէ՝ յղէցի առ քեզ. հրամայեաց տալ
ուեաւ և չարախօսացն նոսա լինել առ ան-
31 ոտն քո. ողջ լեր։ * Եւ զօրականացն
ըստ հրամանի նոր առեալ զպօղոս՝ ածին
32 զիշերայն յանտիպատրիս։ * Եւ ՚ի վա-
ղիւ անդր արձակեալ զհեծեալսն ընդ
33 երթեալ՝ դարձան ՚ի բանակն։ * Որք
մանեան ՚ի կեսարիա. և տուեալ ցդատա-
ւորն զթուղթն, առաջի կացուցին նոր և
34 զպօղոս։ * Իբրև ընթերցաւ՝ եհարց թէ
յումէ նահանգէ իցէ. և ստուգեալ ե-
35 թէ ՚ի կիւղիկեցւոյ է։ * Լուիցէ քեզ ասէ
յուժամ և չարախօսքն քո եկեսցեն. և
հրամայեաց յատարանն հերովդի պա-
հել զնա։

Գ Լ։ ԻՊ։

1 Եւ՝ յետ հինգ աւուր կէզ քահանայապետ եկն
պետն անանիա հանդերձ ծերովք
ոմամբք, և չարաբարախօսաւ առ
2 ուրհնս վճռ պօղոսի։ * Եւ ՚ի կոչելն զնա՝
սկսաւ տերտիւղոս ամբաստան լինել
և ասել։ Հազում խաղաղուն դուք
եւ ՚ի քէն, և լրուց ուղղուն ազգիս այսո-
3 րիկ քով լինամով. * ամիւ և ամ ուրեք
ընդունակ եմք՝ քաջդ փելիքս՝ ամ դո-
4 հուք։ * Բայց զի մի աւելի ևս աչքաս-
ատարից զքեզ, աղաչեմ լսել մեզ կարճ
5 ՚ի կարճոյ քոյին հեղութեամբ։ * Գտանք զ
դատաք

փոխք զայդս զայս ասպականել և խուզ-
վիլ ամ հրեից՝ որք են ըստ սիեղեսա, և
առաջնորդ նազովրեցւոց հերձուածոյն.
6 * որ և զտաճարն իսկ կամեցաւ պղծել.
զոր և կալաք, և ըստ մերոց օրինաց դա-
տել կամեցաք։ * 7 Այլ եկեալ լիսիաս հա՛լա-
բասպետ՝ մեծաւ բռնութե՛ւ ի ձեռաց մե-
ծոց եհան։ * 8 Հրամայեաց և զարախո-
սացն նո՛ր գալ առ քեզ. յորմէ դու իսկ
բաւական լինիցիս վերստին դատել,
ամենի հաստու լինել՝ զորոց մեր՛ք ամբաս-
տանեմք զգմանէ։ * 9 Ի՝նչպէս ուրեմն և
հրեայքն՝ ասեն՝ այդ այդպէս է։ * 10 Պա-
տասխանի եւ պօղոս, յանդիմարկել նմա
դատաւորին խօսել. Ի՝ քէմ ամաց լի-
նել քեզ դատաւոր ազգիս այսմիկ դի-
տեմ. յօժարութե՛ւ պիտի լսցես իրաց պատաս-
խանի առնեմ։ * 11 Կարող ես դի-
տել, զի ոչինչ աւելի է իմ քան զաւուրս
երկոտասան՝ յորմէ հետէ եկի երկիրպա-
տանել յերկիմ։ * 12 Եւ ոչ ի տաճարի անդ
գտին զիս ընդ ումեք խօսեցեալ, և կամ
ժողովս արարեալ բազմաց, ոչ ի ժողո-
վարան՝ * և ոչ ի քաղաքի. 13 և ոչ կան-
գնման առնել կարեն քեզ՝ վասն որոյ
այժմ չարախօսեն զինէն։ * 14 Խոյժ զայս
խոստանամ քեզ, եթէ ըստ ձանապարհին
զոր ասեն հերձուած, այնպէս պաշտեմ
զհայրենի աստն. հաւատալ ամենայնի՝ որ
ինչ յօրինեա և ի մարգարէսն գրեալ է։

* 15

15 * Ասէին յոյժ առ ինձ . որում և դուք
խոկ ակնունին՝ եթէ յարուցէ Աստուած զմեռեալս ի
16 մարդարոց և մեղաւորաց։ * Որում և ես
խոկ չգնեմ, անխոհեմ միտս ունիմ առ ինձ
17 և առ մարդիկ յաւէտ ժամ։ * Ի բազում
ամաց ողորմութիւն եկն առնել յազգդ
18 իմ. և եառաւ պատասխանի . * որովք գտին
զինս զբաղեալ ի տաճարին՝ սուրբ քահանք և
19 ոչ ամբոխիւր։ * Ասացին յաստիացւոց ան-
տի հրեայքն՝ որոց պարտ էր գալ առաջի
քո՝ և ամբաստանս լինել, եթէ ունիցին
20 ինչ զինէն . * և կամ ինքեանք սորա ա
մասցեն , զինչ գտին յիս անիրաւութիւն
21 ինչգեղեա կայի յատենին։ * Եւայց միայն
զայս ասոյ բազբեցուցա զայսորիկ՝ զոր աղա-
ղակեցի մինչ կայի ի մէջ նոցա . եթէ վա
յարուցեալ մեռելոց դատիմ ես այսօր ի
22 ձէնջ։ * Եւ յաստղեաց զնոսա փեղիքս ,
զի սատուկտացոնա գիտեր զ՚ի ճանապարհ
հին , ասէ . յորժամ լիսեիաս հրամարա-
պետ գայցէ , տեղեկացցուց զ՚ի ձեր։
23 * Հրամայեաց հարիւրապետին պահել
զնա . և ունել յընդոստնակի , և մի զոք
յիւրոց ոմանց արգելուլ ի պաշտելոյ
զնա։
24 * Եւ յետ աւուրց ինչ եկն փեղիքս հան ի Դ
դերձ զդրուսեղաւ կնաւ իւրում, որ էր
հրէից . կոչեաց զպօղոս՝ և լուաւ ի նմա
25 նէ զ՚ի յն քն հաւատոցն։ * Եւ ի
խօսել նմա զ՚ի ստգտարուքէ և ժուժկա-

լսելոյ և հանդերձեալ դատաստանին,
զահի հարեալ վեհիքս, եւ պատասխա-
նի. զու աւա այժմ երթ՝ և յորժամ ժամ
լինիցի, կոչեցից զքեզ։ * Պիանգատանայն 26
և ակն ունէր՝ թէ տացի ինչ նմա՝ ի պո-
ղոսէ. վասն որոյ և առեալ կոչեցեալ զնա՝
խօսէր ընդ նմա։ * Այլ ի կատարել երե- 27
կուց ամաց եկն փոխանակ վեհիքսի՝ վեռ-
տոս պորկիոս։ իբրև կամեցաւ հնարս
առնել հրեայցն վեհիքս, եւթող զպօղոս
կապեալ։

ԳԼ։ ԻՆ։

Փեստոս իբրև եհաս յիշխանութիւնն, 1
յետ երից աւուրց ել յերեմ՝ ի կե-
սարիայ։ * Եւ զգացուցին նմա քահա- 2
նայապետքն և դլխաւորքն հրէից զպօ-
ղոսէ, * և աղաչեին զնա խնդրել զնարս 3
նմանէ. զի կոչեսցէ զնա յերեմ. դարան
պատրաստեալ սպանանել զնա՝ ի ճանապար-
հի։ * Ասէ վեստոս արար պատասխանի՝ 4
պահել զնա՝ ի կեսարիայ. թէ ինքն իսկ
ընդ հուսկ անդր երթալոց է։ * Եւ որ՝ ի 5
ձէնջ կարօղք իցեն՝ ասէ, ընդ իս իջցեն,
և եթէ իցէ ինչ յառնն զնա՝ ամբաս-
տանս լինիլն զնմանէ։ * Եւ լեալ անդ 6
աւուրս՝ ոչ աւելի քան զուրթ կամ զտասն,
եկն երթ՝ ի կեսարիա. և՝ ի վաղիւ անդր
նստեալ յատենին, հրամայեաց ածել
զպօղոս։ * Եւ իբրև եկն, կացին շուրջ 7

զնո-

զնոսա՝ որ յեկեմ ինձեաւ եկեն հրեայք ։
լատրեամ և ծանր ինաամս դնեին՝ զոր ոչ
8 կարէին ցուցանել ։ * Պանդն առնէր զան-
տասխանի պօղոս , եթէ ոչ յօրէնս հրէից՝
և ոչ ի տաճարն՝ և ոչ ի կայսր ինչ մեա-
9 ասկայ եմ ։ * Այլ փեստոս կամեցեաւ
հրէից շնորհս առնել , պատասխանեաց ետ
պօղոսի՝ և ասէ ։ կամիս յերկիր երանել
և անդ վր դատին իրաց դատել առաջի
10 իմ ։ * Նա ասէ պօղոս ։ յատենի կայսեր
հասեալ կամ, ուր պարտ է ինձ դատել ։
հրէից ինչ չեմ մեաացուցեալ , ոպէ և դու
11 իսկ քաջ գիտես ։ * Եպա եթէ մեաացեալ
կար իցեմ՝ և արժանի մահու ինչ գոր
ծեցի , ոչ պանդխտեմ ի մեռանելոյ ։ իսկ
եթէ ոչինչ իցէ՝ զորոց սոքա ամբաստանեն
զննին ինձ , ոչոք կարէ զիս պօղա շնոր
12 հել ։ ի կայսր բողոքեմ ։ * Յայնժամ
փեստոս խօսեցեաւ ընդ խորհրդակիցն՝ ա
նար պատասխանի , ի կայսր բողոքեցեր՝
առ կայսր երթիցիր ։
13 * Իբրև անցին աւուրք ինչ՝ ագրիպպաս եկն
արքայ և բերնիկիկ եկին ի կեսարիա՝
14 յողջոյն փեստոսի ։ * Եւ իբրև աւուրս
բազումս հանիկին անդր , փեստոս պէ-
տոսի զարքային զպօղոսի՝ և ասէ ։ այր ոմն է
15 առաւ ինաացեալ կասկեալ ի փինիքաս ։ * Ի
որոյ իբրև ջոգայ եմ, զբաացուցին ինձ
քահանայապետքն և դ լիաւորքն հրէից ։
խնդրեին զինեն առնել նմա պատուհաս ։

* որպ

16 * որոց եւտուս պատուհանէ, եթէ չէ օրինս
հռովմայեցւոց ընդունել մարդ զոք, մինչ-
չեւ ամբաստանեալն յանդիմանս ունիցի
զդատաւորսն, եւ տեղի պատասխանւոյ
առնուցու ի ամբաստանութենէն։ * Նո- 17
ւիրեալ եկին այսր՝ ոչինչ յետաձգեցի, այլ
՚ի վաղիւնն նստեալ յաւուրն՝ հրամայե-
ցի ածել զայրն։ * Ի որոյ մատու- 18
ցեալ ամբաստանքն ոչ ոի ինչ չիաստ
չարութե՚ի մէջ բերին՝ զորոց ես կար-
ծէի։ * բայց ինդիրս ինչ՝ ոմն ի 19
պաշտամանն ունէին ընդ նմա. եւ ի յոյն ու-
րուն մեռելոյ, զորմէ ասէր պօղոս կեդ
նդանի է։ * Իբրեւ յանդիմատ մնայ ի 20
ոչնախանի խրատ քննութե, ասեմ եթէ կամ
միանգի երթալ յԵրկս, եւ անդ դատել ի
նոցունս իրաց։ * Նայեց ՚ի պօղոսի զատ- 21
քեալն՝ զի սահիցի ՚ի քաջի արանցն յան-
դիմանութի, հրամայեցի պահել զնա՝
մինչեւ առաքեցից զնա առ կայսր։ * Ագրիպ- 22
պաս ցիւեստոս ասէ. կամէի եւ ես լսել
զնա։ Եւ նա ասէ՝ ՚ի վաղիւ լուիցես։
* Եւ ՚ի վաղիւ անդր իբրեւ եկին ագրիպ- 23
պաս եւ բերենիկէ՝ բազմ եւ երեւելի ոտիւ-
տուք, եւ մտին յատեանն հանդերձ հա-
զարապետօքն եւ արամբք պատուականօք
քաղաքին. եւ հրամայեաւ փեստոսի՝ ած-
ին զպօղոս։ * Եւ ասէ փեստոս, ագ- 24
րիպպա՝ եւ ամենայն արք որք ընդ մեզ
եք. տեսանէք զսա, վասն սորա ամենայն
հրէից

հրեից ամբաստան էղեն ինձ յԵֆես, և
աստ աղաղակէին՝ թէ չէ պարտ զմա
25 կեալ։ * Այլ ես՝ ի վեր նայեալ թէ ոչինչ
է զօրս արժանի մահու գործեալ. և
զօրս ինքնին քաղաք կալեալ առ քա
26 րանցն, խորհեցայ յղել։ * Ոսն ոմն
ատուգուքս ինչ գրել տեառն իմում ի
ւնիմ. վասն այնորիկ ածի զդա առաջի
ձեր՝ և մանաւանդ առաջի քո արքայ ա
ղիպատա. ոսպ վերստին քննեալ՝ մարթ ա
27 ցիմ ինչ գրել։ * Վասնզի անպատեհ ինձ
թուի ինձ՝ տալ տանել կապեալ մի, և
ոչինչ պատա ցնմանէ նշանակել։

ԿԱ. ԻՕ.

1 Եւ ագրիպպաս ասէ յպօղոս. Հրամայ
եալ ես քեզ՝ վասն քո խօսել։ Յայնժամ
պօղոս ձգեալ զձեռն՝ առնէր պատաս
2 խանի։ * Ոսն ամ ամբաստանութիւնե
հրեից գիմինչն՝ արքայ ագրիպպա՝ հա
մարիմ զանձն երանելի. զի քո առաջի
3 ոյ սոսր տալոց եմ պատասխանի։ * Ա
նաւանդ զի գիտակ ես ինձ ամ կրօնից
և խնդրոց հրեից. վասն որոյ աղաչեմ եզ
4 կոյնմամութիւն լսել ինձ։ * Ոանզի զկե
նաց իմոյ՝ որ՝ ի մանկուէ, ի սկզբանէ
լեալ յամագի իմում յԵրկ, տեղեակ էն
5 ամ հրեայք։ * Ոաւաջադոյն գիտեն՝ ի
վաղուց հետէ, եթէ կամիցին վկայել.
զի ըստ ճշմարտագոյն կրօնից օրինացն մե

6 տոց կեցեալ եմ վտարխեցին։ * Եւ արդ
7 վ՚ի յուսոյն առ Հարսն եղելոց առեսեացն
յայ՝ դատեալ կամ յատենի. * յոր երբ
կառատան ազգատոհմիս մերոյ անսուտ
կաս ղցայգ և ղցերեկ պաշտել ակն ու-
նին հասանել. վ՚ի որոյ յուսոյ ամբաս-
տանեմ այրքայ՝ ի հրեից։ * Ո՞ ինչ ան-
8 հաւատ լծուի ձեզ՝ եթէ ուծ զմեռեալս
9 յարուցանէ։ * Եւ ես ինքնին սպատշաճ
համարէի՝ զբազում ինչ հակառակ ան-
10 ուանն յես նազովրեցւոյ գործել։ * Ո՛ր
և արարի իսկ յերէմ. և զբազումս ՚ի սրբ-
բոցն ես բանտարկել առնէի, ՚ի քահա-
նայապետութեցն առեալ իշխանութիւն. և զըս-
11 պանելոյն նոցա քուէն ի համան։ * Եւ ըստ
ամենայն ժողովրդոցն՝ բազմ անգամ պատժել
զնա բռնադատեալ հայհոյել. առաւել
և ես մոլեալ ՚ի վերայ նոցա՝ հալածէի մինչև
12 յարտաքին քաղաքսն։ * Որոյ ընթացեալ
՚ի դամասկոս՝ իշխանութեամբ և հրամանօք
13 քահանայապետութեցն, * զկիսաւուրըն ՚ի
ճանապարհի տեսի՝ այրքայ՝ երկնից ա-
ռաւել քան զլուսաւորութիւն արեգականն
ծագեալ զինեւ լոյս, և զնոքօք որ ընդ իս
14 երթային։ * Եւ ամենեցուն մեր անկաք
նել յերկիր, լսէայ ձայն որ ասէր ցիս՝
հեբրայեցւոց բարբառովն. սաւուղ սաւ-
ուղ՝ ընդ հալածես զիս. խիստ ի քեզ ընդ-
դէմ խթանին աքացել։ * Եւ ես ասեմ,
15 ո՞ ես տէր։ և տէր ասէ. ես եմ յի՝ զոր
դուն

16 դուն հալածես : * Այլ արի և կաց՝ ի վե՛ր ոտից քոց. զի վե՛ր այսօրիկ երևեցայ քեզ՝ առնուլ զքեզ՝ ի ձեռն պաշտօնեայ
17 և վկայ որոց տեսեր զիս, և որոց երևե- ցայց քեզ. * փրկել զքեզ՝ ի ժողովրդե- նէդ՝ և՝ ի հեթանոսաց, յորս ես առա-
18 քեցից զքեզ. * բանալ զսուրս նոց, դարձուցանել՝ ի խաւարէ՝ ի լոյս, և յիշխա- նութենէ սատանայի՝ յԱստուած. առնուլ նոցա զթողութի՛ մեղաց, և վիճակ ըստ սքան՝
19 չելոցն որ յիս : * Ասաւ ամբոխ ազ- գիւթիւնա՝ ուչ եղէ անհաւան երկնաւոր
20 տեսլեանն. * այլ նախ որոց՝ ի դամաս- կոս և յԵրուսաղէմ, և ընդ ամ դաւառս Հրէաստանեաց և՝ ի հեթանոսս, պատմե- լով զղջանալ՝ և դառնալ յԱստուած կենդա-
21 նի. արժանի ապաշխարութե՛ գործս գոլ
22 ծել : * Վասն այսորիկ հրէիք կալեալ զիս՝ ի տաճարին, փամփէին սպանանել.
23 * օգնութի՛ հասեալ առ Յովսէ՝ մինչև ցայ- սօր կացի վկայեալ փոքրու և մեծի. ո չինչ արտաքոյ ասել՝ քան զոր մարգա- րէքն և մովսէս խոսեցան գհանդերձել
24 լոցն լինելոյ. * եթէ չարչարելոց է քրիս- տոս՝ եթէ առաջին՝ ի յարուցէ մեռելոց՝ լոյս պատմելոց է ժողովրդեանն՝ և հեթա-
25 նոսաց : * Ի նմին ասելոյ զայս պատասխանի տուեալ՝ փեստոս՝ ի ձայն մեծ ասէ. մի՛ լիս սիրէ, քեզի դպրութիւդ զքեզ՝ ի մո-

ան, ոչ միայն՝ քանզի փեսատուս, այլ զքոյ
ծուբ և զձիմարտուբ քանս քարքառիմ։
26 * Վասն իսկ և այսոցիկ արդեայ, ընդ ո
բուս և համարձակեալդ խօսիմ. քանզի
ծածկիլ՝ ի քէն խնդիք՝ ի սոցանէ՝ չար
նուս յանձն. զի ոչ եթէ յանկեան ու
րեք գործեալ իցէ այս։ * Հաւատաս 27
արքայ ագրիպպաս մարգարէից. գիտեմ զի
հաւատաս։ * Եւ ասէ ագրիպպաս ցպէ 28
ղոս, փոքու լինի՝ հաւանեցուցանես զիս
լինել քրիստոնեայ։ * Եւ պօղոս ասէ. 29
խնդրեմ յԱստ՝ և փոքու և մեծաւ, ոչ
միայն զքեզ՝ այլ զամենեսեան որ լսեն
ինձ այսօր՝ լինել այսպիսի ոնպ և ես եմ,
բաց ի կապանացս աստի։ * Յոտն եկաց 30
արքայն և դատաւորն և քերխնիկէ, և որ
ընդ նոսայն նստէին։ * Եւ իբրև դնացին, 31
խօսէին ընդ միմեանս և ասէին. Թէ ո
չինչ արժանի մահու կամ կապանացս դոր
ծէ այրս այս։ * Իսկ ագրիպպաս ցփես 32
տոս ասէ. արձակել մարթ էր զայրս
զայս՝ եթէ ոչ էր բողոքեալ ի կայսր։

ԳԼՒԽ ԻԷ։

1 Իբրև հրամայեցաւ մեզ նաւել յիտա
լիա, տային զպօղոս՝ և զայլս ումանս
կատարեալս ցհարիւրապետէ մի, որում ա
նուն էր յուլիոս սե բաստուեան գնդին։
2 * Եւ ելեալ ՚ի նաւ մի անդրանիկատացի,
որ երթ ալոյ էր ՚ի հռոմայոց ասիացւոց՝

զնացեալ։ եր լեալ և արիստարքոս՝ մին
3 ի նոցանէ թեսաղոնիկեցի։ * Եւ ի վաղիւ
անդր ելեալ ի սիդոնէ. և մարդասիրեալ
Յի ցուցեալ յուղիա առ պօղոս, հրա
մայեաց առ բարեկամունն երթալ՝ և դալ
4 մանն դտանել։ * Եւ անտի երթեալ խոս
նարհապէս նուեռցաք ի կիպրոս՝ վասն
5 հողմոյն ընդդիմեմ լինելոյ։ * Եւյանժամ
լեալ ծովեսն կիւրինիեայ և պամփիլիայ
6 նաւեալ ելաք ի միւռա լիկիացւոց։ * Եւ
անդ դտեալ հարիւրապետին զնաւ մի
աղեքսանդրացի՝ որ երթայր յիտալիա,
7 եմոյծ զմեզ անդր։ * Եւ ի բազում
աւուրս ծանրանաւեալք՝ հազիւ հասաք
առ կնիդաս. և ի չթողացուցանել մեզ
հողմոյն, նաւեցաք խոնարհապէս ի
8 կրետէ առ սալմոնեաս։ * Հազիւ անց
ցեալ առ նովաս՝ եկաք ի տեղի մինչ՝ որ
կոչեր գեղեցիկ նաւահանգիստ. յոր
9 հասեալ էր քաղաքն ղասեայ։ * Եւ երբ
բազմ ժամանակք անցանէին, և ամուլ
եւս լինէր նաւելոյն. և վասն այն ինչ եւս
պահոցն անցանելոյ, առաջի խրատ արար
10 * և ասէ ցնոսա. արք՝ տեսանեմ զի թերա
նամանօք և բազում վնասու՝ ոչ միայն
բեռինդ և նաւուդ, այլ և անձանց մե
11 ծոց լինելոց է նաւարկութիւնս։ * Բայց
րնապետին նաւապետին և նաւավարին
առաւել անսայր՝ քան բանիցն պօղոսի։
12 * Եւ երբ ոչ ժպատեհ էին թուէր նաւա

հանդիսանն առ՝ ի ձմեռնել, զգալք խորհե-
ցան դնալ անտի, եթէ եւս կարասցեն հա-
սանել՝ ի փիւնիկէ՝ ձմեռել՝ ի նաւա-
հանգստին կրետացւոց, որ հայէր ընդ հա-
րաւակողմն եւ ընդ արեւմտեան։ * Եւ ի լռել 13
հարաւոյն, համարեցան ուր դիմել-
կին հասանել. եւ արկեալ՝ մօտ անցա-
նէին զկրետեաւս։ * Եւ ոչ յետ բազում 14
ժամուց՝ անկաւ զնոսիւաւ հողմ ուռուցիկ,
որ կոչի եւրակիկլոն։ * Ընդ յափշտա- 15
կել նաւին՝ եւ ի չհանդուրժել ընդ-
հողմոյն, թոյլ տուեալ երթալաք եւ դա-
նաք։ * Ի կղզի ինչ դիմեաւ՝ որ կոչէր 16
կղովդեա, հազիւ կարացաք ըմբռնել
զմակոյկն. * զոր առեալ՝ յօգնականս 17
ածին կապէին ընդ նաւն։ երկուցեալ թէ
գուցէ ի յորձանուտն անկանիցին, ի-
ջուցեալ գառաւելատն՝ այնպես երթային
եւ գային։ * Եւ ի սաստկագոյն վշտա- 18
նալոյն մերոյ՝ ի վաղիւ անդր ղկարասին
ընկէցին առնէին. * և յերկրորդ աւուր ընդ 19
նոսա զեղն՝ զգործին նաւին ընկե-
ցին։ * Եւ երեւ ոչ արեւ՝ և ոչ աստեղք ե- 20
րեւէին՝ ի բազմ աւուրս, և ձմեռն ոչ սա-
կաւ կայր՝ ի վերջ, ապա բառնայր ամ-
բոխ վերկուեալ մերոյ։ * Եւ զի բազմ աւու- 21
րըս նոսթի էին, յայնժամ պօղոս կացեալ
՝ի մէջ նոցա՝ ասէ. պարտ էր ձեզ ոչ արք
անտաւ լինել, և ոչ ելանել՝ ի կրետեայ՝
և շահել զվիշտս զայս՝ և զվնաս։ * Եւ 22
արդ

ասէ՝ խրատեսէմ զձեզ քաջալերել. զի
ջնասա անձին՝ և ոչ միոյմ՝ ի ձէնջ լինիցի,
23 քայ՝ ի նաւէդ։ * Քանզի երեւեցաւ ինձ
յայսմ գիշերի հրեշտակ այ՝ որոյ եմ ես
24 և պաշտեմ զնա, * և ասէ. մի երկնչիր
պօղէ, կայսեր ևս պարտ է քեզ յանդիման
լինել. և ահա շնորհեալ է քեզ այ զամե-
25 նեսեան, որ են ընդ քեզ՝ ի նաւէդ։ * Վասն
այսորիկ քաջալերեցարուք այրք, զի հաւ-
ատամ յայ՝ թէ այսպէս լինի՝ զորօրէն
26 ինակ խօսեցաւ ընդ իս։ * Պայց՝ ի կղզի ինչ
հասանել մեզ անկանել։
27 * Իբրև չորեքտասաներորդ գիշեր լինէր
նել՝ մինչ դեռ ծփէաք՝ ի հանդերձն ան-
դունդս, ՚ի մէջ գիշերին կարծէին նաւ-
ատեարքն եթէ հասեալ իցեն յաշխարհ
28 ուրեք։ * Եւ ընկէզեալ զդունդսն՝ գըտ-
ին զիրիկս քսան. և սակաւ ինչ դադա-
րեալ՝ դարձեալ ընկէցին՝ և գտին գիրիկս
29 հնգետասան։ * Ո՛ահի հարեալ թէ
գուցէ ՚ի խիտս ինչ տեղիս անկանիցին,
յետուստա կողմանէ ընկէցին խարիսխս
30 չորս. ըղձանային այգուն լինել։ * Պայց
նաւատարքն խնդրէին փախչել ՚ի նաւէ
անտի. և իջուցեալ զկուռն ՚ի ծով առնէր՝
պատճառանօք՝ ոմն թէ առաջոյ կողմն
31 նէ խարիսխս ձգելոց իցեն։ * Ասէ պօ-
ղոս ցհարիւրապետն և ցզօրականսն. ե-
թէ ոչ դոքա մնան ՚ի նաւի՝ դուք ապ-
32 րել ոչ կարիք։ * Յայնժամ զօրականքն

հատին զլարս կրկին՝ և՛ ի քաց ընկեցին։
* Այլ մինչ դեռ այգն կամէր լինել, ա 33
ղաչէր զօրէս զամենեսեան առնուլ կե-
րակուր, ասէ. այս չորեքտասաներորդ
օր է՝ որում ակն ունիք նոքին կացու-
րել, և չէք ինչ ձաշակեալ. * վասն որոյ ա 34
ղաչեմ զձեզ՝ ձաշակել կերակուր, զի
այն իսկ վասն ձերոյ փրկութեանն է. զի ոչ
ուրուք ի ձէնջ մազ մի՛ ի գլխոյ կորն-
ցէ։ * Այլ երբեմն ասացեալ զայս, առեալ 35
հաց՝ գոհացաւ զնոյն առաջի ամենեցուն.
եբեկ՝ և սկսաւ ուտել։ * Այլ քաջալե- 36
րեցան ամենքին, և նոքա առին կերակուր։
* և էաք ամ հոգիք՝ լինաւին՝ երկերիւր 37
ևօթանասուն և վեց։ * Իսկ յետ յա- 38
ցան կերակրոյին, թեթևացուցին զնաւն՝
թափեալ զցորեանն՝ ի ծովն։ * Այլ երբ 39
րև այգ եղև՝ զերկիրն ոչ ճանաչէին,
բայց զպատ մի նշմարէին՝ թէ ափն ծո-
վուն էր. յոր խորհէին թէ հնար լինիցի
ելեալ՝ զերծուցանել զնաւն։ * Այլ զնաց 40
րիսխսն հատեալ՝ ընկեցին՝ ի ծովն, թո-
ղացուցին զնաւսանելիս թևացն, և՛ ի բաց
առին զառագաստսն. և ետուն հողմոյն
յաին կոյս ծովուն։ * Ընդեալ՝ ի տե- 41
ղի մի երկծով՝ թիւրեցին զնաւն. և ա-
ռաջին կողմն նաւին խրեալ անշարժ մը-
նայր, և յետին կողմն քակէր՝ ի ւռնու-
թենէն։ * Այլ զօրականացն խորհուրդ ա 42
բարեալ՝ զի զկապեալսն սպանցեն, և մի-

որք

43 ոք լուռ լինիցէ և միսիթարիցէ ։ * Եւ հարիւրա-
պետն քանզի կամէր ցաւ առաքեցուցանել
զսօդոմս՝ արկեալ զնա՚ի խորհրդոյն . հրա-
մայեաց զի որ ինչ օրհնէն լուռ լիցի՚ ան-
դանիցին նախ և՚ի ցամաք եկանիցեն .
44 * և զսայլն՝ զորս՚ի տախտակս , և զորս
յոյլ ինչ կամ՚ի նաւէ անտի . և այս-
պէս եղև ամենեցունն փրծանել յերկիր ։

ԳԼՒԽ ԻԷ ։

1 Եւ ասրեալք՝ յայնժամ գիտացաք թէ
մեր կիտինէ էր անուն կղզւոյն . բայց
բարբարոսքն ընդհակառակն ոչ սակաւ մար-
2 դասիրութիւն մեզ ։ * Վասնզի լուցին խա-
րոյկ՝ և ընդունեալ զամենեսեան զմեզ վա՚ռ
անձրեւին որ ստիպէր՝ և վասն ցրտոյն ։
3 * Եւ՚ի ժողովել պօղոսի խուրձ ինչ քա-
զում՝ և դնել՚ի վերայ խարոյկին , նժ-
մի՚ի ջերմութենէն ելեալ՝ կալաւ զձեռա-
4 նէ նորա ։ * Եւ իբրև տեսին բարբարոսքն
կախեալ զգազանն զձեռանէ նորա , ասէին
ցմիմեանս . ուրեմն սպանօղ է այրս այս՝
որ թէպէտ և սպրեցեալ՚ի ծովէն , իրա-
5 ւունքն չեռուն կեալ ։ * Եւ նորա թօթափ-
եալ զգազանն՚ի հուրն , եղև նմա չար
6 և ոչինչ . * Եւ նոքա սակն ունէին նմա
սատնոյ՝ կամ անկանելոյ՝ և յանկարծա-
կի մեռանելոյ ։ իբրև շատ սակն կալեալ՝
և տեսանէին թէ ոչինչ վնաս եղև նմա՝
դարձեալ դարձուցեալ զմանան՝ ասէին

թէ աստուածածն ումն է։ * Եւ շուրջ զամե- 7
ղեաւն զայնմիկ էին պիղծք գլխաւորին
կղզւոյն՝ որոյմ անուն էր պօպղիոս . որ
առ զմեզ յերկրէն ընդուն աւուրս՝ և սի-
րով ընկալաւ։ * Եւ եղև հօրն պօպղեայ 8
՚ի ջերմն և յարկա ծանչից հիւանդանալ՝
դնել։ առ որ մտեալ պօղոս՝ և կացեալ
յաղօթս՝ եդ զձեռն և բժշկեաց զնա։
* Եւ իբրև այս եղև , այլ հիւանդք՝ որ 9
էին ՚ի կղզւոջն՝ գային և բժշկէին . * որք 10
և բազմ պատուոյք պատուէիցին զմեզ . և
իբրև պատրաստ , եւուսն որ ինչ պիտոյ էին։
* Եւ յետ երից ամաց եկաք ՚ի նաւ մի 11
ազեքսանդրացի՝ որ ձմերեալ էր ՚ի կղզի-
սոյն նշանաւորաւ դիոսկուրացւոց։ * Եւ 12
իջեալ ՚ի սիրակուսա՝ եղաք աւուրս երիս.
* ուստի դնացեալ հասաք ՚ի հռեգիոն։ 13
Եւ յետ աւուր միոյ ՚ի հնչել հարաւոյն ,
երկօրեայք եկաք ՚ի պատխուղա։ * ուր 14
և գտեալ եղբարս՝ աղաչեցեալք ՚ի նոցա
նիզ լինել աւուրս եօթն։ և ապա եկաք ՚ի
հռոմ։ * Եւ անտի լուեալ եղբարցն զմեզ 15
մինչ՝ եկին ընդ առաջ մեր մինչև յորպա-
տայն ապիոյ՝ և երիցն հրապարակ . զորս
տեսեալ պօղոս՝ գոհացաւ տիզ՝ և քա-
ջալերեցաւ։ * Եւ իբրև մտաք ՚ի հռոմ, 16
հրամայեցաւ պօղոսի լինել առանձինն
հանդերձ զինուորաւն՝ պահպանող իւ-
րում։ * Եւ եղև յետ երից աւուրց՝ կո- 17
չեաց զնոսա զիւրեանս պետս . և իբրև ե-

հան ,

կին, ասէ ցնա. Էս՝ այլք եղբարք՝ ոչինչ
հակառակ գործեալ ժողովրդեանն կամ
կրօնից հայրենեացդ, կապեալ յերուսա-
ղէմ՝ մատնեցայ՝ ի ձեռս հռովմայեցի
18 ւոց։ * Որք իբրև դատեցան ինձ՝ կամե-
ցան արձակել, վասն և ոչ մի մեղս ինչ մա-
19 հու գտանելոց էին։ * Ի հակառակել
հրեից, հարկ եղև բողոքել՝ ի կայսր.
ոչ թէ ունելով զազգիս իմոյ ունեի ինչ զա-
20 րախօսել։ * Վասն այսր պատճառանաց
աղաչեցի զձեզ՝ տեսանել և խօսել. քան-
զի վասն յուսոյն իսրայէլի կամ՝ ի շղթայս
21 յայսոսիկ։ * Եւ նոքա ասեն ցնա. մեք
ոչ թուղթս ինչ վասն քո ընկալաք՝ ի հրէաս-
տանէ, և ոչ եկեալ ոք յեղբարց պատ-
մեաց՝ կամ խօսեցաւ ինչ վասն քո չարօրի։
22 * Այլ աղաչեմք՝ իքէն լսել թէ զինչ
խորհիցիս. զի վասն հերձուածոյդ այդո-
րիկ յայտնեակ է մեզ, զի ամենայն ուրեք
23 հակառակութեի կրի։ * Եւ եդեալ
նմա օր մի, եկին՝ ի վանսն առ նա բազ-
մութիւնք. որոց պատմէր վկայութեամբ զտէրութիւն
ին. և հաւանեցուցանէր զնա վասն յի,
յօրինացն մովսէսի և՝ ի մարգարէից՝ յայ-
24 գուէ մինչև ցերեկոյ։ * Եւ ոմանք հա-
ւանէին զանից, և ոմանք ոչ հաւատային։
25 * Եւ անմիաբանք լեալ միմեանց՝ սկսան
կէին, յասելն պօղոսի զան մի. Թէ զար-
ւոք խօսեցաւ հոգին սբ՝ ի ձեռն եսայ-
26 ւոյ մարգարէին առ հարսն մեր. * և ա-

ան, ։ Երթ առ ժողովուրդն, և ասասցես ։
ընդդէմ լսելիք՝ և մի խոնջիք, և տեսա-
նելով տեսջիք՝ և մի տեսջիք ։ * Որ ի 27
թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանն այսո-
րիկ, և ականջօք խլրեամբ ծանրս լսեան ։
և զաչս իւրեանց կոպեցուցին, զի մի երբ-
եք տեսցեն աչօք և ականջօքն լսիցեն
և սրտիւք խոհասցին՝ և դարձցին, և բժ-
շկեցից զնոսա ։ * Նա ասէ՝ յայտնի լիցի 28
ցի ձեզ, զի հեթանոսաց առաքեցաւ
փրկութիւն այդ՝ նոքին և լսիցեն ։ (* Նա 29
երբեմն զայս ասաց՝ արտաքս դնացին՝ ի
նմանէ հրէայքն ։ որք ունէին՝ ի մէջ ինք
քեանց զբազում խնդիրս ։) * Նա եղև 30
ելեկիեամ մի քահանդակ իւրում վարձու ։
* և զնդունէր զամենեսեան որ մտանէին 31
առ նա ։ * Պատմէր զարքայութիւնն այ, 32
և ուսուցանէր վերայն տէր յիսուս քրիս-
տոս՝ ամենայն համարձակութեամբ ։

ՅՕՎՀԱՆՆՈՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉՆ

ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԱՑ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

1 ՍԿԶԲՈՒՆ ԾՈՒՈՒՑԱՆԷՐ
Յաղագս բանին , զոր կոչեցեալ առա-
քեալ, որպէս յայտնէ մեզ Աստուա-
2 ծայ . * որ յառաջ խոստացաւ
զ'ի ձեռն մարգարէից իւրոց գրոցք սըր-
3 բոցք , * վասն որդւոյ իւրոյ եղելոյ ի զա-
4 ւակէ դաւթի ըստ մարմնոյ . * սահմանե-
լոյ որդւոյն ծնօղութեամբ ըստ հոգւոյն սըր-
բութեան . ի յարուցեալ մեռելոց յիսու քրիս-
5 տոսէ տեառնէ մերոյ . * որով ընկալաք շնորհս և
առաքելութիւն , ի հնազանդութիւն հաւա-
տոց յամենայն հեթանոսս վասն անուանն
6 նորա . յորս և դուքդ կոչեցեալ յիսու քրիս-
7 տոսէ . * Ամենեցուն որոց եք ի հռոմ , սիրե-
լեաց աստուծոյ կոչեցեալ սրբոց , շնորհք ընդ
ձեզ և խաղաղութիւն յաստուծոյ հօրէ մերմէ և
8 ի տեառնէ յիսուսէ քրիստոսէ : * Նախ գոհանամ զաստ-

խնդ՝ ի ձեռս յոմէ քան զմս ձեր առնեցուն.
ղի հաւատոք ձեր պատմեսցի ձեզ ըստ ամ-
խաւոյ : * Ո կայ ե կնիկ ասծ , զոր սիրէ 9
տեառն հոգւոյ խնդալ յաւետարանին ոգւոյ
նէ , * մի ոմն զմիշատակս ձեր առնեսմ 10
յաւմէ ամ յաղօթս իմ առաջի աստուծոյ ղի մեր
ես երբեք յաջողեսցի կնիկ կամօքն այ
գալատ ձեզ : * Ղանդի անձկացեալ եմ 11
տեսանել զձեզ , ոյ պոխեցից ի ձեզ շը-
նորհս կնիկ հոգեւոր՝ առ ի հաստատել
զձեզ . * այսինքն է , մխիթարակից լի 12
նել ձեզ մեջ ըստ միմեանց խնդի ես ձերոյ հա-
ւատոյ : * Ոչ կամիմ եղբարս տգիտալ ինչ 13
ես զղեալոյ . զի բազմ անգամ յօժարեցի գա
ալ ձեզ , ես արգելայ մինչեւ ցայժմ . զի
ես ի ձեզ գտից պտուղ կնիկ ոպ ես յայլ
հեթանոսս : * Ղանդի յունաց ես բար 14
բառոսաց՝ խմաստնոց ես անմտից պարտա-
պան եմ , * այնպէս՝ պղատի խմովանն 15
յօժարութիւք՝ ես ձեզ որ ի հռովմի եք՝
աւետարանել : * Ո՛չ եղիծ ամօթ կնիկ 16.
հաւատալոյ զաւետարանն . քանզի զօրութիւն
այ է ի փրկութիւն ամ հաւատացելոյ . նախ
հրէի՝ ես ապա հեթանոսի : * Ո ի արդա 17
րութիւն այ նովաւ յայտնի ի հաւատոց
ի հաւատս . ոպ ես գրեալ է , թէ ար-
դարն ի հաւատոց կեցցէ :
* Ղանդի յայտնեսցի ես բարկութիւն այ 18
յերկնից ի վր ամ անիրաւութիւն ես ա-
նիրաւութեան մարդկան , որք զճշմարտութիւն
անի-

19 անիրաւութիւն ոչնչին. * վա՛տ զի դիտող
թիւն ոմն յայտնի կ՚ինձ. քանզի ասաց իսկ
20 յայտնեաց ինձ։ * Օ՛ր անեղևոյթք նո՛ր
սիզբանէ աշխարհի, տրտրածովք իմա-
ցեալ տեսանին. այսինքն է՝ միտնչենա-
հորուն և զօրութիւն և աստուածութիւն նո՛ր. զի
ոչ գտանիցեն ամենևին տալ պատասխա-
21 նի։ * Օ՛ր ծանեան զնա՛ւ, և ոչ իբրև
զնա՛ւ փառաւորեցին՝ կամ գոհացան.
այլ նանրացան՝ ի խորհուրդս իւրեանց,
և խաւարեցաւ անմտութիւն սիրտք նո՛ց։
22 * Օ՛ ասէին ած իմաստուն առնէին՝ յի՛
23 մա՛րեցան։ * և փոխեցին զփառս անեղ-
ծին նո՛ւ՝ ի նմանութիւն պատկերի եղծա-
նելի մարդոյ և թռչնոց և չորքոտանեաց
24 և սողնոց։ * ՚ի՚ սո՛ւն որով մատնեաց զնո՛ս
նա՛ ՚ի ցանկութիւն սրտից նո՛ց ՚ի պղծուն,
անպատուել զմարմինս իւրեանց յանձինս
25 իւրեանց. * որք փոխանակեցին զճշմար-
տութիւն նո՛ւ ընդ ստուե. հնազանդեցան՝
և պաշտեցին զարարածս, և ո՛չ զարար-
չին. որ է օրհնեա՛լ յաւիտեանս, ամէն։
26 * ՚ի՚ ա՛յսորիկ մատնեաց զնո՛ս ած ՚ի կա-
տա՛ղութիւն պատուհասի. զի էգքն նո՛ց փոխանա-
կեցին զպէտս բնաւորսն ՚ի ոչ՝ ըստ բնութ-
27 նական։ * ՚ևնդոյնպէս և արուքն թո՛ղ
ցեալ զբնաւորական պէտս էգին, բորբոքե-
ցան ցանկութեամբ իւրեանց ՚ի միմեանս.
արուք ընդ արուս զխայտառակութիւն գոր
ծէին, և զվարձ պիտի՛ն որ պատ

Եւ մոլորութիւնն ոչ յանձինս խրատուցն
ընդունէին։ * Քանզի ոմանք զի ոչ լսեցին 28
զքաջ ուսեալ՝ ի դիտուն, մատնեաց զնա
ածէ՝ ի միտս անպատուհաս՝ դործել զա-
նարժանս։ * զլցեալսն ամենայն անիրաւութե, 29
պոռնկութե անդգամութե ագահութե
չարութե, լի նախանձու, սպանութե չէ
հերձի՝ նենդութե չարախօսութե, շոգւոյզ
* չարախօսք ածաւոտեացք Աստուածապարսպք, 30
անիծաբոյսք ամբարտաւանք ամբարձիչք, դտիչք
չարեաց, պնդողք անօրէնութե։ * անմիտք 31
ուխտապրուժք անօդութեայնք անողորմք
անողորմք։ * Որք գիտեալ զկնի ոչ իրա- 32
ւունդն վէր, եթէ զայդ գործողքն գոր-
ծեն՝ արժանի են մահու։ և ոչ միայն ա-
նոյն առնեն, այլ և որ կամակիցն լինին
գործելոցն։

Գ Լ Ս Ա Ն Ա Ս Ա Ն։

1 Այն որով առումն ունիցի ապաստանական տա-
ճար՝ ընդ ես ոչ մատչ՝ որ գատիսիդ։ զի ո-
րում գատիս զընկիերն, զանձն քո գատա-
ւորեալ գատիս զընկեր՝ որում
գատիս։
2 * Քանզի գիտեմք՝ եթէ ոչ գատաս
ճշմարտութե ի՛ վէր այնոցիկ՝ որ
զայնպիսիսն գործեն։ * Կարծէ 3
գոր զայդ գործեսն, եթէ դու ազատ լիցիս
ի դատաստանէ Աստուծոյ։ Եւ դու զնա-
խատինս նոցա՝ որ զայդ գործեն՝ և դու նոյն
գործես, եթէ դու ազատ լիցիս ի դատաստանէ
Աստուծոյ։

4 ի դատաստանսդ անտի ելից ։ * Ոչ մեղ ըղձա-
մեծութիւնք քաղցրութեանդ ընդ, և գնեռելովք
և գերիւրնամտութեանդ արհամարհիցես ։
ջդիտիցես՝ զի քաղցրութիւնն ոչ զքեզ յա-
5 պաշխարութիւն ածէ ։ * Ա՛հա ըզ ևստուա-
ծեն քոյմ, և ըզանդնդեղջ սրտի՝ զանձեա
անձին քոյմ բարկութիւն՝ յաւուր բար-
կութեն և յայտնութեն արդար դատաստա-
6 նեն ։ * Ոչ հաւատացանեն իրարանց
7 ընեն ։ * ոչ համբեր իրեանց ։ * ոչ համբե-
րեցեալ են ի գործս քարութեն՝ զիաւա
և զպատիւ և զանեղծութեն լինդրեն ,
8 զկենանան յաւիտենից ։ * Իսկ ոչ ի հա-
կառակութենէ անտի են՝ և ապստամբեք ի
չշմարտութենէն՝ և զկաս երթեալ զանի-
քարութենէ , քարկութեն և սրտմտութեն ,
9 * նեղութեն և անձկութեն ի վէր ամ մար-
դոյ՝ որ գործէ զչար ։ նախ հրէին՝ և ապա
10 հեթանոսի ։ * Փառք և պատիւ և խա-
դաղութեն ամէն՝ որ գործէ զբարի ։ նախ
11 հրէին՝ և ապա հեթանոսի ։ * Ո՛չ ի ոչ է
անկանութեն առաջի ամ ։
12 * Որք ամենայն առանց օրինացն մե-
ղան , առանց օրինացն և կորնչին ։ և
որք ըզ օրինօքն մեղան , օրինօքն և դա-
13 տեսցին ։ * Ո՛չ ի ոչ երէկ որ լսելիք օրի-
նացն են՝ արդարացեալ են առաջի ամ ,
այլ առնելիք օրինացն արդարացին ։
14 * Ա՛հա յորժամ հեթանոսք որ զօրինս
չ՚ ունին , բնութե զօրինացն գործեցեն ,

նոքա որ զօրէնսն ոչ ունին՝ անձանց իւ
րեանց խակ են օրէնք. * որք ցուցանեն 15
զգործս օրինացն գրեալ՝ ի սիրտս իւր
եանց՝ վկայութիւն մատաց իւրեանց, և յան
դիմանել զմիմեանս՝ ի խորհրդոց իւր
եանց, կամ թէ ապատասխանի խակ տալ,
* յաւուրն յորում դատիցի ած զգաղտ 16
նիս մարդկան՝ ըստ աւետարանիս իմոյ, ՚ի
ձեռն Յիսուսի քրիստոսի: * Ա՚պա եթէ դու հրէայ 17
անուանեալ ես, և յեցեալ ես յօրէնսն՝
և պարծիս յաստ, * և գիտես զկամս նորին, 18
և ընտրես զլաւսն, և խրատեալ ես յօրէ
նացն. * վստահ ես յանձն քո առաջնորդ 19
լինել կուրաց՝ լոյս խաւարելոց՝ * խրա 20
տիչ անպիտանաց՝ վարդապետ տղայոց.
ունել զկերպարանս գիտութեան և ճշմար
տութեան օրինացն: * Ա՚րդ ոչ արդ՝ որ ուսուցա 21
նես զընկերն, զանձն քո ոչ ուսուցանես.
որ քարոզես չգողանալ՝ գողանաս. * որ 22
ասես չշնանալ՝ շնաս. որ գարշիս ՚ի մեհե
նաց՝ զսեղանս կողոպտես. * որ օրինօքն 23
պարծիս՝ յանցանելով զօրէնսն զաստ ա
նարգես: * Զ՚ի անուն մեր վա՛յ ձեր հայ 24
հոյի՛ ՚ի մէջ հեթանոսաց ոմն և գրեալ է:
Ա՚ստ * Թլփատութիւն օգնէ՝ եթէ զօրէնսն պա 25
հիցես. ապա եթէ յանցաւոր օրինացն
լիցես, թլփատութիւնդ ա՛նթլփատութիւն
եղեւ: * Ա՚պա եթէ անթլփատութիւնն զկա 26
րասուսս օրինացն պահիցէ. ոչ ապա
թլփատութիւն նո՛ւ ՚ի թլփատութիւն
հաշ

27 հաւատալուցի. * և զատիցի՝ որ ի քէն
անիծեալ եւս է՝ զօրինեան հաստատել
զքեզ, որ զրուկն և թլփատութեն յանցա-
28 տեր օրինացն լինիս։ * Օ՛ւ ուր եթէ որ
յայտնի հրէայն է, և ուր որ յայտնի մարմ-
29 նով թլփատուի. * այլ որ ի ծածուկ
հրէայն է, և թլփատութիւն սրտի հոգւով
և ուր գրով. որոյ գովեստիւնն ուր ի մարդկա-
նէ է, այլ ի Յիս։

Գ.Ի : Գ։

1 Ուրեք արդ՝ գինչ աւելի է հրէին, կամ
գինչ օգուտ ի թլփատութէ անտի։
2 * Բազում ինչ՝ ամէն իրօք. նախ սյն իսկ
զի հաւատարիմ եղեն պատգամիցն Աստ-
3 ուծոյ։ * Ուրեք արդ՝ եթէ էին հաւատացեալ ոմանք՝ միթէ անհաւատութիւն նոցա զհա-
4 ւատսն Աստուծոյ քակեաց։ * Ընդ եղիցի ուրբ չէնարիւս՝ և ամէն մարդ սուտ.
ոյն և գրեալ է. զարդարիս արդարեղիցիս ի
բանս քո, և յաղթեսցես ի դատել քեզ։
5 * Ուրեք արդ՝ եթէ անիրաւութիւնս մեր զնոյ
արդարութիւնն յանդիմանի՝ զինչ ասեմք. միթէ անիրաւ իցէ աստ՝
որ ածէ զբարկութիւն։ * ըստ մարդկուզե ա-
6 սեմ. քանզի զինչ ապա թէ ոչ զիարդ դա-
7 տիւ զաշխարհս։ * Օ՛ւ եթէ ճշմարտութիւնն ամենայն յիմում ստութենն առաւելեալ ի
փառս նորա, զի՞ և ես իբրև զմեղաւոր
8 դատիմ։ * Եւ ո՛չ եթէ՝ ոյն հայհոյիմքն,

և

և ոչ առնն զմէնջ ոմանք ասել, թէ ա
մաւտուք գնան՝ զի եկեսցէ բարկ. որոց
դատաստանքն յիրաւի են։ * Եւ արդ՝ 9
իմ խիղճ առաջի ունիմ. ապաքէն և ոչ
խիղճ. զգոյ յառաջագոյն խակ մերազիսի
եղեալ հրէից և հեթանոսաց՝ ամենե
ցուն ըստ մերոջ լինելոյ։ * Որպէս և գրեալ 10
է. Թէ ոչինչ է արդար՝ և ոչ մի. * և ոչ 11
գոյ՝ որ իմանայ, և ոչինչ է՝ որ խնդրէ զԱստ։
* Ամենեքեան խոտորեցան, ի միասին 12
անպիտանացան։ ոչինչ է որ առնէ զբարե
րութիւն, և ոչինչ է մինչև ի մի։ * Գերեզ 13
ման բաց է կոկորդն նոցա, լեզուօք իւրեանց
նենգաւորեալ եղեն։ Թոյնք իժից ի տակ
ունին, որոց բերանք անէծ 14
և դառնութիւն լի է։ * Արագ են 15
ոտք նոցա հեղուլ զարիւն։ * Խոտորումն և 16
թշուառութիւն ի ճանապարհս նոցա. * և 17
զճանապարհն խաղաղութեան ոչ ծանուցին։
* Չէ է երկիւղ Աստուծոյ առաջի աչաց նոցա։ 18
* Գիտեմ զի որչափ որ 19
ինչ որ օրինացն է, օրինացն ասէ. զի ամ
ենայն բերան խցցի, և դատա
պարտ լինի ամ աշխարհս Աստուծոյ։ * Ոչ ի 20
գործս օրինացն արդարասցի ամ մարմին առաջի նորա. քանզի օրինացն է գիտու
թիւն մեղաց։ * Եայց արդ՝ առանց օրինացն 21
Աստուծոյ յայտնեցաւ արդարութիւն, վկայեալ
նոցա օրինացն ոչ և մարգարէիցն։
* Այսպէս արդարութիւն Աստուծոյ ի 22
Յիսուս

ան,

անտի յայն քրիստոս յաւէտ հաւատացեալս . եւ
23 ոչինչ է խաւսք ։ * Վասնզի ամենեքեան
մեղան . եւ նուաղեալ են՝ ի փառացն ան-
24 տի ։ * Եւ արդարանան ձրի շնորհն
շնորհօք՝ ի ձեռն փրկութեանն որ՝ ի քրիստոս յի-
25 սուս ։ * զոր յառաջն եդ աստ՝ հրապարակ՝ ի ձեռն
հաւատոց արեամբն նորա, ի հանդիսս ար-
դարութեանն իւր ի թողութեան յառաջադոյն
26 մեղացն գործելոց , * ի տեառնէն այլ՝ ի
հանդիսս արդարութեանն՝ ի ժամանակի
յայսմիկ . զի եղիցի նա արդար , եւ արդա-
րացուսցէ զայն՝ որ՝ ի հաւատոյն յիսուսէ ։
27 * Ուր արդ՝ պարծանքն . արգե-
լեալ ։ յորմէ օրինաց , ի գործոց անտի .
28 ոչ , այլ՝ ի հաւատոյն օրինաց ։ * Զի հա-
մարիմք հաւատովք արդարանալ մարդ
29 զոյ՝ առանց գործոց օրինաց ։ * Եթէ
հրեից միայն իցէ աստ՝ եւ հեթանոսաց ոչ.
30 այո՛ եւ հեթանոսաց ։ * Օ՛ի եթէ միւ ե
աստ՝ որ արդարացուցանէ դժկիտուքիւնն
՝ի հաւատոյ , ապա եւ զանդիմկիտուքիւն
31 նամբն հաւատովք ։ * Արդ՝ զօրենսն կոչ
խափանեմք հաւատովքն , քաւ լիցի .
այլ զօրենսն հաստատեմք ։

Գ. Ա : Գ.

1 Ուրեմն արդ՝ զի՞նչ առաւելութիւն
2 մարմնոյ ։ * Օ՛ի եթէ արդարացաւ գոր-
ծովք եւ արդարացեալ՝ ունիցի պարծանս

ծանան՝ այլ ոչ առ ինձ : * Իսկ զինչ ա- 3
նոյնէ զկնի . հաւատացէք աբրահամ յինձ՝
և համարեցաւ նմա յարդարութիւն : * Այլ 4
այնմ որ գործէցէն, ոչ համարին վարձքն
ըստ շնորհայ՝ այլ ըստ պատուհաս : * Իսկ այնմ 5
որ ոչ գործէցէ՝ քայլ հաւատասցէ յայն
որ արդարացուցանէ զամբարիշտան , հա-
մարին հաւատք նորա յարդարութիւն : * Որ- 6
պէս և դաւիթ ասէ զերանութիւն մարդոյ՝
որում ինձ համարի արդարութիւն առանց
գործոց : * Երանի որոց թողան անօրէ- 7
նութիւնք , և որոց ծածկեցան մեղք իւ-
րեանց : * Երանեալ է այր՝ որում ոչ 8
համարեսցի տէր զմեղս նորա : * Արդ՝ ե- 9
րանութիւնս այս՝ ի վերայ թլփատութե՞ է,
եթէ՝ ի վերայ անթլփատութե . քանզի ա-
սեմք՝ եթէ համարեցաւ աբրահամու
հաւատքն յարդարութիւն : * Արդ զիա՞րդ 10
համարեցաւ . միթէ՝ ի թլփատութե՞
էր՝ եթէ՝ յանթլփատութե : ոչ՝ ի թլ-
փատութենն , այլ յանթլփատութե : * Եւ 11
նշանակ առ զթլփատութիւն , կնիք ար-
դարութեան հաւատոյն՝ որ յանթլփատութէ ան-
տի . * զի եղիցի նա հայր ամենայն հաւատա- 12
ցելոց , որ յանթլփատութէ անտի իցեն .
առ ի համարել նոցա և նոյնպէս արդա-
րութիւն . և հայր թլփատութեան՝ որոց ոչ ի թլփա-
տութէ անտի և եւթ , այլև որոց երթայցին
ընդ հետս անթլփատութե հաւատոյ
հօր մերոյ աբրահամու :

* Օ՛

13 * Օ՛ւ ոչ եթէ օրինօքն են աւետիքն ա-
ռաքեալ՝ և զաւակն նորա ժառանգ լի-
նել աշխարհի, այլ՝ ի հաւատոյն ար-
14 դարութե՛ն։ * Օ՛ւ ի եթէ ոք յօրինացն են,
ժառանգք լցեն. ապա ընդունայն են
15 հաւատքն՝ և գաւառակ աւետիքն։ * քան-
զի օրէնքն զբարկութի՛ւն գործեն. քանզ
16 ուր օրէնքն ոչ՝ և ոչ յանցանք լինի։ * Վա՛ւ
այնորիկ՝ ի հաւատոյ անտի, զի ըստ շնոր-
հացն լցե՛ւ. առ՝ ի լինել ըստ հաստատուն
աւետեացն ամ զաւակին. ոչ այնմ
միայն՝ որ յօրինաց անտի, այլ և այնմ
որ՝ ի հաւատոյն Աբրահամու, որ է հայր
17 մե՛ր ամենեցուն. * ոյլ և գրեա՛լ է, թէ
հայր ազգաց բազմաց արարից զքե՛զ ա-
ռաջի ում. որում հաւատաց՝ եթէ կեաց
զանկ առնէ զմեռեալս, և կոչէ զգոյն
18 իբրև զկա՛յ։ * Որ յանոյսի յոյսով հա-
ւատաց լինել նմա հայր ազգաց բազմաց.
ոլ և ասացաւն, թէ այնպէս եղիցի զա-
19 ւակ քո։ * Եւ նա ոչ երկմտեաց՝ ի հա-
ւատոյն. թեպէտ և հայեցաւ՝ ի մարմինն
նա այնուհետև լցեալ՝ ի մեռեալ. զքանի
զհարիւրամեայսն ուրեմն էր. և՝ ի մե-
20 ռելոյն յարգանդ հնա ասառւոյն։ * Այլ
յաւետեացն ոչ երկմտեաց անհաւա-
տութե՛ն. այլ զօրացաւ հաւատովք, և տո-
21 փաս ետ։ * և հաստատեցաւ՝ ի միտս
նա, եթէ որ խոստացաւն՝ կարօղ է ա-
22 նել։ * վասն որոյ համարեցաւ նմա յար-

դատուն։ * Ընդ՝ ի պրեցաւն, ոչ եղիցի 23
ի՛ն նը միայն՝ եթէ համարեցաւ նմա։ 24
* այլ և վասն մեր՝ որոց համարելոց է։
որ հաւատամք յայն՝ որ յարոյցն զյի- 25
ղնել մեռ՝ ի մեռելոց։ * որ մատնեցաւ
վն յանցանսն մերոց։ և յարեաւ վասն
զմեզ արդարացուցանել զմ։

Գլ։ Ե։

Ա՛յսուհետև արդարացեալքս ի հաւա- 1
սոց անտի, խաղաղութի՛ւն ունիցուք առ
ած ի՛ Տէրն մեր Յի՛ս քրս։ * որով 2
և ընծայութի՛ւն ընկալաք հաւատովք ի
շնորհս յայսոսիկ՝ յորում կացք, և պար-
ծիմք յուսով փառացն ած։ * Եւ ոչ 3
այսքան միայն, այլ և պարծիմք ևս ի
նեղութի՛ւնս մեր։ քանզի գիտեմք, եթէ 4
նեղութի՛ւնք կհամբերութի՛ւն գործեն, * համ-
բերութի՛ւն կհանդիսս, հանգիսս զյոյս։
* յոյս՝ ոչ երբեք ամաչեցուցանէ։ զի 5
անկն ած սիրէ՛ կ՛ի սիրտս մեր՝ ի Հոգ-
ւոյն սրբ՝ որ տուեա՛ մեզ։ * Ո՛ի միում 6
դեռ տկարքն էաք՝ ըստ ի՛ժամու
նահի՛ ի վե՛ր ամբարշտաց մեռաւ։ * Ո՛ 7
վ արդարոյ հազի՛ւ ոք մեռանի՛կն։ այլ
ի՛ բարւոյ թերևս համարձակի՛կն ոք մե-
ռանել։ * Յայտնեաց ած զսէրն իւր՝ ի 8
մեզ։ զի մինչդեռ մեղաւորքն էաք,
* ըստ վ՛ն մեր մեռաւ։ արդարև ևս առա- 9
ւել յարդարացեալք մեռեալ սուրբ ա-

մեղ

թեամբն նոր ապրեցուք նոսա՛ւ ի քաղ-
կուելէ անտի ։ * Ո՛վ կ՚երթայ մինչ ցընտա-
նիքն հաց՝ հաշտեցած ըլ ոչ մահուամբ
որդւոյ նոր ։ որչափ ևս առաւել՝ ի հաշ-
տելս մեզմէ՝ ապրեցուք կենօքն նո՛ր ։
* Եւ ոչ այսչափ միայն, այլև պարծիմք
ևս յԱստ՝ ի ձեռն տեն մերոյ Յիսուսի Քրի-
ստոսի և զհաշտութիւնն իսկ ընկալաք ։
* Ո՛վ ոգի՝ ի միջի մարդոյ մեղք յաղ-
թեսն մահն՝ և՝ ի մեղսոյ անտի մահ ։ և
այնպէս յայտ մարդկի տարածեցաւ մահ՝
որով ամենեքեան մեղան ։ * Քանզի մինչև
յօրինացն մեղք էին յաշխարհի ։ բայց
մեղք ոչ համարին, ուր օրինք ոչ իցեն ։
* Այլ թագաւորեաց մահ յադամայ
մինչև ցմովսէս՝ և՝ ի վրայ չյանցաւացելոցն,
ըստ նմանութեան յանցաճածոյն ադամայ ։
որ է օրինակ հանդերձելոյն ։ * Այլ
ոչ ոգի յանցանքն՝ նոյնպէս և շնորհքն ։
զի եթէ միոյն յանցանօք բազումք մե-
ռան, որչափ ևս առաւել շնորհքն աստ՝ և
պարգեւքն՝ շնորհօք միոյն մարդոյ յիսու քրի-
ստոսէ՛ ի բազմս առաւելեալ ։ * Եւ ոչ ոգի՝ ի միոյ
ջէ յանցուցելոյն պարգեւքս ։ զի դա-
տաստանն՝ ի միոջէ յանցաճածոյ անտի
՝ի դատապարտութի ։ այլ շնորհքն՝ ի բազ-
մաց յանցուցելոյն արդարութի ։ * Ո՛
եթէ՝ ի միոյն յանցանաց մահ թագա-
ւորեաց միովն, որչափ ևս առաւել՝ որք
պարգեւս շնորհաց և պատգեւաց
արդարութեան՝ ընկալան՝ ի կեան-

արդարութեան առնուցուն, կենօք Թագաւորեսցեն՝ ի ձեռն միոյն յայնմ քան։ * Եւ 18
ոտն ուրեմն ոչ միոյն յանցանօք յայնմ մարդիկ դատապարտութի՛ն, նոյնպէս և միոյն արդարութե՛ն յայնմ մարդիկ արդարութի՛ն կենաց։ * Զի որպէս ոչ միոյն մարդոյ՝ մեղաւորք բազումք եղեն. նոյնպէս և հնազանդութե՛ն միոյն. արդարք բազումք եղիցին։ * Օրէնքն՝ ի 20
ներքս անկան, զի յանցանքն բազմասցին. զի ուր առաւել եղեն մեղքն, ա՛ռաւել ևս յաւելան շնորհքն։ * Զի ո՛րպէս 21
Թագաւորեցին մեղքն՝ ի մահու անդ. նոյնպէս և շնորհքն Թագաւորեսցեն արդարութե՛ն՝ ի կեանս յաւիտենից՝ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ։

Գ Լ. Զ.

Զիա՞րդ արդ՝ զինչ ասիցեմք, յաձախեսցո՛ 1
ցաք՝ ի մեղսն՝ զի շնորհքն բազմասցին։ * Ո՛չ եւ 2
զի՞ մի գիտէք՝ զի որ միանգամ մկրտեցաք՝ ի մահ անդր նո՛ր մկրտեցաք. * Թաղեցաք ընդ նմին մկրտութե՛ն՝ ի մահ՝ 4
զի որպէս յարեաւ քրիստոս՝ ի մեռելոց փառօք հօր. նոյնպէս և մեք՝ ի նորոգութեան կեցցուք նորա շնչեցմամբ։ * Զի եթէ տնկեալք 5
եղեմք նմանութե՛ն մահու նորա. այլ և յարութե՛ն նորա եղեսցուք։ * Այս գիտասջի՛ք 6
զի

զի հինն մարդն մեր խաչակից եղև նորա,
զի խափանեսցի մարմին մեղացն, որ ևս
7 ծառայել մեզ մեղացն։ * Որ որ մեռա-
նին՝ արդարացեալ է՝ ի մեղաց անտի։
8 * Իսկ եթէ մեռաք ընդ քրիստոս, հաւատամք՝
9 թէ և կեցցուք ընդ նմա։ * Գիտեմք եթէ
քրիստոս յարուցեալ է՝ ի մեռելոց. այսուհե-
տև ոչ մեռանի, և մահ նմա ոչ ևս տիրէ։
10 * Որ որ մեռաւն՝ մեղացն մեռաւ միա-
նգամ, և որ կենդանին է՝ կենդանի
11 է նմա։ * Այնպէս և դուք համարեսջիք
զանձինս մեռեալս մեղացն, և կենդա-
նիս նմա ի քրիստոս ի տէր մեր։
12 * Ա՛ի այսուհետև թագաւորեսցեն մեղք ի
՝ի մահկանացու մարմինս ձեր՝ հնազանդ-
13 դել ցանկութեանց նոցա։ * Այլ մի պատրաս-
տեք զանդամս ձեր զէն անիրաւութեա
մեղացն. այլ պատրաստեցէք զանձինս
ձեր նմա՝ ոմն՝ ի մեռելոց՝ ի կենդանիս. և
զանդամս ձեր զէն արդարութեան նմա։
14 * Որ մեղք ձեզ ոչ տիրեսցեն. քանզի
15 ոչ էք ընդ օրինօք՝ այլ ընդ շնորհօք։ * Իսկ
արդ՝ զի՞ արդ, մեղիցուք՝ զի չեմք ընդ օրի-
16 նօք՝ այլ ընդ շնորհօք. քաւ լիցի։ * Ոչ գի-
տէք՝ թէ որում պատրաստեք զանձինս
ձեր ծառայս՝ ի հնազանդութի, ծառայ
էք, որում հնազանդիքդն, եթէ մեղաց՝
՝ի մահ, և եթէ՝ ի հնազանդութեն արդա-
17 րութի՝ ՝ի կեանս։ * Այլ շնորհք նմա.
զի էիք ծառայք մեղաց՝ հնազանդ եղայք
՝ի

ի սրտի՝ զրուց առանդեցայք յառաք
վարդապետուե : * Եւ ասէ՝ ապատացեալք 18
ի մեղաց՝ ծառայեցիք արդարութեան :
* Մարդկօրէն ասեմ վասն տկարութե մար- 19
մնոյ ձերոյ . զի ունի պատրաստեցիք զան-
դամս ձեր ծառայս պղծութե և անօրէ-
նութե յանօրինութիւն . նոյնպէս և այժմ
պատրաստեցէք զանդամս ձեր ծառայս
արդարութե ի սրբութիւն : * Զի յորժամ 20
ծառայքն էիք մեղաց՝ ազատացեալ էիք
յարդարութենէն : * Ուր արդ՝ պտուղ 21
ունէիք յայնժամ, որովք այժմ զաւօթի
հարեալ էք . զի վախճան նոցա մահ է :
* Եւայց այժ ազատացեալք ի մեղացն՝ և 22
ծառայեալք ումբ՝ ունիք զպտուղ ձեր ի
սրբութիւն, և վախճան նոր կեանք յաւի-
տենից : * Զի թոշակն մեղաց մահ է . 23
այլ շնորհքն ումբ կեանք յաւիտենից ի քրիս-
տոս Յիսուս Տեր մեր :

Գ.Լ : Ա՛

Կամ անգիտանայք, եղբարք, զի ես գի- 1
տողաց օրինաց խօսիմ . զի օրինք տի-
րեն մարդոյ՝ որչափ ժամանակս կենդա-
նի իցէ : * Կանայն կին առնտակին՝ ի կեն- 2
դանի այր ամուսնացեալ է օրինօք : իսկ
եթէ մեռանի այրն, արձակեալ է յօրինաց
առնն : * Ապա ուրեմն մինչ կենդանի է 3
այրն, շունն կոչի՝ եթէ լինիցի առն այ-
լում : և եթէ մեռանի այրն՝ ազատ է յօ-

ընտանեաց, չհամարեալ շուն՝ եթէ լինիցի
4 առնս այլուս։ * Ա՛. Յիսուս եւ դուք ե՛ք
քարք՝ մեռեալք օրինացն մարմնովն քո՛ւր,
լինել այլուս որ՝ ի մեռելոցն յարուցեալ
5 է, զի պտղաբերիւր լիցուք ա՛ստ։ * Ա՛. Անկո՛ղ
զինչ էաքն մարմնով, կարկիք մեզաց՝ որ ո՛չ
ընտրեցն էին՝ զօրանալոյին յանդամս մեր,
առ՝ ի պտղաբերս առնելոյ զմեզ մահու։
6 * Ա՛. Այլ այժմ գատարկացաք յօրինաց
անտի. ձգեա՛ մեռեալք այնմիկ՝ որոյ ընտրե-
նեաւն է՛ք, առ՝ ի ծառայել մեզ նորո-
գութիւն հոգւոյն՝ և ո՛չ հնութիւն գրոյն։
7 * Ա՛. Ահա արդ զինչ ասեմք. օրէնքն մե՞ղք
իցեն. քա՛ւ լիցի։ այլ զմեղս ո՛չ գիտէի,
եթէ ոչ օրինօք. և զպանկուրութի՛ւն ո՛չ ձա՛ռ
նայէի, եթէ ոչ օրինացն էր ասացեալ՝
8 մի՛ ցանկանայցես։ * Պատճառս առեալ
մեղքն սպատուիրանաւն, և գործեցին
յիս զամենայն ցանկութի՛ւն. զի առանց օրինացն
9 մեղքն մեռեալ էին։ * Ա՛. Ես առանց օրէ-
նացն երբեմն էի կենդանի. այլ իբրև
եկաս յիս պատուիրանն, մեղքն կենդա-
10 նացան, * և ես մեռայ. և գտաւ ինձ
պատուիրանն՝ որ՝ ի կեանս էր, նոյն՝ ի
11 մա՛հ։ * Ո՛ւ մեղացն պատճառս առեալ
պատուիրանաւն՝ խաբեցին զիս, և նո՛ւ
վիրն սպանին։
12 * Ա՛. Յիսուհետև օրէնք սո՛ւրբ են՝ և պատուի՛ր
13 բանն սո՛ւրբ և արդար և բարերար։ * Ահա՛
արդ՝ ինձ բարին մա՞հ եղև. քա՛ւ լիցի.

այլ մեղքն . զի երևեսցին մեղքն զսար
եաւն գործել ինձ զմահ . զի եղիցին ըս
առաւելութեամբ մեղքն մեղաւոր ի ձեռն
պատուիրանին : * Գիտեմք զի օրէնքն 14
հոգևոր են . այլ ես մարմնաւոր եմ , ըս
մեղաց վաճառեալ : * Զ որ լուծ գործե ես 15
ոչ գիտեմ , ոչ եթէ զոր կամիմն զայն առ
նեմ , այլ զոր ատեամն զայն գործեմ :
* Ապա թէ զոր ոչն կամիմ զայն առ 16
նեմ , վկայեմ օրինացն եթէ բարւոք են :
* Այլ արդ ոչ եթէ ես գործեմ զայն , 17
այլ բնակեալ յիս մեղքն : * Գիտեմ զի 18
ոչ բնակեալ է յիս , այսինքն ի մարմնի
իմում , բարի ինչ . զի կամքն առաջի կան
ինձ . և առնել զբարին ոչ : * Զ ոչ եթ 19
թէ զոր կամիմ զբարին առնեմ , այլ
զոր ոչն կամիմ զչարն , զայն գործեմ :
* Ապա եթէ զոր ոչն կամիմ զայն առ 20
նեմ , ոչ ևս ես առնեմ զայն այլ բնակ
եալ յիս մեղքն : * Գտանեմ 21
զօրէնս այնորիկ՝ որ կամիցին առնել յիս
զբարին . և ինձ չարն առաջի կայ : * Հա 22
ձեալ եմ ըստ օրէնսն ոյ ընդ ներքին մարդոյն .
* բայց տեսանեմ այլ օրէնս յանդամս 23
իմ , պնդեալ հակառակ օրինաց մտաց
իմոց . և գերեալ զիս օրինաւքն մեղաց՝ որ
են յանդամս իմ : * Այր ի տառապեալ 24
եմ ես՝ ո՞վ ապրեցուսցէ զիս ի մարմնոյ
սատի մահու : * այլ շնորհքն ոյ ի ձեռն 25
յսու քրի տեառն մերոյ :

Գ.սպա

Ա՛ստա ուրեմն ես ինքնին մաօք իմով ք ծա՛ ի
ուսեմ օրինացն ՚ոյ ։ և մարմնով օրինացն
մեղաց ։

ԳԼՈՒԽ Ա՛ ։

1 (Ա)Ւ կոչեաց Տէր զՄովսէս, եւ խօսեցաւ ընդ նմա ի վրանին վկայութեան՝ եւ ասէ՝
2 Խօսեա՛ ընդ որդիս Իսրայէլի՝ եւ ասասցես ցնոսա՝ Ո՛ր ոք ի ձէնջ մատուսցէ զպատարագ իւր Տեառն ՚ի կենդանեաց ՚ի բաղմաց կամ ՚ի հօտից եւ ՚ի հոտից։ * Ո՛ր եթէ ողջակէզ է պատարագ նորա ՚ի կենդանեաց՝ արու անարատ մատուսցէ զնա առ դրան վկայութեան՝ յհաճոյ կալ նմա առաջի Տեառն ։
3 * Ո՛ր եթէ ՚ի կենդանեաց ողջակէզ է պատարագ նորա՝ եւ մատուսցէ զնա ՚ի հոտից՝ արու անարատ մատուսցէ զնա առ դրան վկայութեան՝ յհաճոյ կալ նմա առաջի Տեառն ։
4 * Եւ արկցէ ձեռն իւր ՚ի գլուխ ողջակիզին՝ եւ ընկալցի նա ՚ի քաւութիւն ՚ի վերայ նորա ՚ի քաւել զնա ։ * Եւ մորթեսցէ զկենդանին առաջի Տեառն՝ եւ մատուսցեն որդիքն Ահարոնի քահանայքն զարիւնն՝ եւ սփռեսցեն զարիւնն ՚ի վերայ սեղանոյն շուրջանակի՝ որ ՚ի դրան վկայութեան ։
5 * Եւ մերկասցեն զողջակիզն՝ եւ հատցեն զնա ՚ի կտորս իւր ։ * Եւ արկցեն որդիքն Ահարոնի քահանայքն հուր ՚ի սեղանին՝ եւ դիցեն փայտս ՚ի հուրն որ ՚ի սեղանին ։
6 * Եւ դիցեն զկտորսն՝ զգլուխն եւ զճարպն՝ ՚ի վերայ փայտիցն որ ՚ի հրոյն որ ՚ի սեղանին ։
7 * Եւ զորովայնն եւ զոտսն լուասցեն ՚ի ջրոյ ։ * Եւ մատուսցէ քահանայն զամենայն ՚ի սեղանին՝ ողջակէզ է՝ պատարագ հրոյ՝ հոտ անուշութեան Տեառն ։
8 * Եւ եթէ ՚ի ոչխարոց է պատարագ նորա՝ ՚ի գառանց եւ ՚ի վարոյ՝ ՚ի կենդանեաց ողջակէզ է պատարագ նորա՝ արու անարատ մատուսցէ զնա ։
9 * Եւ մորթեսցէ զնա ՚ի կողմն հիւսիսոյ առաջի Տեառն ։ * Եւ սփռեսցեն զարիւնն որդիքն Ահարոնի քահանայքն ՚ի վերայ սեղանոյն շուրջանակի ։
10 * Եւ հատցեն զնա ՚ի կտորս իւր՝ եւ զգլուխն եւ զճարպն ՚ի վերայ փայտիցն որ ՚ի հրոյն որ ՚ի սեղանին ։
11 * Եւ զորովայնն եւ զոտսն լուասցեն ՚ի ջրոյ ։ * Եւ մատուսցէ քահանայն զամենայն ՚ի սեղանին՝ ողջակէզ է՝ պատարագ հրոյ՝ հոտ անուշութեան Տեառն ։

որ յարոյցն զմ՛ի մեռեալոց, բնակէսցէ ի
՛ի ձեզ. ապա և որ յարոյց զՔ՛ի մե-
ռելոց՝ կենդանացուսցէ զմահկանացու
մարմինս ձեր բնակեալ Հոգւովն նորա
զՔ՛ի ձեզ։

12 * Այսուհետև եղբարք՝ պարտապան
13 եմք ոչ մարմնոյ՝ ըստ մարմնոյ կեալ։ * զի
եթէ ըստ մարմնոյ կեցէք՝ մեռանելոց եք.
իսկ եթէ Հոգւով զգործս մարմնոյ սպա-
14 նանիցէք՝ կեցջիք։ * Ո՛ր որ Հոգւովն աստ
15 վարին, նոքա են որդիք աստ։ * Ո՛ ոչ
առիք զՀոգին ծառայութեանն մուտանգամ
յերկիւղ, այլ առիք զՀոգին որդեդրու-
թեան. որով աղաղակեմք ապբայ, Հայր
16 * Այն ինքն Հոգին վկայէ Հոգւոյս մե-
17 ծում, եթէ եմք որդիք աստ։ * Եւ եթէ
որդիք, ապա և ժառանգք. ժառանգք
աստ և ժառանգակիցք քրիստոսի. եթէ գոյ-
ցաք հետ նմա չարչարանաւք, և փառացն Հա-
18 ղորդ լինելոց եմք։ * Կռնձ այսպիսւ համա-
րիմ եթէ ոչ են արժանի ցաւոցդ ժամա-
նակիս Հանդերձելոց փառացն՝ որ յայտ-
19 նելոց են՛ի մեզ։ * Ո՛ ակնկալութեամբ ա-
րարածոյ յայտնութեանն որդւոցն աստ
20 է։ * Ո՛ ընդնայնութեանն արարածք Հնազան-
դեցան, ոչ իւրեանց կամաւ՝ այլ վասն այ-
21 նորիկ՝ որ Հնազանդեցոյցն յոյսով։ * զի և
ինքեանք իսկ արարածքն ազատեսցին՛ ի
ծառայութենէ աւտարութեանն՝ յազատու-
22 թիւն փառաց որդւոցն աստ։ * Գիտեմք զի
ամենայն

տեմք, եթէ ոմանք արարածք հեծեն և երկ-
23 նեն մինչև ցայժմ ։ * Եւ ոչ այսչափ
միայն. այլև մեք իսկ՝ որ զպտուղ հոգ-
ւոյն ունիմք, անձամբ յանձինս մեր հե-
ծեմք՝ որդեգրութիւն ակն կալեալ փրկ-
24 ումն մարմնոյ մերոյ ։ * Ով ի յուսով ապ-
րեցաք. այլ յոյս տեսանելի՝ չէ յոյս. զի
25 զոր տեսանէ ոք՝ զի՞ ևս յուսայ ։ * Եթէ
զոր ոչն տեսանեմք յուսամք, համ-
26 բերութիւն ակն ունիմք ։ * Նոյնպէս և
հոգին ի թիկունս հասանէ տկարութե-
մերում. զի զոր կամքն չգիտեմք՝ որով ար-
ժան իցէ՝ ոչ գիտեմք. այլ ինքնին հո-
գին բարեխօս լինի ի հեծութիւնս անսպ-
27 ռնչս ։ * Նայց որ քննէն զսիրտս՝ գի-
տէ զինչ խորհուրդ է հոգւոյն. զի ըստ
28 բարեխօսէ վասն սրբոց ։ * Նայց գիտեմք՝
եթէ որոց սիրեն զԱստուած՝ յաւուրս գործակից
լինի ի բարիս՝ որք հրաւիրականաւն կոչե-
29 ցան ։ * Ով ի զոր յառաջին ճանաչէր՝ յա-
ռաջագոյն և հրաւիրեաց կերպարանա-
կից լինել պատկերի որդւոյն իւրոյ. զի
նմին նա անդրանիկ՝ ի մէջ եղբարց բազ-
30 մաց ։ * Եւ զոր յառաջագոյնն հրաւի-
րեաց՝ զնոսին և կոչեաց. և զոր կոչ-
եացն, զնոսին և արդարացոյց. և զոր
արդարացոյցն, զնոսին և փառաւորս ա-
31 րար ։ * Ոմն արդ զի՞նչ ասեմք առ այս.
եթէ Աստ՝ ի մեր կոյս է, ո՞վ իցէ մեր հա-
32 կառակ ։ * որ յիւր որդին ոչ խնայեաց.

այլ վա՛ ձեր ամենեցուն մատանեաց գնա-
ղիարդ ոչ նոսա՛ հանդերձ գնա՛ չնորհիցէ
ձեզ։ * Որ ինչ որ ձեզ լինիցի ընտ- 33
րեցեալ իմ։ ասէ՛ ոչ է որ արդարացուցանէ, 34
* իսկ արդ՝ ո՞վ է որ դատապարտ արասցէ
զնե։ * Քրիստոս՝ որ մեռաւն, մանաւանդ թէ
յարուցեա՛լ իսկ է. և է ընդ աջմէ Աստ-
ուծոյ, որ և բարեխօսէ իսկ է վա՛ ձեր։ * Ո՞վ՝ զի 35
ձեզնէ զձեզ՝ ի սիրոյն քրիստ, նեղուն՝
թէ անձկութի՞ն՝ թէ հալածանք՝ թէ սուր՝
թէ մերկութի՞ն՝ թէ վիշապ՝ թէ սուր.
* որպէս և գրեա՛լ է. վա՛ քո մեռանիմք զօր- 36
հնաւորապէս, համարեցաք իբրև զոչխար
՚ի սպանդ։ * Ո՛չ յայսմ ամենի՝ առաւե՛լ 37
յաղթեմք նոսա՛ որ սիրեացն զմեզ։
* Վա՛ստահ հաստատեա՛լ եմ, եթէ՝ ո՛չ 48
մահ և ո՛չ կեանք և ո՛չ հրեշտակք և ո՛չ ի-
շխանութիք, և ո՛չ ներկայնա և ո՛չ հանդեր-
ձեալքն, և ո՛չ զօրութիք, * և ո՛չ բարձրու՛թի 39
և ո՛չ խորութի՛ն, և ո՛չ այլ ինչ արարած՝
կարէ մեզ մեռնել զմեզ ՚ի սիրոյ աստուծոյ
որ ՚ի քրիստ յիսուս ՚ի տէր մեր։

Գլուխ Ը։

Ապա՛ զուարթութի՛ւն ասեմ ՚ի քո՛ և ո՛չ ստեմ, 1
վկայեն ինձ միտք իմ ՚ի հոգի՛ սրբ.
* զի սրտմտութի՛ւն ինձ յոյժ՝ և անդադարումն 2
ցաւք սրտի ինձ։ * Ա՛ զի ուխտիւք ինդ- 3
րէի՛ ես իսկ ինքնին նզովեա՛լ լինել ՚ի քրիստ
ՀԻՑ.

4 մեղ, * որ են ինձ լսելիք. ոյոց արդեօք
թիկն և փուռքն և հատակարանքն և օրհնու-
5 թիւնքն և պաշտօնն և աւետիքն, * ո-
րոց հարքն, յորոց և քրիստոս ըստ մարմնոյն, որ
է՛ի վերայ ամենեցուն Աստուած օրհնեալ յաւի-
6 տեանս. ամէն։ * Այլ ինչ է մարթ՝ եթէ
անկաճ լինիցի բանն նոյ. զի ոչ ամենե-
քեան՝ որ յԻսրայէլէն են, նոքա ինչ լինին
7 իցեն. * և ոչ որ զաւակունք աբրահամու
են՝ ամենեքեան որդիք իցեն. այլ ասա-
8 հակա կոչեսցի քեզ զաւակ։ * Այսինքն
ըմբն՝ ոչ եթէ որ որդիք մարմնոյն են, են
որդիք նոյ. այլ որդիք աւետեացն համա-
9 րին՝ զաւակ։ * Վասնզի աւետեաց խոս-
է քանս այս, եթէ՝ ի ժամանակի յայս-
10 միկ եկից՝ և եղիցի որդի սառային։ * Այլ
ոչ այնչափ միայն՝ այլ և՝ ի Հռեբեկայ
՝ի միում անկողնոյ ահարկայ հօր մե-
11 ծոյ։ * Զի մինչդեռ ծնեալ էին, և մինչդեռ
բարի ինչ՝ կամ չար գործեալ էին։ զի ըս-
ընտրութիւնն աստուածայնոյն նոյ հաստա-
12 տեսցի. * ոչ՝ ի գործոց՝ այլ յայնմանէ
13 որ կոչեացն՝ ասացաւ նմա. * Եթէ երիցն
կրտսերոյն ծառայեսցէ. ոմն և գրեալ
է, եթէ զյակովբ սիրեցի, և զեսաւ ա-
14 տեցի։ * Զի՞ ասասցուք՝ զինչ աստեղծ. միթէ
15 անիրաւութիւն ինչ նոյ. քաւ լիցի։ * Ո՛չ
մովսէսի ասէ. ողորմեցայց՝ որում ողոր-
ութեցայցի, և գթացայց՝ յորս գթացայցին։
16 * Այսպա ոչ ըստ ամենայն ինչ է՝ որ կամիցին,

և ոչ ըստ այնմ՝ որ ընթանայցեք ։ այլ
ըստ նոյ՝ որ ուղղութեան ։
17 * Քանզի ասէ դիւր ցիւսրաւսեան ։ թէ վէր
այնուհետև զերկուսեքեան զքեզ, զի՛ ի քեզ ցու-
ցից զգօրութիւն իմ, և պատմեսցի անուն
իմ ըստ ամ երկրի ։ * Ապա ուրեմն՝ ումն
18 կամի ողորմի, և ումն կամի՝ խստանայ ։
19 * Ասիցե՛ս ցիս առ իս , Թէ մեղ ևս զին
դիտէ՝ զի կամացն ընդ ոչինչ կայ հակառակիլ ։
20 * Ասէ արդ՝ դու ով ես մարդ՝ որ պատասխա-
նիս տայս ընդ Աստուծոյ ։ միթէ ասիցէ՞ ստեղծ-
ուածն ցստեղծիչն՝ Թէ ընդէ՞ր այդպէս
21 արարեր զիս ։ * Եթէ ոչ ասկայ իշխանս
ունիցի կաւուցն , ի նմին զանգ-
ուածոյ առնել անօթ՝ զոմն ի պատուի և
զոմն յանպատուութիւն ։ * Ապա եթէ կամէր
22 ցուցանել զբարկութիւն , և յայտնել առ-
նել զզօրութիւն իւր . սբր հանդերձ բազում
երկայնմտութեբ անօթս բարկութեան՝
պատուռատեալսն ի կորուստ ։ * Ո՛չ ի-
23 յայտնի արասցէ զմեծութիւն փառացն իւ-
րոց ի վերայ անօթոցն ողորմութեան, զոմն պատ-
րաստեաց ի փառս ։ * Ո՛րս և կոչեաց
24 մեզ, ոչ միայն ի հրեից՝ այլև ի հեթա-
նոսաց ։ * ոնպ և յաղիսէ ասէ ։ կոչեցից
25 զոր ոչ ժողովուրդն իմ, ժողովրդոյ լինել ։
և զչսխրեցեսացն՝ սիրեցեսա, (և զչսղ-
մեսնն՝ ողորմեսա ։) * Եւ եղիցի ի տեղւոջ
26 կոչի

27 կենդանութեան։ * Այսպէս ազատակիւ վերն էլլո-
ւեցաւ իմիջ ամենայն ելլի երբեմն գաւառ
ծովու՝ սակաւ մնոյ միայնոգիք միասցեն։
28 * Ո՛չ քան մի համակրիչ համառօտ ար-
դարութիւն. զերանն համակրիչ առասցի ամե-
29 ի վերայ երկրի։ * Այլ ոմն ասէ եսայի.
թէ ոչ ինն զօրութեաց թողեաւ էր մեզ
զաւակ, երբեմն զսոդոմ լինեսիք՝ եւ գո-
մորայ նմանեսիք։
30 * Խոկ արդ զինչ ասեցեմք. զի հեթա-
նոսք՝ որ ոչ երբեմն զհետ արդարութեան
հասին արդարութիւն, այնմ արդարութեան
31 որ ի հաւատոյ անտի։ * Այլ ինչ եղե՞ւ ե-
թէպէտ զհետ օրինացն արդարութեան՝ ոչ յօ-
րինս արդարութեանն ոչ ժամանեաց։
32 * Վասնդի. զի ոչ ի հաւատոյ՝ այլ երբեմն
ի գործոց օրինացն. քանզի գթեցին նմա
33 առ վիմին գայլեցաղղութեան։ * որպէս
է գրեաւ է. ահաւասիկ դնեմ ի սիոն
քար գայլեցաղղութեան եւ վէմ գայրման, եւ
ոչ ամօթ հաւատասցէ՝ ինձ՝ մի ամաչեսցէ։

ԳԼ։ Ժ։

1 Ա՛ղբարք՝ իմ հաճոյ սրտին եւ աղաչք առ
2 աստ, վասն նոցա ի փրկութեան։ * քանզի
վկայեմ նոցա՝ թէ զնախանձն աստ ունին,
3 այլ ոչ գիտութեամբ։ * Ո՛ի տգէտ են աստ
արդարութեանն, եւ զիւրեանսայն խնդրելոյն
հաստատել. զի արդարութեանն աստ ոչ
հնազանդեցան։ * Վասնզի հաւատացաք

օրինացն քո՝ եւ յաղագս յարութեանն ամ հաւատացեալ
~~~ ստացեալ ։

ԼԴ. * Ասեմ ես զքեզ զարդարութիւնն, որ յօ- 5
~~~ րինաց անուն է. թէ արասցէ զայն մարդ՝
եւ կեցցէ նովքեւ ։ * Իսկ զհաւատացողացն արդա- 6
կատէ այսպէս ասէ. մի ասիցես՝ ի սրտի
քում, ով ելանիցէ յերկինս, այսինքն՝
զքրիստոս իջուցանել. * կամ ով ելանիցէ յան- 7
դունդս, այսինքն՝ զքրիստոս հանել՝ ի մե-
ռելոց ։ * Այլ զինչ ասէ գիր. մերձ է 8
քեզ բանն՝ ի բերանի քում՝ եւ ի սրտի քում է.
այսինքն՝ բանն հաւատոյ զոր քարո-
զեմք ։ * Զի եթէ խոստովանեսցիս բե- 9
մանով քով՝ տէր Յիսուս, եւ հաւատասցես ի
սրտի քում, թէ յոյժ յարոյց զնա ի մե-
ռելոց, կեցցես ։ * Զի սրտիւ հաւատայիք 10
յարդարութիւն, եւ բերանով խոստովա-
նիլ ի փրկութիւն ։ * Ասացն գիր. 11
ամենայն՝ որ հաւատասցէ ի նա. մի ամաչեսցէ
ցե ։ * Զի ոչ գոյ խտիր հրէի եւ հեթա- 12
նոսի. զերի նոյն տէր է ամենեցուն, բա-
ւականն յամենեսեան՝ որք կարդան զանուն
։ * Զի ամենայն՝ որ կարդասցէ զանուն տեառն՝ 13
կեցցէ ։ * Իսկ զիարդ կարդասցեն՝ յոր 14
ոչն հաւատացին. կամ զիարդ հաւատասցեն
ցեն՝ որոյ ոչ լուան. կամ զիարդ լսեն
ցեն առանց ուղղոյ քարոզելոյ. * կամ 15
զիարդ քարոզեսցեն, եթէ ոչ առաքեսցին
ցին. ոպէս եւ գրեալ է. խոտոր զի գեղե-
ցիկ են ոտք աւետարանչացն խաղաղու-
թեան

և

16 և աւետարանչացն բարուե։ * Ա.ՅԼ ոչ
ամենեքեան հնազանդ եղեն աւետարա-
նին. Եսայի աղաղակէ. Տէր՝ ո՞ հաւա-
17 տաց լսոյ մերոյ։ * Ա.պա ուրեմն՝ հա-
ւատք ի լսելոյ են, և լսել ի բանիւն քրիստ. Ա.Ջ.
18 * Ա.ՅԼ ասեմ. միթէ ոչ լսեան. մանաւ-
անդ՝ ձայն նոցա ելեալ է յամենայն երկիր,
19 և ընդ ծագս տիեզերաց խօսք նոցա։ * Ա.ՅԼ
ասեմ, միթէ Իսրայէլ ոչ լուաւ. նախ
մովսէս ասէ, ես նախանձեցուցից զձեզ
ոչինչ ժողովրդեամբ, և ազգաւ անմտաւ
20 բարկեցուցից զձեզ։ * Ա.այց Եսայի
համարձակի խօսել՝ և ասէ. գտայ այնո-
ցիկ՝ որ զիս ոչ խնդրէին. յայտնի ե-
ղէ այնոցիկ՝ որ զիս ոչ հարցանէին։
21 * Ա.ՅԼ առ Իսրայէլ ասէ. զօր ամ ձեռ-
գեցի զձեռս իմ առ ժողովուրդ անհա-
ւատ և հակառակօղ։

ԿԱ. ՅՕՒ.

1 Ասէ արդ՝ ասեմ, միթէ մերժեաց Աստ-
ուած զժողովուրդ իւր. քաւ լիցի. զի
և ես իսրայէլացի եմ, ի զաւակէ աբրա-
2 համու յազգէ բենիամինեան։ * Ոչ մեր-
ժեաց Աստուած զժողովուրդ իւր, զոր յառաջ
ծանեաւ. կամ ոչ գիտէք յեղիա զինչ
ասէ գիր. ունի ամբաստանն լինել ընդ
3 իսրայէլ։ * Տէր՝ զմարգարէս քո կոտո-
րեցին, և զսեղանս քո կործանեցին. ես
միայն մնացի, և խնդրեն զանձն իմ։

* Տէր ղինչ ասէ նոքա որ տառապեցուցանեն զիս. 4
շատ են որ յարուցանեն ինձ պատերազմ : * Շատ 5
ասեն զանձն իմ՝ թէ չիք փրկութիւն նմա յԱստուծոյ : * Եւ դու Տէր պաշտպան իմ ես՝ 6
փառք իմ եւ բարձրացուցանես զգլուխ իմ : * Ձայնիւ իմով առաքեցի առ Տէր, 7
եւ լուաւ ինձ ի լերինն սրբութեան իւրոյ : * Ես ննջեցի եւ քնացայ, եւ յարուցայ, զի 8
Տէր պաշտպան է ինձ : * Ոչ երկնչիմ ի բիւրոց ժողովրդոց, որ շուրջանակի 9
դիմեն ինձ : յարո՛ւ Տէր, կեցո՛ զիս Աստուած իմ, զի դու զամենայն թշնամիս իմ 10
հարեր ի ծնօտս զարկեր, զպարանոցս մեղաւորաց խորտակեցեր : * Տեառն է 11
փրկութիւն, եւ ի վերայ ժողովրդեան քո օրհնութիւն քո : * Տէր Աստուած 12
զօրութեանց ընդ մեզ, պատսպարան մեր Աստուած Յակոբայ : * Յարուցէ՛ Տէր 13
զաղաւնի իւր, զի ոչ յաղթեսցի թշնամի նորա, եւ ազգք ոչ զօրասցին ընդ նմա :
* Ո՛վ 14
որդիք մարդկան, մինչեւ ե՞րբ ծանրասիրտք իցէք, ընդէ՞ր սիրէք զանգիտութիւն, 15
եւ խորհիք զստութիւն : * Գիտացէ՛ք զի սքանչացոյց Տէր զսուրբ իւր, Տէր լուիցէ 16
ինձ յորժամ կարդասցեմ առ նա : * Բարկացարո՛ւք եւ մի մեղանչէք, զրուցեցէ՛ք 17
ի սրտի ձերում եւ ի մահիգս ձեր, եւ կարկտեցարո՛ւք : * Զոհեցէ՛ք զոհս արդարու- 18
թեան, եւ յուսացարո՛ւք առ Տէր : * Բազումք ասեն, ո՞վ ցուցանէ մեզ զբարիս : 19
* Նշանեցաւ ի վերայ մեր լոյս երեսաց քոց Տէր : * Ետուր ուրախութիւն ի սիրտ 20
իմ, յաւուր յորում եւ առատացան ցորեան նոցա եւ գինի նոցա : * Ի խաղաղու- 21
թեան ի նմին եւ ննջեցից եւ հանգիցի՛մ : * Զի դու Տէր առանձինն յուսով բնա- 22
կեցուցանես զիս : * Ի ժամ հասանելոյ ինձ կարդասցեմ առ Տէր, եւ լուիցէ ինձ : 23
* Տէր ողորմեա՛ ինձ, եւ հայեաց ի նեղութիւն իմ : * Եւ ներեա՛ զամենայն մեղս 24
իմ, եւ ողորմեա՛ ինձ : * Զի տեսցեն զաղքատս իմ եւ ուրախասցին : * Ելէք 25
ի խորհուրդս ձեր, զոր խորհեցարո՛ւք ի վերայ մեր : * Ընկեցէ՛ք զամենայն 26
թշնամիս իմ ի ներքս ի ձեզ : * Ո՛վ 27

է. խակ ընդունելությունն զինչ լոկ, եթէ
16 ոչ ևեղանուն՝ ի մեռելոց։ * Խակ եթէ
մինչդեռ սուրբ է՝ և զանխոնջն. և եթէ
17 արմատն՝ սուրբ և ոստքն։ * Եղեւ յոմ-
ոմոյ անտի ոմանք մերկեցան, և դու որ
ձիթենիդ վայրենի էիր՝ պատուաստե-
ցար ՚ի նմա, և բաժանորդ եղեր արմա-
18 տին՝ և պարարտութեան ձիթենեացն, * մի
պարծիր առ ոստովքն. ապա եթէ պարծ-
ծիցիս՝ ոչ դու զարմատն ՚ի վեր ես,
19 նիս, այլ արմատն զքեզ։ * Խակ ասիցե՛ս՝
ասացես, ոստքն մերկեցան՝ զի ես պատուա-
20 ստեցայց։ * Ճարտար է՝ անհաւատութեան
մերկեցան, և դու հաւատովք հաստա-
տեցար. մի հպարտանար՝ այլ երկիր։
21 * Ո՛վ եթէ ոչ ՚ի բուն ոստոն ոչ խնայեաց
հաց, զուցէ երբեք և ՚ի քեզ ոչ խնայէ
22 ցէ։ * Տե՛ս տեսս զքաղցրութիւն և զսաստ-
կութիւնն ացոյ. ՚ի վերայ կործանելոցն սաստ-
կութիւն, և ՚ի վերայ քո քաղցրութիւն ացոյ, եթէ
կացցես ՚ի նմին քաղցրութեանդ. ապա եթէ
23 ոչ՝ և դու կոչնոպէսցիս։ * Եւ նորա ե-
թէ ոչ ՚ի նմին անհաւատութեանն կայցեն,
պատուաստեսցին. զի կարող է ացոյ մեզ
24 սանդաւմ պատուաստել զնոսա։ * Ո՛վ ե-
թէ դու ՚ի բնէն ՚ի վայրենի ձիթենուէ
անտի հատար՝ և յանբնութիւն ՚ի բարի ձի-
թենուջն պատուաստեցար, որչափ ևս
առաւել նոքա՝ որ բունքն իսկ ունին՝ պատ-
ուաստեսցին յիւրեանց ձիթենուջն։

25 եւ * Ալ հոգայիք եղբարք ի հոգի տուէտք կոչէք
խորհրդոյս այսմիկ , զի մի յանձինս ձեր
կոչէք խմաստունք , զի կուրութիւն փոքր ի
շատէ եղեւ ի նէն . մինչեւ լրումն հեթա-
նոսաց մտցէ , * եւ ապա ամենայն իսրայէլ կեցցէ . 26
ուղղ եւ գրեալ է . հանեսցէ ի սիովնէ փրկիչ
կոչ եւ դարձուսցէ զամբարիշտութիւնս ի
յակոբայ : * Եւ այս նոցա՝ որ յինէն 27
ուխտ , յորժամ քաւեցից զմեղս նոցա :
* Ի սա աւետարանին թշնամիք են վասն 28
ձեր , ըստ ընտրութեանն սիրելիք վասն հարցն :
* քանզի անդրդուելի են շնորհք՝ եւ կոչումն 29
ամ : * Օ ի ոմն եւ դուք երբեմն ապըս- 30
տամք իսկ յամ , եւ արդ ողորմութիւն գտիք
առ նոյ ապստամբութեանն , * նոյնպէս եւ 31
նոքա այժմ ապստամբ եղեն առ ձերում
ողորմութեդ . զի եւ նոքա ողորմութիւն գտ-
ցեն : * Փակեաց արդարեւ ամ զամենեսեան 32
յանհաւանութիւնէ , զի ամենեցուն ողոր-
մեսցի : * Ով խորհ մեծութիւնէ եւ իմաս- 33
տութեան եւ գիտութեան ամ . որպիսի զի առանց
քննելոյ են դատաստանք նորա , եւ առանց
գննելոյ են ճանապարհք նորա : * Օ ի ոմ 34
գիտաց զամաս ամն , կամ ով խորհրդակից
եղեւ նմա . * կամ ով եառնէ փոխս , եւ առ- 35
նուցու զփոխարէնն ի նմանէ : * Օ ի ի 36
նմանէ՝ եւ նովաւ՝ եւ ի նոյն ամ : Նմա
փառք յաւիտեանս . ամէն :

Գ. Ա՛ղ. Յ.

1 Ա՛ղաչեմ զձեզ եղբարք զի թուէքդն այլ
պատրաստել զմարմինս ձեր սատա-
րած հենդանի սբ՝ հաճոյ այլ զկօսուն
2 պաշտօնդ ձեր։ * և մի հերսարանիք հեր-
պարանօք աշխարհիս այսորիկ։ այլ նո-
րոգեցարուք՝ ի նորոգութեն մտաց ձերոց,
սա՝ ի քննել ձեզ զկսա՛ն, և եթէ զինչ
է կամքն այլ, բարին և հաճոյն և կա-
3 տարեալն։ * Ասեմ շնորհօքն այլ
որ տուեալ է ինձ, ասի որ է՝ ի ձեզ։ մի
առաւել քան զխորհել զարժանն խոր-
հելոյ։ այլ խորհել՝ ի զգաստանալ իւ-
րաքանչիւր՝ ոյլ և յաժանեաց այլ չափ
4 հաւատոց։ * Որպէս՝ ի միում մարմնի
անդամս բազումս ունիմք։ և անդամքն
5 այլ ոչ զնոյն գործ ունին։ * Այսպէս
և բազումքս մի մարմին եմք՝ ի քս։ այլ
իւրաքանչիւր միմեանց անդամք եմք։
6 * Ունելով ունիմք մեք շնորհս ըստ շնորհացն,
որ տուեալ են մեզ ազգս ազգս։ եթէ
մարգարէութի՝ ըստ չափուն հաւատոյ,
7 * եթէ պաշտօն՝ ըստ պաշտամանն, եթէ
որ ուսուցանէն՝ ըստ վարդապետութեն։
8 * եթէ որ մխիթարէն՝ ըստ մխիթարութեն։
որ առատն է՝ զուարթաբար, որ վերակա-
ցուն՝ ի փութով, որ ողորմին՝ լուսմամբ
9 թէ։ * Սէր առանց կեղծաւորութե, ա-
10 տեղգլուր, զնեուերկայ բարութեայ։ * յեղ-
բայ-

բայց ի Տիրոջ մեռանին դէպ ածք. Ո՛չ
11 պատուիր զմիմեանս երանել. * Ո՛վ ոք
մեր վերնատուն. Հոգւոյ սուրբ երանելիք, ան ծա
12 ռայելիք, * յաւուրս խնդալոցիք, ներսուն
համբերելիք, աղօթից ստէպ կացիք.
13 * Ի պէտս սրբոց հաղորդելոյ ըլլաք.
14 հիւրասիրութենէ չհետ երթայք: * Օրհ
նեցէք զհալածիչս ձեր, օրհնեցէք և մի
15 անիծանէք: * Խնդալ ընդ խնդացօղս,
16 լալ ընդ լացօղս. * Զնոյն միմեանց խոր
հիլէք. մի ամբարտաւանանէք՝ այլ ընդ խո
նարհս զինչանիցիք. մի լինիք իմաստունք
17 յանձինս ձեր. * Մի ոք մեղք չարի չար հա
տուցանէք. խորհեցարուք զբարին ա
18 ռաջի ամենայն մարդկան: * Եթէ հնար ինչ
ի ձեզ՝ ընդ ամենայն մարդկան զխաղաղութի
19 ւնն ունիջիք: * Մի՛ զանձանց վրէժխնդրեք
սիրելիք, այլ տուք տեղի բարկութե
ան. ասէ Տէր. իմ է վրէժխնդրութի՛ւն,
20 ես հատուցից ասէ Տէր: * Այլ եթէ
քաղցէ թշնամի քո՝ հաց տուր նմա, և եթէ ծարաւի՝ ջուր տուր նմա. զայս
արարեալ կոյծ ածիցես հրոյ կուտեացեա
21 ւն ի գլուխ նորա: * Մի յաղթիր ի չարէն.
այլ յաղթեա՛ չարին բարեաւ.

Գլ. Ե.

1 Ա՛ստ ոնայն անձն որ ընդ լուծս հաւատոց
ի հնազանդութե՛ն կացցէ. քանզի ոչ
ոք հաւատք ի լուծս եթէ ոչ յայդ. և

ոք

2 տր ենն, յայլ կարգեաւ են։ * Ա. յսու
հետև որ հակառակ կայ իշխանութենն,
այլ հրամանքին հակառակ կայ. և որք
հակառակին կացն, անձանց պատաստանս
3 ընդունին։ * զի իշխանքն ոչ են երկիւղ
բարեաց գործոց՝ այլ չարաց։ Կամիս
չերկնչել իշխանութենէ անտի, զբարիս
գործեա, և ընկալցիս զգովեստի ՚ի նմա
4 նէ. * զի այլ պատճառեայ կ՚ըեզ ՚ի բա
րիս։ Ա. պատ եթէ չար գործիցես, երկիր.
զի ոչ ՚ի զուր սուսեր ածեալ կ՚առնէ
ըեզ մէջ։ այլ ստահատուր է՝ վրէժխնդիր ՚ի
բարկութենէ, այնմ՝ որ զչարն գործիցէ։
5 * Ա. ապա որոյ հարկ կ՚ընդունել
ոչ միայն վասն բարկութեան, այլև վասն մտացն
6 խղճի։ * վասն այսորիկ և հարկս հարկա
նէք, զի այլ ստահատուրք են ՚ի նոյն կան
7 խեալք։ * Ա. տուք՝ հատուցէք իւրաքանչ
իւր զպարտս. որում զհարկ՝ զհարկն,
որում զմաքս՝ զմաքսն, որում զերկիւղ՝
զերկիւղն, որում զպատիւ՝ զպատիւն։
8 * Ա. ոչ ումեք ունիք պարտս զտանիցիք,
բայց զմիմեանս սիրել զոր. զի որ սիրէ զըն
9 կերն, զօրէնսն կատարէ, * զի չնայցեսն,
և մի սպանանիցես, և մի գողանայցես,
և մի սուտ վկայիցես, և մի պանկանայ
ցես. և եթէ այլ ինչ պատուիրան է՝ յայն
քան զսոյնդ ամփոփի, եթէ սիրեացես զըն
10 կեր քո իբրև զանձն քո։ * Սէր ընկերի
չարութիւն չարէ ոչ առնէ. լրումն օրինացն

սեր ե : * Եւ զայս գիտասջիք վասն ժա- 11
մանակին . զի ամուր ժամ իսկ ե մեզ՝ ի
քնոյ զարթնուլ . զի այժմ մերձ ե մեզ
փրկութիւն քան յորժամ հաւատացաքն .
* գիշերն մերձեցաւ՝ և տիւն մերձեցաւ . 12
՝ի բաց արասցուք այսուհետև զգործս
խաւարին , և զգեցցուք զզէնունս լուսոյ :
* Իբրև՝ ի տուընջեան զբաստայեսալը շրջ- 13
ջեսցուք . մի՛ անառակութիւք՝ և արբեցու-
թիւք , և մի՛ խառն անկողնութիւք՝ և պղծու-
թիւք , և մի՛ նախանձու՝ և հակառակու-
թիւք . * այլ զգեցարուք զՅս քն , և 14
մարմնոյ խնամ մի առնիք՝ ի ցանկութիւս :

Գ. Ի : Ա. Ո :

ԶՅ զտկարացեալն՝ ի հաւատս ընկա- 1
լարուք՝ մի խղճիւ երկմտութեաց :
* Ոմն հաւատայ ուտել զամ . և որ տկար 2
ե՛ն ե , բանջար կերակրի : * Որ ուտէ 3
տէն , զայն՝ որ ոչն ուտէ՝ մի անարհամար-
ցէ . և որ ոչն ուտէ , զայն՝ որ ուտէն , մի՛
դատեսցի . քանզի Աստ զնա ընկալաւ :
* Դու ո՞վ ես՝ որ դատիս զայլոյ ծառայ . 4
իւրում տէն կայ՝ կամ անկանի . բայց կայց-
ցի՝ զի կարող ե Տէր հաստատել զնա : * Ոմն 5
ոմն՝ զի կիրակէ զաւր հաստատել զնա : * Ոմն

ոչն ուսուի , ոն չուսուի , և զոհանայ ինչ ։
7 * զի ոչոք ՚ի միջոջ անձամբ կեայ , և ոչ
8 անձամբ մեռանի ։ * Եթէ կեամք՝ տն
կեամք , և եթէ մեռանիմք՝ տն մեռա-
նիմք . և արդ՝ եթէ կեամք և եթէ մե-
9 ռանիմք՝ տն եմք ։ * Քանզի ՚ի նոյն խոկ
և քն մեռաւ և եկեաց , զի մեռելոց և
կենդանեաց առ հասարակ տիրեսցէ ։
10 * Դու զի դատես ղեղբայր քո . կամ ընդ
անպատանես ղեղբայր քո ։ Քանզի ամենեքեան
11 կայցուք առաջի ատենին քի ։ * Ո՛ ի
գրեալ է . կենդանի եմ ես ասէ տր . զի
ինձ կրկնեսցի ամ ծունր , և ամ ընդու
12 խոստովանի լեզի ինչ ։ * Ապա ուրեմն՝ իւ-
րաքանչիւրոք ՚ի միջոջ ըստ անձին հաշիւ
13 տացէ ինչ ։ * Քանզի՝ մի զմիմեանս դա-
տեսցուք . այլ առաւել զայս դիջ ՚ի
մտի՝ զդնել դայլթագրուածին եղբօր
14 * Ո՛ այս գիտեմ , և հաստատեալ եմ ՚ի
քն կ՚ , զի ոչինչ է պիղծ նուաւս . բայց
սմնա , որ համարիցի ոք ինչ պիղծ՝ նմ է
15 պիղծ ։ * Ո՛ ի եթէ վասն կերակրոյ եղ-
բայրն քո տրտմի , ոչ ևս սիրով գնացեր .
մի կերակրովն քով զնա կորուսաներ , վ-
16 որոյ քրիստոս մեռաւ ։ * Ա՛ ի հայհոյեսցի բա-
17 րին ձեր ։ * Ո՛ ի ոչ է արքայութիւն աստ կերա-
կուր և ըմպելի , այլ արդարութիւն և խնդութիւն
18 և խաղաղութիւն ՚ի Հոգին սբ ։ * Ո՛ ի որ
կայսմ ծառայէ քրի , հաճոյ է աստ և ընդ
19 ունի մարդկան ։ * Ա՛ ապա սկսուհետև զբ-

հետ

հետ երթիցուք զնապատրաստութեանն, և զչնորհեսցէ որ առ միմեանս։ * Այլ ես կամ 20
թակարդ քակեր զգործ այդ։ Ամէն ինչ ըստ կ՚այլ չար այնմ մարդոյ կ՚որ խոչընդոտ 21
տեղի։ * Եւ առ ոչ ուսուցանէին, և ոչ լսէր պերճութիւն։ Եւ ոչ որոյ երբեմն քո գայ 22
թագաւոր կամ գերեզման կամ տիարանայ։ * Զոր առաքէն հաւատաս ունիս, կայ առանձինն
առաջի ։ երանի որ ոչ դատիցի զանձն, որով զբնութիւնն փորձիցէ։ * Նայր որ խըղճ- 23
ձէն, թեպետ և ուսուցի՝ դատաստանատեղ կ՚զի ոչ ըստ հաւատոց, զի ամէն ինչ որ ոչ
՚ի հաւատոց է՝ մեղք են։ Այլ այնմ որ կարօղն է հաստատել զձեզ ըստ աւետարանիս իմում և ըստ քարոզութեանն յիսուսքրիստոս, ըստ յայտնութեան խորհրդոյն՝ ժամանակից հնոցն յաւիտենից լուեալ էր, և յայտնեալ այժմիկ ՚ի ձեռն գրոց մարգարէականաց՝ ըստ հրամանին մշտնջենաւորին ։, ՚ի հնազանդութիւն հաւատոց, յամէն հեթանոսս ծանուցեալ՝ միայնոյ իմաստնոյն ։, ՚ի ձեռն յիսուսքրիստոսի, որում փառք յաւիտեանս։ ամէն։

Գ.Ա : ԺՈՒ։

Վասն է մեզ որ հաստատեմք՝ զակատրու- 1
թիւն տիարացն բառնալ։ Եւ մի անդ 2
ձանց և եթէ հաճոյ լինիցի։ * Այլ իւրա- 3
քանչիւրոք ՚ի մէնջ ընդհարին հաճոյ լինի ՚ի բարիս՝ վերշինութեանն։ * Վասն և քո՛ջ

եթէ անձին հաճոյ եղիւ, այլ ոգի և զբը-
եալ է. նախատինքը նախատչաց քոց ան-
4 կան՝ ի վրէ իմ: * Ասայ որ ինչ պատճառն
՚ի սմա վարդապետութեն զբեցաւ. զի
համբերութիւք և սիրելութիւք զոյց.
5 զայսոյն ընկալցուք: * Ա՚ւյլ ասէ համբե-
րութիւն և սէր սիրելութիւն, տացէ ձեզ
զնոյն խորհել ընդ միմեանս ըստ Յիսուսի քրիստ.
6 * զի միաբանութիւք՚ի սրտի բերան փառաւորե-
սուն ջիք, և զհայր տեն մերոյ Յիսու
7 քրիստ: * Վասն որոյ ընկալարուք զմիմ-
եանս. ոպէս և քրիստ ընկալաւ զձեզ՚ի փառս
8 աստ: * Ա՚ւյլ ասեմ, թէ քրիստ սպասաւորն
լինել՚ի շնորհս ճշմարտութեն
այդ էր, առ՚ի հաստատուն առնել զա-
9 տեառն հարցն: * Ա՚ւյլ հեթանոսք վասն ո-
ղորմութե փառաւորն առնեն զիք. ոպէս և
գրեալ է. վասն այսորիկ դաւհացայց զքեզ
՚ի հեթանոսս, և անուանի քում սաղմոս
10 ասացից: * Ա՚ւյլ դարձեալ ասէ. ուրախ
լերուք հեթանոսք ընդ ժողովրդեան նր:
11 * Ա՚ւյլ դարձեալ՝ թէ օրհնեցէք զամ հե-
թանոսք զնր, և գովեցէք զնա զամ ժո-
12 ղովուրդք: * Ա՚ւյլ դարձեալ եսայի ասէ.
եղիցի արմատն յեսսեայ. և որ կանգնե-
լոցն ի իշխան հեթանոսաց, ՚ի նմա հեթա-
13 նոսք յուսասցին: * Ա՚ւյլ զամ յուսոյ՝ լի
արասցէ զձեզ զամ խնդութիւք և խաղաղու-
թիւք, առաւելուլ ձեզ յուսով զօրութիւք
հոգւոյն սրբոյ:

* Ցաւդ

14 * Հաստատեալ եմ և ես ինքնին եղ-
բայրք իմ՝ վասն ձերոյ, զի գոյք ի հնդ քա-
րոզիք. վասն հնդ ամ գիտասջք, ուրոյն հնդ
զմիմեանս խրատել: * 15 Այլ համարձակ
գիտացոյս զրեցի առ ձեզ եղբայրք իմ՝
փոքր ի շատէ, իբրև յիշեցուցանելով
ձեզ վասն շնորհացն որ տուեալ են ինձ
յԱստուծոյ. * 16 զի ես սպասաւոր եմ քրիս-
տեան Յիսուսի առ հեթանոսս, ըղձակե-
րտաս առնել զաւե-
տարանն Աստուծոյ զի եղիցի պատարագն հե-
թանոսաց ընդունելի՝ սրբեալ Հոգւովն
սրբով: * 17 Ունիմ այսուհետև պարծանս
ի քրիստոս առ Աստուած. * 18 զի ոչ իշխեմ խօ-
սել բնչ զոր ոչ գործեաց քրիստոս ի հնա-
զանդութիւն հեթանոսաց՝ բանիւք և ար-
դեամբք, * 19 զօրութիւն նշանաց և սքանչե-
ցից, զօրութիւն Հոգւոյն սրբոյ. մինչ բնչ ես
լուսաւորեմ զ շուրջ մինչև ի կողմանս
լիւրիկացւոց զնուել զաւետարանն քրիս-
տոսի: * 20 Այնպէս առաւօտացեալ յաւետարա-
նել, ոչ ուր անուանեցաւ քրիստոս, զի ոչ ի ե-
րկս հիմունս մէջ շինիցեմ. այլ ինչ
և գրեալ է, * 21 Թէ որոց ոչ պատմեցաւ
վասն նորա՝ տեսցեն. և որոց ոչ լուան լսել
ի միտ առցեն: * 22 Վասն որոյ շատ կաս-
փոանեցայ գալ առ ձեզ: * 23 Այժմ արդ՝
ոչ ևս զոյ բնչ տեղի ի կողմանս յայսոսիկ. և անձուկ յոյժ ունիմ ի քաղցումս
առաց գալ առ ձեզ: * 24 Յորժամ անցա-
նիցեմ ի սպանիա, առնում յանցա-

տեսլեան առնեմ առաւանել զձեզ. և՛ ի ձին ջ
յուզարկիլ անգր, եթէ նախ իսկ փոքր
25 ի շատէ ձեօք լցայց ։ * Նայց այժմ երբ
26 ժամ յիշեմ պաշտել զաստեան ։ * Պանդի
հաճոյ ծառեցաւ մակեդոնացւոցն և ա-
քայեցւոցն հաղորդութիւն ինչ առնել ընդ
27 աղքատս սրբոցն՝ որ էնն յԵրէմ ։ * Ա-
ճոյ ծառեցաւ, ընդ և պարտապան իսկ
էին նոցա. զի եթէ հոգեւորացն նոցա հաղորդ
եղեն հեթանոսք, պարտին և մարմնա-
28 ւորացն կցորդ լինել նոցա ։ * Արդ՝ զայս
կատարեալ՝ և կնքեալ զպտուղ նոցա, ան-
29 ցից առ ձեօք ի սպանիա ։ * Ո՛ այս գի-
տեմ, զի ի գալն առ ձեզ, լրութիւ օրհ-
նութեան աւետարանին քրիստոսի եկից ։
30 * Աղաչեմ զձեզ եղբարք ի ձեռն տեառն մե-
ծի յիս քրիստոս և սիրոյ հոգւոյն, պա-
տերազմակից լինել ինձ յաղօթս առ
31 աստուած. * զի ապրեցայց յապստամբեա-
ցելն, որ ի հրէաստանի են. և պաշտօնն
իմ որ յԵրէմ, ընդունելի լիցի սրբոցն.
32 * զի խնդութիւն եկեալ առ ձեզ ի կամս
33 աստուծոյ, հանդերձացց ես ձեզ ։ * Աստուած խաղաղութիւն լիցի ընդ ձեզ ամենեսեան. ամէն։

ԳԼՈՒԽ ԺԶ.

1 Ընդունիմ առնեմ ձեզ զքոյր մեր, որ է սպասաւոր եկեղեցւոյն կենք-
2 քրեայց. * զի զնա ընդունիջիք ի տէր՝ արժա-

նի

ձեր սրբոց, և վերահասցու լինիջիք նմա
յոր սկատս երից և հոչեսցէ զձեզ. Քանի
և նա վերահասցու էղև քաղմաց, և ինձ
իսկ զլսովին։ * Ողջոյն տաջիք պրիսկ 3
եայ և ակուիղայ՝ գործակցաց իմոց՝ ի
քն յն։ * որք ըստ տանձին իմոյ զիւրեանց 4
պարանոցս մատուցին. գորոց ոչ ես մի-
այն գոհանամ, այլ և ամ եկեղեցիք հե-
թանոսաց։ * և առ տունն եկեղեցւոյն 5
նէ։ Ողջոյն տաջիք եպենատեայ սիրելւոյ
իմոյ՝ որ է պտուղ ասիացւոց՝ քրն։ * Ող- 6
ջոյն տաջիք մարեայ՝ որ քաղմ վաստակս
վաստակեաց՝ ի ձեզ։ * Ողջոյն տաջիք 7
անդրոնիկեայ և յունեայ աղգականաց
իմոց՝ և գերեկցաց, որք երկեալքն իսկ
են յառաքեալս. որք և յառաջ իսկ քան
զիս եղեն՝ ի քն։ * Ողջոյն տաջիք ամպ 8
լեայ սիրելւոյ իմոյ՝ ի տէր։ * Ողջոյն տա- 9
ջիք ուրբանեայ գործակցի իմոյ՝ ի տէր, և
ստաքեայ սիրելւոյ իմոյ։ * Ողջոյն տա- 10
ջիք ապելլեայ՝ որ ընտիրն է՝ ի տէր։ * Ող- 11
ջոյն տաջիք նոցա, որ յարիստաբուլեայ
տանէ անտի են. ողջոյն տաջիք հերոդ-
ի՛ւոնեայ աղգականի իմոյ։ ողջոյն տա-
ջիք այնոցիկ՝ որք՝ ի նարկիսեայ տանէն
իցեն՝ ի տէր։ * Ողջոյն տաջիք տրիփոնեայ 12
և տրիփոսեայ վաստակաւորաց՝ ի տէր։
ողջոյն տաջիք պերսիդեայ սիրելւոյ, որ
բազում վաստակս վաստակեաց՝ ի տէր։
* Ողջոյն տաջիք ռուփեայ ընտրելւոյ՝ ի 13

14 ներ, և մեր նորա և իմոյ : * Աղջոյն տա-
ջիք ասինկրիտեայ՝ փղշնագոնտեայ՝ եր-
մեայ՝ պատրոբայ՝ երմոյ, և որ ըն նոսա
15 եղբարք իցեն : * Աղջոյն տաջիք փիղոպը-
գեայ՝ յուդեայ՝ ներեայ՝ և քիւա նորա. և
ուղիմպեայ, և որ ըն նոսա տուրքք աս-
16 նեն իցեն : * Աղջոյն տաջիք սիմեանց
՚ի համբայր սրբուելոյ : ողջոյն տան ձեզ
աստեղային եկեղեցիք քրի :

17 * Ա՚ղաչեմ զձեզ եղբարք՝ պիտել զայն՝ զ՚ն
ասիսիան, որ հերձուածս և գայթագղու-
թիս առնիցեն արտաքոյ վարդապետու-
թեն՝ զոր դուքն ուսայք. և խոյրեցուք
18 զրմբք ՚ի նոցանէ : * Ո՚ի այնպիսիքն ոչն
ծառայեն տեառն մերում քրիստոս, այլ խրբեանց
որովայնին. և քաղցրաբանութիւք և օրհ-
19 նութիւք պատրեն զսիրտս անմեղաց : * Ո՚ի
ձեր հնազանդութիւն առ ամենեսեան հա-
սեալ է. և արդ՝ ՚ի ձեզ ուրախ եմ. բայց
կամիմ զձեզ իմաստուն լինել ՚ի բարիս
20 և սնամեղս ՚ի չարիս : * Աստ աճ խաղաղ-
գութիւն խորտակեսցէ զսատանայ ըստ ոտից
ձերոց ՚ի սերմ ըստ սերմ : շնորհք տեառն մերոյ
21 յիսուի քրիստոսի ընդ ձեզ : * Աղջոյն տայ ձեզ տիմո-
թէոս եղբայր և գործակից իմ, և ղուս-
կիոս, և յասոնէ, և սոսիպատրոս՝ ազ-
22 գականք իմ : * Աղջոյն տամ ձեզ՝ և ես
տերտիոս, որ զթուղթս գրեցի ՚ի մէջ :
23 * Աղջոյն տայ ձեզ կայոս աստնջականն
իմ, և ամենայն եկեղեցւոյն : Աղջոյն տայ

ձեզ երանեսցեն շահասէր քաղաքիս, և հասարակաց եղբայրք։ * Ընդէ՞ր ոչ նորհաք ոմն մերոյ յոխ 24
քին ընդ ձեզ ընդ սմին եսին. ամէն։
* Ահա այսմ, որ կարօղն է հաստատել 25
զձեզ ըստ աւետարանիս իմում, և ըստ
քարոզութեան յիսուի քրիստոսի, ըստ յայտնութեան
խորհրդոյս այսոքիկ՝ ժամանակօք յաւիտենից լռեալ եղեալ, * և յայտնեալ այժմ 26
միով ի ձեռն գրոց մարգարէականաց՝ ըստ
հրամանի մշտնջենաւորին աստ, ի հնազանդութիւն հաւատոյ. յամենայն հեթանոսս ծանուցեալ, * միայնոյ իմաստնոյ 27
նոյն աստ ի ձեռն յիսուի քրիստոսի. նմա պատիւ
և փառք յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն։

Ա՛ՂՕ ա հատուկ յայտնութիւն գրեցաւ ի կղզինոսէ ի յեռան գրեցոյ առաքեալէ։

ԹՈՒՑ ՊՕՂՈՍՈՒ ԱՌԱՔԵԼԱՑ

ԱՒԿՈՐՆԹԱՑԻՄՆ ԱՒԱՆԴԻՆ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

1 ՕՂՈՍ ԿՈՂՊԱՏԻՒՆՔ ԱՅ-
սուաքեաւ յոի քոի կամօքն
ոյ, և սոսկ ենէիս եղբայրն ։
2 * Հիւղեցաւդ ոյ որ է՛ի
կորնթոս՝ նուիրեալ ի քս յս, կոչեցեալ
լոց սրբոց, ամենեքումբք հանդերձ,
որք կարդան զանուն տն մերոյ յսի քոի
3 յամ տեղիս նոցա և մեր ։ * Շ նորհք ընդ
ձեզ և խաղաղութիւն յոյ հօրէ մերմէ՝ և
4 ի տնէ յսէ քոէ ։ * Գոհանամ զոյ իմոյ
յամ ժամ վասն ձեր՝ ի վերն շնորհացն ոյ
5 որ տուեալ են ձեզ ի քս յս ։ * զի յամէն
ուծացարուք դուք նովաւ՝ ամ բանիւ և
6 ամ գիտութէ ։ * ոպէ վկայութիւնն խակ ոյ
7 հաստատեցաւ ի ձեզ ։ * զի դուք մի նըւ
ուազկինք՝ և մի իւիք շնորհօք, ակնկա-
8 լեալ յայտնուեն տն մերոյ յսի քոի ։ * որ
և հաստատեսցէ զձեզ մինչև ի կատա-
րած՝ անարատս՝ յօրն տն մերոյ յսի քոի ։
9 * Հաստատարիմ է նա, որով կոչեցարուք

ի հաղորդութիւն որդւոյ նորա Յիսուսի քրիստոսի մերոյ :

10 Ա Զ ։ Գրեմ զձեզ եղբարք անուամբն տեառն մերոյ Յիսուսի քրիստոսի . զի զնոյն բան ունիցիք ամենեքեան , և մի իցեն ի ձեզ հերձուածք . քանզի կիք հաստատեալք ի նոյն միտս և ի նոյն հանձար ։ * 11 Զի ետ եղեւ ինձ վասն ձեր եղբարք՝ ի քլոէացւոց անտի , թէ հակառակութիւնք են ի ձեզ ։ * 12 Այս արդ ասեմ իսկ , եթէ իւրաքանչիւրոք ի ձէնջ ասէ . Ես պօղոսեան եմ , և միւսն՝ եթէ Ես ապողոսեան , և միւսն՝ եթէ Ես կեփայեան , և միւսն՝ եթէ Ես քրիստեան ։ * 13 Արդ բաժանեա՞լ ինչ իցէ քրիստոս . միթէ պօղոս ի խաչ ելեալ իցէ վասն ձեր , կամ յանուն պօղոսի մկրտեցա՞ք ։ * 14 Շնորհակալ ւայ իմոյ՝ զի ոչ ոք ի ձէնջ մկրտեցի , բայց միայն գԿրիսպոս և զԳայիոս . 15 զի մի ոք ասիցէ , * Թէ յիմ անուն մկրտեցարուք ։ * 16 Տալ եւս կնիք և տունն ստեփաննեայ . և զայլ ոք ոչ գիտեմ եթէ մկրտեցի ։ * 17 Զի ոչ առաքեաց զիս քրիստոս մկրտել՝ այլ աւետարանել . ոչ ձարտարութեամբ բանից , զի մի ընդունայն լիցի խաչն քրիստոսի ։ * 18 Զի Չար խաչին՝ կորուսելոցն յիմարութի՛ է . այլ փրկեալցս մեզ զօրութի՛ ւոյ ։ * 19 Զի ասի գրեալ է . կորուսից զիմաստութի՛ն իմաստնոց . և զխորհուրդս խոհականաց արհամարհեցից ։ * 20 Ո՞ւր իմաստուն , ուր դպիր ,

պահել, ուր քննիչ աշխարհիս այսորիկ.
ոչ ապաքէն յիմարեցոյց ած զիմաստուն
21 աշխարհիս այսորիկ։ * Քանզի յոմանս
տուեալն այ ի ծանեւաւ աշխարհ իմաստու-
թեանն ած. հաճեցաւ ած յիմարութեամբ
քարոզուեն ապրեցուցանել զհաւատացեալս։
22 * Իսկ արտավհետս հրեայք նշան հայցեն, ե-
23 ւ հեթանոսք զիմաստուն լանդրեն. * մեք
քարոզեսցուք զխաչեալն քս, հրէից
գայթագղութիւն, և հեթանոսաց յիմա-
24 րութիւն. * քայց նոցին իսկ կոչեցեալոցն
հրէից և հեթանոսաց, զքս՝ այ զօրութի՛
25 և այ իմաստութի՛։ * Օ՛ի յիմարն այ ի-
մաստնագոյն է քան զմարդիկ. և տկարն
26 այ զօրագոյն է քան զմարդիկ։ * Տե՛ս
պէտ և զձեր իսկ կոչումն, տեսիք ե՛ղ-
բարք, զի ո՛չ բազմ իմաստունք ըստ մարմ
նոյ, և ո՛չ բազում հզօրք, և ո՛չ բազում
27 ազնուագունք. * այլ զյիմարսն աշխար
հիս ընտրեաց ած, զի յաղթէ արասցէ
զիմաստունս. և զտկարս աշխարհիս ընտ-
րեաց ած, զի յաղթէ արասցէ զհզօրս.
28 * և զանտոհմս աշխարհի և զարհամարհ-
հեալս ընտրեաց ած՝ և զոչինչսն, զի զնե՛
29 սըն իմն խափանեսցէ. * ոչ զի մի պար-
30 ծեսցի առաջի այ։ * Օ՛ի՝ ի նմանէ
դուք կբ՝ ի քս յս, որ եղե մե՛զ
իմաստութի՛ն յայ, արդարութի՛ն և սրբու-
31 թի՛ն և փրկութի՛ն. * զի ո՛ւյ և գրեա՛լ է.
որ պարծին՝ ի տէր պարծեսցի։

Գլուխ Ե.

1 Ես ես Պետրոս եւ երկու առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի,
ոչ ընտրեալ հրեայ ցանից հրամա-
2 նատարածեալ Պոնտոսի ազգի։ * Որ ի
ոչ եթէ ի մահ եւ ի մեռեալս գիտեալ էիք, ի Հոգի
3 քահանայութեան միայն զյոյսն քո, եւ զնոյն ի խաչ ե-
լեալ։ * Ուստի տկարութիւն եւ երկիւղիւ եւ
4 դողութիւն բազմաւ եղէք առ Տէր։ * եւ քանզի
իմ եւ քարոզութի՛ն, ոչ պատիր բանիւք ի
մասամբ ելէ՝ այլ արդեամբք հոգւոյն եւ
5 զօրութեամբ։ * զի Հաւատոք Տեր մի իցեն ի
ՀՃմաստութեան մարդկան, այլ զօրութեան Աստուծոյ։
6 * Որ իմաստուն խօսիմք ընդ կատարեալս։
զիմաստութի՛ն ոչ դատապարտիս այսոցիկ, եւ
ոչ գիշխանացն աշխարհիս այսոցիկ զեր-
7 թանեցեացս։ * այլ խօսիմք զՏեառն իմաս-
տութեան ծածուկ խորհրդով, զոր յաւուրս
քան զյաւիտեանս սահմանեաց մեզ՝ ի
8 փառս մեր։ * զոր ոչ ոք իշխանացն աշխար-
հիս ետես ծանեաւ։ զի եթէ եր ծա-
նուցեալ՝ ոչ արդեօք զՏէրն փառաց՝ ի խաչ
9 հանէին։ * Այլ ոպէս և գրեաւ է։ զոր
ակն ոչ ետես, և ունկն ոչ լուաւ, և՝ ի
սիրտ մարդոյ ոչ ելանէաւ, պատրաստեաց
Աստուած ոչ սիրելեացն իւրոց։
10 * Այլ մեզ յայտնեաց Աստուածն Հոգւովն իւ-
րով։ զի Հոգին զամենայն քննէ՝ և զխորս Աստ-
11 ուծոյ։ * Ո՞ ո՛ոք՝ ի մարդկանէ գիտէ զոր ինչ մարդոյն
եթէ ոչ հոգի մարդոյն որ՝ ի
նմա։

նամա. նոյնպէս և ոչ զնայան որ գիտէ՝ ե-
12 թէ ոչ հոգին ինչ: * Այլ մեք ոչ եթէ
զհոգի ամենայնիս առաք՝ այլ զհոգին որ
յայ. զի ծանիցուք զայն՝ որ յայնն շնոր-
13 հեցաւ մեզ: * Եւ զոր խօսիմք՝ ոչ եթէ
մարդկեղէն ուսմամբ ձառտարուեք քա-
նից, այլ վարդապետութեք հոգւոյն ընդ հո-
14 գևոր զհոգևորսն համեմատեմք: * Քնկն
ընչաւոր մարդ ոչ ընդունի զհոգւոյն ինչ՝
զի յիմարութիւն է նմա. և ոչ կարէ գի-
15 տել՝ եթէ հոգեպէս քննիցի: * Իսկ հո-
գևորն քննէ զամենայն, և ինքն յոումեքէ ոչ
16 քննի: * Վասն որոյ զիտատց զմիտս տեառն,
որ և խրատատու լինիցի նմա: այլ մեք
զմիտս քրիստոսի ունիմք:

ԿՈՐ. Ա.

1 Եւ ես եղբարք՝ ոչ կարացի խօսել ընդ
ձեզ իբրև ընդ հոգևորս՝ այլ իբրև ընդ
2 մարմնաւորս: * Իբրև տղայոց ի քս,
կթան ջամբեցի ձեզ՝ և ոչ կերակուր,
զի ոչ ևս կարէիք. նա և այժմ իսկ ոչ կա-
3 րէք. զի դեռ մարմնաւոր էք: * Որ և
արդ են իսկ ի ձեզ հերս և նախանձ. ոչ
ապաքէն մարմնաւոր էք՝ և ըստ մարդկան
4 գնայք: * Զի մերժամ ասէ որ ի ձենջ՝ ես
պօղոսեան եմ, և միւսն՝ թէ ես ապողո-
սեան, ոչ մարդիկ էք. իսկ արդ՝ ով է
5 պօղոս, կամ ով է ապողոս: * Պաշտօ-
նեայք՝ որովք հաւատացիք ըստ

քանզի ուր ունի՝ տայ եւ առատասցի. * եւ որ ոչ ունի, եւ զոր
առնուն ջուր եւս, այլ յաւժ ամենայնի: * Այլ
ասեմ՝ ոչ այն ոք ինչ է՝ որ մանկանայն,
եւ ոչ այն՝ որ չարչարեսցի. այլ որ ամենայնին
յաւժ: * Որ մանկանայն եւ ոք ղչարչարեսցի՝ մի
էն. քայց իւրաքանչիւրոք զիւր վարձս
առնուցու ըստ իւրում վաստակոց: * Օ՛ ի
այդ գործակից եմք, այդ արդիւնք էք, այդ
շինած էք: * Ըստ շնորհացն այդ որ տուաւ
ինձ իբրեւ իմաստուն ճարտարապետ հիմն եդի. քայց այլ ոք որ շինէն.
այլ իւրաքանչիւրոք զգուշ լիցի՝ ինչ ոգի
շինիցէ: * Օ՛ ի հիմն այլ ոք ոչ կարէ դնել
զոմանէ քան զեդեալն՝ որ է Յիսուս:
* Եթէ ոք շինէ՝ ի վէմ հիմանն այսորիկ՝
ոսկի արծաթի՝ ականս պատուականս՝
փայտ խոտ եղէգն, * իւրաքանչիւր գործ
ծըն յայտնեալ լիցի. զի օրն ընտրեսցէ, զի
հրով յայտնեալ է. * եւ զիւրաքանչիւր
գործն զինչ գոյ եւ իցէ՝ հուրն փորձեսցէ:
* Եթէ ոումեք գործն զոր շինեաց՝ կացցէ
ցէ, վարձս առցէ. եւ եթէ ոումեք գործն
այրեսցի՝ տուժեսցի, քայց ինքն կեցցէ.
այլ այնպէս՝ ոգի թէ ի հուր: * Ոչ գիտէք
տէք՝ եթէ տաճար էք Աստուծոյ եւ հոգի Աստուծոյ բնակեալ է ի ձեզ: * Եթէ ոք զտաճար
Աստուծոյ ապականէ, ապականեսցէ զնա Աստուած.
զի տաճար Աստուծոյ սուրբ է, որ էք դուք:
* Մի ոք զանձն խաբեսցէ. եթէ ոք կա-
րծէ ի ձեզնէ իմաստուն լինել յաշխարհ-

հիւս

հիս յայսմիկ, յիւմմէ լինի՝ զի եղիցի է-
19 մաստուն։ * Օ՛ի իմաստուն աշխարհիս
այսորիկ՝ յիմարուն է առաջի ՅՍ. Քզի
գրեալ է՝ Թէ որ ըմբռնէ զիմաստունս
20 ի խորագիտուն իւրեանց։ * և դարձեալ՝
Թէ ՅՍ ծանուցէ զխորհուրդս իմաստնոց՝
21 զի են ընդունայն։ * Ո՞յտուհետև ոմ ոք
22 պարծեսցի ի մարդկանէ։ * Օ՛ի ամե-
նայն ինչ ձեր է. եթէ պօղոս, եթէ ա-
պողոս, եթէ կեփիսա, եթէ աշխարհ, ե-
Թէ կեանք, եթէ մահ, եթէ որ կանս,
եթէ հանդերձեալքն. ամ ինչ ձեր է.
23 * դուք քրիստոսի, քն ՅՍ։

Գ.Ի։ Գ.

1 Ո՞յտպէս համարեսցին զմեզ մարդիկ,
իբրև զպաշտօնեայս քրիստոսի, և հա-
2 տուածոց խորհրդոցն ՅՍ։ * Ա՛րդ՝ խընդ-
րի է՛ի մէջ հաշարատեսից՝ եթէ ոք
3 հաւատարիմ գտցի։ * Ո՞յր ինձ և այս
անարգանք են, եթէ՛ ի ձէնջ դատեցայց
կամ քննաւ խակ՛ի մարդկանէ. նաև զանձն
4 իմ ոչ քննեմ։ * Օ՛ի ոչինչ գիտեմ զան-
ձին իմոյ. այլ ոչ՝ եթէ այսու արդարա-
5 նամ, զի որ քննէն զիս՝ ՅՍ է։ * Ո՞յտու-
հետև մի յառաջ ք՛ զժամանակն դատիք.
մինչև եկեսցէ ՅՍ, որ լուսաւոր առնիցէ
զգաղտնիս խաւարի, և յայտնիցէ զխոր-
հուրդս սրտից. և ապա իւրաքանչիւր
6 գովեստիւն եղիցի յՅՍ։ * Օ՛այս եղբարք՝

առաքեցին յանձն իմ՝ և յաստղոսէ՛ձեր ։
զի՛ ի մէնջ ուսջիք՝ մի՛ ինչ առաւել քան
զգուշանալն իմանալ ։ զի մի՛ այր քան զնո-
ւեր հայրասանայցեք՝ ի վերայ ընկերին ։
* Ոսկւոյ արդ՝ միք՝ ոս քննիցէ զքեզ ։ զինչ 7
ունիս՝ զոր ոչ իցէ առեալ ։ և եթէ ա-
ռեր՝ զիա՞ պարծիս իբրու զչառեալ ։ * Ո՞ր 8
դէն իսկ յագեալ իցէք՝ և արդէն մեծա-
յարուք, առանց մեզ թագաւորելոյ ։ և
երանի՛ թէ թագաւորիցէք՝ զի և մեք ընդ
ձեզ թագաւորիցաք ։ * Ոչ այսպէս թուի՛ 9
ինձ եթէ զմեզ զառաքեալս յետնորդս արար
ասծ՝ իբրու զմահապարտս ։ զի տեսիլ ե-
ղեալ աշխարհի՝ և հրեշտակաց և մարդ-
կան ։ * Մեք յիմարք վասն քրիստոսի՝ և դուք 10
իմաստունք՝ ի քրիստոս ։ մեք տկարք՝ և դուք
հզօրք ։ դուք փառաւորեալք՝ և մեք ա-
նարգք ։ * Մինչև ցայսօր ժամուս այսմիկ՝ 11
և քաղցեաք և ծարաւեցաք և մերկ գնա-
ցաք և կռփահարեցաք և անհանդիստ
եղեաք ։ * և աշխատեցաք ձեռօք մե- 12
ռոք ։ բամբասեալ զմեզ՝ օրհնեաք ։ հա-
լածեալ՝ յանձն առնուաք ։ * հայհոյեալ՝ 13
աղաչեաք ։ իբրև առակ նշուլակի եղեաք
ամենայնի ։ ամենեցուն փարեալ լի-
նել մինչև ցայժմ ։ * Ոչ եթէ յամօթ 14
ինչ առնելով զձեզ՝ գրեմ զայս, այլ իբ-
րև զորդիս սիրելիս խրատեմ ։ * Վասն 15
զի եթէ տասն հազար դաստիարակս ունիցիք՝ ի քրիս-
տոս՝ այլ

16 ւեւ տարանաւն ես ծնայ զձեզ: * Ոչ ոք
ապաշէմ զձեզ նմանօրէք լինել եղկոյիք, (ոյզ
17 և ես քեզ:) * մ՚ա այնորիկ առաքեցի առ
ձեզ զսիմոնեթեոս, որ է լամ օրդի սիրե-
լի՝ և հաւատարիմ՝ ի տէր. որ յիշեցուս-
ցէ ձեզ զձանապարհս իմ, որ՝ ի քս յս.
ոյզ և ամ ուրեք՝ յամ եկեղեցիս ուսու-
18 ցանեմ: * Արդէս թէ ես չիցեմ գալոց
19 առ ձեզ՝ ոմանք հպարտացան: * Ա՚յլ
եկից հուսայ ել հուսայ՝ եթէ տէր կամեսցի.
և՚ի սիտ առից ոչ զբանս հպարտացելոցն,
20 այլ զզօրուն: * Ո՚չ ոք եթէ քանուք է
21 արքայուն ամ, այլ զօրուքք: * Ա՚յդ
ոյզ կամիք՝ դաւաստանաւ եկից առ ձեզ,
եթէ սիրով հոգւոյն՝ հեզուքք և առ-
դարուքք և խոնարհուքք:

ԳԼ. Ե:

1 Բ՚նաւ և անուշանն իսկ՚ ի ձեզ ընդէ՞ր
պատնիսուն, և այնպիսի պատնիսուն
որ ոչ և՚ ի հեթանոսս, ոյզ թէ զկին հօր
2 իւրոյ ունել: * Ա՚ւ դուք հպարտացեալ
էք. և ոչ առաւել սգացարուք, զի քարշ
յի՚ ի միջոյ ձերմէ՝ որ զգործն զայն գոր-
3 ծեաց: * Ո՚ր ես թէպէտ մարմնով մե-
կուսն եմ, սակայն հոգւով մերձ եմ.
քայց արդէն իսկ իբրև՚ ի ներոյ ընտրե-
4 յի. զայն՝ որ այնպէսն գործեաց. * յա՚
նուն տեն մերոյ յիսի քրս՝ ժողովել ձեզ
՚ի միասին՝ և իմով հոգւոյս՝ զօրուքքն

Չտանջէրզ ոն մեղայ յէն քեզ, * մատնել
զայնպիսին սատանայի՛ ի սատակուածն
մարմնոյ. զի ոգին ապրեսցի յաւուրն տե-
ռնոյ յէն քեզ: * Ալ լաւուրք են պար-
ծանքդ ձեր. ոչ գիտէք՝ եթէ փոքր մի
խմոր զամբոզածն խմորէ: * Արբե-
ցէք ի հայ զհին զխմորն՝ զի եղիջիք նոր
զանբոզածք, ոպէ էքդ անխմորքը. քանզի
զաստիկ մեր զիւնաւ քէզ: * Խոստովա-
նարուծք ածօս. մի՛ ի խմորն հին, և մի՛
ի խմորն չարուե և անզգամութե. այլ
յանխմորս ստուգութե և ճշմարտութե:
Գրեցի ձեզ ի թղթի այլոյ չխառնուել
ընկերն խորտակ, զատել աւազի ան-
խրատ
ընկերն ոք ի ձէնջ՝ եթէ նրբ նոյ հպեն ել
դիմոց զիմոյ ձերմէ: * Եւ զարտաքինսն ած
քինոյ զատուիք. ոչ աստուածն գուք զիմեր
մարդիկ: * Օ՛ի հայ նմ և զարտա-
ւիմ ուստել: * Օ՛ի հայ նմ և զարտա-
կիս յատիշտակօղ, ել այնպիսուքն և հայ
կիս ագահ կիս բռամբասօղ՝ կիս սրբեցօղ՝
շեռաղ, կիս սատնիկ հոգի կիս կռապարիշտ՝
չխոտնուկել. եթէ ոք եղբայր անուանի
խոկ երևնել: * Այլ սրդ գրեցի ձեզ
առա եթէ ոչ՝ սպառ եկէք և յաշխարհ
ել յատիշտակօղս՝ կիս ել սգահա-
նիկն այնպիսիկ՝ կիս ել սգահա-
ոչ ել սատնիկս: * և ոչ եթէ ընդ սոս-
ցիկ սոսկ ել ոչ ուտել: * Ո՛ր ինչ եթէ
ի դուրս՝ դուք դատիք. ոչ զի՞ ի ներս
դատիք: * Զի զդուրսն Աստուած
դատի. բառնայք զչարն ի միջոց ձերմէ:

ԳԼՈՒԽ Ե՛

Ի՞նչ ոք ի ձէնջ՝ եթէ նրբ նոյ հպեն ել
ընկերն իւրում, դատել առաջի ան-
իրաւ

2 խրատաց, և ոչ առաջի սրբոց: * Եթէ
ոչ գիտեք՝ զի սուրբք զաշխարհս դատին.
և եթէ ձեօք՝ դատի աշխարհ՝ ապա ոչ եք
3 արժանի անարդ ատենից: * Ոչ գիտեք
եթէ զհրեշտակս դատիմք, թող թէ
4 զերկիր սուրս: * Օ՚ երկրաւոր ատեանս ե-
թէ յանձն առնուցուք, զանարգեսն եկե-
ղեցւոյ դատաւորս նստուցէք: * Ո՚ւռ ամօ-
թոյ ձերոյ ասեմ. այնչափ ոչ գոյ ոք ի
մեստուն՝ ի ձեզ, որ կարիցէ լուծանել
6 ընդ եղբօր իւրոյ: * այլ եղ-
բայր ընդ եղբօր դատի և զայն՝ ի մէջ
7 անհաւատից: * Ա՚ւ արդ՝ ամենևին խոց
վատթարութիւն է՝ ի ձեզ, զի դատաս-
տանք խոց ձօն՝ ի միջի ձերում: ընդէր
ոչ դուք զկիւիք և ոչ դուք առաւել նե-
8 ղիք: * այլ դուք զկիւիք և նեղէք, և
9 այդ՝ ընկերատոս ևս: * Կամ ոչ գիտէք՝
զի անիրաւք զարքայութիւն ոչ ժառան-
գեն: մի խաբիք՝ ոչ պոռնիկք, ոչ կուռ-
10 պաշտք, ոչ շունք, * ոչ խնդացուածք, ոչ
ատամնագէտք, ոչ գողք, ոչ ագահք՝ ոչ ար-
բեցողք, ոչ բամբասողք՝ և ոչ յափշտա-
կողք զարքայութիւն ոչ ժառանգեն:
11 * Եւ դուք այնպիսիք ոմանք էիք. այլ
լուացարուք՝ այլ սրբեցարուք՝ այլ ար-
դարացարուք յանուն Տեառն Յի՚ւ քրի՚ւ,
և՚ ի հոգին ոչ Տեառն:
12 * Ա՚մենայն ինչ ինձ արժան է՝ այլ ոչ ամ-
ինչ օգտուտ: ամ ինչ ինձ արժան է՝ այլ ոչ

ոչ եթէ ես ըստ իմեանս ուրուք լինիցիմ։
13 * Ներսակուր որովայնի, և որովայն կե-
րակրոյ. այլ ասծ զսա և զնսա խափանեսցէ
14 զի. քայց մարմինն ոչ պոռնկութեա՛ն այլ
տեառն, և տէր մարմնոյ։ * Եւ այլ ասծ՝ որ և
15 զտէրն յարոյց, և զձեզ յարուսցէ զօրութեա՛ն
իւրով։ * Ոչ գիտէք՝ եթէ մարմինք ձեր
անդամք են քրիստոսի. արդ՝ առեալ զանդամս
քրիստոսի, առնիցե՞մք անդամս պոռնկի. քա՛ւ
16 լիցի։ * Կամ ոչ գիտէք՝ զի որ մերձե-
նայ՝ ի պոռնիկ՝ մի մարմին է. եղիցին,
17 ասէ, երկոքեան՝ ի մարմին մի։ * և որ մեր-
ձենայ՝ ի տէր՝ մի հոգի է։ * փախերուր
18 զքեզմէ՝ զպոռնկութենէ։ Ո՛ ամենայն մեղս՝ զոր և գոր-
ծէ մարդ՝ արտաքոյ մարմնոյ իւրոյ է. իսկ
որ պոռնկին՝ յիւր մարմինն մեղանչէ։
19 * Կամ ոչ գիտէք՝ զի մարմինք ձեր տա-
ճար են հոգւոյն սրբոյ՝ որ է՛ ի ձեզ՝ զոր ու-
նիք յաստուծոյ. և չէք անձանց ստէր, * քանզի
20 գնոյց գնեցաք։ փառաւորեցէ՛ զաստուած զքո
՛ի մարմինս ձեր և յոգիս, որ է յաստուծոյ։

Գ. Ա։

1 Եւ՚ի՞ զոր գրեցիքդ առ իս, բարւոք
է՝ մարդոյ՝ ի կին մարդ չմերձենալ։
2 * Սակայ վասն պոռնկութե՛ան իւրաքանչիւր
կա՛ց զկո՛ւր կին իւրոյ. և իւրաքանչիւրումն
3 կին զկո՛ւր այր իւր։ * Կնոջ՝ այր իւր
պարտական հատուսցէ. նոյնպէս և կինն՝
4 առն իւրում։ * Ո՛չ ի կին մարմնոյ իւրում

ծչ իշխէ՝ այլ այլոյն. նոյնպէս և այլոյն իւ-
5 րում մարմնոյ ծչ իշխէ՝ այլ միայն։ * Ա՚լ
զգիտէք զանիմաստս. քանզի ես ինչ՝ կամիմ
բանտէ առ ժամանակ մի, զի ուխտիցն
սատանայիցէք, և գարձեալ՝ ինոյն գարձ
ջինք, զի մի փորձեսցի զձեզ սատանայ
6 վա՚ն անխոհեմութե ձերոյ։ * Ո՚յս ասեմ
7 ներեալ՝ և ոչ հրամանս տալով. * քանզի
կամիմ եթէ ամենայն մարդ լինէր իբրև զիս.
այլ ունիմ շնորհս ունելոյ,
8 ումն այսպէս և ումն այնպէս։ * Ա՚սացի ամե-
րեացն և այրեաց ասեմ, լաւ է նոցա ե-
9 թէ կացցեն իբրև զիս. * ապա թէ ոչ ու-
նիցին ժողկ՝ ամուսնասցին. զի լաւ է ա-
10 մուսնանալ՝ քան զբռնուլ։ * Ա՚յլ հանապա-
րհասին պատուիրեմ, ոչ ես՝ այլ տէր. կնոջ
11 չառնել մի ի մարդոյ։ * Ա՚պա եթէ մեռ-
նիցի, անապր մնասցի՝ կամ անդրէն ընդ-
առնու իւրում հաշտեսցի. և առն՝ զկին
իւր մի թողուլ։

12 * Ա՚յլոց այլոյ ես պատուիրեմ, ոչ եթէ
տէր. եթէ որ եղբայր՝ կին ունիցի անհա-
ւատ, և նմա հաճոյ կայ բնակիլ ընդ նմա՝ մի
13 թողցէ զնա։ * Ա՚ւ կին, որ ունիցի զայր
անհաւատ՝ և նմա կամ կայ բնակիլ ընդ նմա՝
14 մի թողցէ զայրն. * զի սուրբ է այրն անհա-
ւատ կնաւն, և սուրբ է կինն անհաւատ
արանցն. ապա թէ ոչ՝ որդիքն ձեր
15 պիղծ են. քանզի այժմ սուրբ են։ * Ա՚յլ
ապա եթէ անհաւատն մեկնիցի, մեկ-

նիտ

նեսցի. զի ոչինչ հարկ՝ ի վերայ կայ երկ-
բօրն կիքեան յայնմահան իրս. քեզի՝ ի խա-
ղաղութենէ կոչեաց զմեզ աստ։ * Ո՞վ կի- 16
տես կինն դու եթէ զայրն քո սպրեցու-
ցես. կամ զի՞ գիտես այր դու՝ եթէ զկինն
քո սպրեցուսցես։ * եթէ ոչ՝ իւրաքանչիւր 17
ումեք ունի և բաժանեաց ինչ, զիւրաքան-
չիւրսն ունի և կոչեաց աստ՝ այնոյ դնասցէ.
և այսոյ է սմա երկիւղեցիս սպասաւէրն տեա՛ր։
* Մի՛ գիտասցէ ոք կոչեցաւ՝ մի՛ յանկասցի 18
անթլփատութենէ. յանթլփատութենէ ոք
կոչեցաւ՝ մի՛ թլփատեսցի. * զի թլփա- 19
տութիւն ոչինչ է՝ և անթլփատութիւն ոչինչ.
այլ պահպանութիւն պատուիրանացն։
* Կայցէ իւրաքանչիւրսոք յոր կոչումն կո- 20
չեցաւ՝ ի նմին կացցէ։ * Ծառայ կոչե- 21
ցար՝ մի՛ փոյթ լիցի քեզ. այլ թէ և կա-
րիցես ազատ լինել՝ քեզ այնպէս լաւ իցէ։
* զի որ ի տէր կոչեցեալ է ծառայն՝ ա- 22
զատ տէն է. նոյնպէս և որ ազատն կոչե-
ցեալ է՝ ծառայ քրիստոսի։ * Գնով դնեցայք՝ 23
մի լինիք ծառայք մարդկան։ * Եղբարք՝ 24
իւրաքանչիւրսոք յոր կոչումն կոչեցաւ՝ ի նմին
կացցէ առաջի աստուծոյ։
* Ի՝ սէր վանն կուսանացն հրամանս ինչ չունիմ 25
ասել ոչ ունիմ. բայց խրատս տամ՝ որպէս
ողորմեալ ուրուք ի տեառնէ, հաւատարիմ
լինել։ * Համարիմ՝ թէ այնպէս լաւ է 26
ձեզ. բայց ես վտանգիմ ոք ի վերայ կայ՝ բար-
ուք է մարդոյ՝ թէ այսպէս իցէ։ * Կա- 27
պեալ

արեալ ես՝ ի կին, մի խոնարհեր արձակել.
արձակեալ ես՝ ի կնոջէ, մի խնդրեր կին։
28 * Ո՛վ ի քեզ ամուսնանայցես՝ ոչ մեղար.
և՝ քեզ ամուսնանայցէ կոյս՝ ոչ մեղաւ,
բայց ներգործել մարմնոյ ունիցին այնպէս
29 ուրեք. այլ ես խնայեցի՛ ի ձեզ ։ * Այս
զայս ասեմ եղբարք՝ եթէ ժամանակս
կարճեալ է այսուհետև։ զի որ ունիցին
30 կանայս՝ ոպէս թէ չունիցին. * և ոք լայ-
ցեն՝ ոպէս թէ ոչ լայցեն. և որ խնդանին՝
ոպէս թէ չխնդայցեն. և որ գնեանն՝ ոպէս թէ
31 չունիցին. * և որ վարեանն զաշխարհս՝ ոպէս
թէ չվայելելոցեն. զի անցեալ է վայելչու-
32 թիւն աշխարհիս այսորիկ ։ * Այլ կամիմ
զձեզ անհոգս լինել. զի որ անկինն է
հոգայ զիմն, թէ որպէս հաճոյ լիցի տեն.
33 * և որ կանաւորելոյն է, հոգայ զաշխարհիս՝
34 թէ ոպէս հաճոյ լիցի կնոջ իւրում ։ * Եւ
ասէ մեկնեցան՝ և միաբանց առնական-
և կոյսն. զի կոյսն հոգայ զիմն՝ զի նոյն
սքն հոգւով և մարմնով, և առնականն հո-
գայ զաշխարհիս՝ թէ ոպէս հաճոյ լիցի տուն
35 իւրում ։ * Այլ զայս ինձ ձեռոյ օգտի ա-
սեմ. ոչ եթէ խեղդ ինչ արկանեմ ձեզ,
այլ ինձ պարկեշտութիւն՝ և հպատակու-
թեան առանց զբաղանաց ։
36 * Այս թէ ոք ամօթ համարիցի վասն
կուսին իւրոյ՝ եթէ նոյն է ելեալ ըստ ջուխ,
և այնպէս ինչ պատուս նոյն լինել. զոր կա-
միցի ոգուսն, ոչ մեղանչէ՝ ամուսնասցի

ցին ։

ցի ։ * Նոյնպէս հաստատեալ է՛ի սրտի իւր 37
թում, և վճռեալ ինչ ոչ իցէ նմա, իշխանու-
թիւն ունի՛ ի վերայ կամաց իւրոց ։ և զայն
ընտրեաց՛ի սրտի իւրում՝ պահել զկոյսն
իւր, բարւոք առնէ ։ * Նա՛ւ որ ամուսնա- 38
ցուցանէ զկոյսն իւր՝ բարւոք առնէ ։ և
որ ոչ ամուսնացուցանէ՝ լաւ եւս առնէ ։
* Կինն կապեալ է՝ ցորքան ժամանակս 39
կենդանի է այրն նորա ։ ապա եթէ ննջիցէ
այրն նորա, ազատ է՝ առ կամիլն ամուսնա-
նալ ։ այլ միայն ՚ի Տէր ։ * Նայց երա- 40
նելի եւս է՝ թէ այնպէս կայցէ ըստ խոհ
խրատու ։ ես այսպէս համարիմ, եթէ
և յիս ունի հոգի ՚ի Աստ ։

Գ Լ ։ Ի ։

Նայր մի զոհից կուռոյն պիտեմք՝ եթէ ա- 1
մենեքին գիտութիւն ունիմք ։ գիտու-
թիւն հպարտացուցանէ, այլ սէր շինէ ։ * Ո՛ 2
եթէ ոք կարծիցի գիտել ինչ, չեւ՛ւս գիտաց
որպէս արժանն էր գիտել ։ * Նայց որ 3
սիրէ զՏէր, նա է տեղեկացեալ՛ինամանէ ։
* Նա՛յլ ևս կերակրոյն զոհելոց՝ գիտեմք 4
եթէ ոչինչ իսկ կուռքդ են յաշխարհի ։
զի չիք ոք Աստուած բաց՛ի միոյն ։ * Ո՛ի թէ 5
սիւտ և իցեն անուանեալ աստուածք՝ ե-
թէ յերկինս և եթէ յերկրի ։ որպէս և
են աստուածք բազումք՝ և տեառք բազումք ։
* այլ մեզ մի է Աստուած հայր՝ յորմէ ամե- 6
նայն, և մեք՛ի նա, և մի Տէր յիսուս քրիստոս՝

ամե-

ամենայն, և մեք նոսիա։ ՎՀ

7 * Այլ ոչ յամենեսեան գիտուԹիւն է, ո-
մանք առ խղձի մտաց մինչև ցայժմ ըզ-
կուռայն իբրև զզոհեալ ուտեն. և խիղճ
մտացն նոցա՝ քանզի տկար է, պղծի։
8 * Այլ կերակուր զմեզ առաջի ոչ ինչ կա-
ցուցանէ. ոչ եթէ չուտեմք՝ պակասիմք
ինչ, և ոչ եթէ ուտեմք՝ առաւելուիմք
9 ինչ։ * Այլ զգոյշ լերուք գուցէ իշխա-
նուԹիւնդ ձեր այդ գայթագղուԹիւն լինի
10 ոմն տկարացն։ * Եթէ ոք տեսանիցէ զըզ-
քեզ՝ որ զգիտուԹիւնդ ունիս՝ քառմեալ ի
սեղանի՝ ոչ ասիցէ խիղճ մտացն, որ տկա-
րուԹիւն զգածեալ է՝ անդրէն շինիցի ու-
11 տել զզոհեալն։ * Եւ կորնչիցի տկար եղ-
բայրն՝ ի քում գիտուԹենէն, վասն որոյ քրի-
12 ստոս։ * Եւ այսպէս յանցուցեալ յեղ-
բայս, և խիղճ մտաց տկարացն զայրա-
13 ցուցեալ, ի քրիստոսէ։ * Եթէ սակս ոմանց ե-
թէ կերակուր գայթագղեցուցանէ զեղ-
բայրն իմ, ոչ կերայց մես յաւիտեան, վա-
ւի զեղբայրն իմ գայթագղեցուցից։

ԳԼ. Ը.

1 Ոչ ասեմ ես ազատ եմ, ոչ առաքեալ
եմ, ոչ առաքեալն ա-
ռաքեալ եմ, ոչ առաքեալն զայն ու-
յուքեաւոքս իմով տեսի, ոչ առաքեալն գործ
2 իմ գուք եք ի նմա։ * Թուխտա եւ այլոց
չունիմ առաքեալ՝ այլ դիպ ձեզ եմ. զի
ինձ իսկ առաքեալ լոյդ գուք եք ի

3 ձեր : * Համատատանի ուր զիս հարցա-
4 նիցին՝ այս է : * Ասէ ոչ ունիցիմք իշ-
5 խանուն ուտել և լմնել : * Միթէ ոչ ու-
նիցիմք իշխանուն զքոյս կանայս շրջեցու-
ցանել ըստ մեզ . ոպէս և այլ առաքեալքն , և
6 եղբարքն տէն , և Կեփաս : * Եթէ միայն
ես և բառնաբաս ոչ ունիցիմք իշխանու-
7 թիւն չգործել լինէ : * Ո՞ որ երբէք զինուո-
րութիւն իւրովք թոշակիօք . ո՞ որ տնկիցէ
այգի՝ և ի պտղոյ նորա ոչ ուտիցէ . ո՞ որ
արածիցէ խաշն՝ և ի կաթանէ խաշնին
8 ոչ ուտիցէ : * Միթէ ըստ մարդկութեան
խօսիցիմ զայս , կամ թէ և օրէնքն զսոյն
9 ոչ ասիցեն : * Ի՝ մովսէսի խոկ յօրէնսդ
պրծաւ է . ոչ կապուեցես գցուակ եզին կա-
լոտոյ : միթէ զեզանց լինչ փոյթ էր նմա :
10 * Ա՛ն ասացէն վ՛ւ մեր սահ . քանզի վ՛ւ
մեր գրեցաւ : զի յուսով պարտի որ սեր-
մանէն՝ սերմանել . և որ կասուն՝ յուսով
11 վայելել : * Միթէ մեք ի ձեզ զհոգեւորն
սերմանեցաք՝ մեծ բնչ է , եթէ ի ձէնջ
12 զմարմնաւորսդ հնձիցեմք : * Միթէ այլք
ձերում իշխանուբեդ վայելէն , ոչ առաւել
ես մեք : այլ ոչ ի գործ լինչ այսմ զիջ
խանուէս զայս . զայց ասլի հանգերծեմք.
զի ոչ խոտիան լինչ լինիցիմք աւետարա-
13 նին քրս : * Ա՛չ գիտէք եթէ որ ի տա-
ճարին գործեն , ի տաճարէ՛ անտի ու-
տեն . և որ սեղանոյն պաշտօնեությք են ,
14 ի սեղանոյ անտի վայելէն : * Նոյնպէս և

ձոյլ հրամանեն եւս. որով զաւետարանն աւե-
տարանեն, յաւետարանէ անտի կեալ։
15 * Կամայ ես և ոչ զմի ինչ յայտնանէ արկիլ
՚ի գործ, և ոչ գրեցի զայդ՝ զի ինձ այն-
պէս ինչ լինիցի. լաւ է ինձ մանաւանդ
մեռանել, և ոչ զի զպարծանս իմ ոք ըն-
16 դունայն հատանիցի։ * Օ յուդէից աւետա-
րանեմ, ոչինչ են ինձ պարծանք, քանզի
հարկ ՚ի վերայ կայ. բայց վայ ե ինձ, եթէ
17 ոչ աւետարանեմ։ * Վասնզի կամաւոր գոյն
առնեմ, վարձք են ինձ. և եթէ ակա-
18 մայ՝ տնտեսութիւն յանձն ե ինձ։ * Ո՞ւ
արդ՝ զիւնչ վարձք ինդեն ինձ, եթէ յաւե-
տարանելն ձրի տայ զաւետարանն՝ զի մի
զերծեալիմ ինչ իշխանութեան իմոյ յաւե-
19 տարանի անդ։ * Վասնզի ազատ եի յամե-
ից և ամենեցուն զանձն ՚ի ծառայութիւն կա-
20 րացի. զի զբազումս շահեցայց։ * Ո՞ղջ
ըստ հրէայսն իբրև զհրէայ, զի զհրէայսն
21 շահեցայց։ * Ո՞ղջ ըստ օրինաց իբրև զայ-
նոսիկ՝ որ ըստ օրինացն էին. իբր ոչ եթէ
ըստ օրինացն էի, այլ զի որ ըստ օրինացն իցեն՝
և ինձ շահեցայց։ ըստ անօրինսն եղէ իբրև
զանօրինն. իբր ոչ եթէ անօրէն ինչ էի
Աստ, այլ ըստ օրինաց քոյ. զի շահեցայց զա-
22 նօրինսն։ * Ո՞ղջ ըստ տկարս իբրև զտկար՝
զի զտկարսն շահեցայց։ ըստ ամենայնի ա-
մենայն եղէ. զի թերևս ապրեցուցից զո-
23 մանս։ * Օ այս ամ առնեմ վասն աւետա-
րանին, զի ինդրդ եղէց նմա։

* Ոչ

ԺԱ * Ա՚ն պիտէք՝ եթէ որ յաստպարիսին ընդ- 24
թանան, ընթանալ ամենեքին ընթա-
նան. քանզի մի ոք առնու զյաղթութիւնն.
այնպէս ընթացարուք՝ զի հասանիցէք:
* Ա՚մենայն որ պատերազմի՝ ամի ժուժ 25
կալ լինի. նոքա զի ջրդծանելի պսակն
առնուցուն՝ և մեք զանեղծուածն: * Ա՚ր՝ 26
ես իսկ այնպէս ընթանամ, ոչ ոպ յա-
նեւևոյթս այնպէս միգիմ, ոպ ոչ թէ ըղ-
հողմն ինչ կոծեցում. * այլ ձնշեմ զմարմ 27
մինա իմ և հնազանդեցուցանեմ. զի գու-
ցէ որ այլոցն քարոզեցի՝ ես ինքնին ան-
պիտան գտանիցիմ:

ԺԱ: Ա:

Ա՚յ կամիմ, եղբարք, ոտդատաք իցէք երջարք, 1
զի հարքն մեր ամենեքին ընդ ամպովն
եկին. և ամենեքին ընդ ծովն անցին. * և 2
ամենեքին ի մովսէս մկրտեցան յամպն
և ի ծովն. * և ամենեքին զնոյն հոգևոր 3
կերակուրն կերան. * և ամենեքին զնոյն 4
հոգևոր ըմպելին արբին, զի ըմպէին ի
հոգևոր վիմէն՝ որ երթայր զհետ նոցա.
վէմն էր քրիստոս: * Ա՚յլ ոչ եհաճ ընդ քա- 5
զումս ի նոցանէ հաձեցաւ ած. քանզի տա-
պաստ անկան յանապատի անդ: * Ա՚յս 6
այն օրինակաւս լինէր մեզ մեր. զի մի լի-
ցուք ցանկացօղք չարեաց, ոպ և նոքայն
ցանկացան: * Ա՚յս ոչ կռապաշտիչք լի- 7
նեք՝ ոպ ոմանք ի նոցանէ, ոպ և գրեալ

է.

և . նատաւ ժողովուրդն ուտել և ըմպել
8 և յարեան ի խաղալ : * Այլ մի պատճ
առեցուր . ոչ ոմանք ի նոցանէ պատուհէ
ցան , և անկան ի միում աւուր քսան և
9 չորք հազարք : * Այլ մի փորձեսցուք զքեզ .
ոչ ոմանք ի նոցանէ փորձեցին , և յօձից
10 անտի սատակեցան : * Այլ մի տրտնջեսցուք .
ոչ ոմանք ի նոցանէ տրտնջեցին ,
11 և կորեան ի սատակէ անտի : * Այլ
այն ամենայնիւ անցանէր ընդ նոսա .
բայց գրեցաւ վասն մերոյ խրատուց , յորս
վախճանն յաւիտենից հասին :
12 * Այսուհետեւ որ համարիցի հաստա
տուն կալ՝ զգոյշ լիցի , զուցէ անկանի
13 ցի : * Փորձուն ի ձեր վասն ոչ կրեալ
քաց ի մարդկանէ . այլ հաւատարիմ է
ած , որ ոչ արկցէ զձեզ ի փորձուածն ա
ռաւել քան զկարող ձեր . այլ արասցէ ընդ
փորձուածն և զելս զի համբերել կարասց
14 ջիք : * Վասն որոյ սիրելիք իմ , փախե
15 ջուք ի կռապաշտուէ : * Իբրև ընդ իմաս
տունս խօսիմ . ընտրեցէք ձեզինն զոր ա
16 սեմ : * Ագաւակն օրհնուէ զոր օրհնեմք՝
ոչ ապաքէն հաղորդութիւն է արեանն
քրիստոսի . հացն զոր բեկանեմք՝ ոչ ապաքէն
17 հաղորդութի՞ւն է մարմնոյն քրիստոսի : * զի մի
հաց՝ մի մարմին եմք բազումք . զի ամենեքեան
18 ի միոջէ հացէ անտի վայելեմք . * Տեսէք
զԻսրայէլ ընդ մարմնոյ . ոչ ապաքէն՝ որ ուտեն
19 ի զոհից՝ հաղորդ են սեղանոյն : * Ով
ասեմ

արդ զինչ. ասեմ, Թէ զոհեալն իմիք ինչ
20 ե կիմիք կուռքն իսկ ինչ ինչ։ * Այլ
զոր զոհեն հեթանոսք, դիւաց՝ ե ոչ
ած զոհեն ։ ոչ կամիմ զձեզ հաղորդս դե-
ւաց լինել. Զկնի ոչ կարէք զբաժակն տե-
21 ըանել՝ ե զբաժակն դիւաց. * ե ոչ կա-
րէք՝ ի սեղանոյ տեն վայելել՝ ե՝ ի սե-
22 նոյ դիւաց ։ * Միթէ նախանձ հինչ արկա-
նիցեմք տեն. միթէ զօրագոյնք իցեմք ք
23 գնա ։ * Ամենայն հինչ հնձ մալի կ՝ այլ
ոչ ամ հինչ օգտաստ կ. ամ հինչ հնձ մարթ
24 կ, այլ ոչ ամենայն հինչ շինէ ։ * Ոչ ոք
զանձին ե եթ խնդրիցէ՝ այլ ե զընկե-
25 րին ։ * Ամենայն հինչ սր՛ի ծախանդանոցի
վաճառի, կերայք՝ ե մի խտրիք վ՛ա խըղ-
26 ձի մտաց. * զի տեն կ երկիր զրիւ իւրոյ։
27 * Միթէ ոք կոչէ զձեզ յանհաւատից՝ ե
կամիցիք երթալ. զնա հինչ՝ որ առաջի
դնիցի, կերայք՝ ե մի խտրիք վ՛ա խղձի
28 մտաց ։ * Այլ եթէ ոք ասասցէ ձեզ՝
Թէ այդ զոհեալ կ, մի ուտիցէք վ՛ա նո՛
ր գուշակին եղե, ե վ՛ա խղձի մտացն ։
29 * Այլ զինչ մտացն ասեմ ոչ զիւրն,
այլ զընկերին ։ Իսկ ընդէր բնաւ ազա-
տութիս իմ դատիցի յայլոյ խղճէն մտաց ։
30 * Միթէ ես շնորհօք վայելեմ՝ ընդէր
հայհոյիցիմ, վասն որոյ ես գոհանամ ։
31 * Արդ՝ եթէ ուտիցէք՝ եթէ ըմպիցէք՝
ե եթէ զինչ ե առնիցէք, զիա՛ր փառս
32 Աստուծոյ արարջիք ։ * Առանց գայթագղուե-

դնելոց հրկից և հեթանոսաց լինելոյ՝ և
33 հիւղեցոյն այս : * Այլ և ես ամենևին ա-
մենեցուն հաճոյ լինիմ . ոչ խնդրեմ
զանձին օգուտ , այլ զբազմաց՝ զի ա-
բեսցին :

ԺԱ : ՅՈՒ.

1 Ա Ղամանողք լինիջիք ինձ եղերուք , ա-
2 պա և ես քան : * Գովեմ զձեզ՝ զի զա-
մենայն ինչ զիս յիշէք , և զկարգս զոր
3 ես աւանդեցի ձեզ՝ պահանդա-
կեալ ունիցիք : * Կամիմ զի գիտիցէք
զայս . եթէ առն ամի գլուխ քրի է , և
4 գլուխ կնոջ այր՝ և գլուխ քրիստոսի : * Ա-
մենայն այր՝ յորժամ յաղօթս կայցէ՝ կամ
մարգարէանայցէ՝ և զգլուխն ծածկեալ
5 ունիցի , յամօթ առնէ զգլուխն իւր : * Ա-
մեն կին՝ յորժամ յաղօթս կայցէ՝ կամ
մարգարէանայցէ բացաւ գլխով՝ յամօթ
առնէ զգլուխն իւր , զի այնպէս համարի՝
6 թէ գերծեալ ինչ : * Ո՛ւ եթէ ոչ ածի-
ղեսցի կինն , փոքրեսցէ զմազս իւր . ապա-
եթէ անպատեհ է կնոջ փոքրել կամ գել-
7 ծուլ , սբոյլեսցի : * Արն մարդոյ չէ պատ-
ծածկել զգլուխ իւր , զի պատկեր և
փառք Աստուծոյ է . իսկ կինն փառք առն իւրոյ
8 է : * Ո՛ւ ոչ եթէ այր՝ ի կնոջէ է , այլ
9 կինն յառնէ : * քանզի ոչ խակ հաստա-
տեցաւ այր վասն կնոջ , այլ կինն վասն առն :
10 * Ա ստ այսորիկ պարտ կինն շուք դնել
11 զ լինել վասն հրեշտակացն : * Սակայ ոչ կին

առանց առն, և ոչ այր առանց կնոջ՝ ի 12
տէր: * Օ՛ ի ոմն կին յառնէ՝ նոյնպէս և 13
այր՝ ի կնոջէ, քայց ամ՛ յայ: * Այլ 14
դուք ձեզին տուք զիրաւդ. արժան և
կնոջ մարդոյ հրամանի յազօթս կալ առա-
ջի այ: * Եւ ոչ բնութենին իսկ ուսուցա- 15
նէ ձեզ: զի այր եթէ դիսաւոր է՝ անարգ
դանք են նմա. * քայց կին եթէ գիսաւոր
է՝ փառք են նմա. զի գէսք փոխանակ
պզեստու տուեալ են նմա: * Ա՛տպա եթէ 16
ոք կամի հակառակիչ լինել, մեք չու-
նիմք այնպիսի սովորութիւն, և ոչ եկեղե-
ցիքն այ:
* Այլ զայս պատուիրեմ, ոչ ումն եթէ գո- 17
վեմ, զի ոչ ի լաւ անդր՝ այլ ի վատ-
թարն նկրտիք: * Նախ՝ յորժամ ի մի 18
վայր ժողովիցիք յեկեղեցին, լսեմ եթէ
հերձուածք գոն ի ձեզ. և սակաւ ինչ
հաւատամ: * Քայց և հերձուածք լի- 19
նելոց են ի ձեզ. զի որ ընտիրքն լիցեն ի
ձեզ՝ երեւեսցին: * Եւ արդ՝ ի ժողո- 20
վելն ձեզ ի միասին՝ ոչ է տուընն ճն ձեզ
ուտել հաց տեառնեղոյ: * Օ՛ ի իւրա- 21
քանչիւր ոք զիւր ընթրիս յառաջանայ ուտել, և
ումն քաղցեալ՝ և ումն արբեալ: * Ա՛ւրէք 22
տուն ոչ ունիցիք ուտելոյ կամ ըմպել-
լոյ. եթէ զեկեղեցեացն այ արհամարը-
հիցէք, և յամօթ առնէք զչքաւորսն:
զինչ ասացից. գովեցից զձեզ. յայդմ
ոչ գովեմ: * Օ՛ ի ես ընկալայ ի տեառ, 23

զոր

զայր և ձեզն աւանդեցին, եթէ ահա յե՛ս
զիշերին յորում մատնէր, առ հայ.
24 * զոհացաւ՝ եբեկ և ասէ. (առէք՝ և
կերայք.) այս է մարմին իմ, որ վե՛ր ձեր
(բաշխի). զայս արարէք առ իմոյ յիշա
25 տակի: * Նոյնպէս և զբաժակն յետ ընդ
լերեացն առ և ասէ. այս բաժակ՝ նոր
ուխտ է իմով արեամբ. զայս արարէք
քանիցս անգամ եթէ ըմպիցէք՝ առ իմոյ
26 յիշատակի: * Քանիցս անգամ եթէ ու
տիցէք զհացս զայս, և զբաժակս ըմպի
ցէք, զմահն տէր ապատմեցէք, մինչև ե
27 կեսցէ նա: * Այսուհետև՝ որ ուտիցէ
զհացս, կամ ըմպիցէ զբաժակս տէր ան
արժանութեբ, պարտական եղիցի մարմ
28 նոյ և արեան տէր: * Քննեցէ մարդ
զանձն իւր, և ապա՛ ի հացէ անտի կերի
29 ցէ, և՛ ի բաժակէն արբցէ: * Ո՛ր որ ու
տէ և ըմպէ անարժանութեբ՝ դատաստան
անձին իւրում ուտէ և ըմպէ. զի ոչ խըտ
30 րէ զմարմինն տէր: * Վասն այնորիկ իսկ են
ի ձեզ բազմ հիւանդք և ախտաժէտք. և
շատ ևս այն են, որ և ննջեցեալք իսկ ի
31 ցեն: * Ո՛ր եթէ զանձինս քննեաք՝ ա
32 պա ոչ դատապարտեաք: * և եթէ դա
տիմք՝ ի տէնէ խրատիմք. զի մի՛ ընդ աշխար
33 հի դատապարտեսցուք: * Այսուհետև
եղբարք՝ յորժամ՝ ի մի վայր ժողովիցիք
34 ուտե՛լ միմեանց սպասջիք: * ապա եթէ
ոք քաղցեաւ իցէ՝ ի տան իւրում կերի

ցիք : Նայեցէք զձեզ յորժամ եկից , յայնժամ պատուիրեցից :

Գլ. Ժ.

1 Եւ կոչեալ զերկոտասան աշակերտս իւր՝ ետ նոցա
2 զիշխանութիւն ընդդէմ ոգւոց պղծոց՝ հանել զնոսա , եւ
3 բժշկել զամենայն ախտ եւ զամենայն հիւանդութիւն :
4 * Եւ են անուանք երկոտասանից առաքելոցն : Նախ
5 Սիմոն որ կոչի Պետրոս , եւ Անդրէաս եղբայր նորա .
6 Յակոբոս որդի Զեբեդեայ , եւ Յովհաննէս եղբայր նո-
7 րա . Փիլիպպոս եւ Բարթողիմէոս . Թովմաս եւ Մատ-
8 թէոս մաքսաւոր . Յակոբոս որդի Ալփէոսի , եւ Թա-
9 դէոս . Սիմոն Կանանացի , եւ Յուդա Իսկարիովտացի
10 որ եւ մատնեաց զնա : * Զսոսա առաքեաց Յիսուս ,
11 պատուիրեալ նոցա եւ ասելով . Զճանապարհս հեթա-
12 նոսաց մի երթայք , եւ յքաղաքս Սամարացւոց մի մտա-
13 նէք : * Այլ երթայք առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իս-
14 րայէլի : Եւ երթեալ քարոզեցէք եւ ասացէք թէ հասա-
15 նել արքայութեան երկնից : * Հիւանդս բժշկեցէք , մա-
16 հեղս յարուցէք , բորոտս սրբեցէք , դեւս հանէք . ան-
17 վարձ առէք , անվարձ տուք : * Մի պատրաստէք ոս-
18 կի , ոչ արծաթ , ոչ պղինձ յգոտիս ձեր , * ոչ տոպրակ
19 ի ճանապարհ , ոչ երկու պատմուճան , ոչ կօշիկ , ոչ
20 գաւազան . արժան է բանւորի կերակրոյ իւրոյ : * Եւ
21 յորում քաղաք կամ գիւղ մտանիցէք , հարցէք ո՞վ
22 յնոսա արժանի է , եւ անդ բնակեցարուք մինչեւ ելա-
23 նիցէք : * Եւ մտանելով յտունն՝ ողջունեցէք զնա .
24 * եւ եթէ իցէ տունն արժանի , գայցէ խաղաղութիւն
25 ձեր ի վերայ նորա . եւ եթէ ոչ արժանի իցէ , խաղա-
26 ղութիւն ձեր դարձցի առ ձեզ : * Եւ որ ոչ ընդունիցի
27 զձեզ , եւ ոչ լսիցէ զբանս ձեր , ելանելով յտնէն կամ
28 յքաղաքէն յայնմանէ , թօթափեցէք զփոշի ոտից ձե-
29 րոց : * Ամէն ասեմ ձեզ , հանդուրժելի եղիցի երկրին
30 Սոդոմացւոց եւ Գոմորացւոց յաւուր դատաստանին ,
քան քաղաքին յայնմիկ : * Ահա ես առաքեմ զձեզ իբրեւ

12 * Այլ մարմին ոչ է, և անդամ բազում ունի. և ամենայն անդամք մարմնոյն՝ մի
13 մարմին է. նոյնպէս և քրիստոս: * Զի անկաւ միով Հոգւով մեք ամենեքեան ի մի մարմին մկրտեցաք. եթէ հրեայք, եթէ հեթանոսք, եթէ ծառայք, եթէ ազատք,
14 ամենեքեան զմի Հոգի ոռոգաք: * Զի անդր մարմին ոչ մի անդամ է, այլ բազում:
15 * Եթէ ասիցէ ոտն, զի չեմ ձեռն՝ չեմ ի մարմնոյ անտի, ոչ այնու չիցէ ի մարմնոյ անտի:
16 Եւ * Եթէ ասիցէ ունկն, զի չեմ աչք՝ չեմ ի մարմնոյ անտի, ոչ ընդ այնու չիցէ ի մարմնոյ անտի: * Եթէ
17 ամենայն մարմին աչք էր՝ ուր էր ունկն. և եթէ ամենայն լսելիք էր՝ ուր էին հոտոտելիք: * Այժմ արդ՝ ած եդ աստուած զանդամն՝ զմի մի ի մարմնին որպէս կամեցաւ:
19 Զի եթէ էր ամենայն մի անդամ, ուր էր մարմին: * Այժմ արդ՝ անդամք բազում
20 են, և մարմին մի: * Ոչ կարէ աչքն ասել
21 ձեռն, թէ չես ինձ պիտոյ, և կամ դլուխ ոտն՝ թէ չէք ինձ պիտոյ:
22 * Այլ առաւել որ թուին անդամք մարմնոյն թէ տկարագոյնք իցեն, կարևորք
23 են. * և որ թուինն թէ անարգագոյնք իցեն մարմնոյն, սոցա առաւել գոգոյն ունիմք. և ամօթոյքն մեր առաւել
24 ևս պարկեշտութիւն ունին: * Այլ պարկեշտին մերոց չէ ինչ պիտոյ. զի ած խառ-

նեաց զմարմինն, և նոճատլին առաւել ևս
պատիւ եւտ. * զի մի իցէն հերձուածք՝ ի 25
մէջումն անդ, այլ զի նոյնք զմիմեանց
հոգացցեն անդամքն: * Եթէ վիտանայ 26
ինչ մի անդամն, վիտանան ամ անդամքն
ընդ նմա. և եթէ փառաւորի մի անդամն,
խնդրան ամ անդամքն ընդ նմա: * Դուք 27
դուք մարմին քրիստոսի էք՝ և անդամք յան-
վանդամոց նորա:

* Եւ զորս եդ ած յեկեղեցւոջ՝ այս են. 28
նախ՝ զառաքեալս, երկրորդ՝ զմարգա-
րէս, երրորդ զվարդապետս, ապա զո-
րոնթիս, ապա շնորհս բժշկութեց, օգ-
նութիս, վարիչս, ազգս լեզուաց, թարգ-
մանութիս լեզուաց: * Միթէ ամենք 29
քինն առաքեալք իցեն. միթէ ամենքին
մարգարէք իցեն. միթէ ամենեքին վար-
դապետք իցեն. միթէ ամենեքին զօրու-
թիւնք իցեն. * միթէ ամենեքին շնորհս 30
բժշկութեց ունիցին. միթէ ամենեքին
՝ի լեզուս խօսիցին. միթէ ամենեքին
թարգմանիցեն: * Այլ նախանձաւորք 31
լերուք շնորհացն, որ լաւն է: Եւ դեռ
առաւել ևս ճանապարհ ցուցանեմ ձեզ:

Գլուխ ԺԳ.

Եթէ ես լեզուս մարդկան խօսիցիմ և զ- 1
հրեշտակաց՝ և սէր ոչ ունիցիմ, է-
ղէ ես իբրև պղինձ որ հնչէ. կամ իբրև
զնգոզայն որ ղօղանջէն: * Եւ եթէ ու- 2

նիցիմ մարգարէութի՛ւն, և գիտիցեմ զխոր-
հուրդս ամ՝ և զամ գիտութի՛ւն. և եթէ
ունիցիմ զամ հաւատս՝ մինչև զլերինս
փոխխել, և սէր ոչ ունիցիմ, ոչինչ
3 եմ։ * Եւ եթէ չամբիցեմ զամ ինչս
իմ աղքատաց, և մատնիցեմ զմարմինս
իմ այրուիլ, և սէր ոչ ունիցիմ, ոչինչ
4 օգտիմ։ * Սէր երկայնամտէ՝ քաղցրա-
նայ. սէր ոչ նախանձի, ոչ ամբարհա-
5 ւաճէ, ոչ հպարտանայ. * ոչ յանդգնի,
ոչ խնդրէ զինր, ոչ դիւրագրգռի, ոչ խորհի
6 զչար. * ոչ խնդայ ի անիրաւութի՛ն՝ այլ
7 խնդայ ի ճշմարտութի՛ն. * ամէն տանի. ամէն
հաւատայ. ամենևին յուսայ. ամէն համ-
8 բերէ։ * Սէր՝ ոչ երբեք անկանի. եթէ
մարգարէութիք են՝ խափանեսցին. եթէ
լեզուք՝ լռեսցեն. եթէ գիտութի՛ն՝ խափա-
9 նեսցի։ * Վ.անզի փոքր ի՛ շատ գի-
տեմք. և փոքր ի՛ շատ մարգարէա-
10 նամք։ * այլ յորժամ եկեսցէ կատա-
րումն, փոքր ի՛ շատես խափանեսցի։
11 * Որպէս տղայն էի՝ խրատու տղայ խօսէի, ~~ՃԿ~~
իբրև տղայ խորհէի, իբրև տղայ հա-
մարէի. այլ յորժամ եղէ այր՝ զտղայու-
12 թէն ի բաց խափանեցի։ * Վ.այժմ տե-
սանեմք իբրև ընդ հայելի օրինակաւ, այլ
յայնժամ դէմ յանդիման. այժմ խոր-
հրդատու եմ փոքր ի շատե, այլ յայնժամ
դիտացից՝ որպէս և նայն ծանեաւ զիս։
13 * Վ.այց արդ՝ մնան հաւատք՝ յոյս՝ սէր,

ոչ երեքեան . և մեծ քան զառաս սէրն էր

Գ. Լ : Ա. Գ.

1 Եւ Հեթ երկայր սիրոյ , և նախանձայր
զին և զդուք մարգարէանայցեք : * 2 Ո՛վ
խօսի՝ ի լեզուս՝ ոչ ընդ մարդկան խօսի ,
այլ ընդ Աստ : զի ոչոք կ՚որ լսէ , քանզի Հոգ-
ւով խօսի խորհուրդս : * 3 Իսկ որ մարգա-
բէանայն , մարդկան խօսի շինուածի և
սիրելիարուածի և սփոփուն : * 4 Ոչ խօսի
ի լեզուս՝ զանձն իւր շինէ . և որ մարգ-
բէանայն՝ զեկեղեցին շինէ : * 5 Կամիմ
զի ամենեքին դուք ի լեզուս խօսիցիք՝
առաւել զի մարգարէանայցէք . զի մեծ
է որ մարգարէանայն՝ քան զայն՝ որ ի
լեզուս խօսի . բայց եթէ թարգմանիչ
լիցի՝ զի եկեղեցին շինուած առնուցու :
* 6 Բայց այժմ եղբարք՝ եթէ եկից առ
ձեզ ի լեզուս խօսելով . զինչ օգուտ լի-
նիցիմ ձեզ՝ եթէ ոչ խօսիցիմ, կամ յայտ-
նութիւն , կամ գիտութիւն , կամ մարգա-
բէութիւն , կամ վարդապետութիւն : * 7 Ա-
պա՝ որպէս անշունչքն ձայն տայցեն , ե-
թէ փող և եթէ քնար . զի եթէ ընտ-
րութիւն ինչ տայիցեն ձայնիցեն , դիտցի
ինչ հնչել : * 8 Քանզի եթէ խառնաձայն
արձակիցի փողն , ո՞վ պատրաստեսցի ի
պատերազմ : * 9 Այնպէս և դուք՝ եթէ
չէ

լեզուօք ոչ նշանակիցեք զբանն՝ զիարդ
ձանաչիցին խօսքն. զի լինիցիք այնուհե-
10 տև խօսեցեալք : * Օ՛ի այն-
պիսի ազգք ձայնից են յաշխարհի, և ոչ
11 ինչ անձայն է : * Ապա արդ՝ եթէ ոչ
գիտիցեմ զզօրութիւն ձայնին, լինիցիմ
այնմ, որ խօսիցին ընդ իս՝ խուժ, և նա որ
12 խօսիցին ընդ իս՝ դուժ : * Այսպէս և դուք
ընդէն նախանձաւորք եք հոգևորացն, վա-
շինուճաժոյ եկեղեցւոյն խնդրեսջ՝ զի ա-
13 ռասել ևս իցէք : * Վասն որոյ որ խօ-
սիցին՝ ի լեզուս, աղօթեսցէ՝ զի և
14 թարգմանիցէ : * Եթէ կամ յաղօթս
լեզուաւ՝ հոգին իմ կայ յաղօթս. այլ
15 միտք իմ անպտուղ են : * Ապա արդ՝
զինչ իցէ. կացից յաղօթս հոգւով, կա-
ցից յաղօթս և մտօք. սաղմոսասասցից
16 հոգւով, սաղմոս ասասցից և մտօք : * Ա-
պա եթէ ոչ՝ եւլէ օրհնիցես հոգւով, որ
կայցէ՛ ի տեղւոջ տգիտին՝ զիարդ ասէ
ցե՛ ի քում գոհութեն՝ զամէնն. քանզի
17 զոր ասես՝ նա ոչ գիտէ : * Օ՛ի դու քա-
ւոք գոհանաս, այլ ընկերն ոչ շինի :
18 * Գոհանամ ցե՛ց՝ զի ամենեցուն ձեր՝ զ-
19 առաւել լեզուաւ խօսիմ : * Այլ՝ ի մէջ
եկեղեցւոյ կամիմ քանս հինգ մտօք խո-
սել՝ զի և զայլս խրատիցեմ, քան բիւր
20 բանս լեզուաւ : * Ա՛ղբարք մի լինիք տղ-
զայք մտօք, այլ՝ ի չարեաց տղայացե-
21 ք՛եք, և մտօք կատարեա՛լ լինիջի՛ք : * Գրե-

և յօրէնսն պրեալ է, եթէ յստար լե-
ցուս՝ և՝ ի շրթունս օտարոտիս խօսեցայց
ընդ ժողովրդեանդ ընդ այդմիկ, սա-
կայն և ոչ այնպէս լսէիցեն ինձ, (ասէ
տէր)։ * Վասն ուրեմն լեզուք նշանակի 22
պէտ են՝ ոչ հաւատացելոց՝ այլ անհաւա-
տից. իսկ մարգարէութիւն՝ ոչ անհաւա-
տից՝ այլ հաւատացելոց։ * Վասն եթէ 23
գայցէ եկեղեցին ամենայն ՚ի մի վայր, և
ամենեքին ՚ի լեզուս խօսիցին, և մտա-
նիցեն անդր տգէտք կամ անհաւատք.
ոչ ասիցեն՝ եթէ կիպ մոլիջիք։ * Իսկ և 24
եթէ ամենեքին մարգարէանայցեն, և մը-
տանիցէ ոք անդր անհաւատ՝ կամ տգէտ,
յանդիմանի յամենեցունց, և քննի յա-
մենեցունց. * և դաղտնիք սրտի նորա 25
յայտն լինին։ և ապա անկեալ ՚ի վեր
երեսաց՝ երկիր պագանիցէ ասէ, և խոս-
տովանեալ լինիցի՝ եթէ արդարև աստ է ՚ի ձեզ։
* Վասն սորա՝ ընդէ՞ր ինչ եղեսարք. յորժամ 26
՚ի մի վայր ժողովիցիք, իւրաքանչիւրոք
՚ի ձէնջ եթէ սաղմոս ունիցի, եթէ վար-
դապետութիւն ունիցի, եթէ յայտնու-
նիցի, եթէ լեզուս ունիցի, եթէ թարգ-
մանութիւն ունիցի, ամ՚ի շինած լինիցի։
* Եթէ ՚ի լեզուս ոք խօսեսցի՝ երկուք, 27
և եթէ ևս աւելի՝ երեք, և ապա մի ըստ
միոջէ. և մինն թարգմանիցէ։ * ապա 28
եթէ չիցէ ոք որ թարգմանիցէ, լռու-
ցին յեկեղեցւոջն. և միայն ինքն՝ և ընդ

29 ասյ խօսեսցին: * Ասյց մարդարէք երկու
կամ երեք խօսեսցին, և այլքն քննեսցեն:
30 * Ապա եթէ այլ ումեք որ նստեալին
31 յայտնեսցի, առաջինն լռեսցէ: * Կամ-
ցի կարօղ էք ամենեքին մի ըստ միոջէ մար-
դարէանալ. զի ամենեքեան ուսանիցին,
32 և ամենեքեան մխիթարեսցին: * Կամ-
ցի և հոգիք իսկ մարգարէից՝ մարգա-
33 րէից հնազանդին: * զի ոչ եթէ խառ-
վուեէ և աճ՝ այլ խաղաղուէ, ոպէս յամ
34 եկեղեցիս սրբոց: * Կանայք՝ յամ եկե-
ղեցիս լռեալ լինին. զի ոչ հրամայի նոցա
խօսել՝ այլ հնազանդ լինել. ոպէ և օրէնքն
35 իսկ ասեն: * Ապա եթէ ուսանել ինչ
կամիցին, ՚ի տան զարս իւրեանց հարցա-
նիցեն. քանզի անպատեհ է կնոջ մար-
36 դոյ յեկեղեցւոջ խօսել: * Կամ եթէ ՚ի
ձէնջ բանն ոյ ել. և կամ առ ձեզ միայն
37 եհաս: * Իսկ եթէ ոք հաւատիցի մար-
գարէ լինել՝ կամ հոգևոր, գիտասցէ զոր
գրեցի ես առ ձեզ, թէ ՚ի ս տնաւրէնից
38 են: * ապա թէ ոք տգիտանայցէ, տգի-
39 տասցի: * Ուստի եղբարք, նա-
խանձեցարուք մարգարէանալ, և զխո-
40 սել չլուծօք մի արգելուք: * Լե ամ ինչ
ձեր պարկեշտութ և ըստ կարգի լինիցի: Վ.Ջ.

ԺԵ. ՅՈՒ:

1 Ցուցանեմ ձեզ եղբարք զաւետարանն
իմ, զոր աւետարանեցի ձեզ. զոր և

ընկալարուք, յոր և հաստատեալ իք։
1 * որով ասպրեցայքն. որով քանիւ առե-
ատրանեցին ձեզ՝ թէ ունիցիք. քայց ե-
3 թէ՝ ի զուր լինի հաւատացիք։ * Ո՛ի ես
ձեզ զայն նախ առանդեցի՝ զոր և ե՛ս ըն-
4 կալայ. թէ և քրիստոս մեռաւ վա՛ր մեղաց մե-
ռոց՝ ըստ գրոց. * և զի թաղեցաւ, թէ և
5 յարեաւ յաւուր երրորդի՝ ըստ գրոց. * և
6 թէ երևեցաւ Կեփայի, և ապա երկոտա-
նեանցն. * ապա երևեցաւ աւելի քան զ
հինգ հարիւր եղբարց միանգամայն.
որոց քազումք կան մինչև ցայժմ, և ոմ-
7 անք ննջեցին։ * և ապա երևեցաւ Յա-
կոբոսի, ապա առաքելոցն ամենեցուն։
8 * Յետ ակուսկ ետուց քան զամենեսեան երբեմն
9 անարդի միով՝ երևեցաւ և ինձ։ * զի ես
իսկ եմ տրտումն առաքելոց. որ չեմ իսկ
արժանի թէ կոչեցայց առաքեալ. զի հա-
10 լածեցի զեկեղեցին ՚ւոյ։ * Ի՛ւոյ շնորհօքն
՚ւոյ եմ զինչ և իցեմ. և շնորհքն նո՛ր որ ի՛ս
ինձ չէ եղեն. այլ առաւել
քան զնոսա ամենեսեան վաստակեցի. և ո՛չ ե-
11 թէ ես՝ այլ շնորհքն ՚ւոյ որ ընդ իս։ * Ի՛րդ
եթէ ես և եթէ նոքա՝ այսպէս քարոզե-
12 ցաք, և դուք այսպէս հաւատացիք։ * Ի՛
որ թէ քրիստոս քարոզեալ է, զի՛նչ ոմանք
ի ձէնջ՝ թէ յարութիւն մեռելոց չիք։
13 * Ի՛թէ յարութիւն մեռելոց չիք՝ ապա և քրիս-
14 տոս չեաւ։ * և եթէ քրիստոս չեաւ՝ ապա
ունայն

գիտալ, ընդունայն է քարոզութիւն մեր ։
15 Գտեանայն եմ և հաւատքն ձեր ։ * և գտա-
նիմք սուտ վկայք ուղ, զի վկայեցաք զՅ
Ա Կորնթ. յարոյց զքրս. զոր ոչն արդեօք յարոյց
16 եթէ մեռեալքն ոչ յառնիցեն ։ * Ապա է-
թէ մեռեալքն ոչ յառնեն՝ ապա և քս չէ
17 յարուցեալ ։ * և եթէ քս չիցէ յարու-
ցեալ, ընդունայն են հաւատքն ձեր. և
18 տակաւին ի նմին մեղս կայցէք ։ * Ապա
արդ՝ որ ննջեցինն ի քս, կորեան եր-
19 դեօք ։ * Եթէ այսու կենօքս միայն յու-
սացեալ եմք ի քս, ողորմելի եմք քան
զամենայն մարդիկ ։
20 * Այլ արդ՝ քս յարուցեալ է ի մեռե-
21 լոց՝ առաջին պտուղ ննջեցելոց. * Քանի
մարդով եղև մահ, և մարդով յարու-
22 մեռելոց ։ * Որպէս ադամն ամենեքեան
մեռանին. նոյնպէս և քրիստոս ամենեքեան
23 կեցուսցուցէ. * իւրաքանչիւր յիւրում
կարգի. նախ քս, և ապա քեանք ի
24 գալստեանն նորա. * և ապա կատարած՝
յորժամ տացէ ի ձեռս զԹագաւորութիւնն
Ա Կորնթ. ՃԹ
ասէ և հօր. յորժամ խափանեսցէ զամե
իշխանութիւնս և զամենայն պետութիւն և զզօրութիւն.
25 * Ի պարտ է նմա թագաւորել մինչև
դնիցէ զամենայն թշնամիսն ի ներքոյ ոտից իւ-
26 րոց. * յետին թշնամին խափանի՝ մահ.
և զամենայն ինչ հնազանդեաց ամենայն ի
27 ոտից նորա ։ * Այլ յորժամ ասիցէ. Թէ
հնազանդեաց է նմա ամենայն, յայտ է՝ Թէ
բաց

քսոց յայնմանէ՝ որ հնազանդեցոյց նմա
զնա ։ * Եւ յորժամ հնազանդեսցի 28
նմա ամ՝ յայնժամ և ինքն որդի հնա-
զանդեսցի այնմ, որ հնազանդեցոյց նմ
զնա. զի եղիցի ամ ամ յամի ։ * Ասա 29
թէ ոչ՝ զինչ գործիցեն որ մկրտիցինն վե
ռելոց, եթէ առհաս մեռեալք ոչ
յառնիցեն. ընդէր և մեք ձգնիմք յամ ժամ, 30
* և հանապազ մեռանիմք ։ Ի պարծանս 31
ձեր երդնում եղբարք՝ զոր ունիմ ի քս
յս ի տէր մեր ։ * Եթէ ըստ մարդոյ ի գա- 32
զանամարտի լեալ էի յԵփեսոս, զինչ
օգուտ էր ինձ՝ եթէ մեռեալք ոչ յառ
նեն ։ կերիցուք արբցուք՝ քանզի վաղիւ
մեռանիմք ։ * Մի խաբիք. ապականին 33
զբարս քաղցունս բանք չարք ։
Զի * Արթափեցարուք արդարուք՝ և մի մե- 34
ղանիջք. զի զգիտութիւն այ ոչ ունին ո
մանք ։ առ ամօթոյ ձերոյ ասեմ ։ * Այլ 35
ասիցէ ոք. զիարդ յառնեն մեռեալք՝ կամ
որովք մարմնով գայցեն ։ * Անմիտ՝ դու 36
զոր սերմանեսն, ոչ կենդանանայ՝ եթէ
ոչ մեռանիցի ։ * Եւ զոր սերմանեսն, 37
ոչ զնոյն մարմինն զոր ծնանելոցն իցէ՝ սեր
մանես, այլ հատ մերկ. եթէ ցորենոյ
իցէ՝ և եթէ այլոց սերմանեաց ։ * և ած 38
տայ նմա մարմին՝ ոպէս և կամի. և իւրա
քանչիւր սերմանեաց զիւր մարմին ։ * Ոչ 39
ամ մսակերն նոյն մարմին է, այլ՝ այլ մար-
մին

մին է մարդկան, և այլ մարմին անասնոց, այլ մարմին թռչնոց՝ և այլ մարմին ձկանց։ 40 * Եւ մարմինք երկնաւորք՝ և մարմինք երկրաւորք. այլ՝ այլ փառք երկնաւորաց՝ և այլ փառք երկրաւորաց։ 41 * այլ փառք արեգական, և այլ փառք լուսնի, և այլ փառք աստեղաց. և աստղ 42 քան զաստղ առաւել է փառօք։ * Այնպէս և յարուցիմ մեռելոց. սերմանի ապականութեամբ՝ և յառնէ առանց ապականութեան։ 43 Նուաճ. * սերմանի անարգութեամբ՝ և յառնէ փառօք. սերմանի տկարութեամբ՝ և յառնէ զօրութեամբ. 44 * սերմանի մարմին շնչաւոր՝ և յառնէ մարմին հոգեւոր. եթէ կայ մարմին շնչաւոր, կայ և հոգեւոր։ 45 * Այսպէս և գրեալ է, եղև մարդն առաջին Ադամ՝ ի շունչ կենդանի. երկրորդ Ադամ՝ ի հոգի կենդանարար։ 46 * քայց ոչ նախ հոգեւորն. այլ շնչաւորն, և ապա 47 հոգեւորն։ * Առաջին մարդն յերկրէ՝ հողեղէն. իսկ երկրորդ մարդն տէր՝ յերկնից։ 48 * Որպիսի հողեղէնն, նոյնպէս և հողեղէնքն, և որպիսի երկնաւորն՝ նոյնպէս և երկնաւորքն։ 49 * Եւ որպէս զգեցաք զպատկեր հողեղինին. զգեցցուք և զպատկեր երկնաւորին։

50 * Այլ զայս ասեմ ընդդէմ՝ եղբարք, եթէ մարմին և արիւն զարքայութիւնն աստուծոյ ոչ կարեն ժառանգել. և ոչ ապականութիւն զանապականութիւն ժառանգէ։ 51 * Դարձ՝ խոր-

հուրդ

հրաւիրէ մի ասեմ ձեզ. ամենևին ննջէ
ցուք, այլ նոյն ամենևին նորոգեսցուք։
52 * Յանկարծակի յարեան թօթափիլ՝ ի
փոշոյ յետին. քանզի փոշոյ հարիանն, և
ձեռեալք յարիցեն առանց ապականու-
թեան, և մեք նորոգեսցուք։ * Օ՛ի պարտ
53 է ապականութեամս այսմիկ զգենուլ զա-
նապականութիւն, և մահկանացուիս այս-
54 միկ զգենուլ զանմահութիւն։ * Ա՛յլ յոր
ժամ մահկանացուս այս զգեցցի զան-
մահութիւն, և ապականութիւնս զանապական-
նուիւ, յայնժամ եղիցի բանն՝ որ գրե-
ցաւ. ընկլաւ մահ՝ ի յաղթութիւն։
55 * Ո՞ւր է մահ յաղթութիւնդ. ո՞ւր դժոխք
56 խայթոց քո։ * Խայթոց մահու մեղք են,
57 և զօրութիւն մեղաց օրէնք։ * Ա՛յլ շնորհք
ասէ՝ որ ետ մեզ զյաղթութիւն՝ ի ձեռն տեա-
ՏԱՐ մերոյ Յիսի քրիստոսի։
58 * Ա՛յսուհետև եղբարք իմ սիրելիք,
հաստատուն եղերուք, անշարժ կացէք,
առաւել լերուք՝ ի գործս տեառն յաւէտ ժամ.
գիտասջիք՝ զի վաստակն ձեր ոչ են ընդ-
ունայն առաջի տեառն։

ԿՈՐ. Ա.

1 Ա՛յլ վասն հաւաքմանն որ՝ ի սուրբսն է, ոպէս
պատուիրեաց եւ ես եկեղեցեացն գա-
ղատացւոց՝ նոյնպէս և դուք առնիջիք։
2 * Ի՛ միում շաբաթուն միանգամ թե-
րաստանչիւրոյ՝ ի ձեզ անձին խնայեսցէ
զան-

3 պանձեսցէ՝ որ լինչ և յաջողեսցի: * Օ՛ն
ամի յորժամ գայցեմ, յայնժամ հաշիւք
լինիցին: այլ յորժամ եկիցէ՝ զոր միան-
գամ ընտրեցեալք թղթոյն, զնա առաքե-
4 ցից տանել զշնորհսն ձեր յԵրէմ: * Եւ ապա
ինձ ածիցէ և ինձ երթալ՝ ընդ ես երթ-
5 ալիցեմն: * Եւ յայլ եկիցս առ ձեզ՝ յորժամ
ի մակեդոնիա անցանիցեմ: քանզի ի մա-
6 կեդոնիա անցանիցեմ: * գայցեմ ի քեզ
ընդ, առ ձեզ միացից՝ և կամ ձմերե-
ցից. զի և դուք յառաջարկիցէք զիս՝ ուր
7 և երթալոցն եմ: * Օ՛ի ոչ կամիմ զձեզ
այժմ ի հարկանցի տեսանել. այլ ու-
նիմ ժամանակ լինչ առնել առ ձեզ, ե-
8 թէ շնորհ հրամայեսցէ: * Եւ այց այժմ լի-
9 նիմ Երեսոս մինչև ցպենտեկոստէ. * զի
դուռն բացեալ է ինձ մեծ և կարևոր,
10 և հակառակորդք բազմ են: * Եւ ոդ՝ ե-
թէ եկեսցէ տիմոթեոս՝ տեսջիք զի առա-
ներկիւղ լինիցի առ ձեզ. զի զգործ տէ-
11 ր գործէ՝ ոչ և ես: * մի ոք զնա անար-
նեսցէ: և յառաջարկեսջիք զնա խաղաղու-
թիւ՝ զի եկեսցէ առ իս. քանզի ակն ու-
նիմ նմա եղբարբք հանդերձ:
12 * Եւ վասն ապողոսի եղբօր՝ յոյժ աղաչե-
ցի զնա՝ զի գնա՝ զի եկեսցէ առ ձեզ եղբարբք
հանդերձ. և արդեօք ոչ էին կամք զի
այժմ եկեսցէ. այլ եկեսցէ յորժամ և
13 պատահեսցի: * Խոկեցէք՝ հաստատուն
կացէք ի հաւատս. ժրաջանութիւք, զօրա-

ցարծուք : * Եամ ինչ ձեր սիրով լինիցի : 14
* Ընդհեմ զձեզ եղբարք՝ գիտիք զըն- 15
տունն ստեփանեայ և փորտունատեայ՝
որ են պտուղ աքայեցւոց, և ի պաշտօն
սրբոցն կարգեցին զանձինս : * զի և դուք 16
հնազանդ լինիցիք այնպիսեացն. և եամի՝
որ գործակից եղէ և վաստակաւից : * Ու- 17
րախ եղէ ի գալ ստեփանեայ և փորտու-
նատեայ և աքայիկոսի, զի զձեր պա-
կասութիւն նոքա լցին. * քանզի հանգու- 18
ցին զոգի իմ՝ և զձեր. ածէք ծանիջիք
զայնպիսիսն : * Ողջոյն տան ձեզ եկեղ- 19
եցիքն ասիացւոց : ողջոյն շատ տան ձեզ
ի տէր՝ ակուիղաս, և պրիսկիղա՝ հան-
դերձ առանին եկեղեցեաւն իւրեանց :
* Ողջոյն տան ձեզ եղբարք ամենեքեան : 20
Ողջոյն տուք միմեանց ի համբոյր սըր-
բութե : * Ողջոյնդ այդ՝ իմոյ ձեռին պօ- 21
ղոսի է : * Եթէ ոք ոչ սիրէ զտէր յս, է 22
կիցի նզովեալ՝ մարանաթայ : * Շնորհք 23
տէր մերոյ յսի քրսի ընդ ձեզ. * և սէրն իմ. 24
ընդ ամենեսեան ձեզ ի քրսի յս. ամէն :

Ա՛ռ կորնթացիս առաջին նամակն՝ գրեցաւ ի
ֆեղիպեայ, ի յետն ստեփանեայ և փորտունատ
պեայ և ատայիկոսի :

ԹՈՒՂԹ ՊՕՂՈՍԻ ԱՌՔԵԼՈՅ ԱՒՐԱՐԱՆՔՆ ԵՐԿՐՈՐԴ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

1 ՕՂՈՍ ԱՌՔԵԼԱՒՐԱՆՔ ~~~ յեի քեի կամօքն ՏԵՅ, և տևմե~~ ~~~ թիոս եղբայր. եկեղեցւոյդ ՏԵՅ ոչ ի կորնթոս՝ սրբօվքդ ամենեքեան՝ որ են յՅԱՄ կողմանս ա-
2 բայեցւոց։ * Շնորհք ընդ ձեզ և խաղաղութիւն յՅՈՅ հօրէ մերմէ՝ և ի տեառնէ յիսուսէ
3 քրիստոսէ։ * Օրհնեալ է Աստուած և հայր տեառն մերոյ յիսուքրիստոսի. հայր գթութեան, և Աստուած
4 մխիթարութեան. * որ մխիթարէն զմեզ յՅԱՄ նեղութիւնս մեր. առ ի կարօղ լինել մեզ մխիթարել զայնոսիկ՝ որ յՅԱՄ նեղութիւնս իցեն, մխիթարութեամբն՝ որով
5 մեք մխիթարիմք յՅՈՅ։ * Օր ոյր առատ ևբան չարչարանքն քրիստոսի ի մեզ. նոյնպես և ի ձեռն քրիստոսի առատ լիցի և մխիթա-
6 րութիւնս մեր։ * Օր եթէ նեղիմք, վասն ձերոյ մխիթարութեան և փրկութեան, և եթէ մխիթարիմք, վասն ձերոյ մխիթարութեան և փրկութեան, որ յաջողեաւն ի համբերութեան

նո-

նոյնին չարչարանացդ, զոր և մեքն չարչա-
րիմք. * և յոյսն մեր հաստատուն է վա- 7
ձեր. քզի գիտեմք՝ եթէ ոնդ կցորդ եմք
չարչարանացն, նոյնպէս և մխիթարու-
թեանն: * Վասնզի ոչ կամիմ տգիտս լի- 8
նել ձեզ եղբարք՝ ըզ նեղուցեն մերոյ ե-
ղելոյ յասիա. զի առաւել քան զկար մեր
ծանրացաք, մինչև անյոյս լինել մեզ և
ի կենացս: * Այլ անձամբ յանձինս ելիցիս 9
մահու ընկալաք. զի մի յանձինս ապաս-
տանիցիմք՝ այլ յԱստ՝ որ յարուցանէ զմե-
ռեալս. * որ յայնպիսի մահու՞ճանէ 10
փրկեաց զմեզ՝ և փրկեսցէ. * քզի յու- 11
սացեալեմք, եթէ տակաւին փրկեսցէ
օգնականութեամբ աղօթից ձերոց վա՞ր մեր:
Օ՞ի ի քառմադեմ ընդհատացն՝ որ ի մեզ,
բարեմտօք յանձնախեսցեն զսոհմուէքն վա՞ր մեր:
ԺԲ. * Վասնզիպարծանք մեր այս են. վկայ 12
ուղիղ մտաց ձերոց. զի սրբութեամբ և աստու-
դութեամբ այլ, և ոչ մարմնեղէն իմաստութեամբ,
այլ շնորհօքն Աստուծոյ շրջեցաք յաշխարհի.
մանաւանդ առաւել առ ձեզ: * Վասնզի ոչ 13
եթէ այլազգի ինչ գրեմք առ ձեզ, այլ
զոր ընթեռնուցուքն՝ և դիտակ լինիցիք.
քանզի յուսամ՝ եթէ մինչև ի վախճան
դիտիցիք. * ոնդ և խնդրամուտ եղիք մեզ 14
փոքր ի շատէ: զի պարծանք ձեր եմք,
ոնդ և դուք մեր յաւուրն Տեառն մերոյ Յի-
սուսի: * Եւ յայս ապաստան կամէի նախ 15
առ ձեզ գալ, զի դուք կրկին շնորհս ըն-

16 դումնիցիւք. * և՚ի ձէնջ երթալ՚ի մահե-
դոնիա. և դարձեալ՚ի մահեդոնիայ
գալ առ ձեզ. և՚ի ձէնջ յուդաստանի
17 հրեաստան: * Ուստ եւթէ զայս խորհե-
ցայ՝ միթէ թեւթևութեաւ ինչ գնացի. և
կամ զոր խորհիմն՝ ըստ մարմնոյ ինչ խոր-
հիմիմ, այլ կայ եղիցի յինէն կոզմանէ,
18 այո՝ այո, և ոչն՝ ոչ: * Հաւատարիմ է
ած, զի բանն մեր որ առ ձեզ եհաս՝ ոչ
19 է այո, և ոչ: * Որանզի որդին ած յիսուս,
որ՚ի ձեզ մեօք քարոզեցաւ, ինեւ և սի-
լուանոսիւ և տիմոթէոսիւ, ոչ եղև այո և
20 ոչ. այլ այոն՚ի նմանին եղև: * Զի որչափ
աւետիքն ած են՝ ի նմ այոն. վասն որոյ և
21 նովքին ամենեան մեօք՚ի փառս ած: * Այլ
որ հաստատեացն զմեզ ձեօք հանդերձ
22 ՚ի քս, և որ օծ զմեզ, ած է. * որ և կնքե-
քեաց զմեզ, ևետ զաւհաւատչեայ հոգ-
ւոյն՚ի սիրտս մեր:
23 * Այլ ես վկայ զած կոչեմ անձին իմոյ. Ի՚ չ
զի վասն խնայելոյ՚ի ձեզ՝ ոչ ևս եկի՚ի
կորնթոս. զի ոչ եթէ տիրեմք ձեզ հա-
ւատովքս՝ այլ գործակից եմք ընդ հաց-
ձերոց. քանզի հաւատովք հաստատեալ
կայք:

Գ.Ի: Ե:

1 Եայց զայս եւթէ ընտրեցի՝ զի մի միւս-
անգամ տրտմութեաւ եկից առ ձեզ:
2 * Ո՚ի եթէ ես տրտմեցուցանեմ զձեզ.
և

և ոմն է՝ որ ուրախ առնիցէ զիս, եթէ ոչ
որ տրտմիցին յինէն։ * Եւ զայս գի գրե-
ցի՝ զի մի յորժամ գայցեմ տրտմուն ինչ
կրիցեմ, ուստի արժան լոյծ լինիմ ուրախ
լինել. յուսացեալ եմ՝ ի ձեզ ամենեքեան,
զի իմ ուրախութիւն՝ ձեր ամենեցուն է։
* Ո՛ի՛ ի բազմ վշտաց՝ և ի նեղութենէ սրտի
գրեցի առ ձեզ բազմ արտասուօք. ոչ զի
տրտմեսջիք, այլ զի զսէրն իմ գիտասջիք
ջիք, որ ունիմ առաւել եւս առ ձեզ։
* Եպա եթէ ոք տրտմեցոյց՝ ոչ եթէ զիս
տրտմեցոյց՝ այլ փոքր ի շատէ, զի մի
ծանրասցայց ամենեցուն ձեզ։ * Ընդ սուտ
այնպիսւոյն պատուհասն այն՝ որ ի բազ-
մաց անտի է։ * Եւ յոյժ ևս նմին հա-
կառակ՝ մանաւանդ շնորհել ձեզ նմա՝ և
մխիթարել. զի մի յոյժ առաւել տրտմու-
ընկղմեսցի այնպիսին։ * Վասն որոյ աղա-
չեմ զձեզ հաստատել ի նա զսէրն։ * Վասն
այնորիկ և գրեցի. զի գիտասցեմ զձեզ՝ եթէ յամենայնի հնազանդ իցէք։ * Ո՛ի
եթէ ումեք շնորհիցէք՝ և ես. քանզի և
ես եթէ շնորհիցեմ, զոր ինչ շնորհիցեմն՝
վասն ձեր ի դէմս քրիստոսի։ * զի մի ողկոյզիմք
ի սատանայէ. քանզի չեմք ինչ անտեղեակ խորհրդոցն նորա։
Գ.Ա * Եւ երբեմն հասի ես ի տրուադա յա-
ւետարանն քրիստոսի, և դուռն բաց եր ինձ
ի տէր, * ոչ եւտու հանդիստ հոգւոյ իմ
մոյն. զի ոչ գտի ես անդ զտիտոս զեղ-
բայր

քանզի իմ. այլ հրամայեալ է ինձ հօրն՝ զի
14 ասացի ի մահկանացուիս։ * Ա՚այլ այժմ ընդէ՞ր
որ յայսմ հանդերձ հարկանեմ զմինչ ի քեզ
եմ, և զհօտ զխոստացեալն ինձ յայսմանէ
15 առնեմ մեօք յաւմ առեղիս. * զի հօտ անուանի
եմք քրիստոս՝ ի մէջ փրկելոցն՝ և ի
16 մէջ կորուսեալոցն. * ոմանոց հօտ՝ մահ
ուծանել ի մահ, և ոմանց հօտ՝ կենդանու
թիւն ի կեանս. և սուրբ այս ո՞ քաւական ի
17 կ՚ե։ * Վասն զի այնքան եմք իբրև զայլեսն, որ
վաճառականն լինին բանին այս. այլ իբրև
ի հաստատուէ, այլ իբրև կայ առաջի
այ ի քո խոսիմք։

Գլ. Ա.

1 Վկանիմք այսուհետև վերստին զան
ձինս ընծայեցուցանել. քանզի և
ոչ սիտոյ էին մեզ, ոչ ոմանց թուղթք
2 ընծայուեաւ ձեզ, կամ՚ի ձէնջ։ * Ա՚այլ
թուղթք մեր դուք էք. գրեալ՚ի սիրտս
մեր, ծանուցեալ և ընթերցեալ կայմ
3 մարդկանէ. * յայտնեալք՝ զի էք թուղթք
քրիստոսի, պաշտեցեալ՚ի մէնջ. և գրեալ՝
ոչ մրով, այլ հոգւովն այ կենդանւոյ.
ոչ՚ի տախտակս քարեղէնս, այլ՚ի տախ
տակս սրտի մարմնեղէնս։
4 * Յոյս ևս այսպիսի ունիմք՚ի ձեռն քրիս-
5 տոս առ այ. * իբր ոչ եթէ անձամբ քաւա
կան եմք խորհել ինչ իբրև՚ի մէնջ. այլ
6 քաւականութիւնն մեր յայմ է. * որ և քա

ականա արար զմեզ՝ պաշտօնեայս նորոց
կտակարանացս՝ ոչ գրով, այլ Հոգւով.
զի գիրն սպանանէ, այլ Հոգին կեցու-
ցանէ : * Օ՛ի եթէ պաշտօնն մահու 7
գրով դրոշմեալ՝ ի տախտակսն քարեղէն
նըս՝ եղև փառաւք, զի մի կարասցեն հայել
որդիքն Իսրայէլեացն մովսէսի՝ վ՛ա փառաւ
երեսաց նը՛, որ խափանելոյն էր. * որ- 8
չափ ևս առաւել պաշտօն Հոգւոյն եղիւ
ցի փառաւք : * Օ՛ի եթէ պաշտօն դատա- 9
պարտուե փառաւք էր, որչափ ևս առաւել
պաշտօն արդարութե՛ն փառաւք : * Քանզի 10
ոչ եթէ փառաւորի փառաւորե՛ն յայսմ
մասին, վ՛ա առաւելութե՛ փառացն : * Օ՛ի 11
եթէ որ խափանելոյն էր՝ այն փառաւք
էր, որչափ ևս առաւել՝ որ կայելոյն է՝ փա-
ռաւք կայէ : * Վ՛ա արդ՝ զի ունիմք այսպի- 12
սի յոյս, բազմ համարձակութե՛ վարեմ-
ցո՛ւք. * և ո՛չ ոպէ մովսէս արկանէր քող 13
ի վե՛ր երեսաց իւրոց, վ՛ա չկայելոյ որո-
ւոյն էր ի վախձան խափանելոյն :
* Այլ կուրացան միտք նո՛ց. քանզի մինչև 14
ցայսօր ժամն՝ նոյն քող ձգեալ կայ ի վե՛ր ըն-
թերցուածոյ հին կտակարանացն. և ո՛չ
վերանայ, զի քրիստո՛ս խափանելոյ է : * Այլ 15
մինչև ցայսօր՝ յորժամ ընթեռնուն զմով-
սէս, նոյն առաքաստ կայ ի վե՛ր սրտից նո՛ց.
* այլ յորժամ դարձցին առ տէր, ապա 16
վերասցի առաքաստն : * Օ՛ի տէր Հոգին 17
է. ուր Հոգի տէն է, անդ ազատութի՛ն
է : Եւ

18 * Ա՛հայց մեր ամենեցուն բացաւ երեսօք զփառսն տեառն՝ եւ յերկրէ ընդ հայելի տեսանել՝ ի նոյն պատկեր նորոգիմք փառաց ի փառս, ոգի եւ ի տէն Հոգւոյ։

Գ.Ի. Գ.

1 Վասն այսորիկ ունիմք զպաշտօնս զայս՝ ո՛ւ ողորմեցաք, եւ ոչ ձանձրանամք. * այլ հրաժարեցաք ի գաղտնեաց ամօթոյն. զի մի գնասցուք խորամանկութ, եւ մի նենգեսցուք զբանն Աստուծոյ. այլ յայտնութեամբ ճշմարտութեն ընծայեցուսցուք զանձինս մեր առ ամ միտս մարդկան առաջի Աստուծոյ։ * Ա՛պա թէ եւ ծածկեալ աւետարանն մեր, ի մեղս կորուսելոցն է ծածկեալ. * որոց աստուածս այսմ աշխարհիս այսորիկ կուրացոյց զմիտս անհաւատից, զի մի ծագեսցէ ի նոսա լուսաւորութիւն աւետարանին փառացն քրիստոսի. որ է պատկեր անեռելութենին Աստուծոյ։ * Ո՛չ զանձինս քարոզեմք, այլ զՅ՛ս քրիստոս զՏէր. եւ զմեզ ծառայս ձեր վասն քրիստոսի։ * Ո՛ւ ասաց ի խաւարէն լոյս ծագել. որ եւ ծագեաց ի սիրտս մեր, ի լուսաւորութիւն գիտութե փառացն Աստուծոյ ի դէմս յերեսաց Յ՛ս քրիստոսի։ * Ա՛յլ ունիմք զգանձս զայս յամանս խեցեղէնս. զի սուսերութիւն զօրութենն լիցի յԱ՛ստուծոյ, եւ ոչ ի մէնջ։ * Յամենայնի նեղեալք՝ այլ ոչ նուաճեալք. հարօտեալք՝ այլ ոչ

ոչ տարակուսեալք. * Հալածեալք՝ այլ 9
ոչ լքեալք. յաղաղարեալք՝ այլ ոչ տատա-
կեալք. * յամ ժամ զմահն յիւր ի մարմ 10
նին մեր կրեսցուք՝ զի և կեանքն յիւր ի
մարմնին մեր յայտնեսցին: * Քանզի 11
միշտ մեք՝ որ կենդանիքս եմք, ի մահ
մատնիմք վասն յիւր. զի և կեանքն յիւր
յայտնի լինիցի ի մահկանացու մարմնիս
մեր: * Այսուհետև մահ ի մեզ գործ 12
նայ, և կեանք ի ձեզ: * Եդի՝ ունիմք
զնոյն հոգի հաւատոյ. ոնց և գրեալ է.
հաւատացի՝ վասն որոյ և խօսեցայ. և մեք
հաւատամք՝ վասն որոյ և խօսիմք նմա: 13
* Ո այս գիտեմք՝ եթէ որ յարոյցն զՅ, 14
և զմեզ ընդ յիւր յարուսցէ՝ և յանդիման
կացուսցէ ձեօք հանդերձ. * քանզի ամ 15
ենայն որ ձեր է. զի շնորհքն յաճախեալք
ի բազմաց ի գոհութիւն անտի՝ առաւելեց
ցին ի փառս նորա: * Վասն որոյ և ոչ ձանձ 16
րանամք. այլ թէպէտ և արտաքինն մեր
ցրտես մեր ապականի, այլ ներքինն մերդն
մեր նորոգի օր ըստ օրէ: * Ո՛վ առաջա 17
նայն յաճախութիւն թեթեւ ներգուեաս մե
ծութեան՝ ի յաւիտենականն առաւելութիւն,
զմեծութիւնն փառացն գործէ ի մեզ:
* Քանզի ոչ գիտեմք զերևելիսս՝ այլ 18
զաներևոյթսն. զի երևելիքս առժամանա
կակից են, և աներևոյթքն յաւիտենա
կանք:

Գ. Ի:

ԳԼ. Ա.

1 Պաւղոս կոչեցեալ առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի կամաւք Աստուծոյ, եւ Սոսթենէս եղբայր,
2 եկեղեցւոյն Աստուծոյ որ է ի Կորնթոս, սրբեալ ի Քրիստոս Յիսուս, կոչեցեալ սուրբ, հանդերձ ամենայն որ կոչեն զանուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ամենայն տեղի, Տեառն նոցա եւ մերոյ:
3 Շնորհք ձեզ եւ խաղաղութիւն ի Տեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ:
4 Շնորհակալ եղէց Աստուծոյ միշտ վասն ձեր, վասն շնորհացն Աստուծոյ որ տուաւ ձեզ ի Քրիստոս Յիսուս,
5 զի մահկանացուս ի հնոցս անտի: Զի որ յաջողէն մեզ ի սոյն ամ է, ոչ եւս մեզ զատհատատեայ հոգւոյն:
6 Զի՝ համարձակութիւնք յայմ ժամ, եւ գիտեմ զի եղիցի արդեամբ ի մարմնի
7 աստ՝ օտարանալոցդ ի տնէ: Զի հաւատովք
8 տալք գնալոցդ՝ եւ ոչ կարծեօք: Զի հաստատեալ համարձակութիւնք՝ եւ առաւել ևս հաճեալ եմք
9 ելանել ի մարմնոյ աստի՝ եւ մտանել առ Տէր: Վասն որոյ եւ առաւոտանամք, զի
10 եղեալ յաստիցեմք՝ եւ եղեալ եւանիցեմք՝ հաճոյ նմա լինել: Զի ամենեքեան յոմն մեզ յանդիման լինել կայ առաջի
11 Քրիստոսի՝ զոր ինչ գործեաց յմարմնի՝ կամ բարի, կամ եղեալ:

կան ինչ միտս հաձեմք. սակայն առաջի
այ յայտնեցից եմք. քայց ես յուսամ և
'ի ձեր միտս յայտնի լինել: * Եթէ ոչ ե- 11
թէ միւսանգամ զանձինս ինչ ընծայե-
ցուցանեմք ձեզ, այլ պատճառս տամք
ձեզ պարծանաց վասն մեր. զի ունիցիք տա-
այնոսիկ՝ որ առ աչս պարծիցին, և ոչ
արտիւք: * Օ՛ի եթէ առանցաք ինչ՝ այն 13
ոյ է. և եթէ զպաստանամք՝ այն ձեր է:
* Օ՛ի սէրն քրիստոսի ստիպէ զմեզ քննել զայս. 14
զի եթէ մին վասն ամենեցուն մե-
ռաւ, ապա ուրեմն ամենեքեան մեռեալ
եին. * և 'ի վե՛ր ամենեցուն մեռաւ, զի 15
որ կենդանիքն ոչ՝ ևս՝ ինքեանց իցեն
կենդանիք, այլ նմա՝ որ 'ի վե՛ր նոցա
մեռաւ, և յարեաւ: * Վասն որոյ մեք 16
ոչ ումեք ոչ ինչ մարմնով. զի եթէպէտ և
գիտէաք մարմնով զՔ՝ս, այլ արդ ոչ ևս
նոյնպէս գիտեմք: * Վասն եթէ ոք՝ 'ի 17
քս՝ նոր արարած իցէ. զի հինն անց, և
արդ նոր եղև ամենայն: * Վասն ամ 18
որ հաշտեցոյցն զմեզ ընդ ինքն 'ի ձեռն քրիստոսի.
և ետ մեզ զպաշտօնն հաշտութեան:
* Վասն ամ էր՝ քրիստոս զաշխարհս հաշ- 19
տեցուցանել ընդ ինքն, և չհամարել նոցա
զմեղս իւրեանց, և եդ 'ի մեզ զբանն
հաշտութեան: * Վասն՝ վասն քրիստոսի պատգա- 20
մաւորիմք՝ ոպէս և ամ բարեխօսութեամբ մեօք:
աղաչեմք վասն քրիստոսի՝ հաշտեցարուք ընդ ամ:
* Օ՛ի զայն՝ որ ոչն գիտեր զմեղս, վասն 21

մեր

մեր մեզ արար · զի մեք եղիցուք նոքա
արդարութիւն ի նմա ։

ՊՍԱԼՄՈՍ ՂԸ ։

1 Պորձակից եմք ձեր՝ և ապրեմք . մի
ընդունայն զկնորհան ի նմա ընդունել
2 ձեզ . * զի ի ժամանակի ընդունելուն՝
ասէ , լսեայ քեզ , և յաւուրս փրկութե-
օգնեցի քեզ ։ Հասաստիկ ժամանակ ըն-
3 ունելի . ահա օր փրկութե ։ * Ոչ ի և մի
իւիք տայցէք պատճառս , զի մի արա-
4 տեսցի պաշտօնն . * այլ յամենայն ընծայե-
ցուցիք զանձինս ձեր իբրև զպաշտօնեայս
ի՝ համբերութե բազմաւ՝ ի նեղութիս՝ ի
5 վիշտս՝ ի չարչարանս , * ի դանդ՝ ի բանտս
՝ի խռովմունս յաշխատութիս՝ ի հսկմունս՝ ի
6 պահս , * ի սրբութե՝ ի գիտութե յերկայն-
մտութե՝ ի քաղցրութե՝ ի հոգի սրբ , ի սէր
7 առանց կեղծաւորութե , * ի բանս ճշմար-
տութե , ի զօրութե աստ . վէմ գինուն արդա-
8 րութե որ ընդ աջմէն և ընդ ահեկէն է . * փա-
ռօք և անարգութե , դուժութիւ և պարտա-
9 բանօք , իբրև մոլորք՝ և ճշմարիտք . * իբ-
րև անծանօթք՝ և ծանուցեալք . իբրև
մահկանացուք՝ և ահաւասիկ կենդանի
եմք . իբրև խրատեալք՝ և ոչ մահատար-
10 տեալք . * իբրև տրտմեալք , և միշտ
պազ ուրախ եմք . իբրև տնանկք՝ և բազ-
մութիւն մեծացուցանեմք . իբրև ոչինչ ու-
11 նելով , և զամ ինչ ունելով , * Կորնթա-

մեր բացեալ են առ ձեզ՝ հմտութեամբ. և
սիրտք մեր ընդարձակեալք։ * Ոչինչ 12
նեղիք՝ ի մեզ՝ բայց նեղիք՝ ի դուրս ձեր
նեղիցիք։ * այլ՝ զնոյն հատուցումն (եթէ 13
րև իբրև որդեակս ունիմ. ընդարձակիեայք
րուք և դուք, * և մի լինիք լծակիցք ան- 14
հաւատից. քանզի զինչ հաղորդութիւն է
արդարութեան և անօրէնութեան. և կամ զինչ
հաւասարութիւն է լուսոյ ընդ խաւարի. * և 15
կամ զինչ միաբանութիւն է քրիստոսի ընդ բելիա-
լայ. կամ զինչ բաժին հաւատացելոյ ընդ անհաւատից։ 16
* կամ զինչ համանուէն է տաճարի ընդ կռոց։ Քա-
նզի դուք տաճար էք կենդանւոյ Աստուծոյ. որպէս
ասաց Աստուած, թէ բնակեցայց՝ ի նոսա,
և գնայցի՝ ի նոսա. և եղէց նոցա Աստուած, և նո- 17
քա եղիցին իմ ժողովրդեանք։ * Վասն որոյ
ելէք՝ ի միջոց նոցա և մեկնեցարուք, ասէ
Տէր. և՝ ի սիրտս մի՛ մերձենայք։ * և ես 18
ընդունելոյց զձեզ. և ես եղէց ձեզ՝ ի հայր,
և դուք եղիջիք ինձ յուստերս և՝ ի դստե-
րս, ասէ Տէր ամենակալ։

Գ.Ի.Ա.

Զայս որովհետև զայս աւետիս ունիմք 1
սիրելիք, սրբեսցուք զանձինս մեր
յամէն պղծութենէ մարմնոյ և հոգւոյ. կա-
տարեսցուք զսրբութիւն ահիւն Աստուծոյ։ * Ձա- 2
մեզ, զի ոչ ումեք մեղաք, և ոչ
զոք եղծաք, և ոչ զոք վնասեցաք։ * Ոչ 3
եմ

եթէ՝ ի դատաստանուն ինչ ասեմ. քանզի
յառաջ իսկ ասացի, եթէ՝ ի սրտի մե-
ծումկամք՝ ի կեանս և՝ ի մեռանել ընդ ձեզ։ 4 * Համարձակութիւն ինձ առ ձեզ. բազում պարծանք են ինձ վասն ձեր. լի եմ մխիթարութեամբ. առաւելեալ եմ ուրախութեամբ յամենայն նեղութիւնս մեր։ 5 * Քանզի եթէ եկն ի Մակեդոնիա, ոչ միում իրիք հանդիստ ետու մարմնոյ մերում, այլ յամենայնի նեղեալք. զուրս պատերազմունք՝ և՝ ի ներքոյ ահիւ իրիք։ 6 * Այլ որ մխիթարէն զխոնարհս, մխիթարեաց զմեզ ասծ՝ ի գալստեանն տիտոսի։ 7 ոչ միայն՝ ի գալստեան նորա. այլև՝ ի մխիթարութենէն՝ զոր մխիթարեցաւ ընդ ձեզ, ի պատմել մեզ զանձկութիւն ձեր՝ զողբութիւն ձեր՝ զնախանձն ձեր վասն իմ, մինչ առաւել ուրախ լինել ինձ։ 8 * Զի եթէ և տրտմեցուցի զձեզ թղթովն՝ ոչ զղջանամ, թէպէտ և զղջացեալ էի. քանզի տեսանեմ՝ զի թուղթն այն թէ և առ ժամանակ մի տրտմեցոյց զձեզ։ 9 * արդ ուրախ եմ, ոչ զի տրտմիցիք՝ այլ զի յապաշխարութիւն տրտմեցարուք. քանզի տրտմեցարուք ըստ ասծոյ, զի մի իրիք զրկիցիք ի մէնջ։ 10 * Զի որ ըստ ասծոյ տրտմութիւն է, առաջնահարուի՝ ի փրկութիւն առանց զղջանալոյ գործէ. իսկ աշխարհի տրտմութիւն մահ գործէ։ 11 * Արդ՝ նայեցէք իսկ որ ըստ ասծոյ տրտմեցարուք, ծնցուի՞ նոցա վասն

դործեաց ՚ի ձեզ, կամ աղերս կամ առաւ
կամ երկիւղ կամ անձուկ կամ նախանձ
կամ վրէժխնդրութիւն. քանզի յամենի ըն-
ծայեցուսիք զանձինս ձեր՝ սքես լինել յի-
րիդ յայդմիկ։ * Ոչ ասեմ՝ թէ ի դրե- 11
ցի եմ առ ձեզ, ոչ վասն այնորիկ որ զըր-
կեացն, և ոչ վասն այնորիկ որ զրկեցաւն.
այլ վասն յայտնի լինելոյ փութոյն ձերոյ
որ վասն մեր՝ առ ձեզ առաջին ինչ. * Ա- 13
սեմ այնորիկ մխիթարեալ եմք ՚ի վերայ մխիթա-
րութեանն մերոյ. առաւել ևս խնդացաք
՚ի վերայ խնդութեանն տիտոսի. քանզի հան-
գուցեալ էր հոգի նորա ՚ի ձէնջ ամենե-
սեանց։ * Զի եթէ և պարծեցայ առ նմա 14
վասն ձեր՝ ոչ ամաչեցի. այլ որպէս զամե-
նայնս ճշմարտութիւն խօսեցաք ընդ ձեզ, նոյնպէս և
պարծանքն մեր առ տիտոսի ճշմարիտ ե-
ղեն։ * Եւ սիրտ նորա առաւել ևս 15
ունի ՚ի ձեզ. զերկիւղ հնազանդութեան ձերոյ զա-
մենեցունն զձեր ընդունելով, թէ որ-
պէս ահիւ և դողութիւբ ընկալարուք զնա։
* Ցու արդ՝ ուրախ եմ. զի յամենի համան- 16
ձակ եմ առ ձեզ։

Գ. Ա.

Ծանուցանեմ ձեզ Եղբարք զշնորհսն որ 1
տուեալ են եկեղեցեաց մակե-
դոնացւոց. * զի ի մեծ հանդիսիւն նե- 2
ղութեան առաւելութիւն խնդութեանն նոցա, և ծանր
աղքատութիւն նոցա, առաւել եղև ՚ի մե-

ծու-

3 ծուխի առաստուե նոյ • * զի ըս կարի նոյ
4 վկայեմ, և աւելի քան զկար • * ինքնուս-
համ բնիլ առաչնոյք աղաչելին զընդունման,
և զհաղորդուեն պաշտաման որ ի սրբեան
5 տալ ցմեզ ։ * Ա՛չ որչափ ակն ունեցաք,
այլ և զանձինս ևս ետուն, նախ ծեն և
6 ապա մեզ կամօքն ծոյ • * աղաչել զմի-
տոս՝ զի ոնձ սկսաւն յառաջագոյն, նոյն-
սէն և կատարեսցէ՛ ի ձեզ և զայդ ևս
7 շնորհս ։ * Ա՛յլ ոնձ յաճախ առաւելեալ հա
ւատովք՝ և բանիւ և գիտութեբ և ամե
փութով, և որ՛ ի մէնջ՝ ի ձեզ սիրն է, զի
և յայդմ ևս շնորհն առաւել լինիցի ։
8 * Ա՛չ ոնձ հրամանաւ ասեմ • այլ վա
այլոց փութով, և վ՛ն ձերոյ սիրոյ՝ զմտերը
9 մութիդ փորձեմ ։ * Գիտէք շնորհն
շնորհսն ծեն մերոյ յիսս քսի • զի վ՛ն ձեր
աղքատացաւ՝ որ մեծատունն էր, զի դուք
10 ծնիլ աղքատութեն ոնձ ծառիլբ ։ * Ա՛ս խրատ
ոնձ յայտնիկ տամ • զի այն իսկ օգտի ձեզ
է • որք ոչ միայն զառնելն՝ այլ և զկամելն
յառաջագոյն սկսայք՝ ի հերուն հետէ ։
11 * Ա՛յդ արդ և զառնելն իսկ կատարել
ցէք • զի ոնձ յօժարութէնն՝ ի կատարել
12 նոյնպէս և առնելն ըստ գոյնն ։ * Ո՛ր ե
թէ յօժարութէնն առաջի կայ, ըստ գոյնն
յընդունելի է՝ և ոչ ետէ ըստ գոյնն ։ * Ո՛ր
ոչ ետէ այլոց հանգիստ կամիմ՝ և
14 ձեզ նեղութէ ։ * Ա՛յլ հաւասարութէ
յայժմու ժամանակիս, ձեր առատ լը-

Թէպէտ և ինձ պահանջեսջիք. զի և ինձ առա-
ւելութիւն եղիցի ի ձերոյդ պահանջել
Թէպէտ. զի եղիցի հաւասարութիւն՝ ոմն և
15 պրեսբեր. * Թէ ոք բազումս առ՝ ոչ ա-
ռաւելացաւ, և որ սակաւս՝ ոչ նուազեցաւ։
16 Գ։ * Կայցէ չնորհք ձեզ՝ որ արկ զնոյն միտք
17 վերս ձեր ի սիրտ տիտոսի. * զի զառաջ-
չանացն ընկալաւ՝ և փութացեալ յօժարա-
18 գոյնս գնաց առ ձեզ։ * Եւ ա-
ռաքեցաք ընդ նմա զեղբայրն՝ որոյ գովու-
Թիւն յաւետարանին անդ է ընդ ամ՝ եկեղե-
19 ցիս։ * Եւ ոչ այլչափ միայն, այլ և ձեռ-
նադրեալ յեկեղեցեաց անտի, ընկերա-
կից մեր եղեալ՝ ի շնորհս յայսոսիկ՝ որ պաշ-
տին՝ ի մէնջ՝ ի փառս տեառն և՝ ի մեր յօ-
20 ժարութիւն։ * Կայցէ զայս խոհեմաբար խոհ-
Թէ գուցէ ոք ինչ զնոսիկ՝ ի հա-
տատութեան յայսմիկ՝ որ պաշտեցաւս՝ ի
21 մէնջ։ * Քանզի խոհեմութիւնք զբարիս՝ ոչ
միայն առաջի տեն, այլ և առաջի մարդ-
22 կան։ * Եւ առաքեցաք ընդ նոսա զեղբայրն
մեր՝ զոր ընտրեցաք՝ ի բազում ևս անգ-
անդամ պինդ գտեալ. և առաւել ևս
այժմ պնդագոյն՝ յուսոյմեծաւ՝ ի ձեզ։
23 * Կայցէ եթէ վասն տիտոսի ինչ բանք
են, իմ հաւատակից՝ և ձեր գործակից.
և եթէ եղբարք մեր, առաքեալքն ե-
24 կեղեցւոյ՝ և փառք քրիստոսի։ * Եւ արդ՝ ըզ-

դիմանան ամենայն եկեղեցեաց։

Գ. Ա. Ը.

1 ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ պաշտաման որ ի տուրբան է, Գ.
2 առեալ է ինձ և գրել առ ձեզ։ * Ո՛վ ի-
մաստուն պաշտաման, զոր վա՛ճառեալ եմ ի մէջ մակեդոնացւոցն, թէ ահա ընկերքն ի հերուն հետէ պատրաստ են. և ձեր նախանձն զբա-
3 զումս յորդորեաց։ * Եւ առաքեցաք զեղբարսն, զի մի պարծանքն մեր որ վասն ձեր՝ ընդունայն լինիցին ի մասինդ յայդմիկ. այլ ոմն ասէի ինձ, պատրաստա-
4 ծոյնք գտանիջիք. * գուցէ յորժամ դայցեն ընդ մեզ մակեդոնացիքն և գտա-
նիցեն զձեզ անպատրաստս, և ամաչեցուք մեք. զի մի առաջացուք՝ թէ դուք,
5 ի մասինդ յայդմիկ պարծանացս։ * Եւ ըզ-
հարկաւոր համարեցայ առաքել զեղբարս, զի յառաջագոյն իսկ եկեսցեն առ ձեզ և յառաջագոյն պատրաստեսցեն զյա-
ռաջագոյն խոստացեալ օրհնուիլն ձեր՝ ի պատրաստի ունել. այնպէս իբրև զօրհնուի,
6 և մի՛ իբրև զպատահուիծ։ * Այսպէս որ սերմանէ ձկուելով՝ ձկուելով և հնձէսցէ. և որ սերմանէ առատութի՛ւ՝ առատութի՛ւ և
7 հնձէսցէ։ * Խրատանիցիւր ոմն և յօժա-
րեսցի որ սրտիւ՝ մի առ հարկի և տըրտմութեամբ. զանգի զտուրս զուարթասուս
8 սիրէ Աստ։ * Եւ հարուսդ և Աստ զամ-

նորին առաւել ի ձեզ. զի յամենայնի
յաւժ ժամ գիտեմ քաւականութիւն ընկալեալ
առաւելութեամբ յիս գործս բանին,
* ոչ ես գրեալ է. սիրեայ և ես ոտանաւոր
կայ. արդարութիւն նոր մնայ յաւիտեան։
ՃԻ, * Եւ այն որ սարդևի սերմն սերմանա 10
հանայ՝ և հաց՝ ի կերպարանս, սարդևեա
ցի և բազմայուսացի գտերմանիս ձեր, և
ամենայնիւ գործիւնս արդարութիւն ձեր
գոյ. * յամենայնի մեծացեալք ամ ա 11
ստուած՝ որ յօրինեն մեօք գոհանալ ոչ
* () ի սարշաւոն հարկիս այսորիկ՝ ոչ միայն 12
ած՝ ի լնուլ զպակասութիւն սրբոցն է, այլ
և առաւելուլ բազմօք գոհութիւնս ոչ.
* հանդիսիւք սարշաւանացս այսորիկ փոյ 13
առնել գնա՛ ի վեր հնազանդութեամբ խոս
տովանութեանդ ձերոյ յաւետարանին քրիս.
և առատութեամբ հաղորդութեան՝ ինձ՝ և յա
մենեսեան. և նոյ սղօխք վեր ձեր. քանզի
անձկացեալ են առ ձեզ վա առաւել հնար
հայեն ոչ՝ ոս՝ ի ձեզ։ * Եւ հնարէք ոչ 14
՝ի վեր անպատուական սարդևացն ոչ։

ՃԻ։ ՈՒ։

Եւ ես խակ սիրեաս առաքեալ զձեզ հե 1
զութեանն և հանդարտութեանն քրիս, որ
յանդիմանի ձեզ՝ երբեք տառապեալ մի
եմ՝ ի միջի ձերում. բայց՝ ի հեռուստ
հայմարձակիմ առ ձեզ։ * Եւ զարեմ, զի 2
մի՝ ի մօտոյ ես ես հայմարձակեցիմ վասն
հա

հուեցք. կիսի համարիցիմ յանդգնել ի
վէր ամանց, որ կարծեն զմինչ՝ եթէ ըստ
3 մարմնոյ գնայցեմք։ * Օ՛ի թէպէտ եւ
մարմնով գնամք՝ այլ ոչ ընթանք ըստ մարմ
4 նոյ պիտուէրիմք։ * Օ՛ի զէն պիտուէրու
թեան մերոյ ոչ է մարմնաւոր, այլ զօրա
5 ւոր յԱստ, առ՝ խափանել զամուրս, զիար
հասարատեալ՝ ի վէր գիտութեանն Աստ. եւ
գերիմք զամ միտս՝ ի հնազանդութիւն քրի
6 * եւ՝ ի պատրաստի ունիմք խնդրել զվրէժ
ամ անհնազանդութեան՝ յորժամ ձեր եւ
հնազանդութիւնդ կատարեսցի։
7 * Ի սա երեսաց դիտեսջիք։ Ո՞
եթէ ոք վստահ յանձն իւր քրիստոսի լինել,
զայս խորհեսցի դարձեալ՝ ի միտս իւր,
եթէ որպէս նայն քրիստոս՝ նոյնպէս եւ մեք։
8 * Օ՛ի թէ առաւել ևս պարծեցայց վե
րնաւորութեա մերոյ՝ զոր ետ մեզ Տէր՝ ի շի
նել՝ եւ ոչ՝ ի քակել զձեզ, ոչինչ ամաչե
9 ցից։ * զի մի թուէցայց երկրս ահ լինել
10 պիսանել ձեզ թղթովքս։ * Նոյնք,
թուղթքս ծանուցանեն եւ առաստիկք. բայց
առեալ մարմնոյ տկար՝ ու բանն արհա
11 մարհեալ։ * զայս խորհեսցի այնպիսին,
զի որպիսիք եմք բանիւք թղթոյդ՝ ի հե
առաստ, նոյնպիսիք ե՛ւ ի մեծ պատեմքեր
12 * Կանգղի ոչ իշխեմք հշտել եւ հատուսա
րել զանձինս մեր ումանց, որ զանձինս իւր
եանց ձեզ ընծայեցուցանեն։ այլ այն
ձայնք

ձամբ յանձինս՝ զանձինս չափեն, և՝ ի
չշուռել անձամբ յանձինս՝ ոչ առնուն՝ ի
միտ։ * 13 Այլ մեք ոչ եթէ յանչափս լինիմք
ապարծեցուք՝ այլ ըստ չափոյ կանոնին,
զոր բաժանեաց մեզ աստ չափել՝ հասա-
նել մինչև առ ձեզ։ * 14 Եւ ոչ եթէ հա-
տանել ինչ ձեզ՝ ի ձեզ, և ձիւաեցուցանել
ձեզ զանձինս։ քանզի մինչև առ ձեզ
հասաք աւետարանեաւն քրիստոսի։ * 15 և ոչ
յանչափս լինիմք պարծիմք օտար վաստա-
կօք։ Այլ յոյս ունիմք զաճմանն հա-
ւատոյ ձերոյ՝ ոյդ ըստ ի ձեզ մեծանալոյ
ըստ կանոնիս մերոյ յաւելուած։ * 16 ի վեր
եւս քան զձեզ աւետարանել՝ ոչ օտար կա-
նոնաւ ի պատրաստականս լինել պարծել։
* 17 զի որ պարծի՝ ի տէր պարծեսցի։
18 Ոչ * զի ոչ եթէ որ զանձն իւր ընծայեցու-
ցանէ՝ նա է ընտրեալ։ այլ զոր տէրն ընծայեցուցանէ։

ԺԱ. ԺԲ.

1 Աւեր եթէ նեղիցիք փոքր ի և իմում
անզգամութեա։ այլ և անասցէք իսկ։
2 * Նախանձեցուցանեմ զձեզ՝ ի նախանձն
ոյ։ զի խոստեցայ զձեզ առն միում, իբ
րև կոյս մի՝ ածել յամդիման կացուցանել
քրիստոսի։ * 3 Այլ երկնչիմ դուցե օրպէս օձն
հաբեաց զհեւայ խորամանկութեամբ իւրով
միտս ձեր՝ ի միամտութենէն՝ որ ի քրիս-
տոս։ 4 Զի եթէ որ գալոյն նորա՝ զայլ
մի քարոզէ՝ զոր ոչ քարոզեցաք մեք՝ կամ
ընդունիցիք հոգի այլ՝ զոր ոչ ընկալարուք՝
կամ աւետարան այլ՝ զոր ոչ ընկալարուք՝
բարւոք հանդուրժիցէք։ 5 Զի համարիմ
եթէ ոչ ինչ պակասեցաք քան զառաքեալսն
բարձրեալսն։ 6 Եւ եթէ և տգէտ բանիւ՝
այլ ոչ գիտութեամբ։ այլ յամենայնի
յայտնեցաք ընդ ամենայն մարդկան ընդ
ձեզ։ 7 Միթէ մեղս արարի ես՝ ինքն իմ
զանձն խոնարհեցուցանելով՝ զի դուք
բարձրասցիք՝ զի ձրի աւետարանեցի ձեզ
զաստուածային բանս։ 8 Զեկեղեցիսն
ուրեմն ապականեցի՝ առեալ վարձս ի
նոցանէ՝ զի ձեզ ծառայեցից։ 9 Եւ որ
ժամանեցի առ ձեզ՝ և պակասեցայ՝ ոչ
ոքի ծանրացայ։ զի զկարիսն իմ լնուին
եղբարքն՝ որ եկին ի մակեդոնիայ։ և
յամենայնի անծանր եղէ ձեզ՝ և անծանր
եղէց։ 10 Ճշմարտութիւն քրիստոսի
է ի իս՝ զի այս պարծանս ոչ արգիլեսցի
ինձ ի կողմանս աքայիոյ։ 11 Վասն զի՞
ոչ սիրեմ զձեզ։ աստուած գիտէ։ 12 Այլ
զոր գործեմ՝ եւ գործեցից՝ զի կտրեցից
զպատրուակ նոցա՝ որ կամին պատրուակ
գտանել՝ զի որպէս և մեք՝ գտցեն ընդ
որում պարծին։ 13 Զի այսպիսիքն սուտ
առաքեալք են՝ և գործաւորք նենգաւոր՝
որ կերպարանին առաքելոց քրիստոսի։
14 Եւ ոչ զարմանալի՝ զի և սատանայ
կերպարանի հրեշտակ լուսոյ։ 15 Ոչ մե-
ծամեծ է եթէ և սպասաւորքն նորա կեր-
պարանին իբրև զսպասաւորս արդարու-
թեան։ որոց վախճանքն ըստ գործոց
նոցա լիցին։ 16 Եւ դարձեալ ասեմ՝ մի
ոք զիս անմիտ համարիցի։ եթէ ոչ՝ ընդ-
դէմ ինձ ընկալարուք զանմիտն՝ զի և
ես փոքր ինչ պարծեցայց։ 17 Զոր խօսիմ՝
ոչ խօսիմ ըստ տեառնէ՝ այլ իբրև ի
յանմտութեան՝ ի վստահութեանդ պար-
ծանացն։ 18 Զի բազումք պարծին ըստ
մարմնոյ՝ և ես պարծեցայց։ 19 Զի հա-
նապազ ուրախ էք դուք՝ որ իմաստունք
էք։ 20 Զի հանդուրժէք ոք զի զձեզ
ստրկացուցանէ՝ կամ զի զձեզ ուտէ՝ կամ
զի զձեզ առնու՝ կամ զի զձեզ հպարտա-
նայ՝ կամ զի զձեզ զարկանէ ի երեսս։
21 Ամօթ ինձ ասել՝ զի մեք ոչ եղեմք
հզաւորք ձեզ։ * Եւ յորում ոք ինչ
համարձակի՝ ասեմ յանմտութեան՝ և ես
համարձակիմ։ 22 Եբրայեցիք են՝ և ես։
Իսրայէլացիք են՝ և ես։ Զաւակ Աբրա-
համայ են՝ և ես։ 23 Ծառայք քրիստոսի
են՝ և ես։ Իբրև յանմտութենէ խօսիմ՝
աւելի ես։ Ի վաստակս առաւել։ Ի
հարուածս անհամեմատ։ Ի բանտս յա-
ճախ։ Ի մահս յաճախ։ 24 Ի հրէից
հինգ անգամ առի զքառասուն պակաս
մի։ 25 Երիցս գաւազանահարեցայ։ Մի
անգամ քարկոծեցայ։ Երիցս նաւ կոտ-
րեցաւ ընդ իս։ Գիշեր և ցերեկ ի խո-
րոց ծովու էի։ 26 Ճանապարհորդու-
թեամբ յաճախ։ Վտանգ գետոց։ Վտանգ
աւազակաց։ Վտանգ յազգէ։ Վտանգ
յաշխարհէ։ Վտանգ ի քաղաքի։ Վտանգ
ի տեղեաց անապատից։ Վտանգ ի ծո-
վու։ Վտանգ ի կեղծաւորաց եղբարց։
27 Ի վաստակս և ի տառապանս։ Ի
գիշերս յաճախ։ Ի քաղցս և ի ծարաւս։
Ի պահս յաճախ։ Ի ցուրտս և ի մերկու-
թիւնս։ 28 Զատկանելոցն զայլոցն՝ զի
ամենայն օր ինձ հասանի հոգ ամենայն
եկեղեցեաց։ 29 Ո՞վ տկարանայ՝ և ես
ոչ տկարանամ։ Ո՞վ գայթակղի՝ և ես ոչ
այրիմ։ 30 Եթէ պարծել պարտ իցէ՝
զտկարութիւնս իմ պարծեցայց։ 31 Աս-
տուած և հայր տեառն մերոյ յիսուսի
քրիստոսի գիտէ՝ որ է օրհնեալ յաւիտե-
նից՝ զի ոչ սուտ խօսիմ։ 32 Ի դամաս-
կոս կուսակալ արքայի արետայ կալեալ
զքաղաքն դամասկացւոց՝ ուզէր զիս
բռնել։ 33 Եւ ի պատուհանէ ի զամբիւղի
իջուցեալ էի ի պարսպէ՝ և փախեայ ի
ձեռաց նորա։

ԺԳ. ԺԴ.

1 Պարծել եթէ պարտ իցէ՝ ոչ օգտի
ինձ։ Այլ եկեսցեն յերկայնութիւնս
տեսլեանց և յայտնութեանց տեառնէ։
2 Գիտեմ զմարդ մի ի քրիստոս՝ յառաջ
քան զամս տասնչորս՝ (եթէ ի մարմնի՝
ոչ գիտեմ՝ եթէ արտաքոյ մարմնոյ՝ ոչ
գիտեմ՝ աստուած գիտէ) զայդպիսի մարդ
յափշտակեալ զերկինս երրորդ։ 3 Եւ
գիտեմ զայդպիսի մարդ (եթէ ի մարմնի՝
եթէ արտաքոյ մարմնոյ՝ ոչ գիտեմ՝ աս-
տուած գիտէ) 4 եթէ յափշտակեցաւ ի
դրախտ՝ և լուաւ բանս անպատմելիս՝
զոր ոչ իշխէ մարդ խօսել։ 5 Զայդպիսի
մարդոյ պարծիմ՝ ոչ զանձինն իմ՝ բայց
զտկարութիւնս իմ։ 6 Զի եթէ կամիցիմ
պարծել՝ ոչ եղէց անմիտ՝ զի ճշմարտու-
թիւն ասացից։ Այլ խնայեմ՝ զի մի ոք
ինչ համարեսցի զիս՝ քան զոր տեսանէ
յիս՝ կամ լսէ ինչ յինէն։ 7 Եւ զբարձ-
րութիւնս յայտնութեանցն մի՝ զի մի
ամբարտաւանասցայց՝ տրեալ ինձ փուշ
մարմնոյ՝ հրեշտակ սատանայի՝ զի զիս
բաքշեսցէ։ զի մի ամբարտաւանասցայց։
8 Վասն որոյ երիցս աղաչեցի զտէր՝ զի
հեռասցէ զնա յինէն։ 9 Եւ ասէ ցիս՝
բաւական է քեզ շնորհս իմ։ զի զօրու-
թիւն իմ կատարի ի տկարութեան։ Ա-
մենայն ուրախութեամբ պարծիմ ի տկա-
րութիւնս իմ՝ զի բնակեսցէ ի իս զօրու-
թիւն քրիստոսի։ 10 Վասն որոյ հաճեցայ
ես ի տկարութիւնս՝ ի նախատինս՝ ի
նեղութիւնս՝ ի հալածանս՝ ի նեղութիւնս
վասն քրիստոսի։ զի յորժամ տկարանամ՝
յայնժամ զօրաւոր եմ։ 11 Անմիտ եղէ
ես՝ զի ինքն ինձ ստիպեցէք։ Ես պար-
տական էի ձեզ՝ զի ես ոչ ինչ պակասեցայ
քան զառաքեալսն բարձրեալսն՝ թէպէտ
և ոչ ինչ եմ։ 12 Նշանք առաքելոյ իմոյ
եղեն ի ձեզ՝ ի համբերութեան ամենայն
ժամ՝ ի նշանս և ի սքանչելիս և ի զօրու-
թիւնս։ 13 Զի զինչ ինչ պակասեցայ քան
զայլ եկեղեցիսն՝ բայց միայն զի ես ոչ
ծանրացայ ձեզ։ ներեցէք ինձ զայդ
անիրաւութիւն։ 14 Ահա երրորդ անգամ
պատրաստ եմ գալ առ ձեզ՝ և ոչ ծանրա-
նամ։ զի ոչ եմ զձերդ՝ այլ զձեզ խնդրեմ։
զի ոչ պարտ է որդւոց ծնանել ծնողաց՝
այլ ծնողաց որդւոց։ 15 Ես ամենայն
սիրով ծախեցից և ծախեցայց վասն
անձանց ձերոց։ եթէ յաւելուածով ձեզ
սիրեմ՝ նուազ սիրեցայց։ 16 Եւ ոչ ինչ
ծանրացայ ձեզ։ այլ ես խորամանկ էի՝
զի նենգութեամբ առից զձեզ։ 17 Զոր
ոք առաքեցի առ ձեզ՝ ի նոցանէ ոք
զձեզ ստացա՞։ 18 Զտիտոս աղաչեցի՝
և ընդ նմա եղբայր մի առաքեցի։ Ոչ
ստացաւ ի ձեզ տիտոս։ Ոչ նոյն հոգւով
գնացաք։ Ոչ նոյն ճանապարհաւ գնա-
ցաք։ 19 Ահա դարձեալ կարծիք՝ թէ
առ ձեզ պատասխանի տամք։ Առաջի
աստուծոյ ի քրիստոս խօսիմք։ Ամենայն
ինչ սիրելիք՝ վասն շինուածոյ ձերոյ։
20 Զի երկնչիմ՝ զի գուցէ եկեալ ես՝ ոչ
զոր կամիմ գտից զձեզ։ և ես գտցայց
ձեզ՝ ոչ զոր կամիք։ գուցէ կռիւ՝ նա-
խանձ՝ բարկութիւն՝ հակառակութիւն՝
բամբասանք՝ ականջալուր լինել՝ հպար-
տութիւն՝ խռովութիւն։ 21 Գուցէ եկեալ
ես՝ զիս խոնարհեցուցանիցէ առաջի
աստուծոյ իմոյ ի ձեզ՝ և սգասցայց
բազումս ի նոցանէ՝ որ յառաջ մեղա-
նային՝ և ոչ ապաշխարեցին ի պղծու-
թենէ՝ և ի պոռնկութենէ՝ և ի գազա-
նութենէ՝ զոր գործեցին։

ԺԵ. ԺԶ.

1 Ահա երրորդ անգամ գամ առ ձեզ։
Ամենայն բան երկուց վկայիւք և
երից վկայիցն հաստեսցի։ 2 Ասացի
յառաջագոյն՝ և կանխեմ ասել՝ որպէս
ներկայ եղէ երկրորդ անգամ՝ և այժմ
բացակայ՝ գրեմ նախ զայնոսիկ՝ որ
յառաջ մեղանային՝ և զամենեսեան՝ թէ
եթէ եկից դարձեալ՝ ոչ խնայեցից։
3 Զի փորձ խնդրէք ինձ՝ որ ի քրիստոս
խօսի ինձ։ որ ոչ է տկար ի ձեզ՝ այլ
զօրաւոր է ի ձեզ։ 4 Զի եթէ և խաչեցաւ
ի տկարութենէ՝ այլ կենդանի է ի զօրու-
թենէ աստուծոյ։ զի և մեք տկարանամք
ընդ նմա՝ այլ կեցցուք ընդ նմա ի զօրու-
թենէ աստուծոյ ի ձեզ։ 5 Փորձեցէք
զանձինս՝ եթէ իցէք ի հաւատս։ Քննե-
ցէք զանձինս։ Եթէ ոչ գիտէք զանձինս
եթէ յիսուս քրիստոս է ի ձեզ՝ եթէ ոչ
անարդեալ իցէք։ 6 Յուսամ զի գիտասջիք
եթէ մեք ոչ անարդեալ եմք։ 7 Եւ
աղաչեմ զաստուած՝ զի ոչ ինչ չարիս
առնիցէք։ ոչ զի մեք երեւեսցուք ընտիր
եղեալք՝ այլ զի դուք զբարին առնիցէք՝
և մեք իբրև անարդեալք եղիցիմք։
8 Զի ոչ կարեմք ինչ ընդդէմ ճշմարտու-
թեան՝ այլ ճշմարտութեան։ 9 Զի ուրա-
խանամք՝ յորժամ մեք տկարանամք՝ և
դուք զօրաւոր էք։ Զայս և աղաչեմ՝
զկատարումն ձեր։ 10 Վասն որոյ ես
գրեմ զայս բացակայ՝ զի ներկայ եղեալ
ես՝ ոչ ըստ իշխանութեանն՝ զոր տէրն
ետ ինձ ի շինուածս՝ և ոչ ի քակտումն։
11 Եւ այլ ինչ եղբարք՝ ուրախ լերուք։
Կատարեալ լերուք։ Մխիթարեցարուք։
Նոյն միտս ունիցիք։ Խաղաղ լերուք։
Եւ աստուած սիրոյ և խաղաղութեան
լիցի ընդ ձեզ։ 12 Ողջունեցէք զմի-
մեանս սուրբ համբուրմամբ։ 13 Ողջու-
նեն զձեզ ամենայն սուրբք։ 14 Շնորհք
տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի՝ և
սէր աստուծոյ՝ և հաղորդութիւն սուրբ
հոգւոյն՝ ընդ ամենեսեան ձեզ։ Ամէն։

այլ քո քարոզից՝ զոր մեքն ոչ քարոզէ-
ցաք, կամ ոգի օտար առնուցուք՝ զոր ոչ
առէք, կամ աւետարան օտար՝ զոր ոչ ըն-
5 կալարուք, բարւոք անսայիք նմա: * Այլ
ես այսպէս համարիմ, թէ ոչինչ իմիք
պակաս լցեալ քան զլուս առաքեալսն:
6 * Թէպէտ և տոչէտ և իցեմ քանիւ, այլ
ոչ եթէ գիտութեամբ. ապայն յամենայն յայտ-
7 նեցաք զանձինս ամենևին առ ձեզ: * Կամ
եթէ մեղս ինչ գործեցի՝ զի զանձն խո-
նարհեցուցի. և այն՝ զի դուք բարձրաց-
ջիք. զի ձրի զաւետարանն աստ աւետա-
8 րանեցի ձեզ: * զայլ եկեղեցիս կողոպ-
տեցի առեալ թոշակ՝ ի ձեր սպասաւոր-
9 ութեան: * Կամ յորժամ էիմ առ ձեզ. թէ-
պէտ և պակասեաց ինչ, ոչ զոք՝ ի ձէնջ
ձանձրացուցի, զի զպակասութիւնս իմ լցին
եղբարքն եկեալք՝ ի մակեդոնիայէ. և
յամենայնի առանց ծանրանալոյ ձեզ զանձն
10 իմ պահեցի՝ և պահեցից: * քանզի գոյ
ի՛ս Քրիստոսիս ճշմարտութիւնն քրիստոսի
11 ի՛ ի կոծմանս աքայեացւոց: * Վասն զի՞ եթէ սի-
րեմ զձեզ. զայն ոճ գիտէ.
12 * զոր առնեմ՝ և արարից, զի հատից
զպատճառս այնոցիկ՝ որ զպատճառն
կամիցին. զի որով պարծիցին, և նոքա
13 իբրև զմեզ գտանիցին: * Վասն զի այնպի-
սիքն սուտ առաքեալք, մշակք նենգա-
ւորք, կերպարանին՝ ի կերպարանս ա-

աա

ուաքելոց քոյ : * Եւ զին ինչ զարմանք 14
քանզի և ինքն ստատնայ կերպարանի ի
հրեշտակ լուսոյ . * և ոչինչ է մեծ՝ թէ 15
և պաշտօնեայք նորա կերպարանին իբրև
պաշտօնեայք արդարուե . որոյ կատա- 16
րածն եղիցի ըստ գործոց իւրեանց : * Եւ
ձեզ ասեմ. մի ոք հանդրեսցի զինս անըզ-
դամ. ասա թէ ոչ՝ գոնէ իբրև զանզգամ
ընկալարուք զինս , զի և ես փոքր մի ինչ 17
պարծեցայց : * Եւ զոր խօսիմ՝ ոչ ելէկ
ըստ Տեն խօսիմ , այլ իբրև անզգամուե- 18
ըստ հաւտի այդց պարծանայ : * Եւ ըզի
քընդք պարծին ըստ մարմնոյ՝ և ես պարծե- 19
ցայց : * Ասուդուր ինն անսայիք ընդ-
առացն ձերոյդ իմաստուե : * ըզի ան- 20
սայք , ելէկ ոք խաբէ զձեզ , ելէկ ոք ծա-
ռայեցուցանէ , ելէկ ոք ուտէ զձեր , ե-
լէկ ոք առնու ինչ , ելէկ ոք հպարտա-
նայ , ելէկ ոք զձեզ յանդիմանն հարկա-
նէ : * Ի՝ սա անարգանացդ ասեմ, իբրև 21
լէկ մեք տկարացաք արդեօք . յոր ինչ
ոք համարձակիցի , անզգամուե ասեմ,
համարձակիմ և ես : * Ե՞բրայեցիք իւ 22
ցեն , և ես . Իսրայէլացիք իցեն , և ես . զա-
ւակ աբրահամու իցեն , և ես . * պաշ- 23
տօնեայք քրիստոսի իցեն , յանդգնադոյնս ե-
սացից՝ լէկ առաւել ևս ես , ելէկ վաս-
տակօք՝ առաւել , ելէկ գանհուք՝ ևս ա-
ռաւել . ելէկ բանտիւ՝ աւելի քան զնո ,
ելէկ մահուամբք՝ բազմ անգամ : * Ի 24

հրէ

հրեից հնդից՝ քաւաստուն միով պահա-
25 պրել. * երից ձագկեցայ. միանգամ
քարկոծ եղէ. երից նաւակոծ եղէ. ըղ-
աւիշ և զգիշեր յանդունդս ծաւալեցայ.
26 * ի ճանապարհս բազմ անգամ. վիշտս
ի գետոց, վիշտս յաւազակաց, վիշտս
յազգէ, վիշտս ի հեթանոսաց, վիշտս
ի քաղաքի, վիշտս յանապատի, վիշտս
27 ի ծովու, վիշտս ի սուտ եղբարց. * ի
ջանս՝ և ի վաստակս. ի տքնութիւնս բազ-
մում անգամ, ի քաղց և ի ծարաւս. ի
պահս բազմ անգամ. ի ցուրտ և ի մեր-
28 կութիւն. * զատ զայլ ներգործեան. և զի
հանապազ խռովութիւն ի վերայ իմ կուգայ՝
29 և հոգ ամենայն եկեղեցեացն. * ո՞ հիւանդանայ՝ և ոչ ես հիւանդանամ. ո՞ գայ-
թառղի՝ և ոչ ես տաղտկանամ.
30 * Եթէ պարծել ինչ պարտ իցէ, զպարծ-
31 կութիւնն պարծեցայց. * որ և Հայր տեա-
ռեր զիտէ՝ որ է օրհնեալ յա-
32 ւիտեանս, զի ոչ ստեմ. * ի դամասկոս
ազգապետն արետայ արքային պահէր զքա-
33 ղաքն դամասկացւոց ունել զիս. * և
ընդ պատուհանն վանդակաւ իջուցեալ ընդ
պարիսպն, և փախեայ ի ձեռաց նորա.

ԳԼ. ԺՈՂ.

1 Ա՛ռնել՝ պարծել ինչ պարտ իցէ. այլ
ոչ նոյն ինչ ոչ։ Լայց եկիցեմ ի տեսիլս
2 և ի յայտնութիւնս տեառն. * Գիտեմ այր մի

’ի քո յառաջ քան զընթերքսատասան սա, և
թէ մարմնով՝ ոչ գիտեմ, և եթէ առանց
մարմնոյ՝ ոչ գիտեմ, աստ գիտէ • յափրշ-
տակեալ զայնպիսին մինչև յերրորդ եր-
կինս : * Եւ գիտեմ զայնպիսի այր • և 3
թէ մարմնով՝ և եթէ առանց մարմնոյ՝
ոչ գիտեմ • աստ գիտէ , * զի յափշտակ 4
եցաւ ’ի դրախտն • և լուաւ բանս ան-
ձառս , զոր ոչ է պարտ մարդոյ խօսել :
* Վասն այնպիսւոյն պարծեցայց • այլ 5
ինձ անձին ինչ ոչ պարծեցայց • բայց ե-
թէ ’ի տկարութիւս : * Օ՛ի եթէ և կամի 6
ցիմ պարծել՝ ոչ եղէց անզգամ, քանզի
ճշմարտութիւն ասեմ. այլ անխնայեմ, զուցէ
ոք համարիցի ինչ յիս աւելի՝ քան զոր
տեսանիցէ յիս՝ կամ լսիցէ յինէն : * Եւ զի 7
մի առաւելուլթիւն յայտնութեանցն հպարտա-
ցայց , տուաւ ինձ խայթ մարմնոյ հրեշ-
տակ սատանայ՝ հարկանել զիս • զի մի հպարտ-
ասցայց : * Եւ վասն այսորիկ երիցս անգամ 8
աղաչեցի զՏէր՝ զի ’ի բաց արասցէ յինէն •
* և ասէ ցիս • շատ են քեզ շնորհք իմ, 9
զի զօրութիւն իմ ’ի տկարութիւն կատարի : և
արդ՝ լսա՛ւ ևս լինի ինձ պարծել ’ի տկա-
րութիւնս, զի բնակեսցէ յիս զօրութիւն քրիստոսի :
Դ. * Վասն որոյ հաճեմ ես ընդ տկա- 10
րութիւնս , ընդ թշնամանս , ընդ վիշտս ,
ընդ հալածանս , և ընդ նեղութիւնս վասն
քրիստոսի • զի յորժամ տկարանամ, յայնժամ
զօրանամ : * Եղէ անզգամ, զիս դու ք 11

ստիպէ

ասիսլեցիք զիս · զի ինձ պարտ էր լինել
վկայեալ առնուբ թէ ոչինչ պակաս գը
տայ քան զերա առաքեալսն · զի թէպէտ
12 և ես ոչինչ եմ · * սակայն նշանք առա-
քելոց գործեցան ի ձեզ՝ ամ համբերու-
թիւ , նշանօք և սքանչեաւքը և զօրու-
13 թիւբք : * Եւ ումե՞ զինչ էիցէ , որով պա-
կաս գտայք քան զայլ եկեղեցիս · բայց
եթէ ասացէք զի ես ձանձրացուցի ·
14 շնորհեցէ՛ք ինձ զվնասդ զայդ : * Ա՛հա
առնիկ այս երրորդ անգամ պատրաստեալ
եմ գալ առ ձեզ · և ձեզ բեռն չիցե ոչ
եղէց · զի ոչ խնդրեմ զինչ զձեր՝ այլ զձե-
15 ձեզ · քանզի ոչ պատրին որդիքը հարց գան-
ձեր՝ այլ հարքը որդւոց : * Եւայց ես ամե-
նայնիւբ ծախեցայց , և ծախեցայց վասն
անձանց ձերոց · զի թէպէտ ես յառատել
16 սիրեմն զձեզ առաւել սիրիցեմ : * Այլ
դուք թէպէտ ես ոչինչ ծանրացայ ձեզ · այլ
քանզի խորամանկ էի , խաբէութ կալայ զձեզ :
17 * Ա՞րիթէ որում՛ք առաքեցին առ ձեզ՝ ով
18 ըստ նոցանէ ապահեցի՞ ի ձէնջ : * Պատե-
ցի զտիտոս՝ և առաքեցի ընդ նմա զեղբայրն ,
միթէ ապահեաց ինչ զձեզ տիտոս : ոչ
նոյնիսկ ոգւով գնացաք · ոչ նոյնիսկ շաւղօք
19 նոյնիսկ ոգւով գնացաք · ոչ նոյնիսկ շաւղօք
շրջեցաք : * Դարձեա՛լ համարիցիք՝ եթէ յոտն ան գ.
կիսա՛լ ինչ ձեզ ազերախեցեմք : առաջի աս-
ի՛ քրիստոսէ խօսիմք , զի ամենայն ինչ սիրե՛լիք
20 լի՛ս ձերոյ շինուածոյ եղ : * Այլ երկնչիմ ,

պուճակ եւ ինձ՝ ոչ ոք ես կամինն գտանել
ձեզ համար զձեզ . եւ ես գտանիցիմ ձեզ՝ ոչ
պուճակ ոչ կամիցիք : պուճակ դարձեալ՝ հեռու
նախանձ սրտմտութիւնք գրգռութիւնք , չարա-
խօսութիւնք քսութիւնք , հպարտութիւնք ամբաստ-
ութեանք խռովութիւնք : * Պուճակ դարձ 21
ձեալ յորժամ գայցեմ՝ նկուն ինձ առնիցէ
ձեզ ընդ ամբ իմ առ ձեզ . եւ սուգ առնու
ցում բազմաց յառաջագոյն մեղուցելոց ,
եւ ոչ ապաչխարելոց՝ ի վերայ պղծութեանն եւ
պոռնկութեանն եւ գինջութեանն զոր գործեցին .

Գ Ո Ւ Ղ Ա Ծ Ի Ն .

Ա յր երկնից անգամ գամ առ ձեզ . զի 1
ի բերանոյ երկուց եւ երից վկայից
հաստատեսցի ամ բան : * Յառաջ ասա- 2
ցի եւ գուշակեալ կանխասա ասեմ յանդի-
մանն երկրորդ անգամ . եւ այժմ ի բաց
ցուստ գրեմ յառաջագոյն յանցուցեալոցն
եւ այլոցն ամենեցուն . զի եթէ եկից
դարձեալ՝ ոչ խնայեցից : * Նշոյլ զիտուիմ 3
ինչ խնդրիք զքրիստոս , որ ինձաւ ընդ ձեզ խօսի .
որ հզօրապէսն է ի ձեզ , եւ ոչ տկարա-
ցեալ : * Ո՛ի ես Թէոդիտ եւ խաչեցայ ի 4
մերմէ տկարութենէ , այլ կենդանի եմ զօրու-
թեամբ աստուծոյ , այլ կենդանի եւ մեք ընդ նմ
ա՛ զօրութեան նմա :
Գ Ո Ւ Ղ Ա Ծ Ի Ն . * Գիտեմ գործս քո զի անձինս ես , եւ եթէ հաս 5
ի նոյն հատանես . քննութիւնք զանձինս , եւ
զի

ՀՂ. Ա. ՊԱՐԱՏԻՐ. ՆԵՐԵՄԻԱՅ.

213

Եթէ ոչ դիտէք զայնչինա՝ զի՛նքս յո՛ւ ի ձեզ
6 է. քանզի եթէ անպիտան լինիցէք * այլ
ամէն ումեքէ՛ն եթէ դիտիցէք. զի մեք ոչ եմք
7 անպիտանք: * Ա՛յլ խնդրեմք յա՛յ՝ զի մի՛
լինիցէ արատ ձեզ չար. ոչ զի մեք ընտիրք
երեւեցուք, այլ զի դուք զբարիս գործ-
8 ծիցէք՝ եւ մեք անպիտանք իցեմք: * զի
ոչ կարեմք ինչ հակառակ կալ ճշմար-
տութե՛ն. այլ վերակացու եմք ճշմարտու-
9 թե՛ն: * Ուրախ եմք՝ յորժամ մեք տկա-
րանայիցեմք՝ եւ դուք զօրաւորք իցէք: զգ-
դայն եւս եւ աղօթս առնեմք զձեր հա-
10 տատութի՛ւդ: * Ա՛ս այնորիկ գայս՝ ի
հեռուստ գրեմ. զի մի յորժամ եկից՝
սաստկութիւք վարեցայց՝ ըստ իշխանութե՛ս,
զոր ետ ինձ Տէր՝ ի շինել՝ եւ ոչ՝ ի քակել:
11 * Ա՛յսուհետեւ եղբարք, ուրախ լերուք՝
հաստատեա՛լ կացէք՝ մխիթարեցարո՛ւք՝
միաբան լերուք՝ խաղաղութի՛ւն արարէ՛ք.
եւ Աստ՛ուած խաղաղութե՛ւն եւ սիրոյ՝ եղիցի՛ ընդ ձեզ:
12 * Ողջոյն տուք միմեանց՝ ի համբոյր սրբ-
բութե՛ւն: ողջոյն տան ձեզ սուրբք ամենայն:
13 * Շ՛նորհք Տեա՛ն մերոյ Յիսո՛ւսի քրիստո՛ս,
եւ սէրն
Աստուծոյ, եւ հաղորդութի՛ւն Հոգւոյն սո՛ւրբ ընդ ձեզ
ամենեսեան, ամէն:

ՀՂ. Ա. ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ՝ ԳՐԵՑԱ՛Ւ Ի ՓԻԼԻՊԷՈՅ,
Ի ՅԵՐՈՒՆ ՓԻՓՈՍԷ ՀԱՐԱԿԱՅ:

Թ Ո Ւ Ղ Թ
ՊՕՂՈՍԻ ԸՍՏ ԵՒՍԵԲԻՈՍԻ
ԱՒ Գ ԱՂԱՏԱՑԻՍՆ.

ԳԼՒՒ Ը.

ԳԴ. ՕՂՈՍ ԸՍՏ ԵՒՍԵԲԻՈՍԻ 1
ուչ ՚ի մարդկանէ և ուչ ՚ի
ձեռն մարդոյ, այլ ՚ի ձեռն
յիսի քրիստոսի և աստուծոյ հօր՝ որ յա-
րոյց զնա ՚ի մեռելոց. * և որ ընդ իս են եղ- 2
բարք ամենքին, եկեղեցեացդ գաղատացի-
ոց: * Շնորհք ընդ ձեզ և խաղաղութի՛ յայ 3
՚ի հօրէ և ՚ի տեառնէ մերմէ յիսի քրիստոսէ. * որ եա 4
զանձն իւր վ՚ա մեղաց մերոց, զի զմեզ
վրիեացէ յաչխարհէ ասատ չարէ, ըստ կա-
մացն աստ և հօր մերոյ. * որում փառք 5
յաւիտեանս յաւիտենից՝ ամէն: * Ո՛ ար- 6
մանամ զի այդպէս վաղվաղակի փոխ-
խիք յայնմանէ որ կոչեացն զձեզ ՚ի շնորհս
սրբոյ քրիստոսի՝ յայլ աւետարան. * որ ուչ ոչ 7
այլ. բայց եթէ իցեն ոմանք որ խռովէ-
ցուցանիցեն զձեզ, և կամիցին շրջել զա-
ւետարանն քրիստոսի: * Այլ եթէ մեք, կամ 8
հրեշտակ յերկնից աւետարանեսցէ ձեզ
աւելի քան զոր աւետարանեցաքն ձեզ,
նզովեա՛ լիցի: * Որպէս յառաջագոյնն ասա- 9
ցաք՝

ցաք՝ և արդ դարձեալ ասեմ, եթէ ոք ա-
ւետարանեսցէ ձեզ աւելի քան զոր առիք՝
10 նզովեալ լիցի։ * Արդ՝ մարդկանց հաճոյ լի-
նելո՞ւ, թէ Աստուծոյ. կամ խնդրեմ մարդկանց
հաճոյ լինել. եթէ տակաւին մարդկանց
հաճոյ լինէի, ապա քրիստոսի ծառայ ոչ էի։
11 * Յուցանեմ ձեզ եղբարք զաւետարանն, զոր
ա-
12 ւետարանեցաւ ինձն. զի ոչ է ըստ
մարդոյ. * քանզի և ոչ ես՝ ի մարդոյ ա-
13 ռի, և ոչ ուսայ յումեքէ. այլ՝ ի յայտ-
նութենէն յիսուսէ քրիստոսէ։ * Քանզի լուաք իսկ
զձեր վարս գնացից՝ զոր երբեմն՝ ի հրէ-
ութիւն անդ. զի անչափ հալածէի զեկե-
14 ղեցին աստ, և աւար հարկանէի զնա։ * և
յառաջադէմ էի՝ ի հրէութենն՝ քան զբազ-
դում հասակակիցս իմ որ յազգին իմում
էին. առաւել նախանձախնդիր էի իմոյ
15 հայրենի աւանդութեցն։ * Այլ յորժամ հաճեցաւ նմա՝ որ
վասն մօր իմոյ, և կոչեաց՝ ի ձեռն շնոր-
16 հայ իւրոց, * յայտնել զորդին իւր ինձ
զի աւետարանեցից զնա՝ ի հեթանոսս.
անդէն վաղվաղակի ոչինչ զգայուցի մար-
17 միս և արեան. * և ոչ եկի յերկիր առ որ
յառաջադոյն քան զիս առաքեալքն էին.
այլ գնացի յարաբիա, և դարձեալ դար-
18 ձայ՝ ի դամասկոս։ * Ապա յետ երից ա-
մաց եկի յերուսաղէմ տեսանել զպետրոս.
և եղէ առ նմա աւուրս հնգետասան։
19 * Զայլ ոք յառաքելոց ոչ տե՛ս, բայց

քայց միայն զյաւիտեանս վերջանայրն ամէն ։
* Եւ ըստ գրեմս առ ձեզ, ահաւասիկ 20
առաջի ամէն զին ոչ տեսեմ ։ * Ապա եկի՛ ի 21
հողմանս ատրուց և հիւիհիեցուց • * և 22
յանծանօթս էի երեսաք եկեղեցեացն՝ որ
ի Թլփատուէ անտի էին՝ ի քո ։ * Այլ 23
զի լսեալ լուեալ էր, թէ որ հալածէրն
զմեզ յայնժաւտ, այրդ աւետարանէ զհա-
ւատսն՝ զոր երբեմն խախտէր ։ * և փառ 24
ռաւորս առնէին ինեւ զիս ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

Ա Եպա յետ ամաց չորեքտասանից միւս 1
անգամ ելի յերկիր ընտանեաց • ա-
ռեալ ընդ իս և զտիտոս ։ * Եւ ելի ըստ 2
յայտնուեանն • և ղգաւսուսի նոցա զաւե-
տարանն՝ զոր քարոզեմ՝ ի հեթանոսս, առան-
ձինն այնոսիկ՝ որ հարթեալքն էին, զու-
ցե ընդունայն ինչ ընթացեալ լինեմ, կամ
ընթանայեմ ։ * Այլ և ոչ տիտոս՝ որ ընդ 3
իս՝ ի հեթանոսաց էր, զունաչատեցաւ
թլփատիլ • * այլ վասնզոլոյ սուտ եղ- 4
բարցն, որք սոլորեցուին մտանել դիտել
զազատութիւնն մեր՝ զոր ունիմք՝ ի քրիստոս
զի զմեզ ծառայեցուսցեն ։ * Որոց և ոչ առ 5
ժամանակ մի անտսացաք հնազանդութեան •
զի ճշմարտութիւնն աւետարանին հաստա-
տեսցի առ ձեզ ։ * Եւ այլ գիարծեցելոցն ե- 6
թէ իցեն ինչ, որոլիսի ոք էրբեմն էին,
ոչ ինչ լինի ինձ հոգի • քանզի ոչ ակն մարդ-

կան ոչ առնու. զի ինձ կարծեալքն այն-
7 պիսի ինչ ոչ զգացուցին։ * Այլ գնալով
հասեալ առակին՝ իբրև տեսին թէ հաւատաց-
եալ է ինձ աւետարանն անթլփատութե-
8 ան պետրոսի՝ ի թլփատութե։ * զի որ յա-
ջողեացն պետրոսի յաւետաքեղութի թլփա-
տութեն, յաջողեաց և ինձ՝ ի հեթանոս։
9 * Իբրև գիտացին զշնորհսն որ տուեալ
էին ինձ, յակովբոս՝ և կեփաս՝ և յովհան-
նէս, որ կարծեալք սիւնքն էին, ձեռն
ետուն հաւանութե ինձ և բառնաբայ. զի
մեք՝ ի հեթանոս, և նոքա՝ ի թլփատութե։
10 * բայց միայն զի զաղքատան յիշեցուք.
զոր և ես փութացայ գնոյն առնել։
11 * Այլ յորժամ եկն կեփաս յանտիոք։ ե-
ղեալ դարձայ նորա. քանզի կոտ իբ-
12 րև ստգտեալ լինի էր։ * Վասնզի մինչ-
չև եկեալ էին ոմանք առ՝ ի յակովբոյ,
ընդ հեթանոսս ուտէր անխտիր. իսկ իբ-
րև եկին, զատանէր և որոշէր զանձն,
երկուցեալ յայնցանէ՝ որ՝ ի թլփատութէ
13 անտի էին։ * Եւ կեղծաւորեցան ընդ նմ
և այլ հրեայքն. մինչև բառնաբաս ան-
զամ խոնարհեցաւ՝ ի նոսին կեղծաւորու-
14 թիւն։ * Այլ իբրև տեսի թէ ոչ ուղիղ
գնան՝ ի ճշմարտութենէ աւետարանին.
ասեմ ցկեփաս առաջի ամենեցուն, ե-
թէ դու որ հրեայդ ես՝ հեթանոսաբար՝
և ոչ հրեաբար կեաս, զինչո՞ստիպես
15 հեթանոսաց լինել հրեարէն։ * զի մեք

քաւեն հրէայք եմք, եւ ոչ՝ ի հեթանոսաց
մեղաւորք։ * Օ այս պիտեմք՝ եթէ ոչ 16
արդարանայ մարդ՝ ի գործոց օրինացն,
եթէ ոչ՝ ի հաւատոյն Յիսուսի քրիստոսի. եւ մեք
՚ի քրիստոս հաւատացաք, զի արդարասցուք
՚ի հաւատոյն քրիստոսի, եւ ոչ՝ ի գործոց օրի-
նացն. զի՝ ի գործոց օրինացն ոչ արդարա-
ցի ամենայն մարմին։ * Իսկ եթէ մինչ 17
խնդրիցեմք արդարանալ՝ ի քրիստոս, եւ գըտ-
անիցիմք մեղաւորք. ասպա ուրեմն՝ քրիստոս
մեղաց պաշտօնեայ եղիցի. քաւ լիցի։ * Օ՝ի 18
եթէ զոր քակեցի՝ զնոյն միւսանգամ
շինիցեմ. ասպա յանցաւոր զանձն իմ ես
ինձէն երեւեցուցանեմ։ * Օ՝ի ես օրի- 19
նօք՝ օրինացն մեռայ, զի ապ կեցից, եւ ընդ
քրիստոսի՝ խաչ եղէց։ * Եւ կենդանի եմ այլ 20
ոչ՝ ես՝ այլ կենդանի է յիս քրիստոս։
եւ զոր այժմ կեամ մարմնով, հաւատովք
որդւոյն աստուծոյ կեամ. որ սիրեաց
զիս, եւ մատնեաց զանձն ինքեան վասն իմ։ * Եւ 21
ես ոչ անարգեմ զշնորհսն աստուծոյ։ զի եթէ
յօրինաց անտի էր արդարութիւն, ասպա
քրիստոս մեռաւ։

Գ. Ա։ Գ։

Ո՛վ անմիտ գաղատացիք, ո՞ նախանձ ա- 1
րար զձեզ (ոչ հնազանդել ճշմարտու-
թեան). որոց գրեթէ առաջի աչաց քրիստոս
յայտ գրեցաւ՝ ի խաչ ելեալ։ * Այս միայն 2
ուսանել՝ ի ձէնջ. ի գործոց օրինացն
Հոգին ընկալարուք, եւ ոչ՝ ի լսելեաց հաւատոյ։

օրինաց կ՚ողին ընկալարուք՝ եթէ ՚ի լուր
3 հաւատոց : * Այդչափ անմիտ եք . սկիզ-
բեալ հոգւով՝ և արդ մարմնով վախճա-
4 նիք : * և այնչափ անցք անցին ընդ ձեզ
5 զուր՝ եթէ իսկ զուր : * Որ արդ՝ որ
բաշխեաց ՚ի ձեզ զՀոգին՝ և յաջողեաց
՚ի ձեզ զգօրութիւն . ՚ի գործոց օրինաց է՞
6 եթէ ՚ի լուր հաւատոյ : * Ոյպ աբրահամ
հաւատաց յԱծ՝ և համարեցաւ նմ՝ յար-
7 դարութիւն : * Ոխտիցէք արդեօք . զի որք
՚ի հաւատոց անտի են , նոքա են որդիք
8 աբրահամու : * Տառաջատես գիտէր
գիր , եթէ ՚ի հաւատոց անտի արդարա-
ցուցանէ ազգս զհեթանոսս՝ յառաջագոյն
խոստացաւ աբրահամու , թէ ՚ի քեզ օրհ-
9 նեսցին ամենայն ազգք : * Այսուհետև
որք ՚ի հաւատոց անտի են , օրհնին ընդ
10 հաւատացեալսն աբրահամու : * Ո՛ի որ
միանգամ ՚ի գործոց օրինացն են , ընդ ա-
նիծիւք են . քանզի գրեալ է . Թէ անէ-
ծեալ ամ մարդ՝ որ ոչ կացցէ յամենայն
գրեալսն ՚ի գիրս օրինացն՝ առնել զամե-
11 նայն : * Ո՛ի օրինօքն ոչ ոք արդարանայ
առաջի Ած , այն յայտ իսկ է . զի արդարն՝
ամէ ՚ի հաւատոց կեցցէ :
12 * Այլ օրէնքն չեն ՚ի հաւատոց , այլ որ
13 արասցէ զսոյն՝ կեցցէ ՚ի նոսին : * Ք՚ս
գնեաց զմեզ ՚ի յանիծից օրինացն , եղեալ
վա՛ մեր անէծք . զի գրեալ է , Թէ անէ-
ծեալ ամ , որ կախեալ կայցէ ՚ի փայտէ .

* զի՛ ի հետանոսս օրհնութիւն աբրահամ 14
մու եղիցի ՚ի քրիստոս, զի ընդ հաւատս հոգ-
ւոյն ծէր առցուք հաւատովք : * Եղբարք, 15
մարդկութեանն ասեմ, եղբարք. ոչ ոք զի-
մարդկան հաստատեալ կտակ ոչնչ կա-
րէ անարգել. և ոչ այլ հրամայէ ՚ի վէր
այնր տալ : * Եւ կտակ աբրահամու խոստում 16
եցան աւետիքն, և զաւակի նր. և ոչ ասէ
զաւակաց՝ իբրև զբազմաց, այլ իբրև
զմիոյ, թէ՝ և զաւակի քումդ, որ է քր :
* Այլ զայս ասեմ, զկտակն յառաջա- 17
գոյն հաստատեալ յն ՚ի քր, օրէնքն որ
յետ չորեքհարիւր և երեսուն ամի եղեան,
ոչ կարեն խափանել՝ ի խափանելոյ զա-
ւետիսն : * Զիա՞ է յօրինաց անտի է ժա- 18
ռանգութիւնն, այլ ոչ ևս յաւետեացն :
բայց աբրահամու աւետեաւք ընդրհեաց
ած : * Եւ՚ի զի՞նչ իցէ օրէնք : յանցուա՛ց 19
ծոց՛ եաւելան, մինչև եկեսցէ զաւակն,
որում խոստացեալն էր՝ կարգեալ հրեշ-
տակօք ՚ի ձեռն միջնորդի : * Իսկ մի՛ջ- 20
նորդ միոյ ուրուք ոչ է՝ բայց ած մի է :
* Իսկ արդ՝ օրէնքն հակառակ ի՞նչ իցէն 21
աւետեացն այ. քա՛ւ լիցի : զի եթէ տր-
ուեալ էին օրէնքն՝ որ կարող էին կենդա-
նի առնել, այլ հաստատ յօրինաց ան-
տի էր արդարութիւն : * Այլ փակեցին 22
զամենեսեան ընդ մեղս, զի աւետիքն
՚ի հաւատոյ անտի յն քր տացին հա-
ւատացելոյ : * Մինչդեռ հաւատքն է 23

կեալ էին՝ ըստ օրինացն փակեալ պահէաք
զի հանդերձեալ հաւատոյն, որ յայտնե-
24 լոց էին ի մեզ ։ * Այսպա օրէնքն դաս-
տիարակ եղեն մեզ՝ ի քրիստոս, զի ի հա-
25 ւատոյն արդարասցուք ։ * այլ իբրև եկին
հաւատքն, ոչ ևս ընդ դաստիարակաւ եմք։
26 * քանզի ամենեքին որդիք ստոյ եք հաւա-
27 տովք ի յիսուս քս ։ * Որք միանգամ ի քրիս-
մկրտեցարուք, զքրիստոս զգեցեալ եք ։ չնիք
28 հրէայ, * ոչ հրէին՝ և ոչ հեթանոսի, ոչ
ծառայ՝ և ոչ ազատ ։ ոչարուճի՝ և ոչ ի-
գի ։ զի ամենեքեան դուք մի եք ի քրիս-
29 տոս ։ * Այսպա եթէ դուք քրիստոսի եք, ուրեմն
արդարհամու զաւակ եք՝ ըստ աւետեացն
ժառանգք ։

Գ. Ի ։ Գ.

1 Ասյս առեմ. ցորքան ժամանակս ժա-
ռանգն տղայ է՝ չէ ինչ առաւել քան
զծառայն ։ թէպէտ և տէր իցէ ամենե-
2 ցուն ։ * այլ ընդ հազարապետօք է՝ և ընդ
գաւառապետօք՝ մինչև ի ժամանակս
3 կէտ հօրն ։ * Այսպէս և մեք մինչ տղ-
ղայքն էաք՝ ընդ տարերս աշխարհիս ի
4 ծառայութեան կայաք ։ * Այլ իբրև եկն
լրումն ժամանակին, առաքեաց աստ զորդ-
դին իւր՝ որ եղև ի կնոջէ, և եմուտ ընդ
5 օրինօք ։ * զի զնա որ ընդ օրինօքն իցեն,
դնեսցէ ։ զի մեք զորդեգրութիւն ընկալ-
6 ցուք ։ * Եւ զի էք դուք որդիք, առա-

քեաց ասծ զՀոգի սրդուցն իւրոյ ՚ի սիրտս
մեր՝ որ աղաղակէ աբբա՝ Հայր : * Ա՚ՀՐ- 7
սուհետև չես ծառայ , այլ որդի . եթէ
որդի՝ և ժառանգ ասլ : * Ա՚ՀՐ յայնժամ 8
մինչ ոչն գիտէիք զասծ՝ ծառայէիք այնո
ցիկ՝ որ ոչն էին՝ ի բնէ աստուածք : * Ա՚ՀՐ 9
այժմիկ գանեալք զասծ , մանաւանդ եթէ
ծանուցեալք իսկ յասլ , զիարդ դառնայք
միւսանգամ անդրէն ՚ի տարերսն՝ ՚ի տըն
կարս և յաղքատս , որոց միւսանգամ
զանձինս ծառայեցուցանել կամիք :
* Օ աւուրս խորհիք՝ և զամիսս՝ և զժա 10
մանակս՝ և զտարիս : * երկնչիմ ՚ի ձէնջ, 11
գուցե եթէ ՚ի զուր ինչ վաստակեցի ՚ի
ձեզ : * Ընդերձք իբրև զիս , քանզի և ես 12
իբրև զձեզդ եմ : Ընդարձ՝ աղաչեմ ըզ
ձեզ, չինք ինչ ձեզ մեղուցեալ առ իս :
* Գիտեք դուք՝ զի տկարութիւն մարմնոյ 13
աւետարանեցի ձեզ զառաջինն . և զփորձ
ձանսն որ ՚ի մարմնի իմում էին , * ոչ 14
անարգեցիք՝ և ոչ անգոսանեցիք . այլ իբ
րև զհրեշտակ ասլ ընկալարջք զիս՝ իբրև
զՔրիստոս Յն : * Ուստ ասլ ուր է երանութիւնն 15
ձեր : վկայեմ ձեզ՝ եթէ հնար ինչ էր՝
զաչս ձեր հանէիք և տայիք ինձ : * արդ՝ 16
զի թշնամի իմն եղէ ձեզ, զի զստոյգն
խօսեցայ : * Ա՚ՀՐ նախանձեցուցանեն 17
զձեզ ոչ ՚ի բարւոյ . և արգելուլ կամին
զձեզ՝ զի նոցա նախանձաւորք լինիցիք :
* Լաւ է նախանձաւոր լինել ՚ի բա 18

բիս յայմ ժամ, և ոչ միայն յորժամ ի
ձերում միջի էյեմ։

19 * Որդեակք իմ, զորս դարձեալ վէրստ ՚ջ
տին երկնեմ, մինչև նկարեսցի քրիստ ի ձեզ։
20 * կամէի այժմ գալ առ ձեզ՝ և փոխել
զբարբառ իմ. զի տարակուսեալ եմ ես
21 վասն ձեր։ * Ասացէք ինձ՝ որ ընդ օրինաց
կամիք լինել, չիցէ ընթերցեալ ձեր զօ
22 րինս. * զի գրեալ է՝ թէ աբրահամայ
երկու որդիք էին, մի յաղախնոյ անտի,
23 և մի յազատէն։ * Այլ որ յաղախնոյն
էր՝ ըստ մարմնոյ ծնեալ էր, և որ յազա
24 տէն՝ ըստ աւետեաց. * որ է առակ օրի
նակի։ Որ ի այս ինքն են երկու կտակա
րանք, մի՝ ի լերինն սինայ՝ ի ծառայութիւն
25 ծնեալ՝ որ է հագար։ * քանզի հագարն՝
լեառն սինայ է յարաբիա, հաւասար է
այսմ երուսաղէմ. զի ծառայէ որդւովք
26 իւրովք հանդերձ։ * Այլ վերինն երու
սաղէմ ազատ է՝ որ է մայր մեր ամենե
27 ցուն։ * զի գրեալ է. ուրախ լեր ամուլ՝
որ ոչ ծնանէիր, գոչեա և աղաղակեա՝
որ ոչդ երկնէիր. զի բազմ են որդիք ակնդ
28 հիպ առաւել քան զամարեցւոյն։ * Այլ
մեք եղբարք՝ ըստ սահակայ աւետեացն
29 որդիք եմք։ * այլ ոպէս յայնժամ, որ ըստ
մարմնոյն ծնեալ էր՝ հալածէր զայն որ
30 ըստ հոգւոյն, նոյնպէս և այժմ։ * Այլ
զինչ ասէ գիր. ի քաց հան զաղախինդ
և զորդի դորա, զի մի ժառանգեսցէ որ

զի ազատեսցի զնա ի նմանէ : * Եւ ես
ասեմ ձեզ , զի դուք ազատեցարուք ի
մեղս ձերոց , որով քա-
զեցարուք ի նմանէ :

ԳԼՈՒԽ Ե.

Ինդ կացէք այսուհետեւ , և մի միւս-
անդամ ընդ լծոյ ծառայութեանն մի-
տանիք :

2 * Հաւատով ես այսօր առեմ ձեզ . զի
եթէ թլփատիք , քս ինչ ձեզ ոչ օգնէ :
3 * Կայեմ նաեւ մարդոյ՝ որ թլփատի ,
թէ պարտական է զամենայն օրինաց կատա-
րել : * Խափանեցէք եք ի քէն՝ որ օրինօքն
4 արդարանայք . և անկեալ եք ի շնորհաց
5 նմանէ : * զի մեք Հոգւովն՝ ի հաւատոց
6 յոյսն արդարութեան ակն ունիմք : * Ո՛չ
զի քս կայ՝ ոչ թլփատութիւն ինչ կարօղ է՝ և
ոչ անթլփատութիւն . այլ հաւատք սիրով
7 յաղթողեալը : * Վարուց ընթացայիք , ո՞
8 ոչ ոք արգելոյց ձեզ ճշմարտութեան չհաւանել :
* զկնայն հրապոյրքդ՝ ոչ յորմանէ են՝ որ
9 հրաւիրացն զձեզ : * Փոքր մի խմոր զամե-
10 նայն զանգուճացն խմորէ : * Ես յայլ ես
յուսայեալ եմ ի ձեզ Տիրամբ՝ թէ ոչ
այլ ազատին . ազատութեանն , որով քա-
զեցարուք ի նմանէ , մեղքդ որդիք ազատին ,
զմեզ ազատեցոյց :

ԳԼՈՒԽ Ե.

1 Ինդ կացէք այսուհետեւ , և մի միւս-
անդամ ընդ լծոյ ծառայութեանն մի-
տանիք :

2 * Հաւատով ես այսօր առեմ ձեզ . զի
եթէ թլփատիք , քս ինչ ձեզ ոչ օգնէ :
3 * Կայեմ նաեւ մարդոյ՝ որ թլփատի ,
թէ պարտական է զամենայն օրինաց կատա-
րել : * Խափանեցէք եք ի քէն՝ որ օրինօքն
4 արդարանայք . և անկեալ եք ի շնորհաց
5 նմանէ : * զի մեք Հոգւովն՝ ի հաւատոց
6 յոյսն արդարութեան ակն ունիմք : * Ո՛չ
զի քս կայ՝ ոչ թլփատութիւն ինչ կարօղ է՝ և
ոչ անթլփատութիւն . այլ հաւատք սիրով
7 յաղթողեալը : * Վարուց ընթացայիք , ո՞
8 ոչ ոք արգելոյց ձեզ ճշմարտութեան չհաւանել :
* զկնայն հրապոյրքդ՝ ոչ յորմանէ են՝ որ
9 հրաւիրացն զձեզ : * Փոքր մի խմոր զամե-
10 նայն զանգուճացն խմորէ : * Ես յայլ ես
յուսայեալ եմ ի ձեզ Տիրամբ՝ թէ ոչ

12 թլատղուն խաչին ։ * Երանի թէ մնտա-
կտուր իսկ լինէին՝ որ զձեզն խռովեցու-
13 ցանեն ։ * Զի դուք յազատուն կոչեցեալ
եք՝ եղբարք, միայն զի ազատուն ձեր ոչ
լինիցի՝ ի պատճառս մարմնոյ . այլ սի-
14 րով ծառայեցէք միմեանց ։ * Օ՛ի ամ
օրէնք՝ ի մի բան կատարին . ՚ի սիրեսցես զն-
15 ղնկեր քո իբրև զանձն քո ։ * Ապա ե-
թէ զիւրեանս խածատիցէք՝ և ուտիցէք.
զգոյշ լերուք՝ գուցէ ՚ի միմեանց սատա-
կիցիք ։
16 * Ասեմ զայս ասեմ. Հոգւով գնացէք, և
17 զցանկուն մարմնոյ մի կատարէք . * զի
մարմին ցանկայ հակառակ հոգւոյ, և
հոգի հակառակ մարմնոյ ։ և զի սոքա մի-
մեանց հակառակ են . մի զոր կամիցիք՝
18 զայն առնիցէք ։ * Իսկ եթէ հոգւով վա-
19 րիք, ապա չէք ընդ օրինօք ։ * Օ՛ի յայտ-
նի են գործք մարմնոյ . այսինքն են՝ շը-
նաւթ պոռնկութիւն, պղծութիւն դիկղուխ,
20 * կռապաշտութիւն կախարդութիւն, թշնա-
մութիւն հեռ նախանձ, բարկութիւն, հակա-
ռակութիւնք երկպառակութիւնք հերձուածք,
21 * չարակնութիւնք սպանութիւնք, արբեցութիւնք
անառակութիւնք, և որ ինչ սոցին նմանեն ։
զոր յառաջագոյն իսկ ասեմ ձեզ, որպէս
կանխաւն ասէի, թէ որ զայսպիսին ինչ
գործեն՝ զարքայութիւն ոչ ժառանգեն ։
22 * Իսկ պտուղ հոգւոյն այս է . սէր խընդ-
23 դութիւն երկայնմտութիւն, * քաղցր

լսուն բարուն, հաւատաք, հեղուն ժուժ
կալուն. զայսպիսեաց աստի օրինքն չեն
հակառակ։ * Իսկ որ քեռանքն են, ըղձ- 24
մնորմինս իւրեանց ի խաչ հանին կա-
րեօքն և ցանկութեք հանդերձ։ * Եթէ 25
կեամք հոգեով՝ ընդ հոգեւոյն և միաբա-
նեսցուք։ * Մի լինիցուք սնապարծք՝ մի 26
մեանց ձայն տալով, և ընդ միմեանս նա-
խանձելով։

ԳԼՈՒԽ Ե.

Ե՛ղբարք՝ եթէ յանկարծ ըմբռնեսցի 1
ոք ի ձէնջ յինչ և իցէ յանցանս,
դուք որ հոգեորքդ էք՝ հաստատուեցէք
զայնպիսին հոգեով հեղուն. զգոյշ լի-
նիմք անձանց՝ գի մի և դուք փորձիցիք։
* Ո՛ միմեանց բեռն բարձէք, և այնպես 2
կատարեցէք զօրինսն քրի։ * Եթէ հա- 3
մարիցի ոք լինել ինչ՝ և չիցէ, զանձն իւր
խաբէ։ * Ո՛ գործ իւր հշտեսցէ իւրա- 4
քանչիւրոք, և ապա անձին իւրում միայն
պարծանս տացէ, և ոչ առ ընկերաւն։
* գի իւրաքանչիւրոք զիւր բեռն բառնա- 5
լոյ է։ * Հաղորդեսցի առատացէ աշակերտն 6
վարդապետին՝ յամենայն բարութիւն։ * Մի 7
խաբիք, Աստուած ոչ արհամարհի։ * գի զոր
ինչ սերմանէ մարդ՝ զնոյն և հնձեսցէ։
որ սերմանէ ի մարմին իւր, ի մարմնոյ
անտի հնձեսցէ զապականութիւն. և որ սեր-
մանէ ի հոգին՝ ի հոգւոյ անտի հնձեսցէ

ցէ

9 ցի զկնականն յաւետենից ։ * Այլ զբա-
րիս գործել մի՛ ձանձրասցուք, զի՛ ի ժա-
մանակի իւրում հնձեսցուք առանց լքա-
10 նելոյ ։ * Այսուհետև մինչդեռ ժամա-
նակս՝ գործեսցո՛ւք զբարիս առ
ամենեսեան, մանաւանդ առ ընտանիսն
11 հաւատոյ ։ * Տեսէք՝ որպիսի գրով դրե-
12 ցի առ ձեզ լսոյն ձեռամբ ։ * Օ՛ի որ
միանգամ կամին բարեմարդիկ լինել
մարմնով, նո՛ք ստիպեն զձեզ թլփատել.
միայն զի՝ մի՛ զխաչին քրիստոսի երթայ-
13 ցեն։ * Վասնզի՝ որ թլփատեալքն իսկ են,
նոքա զօրէնսն ոչ պահեն. այլ կամին՝ զի
դուք թլփատեսջիք, զի ձերով մարմնովք
պարծեսցին ։ Վ.Ջ.
14 * Այլ ինձ քա՛ւ լիցի պարծել՝ բայց միայն
՛ի խաչն տեառն մերոյ Յիսուսի քրիստոսի, որով ինձ
աշխարհ՝ ի խաչ եղեալ է՝ և ես աշխար-
15 հի ։ * Օ՛ի (՛ի քրիստոս Յիսուս) ոչ թլփատութիւն
ինչ է՝ և՛ ոչ անթլփատութիւն. այլ նոր ա-
16 րարած ։ * Եւ որ միանգամ այսմ կա-
նոնի մնաքան լինին, խաղաղութի՛ւն ՛ի վերայ
նո՛ց և ողորմութի՛ւն և ՛ի վերայ իսրայէլին Աստ-
17 ուծոյ ։ * Այսուհետև աշխատո՛ղ զինս մի՛ ոք
ցի՛. զի ես զչարչարանսն քրիստոսի ՛ի մարմնի՛ իմ
18 մուր կրեմ ։ * Շնորհք տեառն մերոյ Յիսուսի քրիստոսի
ընդ ոգւոյդ ձերում եղբարք. ամէն ։

ԱՀ — գաղատացիս գրեցաւ ՛ի հռովմէ ։

ԹՈՒՂԹ ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԱՑՍ
ԱՌ ԵՓԵՍԱՑԻՍ.

ԳԼՈՒԽ Ա.

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ 1
յոյժ քոյի կամեցեալ այց, սէգ որ
են յԵփեսոս, և հաւատա-
ցեալ ի քէն յս։ * Շ նորհք 2
ընդ ձեզ և խաղաղութիւն յայց հօրէ մեր
ումէ՝ և ի տեառնէ յմէ քրիստոսէ։ * Օրհնեալ է 3
ած և հայր տեառն մերոյ յսի քրիստոսէ, որ օրհ-
նեաց զմեզ ամ հոգեւոր օրհնութիւնբ յերկ
նաւորս ի քս։ * ոյն ընտրեաց զմեզ նո- 4
ւիս յաւուրս քան զլինելն աշխարհի, լի-
նել մեզ սուրբս և անարատս առաջի նո
ւիրոյ։ * Յառաջագոյն սահմանեաց զմ- 5
մեզ յորդեգրութիւն ի ձեռն յսի քրիսի ի
նոյն, ըստ հաճութեբ կամացն իւրոց, * ի 6
գովեստ փառացն շնորհացն իւրոց. որով
պնծարձացոյց զմեզ սիրելեաւն։ * Որով 7
ունիմբ զփրկութիւնբ ի ձեռն արեան նո,
զթողութիւն մեղացն՝ ըստ մեծութեբ շնորհացն
իւրոց։ * որ առատացոյ ի մեզ ամ լման 8
ութեբ և գիտութեբ։ * Աւդոյց մեզ զը- 9
խորհուրդս կամացն իւրոյ՝ ըստ հաճութեբ

իւ-

իւրում. զոր յառաջագոյն եդ նովաւ,
10 * ի տնտեսութիւն լրման ժամանակաց,
բովանդակել զամ քրիստոս, որ ինչ յերկինս
11 և որ ինչ յերկրի՝ ի նմա։ * Որով
և վիճակեցաք յառաջագոյն հրաւիրեալք
ըստ խորհրդոյ կամացն իւրոց։ * Ո-
12 ստել մեզ ի գովեստ փառաց նորա զմեզ յուսացեալս
13 ի քրիստոս։ * Որով և դուք
լուարուք զբանն ճշմարտութեան, զաւետարանն փրկութեան ձերոյ, որով և հաւատացեալ կնքեցայք հոգւովն սրբով աւետ-
14 ման։ * որ է աւհտաւաճէայ ժառանգութեան մերոյ ի վիմակութիւն ազատութեան, ի գովեստ փառաց նորա։
15 * Վասն այնորիկ և ես լուեալ զհաւատն զձեր՝ որ ի տէր յիս, և զսէրն որ ընդ
16 ամենայն սուրբս, * ոչ դադարեմ ի գոհանալ
17 ամ սովաբս, * ոչ դադարեմ ի գոհանալ
ի վերայ ձեր՝ յիշել զձեզ յաղօթս։ * զի
Աստուած տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի հայրն փառաց՝ տայ
ձեզ զհոգին իմաստութեան և յայտնութեան
18 ի գիտութիւնն իւրում։ * լուսաւորեալ աչս
նեալ սրտից՝ առ ի գիտենալ մեզ
զինչ է յոյս հոչմանն նորա, և զինչ մեծութիւն փառաց ժառանգութեան նորա ի
19 սուրբս։ * և զինչ է առաւելութիւն մեծութեան զօրութեան նորա ի մեզ հաւատացեալս ըստ
20 յաջողութեան հարցողութեան զօրութեան իւրոյ, * զոր
յաջողեաց ի քրիստոս։ զի յարոյց զնա ի մեռելոց։ և նստոյց ընդ աջմէ իւրմէ յերկինս

ատրա , * ի վեր ամ իշխանութե՛ և պետու 21
թե՛ և զօրութե՛ և տէրութե՛ և ամ ան
ուանի անուանելոյ, ոչ միայն յայսմ յաշխարհի
յայսմիկ՝ այլ և ի հանդերձեալումն։ * Եւ 22
զամ ինչ հնազանդ արար ի ներքոյ ոտից
նը։ և զնա եդ գլուխ ի վերայ ամ ի լին
եկեղեցւոյ , * որ է մարմին նը , լրումն՝ 23
որ զամ յամենայնի լնու։

Գլ. Բ.

Եւ դուք որ մեռեալ էիք ի մեղս ձեր 1
և յանցանս , * յորս երբեմն գնայիք 2
ըստ յաւիտենի աշխարհիս այսորիկ՝ ըստ
իշխանին իշխանութե՛ օդոյս այսոյ , ո
այժմ ընդմտեալ է յորդիսն ապստամ
բութեան . * յորս և մեք ամենեքեան 3
ընդէնաք երբեմն ի ցանկութե՛ մարմնոյ
մերոյ , և առնէաք զկամս մարմնոյ՝ և ըզ
մտաց , և էաք արդարև որդիք բարկու
թե՛ իբրև այլքն։
Ընդ * Եւ այլ ևս ո՛ մեծն է ողորմութե՛ վ ըզմ 4
սիրոյն իւրոյ՝ զոր սիրեացն զմեզ . * մինչ 5
դեռ մեռեալք էաք ի մեղս մեր , կեն
դանիս արար զմե՛զ ի քո՛ . քանզի շնորհօք
ապրեցարք։ * Եւ նմին յարոյց , և ե՛ նմին 6
նստոյց յերկնաւորս ի քո՛ յս։ * Զի ի յու 7
ց՛ ի յաւիտեանան ո՛ր գայցեն՝ զառա
ւել մեծութե՛ն շնորհացն իւրոյ՝ քաղցրու
թե՛ ի մե՛զ ի քո՛ յս։ * Զի ի շնորհօք ն՛ 8
եք փրկեալք ի ձեռն հաւատոցն , և այս
ոչ

9 ոչ՝ ի ձէնջ, այլ ըստ պարզեւէ. * ոչ՝ ի գոյ-
10 ծոց, զի մի ոք պարծեսցի: * Ո՛ ի նմ՛ արա-
րածք եմք՝ հաստատեալք քրիստոս յիսուս՝ ի
գործս քարուց, յորս յառաջագոյն պատ-
րաստեաց ամ. զի՝ ի նոսին գնասցուք:
11 * Վասն որոյ և դուք յիշեցէք՝ զի երբեմն հե-
թանոսք էիք մարմնով. որ կոչեցեալն են
անթլփատուի՝ յանուանեալ թլփատու-
12 թէ՛ն անտի մարմնաւոր ձեռագործին. * զի
էիք՝ ի ժամանակին յայնմիկ առանց քրի-
(և օտարացեալ էիք յաստաքինուէն ի՛սրա
և տարագիրք յուխտից աւետեացն, և
յոյս ինչ ոչ ունէիք՝ և անաստ էիք յաշ-
13 խարհի: * Բայց այժմիկ՝ ի ձեռն յիսուսի
դուք՝ որ երբեմն հեռաւորքն էիք՝ մեր-
14 ձաւորք եղերուք արեամբն քրիստոսի: * Ո՛
նա է խաղաղութի՛ն մեր՝ որ արար զերկու-
սեան մի. և զմիջնորմին ցանկոյն քակեաց՝
15 զթշնամութի՛ն ի մարմնի իւրում. * և զօ-
րէնս պատուիրանացն հրամանօքն խաչ-
փանեաց. զի զերկուսին հաստատեսցէ
ինքեամբ՝ ի մի նոր մարդ, և արասցէ խա-
16 ղաղութի՛ն. * և հաշտեցուսցէ զերկուսին
միով մարմնով ընդ աստ՝ խաչելովն իւրով, քան-
զի սպան զթշնամութի՛ն յանձին իւրում.
17 * և եկն աւետարանեաց խաղաղութի՛ն
ձեզ հեռաւորաց՝ և խաղաղութի՛ն մեր-
18 ձաւորաց. * զի նովաւ ունիմք զնոսա-
ձուլթի՛ն երկոքեան միով հոգւով առ հայր:
19 * Ա՛պա այսու հետեւ ոչ իք օտարք և պան-

դու-

դուխտը, այլ քաղաքակիցը սեպ եւ ըն-
տանիք ում։ * շինեալք ի վեր հնման ա-
ռաքելոց եւ մարգարէից. որոց է դլուխ
անկեանն քրիստոս։ * յորում ամ շինուածն
յօդեալ եւ պատշաճեալ՝ ածէ ի տաճար
սուրբ տիրոջ։ * յորում եւ դուք ընդ-
շինիք ի բնակարան ում հոգւով։

Գ. Ը

Գ Ա՛ն այսորիկ ես պօղոս կապեալ յն-
քի քրիստոսի վա՛ծ ձեր հեթանոսաց։ * Թերեւս
լուեալ լիցէ ձեր զտնտեսութիւն շնորհացն
ում, որ տուեալ են ինձ ի ձեզ։ * Զի ըն-
յայտնութեն ցուցաւ ինձ խորհուրդն.
ոպէս յառաջագոյն գրեցի առ ձեզ սակաւ
ա՛ռաք։ * առ ի կարօղ լինելդ ընթեռնուլ
եւ ի միտ առնուլ զիմաստութիւն իմ ի
խորհրդեանն քրիստոսի։ * Զոր ի այլոց ազգաց
ոչ ցուցաւ որդւոց մարդկան. ոպէս այժ ի
յայտնեցաւ սրբոց իւրոց առաքելոց եւ
մարգարէից՝ հոգւովն. * լինել հեթա-
նոսաց ժառանգակիցս՝ եւ մարմնակից,
եւ հաղորդս աւետեացն ի քրիստոս յի-
սուսէ, * որոյ եղէ ես սպասաւոր ըստ
պարգեւոյ շնորհացն ում՝ որ տուեալ ինձ
ըստ յաջողութե զօրութեն նո՛ւ։ * Ինձ որ սը-
րոցս եմ ամենայն՝ տուեալ շնորհեցաւ այս,
ի հեթանոսս աւետարանել զանքննին
մեծութիւն քրիստոսի. * եւ լուսաւորել ա՛ռնել զա-
մենեսեան, թէ ո՛րպէս է տնտեսութիւն խորհր-

դոյն

գոյն , որ ծածկեաւ էր յամ յաւիտեանց
10 առ նմ՝ որ զնա մատ ։ * Օ՛ի յայտ-
նեցին՝ ի նմանուելոյ եւ պատուիրեց՝ որ
յերկինս են՝ ի ձեռն եկեղեցւոյ՝ բազմա-
11 պատիկ իմաստութիւն նորա ։ * Ըստ յառաջա-
դրութեան յաւիտենից՝ զոր արար՝ ի ձեռն
12 նորա մերոյ Յիսուսի քրիստոսի ։ * Որով ունիմք զհա-
մարձակութիւն եւ զնաւանձութիւն յուսով՝ ի
13 ձեռն հաւատոյ նորա ։ * Ըստ որոյ աղա-
չեմ՝ մի՛ ձանձրանալ՝ ի նեղութեանս մերում,
14 որ ես ձեր է. որ է փառք ձեր ։ * Ըստ որոյ
ծնանիմ զծունր առ հայր նոն մերոյ
15 Յիսուսի քրիստոսի. * որմէ ամենայն հայրա-
16 կերկինս եւ երկրի անուանի. * զի տա-
յիցէ ձեզ ըստ մեծութեան փառացն իւրոց , հաս-
տատել զօրութեամբ՝ ի ձեռն հոգւոյն իւրոյ
17 ի ներքինն մարդն. * քանակել քրիստոս
առնել՝ ի սիրտս ձեր. սիրով արմատացեալ
18 եւ հաստատեալ ։ * զի կարօղ լինիջիք հասանել ըս-
ամենայն , զինչ է լայնութիւն , եւ երկայնու-
19 թիւն , եւ բարձրութիւն , եւ խորութիւն. * ճան-
նալ զսիրեալ գիտութիւն գիտութեանն սիրոյն
20 քրիստոսի. զի լցջիք ամենայն լրութեամբն աստ ։ * Ա-
յժմ որ կարօղն է առաւել քան զամենայն
առնել յաւելուած , քան զոր խնդրեմք
եւ իմանամք. ըստ զօրութեանն որ գործէ
21 ի՛ ի մեզ ։ * Նմա փառք յեկեղեցւոջ ,
եւ ի քրիստոս յիսուս , յամենայն ազգս յաւիտենից յաւ-
իտեանս . ամէն ։

Գ. Ի։

Գ.Ի : Գ.

1 Ընդ՝ աղաչեմ զձեզ ես որ կապեալս
եմ՝ ի Տէր. արժանի դնալ կոչմանն,
2 յոր կոչեցարուք : * ամ խոնարհութե՛ւ և
հեզութե՛ւ, և երկայնմտութե՛ւ՝ անսալ մի-
3 մեանց սիրով : * Ջուարթալ պահել զմիա-
բանութի՛ն հոգւոյն յօդիւ խաղաղութե՛ւ :
4 * Մի՛ մարմին՝ և մի հոգի. ոյր և կոչե-
ցարուք, ՚ի մի յոյս կոչմանն ձերոյ : * Մի
5 Տէր, մի հաւատք, մի մկրտութի՛ւն : * Մի
6 Աստ, և հայր ամենեցուն, որ ՚ի վե՛ր ամե-
նեսեան՝ և ընդ ամենեսին՝ և յամենեսին ՚ի մե՛զ :
7 * Ա՛յլ ետրաքանչիւր ումեք ՚ի մէնջ տր-
ուեալ են շնորհք ըստ չափոյ պարգեւացն
8 քրիստոսի : * Վասն որոյ և ասէ. ել ՚ի բար-
ձունս՝ գերեաց զգերեւթի՛ւն, և ետ պար-
9 գեւս մարդկան : * Այր ելն, զինչ է, ե-
թէ ոչ՝ զի և ՚ի նախ ՚ի սատորն կոզմն երկ-
10 րի : * Այր էջն, նոյն է՝ և որ ելն ՚ի վերոյ
քան զամ երկինս. զի լցցէ զամ : * Ընդ
11 նա ետ զոմանս առաքեալս, զոմանս մարգ-
արէս, զոմանս աւետարանիչս, զոմանս
12 հովիւս և վարդապետս, * առ ՚ի հաս-
տատութի՛ն սրբոց, ՚ի գործ պաշտամանն, ՚ի
13 շինուածք մարմնոյն քրիստոսի : * մինչև հաս-
ցուք ամենեքեան ՚ի միութի՛ն հաւատոյ և գիտութե՛ն որդւոյն Աստ. յայր կա-
տարեալ ՚ի չափ հասակի կատարումանն
14 քրիստոսի : * Զի մի՛ յայսմհետե՛ւ եցուք տղայք
խռովեալ

խառնելաւք՝ և տատանեսջիք յամէ հողմոյ
վարդապետութե՛ն, խաբէութե՛ մարդկան.
խոտոմանկութե՛ ի խաբէութի մոլորութե՛ն։
15 * Այլ ճշմարտեսջիք սիրով՝ աճեցուսցուք
16 ի նա զամէ, որ է գլուխ քո։ * ուստի ամէն
մարմինն յօդեալ և պատշաճեալ ամէն
խաղալեօք տարբերութե՛ ըստ ազդեցութե՛ն
չափոյ ըստ իւրաքանչիւր մասին՝ զաճումն
մարմնոյ գործէ՝ ի շինած անձին իւրոյ
17 սիրով։ * Այդ զայս ասեմ և ուխտեմ
ի տէր. մի՛ եւս ձեզ գնոյն օրինակ գնալ,
ոյզ և այլ հեթանոսք գնան՝ ունայնութե՛
18 մտաց իւրեանց։ * որոց խաւարեալ են
սիրտք իւրեանց, և օտարացեալ են ի
կենաց անտի ա՛յ՝ վասն տգիտութե՛ն՝ որ է ի
19 նոսա՝ վասն կուրութե՛ սրտից իւրեանց։ * Որք
զանձանց իւրեանց զգայն հատին, և
մատնեցին զանձինս գինջութե՛, ի գործս
20 ամէն պղծութե՛ ագահութե՛ամբ։ * Այլ դուք
21 ոչ այսպէս ուսայրուք զքրիստոս, * թէպէտ և
լուարուք զնմանէ՝ և նովա ուսայք՝ ոյզ
22 է ճշմարտութի՛ն յիսուս։ * ի թօղ մերկանալ
ի ձէնջ ըստ առաջին գնացից զմարդն
հին՝ զապականեալն ցանկութիք խաբէու-
23 թե՛ն։ * Այլ նորոգել հոգւովն մտաց ձե-
24 րոց, * և զգենուլ զնոր մարդն՝ որ ըստ
աստուծոյ հաստատեալ է՝ արդարութե՛ և սրբու-
25 թե՛ ճշմարտութե՛ն։ * Ասա՛ որոյ ի թօղ
ընկերեկ զստուն. խօսեցարուք զճշմար-
տութի՛ն իւրաքանչիւր ընդ ընկերի իւրում.

զի

զի եմք միմեանց անդամք : * Բարկա- 26
նայք՝ և մի մեղանչէք . արեգակն ի վր
բարկութեան ձերոյ մի մտցէ : * Եւ մի տայք 27
տեղի սատանայի : * Որ գողանայրն , մի 28
եւս գողասցի , այլ մանաւանդ վաստա-
կիեսցի՝ գործել ձեռօք իւրովք զբարիս .
զի բաւական լիցի տալ ումեմն կարի .
* Ամենայն բան տգեղ ի բերանոյ ձեր 29
մի՛ եւս ելցէ . այլ որ ինչ բարին է ի շի-
նած պիտոյից , զի տացէ շնորհս այնոցիկ
որ լսենն : * Եւ մի տրտմեցուցանէք զՍ- 30
հոգին նորա Աստուծոյ , որով կնքեցարուք յաւ-
ուրն փրկութեան : * Ամենայն դառնութիւն 31
և բարկութիւն , և սրտմտութիւն , և աղա-
ղակ՝ և հայհոյութիւնն քարձցի ի ձէնջ
ամենայն չարութեամբն հանդերձ : * Եղ- 32
բուք ընդ միմեանս քաղցրունք՝ գթածք .
շնորհել միմեանց . որպէս և Աստ քրիս-
տոս շնորհեաց ձեզ :

Գլ. Ե.

Եղերուք նմանողք Աստուծոյ , իբրև որդիք սի- 1
րելիք : * և գնացէք սիրով՝ ոնպ և 2
քրիստոս սիրեաց զմեզ, և մատնեաց զանձն իւր
վասն մեր՝ պատարագ և զեհս Աստուծոյ ի հոտ
անուշից : * Եւ պոռնկութիւն , և ամ 3
պղծութիւն , կամ ագահութիւն , և անուանք
նեսցի մի՛ ի միջի ձերում. ոնպ և վայելէ
սքեց : * և զազրութիւն՝ կամ խօսք յիմար 4
բուե , կամ խեղկատակութիւն՝ որ ոչ վայել
է .

5 է ։ այլ մանաւանդ զոհուիլ ։ * Օ այս
տեղեկացեալ զիտաքինք ։ Թէ ամ պոռ-
նիկ՝ կամ պիղծ՝ կամ ագահ , որ է կռա-
պարիշտ՝ չէ ունի ժառանգութիւն յարքայ-
6 ութիւն քրիստոսի և աստուծոյ ։ * Ոչ ոք զձեզ խա-
բեսցէ բանիւք սնոտուովք ։ զի վասն այսո-
րիկ կուգայ բարկութիւն աստուծոյ՝ ի վերայ որդ-
7 ւոցն անհաւանութեան ։ * Ոչ այսուհետև
8 լինիք բաժանորդք նոցա ։ * Օ ի թէպէտ
և երբեմն էիք խաւար , արդ լոյս էք ի
9 տէր , իբրև զորդիս լուսոյ գնացէք ։ * զի
պտուղ լուսոյ ամ բարութիւն է՝ և արդա-
10 րութիւն և ճշմարտութիւն ։ * Փորձեցէք զինչ
11 է հաճոյ տէն ։ * և մի հաղորդ լինիք ան-
պտղութեան գործոցն խաւարին՝ այլ մանաւ-
12 անդ յանդիմանեցէք ։ * Օ ի որ ի ծա-
ծուկ ինչ գործի ի նմա՝ զայն և խօսել
13 աղաւեղի է ։ * Այլ ամենայն ինչ յան-
դիմանեալ ի լուսոյ՝ յայտնի լինի ։ զի ա-
14 մենայն ինչ որ յայտնի է՝ լոյս է ։ * Ո-
րով և ասէ ։ արի որ ննջեսդ , և հանդ-
նեաց ի մեռելոց՝ և լուսատու լիցի
քեզ քս ։
15 * Տեսէք ուշ ճշմարտիւ գնայցէք , մի ա-
16 իբրև անիմաստք , * այլ իբրև իմաս-
տունք ։ գնեցէք զժամանակս՝ զի ա-
17 ուրքս չարութ են ։ * Ո ասն այնորիկ մի
լինիք անմիտք , այլ իմացարուք զինչ
18 կամք են տն ։ * Եւ մի արբենայք գին-
ով , յորում զեղխութի՛ն , այլ մանաւանդ

լցաք

լցարուք հոգւով: * խօսել ՚ի սիրտս ձեր 19
սաղմոսիւք, և օրհնութիւք և երգովք հո-
գևորօք. երգել և սաղմոս ասել ՚ի սիր-
տս ձեր Տեն: * Պահպանութիւք յամէն ժամ 20
՚ի վեր Տամի, յանուն Տն մերոյ յիսու քրի-
հօրն և Տյ: * Հնազանդ լերուք միմեանց 21
երկիւղիւն քրի: * Կանայք՝ իւրեանց ա- 22
նանց հնազանդ լինին իբրև Տն: * զի այր 23
է գլուխ կնոջ, ոպէս և քր գլուխ է եկե-
ղեցւոյ. և ինքն է փրկիչ մարմնոյ: * Այլ 24
ոպէս եկեղեցին հնազանդ լինի քրի. նոյն-
պէս և կանայք իւրեանց արանց յամէն:
* Այրք՝ սիրեցէք զկանայս ձեր. ոպէս և 25
քր սիրեաց զեկեղեցի. և զանձն իւր
մատնեաց վճ նր: * զի զնա սրբեսցէ սրբ 26
րուեք աւազանին բանիւ. * զի կացուսցէ 27
ինքն իւր յանդիման փառաւոր զեկեղե-
ցի, զի մի ունիցի ինչ արատ՝ կամ ազտե-
ղութիւն, կամ այլ ինչ յայսոցիսեաց. այլ զի է-
ցի սուրբ և անարատ: * Նոյնպէս պարտին 28
արք սիրել զիւրեանց կանայս իբրև զմի-
րեանց մարմինս: որ սիրէ զկին իւր,
զանձն իւր սիրէ: * Ոչ ոք երբէք ա- 29
տեաց զանձն իւր, այլ սնուցանէ, և
պահպանէ զնա. որպէս և քր զեկեղեցի:
* զի անդամք եմք մարմնոյ նր, ՚ի մարմ 30
նոյ նր և յոսկերաց նր: * Վասն այսորիկ 31
թողցէ այր զհայր և զմայր իւր, և եր-
թիցէ զկնոջ իւրոյ, և եղիցին եր-
կոքին ՚ի մարմին մի: * Խորհուրդս այս՝ 32

մե-

մէծ է, բայց ես ասեմ՝ ի քո և յեկեղե-
33 ցի։ * Այլ և դուք նոյնպէս մի՛ ըլլա միա-
ջէ. զի իւրաքանչիւրոք զիւր կին նոյնպէս
սիրեսցէ՝ իբրև զիւր անձն. և կին երկը-
չիցի յառնէ իւրմէ։

ԳԼ. Ա.

1 Այդիւք՝ հնազանդ լերուք ծնողաց ձե-
2 րոց ի տէր. զի այն է արժանն։ * Պա-
տուեա զհայր քո և զմայր, որ է առաջին
3 պատուիրան յաւետիսն. * զի քեզ բարի
եղիցի, և երկայնակեաց լինիցիս ի վր
4 երկրի։ * Հարք՝ մի զայրացուցանէք զոր-
դիս ձեր, այլ մնուցանիջիք զնա խրատու
5 և ուսմամբ տեառն։ * Ծառայք՝ հնազանդ
լերուք տերանց ձերոց մարմնաւորաց,
ահիւ և դողութեբ և միամտութեբ սրտ
6 տից ձերոց, ոչ ի ակա-
նէ ծառայելով մարդահաճոյք. այլ
իբրև ծառայք քրիստոսի առնել զկամս նոյ։
7 * սրտի մտօք ծառայելով իբրև տեն, և ոչ իբ-
8 րև մարդկան։ * գիտասջիք՝ թէ իւրա-
քանչիւր ոք որ զինչ առնէ զբարին, զը-
նոյն ընդունի և ի տեառնէ՝ եթէ ծառայ և
9 եթէ ազատ։ * Եւ դուք տեարք՝ զնոյն
առնիջիք առ նա. ներելով սպառնալ զպատ-
ուհասն. գիտասջիք թէ և նոյ և ձեր
տեր դոյ յերկինս. և ակնառութիւն ոչ դոյ
առաջի նորա։ Ա. Ջ.
10 * Այսուհետև զօրացարուք տեառնմբ, և
հա-

կարողութիւն զօրութեան նորա : * Եւ զգեցարուք
զամենայն սպառազինութիւն Աստուծոյ . զի կարող լինիք
ջինջ կալ ընդդէմ հնարից սատանայի : * Ո՛ւր ոչ է մեզ պատերազմ ընդ մարմնով
և ընդ արեան . այլ ընդ իշխանութիւնս , և ընդ
պետութիւնս , և ընդ աշխարհակալս խաւարիս այսորիկ՝ ընդ ոգիս չարութեան որ
՚ի նեղջոյ երկնից :
Վասն այսորիկ առէք զսպառազինութիւն Աստուծոյ , զի կարող լինիցէք ՚ի դիմի
հարկանել չարին յաւուրն չարութեան : * Եւ իբրև զամենայն ինչ կատարիցէք ,
հաստատուն կացէք . պատեղիկալջիք զգեաց ձեր ճշմարտութիւն . և զգեցեալ զվէմն
ցեաւ զդրահն արդարութեան : * և ոտից
ցեաւ զոտս պատրաստութիւն աւետարանին խաղաղութեան : * Եւ ՚ի վերոյ ամենայնի առէք զվահանն հաւատոց , որով
կարող լինիջիք զամենայն նետս մոլոխոյ
չարին շիջուցանել : * Եւ առէք զսաղաւարտ փրկութեան , և զսուսեր հոգւոյն
որ է բանն Աստուծոյ : * ամենայն աղօթիւք և
ինդրուածովք՝ աղօթս առնել յամենայն ժամանակի հոգւով : և ՚ի նմին տքնելով ամենայն ժուժկալութեամբ՝ և խընդրուածովք՝ վասն ամենայն սրբոց , * և
վասն իմ . զի ինձ տացի բան ՚ի բանալ
բերանոյ իմոյ , համարձակութեամբ ցուցանել զխորհուրդ աւետարանին . * վասն

վին հաւատացեալից, որպէս և պատա-
21 ւիր ինձ խոսել։ * Այլ զի դիտիցէք և
դուք զինքն, զինչ գործեցեմ. զաժեռնայն
կենչ ցուցցէ ձեզ տիւքիկոս սիրելի եղ-
բայր՝ և հաւատարիմ պաշտօնեայ ի տէր,
22 * զոր առաքեցի առ ձեզ զդին իրի. զի
դիտասջիք զուք զմեզնջ, և մխիթարեսցի
23 զի զսիրտս ձեր։ * Խաղաղութիւն ընդ
եղբարս, և սէր հաւատովքն հանդերձ
24 յայ՛ի հօրէ՝ և՛ի տեառնէ յիսուսէ քրիստոսէ։ * Շնորհք
ընդ ամենեսին՝ որք սիրեն զտէր մեր յս
քս անեղծութեամբ. ամէն։

ՂԱ՝ ԷՓԵՍԱՑԻ՝ ԳՐԵՑԱ՝ Ի ՀՈՒՄԸ Ի ՅԵՐԵՒ
ՊԻՒՏԻԿՈՍԷ։

ԹՈՒՂԹ ՊՕՂՈՍԻ ԵՒԱՆԳԵԼԻՈՅ ԱՒՐ ՓԻԼԻՊԵՑԻՍՆ.

ԳԼՈՒԽ Ա.

ԱՂՕՂՋՈՒԹԻՒՆ ՏԻՄՈԹԷՈՍԻ ԵՒ ՄԱՅՐՈՅ ՆՈՐՈՅ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՈՅՆ ԵՒ ՍԱՐԿԱՒԱԳԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ ՆՈՑԱ։

ՅԱՂԹԱՆԱԿԱՒՈՐ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՈՅՆ ԵՒ ՍԱՐԿԱՒԱԳԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ ՆՈՑԱ։

Թէոս ծառայքեայն քոյ՝ ամ այրոց ՚ի քէ յա, որ էն ՚ի կողմանս փիլիպեցւոց, և այնկոտաւակցօք և սարկաւագօք։ * Ե՛ը նորդք ըէ ձեզ և խաղաղութի՛ւն յայ հօրէ մերմէ՝ և ՚ի տեառնէ յես քրիստոսէ։ * Գոհանամ զքոյ իմոյ ՚ի վէր ամ յիշատակաց ձերոց, * յամ ժամ յամ խնդրուածս իմ՝ վասն ձեր ամենեցուն առնել աղօթս խնդրուածք, * վասն հաղորդութե՛ձ ձերոյ ընդ աւետարանին, յօրէ յառաջնմէ մինչև ցայժմ։ * Վստահ եմ յայդ, թէ որ սկսաւն ՚ի ձեզ զգործս բարեաց՝ կատարեսցէ մինչև յօրն յիսի քոյ։ * ոպէս իրաւ իսկ Թուի ինձ խորհել զայս վ՛ձեր ամենեցուն. վ՛ոչ ունելոյ ինձ զձեզ ՚ի սրտի ՚ի կապանս իմում, և ՚ի պատասխանատուութե՛ն իմում. և ՚ի հաստատուն աւետարանին, կցորդս ինձ ընդհաց զձեզ ամենեսեան լինել։ * Վկայ ի ինձ ած, ոպէս

անձ

անձկացեալ եմ առ ձեզ սմենեցունն ի ք
9 Թովքն քրի յիսի։ * Եւ զայն աղօթս առ
նեմ. զի սէրն ձեր ևս քան զևս առաւել
լիցի՛ ի գիտութենէ և յամենայն իմաստութենէ.
10 * ընտրել ձեզ զլաւն՝ զի լիցէք հաստա
տունք՝ և առանց դայթագղուելոյ՛ ի յաւ
11 ուրն քրի. * լցեալ պտղովք արդարութե
՛ի ձեռն յիսի քրի՛ ի փառս և՛ ի գովեստիս։
12 * Կամիմ Թէ գիտիցէք եղբարք. զի որ ինչ
ինչ ինձ իմ եր, ևս քան զևս՛ ի յառաջա
13 դիմութեն աւետարանին եկն, * մինչև կա
պանաց իմոց յայտնի լինել՛ ի քս յամե
նայն հրապարակի, և առ այլս ամենե
14 սին, * և առ բազում եղբարս՛ ի տր. որ
վստահեն կապանօքս իմովք՝ առաւել
ևս համարձակել՝ առանց երկիւղի զբանն
15 այ խօսել։ * Ոմանք առ նախանձու և
հակառակութենէ, և ոմանք մտադիւրու
16 Թենէ խոկ զքս քարոզեն. * և ոմանք՛ ի սի
րոյ. քանզի գիտեն՝ եԹէ՛ ի պատասխա
17 նատուն աւետարանին կամ * և ոմանք
առ հեւտուե զքս պատմեն, այլ ոչ սրբու
թե. քանզի համարին նեղութիս յարու
18 ցանել՛ ի վէր կապանաց իմոց։ * Զայդ
այս գինչ է. որով օրինակաւ և լոկ, ե
Թէ պատճառանօք՝ և եԹէ ճշմարտութե,
քս պատմի. և ես ի այս խնդամ, այլև ու
19 րախ ևս եղէց։ * Օ՛ի գիտեմ եԹէ այս
պահի ինձ՛ ի փրկուն՝ ի ձերոց խնդրուած
ծոց, և՛ ի պարգևաց Հոգւոյն յսի քրի։

* բան ակնկալութեամբ և յուսոյն իմոյ • զի 20
մի իւիք յամօթ եղէց • այլ ամ համարձա-
կութիւն ոմն և յիմ ժամ, և այժմ մե-
ծասցի քրիստոս ի մարմնի իմում, եթէ կեա-
նօք և եթէ մահու ։ * Ո՛ի ինձ կեանք 21
քրիստոս է, և մեռանել շահ ։ * Ա՛պա եթէ 22
կեանքս մարմնոյ՝ այս ինձ պտուղ գոր-
ծոյ է • և զինչ ընտրեցից՝ զայն ոչ գի-
տեմ ։ * Ա՛ղեղաւ եմ յերկոցունց՝ զցան- 23
կալն, երանել և ընդ քրիստոս լինել՝ առաւել
եւս հոմարիմ • * և կալ մնալ աստէն ի 24
մարմնի, կարևոր ևս վասն ձեր ։ * Ա՛յս վայս 25
յուսացեալ գիտեմ, եթէ կացից՝ և մնա-
ցից ամենեցուն ձեզ, ի ձեր զարգանալ
և խրախճանել ի հաւատս • * զի պարծ 26
ծանք ձեր առաւել լիցին ի քրիստոս յես ինձ
ի ջմիւսանգամ գալստեան իմում առ ձեզ ։
* Ա՛յլ զի արժանի առաքելարանին քրիստ- 27
գնայցէք ։ զի եթէ գայցեմ, և տեսանել
ցեմ զձեզ • և եթէ հեռի լսեմ, և լսել
ցեմ զձեզնջ • զի հաստատուն կայցէք ի
ոգի հոգւոյ, և միով հնչմամբ նահատակեալք
ի հաւատս առաքելարանին • * և մի զանդ 28
գիտիցէք, և մի իւիք ի հակառակորդ
գաց անտի, որ է նոցա հանդէս կորստեան •
և ձերոյ փրկութեան ։ * Ա՛ւ այդ՝ շնորհ է, 29
որ ձեզ շնորհեցաւ վասն քրիստոսի, ոչ միայն ի
նա հաւատալ՝ այլ և վասն նորա չարչարել ։
* զնոյն պատերազմ ունել զոր յիս տես- 30
սէք, և այժմ լսէք յինէն ։

Գ ։ Ա ։

Գ. Ի.

1 Վերջ՝ եղբարք իմ, ուրախ լերուք ի Տ֊ի. զայսոսիկ ինձ գրել՝ ոչ ձանձրանամ, ձեզ ապահովութիւն լինի։ * Զի՛ տեսէք զշուներն, տեսէք զչարագործսն, տեսէք զկտրատումն։
2 Զի մեք եմք թլփատութիւն, որ Աստուծով զպաշտօնն կատարեմք, եւ յՅիսուս Քրիստոս պարծիմք, եւ ոչ ի մարմնի վստահանամք։ * Թէպէտ եւ ես վստահութիւն ունիմ մարմնով։
3 Եթէ այլ ոք կարծէ թէ վստահանալ կարէ մարմնով, ես աւելի՝ որ ի ութ աւուրս թլփատեցայ, ի զաւակէ Իսրայէլի, ի ցեղէ Բենիամինի, Եբրայեցի յԵբրայեցւոց, ըստ օրինացն՝ փարիսեցի։
4 * Եւ ըստ նախանձուն՝ հալածող եկեղեցւոյ, ըստ արդարութեան որ յօրինացն՝ անբասիր եղեալ։
5 * Այլ զոր ինչ ինձ էր շահ, զայն վնաս համարեցայ վասն Քրիստոսի։
6 * Այլ եւ ամենայն զվնաս համարիմ վասն գերազանցութեան գիտութեան Յիսուսի Տեառն իմոյ, վասն որոյ զամենայն կորուսի, եւ համարիմ զաղբ, զի զՔրիստոս շահեցայց,
7 * եւ գտանիցիմ նորա, ոչ ունելով զիմ արդարութիւնս զոր յօրինացն, այլ զարդարութիւնն զոր ի հաւատս Քրիստոսի, զարդարութիւնն որ յԱստուծոյ ի հաւատս։
8 * Ոչ ինչ ինձ ասացեալ զնա ճանաչել, եւ զզօրութիւն յարութեան նորա, եւ զհաղորդութիւն չարչարանաց նորա, նմանեալ մահու նորա,
9 * եթէ գուցէ հասանիցեմ ի յարութիւն յերկելոցն։ Ոչ թէ առեալ կատարեալ եղէ, կամ կատարեալ եղեալ իցեմ, այլ հալածեմ զի գտանիցեմ, վասն որոյ եւ ես գտեալ եմ ի Քրիստոս Յիսուս։
10 * Ոչ թէ ես ինձ համարիմ թէ առեալ եմ, այլ զայս մի գործ, զի զանցեալսն մոռացեալ, եւ առաջինսն յառնելով,
11 * զնպատակին կացից ի բրաւեան վարձուց վերնոյ կոչման Աստուծոյ ի Քրիստոս Յիսուս։
12 * Ոչ ոք ի մեզ կատարեալ, այսպէս զգայցուք։ Եւ եթէ ինչ այլ կարծիք ունիցիք, զայս եւս Աստուած յայտնեսցէ ձեզ։

տեան խմում, այլ առաւել ևս այժմ՝
յորժամ հեռանամ ես՝ ի ձէնջ, ահիւր և
պղծութիւնք զանձանց փրկուն գործեցիք։
* զի ասէ՝ որ յաղթէ՝ ի ձեզ զկամէն ըն 13
և. զառնէն վա՛ հաձուէ։ * Ո՛ւստ ինչ 14
գործեցիք առանց տրտունջէ՛ց և քրիս՛ն
ջելոյ։ * զի եղիջիք անբիծք և անարատք՝ 15
որդիք ա՛յ, անմեղք՝ ի մէջ կամակոր և
խեղաթիւր ազգի՛ն։ յորոց միջի երևի
ջիք իբրև լուսաւորք յաշխարհի։ * ընդ 16
դանն կենաց ունել յանձինս՝ ի պար
ծանս ինձ յաւուրն քո՛։ զի ո՛չ ընդունայն
վաստա
կեցի։ * Ա՛յլ թէպէտ և նո՛ւիրիմ՝ ի 17
վր պատարագ՝ և պաշտամանն հաւատոյ
ձերոյ, խնդամ և ուրախանա՛մ եմ ամե
նեցուն ձեր։ * նոյնպէս և դուք խնդա 18
ցի՛ք և ուրախանա՛ք եղերո՛ւք ինձ։ * Ա՛յլ 19
յաւուսմ՝ ի սո՛ր յո՛, զեհոմնեՀէոս վաղվա
զակի արձակել առ ձեզ։ զի և ինձ սըր
ա՛ի գիւր լինի՛ցի, յորժամ գիտիցեմ ինչ
գձէնջ։ * Ո՛վ ո՛չ զօր ունիմ հաստատե՛լ 20
եթէ ընտանեբար հոգայցէ վասն ձեր։
* զի ամենեքեան զանձանց խնդրեն, և ո՛չ 21
զյո՛ի քո՛։ * Ա՛յլ զկորչն՛ որ գիտէք և 22
գուք։ զի իբրև որդի հօր ծառայեցաք ըն
դ նա յաւետարանին։ * Ա՛յլ՝ զոտ ակնոս 23
նիմ արձակել՝ ոչ նոյնհետայն զանձնէ
առուզեցիմ։ * այլ յուսացեալ եմ՝ ի տէր՝ 24
եթէ և ես խոկ ընդ հուտ եկից։ * Ա՛յլ 25

լաւ համարեցայ զեպաւիրողիտոս զեղբայր՝ և զգործակից և զընտ՛օրակից իմ, զձեր առաքեալ, և զպաշտօնեայ իմոց պիտոյից՝ առաքել առ ձեզ։ * 26 Քանզի էր և ինքն իսկ յոյժ անձկացեալ և տեսանել զամենեսեան զձեզ. և հոդայր, զի 27 ձեր լուեալ էր թէ խօթացաւ։ * Եւ արդարև խօթացաւ մերձ՛ի մահ, այլ ողորմեցաւ Նմա. ոչ Նմա միայն, այլև ինձ՝ զի մի տրտմութի՛ւ ի վերայ տրտմութե՛ 28 կրկնեա՛ս։ * Զդ՝ վուրթաւսէս յղեցի զնա, զի տեսեալ զնա միւսանգամ ուրախ լիջնիցիք. և ես առանց տրտմութե՛ եղէց։ 29 * Ընկալջի՛ք զնա՛ ի տէր ամ՛ ընդունե՛ք, և զայնպիսեան առ պատուակա՛նս ունիջի՛ք. 30 * զի վա՛ր գործոյ ե՛ն մինչև՛ ի մահ մերձեցաւ, գուն գործեալ ոգւոյն չափ. զի լցոյն զձեր պակասութի՛ւն իմոյ ապաստասութե՛ւն։ Վ.Ջ

Գ՚։ Գ՚։

1 Վերջոյ եղբարք իմ, ուրախ լերո՛ւք ի՛ տէր. զնոյն գրե՛լ առ ձեզ՝ ինձ ոչինչ դանդաղելի է, և ձեզ կարի զգուշ 2 չալի։ * Օ՚ գո՛յշ եղերո՛ւք ի՛ շանց անտի. գո՛յշ եղերո՛ւք ի՛ չար մշակաց անտի. գո՛յշ եղերո՛ւք ի՛ կրճատութէ՛ անտի։ 3 * Օ՚ի թլփատութի՛ւն մե՛ք եմք, որ հոգւով ի՛նդ պաշտե՛մք. և պարծի՛մք ի՛ քրիստ՛ս, 4 և ո՛չ ի՛ մարմին պանծացեա՛լ եմք։ * Թէ

պիտ եւ էս իսկ զնոյն վստահուի ունիմ
՚ի մարմնի, եթէ ոք համարիցի այլ ազգ
վստահ լինել՚ի մարմնին, առաւել եսես.
* Թլփատուեալ ութօրեայ, յազգէ իսրայէլի, 5
՚ի ցեղէ բենիամինի. եբրայեցի յեբ-
րայեցւոյ. ըստ օրինացն փարիսեցի. * ըստ 6
նախանձայոյզն լինելոյ հալածիչն զեկե-
ղեցին. ըստ արդարութեանն օրինացն լեալ
անդառնալի: * Եւ զայրս ինչ ինձ շահն էր, 7
զայն վնաս համարիմ վասն քրիստոսի: * այլ 8
և համարիմ իսկ զամենայն վնաս՝ վասն
առաւել գիտութեանն յիսուս քրիստոսի
վասն որոյ զայնմանէ զվնասեցայ՝ և համարիմ
զգուշութիւն, զի զքրիստոս շահեցայց, * և գտանիցէ 9
՚ի նմա, իբրև ոչ եթէ զիմ ինչ արդարու-
թիւն՝ որ յօրինացն անտի է՝ ունելիմ, այլ
զհաւատացն քրիստոսի, որ կայ արդարութիւնն
է. * հաւատալ ճանաչել զնա՝ և զզո- 10
րութիւն յարուցեալ նորա՝ և զհաղորդութիւն
չարչարանաց նորա, կերպասնալով ի մե-
ռանել նմա. * եթէ ոմն հասցէ՚ի մեռե- 11
լոցն յարուցիցէ: * Ոչ իբր ոչ եթէ արդէն 12
առեալ լինիմ, կամ արդէն կատարեալ լի-
նիմ. զկնի սակայն հալածեմ եթէ հասից, ա-
ռանդ եթէ բռնացեալ իսկ լինիցեմ՚ի քրիստոսէ
յեսու: * Եղբարք՝ ես ոչ համարիմ զանձն 13
իմ եթէ հասեալ եղեմ. բայց մի ինչ՝
զի զառն՚ի յետոյն մոռացեալ է, և՚ի
յառաջադէմն ներգեալ եմ: * ուղղ է 14
դէպ՝ ընթանամ՚ի հետ հայմանն՝ յ

15 քո յա։ * Ո՞յսուհետև որ միանգամ կա-
տարեալքդ եք՝ զայս խորհեցարուք. և
16 ելիցէ այլ ազգ ինչ խորհիցիք՝ սակայն և
զայն ոճ ձեզ յայտնեցէ։ * Ո՞այլ յոր
ժամանեցաքս՝ զսոյն խորհէր՝ և սինն կա-
17 նոնի միաբան լինել։ * Ո՞մանօք ինձ
եղիջիք ի գերեալք՝ և գիտասջիք զայնպէ-
սիսն որ այսոցիկն գնայցեն, մի ուրիեք
18 զեզ ձեզ օրինակ։ * Ո՞ի քաշտումք
գնան, զորոց բեզմ անգամ ասէի ձեզ.
բայց արդ և լալով խոկ ասեմ զքշնամեաց
19 խաչին քրիստոսի. * որոց կատարածն կորուստ
է. որոց ոճ որովայնն խրխնանց է, և
փառք ամօթն խրխնանց, որք զերկրաւորս
20 ի ե՛ջ խորհին։ * Ո՞յլ մեր առաքինու-
թիւն երկինս է, ուստի և փրկիչն ակն ու-
21 նիմք՝ տէն յիսուքեան. * որնորոգեսցէ զմար-
մին խոնարհութեան մերոյ՝ կերպարանաւո-
րիւ լինել մարմնոյ փառաց իւրոյ, ըստ զո-
րութեն՝ առ՝ ի կարող լինելոյ հնազան-
դեցուցանել ընդ իւրա զամ։

ԳԼՒ. Գ։

1 Ո՞յսուհետև էգ ազգարդ իմ սիրելիք և
անձկալիք, ուրախութիւն իմ, և
պսակ. այսպէս հաստատուն կացէք՝ ի
2 տէր՝ սիրելիք։ * Ո՞զ Եւոդիա աղաչեմ, և
զսինտիքէ աղաչեմ, զնոյն խորհել՝ ի տէր։
3 * Ո՞յո աղաչեմ և զքեզ՝ մտերիմ իմ և
ընտիկ, և զու օգնական լինիջիր նոցա՝

ոչք յաւետապահովեսցին ընդ
իս կղեմսաւ հանդերձ՝ և այլովք գործակ-
ցօք իմովք. որոց անուանքն են՝ ի գիրս
թէ կենաց: * Ուրախ լերուք՝ ի տէր յիսմ 4
ժամ. դարձեալ ասեմ՝ ուրախ լերուք:
* Հեզութիւն ձեր յայտնի լիցի ամենայն մարդ- 5
կան. տէր մերձ է: * Ոչ ինչ հոգայք. 6
այլ ամենայն աղօթիւք և խնդրուածովք, գո-
հութեամբ, խնդրուածք ձեր յայտնի լիցին
առ աստ: * Եւ խաղաղութիւնն աստ՝ որ ի 7
վեր է քան զամենայն միտս, պահեսցէ զսիրտս
ձեր և զմիտս ի քրիստոս:
Ա[ն]* Յաւուրհետեւ ինչ եղբարք՝ որ ինչ ճշմար- 8
տութիւն է՝ որ ինչ պատուականութիւն, որ ինչ
արդարութիւն, որ ինչ սրբութիւն, որ ինչ
սիրուն, որ ինչ համբաւ բարեաց, որ ինչ
քաջութիւն, որ ինչ գովութիւն՝ զայն խոր-
հիջիք: * Զոր ուսարուք, և ընկալաք 9
եղուք, և լուաք՝ և տեսէք յիս, զայն ա-
րարէք. և աստ խաղաղութիւն եղիցի ընդ
ձեզ: * Ուրախ եղէ ես՝ ի տէր յոյժ. զի 10
և ցաւք զմտաւ ածէք հոգալ ինչ վասն իմ,
որպէս և հոգայիքն. բայց բարբարեիք
չունէք: * Ոչ ած առ կարօտութիւն ինչ ա- 11
սեմ. զի ես ուսայ որովք կարեմ բաւա-
կան լինել: * Գիտեմ նուաղել, գիտեմ 12
առատութիւն, յամենայնի ամենևին խրեալ եմ
եմ, և յագել՝ և քաղցենալ, և առատե-
լով՝ և նուաղել: * Յամենայնի կարօղ եմ, ա- 13
նա՝ որ զօրացուցանէ զիս: * Բայց բարւոք 14

արա-

ատարիքք՝ զի կցորդ եղերուք ինձ ՚ի նե-
15 ղութեան : * Գիտէք և դուք փիլիպեցիքդ,
զի ՚ի սկզբան աւետարանին երբեմն ելի
էս ՚ի մակեդոնիա , և ոչ մի եկեղեցի
հաղորդեաց ինձ յառաջս տալոյ և առն-
16 լոյ , բայց միայն դուք : * զի և ՚ի Թեսա-
ղոնիկ՝ միանգամ և երկիցս զպէտս իմ
17 եառուք բերել : * Ոչ թէ խնդրեմ
պտուղն , այլ խնդրեմ զպտուղն որ յա-
18 ճախէ ՚ի բան ձեր : * Ունիմ առեալ զամ,
և առաւելեալ եմ. ընկալայ՝ և լի եմ ՚ի
ձեռն Եպափրոդիտոսեայ , որ է ՚ի ձէնջ
հոտ անուշից՝ պատարագ ընդունելի՝ հա-
19 ճոյ ումն : * Եւ Աստուած իմ լի արասցէ զամ
պէտս ձեր ըստ իւրում մեծութեանն՝ փա-
20 ռաք ՚ի քրիստոս : * Ումն ու հօր մերում
փառք յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :
21 * Ողջոյն տացէք ամ սրբոց՝ ՚ի քրիստոս : * Ող-
22 ջոյն տան ձեզ՝ որ ընդ իս են եղբարք :
23 * Ողջոյն տան ձեզ ամ սուրբք . մանա-
24 ւանդ որ ՚ի տանէ կայսեր են : * Շնորհք
տեառն յիսուսի քրիստոսի ընդ ոգւոյդ ձերում : ամէն :

ԱՀ — փիլիպեցիս՝ գրեցաւ ՚ի հռովմ ՚ի յեր-
եպափրոդիտոսեայ :

ԹՈՒՂԹ ՊՕՂՈՍԻ ԵՒՐԵԱՑՒՆ
ԱՌ ԿՈՂՈՍԱՑԻՍՆ.

ԳԼՈՒԽ Ե.

ԸՆԴ

1 ՕՂՈՍ ԵՒՐԵԱՑԻՔ՝ յոր ես կոչեցի զձեզ յանուն Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի, եւ ասեմ զայս ինձ ի մտի։ 2 Զի ոչ ոք է ինձ ընդդէմ, որ ոչ ասիցէ զայս առ ինքն, եթէ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ։ 3 Զի ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է, եւ ոչ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ։ Այլ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ, եթէ ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է։ 4 Զի ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է, եւ ոչ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ։ Այլ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ, եթէ ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է։ 5 Զի ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է, եւ ոչ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ։ Այլ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ, եթէ ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է։ 6 Զի ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է, եւ ոչ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ։ Այլ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ, եթէ ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է։ 7 Զի ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է, եւ ոչ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ։ Այլ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ, եթէ ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է։ 8 Զի ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է, եւ ոչ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ։ Այլ ես ինձ ինչ ինչ ասեմ, եթէ ոչ ինչ ինձ ընդդէմ է։

եւմ։

9 տալ ։ * Այսպէս սիրելով և մեք յօժարութեամբ՝ ոչ պատարեմք վասն ձեր տալ
թիս առնել՝ և ինքեանք մատուցանել. զի ընդունելի պիտուի կամացն նոր,
ամենայն իմաստութիւնք և հոգեւոր հանճարով ։ * գնալ ձեզ արժանի ինն յամենայն հաճութիւնք, յամենայն գործս քաջ
թութեան պատրաստելով և աճեցուցանել զի
11 տութիւնն ձեր ։ * ամենայն զօրութիւնք զօրացեալք ըստ զօրութեան փառաց նորա ։
յամենայն համբերութիւն և երկայնմտութիւն ։
12 Խրատելով * գոհանալ զհայր հօրէ՝ որ արհեստացն զձեզ՝ ի մասն վիճակի սրբոյն
13 ի լոյս ։ * որ փրկեաց զմեզ յիշխանութենէ խաւարին, և փոխեաց զմեզ յարքայութիւն
14 որդւոյն իւրոյ սիրելւոյ ։ * որով ունիմք զիրկութիւն արեամբն նորա, և զթողութիւն
15 մեղացն՝ մարգարէն նորին ։ * որ է պատկեր աներեւութին հայր, անդրանիկ ամենայն
16 արարածոց ։ * Զի նովաւք հաստատեցաւ ամենայն, որ ինչ յերկինս՝ և որ ինչ յերկրի, որ երեւին՝ և որ ոչն երեւին. եթէ
աթոռք, եթէ տէրութիւնք, եթէ պետութիւնք, եթէ իշխանութիւնք. ամենայն ինչ
17 նովաւ՝ և ի նոյն հաստատեցաւ ։ * Նա
նա է յառաջ քան զամենայն, և ամենայն ինչ նովաւ եկաց զոյութիւն ։
18 * Նա նա է գլուխ մարմնոյ եկեղեցւոյ. որ է սկիզբն, անդրանիկ ի մեռելոց, զի ե-

զի

19 զիսի ինքն յայմի յատաջայեաւ : * Օ՛ւ՛ի
նի՛ հաձեցաւ սմենայն լրուամն ածուէն
20 բնակել . * և նուիրաւ հաշտեցուցանել
զամենայն ՚ի նոյն : արար խաղաղութի՛ն
արեամբ խաչին նորա , որ ինչ յերկրի՛ և
21 որ ինչ յերկինս : * Եւ զձեզ՝ որ երբեմն
օտարացեալ էիք , և թշնամիք խորհր-
դովք ՚ի գործսն չարութե՛ն . * այժմ ա-
22 ւաղիկ հաշտեցոյց անդամովք մարմնոյ
նորա ՚ի ձեռն մահուն նորա , յանդի-
մանս կացուցանել զձեզ սո՛ւրբ՝ և ամբիծս՝
և անարատս առաջի նո՛ր . * եթէ կայցէք
23 ՚ի հաւատսն արմատացեալք և հաստա-
տեալք . և անշարժք ՚ի յուսոյ աւետա-
րանին՝ զոր լո՛սարուք քարոզելոյ ՚ի ամե-
նայն արարածս ՚ի ներքոյ երկնից . որոյ
եղէ՛ ես պօղոս պաշտօնեայ :
ՃԻ. * Եւ արդ՝ ուրախ եմ ՚ի չարչարանս իմ
24 վա՛ր ձեր . և լնում զպակասուն նեղուցեացն
քրիստոսի ՚ի մարմնի իմում վա՛ր մարմնոյ նո՛ր՝ որ
25 է եկեղեցի . * որոյ եղէ՛ ես պօղոս պաշ-
տօնեայ՝ ըստ տնտեսութե՛ն աստ , որ տուաւ
26 ինձ ՚ի ձեզ կատարել զբանն աստ . * զբ-
խորհուրդն՝ որ ծածկեալն էր ՚ի յաւի-
տեանց և յազգաց . որ այժմ յայտնեցաւ
սրբոց նորա : * Որոց կամեցաւ աստ ցու-
27 ցանել , թէ զի՛նչ է մեծութի՛ն փառաց
խորհրդոյ նո՛ր ՚ի հեթանոսս , որ է քրիստոս
ձեզ՝ յոյս փառաց . * զոր մեք քարո-
28 զեմք . և խրատեմք զամենայն մարդ՝ և ու-

սու-

աւուցանեմք զամենայն մարդ ամենայն
հոգևոր իմաստութիւբ . զի կացուսցուք
զամենայն մարդ կատարեալ ՚ի քս յս .
29 * յոր և աշխատիմ պատերազմեալ ըստ
յաջողութիւնե նորա՝ որ յաջողեալ ՚ի յիս
զօրութիւբ ։

ԿՒ։ Ը։

1 Վասիմ զի գիտացեք դուք՝ արդիւնի ճըգ-
նուն ունիմ յանձին վս ձեր՝ և վս
լաւոդիկեցւոցն , և ոյոց չիցէ տեսեալ
2 զերեսս իմ մարմնով ։ * Օ ի սիրեա-
ցին սիրտք նոց տեղեկացեալք սիրով . և
յամենայն մեծութիւբ լրութիւբ իմաստու-
թիւբ՝ ՚ի գիտութիւբ խորհրդոցն ՝այ (հօր) ,
3 ՚ի քս յս . * յորում՝ամ գանձք իմաստու-
4 թիւբ և գիտութիւբ ծածկեալ կան ։ * Ա.յս
զայս ասեմ , զի մի՛ ոք զձեզ զառանցուս-
5 ցէ պատիր բանիւք ։ * Օ ի թէպէտ և
մարմնով հեռի եմ, այլ հոգւով ընդ ձեզ
եմ . խնդամ՝ իբրև տեսանեմ զկարգն
ձեր՝ և զհաստատուն հաւատոցն ձերոց
6 որ ՚ի քս յս ։ * Ա.րդ՝ ոպէս ընկալարուք զքս
7 յն զտէր , նովքին գնասջիք . * արմատա-
գեալք և շինեալք ՚ի նմա , և հաստատ-
եալք ՚ի հաւատս , որպէս ուսարուքն՝ ա-
ռաւելեալք ՚ի նմին գոհութիւբ ։ Վ.Ջ
8 * Զգոյշ լերուք՝ մի՛ ոք լիցէ որ զձեզ կո-
ղոպտիցէ Ճարտարմտութիւբ՝ և սնոտի խա-
բէութիւբ , ըստ ըն մարդկան աւանդու-

և

և ըստ տալեցոյ աշխատիմ՝ և ոչ ըստ յոմ
քումն ։ * զի՝ ունիմ բնակիչ ամենայն լրումն 9
ածութեան մարմնաւոր ։ * և նա եղ դուք 10
նուաճեցեալք, որ ի գլուխ ամենայն իշ-
խանութե և պետութե ։ * որով թէպետև 11
ցաղուք հատուցումք զանձեռագործ թըլ-
փատութիւն՝ ի մերկանալ զանդամս մարմ
նոյ թլփատութեն քրիստոսի ։ * թաղեալք ընդ 12
նմին՝ ի մկրտութեն, որով և ընդ նմին յա-
րութեամբ հաւատովք՝ ոյ ազդեցութեն, որ
յարոյց զնա՝ ի մեռելոց ։ * և նա զձեզ որ 13
երբեմն մեռեալ էիք՝ ի մեղս և յանթլ-
փատութե մարմնոյ ձերոյ, կենդանացոյց
յանձին նորա. շնորհեաց մեզ զամե-
նայն յանցանս մեր ։ * և ջնջեաց զձեռա- 14
գիր մերոյ հակառակութեն հրամանօքն
նորովք ։ որ կայր մեզ հակառակ՝ և բարձ
զայն՝ ի միջոյ՝ և գեղեցեաց ընդ խաչափայ-
տին ։ * և՝ եկեալ զիշխանութիւնս և զոխե- 15
րութիւնս ։ յայտ յանդիման խայտառակեաց
դիշաւակեալ զնոսա յանձին նորա՝ ի յաղթե
նորա ։ * և՝ ոչ ոք այսուհետև զձեզ դա- 16
տեսցի՝ ուտելով կամ ըմպելով, կամ մա-
սամբ տօնից կամ ամսամտութե կամ շաբա-
թուց ։ * որ են ստուերք հանդերձելոցն. 17
այլ մարմինն քոյ է ։ * և՝ ոչ ոք զձեզ խաբեա- 18
ցէ, որ կամիցի խոնարհութեամբ և կրօնութեամբ
հրեշտակաց, զոր չիցէ տեսեալ զրաւհետ
վարէ՝ տարտապատ հպարտացեալ ի մտաց
մարմնոյ նորա ։ * և ոչ ածնիցի զգլուխն 19

քոյ,

քե, ուստի ամենայն մարմինն յօդիւք և
խազալեօք տարաբերեալ և խառնեալ
20 ահէ զաձուսն ոյ։ * Նմին մեռարուք
ընդքի՛ ի տարերոց աշխարհիս՝ զի և խբրև
զկենդանիս առաւին յաշխարհն կրօնաւո-
21 րիք։ * Այլ մերձենար, մի ձաշակեր, մի
22 հուսայ լինիր. * որ ե՞ւ ոմ ինչ՝ ի պէտս
ապականութեան, ըստ պատուիրանացն և
23 վարդապետութեանն մարդկան. * որ յիմա-
ստութիւն լինն համարիչ, ինքնակամ կրօ-
նիւք և խոնարհութիւնք՝ և անխնայութիւնք
մարմնոյ. և ոչ՝ ի պատիւ ինչ լրութեան
մարմնոյ։

Գ՝ Ա։ Գ՝

1 Եթէ յարերոյք ընդքի, ապա զվերինն
խնդրեցէ՛ք, ուր քրիստոս նստի ընդ աջմէ
2 ոյ. * զվերինն խորհեցարուք, մի զոյս
3 որ յերկրի աստ է։ * Կանղի մեռարուք՝
և կեանքն ձեր ծածկեալ են ընդքի յոյծ։
4 * իսկ յորժամ քրիստոս յայտնեսցի՝ կեանքն
ձեր, յայնժամ և դուք ընդնմա յայտնեսջ
5 ջիք փառաւք։ * Սպանէ՛ք այսուհետև զան-
դամս ձեր զերկրաւորս. ՝ի բաց ընկեցէ՛ք
զպոռնկութիւն զսրտմտութիւն զբիծ զցանկութիւն
չարեաց, և զագահութիւն՝ որ ե՞ւ կռապաշ-
6 տութիւն. * վասն որոյ գայ բարկութիւն ոյ՛ ի
7 վերն որդւոցն անհաւատութեանէ. * որոյք և
դուք երբեմն գնայիք՝ մինչ կենդանիքն
8 էիք՛ ի նմա։ * Այժ՝ ՝ի բաց թօթափեցէ՛ք

և

և դուք զայն ասմ, զբարկութի՛ն զսրտմտութի՛ն
զչարութի՛ն զհայհոյութի՛ն, զխեղկատակութի՛ն
9 ի՛ ձերանոց ձերոց։ * Մի՛ ստեք միմեանց.
մերկացարո՛ւք զհին մարդն գործովքն իւ-
10 րովք. * և զգեցարո՛ւք զնորն նորոգեալ
ի գիտութի՛ն ըստ պատկերի արարչին իւրոյ.
11 * ուր ո՛չ է հրէայ՝ և ո՛չ հեթանոս, թլփա-
տութի՛ւն՝ և անթլփատութի՛ւն, խուժ՝
դուժ՝ սկիւթացի՝ ծառայ՝ ազատ. այլ
12 ամենայն և յամենայնի քրիստոս։ * Օ դեցա-
րուք այսուհետև իբրև ընտրեալք Աստ-
ուածոյ՝ սուրբք և սիրելեաւք՝ զգուշ գոգս-
թի՛ն զբարեգթութի՛ն զխոնարհութի՛ն զհե-
13 զութի՛ն զերկայնմտութի՛ն, * ներ՛ել միմեանց,
ընդհե՛լ իրերաց. եթէ ուրուք գումե-
քէ տրտունջ ինչ իցէ. որպէս Քրիստոս
14 ընդհեաց ձե՛զ՝ նոյնպէս և դուք։ * Այս
ի վերայ այսր ամի զսէրն, որ է զօդ կա-
15 տարմանն. * և խաղաղութի՛ւնն քրիստոսի՛ ի սիրտս ձեր, յոր և կոչեցաք
մարմնով,
16 և՝ զոհացո՛ղք լինիջիք. * ի՛ բանն քրիստոսի՛ բնակեսցէ ի՛ ձեզ առատապէս. ամ[ենայն]
մաստութե՛ ուսուցանել և խրատել զմի-
մեանս. սաղմոսիւք և օրհնութի՛ւք և հո-
գեւոր հոգեւորօք՝ և ընդհոգ օրհնել ի՛
17 սիրտս ձեր Քրիստոսի։ * Ա՛յս ամ զոր և առ-
նիցէք բանիւք և արդեամբք, զամենայն
յանուն տեառն յիսուսի արարջիք. զոհացո՛ղք
լինիջիք հայր և Աստուծոյ նմանաբար՝
18 հնասց

հնազանդ լերուք արանց ձերոց, ոյր և
19 վայել է ի տէր։ * Այրք սիրեցէք զկանայս
20 ձեր, և մի դառնացուցանէք զնոս։ * Որդիք՝ հնազանդ լերուք ծնողաց ձերոց յամենայնի՝ զի այն է հաճոյ առաջի տեառն։
21 * Հարք՝ մի զայրացուցանէք զորդիս ձեր,
22 զի մի տրտմեսցին։ * Ծառայք՝ հնազանդ լերուք աներանց ձերոց յամենայնի. մի սոսա ականն ծառայութիւք՝ իբրև մարդահաճոյք, այլ միամտութիւք սրտի երկնչեալ ի
23 տէնէ։ * Ամենայն որ ինչ առնիցէք՝ սրտաւ մտօք գործեսջիք իբրև տեառն, և ոչ իբրև մարդկան.
24 * գիտասջիք՝ զի ի տենէ առնուցուք զհատուցումն ժառանգութեան ձերոյ. քանզի
25 տէնն քրիստոս ծառայէք։ * Իսկ ապիրատն ընկալցի զիւրում ապիրատութենն. զի չիք անկաւութիւն առաջի նորա։

ԳԻ. Գ.

1 Տեառնք՝ զիրաւունս և զհաւասարութիւն ծառայից ձերոց շնորհեցէք. գիտասջիք
2 զի՝ զի և ձեր տէր գոյ յերկինս։ * Աղաչեցէք ստէպ կացէք. տքնեալ ի նմին գոհութեամբ։
3 * Աղօթս արարէք միանգամայն և վասն մեր, զի տաճ բացցէ մեզ դուռն բանին՝ խօսել զխորհուրդն քրիստոսի, վասն որոյ և կապեալս կամ. * զի յայտնի ա-
4 րասցեմ զնա որպէս արժան էցէ ինձ խօսել։
5 * Իմաստութեամբ գնասջիք առ արտաքինսն, զ-
6 ժամանակս ծախեալ. * և բանն ձեր

յայմ ժամ լի շնորհօք ոգւոյն իբրև աղիւ
համեմեալ լիցի , գիտել ոմն արժան է
ոչ ձեզ իւրաքանչիւրումեք տալ պա-
տասխանի : * Եւ որ ինչ զինեն լոյծ՝ 7
ցուցցէ ձեզ զայմ տիւքիկոս սիրելի եղ-
բայր՝ և հաւատարիմ պաշտօնեայ՝ և ծա-
ռայակից ի տէր . * զոր առաքեցի առ ձեզ 8
զդմին իրի , զի գիտասջիք զանն մեր . և
մխիթարեսցէ զսիրտս ձեր . * ընդեմին 9
հանդերձ եղբայրք հաւատարմաւ և սի-
րելեաւ՝ որ է ի ձէնջ . զայմ ինչ ցուցցեն
ձեզ՝ որ ինչ աստ է : * Ողջոյն տայ ձեզ 10
արիստարքոս գերեկից իմ, և մարկոս եղ-
բօրորդի բառնաբայ . վասն որոյ առէք
պատուիրս՝ եթէ եկեսցէ առ ձեզ ընկալ-
ջիք զնա . * և յիսուս՝ որ անուանեալն 11
է յոստոս , որք են ի թլփատուէ անտի :
զի գործակիցք գործակից եղեն ինձ յար-
քայութեն այ , որք և եղեն իսկ ինձ միխ-
թարուն : * Ողջոյն տայ ձեզ եպափրաս 12
որ ի ձէնջ ծառայ քրիստոսի է . յամենայն
ժամ պատերազմեալ վասն ձեր յաղօթս ,
զի կայցէք կատարեալք և լցեալք յամ
կամս այ : * Վկայեմ նմա , զի բազում 13
աշխատուէ ունի վասն ձեր , և վասն լաո-
դիկիացոցն , և վասն ոյերապոլիս
պօղոսեան են : * Ողջոյն տայ ձեզ դուկաս 14
բժիշկ և սիրելի , և դեմաս : * Ողջոյն 15
տացէք եղբարց՝ որ են ի լաոդիկիա և
նիմփիա , և որ առանձին եկեղեցին է նո-

16 լուս : * Եւ յորժամ ընթեռնուցու առ
ձեզ թուղթդ՝ արասջիք զի և՚ի լաւոդի
կեցուց եկեղեցւոջն ընթերցցի . և զառ
՚ի լաւոդիկեցւոյն՝ զի և դուք ընթեռ-
17 նուցուք : * Եւ աստաջիք յարքիպպոս .
զէ՛ղ լեր սպասաւորութեդ՝ զոր ընկա-
լար՚ի Տեր , զի զայդ կատարեսցես :
18 * Ողջոյնդ ձեռին իմոյ պօղոսի է . յի՛շ
լուցին ձեզ կապանքս իմ : Շնորհք ընդ
ձեզ : ամէն :

Ա՚ա կորնթացիա՝ գրեցա՚ ի հռովմ՚ ի յձռա-
պէռիոսի և տնեսիմոյ :

ԹՈՒՂԹ
ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԱՑ
ԱՌ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՍՆ
ԱՌԱՋԻՆ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

ԲԱՐՈՒՔ ՕՂՈՍՏՈՍԻ ՈՒ ՀԱՇՏԱՏԻՉ ՄԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾ ՀՕՐ ՄԵՐ ԵՒ ՅԱՒԻՏԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։ 1
Նոյս և տիմոթէոս՝ եկեղեց
ւոյդ Թեսաղոնիկեցւոց յԱստ
Հա[illegible]մեր և ի տէր Յս քս։
* Շնորհք ընդ ձեզ և խաղաղութիւն։ Զոլ 2
Հանապազ զձեզ յիշատակ առնեմք ամե
նեցուն՝ յիշատակ առնել յաղօթս մեր
անդադար։ * յիշել զձեր գործն հաւա 3
տոց՝ և զվաստակ սիրոյ՝ և զհամբերութի
յուսոյ ձեր մերոյ յիսն քսի՝ առաջի Աստ և
Հօր մերոյ։ * Գիտեք եղբարք սիրելիք 4
Յստ՝ զընտրութիւն ձեր։ * զի աւետարանն 5
մեր ոչ եղև առ ձեզ միայն բանիւ, այլ
և զօրութեամբ՝ և Հոգւով սրբով՝ և լրութեամբ
բազմաւ. ոնպ և գիտէք իսկ՝ թէ որպի
սիք եղեաք ի միջի ձերում վասն ձեր։
* Եւ դուք նմանեալք մեզ՝ և տեն, ընկա 6
ալք զբանն ի բազում նեղութեամբ՝ խընդ
դութեամբ Հոգւոյն սրբոյ։ * լինել ձեզ օրի 7
նակ ամենայն հաւատացելոց, որ են ի Մակե
դո-

8 դուքեա՝ և յաբայիա։ * Օ՛ւ՛ ի ձեռն
Հնչեաց բանն այ. ոչ միայն ի մակեդո-
նիա և յաքայիա, այլ յամ տեղիս հա-
ւատքն ձեր ոչ առ աճ էն՝ սփռեցան.
զի այսուհետև ոչինչ է պիտոյ մեզ և
9 խօսել ինչ։ * Օ՛ւ՛ ինքեան իսկ պատմեն
վասն մեր, թէ ո՛րպէս եղև մեզ մուտ առ
ձեզ. և ո՛նպէս դարձայք առ աճ՛ ի կուռս անդ-
տի, ծառայել այ կենդանւոյ և ճշմար-
10 տի. * և ակն ունել որդւոյն նր յերկինից,
զոր յարոյցն ի մեռելոց զյիս՝ որ փրկէլոյն
է զմեզ ի բարկուէն անտի որ գալոյն է։

Գ. Լ.

1 Վ՛ուք ինքեանն գիտէք եղբարք զմուտն ըն-
ծ. մեր առ ձեզ. զի ոչ ընդունայն ինչ
2 եղև. * այլ յառաջագոյն չարչարեալք և
ընդնամանեալք, ո՛նպէս և դուք իսկ գիտէք.
՛ի մէջ փիլիպեցւոց համարձակեցաք աստ
մեզով պատմել ձեզ զաւետարանն այ
3 մեծաւ պատերազմաւ։ * Օ՛ւ՛ մխիթա-
րութիւն մեր ոչ ՛ի մոլորուէ է՝ և ոչ ՛ի պղծ-
4 ութէ՝ և ոչ ընդ նենգութեաբ. * այլ ո՛նպէս ընտրեցաք
յայ հաւատարիմ լինել աւետարանին,
նոյնպէս և խօսիմք. ոչ իբրև մարդկան հա-
ճոյ լինել՝ այլ այ որ քննէն զսիրտս մեր։
5 * Օ՛ւ՛ ոչ երբէք բանիւք ողջամտոյ է-
ղեաք առ ձեզ, ո՛նպէս և դուք իսկ գիտէք.
և ոչ ՛ի պատճառս ագահութեան, ո՛նպէս և այ
6 վկայէ. * և ոչ խնդրեցաք փառս ՛ի մարդ-

կա-

կանէ, ոչ՝ ի ձէնջ և ոչ յայլոց։ * Այսօրիկ 7
հաճ իբրև քոյ առաքեալս Յանրանանալ,
այլ եղեալ հեզք՝ ի միջի ձերում. որպէս
դայեակ մի ու սնուցանիցէ մանկունս։
* Նոյնպէս և մեք դիմայաք՝ ի ձեզ։ Հա- 8
ճոյ Թուէր մեզ տալ ձեզ ոչ միայն զաւե-
տարանն Աստուծոյ, այլ և զանձինս մեր. քանի
սիրելիք մեր եղեր դուք։ * Հիշէք ի՛ղբայրք 9
զվաստակն մեր և զջան. զի գիշեր և ըն-
դերեկ գործեաք վասն չծանրանալոյ ո-
մեք՝ ի ձէնջ. և քարոզեցաք ձեզ զաւե-
տարանն Աստուծոյ։ * Դուք վկայեք՝ և 10
Աստուած, զի սրբութեամբ և արդարու-
թեամբ և առանց դատաստանի եղեաք
ձեզ հաւատացելոցդ։ * Որպէս 11
և գիտէք դուք. զի զհուրաքանչիւրսդ՝ ի
ձէնջ՝ իբրև հայր զորդիս՝ * մխիթարեաք 12
և սփոփեաք. և դնեցաք վկայութիւն զնալ
ձեզ արժանաւորապէս Աստուծոյ, որ կոչեացն զձեզ
ի՛ զՔհւր արքայութիւնն և՝ ի փառս։
* Վասն այսորիկ և մեք զոհանամք զԱստ- 13
ուծոյ առանց, զի առեալ լուար բանին Աստ՝ ի
մէնջ՝ ընկալարուք, ոչ իբրև զբան մարդ-
կան, այլ ոպէս ճշմարտիւ զբան Աստ. որ և
յաջողէ խոկ ե՛ ի ձեզ հաւատացեալսդ։
* Զի դուք նմանողք եղերուք եկեղեցեաց 14
Աստուծոյ որ են՝ ի հրէաստանի՝ ի
քրիստոս. զի զնոյն չարչարանս չարչարեցայք
և դուք՝ ի ձերոց ազգականաց, ոպէս և նո-
քայն՝ ի հրէից։ * որք և զՏէրն յի սպանին՝ 15
և զմարգարէսն, և զմեզ հալածեցին, և

ոյ յաչսց եկին. և ոմ մարդկան հակա
16 ռակեցին. * և արգելուն զմեզ խօսել
հնչմանոսաց՝ զի ապրեսցին. զի կատա
րեսցեն զմեզս խրեանց յոմ ժամ. քզի
հասեալ է՝ ի վերայ նոցա բարկութիւն
մինչև ի սպառ։
17 * Այլ մեք եղբարք՝ թէպէտ և որբ ինա
ցաք ՚ի ձենջ առ ժամանակ մի, երեսօք՝
և ոչ սրտիւք. առաւել ևս փութացաք
տեսանել զերեսս ձեր մեծաւ ցանկութե։
18 * Վասն որոյ կամեցայ գալ առ ձեզ
ես պօղոս՝ միանգամ և երկիցս, և խա
19 փանեաց զմեզ սատանայ։ * Վասնզի ով է
մեր յոյս կամ խնդութի կամ պսակ պարծա
նայ մերոց, եթէ ոչ դուք ՚ի նմա՝ առաջի
20 նոյն մերոյ յիսուսէ ՚ի նորա գալստեանն։
* զի դուք էք փառք մեր և խնդութի։

Գ՚Ա։ Գ՚։

1 Վ՚ոտրոյ ոչ ևս ունելով զոյժ, զի բար
ւոք թողեցաք մեզ միայն ՚ի նա
2 թենս ։ * Եւ առաքեցաք զտիմոթէոս
ղեղբայր մեր և զգործակից աւետարա
նին՝ ՚ի յն և հօրնքեան, հաստատել զձեզ՝
և մխիթարել մեզ հաւատոցն ձերոյ։
3 * Ո՛ ի մի տագնապիցիցէք ՚ի նեղութիս յայս
սիկ. քանզի դուք ինքնին իսկ գիտէք,
4 զի ՚ի սոյն կոչեցաք ։ * Վասնզի մինչ առ
ձենջ էաք՝ յառաջագոյն ասէաք ձեզ
թէ նեղութիք հասանելոց են ՚ի վերայ

մեր . որպէս և եղև իսկ՝ և գիտացիք ։
* Վասն այնորիկ և ես զի չէ՛ լաւ ունէի 5
ժոյժ՝ առաքեցի գիտել զհաւատսն ձեր .
գուցէ արդեօք փորձեաց և զձեզ փորձիչն,
և ընդունայն լինիցի ջանն մեր ։ * Նոյց 6
արդ՝ իբրև եկն տիմոթէոս՝ ի ձէնջ առ
մեզ, և ետ մեզ զաւետիս հաւատոցն ձե-
ր[ո]ց և զսիրոյ , զի ունիք՝ ի մտի զյիշա-
տակս մեր բարեաց յամ ժամ . ցանկա-
ցեալ էք տեսանել զմեզ՝ նմա և մեք զձեզ։
* վասն այնորիկ մխիթարեցաք՝ ի ձեզ եղ-
բարք՝ ի վերայ ամ վշտաց և նեղուԹե[ա]ց
ձեր[ո]ց՝ ի ձեռն հաւատոցն ձեր[ո]ց . * զի 8
այժմ կենդանի եմք՝ եԹէ դուք հաստա-
տուն կայցէք ՚ի տէր ։ * Օ՛ զինչ կարեմք 9
գոհուԹի մատուցանել՝ այլ վասն ձեր , ՚ի
վերայ ամենայն խնդուԹե[ա]ն , զոր խընդ-
գաւմք վասն ձեր առաջի այլ մերոյ . * զցայգ 10
և զցերեկ առաւել և աղաչեմք՝ տեսա-
նել զերեսս ձեր , և հաստատել զպակա-
սուԹի՛ հաւատոցն ձերոց ։ * Այլ ինքն 11
աստ և հայր մեր՝ և տէր մեր յի՛ս ք՛ս՝ ուղղես-
ցէ զճանապարհս մեր առ ձեզ ։ * Եւ զձ 12
ձեզ լինքն տէր բազմապատիկս և առաւել
սրատցէ սիրով ՚ի միմեանս և առ ամե-
նեսին՝ որպէս և մեք ՚ի ձեզ . * հաստա- 13
տել զսիրտս ձեր անարատս ՚ի սրբուԹի՛
առաջի այլ և հօր մերոյ՝ ՚ի գալստե-
ան տեառն մերոյ յի՛ս ք՛ս հանդերձ ա-
մենայն սրբովք իւրովք ։

Գ ։

Գ. Լ: Գ:

1 Ա՛յսուհետև եղբարք՝ աղաչեմք զձեզ՝ Գ. և
՚ և սիրեցարեումք ՚ի քս յս. զի ոչ լիւ
կալարուք ՚ի միտս, թէ օրպէս պարտի
ց՚ձեզ գնալ՝ և հաճոյ լինել ՚ինձ. ոչ և
գնացիք իսկ, զի ևս քան զևս յառելու
2 ցուք ՚ի նոյն: * Այլ դիտեք՝ թէ օրպիսի
3 պատուիրանս տուաք ձեզ ՚ի տեր յս: * Զի
այս են կամք ՚ինչ, սրբուի ձեր. ՚ի բաց
4 լինել ձեզ ՚ի պոռնկութենէ. * գիտել իւ
րաքանչիւրոյումեք ՚ի ձէնջ զիւր անօթ
5 ատանալ սրբութեամբ և պատուով. * ոչ ՚ի
ցաւս ցանկութեան օրպէս և այլ հեթա
6 նոսք՝ որ ոչ գիտեն զՅԾ: * Զի ՚ի զանցա
նել և զրկել յիրիտ յայդմիկ զեղբայր
իւր. քանզի վրէժխնդիր է տէր ՚ի վէր ամե
այդոսիկ. որպէս յառաջագոյն ասացաք
7 ձեզ, և եդաք վկայութեան: * Քանզի ոչ կո
չեաց զմեզ Ծ՚ի պղծութեան՝ այլ ՚ի սրբու
8 թեան: * Ա՛յսուհետև որ անարգէ, ոչ
զմարդ անարգէ, այլ զՅԾ՝ որ և ետ զմ
9 հոգին Ծ՚ի ձեզ: * Ա՛յլ վասն եղբայրա
սիրութեան՝ չէ ինչ պիտոյ գրել առ ձեզ.
զի դուք ինքնին իսկ ուսուայդք էք առ
10 ՚ի զմիմեանս սիրել զի: * Քանզի և առնէք
իսկ զդոյն յամենայն եղբարս որ են յամ
մանս մակեդոնիացւոց: Ա՛ղաչեմք զձեզ
եղբարք՝ առաւել ևս առաւելուլ և ա
11 ռատանալ. հանդարտել, * և գործել

պիւրատեանին . և գործել ձեռօք ձի
մոյք , որպէս և պատուիրեցայ ձեզ , պի
գնայցէք պարկեշտութեամբ առ ար տա
գինան՝ և մի իւրեք կարօտեալք լինիք :
* Ընչիւանիմ ելբարք՝ եթէ տգիտաբ լինիք 11
վասն ննջեցեալոյն . զի մի տրտմիցիք ոպ
և այլքն՝ որոց ոչ գոյ յոյս : * Եթէ հաւ 13
ատամք՝ եթէ յն մեռաւ և յարեաւ .
նոյնպէս և սոց ննջեցեալսն ՚ի ձեռն յն
կ. յաջոյ կողմն նմա :
* Ասոյ զայս ասեմք ձեզ բանիւ , եթէ մեք 14
որ կենդանիքս եմք մնացեալք ՚ի գալս
առեանն տեն ոչ ժամանեմք ննջեցեալոցն :
* Զի ինքնին տէր հրամանաւ , ՚ի ձայն 15
հրեշտակապետի և ՚ի փող յն իջանէ երկ
նից . և մեռեալքն ՚ի քրս յարիցեն յառա
ջագոյն : * Ապա և մեք որ կենդանիսն 16
մնացեալ իցեմք՝ նոքօք հանդերձ յարէշ
տակեսցուք ամպովքն ընդառաջ տեն յօդս .
և այնպէս յաւժամ ընդ տեն լինիցիմք :
* Ուստի՛ հետև միխիթարեցէք զիմեանս 17
բանիւքս այսոքիւք :

Գլ : Ե :

Գ[ր]ի վն ժամուց և ժամանակաց եղ 1
բաքն՝ չէ ինչ պիտոյ գրել առ ձեզ .
* զի դուք ինքնին խոկ ստոյգ գիտէք , 2
եթէ օրն տեն իբրև գող գիշերի՝ այնպէս
հասանէ : * Յաւժամ ասիցեն եթէ խա 3
ղաղութի՛ և շինութի՛ է , յայնժամ յան
կարդ

կործանակի հասցէ ինձ սատակումն՝ ոտ և
4 երկն յղէայ, և մի ապրեսցին։ * Ա. յՀԳ-ուք
ճղեալք ուլ կէք՝ ի խաւարի, թէ օրն ձեր
5 իբրև զգոլ՝ ի վեր հասանիցէ. * զի առ-
նեքին դուք ոտիկք լուսոյ կէ՝ և սրտիկք
տուընջեան. չինք գիշերոյ՝ չեմք խաւա-
6 րի։ * ապա մի զբնակ անկանիցիմք՝ ոտ և
այլքն, այլ ապրեալք և զուարթեալք եղիջ
7 ցուք. * Օ՛ի որ ննջեցեն՝ գիշերի ննջեցեն,
8 և որ արբենանան՝ գիշերի արբենան. * այլ
մեք զի տուընջեան եմք, արթուն եղի-
ցուք, և զբաճկոյսք զգեցեալ հաւատոյ և
սիրոյ, և գլուխք զգեցեալ յուսոյ
9 փրկուե։ * Օ՛ի ոչ եւս զմեզ ած՝ ի բար-
կութի, այլ՝ ի փրկութիւն ևեթ տիրանալոյ՝ ի
10 Տեառն մերոյ Յիսի քրիստ. * որ մեռաւ
վասն մեր. զի եթէ արթուն իցեմք՝ և
եթէ ննջիցեմք, նմանապէս հանդերձ կեց-
11 ցուք։ * Վասն որոյ մխիթարեցէք զմի-
մեանս, և շինեցէք զիրեարս՝ որպէս և
առնէիք իսկ։
12 * Ա. զաչեմք զձեզ եղբարք՝ ճանաչել զ-գ.ջ
վաստակաւորս և զվերակացուս ձեր՝ ի
13 Տէր, և զխրատիչս ձեր։ * և համարեցք
ըմբք զնա առաւել սիրոյ՝ վասն
գործոյ նոցա. խաղաղութիւն արարէք ընդ
14 միմեանս։ * Ա. զաչեմք զձեզ եղբարք՝ նուա-
ստեցէք զատահարս, մխիթարեցէք զկաղ-
ճամիտս, պատասպարեայք ընդուք տկարաց,
երկայնասրտիտ լերուք առ ամենեսեան։

15 * Ո՜հ զոյշ լերուք զուցէ ոք չարին չար
հատուցանիցէ ։ այլ յամենայն ժամ զբարութ
16 զհետ երթայք ասս միմեանս և ասս ամե
նեսեան ։ * Յամենայն ժամ ուրախ լե
17 րուք ։ * անդադար աղօթս արարէք ։ * յա
18 մենայնի գոհացարուք ։ վասն այս են կամք
19 Աստուծոյ քրիստոսի ՚ի ձեզ ։ * Ո՜հոգին մի շի
20 ջուցանէք ։ * զմարգարէութիւնս մի արհա
21 մարհէք ։ * Ո՜ամենայն ինչ փորձեցէք ,
22 զբարին ընկալարուք ։ * յամենայնի նմուշ
23 տուց ՚ի բաց կացէք ։ * Եւ ինքն աստ
ծոյ խաղաղութ սուրբ սրասցէ զձեզ հասո
ղեկն ։ և ամենդակ ձեր ոգի և շունչ և
մարմին՝ անարատ ՚ի գալուստն տեառն մե
24 ծոյ յիսուսի քրիստոսի ։ * Հաւատարիմ
է՝ որ կոչեացն զձեզ , որ և արասցէ զնոյն ։
25 * Ա՜ղաւթք աղօթս արարէք և ՚ի մեր վե
26 րայ ։ * Ողջոյն տացիք եղբարց ամենե
27 ցուն ՚ի համբոյր սրբութ ։ * Երդմնեցու
ցանեմ զձեզ ՚ի տէր՝ ընթերցուլ զթուղ
թըս առաջի ամենայն եղբարց սրբոյ ։
28 * Շ՜նորհք տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի ընդ ձեզ ։
ամէն ։

Ա՜ՂՕՐՀԱՍՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹԻՆ՝ ԳՐԵՑԱԾ
ՅԱՄԵՆԱՅ ։

ԹՈՒՂԹ Ա՛ ԼՈՒԿԱՅԻ

ԹՈՒՂԹ ՊՕՂՈՍԻ ԱՌՔԱՅԱԼԻՑ ԱՌ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ։

ԳԼՈՒԽ Ա.

1 ՕՂՈՍՏՈՍԻՊՈՂՈՍ ՈՒՂԴԻ
նոա և տիմոթէոս՝ եկե-
ղեցւոյդ Թեսաղոնիկեցւոց՝
յԱծ Հայր մեր և Ի տէր յի-
2 քս ։ * Շնորհք ընդ ձեզ և խաղաղութի-
ւն Ի Հօրէ Աստուծմէ , և Ի տեառնէ յիսուսէ քրիս ։
3 * Պարտական պարտիմք զձեզ յամենայն ժամ
ուան ձեր Եղբարք՝ ոպէս և արժան է .
զի աճի հաւատքն ձեր ,
և յաձախէ սէր իւրաքանչիւր ամենեցունն
4 ձեր առ միմեանս ։ * Ապրէս և մեզ ձեօք
պարծել յեկեղեցիսն Ած՝ վ Համբերու-
թե ձերոյ և Հաւատոց՝ յամենայն հալածանս
ձեր և Ի նեղութիս, որում դուքն համբե-
5 լնէք . * յօրինակ արդար դատաստանին
Ած . արժանի լինել ձեզ արքայութեն Ած ,
6 վասն որոյ և չքնաւութիւդ կրէք . * եթէ
պարտ է առաջի Ած՝ Հատուցանել նեղ-
7 չացն ձերոց նեղութի . * և ձեզ նեղելոցդ
Հանդիստ ընդ մեզ՝ Ի յայտնութեն տն մե-

մոյ յեր, յերկնից հրեշտակօք զօրութիւնք
իւրոյ։ * Ի քոյ հրոյ առնուլ զմրիժս 8
յայնցանէ՝ որք ոչ ճանաչեն զնա, և որ
ոչ հնազանդին աւետարանին նորա մերոյ
յեր (քրս)։ * որք սուրբքն վրէժ ի քո 9
տուին յաւիտենից՝ յերեսաց նո՛ւ և ի
զօրութենէ։ * յորժամ գայցէ 10
փառաւոր լինել ի մէջ սրբոց իւրոց, և
սքանչել ի մէջ ամենայն հաւատացեալ
ոց։ զի հաւատարիմ եղեւ վկայութիւնս
մեր ի վրայ ձեր յաւուր յայնմիկ։ * Ոյր և 11
զգալով առնեմք զի ձեր յանդգնայն ծառայ,
զի զձեզ արժանիս արասցէ կոչմանն ձե
ռոյս աստ (մեր) մինչև ցգոյն զնա հաճո
զօրացուցանել, և զգործս հաւատոյն զօրու
թեամբ։ * զի փառաւորի անուն տեառն մե 12
ր յիսուսի քրիստոսի ի ձեզ՝ և դուք ի նմա, ըստ
շնորհացն աստուծոյ մերոյ և տեառն յիսուսի քրիստոսի։

ԳԼՒԽ Ա

1 Պաւղոս՝ առաքեալ յիսուսի քրիստոսի՝ ըստ պատուիրանի
աստուծոյ մերոյ և տեառն յիսուսի քրիստոսի յուսոյ մերոյ, 2
Տիմոթէոսի՝ սիրելւոյ որդւոյ ի հաւատս։ շնորհք ողորմութիւն
և խաղաղութիւն յաստուծոյ հարցէ մերմէ և յիսուսէ քրիստոսէ
տեառնէ մերմէ։ * որպէս խնդրեցի ի քեզ երթալ ի մակեդոնիա, 3
նոյնպէս կամիմ և արդ, զի կացցես ի յեփեսոս, զի պատուիրեսցես
ոմանց մի այլագիտել, և մի ուշադրել առասպելաց և ազգաբանու
թեանց անհատից, որք հարցմունս ածանեն, և ոչ շինուածոյ աստ
ուածոյ որ յհաւատս։ զի վախճան պատուիրանին է սէր յսրտից

* Կամ

4 * Հանուռակարկն հպարտացեալ՝ ի վերոյ
սմենայնի, որ անուանեալ իցէ ասծ, կամ
պաշտօն. մինչեւ նստել նմա ի տաճարին
ասծոյ, և ցուցանել զանձն՝ թէ ասծ իցէ։
5 * Ոչ հիշէք՝ զի մինչ տա էի ես ընդ ձեզ խոսէի՝ ա-
6 նէլ զայս։ * Եւ արդ զոր ընկնին զի-
տէք ցնայն՝ որ ունին յայտնել ժամանակի
7 իւրում։ * Ո՛չ խորհուրդն անօրէ-
նութեան արդէն իսկ զօրացեալ. բայց միայն
ժամ մինչ՝ ի միջոց բարձցի՝ որ այժմ ու-
8 նի։ * Եւ ապա յայտնեսցի անօրէնն.
զոր տէր յիսուս սատակեսցէ հոգւով բերանոյ
իւրոյ, և խափանեսցէ յայտնութեամբ գալստե-
9 ան իւրոյ։ * Որոյ գալուստն ըստ ազ-
դեցութեան սատանայի է, առնոյն զօրու-
թիւք և նշանօք և արուեստիւք սուտիք,
10 * և ամենայն պատրանօք անիրաւութեան
ի վերայ կորստականացն. փոխանակ զի զսէրն
ճշմարտութեան ոչ ընկալան՝ զի ապրեսցին,
և վասն այնորիկ առաքեսցէ նոցա ասծ ազ-
դեցութիւն մոլորութեան՝ հաւատալ նոցա սուտ-
11 քեան։ * Ո՛ի դատապարտեսցին ամենե-
քեան՝ որ ոչ հաւատացին ճշմարտութեան,
12 այլ հաճեցան ի անօրէնութեանն։ * Եւ
մեք պարտիմք գոհանալ ընդ յաւելուածոյ
ժամ ձեր եղբայրք սիրելեաք՝ ի տէրէ.
զի ընտրեաց զմեզ ասծ խոսանդաստ՝ ի փրկու-
թիւն՝ սրբութեամբ հոգւոյն՝ և հաւատովքն
13 ճշմարտութեան։ * յոր և կոչեաց զձեզ ա-
ւետարանաւն մերով՝ ի փրկու[թիւն]

ան մեզմէ չեն քեզ : * Եւ յետ հեռու եղ- 14
բարք հաստատուն կացեք՝ եւ սիրով կա-
լարուք զառաքելութիւնն՝ զոր ուսարուք,
եղիք բանիւք եւ եղիք թղթով մերով : 15
* Եւ Տէրն մեր յե՛ր քն եւ ան՛ծ եւ Հայր
մեր , որ սիրեացն զմեզ՝ եւետ մեզ միխի-
թարութի՛ն յաւիտենից՝ եւ յոյս բարեաց
հնարհօք , * միխիթարեսցէ զսիրտս ձեր՝ եւ 16
հաստատեսցէ յամենայն բանս եւ՛ ի գործս
բարութի՛ն :

Գ. Ա : Գ.

Ա Յետ հեռու եղբարք՝ աղօթս արարէք
ի վե՛ր մեր , զի բանն Տեր ընթանայ
ցի՛ . եւ փառաւորի՛ կինիցի յամենայն տեղիս՝ ոյր
եւ աւ ձեզդ . * զի ապրեսցուք յանօրէն 2
նաց եւ յանդգնամաց մարդոց . զի ո՛չ ամե-
նեցուն հն հաւատք : * Եւ՛ հաւատա- 3
րիմ է Տէր , որ եւ հաստատեսցէ զձեզ՝ եւ
պահեսցէ՛ ի չարէ անտի : * վստահ եմք 4
՛ի ձեզ Տէրամբ , թէ զոր պատուիրեցաք՝
ձեզ , եւ առնէք՝ եւ առնիցէք : * Իսկ Տէր 5
ուղղեսցէ զսիրտս ձեր ՛ի սէրն Աստ՝ եւ ՛ի
համբերութի՛ն քրիստոսի : * Պատուիրեմ ձեզ 6
եղբարք յանուն Տեր մերոյ Յիսուսի քրիստոսի , խոր-
շել ձեզ յամենայն եղբօրէ՝ որ ատակաւն գը-
նայցէն . եւ ո՛չ ըստ աւանդութի՛ն՝ զոր ընդ
կալարուք ՛ի մեզ : * Ո՛վ ի գործ ինքնին 7
պիտէք՝ թէ ո՛րպէս պարտ է ձեզ նմանել
մեզ . եւ ո՛չ եղբեմք ատակաւթեցաք աւ ձեզ.

* ե

8 * և ոչ ձրի զուրաք հայց ի եղբաք, այլ ջա-
նիւք և վաստակով զցայգ և զցերեկ գոր-
ծեաք՝ վասն չծանրանալոյ ումեք ի ձէնջ։
9 * Ոչ եթէ չունեաք իշխանութիւն. այլ զի
զանձինս օրինակ ետայուք ձեզ՝ նմա-
10 նօգս լինել մեզ։ * Վասնզի մինչ դեռ
առ ձեզն էաք՝ զայս պատուիրեաք
ձեզ, թէ որ ոչն կամիցի գործել՝ և կե-
11 րիցէ մի։ * Լսեմք՝ եթէ զոմանց ի ձէնջ՝
թէ ստահակութեք կեան. գործ ինչ ոչ
գործեն, այլ յոյժ՝ հետաքրքիր
12 լինին։ * Իսկ նախեւանց պատուիրեմ տամք՝
և աղաչեմք ի տէր յիսուս քս, զի հանդարտ-
տութեք գործեսցեն՝ և զիւրեանց հաց ուտ-
13 ցեն։ * Իսկ դուք եղբարք՝ մի ձանձ-
14 րանայք զբարիս գործել։ * Եթէ ոք
ոք հնազանդեսցի բանիս մերում թուղ-
թովք այդոսիկ, զոք նշանակեսջիք զգ-
նա, և մի խառնակեսջիք ընդ նմա՝ զի ամաչ-
15 եսցէ։ * Բայց մի իբրև զթշնամի հա-
մարիջիք՝ այլ խրատեսջիք իբրև զեղ-
16 բայր։ * Իսկ ինքն տէր խաղաղութեան՝ տայ
ձեզ խաղաղութիւն յամէն ժամ յամէնէրս։
17 Տէր ընդ ամենեսեան ընդ ձեզ։ * Ողջոյնս իմոյ
ձեռին պօղոսի է, որ է նշանակ. յամէն
18 թուղթս այսպէս գրեմ։ * Շնորհք տե-
րոջ մերոյ յիսուսի քսի ընդ ամենեսեան ձեզ. ամէն։

ՍԱՂ. ԸՆԴՀԱՆՈՒԵՑԻԱ ԵՐԿՐՈՐԴ՝ ԳՐԵՑԱԾ ՅՈՒՆԵ-
ԱՅ։

ՅՈՎ ՎՑ

ՊՕՂՈՍԻ ԸՆԴԵՐՁԱԼՈՑ

ԱՒ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ԱՌԱՔԵՒ։

ԳԼ. Ա.

ԱՂ ՕՍՏԱՒՈՐԱԿԱՆ 1
Յոյժ քեզի ես հրամանակ տրտկ
չին մերոյ ես՝ և քեզ յոյժ յոյ
սոյն մերոյ. * սիրելեացդ 2
սրտից սիրելոյ հաւատովք ։ զնարհ ե
ղուսուն խաղաղուն յիշ հօրէ և՝ ի տեառ
ջերմի յոյժ քեզ ։ * վասին ապաշէրգի զգ 3
քեզ կալ յեփեսոս՝ մինչ երթայիս՝ ի
մակեդոնիա. զի սակաւիկ ստացիս ո
ամոց չգիտել օտարութեանս, * և չհոգել 4
յաւետաբերս և՝ ի տոհմական ծնգաբան
ոչ մանաւանդ խնդիրս յուզեն, և ոչ
զտնտեսութիւն նոյ հաւատովք ։ * Վասին 5
դիտել սակաւիկ ինչ կ, ՝ի նզ սէր
տէ՝ և՝ ի մտաց բարեաց՝ և յանկեղծա
ւոր հաւատոց ։ * յորոց ոմանք վրիպե 6
ցան խօսակութեանցն դատարկու ։
* Կամին լինել վարդապետս օրինաց. ոչ 7
գիտեն զոչ խոհանան զինչ խօսին՝ և զոչ վս
սրոց սիդրէին են ։ * Վիտեմք՝ եթէ բար 8
ուք ե՞ն օրինք՝ եթէ ոք զնա օրինաբն կը
գեա

9 բնաւից։ * Նայեայ զայս գիտասցէ, զի՛ ի վէր
ամենայնի օրհնեսցէ ոչ կամ, այլ՛ ի վէր անօ-
գնութեան եւ անհնազանդից՝ աւերմունս եւ
սերտութեան՝ անարգեաց եւ պղծոյ, զհայր
եւ զմայր անարգողաց, մարդասպանաց,
10 * պոռնկաց ապօրէնից՝ մարդկեղե-
ցի ստոց ստերմանց. եւ ելցէ այլ ինչ
խիղճ հակառակ ողջամիտ վարդապետու-
11 թեան։ * որ ըստ աւետարանին վճռեաց Տէր
ընելոյն այդ է, որում եկէք ես հաւատաց
եմ։ Վ.
12 * Ընդէր ունիմ այնմիկ որ զօրացոյցն
զիս՝ ի քէն յա՛ ի սեր մեր. զի հաւատարիմ
համարեցաւ կարգել՝ ի սպասաւորութի-
13 * որ յաւուրսդ այդոսիկ հայհոյիչք էին եւ հա
լածիչք եւ լիշնամանիչք. այլ գոն ողոր-
մութի՛, զի զայն յանդիմառեալ եւ յանհա
14 ւատութի գործէի։ * եւ առաւել եղեն շըր
ծունդք տէր մերոյ հաւատովքն եւ սիրով՝
15 որ՛ ի քէն յա։ * Հաւատարիմ է բանս՝ եւ
ամ ընդունելութենէ արժանի է. զի քրիս
տոս Յիսուս եկն յաշխարհս փրկել զմեղաւորս, ո
16 րոց գլուխն ես եմ։ * Այլ վասն այնորիկ
գոն ողորմութի, զի նախ յիս ետցէ յա քրիս
տոս երկայնմտութիւն՝ յօրինակ այնոցիկ
որ հաւատալոցն իմոյն՝ ի կեանս յաւի
17 տեանս։ * Այլ թագաւորին յաւի
տենից՝ անեղծի եւ աներեւութի, միոյ
նմ՝ փառք եւ պատիւ յաւիտեանս յաւի
18 տենից. ամէն։ * Զայս պատուիրեմն ո
ւսուց

ասպրեմ քեզ որդեակ իմ տիմոթէոս ;
ես կանխեցոյ ի քեզ մարգարէութեանն .
զի դու վինասուրեայիս նոքօք զբեղեցիկ զնո-
նէարուեանն . * ունելով հաւատս սրբով 19
մօք , զոր ոմանք մերժեալ յանձանց
իւրեանց՝ նաւակոծեցան ի հաւատս .
* որոց սակի են հիմենոս՝ և ալէքսանդր 20
բոս , զորս մատնեցի սատանայի , զի խրա-
տեսին հայհոյել :

Գ. Լ.

Այս արդ՝ աղաչեմ նախ քան զամ , առ 1
նել աղօթս՝ խնդրուածս՝ պաղատ
ուանս՝ գոհութիւնս վասն ամ մարդկան .
* մանաւանդ վասն թագաւորաց և ամ 2
իշխանաց . զի խաղաղութիւն և հանդար
տութիւն վարեսցուք կիւնանս մեր , ամենայն
ածպաշտութիւն և սրբութիւն : * Օ՛ի այն է 3
բարի և ընդունելի առաջի փրկչին մե
ծոյ ամ . * որ զամ մարդիկ կամի զի կեց 4
ցին՝ և ի գիտուն ճշմարտութեան եկեսցեն :
* Օ՛ի մի է ած , և մի միջնորդ ամ և 5
մարդկան՝ մարդ յիսուս քս . * որ եհա զանձն 6
փրկանս ընդ ամենեցուն՝ վկայութիւն ժամա
նակաց իւրոց . * յոր եղէայ ես քարոզ և 7
առաքեալ , ճշմարիտ ասեմ ի քս՝ և ոչ
ստեմ , եղէ վարդապետ հեթանոսաց հա
ւատով և ճշմարտութեամբ :

ԸՆԴ . * կամիմ զի արք կայցեն յաղօթս յամ 8
տեղիս . բառնալցեն սրբ ձեռս ի վեր ա

ռանց

9 ուանց բարկութե և երկմտութե ։ * Ո՛վ այնպէ
և կանայք՝ ի զարդ խոնարհութե՝ ամօթ
ծութե և զգաստութե զարդարել զանձ
ձինս . մի՛ ի հիւսս ոսկեմանս ընդ երե
լեալս մարգարտով, կամ ի հանդերձս
10 պաճուճեալս . * այլ ոնձ վայելէ կանանց՝
զաշխատութե յանձնառելոց գործովք
11 բարութե ։ * Կին մարդ ցածութե ուսցի
12 ամ հնազանդութե ։ * Այլ ուսուցանել
կնոջ մարդոյ ոչ հրամայեմ, և ոչ ձն
խաբեան լինել քան զայր մարդ . այլ ի
13 լռութե կալ ։ * Ով ի ադամ նախ ստեղ
14 ծաւ՝ և ապա եւայ ։ * Եւ ադամ ոչ
պատրեցաւ՝ այլ կինն պատրեցաւ և յան
15 ցեաւ . * բայց կերցի վասն որդեծնու
թեանն՝ եթէ կացցեն ի հաւատս և ի
սէր և ի սրբութե սարկեշտութե ։

Գ.Ի : Գ ։

1 Աւաւաւրիմ ի քանս . եթէ ոք էպիս
կոպոսութե ցանկայ՝ բարւոյ գործոյ
2 ցանկայ ։ * Պարտ ի եպիսկոպոսին անա
պատ լինել, միոյ կնոջ այր , հեզ՝ ցած
3 պարկեշտ՝ հիւրասէր՝ ուսուցիչ ։ * մի՛
թիշնամանօղ, մի՛ հարկանօղ, այլ հան
դարտ . մի՛ կռուօղ, մի՛ արծաթասէր .
4 * զի՛ իւրում տանն լաւ բարւոյ վերակաց
ցու լեալ լիցի . որդեակս ունելոյն , որ ի
հնազանդութե կացցեն ամ սարկեշտութե ։
5 * Ա՛պա եթէ ոք իւրում տանն վերակաց

ցու

ցաւ չգիտեցէք լինել, զիարդ եկեղեցւոյ
ոչ խնամակալ լինիցի: * Եւ մատաղ 6
առնուն, զի ոչ հատատացեալ՝ ի գառան
առաջս առատանայցի անկանիցի: * Եւ 7
պատուի՛ր զՆովմէ քահանայապետ և յորդւոցն
նորա ասել. զի ոչ՝ ի նախատինս անկա-
նիցի՛ և յոտնատակս առաջի: * Եւ ասէ 8
ցնա և զաւրիսուաքեանսդ արտիկեշտս. մի
երկրպագա, մի դնեսերտս, մի զօշարտա.
* այլ ոչնիցէ զիսորհուրդ հաւատացն 9
առնել մաօք: * ինքեանք նախ փորձեսցին 10
ցին, և ապա՛ ի պաշտօնն մատիցեն, զի
անպատաժ լիցեն: * Եւ ոչնախայ և կոտակ 11
ոչ արտիկեշտ. մի չարախօսօք, հեռի՛ հա-
ւատարիմք լիցին: * Պարիսաւագ լինիցի 12
ոչնոյ միոյ կնոջ առնէ. զնա զտղոց իւրոցդ
քաջ վերակացու լեալ լիցին, և տանց
իւրոցդ. * զի որ զտղոցն պաշտիցին, 13
աստիճան բարի անդամոց իւրեանց շահին,
և քաջաբար հաւատասիրեալ ի հաւատսն
որ ՚ի քրիստ:

* Զայս գրեմ առ քեզ, զի անկանիս 14
՚ի սոսոց գաւ: * Եւ ապա ԹԷ յամեցից՝ զի 15
գիտասցես, ԹԷ ինդպէս պարտ լինի քեզ
՚ի տան աստ ՀՐՁԼ. որ է եկեղեցին աստ կեն-
դանւոյ, սիւն և հաստատութիւն ՃշմարՀ
տութեանն: * Եւ յայսմանէ խոկ մեծ է խոր- 16
հուրդն ուծապաշտութե. որ երևեցաւ մարմ
նով՝ արդարացաւ հոգւով՝ յայտնեցաւ
հրեշտակաց՝ քարոզեցաւ ՚ի հեթանոսս՝

հաւ

հաւատարիմ եղև յաշխատելն՝ և վերստ
ոյաւ փառաւք :

ՂՈԼ : ՂՈ :

1 Ա՚ՅԼ հոգին ոք յայտնապէս ասէ . թէ ՚Ի
ժամանակս յետինս՝ քակուտցին ոմանք ՚ի հաւատոյն . և հայեսցին յոգիս մոլորուածս , և ՚ի վարդապետութիւնս դիւաց ,
2 * կեղծաւորութեամբ ստախօսաց , խարեալք
3 խղճանցն իւրեանց մատաց . * որ արգելուցանեն յամուսնանալոյ , և սակնխցեն ՚ի կերակրոյ՝ զոր ած հաստատեաց ՚ի վայելել հաւատացելոց , և ոյք գիտասցին
4 ՚ի ճշմարտութենն վէր : * Ո՚ի ամ արարած ոչ է պիղծ՝ եթէ ոչ ինչ խոտան .
5 մանաւանդ որ գոհութեբ ընդունիցին . * զի
6 սրբի բանիւն ած՝ և աղօթիւբ : * Ո՚յս խրատս տուեալ եղբարց , բարւոք սպասաւոն լինիցիս քոյ Յի , սնանիցիս բանիւք հաւատոց , և բարւոք վարդապետութեանն՝ զոր
7 ետուբեն՝ զոր զՀետն իսկ եղեր : * Ա՚յլ ՚ի պիղծ բանից՝ և յատաղոյ պառաւանոց հրաժարեացի՛ր : Վարժեա զքեզ
8 դանձն քո յաստուածպաշտութիւն . * զի մարմնոյ կրթութիւն սա սակաւ ինչ օգտակար է . իսկ աստուածպաշտութի՛ն սա ամ ինչ օգտակար է . և զաւետիս կենացս ունի՝ զայրդիս և
9 զհանդերձելոցն : * Հաւատարիմ է բա-
10 նս և ամ ընդունելութե արժանի է : * զի ՚ի սոյն իսկ վաստակիմբ՝ և նախատինս

յանդգնե

յանձն առնումք . զի յուսացեալ եմք
յաճ կենդանի , որ է փրկիչ ամ մարդ-
կան , մանաւանդ հաւատացելոց : * Պա- 11
ւսէր տալով զայդ՝ և ուսուցանիլով .
* զի մի՛ ոք զքո մանկութիւդ արհամար- 12
հիցէ :

ԲԱՅՑ օրինակ լինիլիր հաւատացելոց՝
բանիւք՝ գնացիւք՝ սիրովք հաւատովք սըր-
բութ : * Մինչև գամ ես , միա դիր քո 13
թերցուածոց ուխտատրութ՝ վարդապե-
տութիւն : * Մի՛ անփոյթ առնիր պնդոյ 14
հոգի՝ որ ՚ի քեզ են , որ տուաւ քեզ
մարգարէութ ՚ի ձեռնադրութէ երիցու :
* Զայդ խոհեաց՝ և ՚ի դոյն կանխեա 15
լիր . զի քո յառաջադիմութիւդ ամե-
նեցուն յայտնի լիցի : * Ո դիշ լինիլիր ան- 16
ձին և վարդապետութէդ՝ և ՚ի դոյն յա-
ռաջիր : զայդ եթէ առնիցես՝ և զանձն
ապրեցուսցես , և զլսողսիկ՝ որ քեզն լը-
սիցեն :

ԳԼ. Ե.

Ծերն մի սպառնահասեսցես , այլ մխի- 1
թարեսջիր իբրև զհայր , պերիտա-
ւարդս իբրև զեղբարս , * զպառաւսունս 2
իբրև զմայրս , զմանկամարդս իբրև զք-
քոյս՝ ամենայն սրբութէ : * Ո այրիս պա- 3
տուհեա , որ սատոյգ այրիքն իցեն : * Եթէ 4
ոք այրի՝ որդիս և թոռունս ունիցի ,
ասացեալն նախ իւրեանց տանց քաղ

ատ-

առնել՝ և զիմոհարկնս հատուցանել ծը-
նողացն. զի այն է բարի՝ և ընդունելի
առաջի նոյ։ * Իսկ որ աչմարտիւ այրին
եղեւ. և մենացեալ յուսացեալ յԱստ, և
կանխեալ յաղօթս և՝ ի խնդրուածս գի-
5 շեր և զցերեկ։ * Իսկ կենդ այրին՝ հին
6 դանեցեալ մեռեալ է։ * զայս պատուիր
7 քեա՝ զի անարատ լիցեն։ * Իսկ եթէ ոք
8 իւրոց՝ և մանաւանդ ընտանեաց հնա-
նդ առնիցի, զհաւատոցն ուրացեալ է՝
9 և քան զանհաւատն է։ * Այրի
ի չորեքասանէ ոչ պակաս
ի չորեքասանէ, մեկ առն կնոջ եղեալ.
10 * և՝ ի գործս բարիս վկայեալ, եթէ ման-
կունս սնուցեալ լիցի, եթէ զհիւրս ըն-
կալեալ լիցի, եթէ զսրբոց զոտս լուա-
ցեալ լիցի, եթէ նեղելոց բաւական լեալ
լիցի, եթէ զամէն գործս բարեաց զհե-
11 տեալ լիցի։ * Այլ՝ ի մանկամարդաց
այրեսն հրաժարեա, զի յորժամ խոց-
12 ուան զքրիստ՝ ամուսնանալ կամին. * ևս
զդատաստանս ընդունին, զի զառաջինն
13 հաւատոն սրհամարհեցին։ * Ի՞նա-
գամայն և դատարկանձունք ուսանին՝
շրջելք տանէ՝ ի տուն. և ոչ միայն դա-
տարկք, այլ և փառաբանք և հետաքրքր-
14 քիրք. և խօսին՝ որ ինչ ոչ պիտոյ։ * Կա-
միմ զմանկամարդսդ ամուսնանալ, որ-
զիս ծնանել, տնաշատս լինել, և մի՛ ինչ
պատճառս տալ հակառակողին՝ ի հայ-

հոյսեալ աշակերտս ։ * զի արդէն խակ ոմանք 15
խոտորեցան զկնի սատանայի ։ * Իսկ 16
որք հաւատացեալ՝ սկսին ունկնդիր՝ բաւա-
կան լինի նոցա , և մի ծանրասցին եւս
զերծուցչին . զի ձեմարիտ աշակերտն բաւա-
կան լինիցի ։
* Որ քարուք վերակացու լինին երկուքանք 17
կերկին պատուոյ արժանի եղիցին . մանա-
ւանդ որ աշխատիցին քարոզել և վարդա-
պետութիւն ։ * քանզի ասէ գիր . մի կա- 18
պեսցես զգլուխ եղին կալոտոյ . և արդ-
ժանի է վճարն վարձու նորա ։ * Ո՞ երկն 19
ցաւէ քարոզութեան մի ընդունիցիս . քայց
եթէ երկուք՝ և երկուք վկայիցք ։ * Ոչ 20
որ մերձանայնն՝ առաջի ամենեցուն յան-
դիմանեսջ, զի և սրբոցն երկիւղին ։ * Կայ 21
ասէ դնեմ առաջի այց և յօդն քոյ՝ և քնո-
թեսցի հրեշտակապետ , զի զսուտ պահեսցես
առանց մատհանմանէ . մի ինչ առնել ա-
ռանց խորհրդոյ ։ * Ձեռս վաղվաղակի մի 22
վերն մի դնիցես , և մի հաղորդ լինիցիս մե-
ղաց օտարաց . զանձն քո սուրբ պահեա
զմի ։ * Ա՛յսուհետև մի ջուր եւեթ սմ- 23
սիցես՝ այլ սակաւիկ մի և գինւոյ խառ-
նեսցիր վասն ստամոքսի և ամենայն հիւանդ
գրութեց ։ * Նոցա մարդք՝ որոց մեղքն յայտնի 24
են՝ և յառաջագոյն հասեալ՝ ի դատաս-
տան , և են՝ որոց զկնի երթան ։ * Նոյնպէս 25
և գործք գործոցն յայտնի են . և որ այլ
այլ կա՛ւս ինչ լինին՝ ծածկել ոչ կարեն ։

Գլ. Ը.

1 Ար միանգամ ել լճով ծառայեաց նցեն,
ղիւրաքանչիւր տեարս պատուի ար-
ժանի համարեացին. զի մի անուն այլ
2 և վարդապետութեն հայհոյեացի։ * Եւ
որ հաւատացել տեարս ունիցին՝ մի ար-
համարհեացեն, զի եղբարք են. այլ ա-
ռաւել ծառայեացին՝ զի հաւատացեալքն
են և սիրունք. որք զբարերարութեն յան-
ձինս ունիցին։ զոյս ուսուցանիցիր՝ և
3 մխիթարեացիր։ * Եւ եթէ ոք այլազգի
նչ ուսուցանիցէ, և ոչ անաստցի ոգւոյ
մատուն բանից առն մերոյ յիսուսի քրիստ, և տա-
4 ւածապաշտութեն վարդապետութենն։ * այն-
պիսին հպարտացեալ է, և ոչինչ ոչ գի-
տէ. այլ տասի՛ն խնդիրս և՛ ի բանս
հակառակութենէ. ուստի լինին նախանձ
5 հեռ հայհոյուի՛ կարծիք չարեաց, * խառ-
դախութիք տպակիանեցոյ մտոյ մարդ-
կան՝ և օտարացեալ՝ ի ճշմարտութենէ ան-
ոի, որ շահավաճառ համարին զաստուա-
ծութեն. բայց դու մերժեացիր յայն-
պիսեացն։
6 * Այլ շահավաճառ մեծ աստուածպաշտու-
7 թի՛ն՝ բաւականութեք հանդերձ։ * զի ոչ քե-
րած լինչ յաշխարհս՝ և ոչ տանել լինչ
8 կարացուք. * այլ ունիմք կերակուր և
9 հանդերձս, և այնու շատասցուք։ * Եւ
որք կամին մեծանալ՝ անկանին՛ ի փորձ
ձուլ

ձուլն և յորոգումն, և ի բազում ցան-
կութիւնս անմիտս և վնասակարս. որք ընկղ-
մուցանեն զմարդիկ ի մահասպանութիւն և ի կո-
րուստ: * Որ ի սկզբանէ ամենայն չարեաց սկզ- 10
բնաւորն է, որոյ ամենայն ցանկու-
թեանց վերին ի հաւատացեալսն, և զան-
գիտութիւնն է բազում դաւոյք: * Այլ 11
դու, ով մարդ աստ, մեծախիզ յայնցանէ, և
երթ զհետ արդարութեանն զծծաղաշատութիւն
զհաւատոյ զսիրոյ զհամբերութիւնն զհե-
զութիւնն: * Այն մարտիր զբարւոյն մասին 12
հաւատոյ, և բռնեա հար զկեանացն յա-
ւիտենականացն՝ յոր կոչեցարն, և զա-
ւանեցեր զբարւոյն զաւանութիւնն առաջի
բազում վկայից: * Պատուիրեմ քեզ ա- 13
ռաջի աստ՝ որ կենդանի առնէ զամենայն,
և յիսուս քրիստոս՝ որ վկայեաց առաջի պոնտացի
ւոյ ոմնիատոսի զբարւոյն դաւանութիւնն.
* պահել քեզ զպատուիրանն անբիծ՝ 14
անարատ, մինչև ի յայտնութիւն տեառն մերոյ
յիսուսի քրիստոսի: * զոր ի ւրում ժամանակի ցու- 15
ցէ երանելին՝ և միայն հզօր, թագաւորաց
թագաւորդ և տէր տերանց: * որ միայն 16
ունի զանմահութիւն՝ բնակեալ ի լոյս ան-
մատոյց: զոր ոչնչ եղեալ ի մարդկանէ՝
և ոչ տեսանել կարող է: որոյ պատիւ
և զօրութիւն յաւիտեանս, ամէն: * Ա՛ռ 17
ծատանց՝ որ են յայսմ աշխարհի՝ պատ-
ուիրել ի մեծութիւն մտաւք, այլ յոյժ՝ որ

առ

տայ մեզ զնաւմ առաստասիս՝ ի վայելել,
18 * զբարիս գործել, մեծանալ գործովք
բարուէ, առաստս սիրունս հաղորդս լի-
19 նել. * զանձել անձանց հիմն բարի՝ ի
հանդերձեալն. զի բռնեսցեն հարկանիցեն
20 զՀնմարիտ կենացն ։ * Ով տիմոթէ՝
պահեա զաւանդն՝ խոտորեալ՝ ի պղծոց
և՝ ինդրուածոյն բանից և՝ ի հակառակու-
21 թէ և՝ ի մոլորանուն գիտութէ. * զոր
ոմանց յանձն առեալ՝ վրիպեցան՝ ի հա-
ւատոց անտի ։ Շնորհք ընդ քեզ ։ ամէն ։

ԵՂ ՝ պիտոեւս առաջին նուաղն գրեցաւ՝ ի լա-
տինէից , որ է հայր գաղափար պահպանող-
սոյ ։

ՃՈՒՂ ՃՈՒ
ՊՕՂՈՍՈՒ ԸՈՒԸՂՒԼՈՑ
ԱՌ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ։

ԳԼ. Ը.

ԳԿ

1 ՕՂ ՈՍՏՈՒՐՂԻՆ։ Յայն ջեր կամօքն այ, քան
առեւտուր կենացն՝ որ ի քէն
2 կայ. * Տիմոթէոս որդեակ
սիրելոյ՝ շնորհք ողորմութիւն և խաղաղ
ութիւն յայ հօրէ՝ և ի քէն յէսու Քրիս
3 տոսէ։ * Զոնարհ ունիմ այ՝ զոր պաշտեմ
ի նախնեաց՝ մաքուր սրտիւք, եթէ զի ան
պակաս ունիմ զքէն յիշատակ յաղօթս
4 իմ. գիշեր և զցերեկ * ցանկացեալ եմ
տեսանել զքեզ, յիշատակելով զարտա
5 սուանս քո՝ զի լցայց ուրախութիւք. * զի
մուտ ածեալ զանխարդախ հաւատսն՝ որ
ի քեզ. որ յառաջադոյն բնակեցաւ
ի հանոյ քումդ լաւոդեայ, և ի մօրքումդ
եւնիկեայ. հաստատեալ եմ թէ և ի
6 քեզ ի։ * Վասն որոյ յիշեցուցանեմ քեզ զար
ծարծել զշնորհսն այ՝ որ են ի քեզ ի
7 ձեռնադրութիւնէ իմմէ։ * Օ՛ի ոչ ետուաւ
մեզ հոգի վհատութիւն, այլ զօրութեան և
8 սիրոյ՝ և զղջասութիւն։ * Մի ապա հեռա

ամենի հաճարիցիս զվկայուն ձեր մերոյ
և ոմն զիս գիտասցէ ընդ, այլ կոյրդ ընդ
ջարչարանաց աւետարանին՝ ըստ ըստուեն
9 ոյ։ * Որ տիրեաց զմեզ, և կոչեաց ի
կոչումն սուրբ ոչ ըստ գործոց մերոց՝ այլ
ըստ իւրում յառաջադրութեն և շնորհաց,
որ տուաւ մեզ ի քրիստոս յառաջ քան զժա-
մանակս յաւիտենից։
10 * Յայտ յայտնեցաւ այժմիկ յերևել դ.
տիրոջն մերոյ յիսուսէ քրիստոսէ. որ խափանեաց
զմահ՝ և լուսաւոր արար զկեանս և զա-
11 նեղծուածն ի ձեռն աւետարանին. * որոյ
եղայ ես քարոզ և առաքեալ՝ և վարդա-
12 պետ հեթանոսաց։ * Վասն որոյ և զայս
չարչարանս կրեմ, այլ ոչինչ ամօթ հա-
մարիմ. քանզի գիտեմ՝ յո՛ հաւատացեալ
եմ. և հաստատեալ եմ, թէ կա-
րող է զաւանդն իմ պահել յօրն յայն։
13 * Զնմոյշս օրինակ ողջմտութեն զոր ինձանէ
զորս լուար՝ հաւատովքն և սիրով
14 որ ի քրիստոս յիսուս։ * Զքաղուած աւանդն պա-
հեսջի՛ ի ձեռն հոգւոյն սրբոյ՝ ի մեզ բնա-
15 կեալ։ * Այս գիտասջիր՝ զի մերկնե-
ցան՝ ի մէնջ ամենեքեան որ էին յասիա,
որոց առաջի են փիւգելոս և հերմոգինէս։
16 * Տացէ ած ողորմութիւն աներեսիփո-
րայ. զի բազմ անգամ հանգոյց զիս, և ըզ-
զնաստանս իմ ոչ ամօթ համարեցաւ. * այլ
17 իբրև եկն ի հռոմ, սնդապոյնս խնդ-
18 րեաց զիս՝ և եգիտ։ * Տացէ նմա՛ տէր՝ ողոր-

մուն դատանել՝ ի նոնէ յաւուրն յայնմիկ.
և ոչչափ ինչ միանգամ յիսիսոս սպառ
կալուս լինիմ, զայն դու ինքնին քաջ գիտես։

ԳԼՒՒ Ը։

1 Այլդու որդեակ իմ, զօրացիր շնոր-
հօքն՝ որ ՚ի քրիստոս յիսուս։ * 2 Եւ զոր լուար
յինէն բազմ վկայիւք՝ զայն աւանդեա
ցեա հաւատարիմ մարդոյ՝ որք բաւա-
կան իցեն և զայլս ուսուցանել։
3 * Իշխեա զչարչարանս լեր իբրև զբարւոք զինուո-
րի քրիստոսի յիսուսի։ * 4 Ոչ ոք զինուորեալ աստի՛ն ընդ
կեանս աշխարհիս պատահի, եթէ զօրա-
վարին հաճոյ լինիցի։ * 5 և եթէ մարտիկ
ոք իցէ, ոչ պսակի՝ եթէ ոչ ըստ օրինին
մարտիցի։ * 6 Պա հողագործ ինն աշխատե-
ղոյ պարտ է նախ՚ի պտղոյն վայելել։ * 7 Ե-
մա զինչ ասեմ, տացէ քեզ տէր իմաստուն
յաղագս։ * 8 Յիշեա զքրիստոս յիսուս յարուցեալ ՚ի մե-
ռելոց՝ ի զաւակէ դաւթի՝ ըստ աւետարա-
նին իմում։ * 9 Յորում չարչարիմ կապանօք
չափ իբրև զչարագործ. այլ բանն աստ ոչ
եթէ կապեալ լինի։ * 10 Ա՛ռ ասյնորիկ ամե-
նայնի համբերեմ վասն ընտրելոցն, զի և նոքա փրկու-
թեամբն հասանիցեն որ ՚ի քրիստոս յերկնաւոր
փառաւքն հանդերձ։ * 11 Հաւատարիմ է
բանս. զի եթէ ընդ նմա մեռաք՝ ընդ նմին և
կեցցուք։ * 12 և եթէ համբերեմք, ընդ նմին և
թագաւորեսցուք. և եթէ ուրանամք՝ և նա
ուրանայ զմեզ։ * 13 և եթէ չհաւատամք,

նա

նա հաւատարիմ ինձ, ուրանալ զանձն
14 իւր ոչ կարէ։ * Օ այսչափ արասցիր վկայ-
ութիւն եղեալ առաջի իմ. մի՛ քանսակուիր լի-
նել յոլինչ պէտս՝ ի կործանումն լսողացդ։
15 * Վասն զի առաջիր զանձն քո ընտիր կացու-
ցանել առաջի իմ, միշտ ստանց աւծութիւ.
ուղիղ հաստատել զբանն ճշմարտութեան։
16 * Ա.յլ՝ ի պղծոց և՝ ի մեռուկ խօսից մեր-
ժեսջիր. զի առաւել յառաջ գայցեն
17 յամբարշտութիւն. * և բանք նոցա իբրև ըզ-
քաղցկեղ ճարակ գտանիցեն. որոց սակի են
18 Հիմենոս՝ և Փիլեետոս. * որք վրիպեցան
՝ի ճշմարտութենէ, և ասեն՝ եթէ յարուցեալ
է մեռելոց արդէն իսկ եղեալ է. և կործա-
19 նեն զհաւատս ոմանց։ * Ա.յլ հաստա-
տուն հիմն ոյ կայ՝ և ունի զկնիքս զայս, ե-
թէ ծանեաւ Տէր զայնոսիկ՝ որ իւրն են.
և՝ ի բաց լինի յանիրաւութենէ ամ՛ որ ան-
20 ճանէ զանուն Տեառն։ * Ա.յլ՝ ի տան մե-
ծի ոչ միայն են անօթք ոսկեղինք և ար-
ծաթեղինք, այլ և փայտեղինք և խեցե-
ղինք. են՝ որ ի պատուի են, և են որ յա-
21 նարգուե։ * Եթէ ոք սրբեսցէ զանձն
իւր յայնպիսեաց անտի, եղիցի անօթ
պատուական՝ սրբեալ և պիտանի տէր իւ-
րում՝ յամ՛ ի գործս բարւոք պատրաստեալ։
22 * Ա.յլ յերիտասարդական ցանկութեանց
փախիր. և երթ զհետ արդարութեան՝ զհա-
ւատոյ զսիրոյ զքաղաղութեան զսրբութեան, ընդ
այնոսիկ՝ որ կարդան զանուն տեառն սուրբ

արարիք ։ * Ա՛յլ ի յիմար ևս յանխրատ 23
նդրոյ հրաժարեա. դիտաւորիր՝ թէ ան
ուն ծնանին հարիւր ։ * Կայց ծառայի տէն 24
այլ ի սպառ կռուիլ, այլ հեզ լինել առ
ամենեսին՝ ուսուցիչ անհնարակալ. * հանդար 25
տութեամբ խրատել զհակառօղսն. թերևս տա
ցէ նոցա ապաշխարութիւն՝ ի դիտուն գիտ
մարտութեան. * և սթափեսցին յորոգայթից 26
սատանայի, որոգեալք՝ նմա՝ ինքն կամ ։

Գ. Ա ։ Գ ։

Այս գիտասջիր՝ եթէ յաւուրս յե 1
տին եկեսցեն ժամանակք չարք.
* զի եղիցին մարդիկ անձնասէրք արծա 2
թասէրք հպարտք ամբարտաւանք հայ
հոյիչք՝ անհնազանդք ծնողաց, անշնորհք ան
սուրբք, * աննուէրք անգթութիք քանասէր 3
կուք անժուժք վիզք անբարեսէրք, * մատ 4
նիչք յանդգնունք ամբարհաւաձք, քան
կասէրք մանաւանդ՝ քան ացասէրք. * որ 5
ունիցին զկերպարանս ացգութեան, և
՝ի զօրութենէ անտի նորա ուրացեալ լինին. և
խորշեսջիր՝ ի նոցանէ։ * Վ.անզի՝ ի նոցա 6
նէ են՝ որ մտանեն տանէ՝ ի տուն, և գե
րեն զկանայս շեղջակուտեալս մեղօք վա
րեալք՝ ի տեսակս ցանկութեանց. * որ յամ 7
ժամ ուսանին, և երբեք՝ ի գիտուն չեկ
մարտութե ոչ հասանելոց։ * Վ.յսպէս յանէան 8
և յամրէս հակառակ կացին մոլեխոհ.
նոյնպէս և սոքա հակառակ կան ճշմարտու
թեան.

թեն. մարդք ապականեալք մտօք՝ ան-
9 պիտանք՝ ի հաւատս։ * Ա՛յլ ոչ երբեք
գայցեն յառաջ՝ ի լաւ անդր. քանզի ան-
մտութիւն նոցա յայտնի լինիցի ամենեցուն,
որպէս և նոցայն էակ եղև։
10 * Ա՛յլ դու զկնի եկիր վարդապետութե-
նից՝ առաքնոտդութենէ յօժարութե հաւա-
տոց՝ երկայնմտութե սիրոյ համբերութենէ,
11 * հալածանաց չարչարանաց. որպիսիք
եղեն ինձ յանտիոք և ի կիկոնիոն և ի
լիւստրս, որպիսի հալածանաց համբե-
12 րի. և ի նոսանէ փրկեաց զիս տէր։ * և ամենքին՝
որ կամիցին ուծտապաշտութե կեալ՝ ի քս յս,
13 ի հալածանս կացցեն։ * Ա՛յլ մարդք
չարք և կախարդք յառաջ երթեցեն՝ ի չար
անդր. մոլորեալք՝ և մոլորեցուցանիցեն։
14 * Ա՛յլ դու հաստատեայ կաց յոր ուսար,
և հաւատարիմ եղեր. գիտես ուսան ու-
15 տար. * զի՝ ի մանկուէ զգիրս սրբս գիտես,
որ կարող են իմաստուն առնել զքեզ՝ ի
փրկուէն՝ ի ձեռն հաւատոյն որ՝ ի քս յս։
16 * Ա՛մենայն գիրք աստուածունչք և օգտա-
կարք, ի վարդապետութեն են՝ և յանդիմա-
նութե և յուղղութե ուղղութե՝ ի խրատս արդարութե.
17 * զի կատարեալ լինի մարդն աստուծոյ
զօրեալ ի բարիս հաստատեալ։

ԳԼԽ. Գ.

1 (Ա) այս վկայեմ ընդ առաջին աստուծոյ՝ և յն
քս, որ դատելոց է զկենդանիս և

զմեռեալն՝ ի յայտնութենէ իւրում և յար-
քայութենէ. * և զբո քարոզեա զբանն, հաս 2
՝ի վերջ ժամու և տարաժամու, յանդիմա-
նեա սաստեա միխիթարեա՝ ամենայն
մտութեբ և վարդապետութեբ: * Քանզի եբ 3
ևեսցէ ժամանակ՝ զի ողջմտութեբ վարդա-
պետութեբն ոչ անասցեն. այլ ըստ իւրաքան-
չիւր ցանկութեց կուտեսցեն իւրեանց վար-
դապետս՝ ըստ մտրմանջելոյ ըստ լեառ իւ-
րեանց. * և ՝ի ձշմարտութենէ անտի զար 4
ձուցանիցեն զականս՝ և յառասպելս կոր-
ծանեսցին: * Այլ զբո զոճոխ կաց 5
յամի, ձգնեաց, զգործս աւետարանչի
գործեա. զպաշտօնդ քո կատարել կալ:
* Ես ի ես այսուհետև նուիրեալ եմ, և 6
ժամանակ գարձի իմոյ հասեալ կայ: * Ըզ- 7
բարուոք պատերազմ պատերազմեցայ,
զընթացս կատարեցի, զհաւատս պա-
հեցի: * Եայսուհետև կայ ինձ պա- 8
գարեն պսակն, զոր հատուսցէ ինձ Տէր
յաւուր յայնմիկ արդարն դատաւոր. ոչ
միայն ինձ, այլև ամենեցուն՝ որ սիրե-
ցին զյայտնութենէն նորա:
Ջ Ընդ Թուխիկոսի գալ առ քս վաղվաղակի. 9
* զի զբեմաս եմոդ զինս՝ և սիրեաց զաշ-
խարհ, և գնաց՝ ի Թեսաղոնիկէ. * Կրեսկէս՝ 10
՝ի գալիլեա, տիտոս՝ ի գազմատիա. * զու- 11
կաս միայն է ընդ իս: Ած մարկոս առեալ ընդ
քեզ ածիցես զի է ինձ պիտանի՝ ի սպասա-
ւորութիւն: * Ած տիւքիկոս առաքեցի յԵփե- 12

13 սոս ։ * Օ՛ տիկնան Թոզին՝ ի տրուակատայ առ
կատարած յորժամ գայցես՝ քերջիր և ըմպ
14 դիրան, մանուանդ զմատեանսն ։ * Ա՛զէք
սանդրոս (դարբին) քիմ չարչարանս ե
ցոյց ինձ. Հատուսցէ նմա ըստ գործսն ։
15 * յոյմ և դու անձնասպան լինիջիր · զի
16 շատ հիւրկ եկաց քանից մերոց ։ * Յա՛
ռաջնում ատենին ոչնք ինձ՝ ի Թիկուն
եկաց, այլ ամբոխն Թոզին զիս · ու՛ր համա՛
17 րեսցի նոյ այն ։ * Ա՛յլ որ օգնեաց ինձ, և
զօրացոյց զիս, զի ինձ քարոզուին հաս
տատեսցի, և լսիցեն ամ հեթանոսք ·
և ապրեցայ ես՝ ի բերանոյ առիւծուն ։
18 * Վրկեսցէ զիս ամ յամ գործոց չարաց,
և զերծուսցէ զիս յարքայու՛ն իւր՝ որ յեր
կինս է · որում փառք յաւիտեանս յաւի
19 տենից. ամէն ։ * Ողջոյն տալիր պրիսկեայ
20 և ակիւղեայ՝ և տնէսիփորոյ տանն ։ * Ե՛
րաստոս մնաց՝ ի կորնթոս ։ զտրոփիմոս
21 Թոզին՝ ի մէլիտոս հիւանդ ձգին ։ * Գու
Թասքիր յառաջ՝ քո գձմեռն գալ ։ Ողջոյն
տան քեզ եւբուղոս և պուդէս և լինոս և
22 կղոդիա՝ և եղբարք ամքեան ։ * Տէր յի՛սուս քո
ւն ոգւոյդ քումն ։ Շ՛նորհք ըն քեզ ։ ամէն ։

Ա՛ռ՝ փոխ[illegible] երկրորդ նոռաղն, որ էր եփե
սացոց եկեղեցւոյն եպիսկոպոս առաքին յեռանա
գրեալ. գրեցաւ՝ ի հռովմէ՝ յորժամ երկրորդ ան
գամ եկաց յատենի պօղոս առաքն ներոնի հայեաց
հռոմոյ ։

ԹՈՒՂԹԱՑ ԵՊՈՒԴԱՑԻԱՑ
ԱՌ ՏԻՏՈՍ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

ՊԱՒՂՈՍ ԾԱՌԱՅ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ՅԱՅՍ ԱՇԽԱՐՀԻ ԸՍՏ ՀԱՒԱՏՈՅ ԱՐՏԱՒԱԼԻ ԵՒ ՃՇՄԱՐԻՒ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՈՐ Ի ԱՍՏՈՒԱԾՈՒԵՆՆ Է։ * ՅՈՒՍԱՎԱԿԱՆ ՅԱՒԻՏԵՆԻՑ, ԶՈՐ ԽՈՍՏԱՑԱՒ ԱՆՏՈՒԱՆ ԱՅԺ ՅԱՒՐԱՀՔԱՆ ԶԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԷՆ ՅԱՒԻՏԵՆԻՑ։ * ԲԱՅՑ ՅՕՐԻՆԵԱՑ ԻՒՐՈՎՔ ԺԱՄԱՆԱԿՈՎՔ ԶԲԱՆՆ ԻՒՐ ՔԱՐՈԶԱԼԹԷ, ՊԱՏՃԱՌԵՑԻ ԵՍ ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ ԸՍՏ ՊԱՏՎԻՐԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԵՐՈՅ ԱՅ։ * ՏԻՏՈՍԻ ԱՆՊԱՏԵՒՈՅ ԸՍՏ ՀԱՒԱՏՈՅ, ՇՆՈՐՀՔ՝ ԵՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅ ՀՕՐԷՆ ՔՈ Ի ՅԱՂԵՍ ՅԱՅՍ ՔԱՂՔԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԵՐՈՅՄԷ։ * ՎԱՍ ԱՅՍՈՐԻԿ ԻՍԿ ԹԱՂԻ ԶՔԵԶ Ի ԿՐԵԱՍ, ՔԱՆ ՈՐ ԵՒՆՉ ՄԻԱՆՁԱՄ ՊԱՏՎԱՍ ԼԻՑԻ՝ ՈՒՂՂԵՍՑԵԱ, ԵՒ ԿԱՑՈՒՑԵԱ ԸՍՏ ՔԱՂԱՔԱՑԻ ԵՂԵԼՈՑՆՆ, ՈՒՂԵՎ ԵՍ ՔԵԶ ՊԱՏՎԻՐԵԼԻ։ * ԵՒ ԹԷ ՈՔ ԱՆԱՐԱՏԱՑ ԼԻՑԻ, ՄԻՈՅ ԿՆՈՋ ԱՅՐ, ՈՐ ՊԱՏԱԿ ՈՒՆԻՑԻ ՀԱՒԱՏԱՑԱՑԵԱԼՆ՝ ԵՒ ՈՉ ՅԱՄՔԱՍՏԱՆՈՒԼՆ ԱՆԱՐԱՏԱԿԱՑԵԼ, ԿԱՄ

ԱՆ

7 անհնազանդ ։ * Ո՛չ ի պակաս է եպիսկո-
պոսին անարատ լինել՝ ոմն և ոչ տնաեսի-
մի յանդուգն, մի բարկացօղ, մի թըմ-
նամանօղ, մի հարկանօղ, մի ջշաքուղ.
8 * այլ հիւրասէր, բարեսէր, ցանկ, արդ-
9 դար, սուրբ, ժուժկալ. * վերակացու
լինել հաւատարիմ բանին վարդապե-
տութե, զի կարօղ լինի և մխիթարել ողջ-
մտութիւ վարդապետութիւնն, և զհակա-
10 ասակօղսն հշտամբել ։ * Վասնզի բա-
զումք են անհնազանդք՝ զրախօսք և
մոլորեալք. մանաւանդ որ ի թլփա-
11 տութէ անտի են. * զորս պարտ է բմբեր-
նել. որք զամս տունս կործանեն, և ու-
սուցանեն զոր չէ արժան՝ վասն շշաքուղու։
12 * Ասաց ոմն ի նոցանէ՝ իւրեանց մար-
գարէ, կրետացիք զանազանգիտաւորք,
13 գաղտաճիք դատարկախօսք։ * Այս վկա-
յութիւն ճշմարիտ է ։ վասն որոյ կըշ-
տամբեացես զնոսա խստագոյն, զի ա-
14 ռողջացին ի հաւատս. * և մի հայե-
ցին ի հրեական առասպելս, և ի պա-
տուիրս մարդկան զառաջելոցն ի շըշ-
15 մարտութէ։ * Ամենայն ինչ սուրբ է սրբոյ,
բայց պղծոյն և անհաւատից՝ ոչինչ է
սուրբ. այլ պղծեալ են միտք և խղճ-
16 մունք նոցա։ * խոստանան գիտել զԱստ,
և գործովք ուրանան. ատելիք
և անհաւանք՝ և յամենայն գործս բարեաց
անպիտանք։

Գլ. Ե.

Որդեակ իմաստից ինչ վայելէ ողջա-
1 միտ վարդապետութեանդ : * Որոց
2 զգաստ լինել, պարկեշտս՝ ցածուն,
ողջախոհս՝ ի հաւատս՝ ի սէր՝ ի համբե-
րութիւն՝ ի ժուժկալութիւն : * Պատա-
3 նոյնպէս՝ ի զգաստութիւն՝ ի սուրբ վայե-
լչութիւն, մի բանսարկուս՝ մի գինեմոլս,
4 այլ բարեխրատս : * զի զգաստացուցա-
նիցեն զմանկամարդսն՝ այրասէրս լինել՝
5 սիրեսէրս, * ցածուն սուրբս անարատս
բարեգործս, հնազանդս իւրեանց ա-
մուսնոց : զի մի բանն Աստուծոյ եւ վարդապետու-
6 թիւնն հայհոյեսցի : * Որ երիտասարդս
նոյնպէս աղաչեսջիր՝ ցածուն լինել,
7 * ամենեցուն զանձն օրինակ կացուցա-
նել՝ գործոց բարութիւն, վարդապետութե-
ան զանեղծուն ունել, գաղթութեան,
8 տուն, * զբանն ողջմտութեան, անսպասաւ
լինել : զի որ հակառակորդն լիցի՝ յամօթ
լինի, եւ մի՛ ինչ ունիցի ասել զմեզ չա-
9 րութիւն : * Ծառայից՝ իւրեանց տերանց
հնազանդ լինել՝ եւ հաճոյս յամենայն.
10 փառասիրս, * մի հատուս : այլ զամե-
նայն ցուցանել բարութիւն, զի զվարդապետու-
թիւն մերոյ Սուրբ Հոգւոյն զարդարեսցեն յամենայնի :
11 * Քանզի երեւեցաւ շնորհն Աստուծոյ փրկիչ
12 մարդկան. * որ խրատէ մեզ՝ զի ուրա-

հաւան ցանկութիւն ։ զի աստուած և արդա-
րութիւն և ծածկաշտութիւն կեցցուք յաշխար-
13 հի ։ * և ակնկալեցուք երանելի յուսոյն՝
և յայտնութեան փառաց մեծին Աստուծոյ և փրկ-
14 չին մերոյ Յիսի քրիստի ։ * որ եւս զանձն վասն
մեր, զի փրկեսցէ զմեզ յամենայն անօրէնու-
թենէ, և սրբեսցէ իւր ժողովուրդ սեպ-
հական՝ նախանձաւոր գործոց բարութեան ։
15 * Զ այդ խօսեաց՝ և միխէաս առեալ և յան-
դիմանեաւ ամենայն աստիւք. զի մի ոք լիցէ
որ զքեզ արհամարհիցէ ։

Գ. Ի. ։ Գ. ։

1 Եւ յուշ արասջիր նոցա, իշխանութեանց և զօ-
րութեանց հնազանդ լինել՝ և հպատա-
կակ կալ. և ամենայն գործոց բարութեան պատ-
2 րաստ գտանել. * մի զոք հայհոյել՝ ան-
կռիւս լինել՝ հեզս, զամենայն առնս մե-
3 ծութեան մարդկութիւն ցուցանել ։ * Զի էաք
երբեմն և մեք անմիտք անհաւանք՝ մո-
ղորեալք՝ ծառայեաք ցանկութեանց և տե-
ղեկութեանց անառակութեանց. չարութեամբ՝ և նախանձու ընկէաք, ատելեաւք՝ և զմիմեանս ա-
4 տելաք ։ * Իսկ յորժամ քաղցրութիւն և մարդասիրութիւն փրկչին մերոյ Աստուծոյ յայտնեցաւ,
5 * ոչ ի գործոց արդարութեան զոր արարաք
մեք, այլ ըստ իւրում ողորմութեան ապրեց-
ոյց զմեզ ի ձեռն աւազանին միւսանգամ ծնանդեանն, և նորոգութեան հոգւոյն
6 սրբոյ. * զոր եհեղ ի մեզ առատութեամբ, ի

ձեռն յայն քան փրկին մերոյ • * զի արդա- 7
րացեալք շնորհօքն՝ եղիցուք ժառանգա-
կանք յուսով կենացն յաւիտենականաց: 8
* Հաւատարիմ է բանս, և՝ ի սոյն կամիմ
զքեզ հաստատասուն լինել ի փոյթ արու-
ցեն գործոց բարեաց վերակացու լինել՝
հաւատացեալքն յԱստ, զի այն է բարի և
օգտաւետ մարդկան: * Զհարկամարտուն 9
խնդիրս՝ և զառհմանաթիւս, և զկեռ՝ և զ-
բնութեան կռիւսն՝ ի բաց մերժեսջիր • զի
անօգուտք են՝ և անոտիք: * Զայրագին հերձ- 10
ուածողն՝ յետ միանգամ և երկիցս խրա-
տեալ՝ հրաժարեսջիր • * գիտասջիր՝ զի 11
թիւրեալ է այնպիսին, և մեղանչէ՝ ան-
ձամբ զանձն դատապարտեալ: * Զայ յոյժ 12
ժամ՝ յղիցեմ առ քեզ զարտեմաս կամ զՏի-
քիկոս, փութացայիր գալոյ առ իս՝ ի Նի-
կոպոլիս • զի անդ եդի՝ ի մտի ձմեռել:
* Զդպրեան զօրինականսն դալիր՝ և զառա- 13
քեալս՝ փութացեալ արձակեսջիր, զի մի ինչ պա-
կասիցէ նոցա: * Ուսցին և մերքն լա՝ բար- 14
եաց գործոց վերակացու լինել՝ ի պէտս
իարեւորս. զի մի՛ անպտուղք լինիցին: * Ող- 15
ջոյն առանց քեզ՝ որ ընդ իս են ամենեքեան:
Ողջոյն տուր սիրելեաց մերոց հաւատովք:
Շնորհք ընդ ձեզ ամենեսեան: ամէն:

Ի Տիմոթէոս Ա. Եպիսկոպոսէ Եփեսացւոց գրեցաւ՝ ի Նիկոպոլիս
Մակեդոնացւոց:

Ա. ՏԻՄՈԹԷՈՍ

ԹՈՒՐ ՅԱԾ

ՊԱՏԱՍԻ ԸՆԴԱԾԱՅԻՆ ՕՐԻՑ

ԱՌ ՓԻԼԻՄՈՆ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

1 ՈՐ ՕՆԱՍ ԱՆԱՊԱՏԻՆ Է
յաղ քոյ, և տխմարիքեաս եղ-
բայր. փիլիմոնիկն սիրելոյ
2 և գործակից մերոյ, * և
առիւեայ քեռ, և արքիպպեայ զինուո-
րակից մերոյ՝ և առանկն եկեղեցւոյդ.
3 * Շնորհք ընձեզ և խաղաղութիւն յայ
4 հօրէ մերմէ՝ և ի տեառն յաղ քոյ։ * Գոհ
5 հանեամ զայ իմոյ յամեն ժաւ, յիշատա-
կէս իւրալ յաղօթս իմ վէրբ, * իբզոնէ լսեմ
զքո հաւատոյն և զսէրդ, զոր ունիս առ տէր
6 յի՝ և առ ամեն սուրբս։ * Օ՛ի հաղորդ-
դութի հաւատոյդ քոյ արդոյ լինիցի՝ զի-
տութեամ բարութենէ, որ՛ի ձեզ է՛ի քրիս
7 տոս։ * Խնդութիւն յոյժ ընկալայ՝ և մխի-
թարութի՛ի ի վէր սիրոյդ քո. զի զուարճ
8 սրբոց քեռ հանգուցեալ են հղբայր։ * Վ՛ա
սրոյ բեզմ համարձակութի ունիմ՛ի քրիս
9 տոսէ՝ պատուիրել զարժանն։ * Վ ասդ
սիրոյ՝ մանաւանդ թէ աղաչեմ իսկ ընդ
այսմ

ալիսն լինել՝ որպէս և պօղոս ծերացեալ,
արդ և կապել ևս յոյն քեզ ։ * Ա՚ղաչեմ 10
զքեզ վ՚ս որդւոյ իմոյ՝ զոր ծնայ ՚ի կա-
պանս իմ, զՈնեսիմոս ։ * որ երբեմն ան- 11
պիտան էր քեզ ։ բայց արդ քեզ և ինձ
պիտանի ։ * զոր յղեցի առ քեզ ։ և դու 12
զդայ ընկալջիր՝ այսինքն է՝ զիմ աղիս ։
* Զոր կամէի առ իս արդեւրուլ, զի ընդ 13
քո ունիցի ինձ սպաս ՚ի կապանս աւետա-
րանին ։ * Բայց առանց քո կամաց ոչինչ 14
կամեցայ առնել, զի մի բարիքդ քո ՚ի
հարկէ լինիցին՝ այլ կամաւ ։ * Գուցէ թէև 15
ևս վ՚ս այնորիկ մեկնեցաւ ստ ժամանակ
նակ մի, զի յաւիտեան ունիցիս զդա ։
* մի ևս իբրև զծառայ՝ այլ ՚ի վեր քան 16
զծառայ, իբրև զեղբայր սիրելի ։ եթէ
ինձ այսպէս ծանուցանէ ևս առաւել քեզ մարմ
նով՝ և տէրունեաւք ։ * Եթէ վիս քեզ հաղոր- 17
դութիւն, ընկալ զդա իբրև զիս ։
* Եւ եթէ յանցուցեաւ ինչ քեզ՝ կամ 18
պարտիցի, զայն ինձ համարեայ ։ * Ես 19
պօղոս գրեցի իմով ձեռամբ ։ ես հա-
տուցից, զի մի ասիցեմ քեզ՝ եթէ և դու
զանձն քո ինձ պարտիս ։ * Այո եղբայր՝ 20
ես քո վայելանակ եղէց ՚ի տէր ։ հանգոյ
զաղիսդ իմ ՚ի քէն ։ * Յուսացեալ ՚ի հնազ 21
զանդուածիդ քո՝ գրեցի առ քեզ ։ քանզի
գիտեմ եթէ առաւել ևս քան զոր ասեմք՝
առնիցես ։ * Ա՚նդամայնի և պատրաս- 22
տեայ ինձ վանս ։ քանզի յուսամ եթէ

աղօ-

23 աղօթիւք ձերովք ընդ հեցայց ձեզ: * Ո՛վ
ջոյն տայ ձեզ եպաւիրաս զերեւելոյ իմ՝ ի
24 քո՛ յի. * և մարկոս, և արիստարքոս,
և դեմաս, և ղուկաս՝ գործակիցք իմ:
25 * Շ՛նորհք տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի ընդ ոգւոյդ
ձերոյ: ամէն:

Ա՛ղ՝ փիլիմոնէ և առ առիթեա պետրա ընէսիմոյ.
և առ արքիպպոս առիւածգ հողասացուց եկէք
ընդունի, գրեցաւ՝ ի հռովմէ՝ ի ձեռն ոնեսիմոսի
ծառայի:

Ծ Ո Ւ Կ Ծ
ՊՕՂՈՍԻ ԵՒ ԵՐԵՄԻԱՅԻ
ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ։

Գ Լ։ Ը։

ԵՎ Ը Ա Օ Ղ Ո Ւ Ս Տ Ը։ 1
սամբք և բազում օրինաց
հօք կանխաւ խօսեցաւ ինձ
ընդ հարսն մեր մարգա
բէութ։ * Ի վախճան աւուրցս այսոցիկ 2
խօսեցաւ ընդ մեզ որդւովն՝ զոր եդ ժա
ռանգ ամե. որով և զյաւիտեանսն ա
րար։ * Որ է լոյս փառաց՝ և նկարագիր 3
էութեան նորա. որ կրէ զամ բամիւք զօրութե
նէրոյ. սրբուն մեղաց մերոց արարեալ
նստաւ ընդ աջմէ մեծութեն ի բարձունս։
* Ընդհակառակ առաւել եղեալ քան զհրեշ- 4
տակս, որչափ լաւ ևս քան զնոսա անուն
ժառանգեաց։ * Զկանգն ցո՞ երբէք ա- 5
ոաց ի հրեշտակաց, որպէս իմ ես որդի ես
այսօր ծնայ զքեզ. և դարձեալ՝ Թէ ես
եղէց նմա ի հայր, և նա եղիցի ինձ յոր
դի։ * Եւ յորժամ մուտս առնուցու- 6
ցէ զանդրանիկն յաշխարհ, ասէ. երկր
իւր պաշտեցեն նմա ամ հրեշտակք ա՛յ։
* Եւ առ հրեշտակսն ասէ. ո արարիչ 7
հրեշ-

հրեշտակս իւր հոգիս, և զպաշտօնեայս
8 իւր բոց հրոյ ։ * Իսկ ցորդին ասէ. ա-
թոռ քո յաւիտեան յաւիտենից.
գաւազան ուղղութեան՝ գաւազան արքայ-
9 ութեան քո ։ * Սիրեցեր զարդարութիւն և
ատեցեր զանօրէնութիւն. վասն այսորիկ օծ զքեզ
10 Աստուած քո Աստուած քո իւղով ուրախութեան՝ առա-
նց քանց զընկերս քո ։ * Եւ դու ի սկզբան
11 երկիր հաստատեցեր. և գործք
ձեռաց քոց երկինք են ։ * Նոքա կորնչին
և դու կաս և ամենեքեան
12 իբրև զհանդերձ մաշեսցին, * և իբրև զվե-
րարկուս պատարեսցես զնոսա և փոխեսցին. քոյդ
նոյն իսկ է՝ և ամք քո ոչ պակասեն ։
13 * Յո՞ երբեք ասաց ի հրեշտակաց. նիստ
ընդ աջմէ իմմէ՝ մինչև եդից զթշնամիս քո
14 պատուհանդան ոտից քոց ։ * Ո՞չ ամենայն
ոգիք են հարկաւորք՝ որ
առաքին ի տպատառութիւն վասն այնոցիկ
որ ժառանգելոցն են փրկութիւն ։

Գ. Ի.

1 ‖ Վասն այնորիկ պարտ է մեզ առաւել ևս
եւ ունկնդիր լինել բանիցն առ-
2 ի, գերծի՝ զի մի երբեք նուազեսցուք ։ * Ո՞
եթէ որ ի ձեռն հրեշտակաց խօսեցաւ
բանն՝ հաստատուն եղև, և ամ յանցա-
3 ուր ի զեղծումն ընկալաւ
զպատիժ սպառուհատ. * մեք զիա՞րդ

ապրեսցուք հեղգացեալք յանսխեմ փըր-
կուէ, որ սկիզբն առ խօսելոյ ի նոսա. և
և ի ձեռն այնոցիկ որ լուծանն՝ ի մեզ
հաստատեսցաւ. * վկայեալ յիմ նշանօք 4
և արուեստիւք և պէսպէս զօրութիւք, և
մասամբք Հոգւոյն սրբոյ ըստ իւրոյ կամաց:
* Ո՛ւ ոչ եթէ հրեշտակաց հնազանդե- 5
ցոյց զհանդերձեալ աշխարհն, վասն որոյ
ասէ. զի՞նչ է մարդ՝ եթէ յիշեսցես զնա,
կամ որդի մարդոյ՝ թէ այց արասցես նմա:
* Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան 7
զհրեշտակս. փառաւք և պատուով սպա-
կեցեր զնա՝ և կացուցեր զնա ի վերայ ձե-
ռակերտաց քոց: * զամենայն հնչ հնա- 8
զանդ արարեր ի ներքոյ ոտից նորա: Ընդ
ի հնազանդեցուցանելն զնա, ոչինչ է
թող անհնազանդ ինամոյն. բայց այժմ
ոչ ևս տեսանեմք հնազանդեալ նմա զնա:
* Այլ զփոքր ինչ խոնարհեալ քան զհ- 9
րեշտակս տեսանեմք զյիսուս վասն չարչարա-
նաց մահուն. փառաւք և պատուով սպա-
կեալ. զի շնորհօքն ացի վասն ամենեցունց
զմահ ճաշակեսցէ: * Ո՛վ ի վայելելն նմա 10
նման, վասն որոյ ամենայն՝ և որով ամենայն,
որդիս ի փառս ածել՝ և զառաջնորդ
փրկութեան նոցա չարչարանօք կատարել:
* Ո՛վ ոմն սրբէն և ոմն սրբին՝ ի միոյէ 11
ելին ամենեքին, վասն որոյ ոչ ամօթ հա-
մարի եղբարս անուանել զնոսա, և ասել.

* Պատ-

12 * Պատմելոյ զանուն քո եղբարց իմոց ։
13 'Ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ ։ * Եւ
դարձեալ՝ Թէ ես եմ ելից յուսացեալ 'ի
նա ։ և դարձեալ. ահաւասիկ ես և մանկ-
14 կունք իմ, զոր ետ ինձ ած ։ * Քանզի՝ ո-
րովհետև մանկունք հաղորդեցան ա-
րեան և մարմնոյ, և ինքն իսկ մերձա-
ւորութիւք կցորդ եղև նոցունց. զի մահուն
իւրով խափանեսցէ զայն, որ զիշխանու-
թիւն մահուն ունէր, այսինքն է՝ զսատա-
15 նայ ։ * և ապրեցուսցէ զայնոսիկ, որ մա-
հուան երկիւղիւ հանապազ կէին վտա-
16 ռանեալք 'ի ծառայութիւն ։ * Վասնզի ո՛չ
երբէք զհրեշտակաց բնութիւն հարկանէ.
այլ զզաւակին աբրահամու բնութիւն հար-
17 կանէ ։ * Որով պարտ իսկ էր նմա ա-
ղեղնայնիւր եղբարց նմանեալ. զի ողորմած
լինիցի, և հաւատարիմ քահանայապետ
յածմակոյս կողմանէ անտի, առ 'ի քա-
18 ւեղս զմեղս ժողովրդեանն ։ * Ո՛ր ինչ որով
ինքն չարչարեցաւ զինովք առնել, կա-
րող է և փորձանաւորացն օգնական լի-
նել ։

Գ. Ի. Գ.

1 Ա՛ստի եղբարք սուրբք՝ երկնաւոր կոչ-
մանն բաժանորդք, նայեցարուք ընդ
առաքեալն և ընդ քահանայապետ խոս-
2 տովանութե մերոյ Ի յի քի ։ * որ հաւա-
տարիմ է ստեղծիչն իւրոյ՝ ոյր և մովսէս

յաւմ՝ ի տան նորա։ * Ո՛վ ի առաւել և 3
վաճառաց քան զմսխէս արծանի եղև. որ-
չափ առաւել պատիւ ունիցի՝ քան զառնն
առանն առնել։ * զի ամ առն կազմի, 4
յաւմ կազմի. իսկ որ զամ արար, ա՛ծ
է։ * Ա՛սէին հաւատարիմ է յամ առն 5
նորա խրթև գծառայ՝ առ ի վկայութիւն
բանիցն առացելոց։ * Ա՛յլ քա՛ խրթև որ 6
պէ՛ի վերայ առն նորա. որոյ առնուն մեք
խակ եմք. միայն թէ զհամարձակութիւն
և զպարծանս յուսոյն մինչև՛ ի վախճան
հաստատուն ունիցիմք։ * Ա՛ռն որոյ 7
այսպէս ասէ Հոգին ա՛ը. այսօր եթէ ձայ-
նի նորա լո՛ւիցէք, * մի խստացուցանէք 8
զսիրտս ձեր խրթև՛ ի գառնութիւն յաւուրն
փորձուե յանապատի. * ուր փորձեցին 9
զիս հարքն ձեր. քննեցին զիս՝ և տեսին
զգործս իմ զքառասուն ամ. * վ՛ա որոյ 10
առաքեցայ ազգիս այնորիկ, և ա-
ասէ. միշտ մոլորեալ են սրտիւք. և նո-
քա ո՛չ ծանեան զճանապարհս իմ. * որ- 11
պէս երդուայ ի բարկութիւն իմում՝ եթէ
մտանե՛ն ի հանգիստ իմ։
* Տեսէք եղբարք՝ գուցէ երբէք լինիցի 12
յոմեք ի ձէնջ սիրտ չար անհաւատու-
թիւն ապստամբել լինել յայ կենդանւոյ։
* Ա՛յլ մխիթարեցէ՛ք զմիմեանս զօրհա- 13
նապատ՝ մինչդեռ այսօրէ առակի կայ.
զի մի ոք խստասցի ի ձէնջ խաբէութիւնք
մեղաց։ * Քանզի բաժակցք եղեալ 14
քրիստ.

քեմ։ միայն թէ զակնկալն հաստատուեն
15 մինչև ցվախճան պինդ կալցուք ։ * Յա-
ւելն , այսօր եթէ ձայնի նորա լուիցէք՝
մի խստացուցանէք զսիրտս ձեր իբրև ՚ի
16 դառնութեանն ։ * Վասնզի ոմանք լուան՝
և դառնացուցին , այլ ոչ ամենեքեան՝
որ եկեալ էին յԵգիպտոսէ ՚ի ձեռն մով-
17 սէսի ։ * Յումմ տասնուվաց ամաւք զբաւա-
րեաւն սակս ումեք ոչ տապաքէն ՚ի յանցուցեալսն ։
որոց ոսկերքն անկան յանապատի անդ ։
18 * Եւ զի երդուաւ չմտանել ՚ի հանգիստն
19 իւր , եթէ ոչ անհաւատիցն ։ * և տես-
անեմք՝ զի ոչ կարացին մտանել վասն
անհաւատութեան ։

Գ ։

1 Երկիցուք այսուհետև , զուցէ ՚ի թո-
ղուլ զաւետիսն՚՚ի մտանել յոյ ՚ի հան-
գիստն նոր՝ զոմանիցի ոք ՚ի ձէնջ նուա-
2 զեալ ։ * Վասնզի եմք աւետարանեալք
ոպէս և նոքայն ։ այլ նոցա ոչվինչ օգնեաց լուր
բանին , չզմոքեալսն ՚ի հնազանդութեն
3 հաւատոյ ։ * Վասն մեք մտանեմք ՚ի հան-
գիստն , ոպէս հաւատացաքս ։ որպէս և
ասացն՝ թէ ոպէս երդուայ ՚ի բարկու-
թեն իմում, թէ մտցեն ՚ի հանգիստ իմ.
թեպէտ և արդիւնքն իսկզբանէ աշխար-
4 հի լեալ էին ։ * Վասնզի ասէ ուրեք վա-
ւերն եօթներորդի այսպէս ։ և հան-
գեաւ ընդ յաւուրն եօթներորդի յամե-
նայն

5 նայն գործոց իւրոց : * Եւ ասաց առակ
6 ձեալ ասէ՝ Թէ մոցեն ի հանդիստ իմ :
* Եւ արդ՝ քանզի արդեամբ ումանք մը-
տանել ի նա , և որք յառաջագոյն ա-
7 ւետարանեալն էին՝ չմտին վասն անհաւա-
տութեան . * դարձեալ սայլ օր սահմանէ՝
զայսօրն ի դաւիթ , և ասէ՝ յետ այն-
չափ ժամանակաց , ոյլ յառաջագոյնն ա
ասաց , այսօր եթէ ձայնի նր լուիցէք՝ մի
8 խստասրտացանէք զսիրտս ձեր : * Օ՛ւ ե-
թէ զնա յեսուէ հանգուցեալ էր , ապա
վ՛ա այլոյ աւուր ոչ խօսէր յետ այնորիկ :
9 * Արդ ուրեմն նոճաղեաւ է շաբաթուանն
10 ժողովրդեանն սր : * Օ՛ւ որ եմուտ ի
հանդիստն նր , և նա հանգեաւ յիւրոց
վ՛ջ գործոց անտի . ոյլ և սուբ յիւրայոցն :
11 * Ուստի այսուհետև մտանել
յայն հանդիստ . զի մի ոք ընդ նոյնին օ
րինակաւ անհաւատութեն անկանիցի :
12 * Վ՛ասնզի կենդանի է բանն սր՝ և ազ-
դօղ՝ և հատու քան զամ սուր երկսայ-
րի , և անցանէ մինչև զոտնշուման հնչման՝ և
ոգւոյ՝ և յօդից՝ և ուղեղոց . և քննիչ է
13 մտաց՝ և խորհրդոց սրտից : * Եւ չիք
արարած աներեւոյթ յերեսաց նր . այլ
ամ ինչ մերկ ատաղտարանոց հայ առաջի ա-
14 չաց նր՝ զորմէ մեր բանքս են : * Վնդիմք
այսուհետև քահանայապետ մեծ անցեալ
ի երկինս , զՅ զորդին սր . զբռնեսցուք
15 զխոստովանութեն : * Վ՛ասնզի ոչ
ունիմք

եթէ ունիմք քահանայապետ՝ որ չկրէ
կարօղ չարչարանաց լինել ոտիւրեն մե-
րոյ. այլ փորձ է ամենայնիւ ըստ նմա-
նութեան առանց մեղաց.

16 * Աթոռոյնք այսուհետեւ համարձակու-
թեբ առաջի աթոռոյ շնորհացն նորա. զի
ընկալցուք զողորմութիւն՝ եւ գտցուք շը-
նորհս՝ ի դէպ ժամանակի օգնականութեան։

ԳԼՒՒ Ը.

1 Ո՛ի սա՛մ քահանայապետ՝ ի մարդկանէ
առեալ՝ ՚ի մարդկան կայ յաձա-
կեայ կողմն անդր. զի մատուսցէ պատա-
րագս եւ զոհս վասն մեղաց։ * 2 Չափով
չարչարանաց կարօղ է լինել տկարութեան
մերոյ. քանզի եւ ինքն իսկ տկարութիւն
3 զգածեալ է։ * Ի սա՛ն այնորիկ հարկ է
ունել ՚ի ժողովրդեանն, նոյնպէս եւ ՚ի ան-
ձին մատուցանել պատարագս ՚ի մե-
4 ղաց։ * Եւ ո՛չ եթէ անձամբ ոք առնու
պատիւ. այլ կոչեցեալն յայ՝ ոյն եւ ա-
5 հարոնն։ * Այնպէս եւ քրիստոս ո՛չ եթէ ան-
ձին ինչ շուք եզ լինել քահանայապետ.
այլ որ խօսեցաւն առ նա՝ Որդի իմ
6 ես դու՝ ես այսօր ծնայ զքեզ։ * Որպէս եւ ՚ի
միւսումն ասէ. դու ես քահանայ յաւի-
տեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի։ * Որ
յաւուրս մարմնոյ իւրոյ՝ աղօթս եւ պա-
ղատանս առ այն, որ կարօղն էր ապրե-
ցուցանել զնա (՚ի մահուանէ), ուժգին

պօշմամբ և արտասօսօք մատուցանել ։
8 և ըսել ինձ ատ լաւ է ։ * Պետրոս
և ըսաւ ինքն՝ ուսուսը՝ թէ չարչարանաց անուն
9 գինուածանդամութիւն ։ * Եւ երբ կատարե-
ցաւ՝ եղև ամ հնազանդեցաց իրաց պատ-
10 ճառք վրկութեն յաւիտենից ։ * և ա-
նուանեցաւ յայ քահանայապետ յաւի-
տենից ըստ կարգին մելքիսեդեկի ։
11 * Ասան որոյ բազում են մեզ բանք , և
դժուարամատոյց՝ ի մեկնել ։ քանի նո-
12 քամիտք եղերուք լսելոյ ։ * Վասնայոկ
դի պարտ էր ձեզ լինել վարդապետս վա-
ժամանակին ։ դարձեալ պիտոյ է՝ ձեզ
ուսանել՝ թէ դիւնչ են նշանապիւղք խոկ-
բան բանին աստ ։ և եղերուք կարօտք կա-
13 թին՝ և ոչ հաստատուն կերակրոյ ։ * Ո՞ի
ամ որ կաթնակեր է՝ տգէտ է բանին ար-
14 դարութե , քանի տղայ է ։ * Այլ կատա-
րեցեալն է հաստատուն կերակուր ։ որոյ
վասն՝ ի ջաւխն հասանելոյ՝ զգաշակեալքն
կիրթ են ընտրութե քարուց և չարի ։

Գ Լ ։ Ը ։

1 Ասան որոյ թողեալ զբան սկզբանն
քին , ՚ի կատարումն երթեսցուք ։ մի՛
միւսանգամ արկանել հիմն ապաշխա-
րութե՝ ՚ի մեռելոտի գործոց անտի , և
2 հաւատոյն որ յաստ , * և մկրտութեանց
վարդապետութե , և ձեռնադրութե ձե-
ռաց , և յարութե մեռելոց , և դատաստա-

Նինե յաւիտեանից ։ * Վասն սրտի՝ սրտացաւիցն
4 զոյն, եւ ձեռք հրամանատացի ։ * Վասն
զի անհնար է միանգամ մկրտելոցն, որ
չհաշակիցին յերկնաւոր պարգեւացն, եւ
5 հաղորդք եղեն հոգւոյն սրբոյ, * եւ զգե-
ղեցիկ բանին ասոյ հաշակ հաշակիցին, եւ
6 զգօրութիւն հանդերձելոյ աշխարհին, * եւ
կործանեսցին, միւսանգամ նորոգել յա-
պաշխարութիւն. եւ վերստին՝ ի խաչ հա-
նել անձանց զորդին աստ, եւ դարձեալ
7 խայտառակել ։ * Վասնզի երկիր՝ որ ըմ-
պէցէ զանձրեւ բազում անդադար եկեալ
՝ի վերայ նր, եւ ծնանիցէ արդ ընդ նա շահեկանա
նաց՝ վասն որոյ գործեցանին, ընդունի զօրհ-
8 նութիւն յաստ ։ * Իսկ որ բերէ զփուշ եւ զմ-
ուռուսկ, անպիտան է՝ եւ մերձ յանիծս.
եւ վախճան նորա յայրուածն ։
9 * Վստահ հաստատեալ եմ վասն ձեր սիրե-
լեաց՝ զի լաւ անդր, եւ որ լինի ի փրկութիւն ։
10 զի Թէպէտ եւ այսպէս խօսիմք. * ոչ է
Թէ անիրաւ լինիցի Աստուած մոռանալ զգ-
գործս ձեր եւ զգործն՝ զոր ցուցէք յանուն
նր. զի սպասեցիք զսուրբսն՝ եւ սպասէք ։
11 * Եւ մեք ըղձանամք՝ զի իւրաքանչիւր
ոք՝ ի ձէնջ զնոյն փոյթ ցուցանիցէ՝ ի
հաստատուն յուսոյն՝ մինչեւ ցվախճան.
12 * զի մի հիւծանդամիտք լինիցիք ։ Այլ
նմաք եղերուք այնոցիկ՝ որ հաւատովքն
եւ երկայնմտութեամբ ժառանգեցին զաւե-
տիսն ։ * Ո՛ի աբրահամու խոստացեալ

զառաքեալն ասէ, զանգի չայլ ոք ի մեծ ձէ
գոյր երդնուլ, * յանձն իւր երդուաւ՝ և 14
ասէ. այո՛, օրհնելով օրհնեցից զքեզ, և
բազմացուցանելով բազմացուցից զքեզ։
* և այսպէս երկայնամիտ եղեալ՝ եհաս 15
առեառնն։ * Մա՛րդիկ՝ որ ինչ 16
ի վեր է քան զինքեանս՝ յայն երդնուն.
և ամ հակառակութեանն նոցա վախու առ ի
հաստատութեի՝ երդումն է։ * Որով աւ 17
ելեալ ևս կամեցեալ նոցա յոյցանել ժա
ռանգաւորաց առեառնն զհաստատու
թեն խորհրդոյն իւրոյ, միջնորդեաց երդ
մամբ։ * Ո՛ ի երկու անփոփոխելի իրօք՝ 18
որովք անկնարելին էր ստել նմա, հաս
տատուն մխիթարութեի ունիցիմք. որք
ապաստան եղեաք բռնուն հարկանել զըղ
հանդերձեալ յուսոյն. * զոր իբրև զխա 19
րիսխ հաստատուն և անշարժ ունիցիմք
անձանց մերոց. որ և մտանիցէ ի ներքինն
վարագուրին, * ուր կարապետն 20
մեր յիս եմուտ վասն մեր, ըստ կարգին մել
քիսեդեկի՝ եղև քահանայապետ յաւի
տենից։

Գ. Լ։

Զի այս մելքիսեդեկ՝ թագաւոր 1
Սաղիմայ, քահանայ նմա բարձրե
լոյ, որ ել ընդ առաջ աբրահամու
դարձեալ դայր ի հարստրածէ
թագաւորացն՝ և օրհնեաց զնա, * որում 2

և

և տեսանելոցդ յայմմէ եւս աբրահամ ։
նախ քան զծնունդն քո զաւետացուցէ,
ապա քան զտագաւոր տալեանդ՝ որ է քահա-
3 նայ խորհրդոյն քո ։ * անհօտ՝ անմայր՝
էհամարեալ յազգս, որոյ ոչ սկիզբն ա-
նուրց և ոչ կատարած կենաց ։ նմանեալ
որդւոյ աստ՝ կայ մնայ քահանայ միանձն
4 նաւար ։ * Ընդ՝ տեսիլ որպիսի ոք էր սա,
որում և աբրահամ տասանորդս եւս յա-
5 նուանէ անտի՝ նահապետն ։ * և որք յորդ-
ւոցն ղեւեայ ղքահանայութիւնն առնուն,
պատուիրեր ունէին տասանորդել զժողո-
վուրդն ըստ օրինացն ։ այսինքն՝ զեղ-
բարս իւրեանց ։ թէպէտ և եղեալ էին
6 յերանացն աբրահամու ։ * Իսկ էհամա-
րեալն յազգս՝ ի նոցանէ՝ տասանորդեաց
զաբրահամ ։ և դնա՝ որոյ զաւետիսն ըն-
7 կալեալ էր, օրհնեաց ։ * Ո՛ւ առանց
ամենայն հակառակութեան, նուա՛ճն՝ ի լաւէ
8 անտի օրհնեցի ։ * Եւ աստ մարդք մահ-
կանացուք տասանորդս առնուն ։ քայց
անդ վկայեցաւ՝ թէ կենդանի է ։ և. ոմն
9 բանիւ կարդ է ասել ։ * Թէ աբրահամու
և ղեւի իսկ՝ որ զտասանորդսն առնոյր,
10 տասանորդեցաւ ։ * Ո՛ւ զեռևս յերանա-
հօր իւրոյ էր՝ յորժամ ընդ առաջ եղև նէ-
մեքիսեդեկ ։
11 * Իսկ արդ՝ եթէ կատարումն՝ ի ձեռն ~~քա~~
ղեւտացւոց քահանայութենէն էր, քանզի
ժողովուրդն յայն օրէնս գրեցաւ ։ զինչ

պիտոյ եղը ըլ կարգին մը լքեսեզեկի այ-
ըսում քահանայի յառնել, և ոչ սուրբ
ինչ ըստ կարգին ահարումին : * Ա՛յլ ի 12
փոխանակ քահանայութենն, հարկ եղև
օրինացն փոխոխումն լինել : * Ո՛ի զորմէ 13
այսպէսն ասի՝ յայլմէ ազգէ ինչաւ հա-
զորդութեն, յորմէ ոչ ոք երբէք եղև հա-
ղորդ սեղանոյն : * Ա՛րդ յայտ խոկ է, 14
ինչ յազգէ յուդայ ծագեաց Տէր մեր.
յորմէ ազգէ վասքահանայից մովսէս ինչ
ոչ ձառեաց : * Ա՛ւ և առաւել յայտ է՝ 15
ինչ ըստ նմանութենէ մելքիսեդեկի յառնէ
լոյծ այլ քահանայ . * որ ոչ ըստ մարմնոյ 16
հրամանաց անկարգութենն եղև, այլ ըստ զօրու-
թենացն անվախճանից : * Վկայէ վկայէ 17
յաւ, ինչ դու ես քահանայ յաւիտեան
ըստ կարգին մելքիսեդեկի : * Ա՛ռհասար 18
հրամանքն առաջինն պատուհասանին՝
վասնորին ուխտադրեալ և անշահութ . * զգի 19
ոչինչ կատարեաց օրէնքն, և մտաւ ազնուական յուսոյն՝ որով մերձե-
նամք առ Աստ : * Ա՛ւ որչափ , զի ոչ ա- 20
ռանց երդմանն . զի են ոմանք՝ որ առանց
երդմանն են կոչեալ քահանայք : * Ա՛յլ 21
սա երդմամբ՝ ի ձեռն այնորիկ՝ որ ասացն
՚ի նա . երդուաւ Տէր՝ և ոչ հաս զղջացցի ,
թե դու քահանայ յաւիտեան : * Ա՛յդ սէն 22
չափ լաւագոյն ուխտի եղև երաշխաւոր
յի : * Ա՛ւ թաղումք են կայեալ քահա- 23
նայք՝ վասն մահու արգելուիլոյ ՚ի մշտին

քե-

24 ջենաւորել։ * Իսկ սա ևս յաւելուան
հալոյ՝ առանց անցանելոյ ունի զբան-
25 նայուին։ * Պատի և կենդանի առնել
հանդերձն կարօղ է զմաատուցեալսն նոյնա-
տեառ ուժ. քանզի միշտ կենդանի է՝ լինել
բարեխօս վասն նորա։
26 * Ո՛ իւայտնեի իսկ և վայելէր մեզ քա-
հանայապետ, սրբ անմեղ անապական՝ զա-
տել՝ ի մեղաւորաց, և բարձրացեալ քան
27 զերկինս. * որուն ոչ հանապատաղ հարկ
է ունել այլոց քահանայապետութեան, նախ ևս
իւրեանց մեղացն պատարագս մատու-
ցանել՝ և ապա ևս ժողովրդեանն։ Իսկ
սա զայն միանգամայն կատարեաց, զի
28 զանձն իւր մատուցեալ պատարագ։ * Որով-
հետև զմարդիկ կացուցանեն քահանայա-
պետս զգաճեալս անկատարութիւն. իսկ բանն
երդմանն յետ օրինացն՝ զորդի, որ յաւի-
տեան կատարեալ է։

Գ. Լ.

1 Գլուխ բանից զրուխս լասելոց՝ այսպիսի ու-
նիմք քահանայապետ, որ նստաւ
ընդ աջմէ մեծութեան աթոռոյն յերկինս,
2 * սրբարանիցն պաշտօնեայ՝ և խորանին
ճշմարտութեան, զոր ետրն հանդիսեաց՝ և
3 ոչ մարդ։ * Ո՛ւստի քահանայապետս ի-
մատուցանելոյ զոհս և զպատարագս կայ.
ուստի հարկ է և նմա ունել ինչ՝ զոր մա-
4 տուցանիցէ։ * Ո՛ եթէ էր յերկրի,

Թերևս չէր իսկ քահանայ ։ զի գոյին՝ որ
մատուցանէին ըստ օրինացն պատարագ ։
* որք առակաւ և օրինակաւ պաշտէին 5
երկնաւորացն. ոյր և հրամայեցաւ Մովսէ-
սի՝ յորժամ գործել էր զվերան ժամուն.
տեսջիր՝ ասէ, արասցես զամ ըստ օրինա-
կին՝ որ ցուցաւ քեզ ՚ի լերինն ։ * Նայց 6
այդ՝ առաքեալն և սպասուամանն ետուն
յիւ, որչափ լուաւորացն և ուխտի կ մի-
նորդ՝ որ յառաջել աւետիսն օրինադրե-
ցաւ ։ * Ո՛ւ ե՛թէ առաջինն անարատ էր, 7
ապա երկրորդին տեղի ոչ խնդրէր ։ * Վա 8
աւանիկ քամթասէ զնա՝ և ասէ ։ ահաւա
սիկ աւուրք գան՝ ասէ տէր, և կա-
տարեցից ՚ի վերայ տանն Իսր և ՚ի վերայ տանն
Յուդայ՝ ուխտ նոր ։ * ոչ ըստ ուխտին՝ զոր 9
եդի ընդ հարսն նոցա՝ յաւուր յորում առի ՚ի
ձեռն՝ հանել զնոսա յերկրէն եգիպտացւոց.
և զի նոքա ոչ կացին յուխտին իմում, և
ես անփոյթ արարի զնոցանէ՝ ասէ տէր ա-
ստուածն ։ * Վասն այսորիկ զոր ե- 10
դից տանն Իսր յետ աւուրցն այնոցիկ՝ ա-
սէ տէր ։ տայ զօրէնս իմ ՚ի միտս նոցա՝ և ՚ի
սիրտս նոցա գրեցից զնա ։ և եղէց նոցա ած,
և նոքա եղիցին ինձ ՚ի ժողովուրդ ։ * Եւ 11
ոչ ևս ուսուցանիցեն իւրաքանչիւր զքա-
դաքակից նորա, և իւրաքանչիւր զեղբայր
նորա, և ասիցեն ճանի՛ր զտէր ։ զի ա-
մենեքեան ծանիցեն զիս ՚ի փոքրկանց մին-
չե ՚ի մեծամեծս նոցա ։ * Ո՛ի քաւիչ եղէց 12

անօր-

անիրաւութեց նց. և զմեզ զնց և զանօ-
13 րինութիւն այլ ոչ եւս յիշեցից ։ * Եւ ա-
սեցին նմա, հնացոյց զառաջինն. և ո՛ր
հնանայն և ծերանայ՝ մերձ է յաւարտ
նուիրեան։ ՎՀ

Գ.Ի : Ա.

1 Եւ նա ունէր զաւրաշինն իրաւունս
պաշտաման յայնժամ զաշխարհակա-
2 զրքունեան ։ * Ո՛ի նորումն առաջին հան-
դերձեցաւ այսպէս. յորում աշտանակին
և սեղանին և հայն նուիրեաց՝ որ զրքունեան
3 կոչէր ։ * Եւ յետ երկրորդ վարագուրին
նորան՝ որ կոչէր սրբոյն սրբոցն.
4 * յորում կայր քառակաւոն ոսկի, և արկղն
կտակարանաց պատել ներքոյ և արտա-
քոյ ոսկւով. յորում սաւիտն ոսկի էր մա-
նանայիւ, և գաւազանն ահարոնեայն
ծաղկեցաւ, և տախտակք կտակարանացն։
5 * և՝ի վերայ նմա քերովբէքն փառաց՝ ո-
հոլանդն ունէին՝ ի վեր քաւութեան. ի՛ր-
6 րոց ոչ ի այժմ առնել մի ըստ միոջէ ։ * Եւ
այն ևս յորում այնպէս հանդերձեալ կայր,
յառաջին նորանն ցնա ժամ մտանէին
քահանայքն զպաշտաման նուաստել.
7 * բայց յերկրորդն միանգամ՝ ի տար-
ւոջն քահանայապետն. և ոչն ոչ ա-
ռանց արեան, զոր մատուցանէր ՚ի նա
և վասն ժողովրդեանն անգիտութե։
8 * Զայս ցուցեալ հոգւոյն սրբոյ՝ մինչդեռ

յայտնեաւ էր ձանապարհի արքունի[թ]եան,
քանզի դեռ առաջին խորանն ունէր զգ-
հաստատուն[թ]իւն • * որ է առակ ժամանակ- 9
կին, որ առաջի կայր • յորում պատա-
րաժքն եւ զոհքն մատչէին, որք ոչ կա-
րէին ըստ միտս կատարել զպաշտամունսն.
բայց միայն հերակրութիւք եւ ըմպե[լ]եօք, * եւ 10
այեսպիսի մկրտու[թ]իւք՝ մարմնոյ արդարու-
թիւնք • որ մինչեւ ի ժամանակս ուղղու-
թեան ի վեր կային: * Այլ քրիստոս եկեալ քա- 11
հանայապետ հանդերձելոցն բարեաց՝
ի ճաշն եւ կատարելումն՝ եւ անձեռագործ
խորանաւ, այսինքն ոչ՝ որ ոչ յայսոյ արա-
րածոց, * եւ ոչ արեամբ նոխազաց եւ որ- 12
ձոց • այլ իւրով արեամբն եմուտ
միանգամ՝ ի սրբութիւնն յաւիտենական
գտեալ զմիաիւթիւն: * Զի եթէ արիւն 13
ցլոցն եւ նոխազաց՝ եւ մոխիր երինջոյն
ցանեալ զպղծեալսն սրբէր առ՝ ի մար-
մնոյ սրբու[թ]իւն • * որչափ եւս առաւե[լ] 14
գիւնն քրիստոսի, որ՝ ի ձեռն հոգւոյն յաւիտե-
նականի մատոյց զանձն անարատ առաս-
լուած ասի, սրբեսցէ զխիղճս մեռից ձերոց՝ ի
ստեղծուածոց գործոց անտի՝ պաշտել զաս-
կենդանին: * Եւ ի սմանէնիկ նորոյ ուխ- 15
տիս միջնորդ • զի յորժամ մահ լինիցի՝
՝ի փրկու[թ]իւն ի՛ւր առաջինն ուխտին յանցա-
նոց, զաւետիս առցեն հրաւիրեալքն՝ ի
ժառանգու[թ]իւն յաւիտենից: * Զի ուր 16
կտակ է, հարկ է ընծայ՝ ի մէջ գտնել

17 զկատակագրելն. * Օ՜ի կատակեաւ մահու
հատուցումն է։ սակս ինչ ոչ՝ զիարդ
ինչ հատուցումն, մինչ կատակագիրն կեն-
18 դանի է։ * Ասաի և ոչ առաքինին առանց
19 արեանն արտագիր։ * Վասնզի երբոր ատե-
ցուցաւ ամ պատուհասիանք օրինացն՝ ի մոլ
անեաւ՝ ժողովրդեանն, առեալ զարմին
ցլուցն և նոխազացն, ջրով և բզդով՝
կարմրով և զոպայիւ, զկատակարանօքն
խակ և զամ ժողովրդեանն արկեաց,
20 * և ասէ. այս է արիւն կտակին՝ զոր ուղ-
21 տէիրեաց ձեզ ած։ * Եւ զխորանսն
և զամենայն կահիսն սպասուն նոյնպէս
22 արկեաց զարիւնն։ * Եւ գրեթէ ամ
ինչ արեամբն սրբէր ըստ օրինացն. և ա-
ռանց հեղման արեան չէր եղեր թողու՛թ։
23 * Պատ հարկ էր օրինաւորացն այնպէ
սեօքն սրբել. և բուն խակ երկնաւորացն՝
առաւել ևս պատարագօք քան զնոսին.
24 * Օ՜ի ոչ եմտ՝ ի ձեռագործ սրբարանն
նմանս քո յօրինակս ճշմարտուե՛ն. այլ
՝ի բուն խակ երկինսն, յանդիման լինել
25 երեսացն ամ վձ մեր։ * Ո՛չ զի բազմ ան-
գամ մատուցանիցէ զանձն պատարագ
ոյն քահանայապետն, որ մտանէր՝ ի սրբ
բուն արքունեացն ամի ամի արեամբն օտա
26 րա. * ապա թէ ոչ՝ պարտ էրն էր քազմ
անգամ չարչարել իսկզբանէ աշխարհի,
բայց արդ աւասիկ միանգամ՝ ի կատա
ած յաւիտեանց՝ յայտնեցաւ ի վերջ

խրոխտ պատասխանութեան յայտնեաւ է : * Եւ 27
զնո՛ր օրինակ կոյ մեզ մարդկան միանդ
գամ մեռանել՝ և յետ այսորիկ դատաստ-
ան . * Նոյնպէս և քրիստոս միանգամ մատուցեալ 28
պատարագ՝ ետ՝ ի բառնալոյ զմեղս բազ-
մաց . իսկ երկրորդումն առանց մեղաց
յայտնեսցի այնոցիկ , որ ակն ունիցին
նմա հաւատովք՝ ի փրկութիւն :

Գլուխ Ի՛Դ :

Ա Պանդի զսուրբսն հանդերձելոց բա- 1
րեացն ունելին օրինքն , և ոչ զնոյն
կերպարանս իրացն . ամի ամի զնոյն պատա-
րագս մատուցանեն յամբ , որք ոչ են կա-
րող զմատուցեալսն կատարել . * ապա թէ 2
ոչ դադարէին՝ ի մատուցանելոյ , վասն և
ոչ մի ինչ ապստամբեալ խղճմտութիւն ունե-
լոյ պաշտօնէիցն միանգամ սրբեցեալսցին .
* այլ անդէն՝ ի նմին՝ ի յիշատակ մե- 3
ղացն կացին ամի ամի : * Զանդի ոչ կա- 4
րելի արիւն եղջերուց և ցլոց քաւնել
զմեղս : * Վասն որոյ՝ ի մտանել նորա 5
յաշխարհս՝ ասէ . զզոհս և զպատարագս
ոչ կամեցար , մարմին հատուցեր
ինձ մեղաց . * Ընդ ողջակէզս և ընդ վասն մե- 6
ղացն ոչ հաճեցար : * Յայնժամ ասացի Թէ 7
ահաւասիկ եկի . ի չաւսս գրոց գրեալ
է վասն իմ , առնել կամս քո աստ :
* Երկայնագոյնն ասէ , Թէ ընդ զոհս՝ և ընդ 8
պատարագս՝ և ընդ ողջակէզս՝ և ընդ վասն մե-
ղացն

զայն ոչ հաճեցար, և ոչ կամեցար՝ որք
9 ըստ օրինացն մատուցին։ * Ապա ասէ
ահաւասիկ գամ առնել զկամս քո
ած։ մերժէ զառաջինն՝ զի զերկրորդն
10 հաստատուսցէ։ * որով կամաւք և մեք սրբ-
եցաք՝ ի ձեռն պատարագի մարմնոյն
11 յիսու քրի միանգամ։ * Եւ ամենայն քա-
հանայապետ կայ հանապազորդ՝ ի պաշ-
տաման, և զնոյն պատարագս մատուցա-
նէ բազմանգամ, որք ոչ երբեք կարող են
12 բառնալ զմեղս։ * Իսկ սա զմին ի վերայ
մատոյց պատարագ. և միանձնեաւորե-
13 նաւ ընդ աջմէ ած։ * և ակնկալեաւ
ակն ունի՝ մինչև դիցին թշնամիք իւր՝ ի
14 ներքոյ ոտից իւրոց։ * քանզի միով պա-
տարագաւ կատարեաց զսրբեալսն ի
15 միանձնեաւորս։ * Ասէ վկայէ մեզ և
հոգին սբ՝ յետ ասելոյն յառաջագոյն.
16 * եթէ այս է ուխտն՝ զոր ուղիղ ընդ հարս
նոյն յետ աւուրցն այնոցիկ, ասէ տէր. տայ
զօրինս իմ՝ ի սիրտս նոցա, և՝ ի խորհուրդս
17 նոց գրեցից զնա։ * Ապա ասէ՝ թէ զմեղս
նոց և զանօրէնութիւնս նոց այլ ոչ ևս յիշե-
18 ցից։ * Իսկ ուր թողութիւն է, ոչ ևս սիւ
ատոյ է վճռ մեղաց պատարագ։ Վ.Ջ.
19 * Ունիմք այսուհետև երկիւղք՝ համար-
ձակութիւն՝ ի մուտս սրբուեցն արեամբն
20 յիսու. * զոր նորոգեաց մեզ ճանապարհ
նորոգ և կենդանի՝ ի ձեռն վարագուրին,
21 այսինքն է՝ մարմնոյ իւրոյ. * և քահանայ

մեծ ՚ի վերայ առանն այդ . * մատիցեմք 22
զչմարիտս սրտիւք լրումբ հաւատոց , լը-
ուացեալ զսիրտս ՚ի խղճէ չարեաց՝ և մարմ-
նոյեալ զմարմին ՚ի ջուրն սրբութեան : 23
* Պինդ կացցուք զխոստովանութեան ան-
շարժ յուսոյն , զի հաւատարիմ է որ խոս-
տացաւն : * Եւ զգուշանայցուք միմեանց 24
յորդորմամբ սիրոյ և գործոց բարեաց .
* և մի թողցուք զժողովս միմեանց , որպէս 25
և սովոր են առանձինք . այլ մխիթարեացուք,
և այնչափ ևս առաւել՝ որչափ տեսանէք
ցերեք զօրն մերձենալ : * Ո՛վ յիրաւնէ սիրով 26
եթէ յանցանիցեմք յեւս ընդառնութեան
գիտեմք զՀմարտուածն՝ այնուհետև ոչ ևս
պիտոյ է վասն մեղաց պատարագ . * այլ 27
ահեղ ակնկալութեան դատաստանին , և
նախանձ հրոյն՝ որ ուտիցէ զհակառա-
կորդսն : * Անհամարհեաւ ոքուրբ զօ- 28
րէնսն մովսէսի , առանց ողորմութեան՝
առ երկուս կամ երից վկայութեամբ մեռանէր.
* Որչափ արդեաւք առաւել պատժոյ արժանի 29
համարիցիք զայն , որ զորդին աստուծոյ
ոտնակոխեաց՝ և զարիւն նորայ ուխտին խառ-
նակ համարեցաւ՝ որով և սրբեցաւն . և
զհոգին շնորհաց անարգեաց : * Այլ 30
գիտեմք զայն՝ որ ասացն . իմ է վրէժ-
խնդրութիւնք , ես տա՛ց հատուցից՝ ասէ տէ-
ր՝ և դարձեալ թէ՝ դատի տայ զժողովուրդ
իւր : * Ահ սոսկ է անկանել՛ ի ձեռս տեա- 31
ւին կենդանւոյ :

* Եւ

32 * Եւ զի՝ մինչդեռ զաւուրսն գտանիմք
յօրս լուսաւորեալք բնակ ձգութեց եւ տայ
33 տարանաց հանդերձեալք. * մերթ ի նոսա
անկա եւ ի նեղութեան խայտառակեալք,
մերթ կցորդք ազեպխուեաց վաստակաւո
34 րացեալ լինել: * Եւ ողորմեալ եւ ընդ կատեաց
ընդհարեցարուք, եւ զկարեկցութեանն ըն
դեղ ձերոց խնդութեանն ընկալարուք. քանզի
զխոհեմն ի թեւ լաւութեցն եւ առացուածս
ունիք անձանց յերկինս՝ ուր կայ եւ
35 մնան: * Եւ մի մերժիք ի ձեզնէ զհա
մարձակութիւնն ձեր, յորում կայ մեծ
36 վարձուց հատուցումն: * Համայ է ձեզ
հանդերձութիւն. զի զկամս ամենայնի
37 հասցէք աւետեացն: * Ո՛ի փոքր միա
եւ քանն ոչչափ՝ որ գալոցն գայ՝ եկեսցէ,
38 եւ ոչ յամեսցի: * Ո՛ի արդարն իմ՝ ի
հաւատոց կեցցէ. եւ եթէ յերկմտութիւն
լիցի, ոչ հաճեսցի ընդ նա անձն իմ:
39 * Եւայց մեք ոչ եթէ երկմտութեամբ ի
կորուստ. այլ հաւատովք ի փրկութիւն
հոգւոց:

ՊՍԱԼՄՈՍ ՃԺԸ.

1 Ո՛ինչ են հաւատք, եթէ ոչ՝ յուսա
ցեալոցս հնոյց իրաց հաստատութիւն, եւ յան
2 դիմանումն՝ որոց ոչն երեւին: * զի նոքա
3 վկայեցան առաջինքն: * Հաւատովք
իմանամք հաստատեալ զյաւիտենից
բանիւ Աստ, յանդիմանութեան պերճութիւնս

եղ

եղեալ : * Հաւատովք լաւ պատարագս 4
հաբէլեան զկայէնի մատուցաներ ոմն , ո-
րով վկայեցաւ իսկ արդար լինել . զի ՚ի
վերայ պատարագացն եղև նմա վկայու-
մն . զի թէպէտ և մեռաւ ՚ի նմին , սա-
կայն տակաւին խօսի : * Հաւատովք ե- 5
նովք փոխեցաւ՝ զի մի զմահ ճաշակեսցէ . և ոչ ուրեք գտաներ , քանզի փոխեաց
զնա ինձ . և յառաջքան զփոխելն նորա՝
վկայեցաւ հաճոյ լինել ինձ : * Առանց ա- 6
նոնց հաւատոց անկնար է հաճոյ լինել .
այլ հաւատալ արժան է այնմ որ մերձե-
նայ առ ինձ՝ թէ կ՚է ինձ . և որ խնդրեն
զինա՝ լինի պարգեւատու , * Հաւատովք 7
առեալ հրամանն նոյն՝ վասն չեռաս երևե-
լեացն՝ զսկի հարեալ հայրն զտապանն
՚ի փրկութիւն տանն իւրոյ , որով դատեցաւն
զաշխարհ . և հաւատոյն արդարութե-
եղև ժառանգաւոր : * Հաւատովք՝ որ 8
աբրահամն կոչեցաւ՝ ունկնդիր եղև ել-
նել ՚ի տեղին , զոր առնելոց էր ՚ի ժառանգ-
դութիւն . եւ գնաց՝ և ոչ գիտեր յո՞վ եր-
թիցէ : * Հաւատովք պանդխտեցաւ 9
յերկրին աւետեաց իբրև յօտարութե .
խորանօք բնակեաց սահակաւ և յակով
բաւ հանդերձ՝ ժառանգակիցօք նոյնի ա-
ւետեաց : * քանզի ակն ունէր հիմամբք 10
հաստատեալ . քաղաքին , որոյ ձարտա-
րապետ և արարիչ ինձ է : * Հաւատովք 11
և ինքն սառա՝ որ ամուլն էր , զօրութիւն
առն

առնել զսերմն որդեծնութե՛ ընդունել,
և՛ ի տարաժամ հասակին ծնանել. զի՛ի
հաւատարիմ համարեցաւ զայն՝ որ խոս-
12 տացաւն։ * վասն որոյ և՛ ի միոջէն ծնաւ-
նեալն, և այն՛ ի յանցեալ ժամանակին,
իբրև զաստեղս երկնից բազմութի՛ւն, և
իբրև զաւազ առ ափն ծովու առանց թո՛ւ-
13 ոիոյ։ * ի՛ սո՛ւգ հաւատով մեռան ամենե-
քեան սոքա՛, և չեւիւս ընկալեալ զսուտե՛ա-
սըն. այլ՛ ի հեռուստ տեսին զնո՛ւս և ցըն-
ծացան, և խոստովան եղեն՝ եթէ օ՛ւ
14 տարք և պանդուխտք են յերկրի։ * Օ՛ւ
որք զայնպիսիսն խօսին, յայտ առնե՛ն՝
15 եթէ զաւուռ նմին խնդրեն։ * զի՛ եթէ
զայն յիշէին՝ ուստի՛ եկեալն, զոյր ժամա-
16 նակ դառնալոյ անդրէ՛ն։ * ա՛յս աւանիկ
ազնուականի նմին ցանկացեալ են, այս-
ինքն կ՛ երկնաւո՛րին. վասն որոյ ո՛չ ա-
մօթ համարի ա՛ստ՝ կոչել նո՛ր ա՛ստ. քանզի
17 պատրաստեաց նոցա քաղաք։ * Հաւա-
տո՛վք մատոյց աբրահամ՝ ի փորձութի՛ւն
խըրտա՛մ զիսահակ պատարագ. և զմիա-
ծո՛ւն մատուցանէր, որոյ զսուտեա՛ն ըն-
18 կալեալ էր. * որո՛ւմ ասացաւն, թէ
19 սահակա՛ւ կոչեսցի քե՛զ զաւա՛կ. * եզ-
՛ի մտի խըրտա՛մ թէ և՛ ի մե՛ռելոց կարօղ
է յարուցանել ա՛ստ. ուստի և յառակս
20 ընկալաւ զնա։ * Հաւատո՛վք՝ վա՛ղ հան-
դերձելոց լինոց օրհնեաց իսահակ զյա-
21 կո՛վբ և զեսաւ։ * Հաւատո՛վք յակո՛վբ

ի մեռանել իւրում, զիւրաքանչիւրսն
յորդւոցն յանէից օրհնեաց, և երկիր
եգիպտոս ի ծագ դառապանն իւրոյ։ * Եւ 22
առաքեալ յոսէփ ի վախճանել իւրում
յիշեաց զելս որդւոցն իսրայէլի, և զմ
ոսկերացս իւրոց պատուիրեաց։ * Եւ 23
առաքեալ զմահկաց իւրոյ ծնան, Թաղու
ցաւ ամիսս երիս ի հարց իւրոց. քանզի
տեսին կայսրսն զմահուկն, և ոչ զան
գիտեցին ի հրամանէ Թագաւորին։
* Եւ առաքեալ մահկաց իւրոյ առեալ, ու 24
տացաւ կոչել օրդի գտերն փարաւոնի.
* Եւ հանդերձեալ չարչարել ժողովրդ 25
դեանն այ, քան առ ժամանակ մի վայե
լել ի մեղս։ * Կարեալ համարեցաւ ըզ 29
նախատինսն քրի, քան զմեծութիւն գան
ձուցն եգիպտացւոց. զի հայեցեալ ակն
ունէր վարձուցն հատուցմանն։ * Եւս 27
առաքեալ Թաղոյր զերկիրն եգիպտացւոց, և
ոչ երկնչէր ի յաւանդէ Թագաւորին.
զի զաներկիւղութեան իւրոյ զառեալ համ
բերեալ հատուցանէր։ * Եւ առաքեալ ա 28
ւետ զգաստութիւն և զհեղումն արեանն. զի
մի առատութիւն անդրանկացն մի գձեռնայցէ
ի նմա։ * Եւ առաքեալ անցին ընդ ծովն 29
կարմիր՝ իբրև էր գամբար երկիր. զորոց
զիտակ առեալ եգիպտացւոցն՝ ընկղմե
ցան։ * Եւ առաքեալ զարմուկքն երկրին 30
անկան, շուրջ եկեալ զնաւթօք զիօձն օր։
* Եւ առաքեալ մահուամբ ոչ կարեաւ 31

ընդ

ընդ անհաւատսն , որոյ ընկալեալ էր
32 զգլուխն խաղաղութեան : * Եւ արդ՝
զինչ ես առացից . զի չէ բաւական ժա-
մանակս պատմել վասն գեդէոնի եւ բա-
րակայ սամփսոնին յեփթայեայ՝ դաւթի
33 եւ սամուէլի եւ այլոց մարգարէից . * որք
հաւատովք պատերազմեցին զթագաւորսն .
գործեցին զարդարութիւն . հասին աւե-
34 տեաց . խցին զբերանս առիւծոց . * շի-
ջուցին զզօրութիւն հրոյ . ապրեցան ՚ի բե-
րանոյ սրոյ . զօրացան ՚ի տկարութենէ .
եղեն զօրաւորք ՚ի պատերազմի . առին
35 զբանակս օտարացն : * Ընկալան կանայք
՚ի յարուցիլ զմեռեալս իւրեանց . ևլք
խոշտանգեցան՝ եւ չեմէս ընկալեալ զփրկու-
թիւն , զի լաւագոյն յարուցիլեն հասանիլ
36 ցեն : * Եւ ևլք զտանջանսաց եւ զգանից
զխարազ առեալն , զկապանսաց եւ զբանտից .
37 * վիշտ կրեցին , սղոցեցան , փորձե-
ցան . սպանմամբ սրոյ մեռան . շրջեցան
ընդ մաշիկս՝ եւ մորթովք այծենիւք .
կարօտեալք , նեղեալք , չարչարեալք .
38 * զորս ոչ արժէ աշխարհս . յանապատս
մոլորեալք՝ եւ ՚ի լերինս՝ եւ յայրս՝ եւ ՚ի
39 փոսսն երկրի : * Եւ ասէ առքս ամենեքեան
վկայեալք ՚ի հաւատսն , չեմէս ընկալ-
40 ան զաւետիսն : * ոյ վա՛ մեզ լաւագոյն
հեռատես , զի մի առանց մեր կատա-
րեսցին :

ՊԱ. ՍԱՂՄՈՍ.

Ա Ղաւթեան եւ մեք՝ որ այժմաւ շուրջ զմեզ մաճեաւ ունիմք զբազմութիւն վհատութեան, կոչեցաք՝ եւ զմեզ կարեւոր. համբերութիւնք ընդ ամենայնի՝ ի պատերազմի՝ որ առաջի կայ մեզ։ * Նայեցայ՛ ի զօրագլուխն մեր Յիսուս Հաւատոյ՝ եւ ի կատարիչն իւր. որ փոխանակ ուրախութեան՝ որ նմա առաջի կայր, յանձն առ չարչարանս, արհամարհեաց զամօթ, նստաւ ընդ աջմէ աթոռոյն Աստուծոյ։ * Ո՛րպէս՝ ածէք զմտաւ, որ զայսպիսի ոչ համբերուին՝ ի մեզ առ ոտից հակառակորդէ անտի կրեալ. զի մի աշխատ լինիցի անձամբք ձերովք՝ եւ ըմանիցիք։ * Ո՛ ի չեւէս արեամբ մերով զամի պատերազմեալք՝ հակառակ կացէք մեզայն. * եւ մոռացա եղուք զմխիթարութիւնն, որ ընդ ձեզ խօսի եւ ասէ. Որդեակ իմ՝ մի ըմանիր ի խրատուս տեն. եւ մի վհատիցիս՝ յանդիմանեալ ի նմանէ։ * Ո՛ զոր սիրէ տէր՝ խրատէ, տանջէ զամենայն որդի՝ զոր ընդունի։ * Ի խրատուս համբերութիւն կայք, իբրեւ յորդիս մատուցեալ ես ի ձեզ տէր. զի որդի՞ ոչ խրատուին հայր։ * Ո՛ ի եթէ առանց խրատուի լինիցիք, որում ամենեքին բաժանորդք եղեն. ապա խորթք էք՝ եւ ոչ որդիք։ * Ո՛ ի եթէ ի մարմնաւոր

զոր հարցն մերոյ՝ զար ունելիք խրատիչ՝
պատկառեսիք, ծիլսան ևս առաւել հնա-
զանդեսցուք հօրն հոգւոց՝ և կեցցուք ։
10 * Ո՛ւ նոքա առ սակաւ ժամանակս ըստ
նմանոց իւրեանց խրատեն. իսկ նա վասն
օգտի, առ՛ի ընդունելոյ զբարեսէր նոր ։
11 * Ա՛մենայն խրատ առ ժամանակն ոչ
ուրախասէ թուի՝ այլ տրտմասէ. բայց
յետոյ պտուղ խաղաղասէնական կրթե-
12 լոցն հատուցանէ յարդարութի ։ * Վա՛ն
որոյ զձեռս քերաք՝ և զծնունկս կրծատա
13 հատատաւեցէք. * և զշաւիղս ուղիս ա-
րարեք ոտից ձերոց. զի մի՛ որ կաղն լինի՝
դէպ ելցի, այլ մանաւանդ բժշկեսցի ։
14 * Ո՛ խաղաղասէ զհետ երիթայք ընդ ամե-
նեսին՝ և զսրբութի. առանց որոյ ոչ՛ք
15 տեսանիցէ զտէր ։ * Ո՛ գո՛յշ լերուք զո՛ր
ոք յետնեալ գտանիցի 'ի շնորհացն
Աստ ։ Ա՛լ ոք արմատ դառնութեա՛ 'ի վեր
երևեալ նեղիցէ, և նոսիաւ բազումք սրբե-
16 ցին ։ * Ա՛լ ոք պոռնիկ և սիրտ խբրև
զեսաւ. որ ընդ միոյ կերակրոյ զանդրան
17 իւրում ետուն վաճառեաց ։ * Դիտէք՝ զի թե
սկզբ և յետոյ կամեցաւ ժառանգել զօրհ-
նեալն, խոտան գտաւ, զի ապաշխարու-
թե տեղի ոչ եդիտ. թէպէտ և արտասո-
ւեօք խնդրեաց զնա ։
18 * Ո՛ւ ոչ կէք մատուցեալ առ լեառն շո-
շափելի, որ հրովն վառեալ էր՝ և մրրկա-
և մառախղով և խաւարաւ և մթով.

* ուր

* ուր միոյն հնչէր և բարբառ պատուա- 19
մայն . ուստի՝ որք լուանն՝ հրաժարեցին,
զի մի կրկնեցի առ նա բանն : * Եւ անդր 20
ոչ հանդարտէին հրամանին . թէպէտ
և գազան մերձենայր՝ ի լեառն՝ քարկո-
ւելոցն : * Եւ այնպէս ահագին էր տես- 21
սիլն , զի և մովսէս ասէր , եթէ զահի
հարեալ եմ և դողամ : * Այլ մատու- 22
ցեալ էք՝ ի սիովն լեառն և՝ ի քաղաք աս
կենդանւոյ՝ յերկիր յերկինս , և՝ ի բիւ-
րաւոր բանակս հրեշտակաց , * և յեկե- 23
ղեցին անդրանկաց պրկեալ յերկինս , և
առ դատաւորն ամենեցուն աճ , և յո-
գիս արդարոց կատարելոց . * և՝ ի նո- 24
րոգութեան միջնորդն յս , և՝ ի հե-
ղումն արեան նր՝ որ առաւել խօսի քան
զհաբէլն :

* Օ զի՛ լերուք դուք՝ հրաժարխոյք 25
յայնմանէ՝ որ խօսեցաւն . զի եթէ նո-
քա ոչ կարացին զերծանել հրաժարեալք
յայնմանէ՝ որ յերկրին հրամայն ասէր .
զիշատի և առաւել մեք , եթէ յերկինս
ասելն զհիմնուցա դարձուցանիցեմք : * Ո- 26
րոյ ձայնն զերկիր շարժեաց յայնժամ .
և այժմ խոստացեալ է՝ և ասէ . միւսան-
գամ՝ շարժեցից ոչ միայն զերկիր՝ այլ և
զերկինս : * Այլ միւսանգամն յայտ 27
առնէ զշարժելոյն իբրև զեղելոց փո-
փոխումն , զի հաստատեսցին կացցեն ան-
շարժքն : * Վասն որոյ զհաստատուն 28

շարժ

ջարժ ընկալեալ, պինդ հաւատովք զՆոսրհոմն,
որով պարտեւեալ զնոսա հաճութեամբ ահիւ և
19 դողութեամբ։ * քանզի ասէ մեր Տէր ծա-
խիչ է ։

Գ. Ա. Ժ.

1 Աղբայրասիրութեամբ հաստատեսցի առ-
2 ձեզ ։ * Զօտարասիրութեամբ մի մոռա-
նայք. զի այնու ոմանք յանդիտաս ընկա-
3 լան զՀրեշտակս ։ * Յուշ լիցին ձեզ կա-
պեալքն՝ ոպէս թէ դուք ընդ նոսա կապեալ ի-
ցէք. և չարչարեալքն, ոպէս և դուք իսկ
4 մարմնաւորք եք ։ * Պատուական է ամու-
նութիւն ամենեցին՝ և ապրզի անկողինք.
բայց զշուրնս և զպոռնիկս դատի նոցա ։
5 * Կատարք անատրճանութեանդ լինիցին, բա-
ւական համարել որչափ ինչ ի ձեռս իցէ.
ինքն իսկ ասաց. ոչ թողից
6 զքեզ՝ և ոչ ընդ վայր հարից։ * ոպէ հանդգ-
նակ լինուք ասել. Տէր է իմ օգնական,
և ես ոչ երկեաւցայ, զի արասցէ ինձ մարդ ։
7 * Յիշեցէք զառաջնորդս ձեր որ խօսեցան
ձեզ զբանն Աստուծոյ. հայեցեալք ի կե-
նաց նոցա նմանօրէք եղերուք հաւատոցն ։
8 * Յե քի երէկ և այսօր, նոյն և յաւի-
9 տեանս ։ * Յուսմունս պէսպիսս և յօ-
տարաձայնս մի դանդաչիք. զի լաւ է շն-
նորհօք հաստատել զսիրտս՝ և ոչ կերակ-
րովք. որովք ոչ ինչ օգտեցան՝ որ այն-
պէսն գնացին ։

ւ ✻ Անմիտք մեք սեզան , ուստի ոչ ունիմ 10
իշխանութիւն ձայնակից , որք պաշտեն զը-
պաշտօն խորանին : ✻ Օ՞ի արդ անասնոց 11
սատկեր արիւնն , ի սրբութիւնս վեր մեղաց
, ի ձեռն քահանայապետին , նոցունն մար-
մինքն այրէին արտաքոյ բանակին : ✻ Վ ե 12
որդ և յի՛ զի սրբեսցէ իւրով արեամբն
ժողովուրդն , արտաքոյ դրանն չարչա-
րեցաւ : ✻ Ա՛րդ՝ եկայք ելցուք առ նա 13
արտաքոյ բանակին , առեալ յանձն զը-
նախատինս նո՛ր : ✻ Ո՛չ ունիմ ոչ ես ու 14
նիմք քաղաք՝ որ աստէն միաբոյ իցէ , այլ
զհանդերձեալսն խնդրեմք : ✻ Ա՛րդ՝ ի 15
ձեռնտուա մատուցցուք պատարագ օր-
նութիւն յաւէտ ժամ ամէն . այսինքն է՝ զպըտ-
ուղ շրթանց խոստովանելոց յանուն նո-
ա : ✻ Օ՞ բարերարութի՛ւն և հաղորդութիւն 16
մի մոռանայք , զի ըստ այնպիսւոյ պատարագս
հաճի ած : ✻ Հնկնդի՛ր լերուք առաջ- 17
նորդաց ձերոց , և հպատակ լայք նոցա .
զի նոքա տքնին վա՛ր ոգւոց ձերոց՝ ոյր ի՛մ
համարս տալոց իցեն ըստ ձեր . զի խնդու-
թի՛ր արասցեն զայն՝ և մի յոգւոց հանե-
լո՛ւ . զի այն ոչ յօգուտ ձեր է :
Աւ ✻ Ա՛ղօթս արարէ՛ք վա՛ր մեր . զի հաստա- 18
տեալ դիտեմք ելի՛ք բարւոք միտս ու-
նիմք . յոյժ կամիմք բարւոք գնացս ցու-
ցանե՛լ : ✻ Ա՛ւ առաւե՛լ աղաչեմ՝ զի զայն 19
առնիցէք , զի վաղագո՛յն պատասխանեցայց
ձեզ : ✻ Ա՛ւ ած խաղաղութե՛ան որ ե՛կաց 20
մե-

մեռանելոց զՀովհաննէս հօտից զմեծն արեամբ
յաւիտենական ուխտին զնոր մեր Յի-
21 * Հաստատեսցէ զձեզ ՚ի գործս բարու-
թեան առնել զկամս նորա. և արասցէ ՚ի
մեզ զհաճոյն առաջի իւր ՚ի ձեռն Յի-
սուսի. որում փառք յաւիտեանս. ամէն։
22 * Ա՛ղաչեմ զձեզ ե՛ղբարք՝ անսայ բանիս
սիրելիարուեստ. քանզի սակաւուք գրեցի
23 ձեզ։ * Գի՛տ արարէք զեղբայրն մեր Տի-
մոթէոս զարձակեալն առ ձեզ. ընդ ո-
րում, եթէ վաղագոյն գայցէ՝ տեսից զմ-
24 ձեզ։ * Ողջոյն տացէք ամենայն առաջ-
նորդաց ձերոց, և ամենայն սրբոց։ Ող-
ջոյն տան ձեզ՝ որ ՚ի հռոմանա խոստովա-
25 նոց են։ * Շ՛նորհք ընդ ամենեսին ձեզ։
ամէն։

Ա՛ — ԵԲՐԱՅԵՑԻՍ՝ ԳՐԵՑԱ՚ ՅԻՊԱԼԻՈՅ ՚Ի ՅԵՐՈՒ-
ՓԱԼԷՄԱՅ։

ԹՈՒՂԹԱԿԱՆ ՀԱՅՑ ՅԱՆՈՒՆ ԵՒ ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԱԾՈՅ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ԵՂԻՑԻ

1 ՅԱՌԱՋԻՆ ԸՍՏՈՒՆ ԵՒ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՅ ԱՍԱՑ ՝ ԵՒ ՅԱՌԱՋԻՆ

Ի Ք Ա Ի Ե Ա Ա Ա

ոչ գործէ : * Արդ՝ ի բաց թօթափեա՛ք 21
զամ աղտեղութիւն և զչարեալսն ջա-
րեայ , հեզութե՛ընդունի՛ք զբանն ըն-
դաւթոյս . որ կարող է կեցուցանել զո-
գիս ձեր : * Լի՛նի՛ք առնե՛ղք բանին , և 22
ո՛չ լսե՛ղք միայն համարեա՛ք զանձինս :
* Զի թէ ոք լսող միայն իցէ բանին՝ և 23
ոչ առնե՛ղ , նման է նմա մարդոյ՝ որ սկզ-
բնաւ հայեցի ե՛րեսս իւր՝ որ ծնա-
նիցին՝ ի հայելւոջ . * զի հայեցե՛ալ եաեւ 24
զինքն՝ և գացեալ արար , և անդէն մոռա-
ցաւ թէ որպիսի՛ ոք էր : * Իսկ որ յա- 25
ռեալ՝ ի կատարեալ օրէնսն ազատութեն
հայեցի՝ և՝ ի նմին կացցէ , ո՛չ եղե՛ւ նա լը-
սող մոռացումն՝ այլ առնե՛ղ գործոյն՝ նա՝
յառնե՛ցն իւրում լինի երանե՛ղ : * Ե- 26
թէ ոք կամիցի կրօնաւոր լինել՝ և ո՛չ
սանձահարիցէ զլեզու իւր՝ այլ զբաղե-
ցուցանիցէ զսիրտն իւր , այնպիսւոյն վայ-
րապար է կրօնաւորութի՛ւն : * Կրօնաւո- 27
րութի՛ւն սուրբ և անարատ՝ առ՝ ի յայր և՝ ի
Տէր՝ այս է , այցելու լինել որբոց և այ-
րեաց՝ ի նեղութե՛ն իւրեանց , անարատ
պահել զանձն յաշխարհէ :

ԿԱ : Ա :

1 Ընդե՛ղբայրք իմ , մի՛ աչառութե՛ ունիցի՛ք ըն-
դ հաւատսն Տեառն մերոյ Յիսուսի քրիստոսի , որ Տէրն
2 փառաց : * Եթէ մտանիցէ՛ ի ժողո-
վուրդ ձեր այր՝ որ ունիցի մատանի ոսկի
և

և հանդերձս պայծառս, մտանիցէ անդր
և աղքատ ոք՝ ի հանդերձս ապտակի,
3 * հայիցէք ընդ այն՝ որ ունիցի զհան-
դերձն պայծառս, և ասիցէք՝ եթէ դու
նմա աստ պատուճով. և ցաղքատն ասի-
ցէք՝ եթէ յոտն կաց դու այտի, կամ թէ՝
եւ նմա տո պատուճանդանիս իմոյմ։
4 * Ոչ խղճիցէք յանձինս՝ և լինիցիք դա-
5 տաւորք չարեաց խորհրդոց։ * Լուա-
րուք սիրելիք իմ սիրելիք, ոչ ապա-
քէն ած ընտրեաց զաղքատս աշխարհիս,
որ են մեծատունք հաւատովք, և ժա-
ռանգաւորք արքայութեն՝ զոր խոստա-
9 ցաւ սիրելեաց իւրոց։ * և դուք անար-
դեք զաղքատս։ Ոչ մեծատունքն յաղ-
թահարեն զձեզ՝ և նոքա քաշեն զձեզ
7 ի դատաստան։ * ոչ նոքա հայհոյեն
զբարւոք անունն՝ որ կոչեցեալ ե ի ձեզ
8 ձեր։ * Ապա թէ զօրինան հատարիցէք
զարքունականան ըստ գրոց, եթէ սիրեացես
զընկեր քո իբրև զանձն քո, բարւոք առ-
9 նէք։ * Իսկ եթէ աչառիցէք, մեղս գոր-
ծէք՝ յանդիմանեալք յօրինացն իբրև օ-
10 րինապանցք։ * Որ զամենայն օրէնսն պա-
հիցէ, և միով իւիք ինչ գթիցէ, եղև
11 ամենայնի պարտապան։ * Ո՛չ ի որ ա-
սացն՝ թէ մի շնայցես, ասաց թէ և
մի սպանանիցես. զի եթէ սպանանիցես ոչ՝
բայց շնայցես, եղեր յօրինացն։
12 * Այնպէս խօսեցարուք՝ և այնպէս ա-

քարկէք, ոտք ի ոտս առնուլ օրինաց կոչէք
դատելոց: * Ո՛ի անուղղելի դատաստան 13
լինելոց է այնմ, որ ոչ առնիցէ ղօղոլը
մուն. քանզի բարձրագոյն պարծի ո՞
ղորմութիւն առ դատաստանաւն:
Ա՛ * Ո՛ինչ օգուտ իցէ եղբայրք իմ, եթէ 14
ասիցէ ոք հաւատս ունել՝ և գործս ոչ
ունիցի. միթէ կարիցէ՞ն հաւատքն ապ-
րեցուցանել զնա: * Եւթէ եղբայր ոք 15
կամ քոյր՝ իցեն մերկ կամ կարօտեալ ա-
ւուրն կերակրոյ, * ասիցէ ոք՝ ի ձէնջ ցնո- 16
ա՛ա. երթայք խաղաղութե՛ամբ, ջեռարուք և
յագեցարուք. և տայցէք ոչ նո՛ր զպէտս
մարմնոյն, զինչ օգուտ իցէ: * Այսպէս 17
և հաւատք եթէ գործս ոչ ունիցին, մե-
ռեալ ի՛ն առանձինն: * Ա՛յլ թերևս ա- 18
սիցէ ոք. եթէ դու հաւատս ունիս՝ և
ես գործս ունիմ. ցո՛ոյց ինձ զհաւատն
քո առանց գործոց, և ես ցուցից քեզ՝ ի
գործոցն իմոց զհաւատս: * Դու հա- 19
ւատաս՝ զի մի է Աստ, բարւոք առնես.
և դեւք հաւատան՝ և սարսին: * Կամիս 20
դիտել ո՛վ մարդ սնոտի, զի հաւատք ա-
ռանց գործոց դատարկ են: * Աբրահամ 21
հայր մեր ոչ ապաքէն՝ ի գործոց արդա-
րացաւ՝ հանել՝ ի սեղան զորդին իւր զի-
ա՛ահակ պատարագ: * Տեսանէ՞ս՝ զի հա- 22
ւատքն եղեն գործակից գործոց նո՛ր. և
՝ի գործոց անտի հաւատքն կատարեցան:
* Եւ կատարեցաւ գիրն՝ որ ասէ. հա- 23
ւա-

առաջ աչքս համարեցաւ
նմա յարդարուն. և կոչեցաւ բարեկամ
24 ին։ * Ցեսանէք՝ զի՝ ի գործոց արդարա-
նայ մարդ՝ և ոչ՝ ի հաւատոց միայն։
25 * Նոյնպէս և բախտաւոր պոռնիկ՝ ոչ առա-
քեն՝ ի գործոց արդարանայաւ, ընդունե-
զլուխան՝ և ընդ այլ ճանապարհ արձա-
26 կեաց։ * Օ որովհետև մարմինն առանց
հոգւոյ մեռեալ է, նոյնպէս և հաւատք
առանց գործոց մեռեալ են։

Գ. Ա։ Գ.

1 Այ՛ր բազումք վարդապետք լինել եղբարք
բարք իմ, գիտասջիք՝ զի մեծ դա-
2 տաստան ընդունելոց ենք։ * Զգլո բազմ
ինչ յանցանեմք ամենեքեան։ Եթէ
ոք բանիւ ոչ յանցանիցէ՝ նա է մարդ
կատարեալ, որ կարօղն է սանձահարել
3 զամ մարմին իւր։ * Ցե՛ս զի ձիոց սանձս
՝ի բերան դնեմք՝ առ անսալոյ նոցա մեզ, և
4 զամ մարմինս նոցունա՛ճեմք։ * Ա՛հաւա-
սիկ և նաւք՝ որպիսի՛ ինչ են, և՝ ի սաս-
տիկ հողմոց վարին. և փոքր թիւողիւ շուր-
ջին՝ յո՛ր կամ և միտք ուղղչին կամիցին։
5 * Նոյնպէս և լեզու փոքր ինչ անդամ
է՝ և մեծամեծս բարբառի. ահա և սա-
կաւ ինչ հուր զո՛րպիսի անտառս հրդե-
6 հէ։ * Եւ լեզու հուր՝ զարդ անիրաւ-
ութե՛ն, լեզու հաստատեալ ՚ի յանդամս
մեր, որ զամ մարմինն ապականէ, և

վառե հրով զանիւծ ծննդեան, և զորդո-
քեաւ տոչորի՝ ի դեհենի։ * Մեհանայն 7
քնուն դազանաց՝ և թռչնոց և սողնոց՝
և որ՝ ի ծովս են, հնազանդեաւ է՝ և
հնազանդի մարդկեղէն բնութե։ * Այլ 8
զբեզս մարդկան ոչոք կարէ հնազան-
դել՝ զարն և զանկարգ՝ և զլի թունօք
մահաբերիւն։ * Օրհնեմք զՏէրն 9
և զՀայր, և նովաւ անիծանեմք զմարդ
դիմի՝ որ ըստ նմանութե՛ Աստուծոյ արարան։ * Ի 10
նմանէ բերանոյ ելանեն օրհնութիւնք և ա-
նէծք։ ոչ կ պարտ եղբարք իմ այսմ
այսպէս լինել։ * Մի՞թէ ազբիւր ան 11
դամն՝ ի միոյ ականէն բղխիցէ քաղցր
և դառն։ * Մի՞թէ մարթի՛ լինել ծիւղ 12
ծառոյ իմ՝ թզենւոյ ձկթի բերել, կամ
որթոյ՝ թուղ, և ոչ աղտոտելոյն տեղւոյ
ջուր քաղցր առնել։
* Ով էրդ իմաստուն և հանճարեղ՝ ի 13
ձեզ, ցուցցէ՝ ի բարուրք գնացից զգործս
իւր հեզութիւք իմաստութեն։ * Այլ եթէ 14
թէ նախանձ՝ և դառնութի՛ և հակառա-
կութի ունիցիք՝ ի սիրտս ձեր, մի պարծիք
առատ առնել զՃշմարտութիւնն։ * Ոչ է 15
իմաստութի՛ այս ինչեաւ՝ ի վերուստ, այլ
երկրաւոր՝ հնչաւոր՝ և դիւահան։ * զի 16
ուր հեր և նախանձ, անդ է անկարգու-
թի՛ և ամ իրք չարք։ * Բայց վերին ի- 17
մաստութի՛ն, նախ զի սուրբ է՝ ապա խա-
ղաղարար, հեզ՝ դիւրահաւան՝ լի ողոր-
մու-

մուրթը և սիտղովը չարեաց, անխիղճ,
18 առանց կեղծաւորութեան։ * Պտուղ ար-
դարութեան խաղաղութեամբ սերմանի այնոցիկ՝
որ առնեն զխաղաղութիւն։

Գ. Ա։ Գ։

1 Աստի՛ պատերազմունք՝ և աստի՛ կռիւք
ի ձեզ. ոչ յայսմհետ ցանկու-
թեց ձերոց՝ որ զօրացեալ են յանդամս
2 ձեր։ * Ցանկանայք՝ և ոչ ունիք. սպա-
նանէք և նախանձիք՝ և ոչ կարէք հասա-
նել. պատերազմիք կռուիք՝ և ոչ ունիք,
3 վասն զի ոչ խնդրէք։ * Խնդրէք՝ և ոչ առ-
նուք, վասն զի չարաչար խնդրէք. զի
անդէն ի ցանկութիւնս ձեր մաշեսջիք։
4 * Ո՛նացօղք՝ ոչ գիտէք՝ զի սէր աշխարհ
հիս թշնամութիւն է առ Աստ. զի
որ ոք կամիցի սէրե՛ր զաշխարհ՝ թշնամի
5 առնէ զանձն իւր Աստ։ * Կամ թէ վայր
րատար համարիցիք՝ զոր ասէ գիրն. առ
նախանձ լինի՝ որում փափաքէ հոգին՝ որ
6 բնակեաց ի մեզ, * տայ զառաւել շըն-
նորհսն։ վասն որոյ ասէ. Ընդ ամբարտա-
ւանից հակառակ կայ, տայ շնորհս խո-
նարհաց։
7 * Հնազանդեցարուք այսուհետև Աստ, և բո-
ղոքացէք հակառակ չարախօսին. և փախի
8 ցի՛ ի ձեզնէ։ * Մերձեցարուք առ Աստ՝ և մերձենայ առ ձեզ։ Սրբե-
ցէ՛ք զձեռս մեղաւորք, և ուղի՛ղ ա-

բարեք զսէրս՝ երկիւղ : * Տաւապէք 9
ցաւիլ՝ սգալ եւ լալ. ծաղր ձեր
ի սուգ դարձցի, եւ ուրախութիւն ձեր ի
տրտմութիւն : * Խոնարհեցարուք առաջի 10
Տեառն՝ եւ բարձրասցուսցէ զձեզ : * Մի՛ բամ 11
բասէք զմիմեանս եղբարք. որ բամբասէ
ոմն զեղբայր՝ կամ դատի զեղբայր իւր,
զօրինան բամբասէ՝ եւ զօրինան դատի.
իսկ եթէ զօրինան դատիցիս՝ ոչ առնես
օրինացն ես՝ այլ դատաւոր : * Մի է օ- 12
րինադիր եւ դատաւոր՝ որ կարօղն է փրկել
եւ կորուսանել : * դու ո՞ ես՝ որ դա- 13
տիս զընկերն : Ո՞հաւասիկ են, որ ա-
սեն. այսօր՝ եւ վաղիւ երթիցուք յայս ա-
նուն քաղաք, եղիցուք անդ տարի մի,
վաճառեսցուք՝ եւ շահեսցուք. * որք ոչ 14
գիտէք զվաղիւնն, * օրպիսի կեանք էն 15
կեանք ձեր. գոլն իբրեւ զմրրիկ եք, որ առ
ասկաւ մի երեւեալ՝ եւ ապա ապականել :
փոխանակ զի ասէիք՝ եթէ տէր կամեսցի՝
եւ կեցցուք, արասցուք զայս կամ զայն : * Այլ արդ՝ պարծիք յամբարտա- 16
ւանութեան ձերում. ամենայն պարծանք
նոցա չարութիւն են : * Որոք գիտէք զբա- 17
րին՝ եւ ոչ առնէիք, մեղք էն նոցա :

ԳԼՒԽ Ե.

Ա՛ռդ՝ այսուհետեւ մեծատունք լացէք եւ 1
ողբացէք՝ ի վերայ թշուառութեանցն, որ
գան ի վերայ ձեր : * Ո՛ 2
ձեր

ձեր յոյսինչ է, և հանդերձք ձեր կերա-
3 կուր ցեցոյ։ * Ա՛րծաթ ձեր և ոսկի ժան-
գահար, և ժանգ նոց լիցի ձեզ ՚ի վկայ-
ութիւն, և կերիցէ զմարմինս ձեր ։ իբրև
4 զհուր գանձեցէք աւուրցն յետնոյ։ * Ա՛-
հաւասիկ վարձք մշակաց՝ որ զործեն
զանդս ձեր առ ձեզ են. զրկեալն ՚ի ձէնջ
աղաղակէ, և բողոք հնձողացն եհաս
5 յականջս տէր զօրութեց ։ * Փափկացայք
՚ի վայ երկրի՝ և զբօսացայք. սնուցէք զսիր-
6 տս ձեր իբրև աւուր սպանդին ։ * Ո՛ր-
կեցիք սպանիք զարդարն, որ ոչ կայր ձեզ
7 հակառակ ։ * Երկայնամիտ լերուք եղ-
բարք իմ մինչև ՚ի գալուստն տէր. ահա
մշակ երկայնամտեաւ սպասէ պատուա-
կան պտղոյն երկրի, մինչև առցէ զկա-
8 նուխ և զանադան ։ * Երկայնամտեցէք
և դուք, և հաստատեցէք զսիրտս ձեր.
9 զի գալուստն տէր մերձեալ է ։ * Մի տրտ-
մեցուցանէք զմիմեանս եղբարք, զի մի
դատիցիք. ահաւասիկ դատաւորն առ-
10 դռամբ կայ ։ * Զոլնոյակ առէք եղբարք
չարչարանաց և երկայնմտութե զմարգա-
11 բեանն, որ խօսեցան յանուն տէր ։ * Ա՛հա
աւասիկ երանեմք համբերողաց. զհամ
բերութիւն յոբելայ լուարուք՝ և զկատա-
րումն տէր տեսէք. զի բազմագութ է տէր՝
և ողորմած ։

12 * Մ՛ասնաւ քան զամենայն եղբարք իմ, մի՛ ե-
րդնուցուք՝ մի յերկինս՝ մի յերկիր՝ մի-

յոյլ ինչ երդուանիլ, այլ եղիցի ձեր այոն
այո, և ոչն՝ ոչ. զի ի՛ կեղծաւորու-
ինչ անկանիցիք։ * Ո՞ հիւանդանայ ոք ի 13
ձէնջ, յաղօթս կոչեսցէ զերկրեսցի ոք,
օծանիցեն ասասցէ։ * Հիւանդանայցէ ոք 14
՛ի ձէնջ՝ կոչեսցէ զերիցունս եկեղեցւոյն՝
և արասցեն ՛ի վե՛ր նը աղօթս, օծցեն իւ-
ղով յանուն տն։ * և աղօթքն հաւա- 15
տովք փրկեսցեն զհիւանդեաւն, և յա-
րուցանէ զնա տէր. և եթէ մեղս ինչ իցէ
գործեալ՝ թողցին նմա։ * Խոստովաներ- 16
եք երկուք միմեանց զմեղս, և աղօթս արա-
րէք ՛ի վե՛ր միմեանց՝ ոնպ զի բժշկիջիք.
քանզի յոյժ զօրաւոր են աղօթք արդա-
նոց յօդնականութիւն։ * Նիլիա մարդ էր 17
իբրև զմեզ չարչարելի. և յաղօթս ե-
կաց՝ և ոչ տեղաց յերկիր զերկոս ամս և
զվեց ամիս։ * Նա դարձեալ եկաց յա- 18
ղօթս՝ և եւտուն երկինք տուին անձրև՝ և բու-
սոյց երկիր զպտուղ իւր։ * Նդեաւրք իմ, 19
եթէ ոք ՛ի ձէնջ մոլորիցի ՛ի ճշմարտու-
չանասարիցէն՝ և դարձուսցէ ոք զնա.
* գիտասցէ, զի որ դարձուսցէ զմեղա- 20
ւորն ՛ի մոլորուե՛ չանասարիցէն իւրմէ,
փրկեսցէ զոգի իւր ՛ի մահո՛ւանէ՝ և ծած-
կեսցէ զբազմութիւն մեղաց։

ՃՈՒՂԱ

ԿԱԹՈՒՂԻԿԵԱՅՑ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ԸՈՒՆԿՐԵԼՈՅ

ԱՒԱՋԻՆ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

1 ՆՏՐԱՒ ԸՈՒՆԿՐԱՆԱՅ ՔՋ
յոի քոի, ընտրեցոյց նժգե-
հից, որ ի սիիւսա պոնտաց-
ւոց գաղատացւոց և կա-
պադովկեցւոց և ասիացւոց և բիւթանա-
2 ցւոց, * ըստ կանուխ գիտութենն ած հօր.
որ թուէ քո հոգւոյն, ի հնազանդութի
և ի հեղումն արեանն յոի քոի. շնորհք
3 ըստ ձեզ և խաղաղութի քազմասցին։ *( )րհ-
նեալ է աստ և հայր տեն մերոյ յոի քոի,
որ ըստ քազում ողորմութե իւրում ծնաւ
զմեզ վերստին ի յոյսն կենդանի. ի
ձեռն յարութենն յոի քոի ի մեռելոց,
4 *յանեղծ և յանարատ և յանթառամ
ժառանգութենն որ պահեալ է յերկինս
5 ի ձեզ. * որ զօրութենն ած պահեալ էիք
հաւատովք ի պատրաստեալ փրկութենն,
6 յայտնեալ ի յետին ժամանակս։ * Ո-
րում ուրախ լինիջիք՝ որ այժմ սակաւիկ

լինէ ըստ պատշաճի իրացդ տրամաբանելոյ՝ ի
7 սէտպէս փորձութիւնս ։ * Օ՜ ի հանդէս ձե-
ռոց հաւատոյն առաքելական զոսկի կորու-
ստական պատուհասական է . որ հրով փոր-
ձեաւ՝ զտաւ՝ ի գովութիւն և՝ ի փառս , և
8 ՚ի պատիւ ՚ի յայտնութեան յիսուսի ։ * Օ՜ որ
ոչն տեսիք՝ և սիրեցիք . ըստ որ այժմ ոչ
հայեցեալք՝ բայց հաւատացիք . և ու-
րախ եք անձառ և փառաւորեալ խնդու-
9 թեամբ . * ընկալեալ զկատարումն հաւա-
տոցն ձերոց զոգւոցն փրկութիւն ։ * Ոմանք
10 որոց փրկութեանն խնդրեցին և քննեցին մար-
գարէքն . որք վասն որոյ ՚ի ձեզ լինելոյ էին
շնորհքին՝ մարգարէացանայինն . * քննէին
11 յորում և յորմպիսի ժամանակի զուշա-
դիեր ՚ինն հոգին քրիստոսի . որ նախ ցչարչա-
րանացն քրիստոսի վկայէր՝ և յետ այսորիկ՝ ըզ-
12 փառսացն ։ * Որոց և յայտնեցաւ թէ . զի
ոչ ՚ի ձե՛ն անձանց , այլ մեզ մատուկարարէք
լինէին նոցին . որք այժմ պատմեցան
ձեզ ՚ի
այսոքիւք , որ աւետարանեցինն ձեզ հո-
գւովն սրբով , որ առաքեցն յերկնից .
զոր ցանկային տեսանել դոնեայ ընդ ա-
ղօտ հրեշտակք ։
13 * Որով սընդեաւ զմէջս մտաց ձերոց՝ զը-
ւարթացեալք զտալանդակ սպասեցէք
յոյսի քրիստի , * իբրև զորդիս հնազանդու-
14 թեան . մի կերպարանեալք առաջին ձերումք
15 անգիտութեանն ցանկութեամբք . * այլ ըստ

սրբոյն

սէյն որ կոչեաց զձեզ՝ և դուք առաքեք
16 յամ գնացաք ձեր լինիջիք ։ * վասն որոյ
պրեալ է, եթէ երկերակք առաքեալ կամ ես՝ ըստ
17 ես ։ * Եւ եթէ հայր կոչիցէք զոմն, որ
առանց ակնառութեան դատի ըստ իւրաքան-
չիւր գործոց. առեալ երկիւղիւ զձերոցն
պանդխտութեան ժամանակս գնասջիք ։
18 * Վխտասջիք, զի ոչ ապականացու ար-
ծաթեղինօք՝ և ոսկեղինօքն փրկեցաք
լուք՝ ի ձերոց ունայնութե հայրենասուր
19 գնացիցն ։ * այլ պատուական արեամբն
քով, իբրև անբիծ և անարատ գառինն ։
20 ⊙ * Որ յառաջծանօթեն էր՝ նախ քան զհի-
կզբանէ աշխարհի. և երեւեցաւ ի վախ-
21 ճան ժամանակաց վերն ձեր. * որք նովաւ
հաւատացիք յաւծ՝ որ յարոյց զնա ի մե-
ռելոց, և ետ նմա փառս. զի հաւատքն
22 ձեր և յոյս իցէն յաւծ ։ * Ո անձինս ձեր
սրբել հնազանդութեամբ ճշմարտութեն,
յեղբայրսիրութեե առանց կեղծաւորու-
թե, ի սուրբ սրտէ սիրել աներտիւ զմի-
23 մեանս ։ * Ընեալք վերստին ոչ յապա-
կանաւէ սերմանէն. այլ յանապականա-
գոնէն, կենդանի և մշտնջենաւոր բա-
24 նիւն աւյ ։ * Վանզի ամ մարմին իբրև
զխոտ է. և ամ փառք մարդոյ իբրև ըզ-
ծաղիկ խոտոյ. խոտն ցամաքեցաւ՝ և
25 ծաղիկն թօթափեցաւ. * և բան տեն միշտ
յաւիտեան. այսինքն է բանն, որ ի ձեզ
աւետարանեցաւ ։

Պ. Ա.

ԳԼՒ. Ժ։

ԳԿ՚Ի ասաց Յիսուս ցայսմ հետէ զնա՝ չարութիւն՝ եւ զնա՝ նենգութիւն եւ ըզ-
կեղծաւորութիւնս եւ զնախանձ, եւ զնա՝ չարախօսութիւն։ * Եթէ եւ զարդի ծնեալ
մանկունս խօսուն։ եւ անխարդախ կաք
թինն փախչեցէք, զի նախանձ ածիցէք
՚ի վրիժուն։ * Այլ ձայնակիցեք՝ զի 3
քաղցր է նոր։ * Ո՚ւր որ մատուցեալ ՚ի 4
վէմն կենդանին, որ ԹԷպէտա՚ի մարդկա-
նէ անարդեալ։ այլ առ ՚ի յոյժ ընտրեալ
եւ պատուականն է։ * եւ դուք իբրեւ վէմն 5
կենդանիս շինիք տաճար հոգեւոր յանա-
րատ քահանայութիւն, մատուցանել զհո-
գեւորն պատարագս՝ հաճոյս ՅԱ, ՚ի ձեռն
Յիսուսի քրիստոսի։ * Վասնզի կայ խակ ՚ի գրի, Թէ 6
ահաւասիկ դնեմ ՚ի սիոնի վէմ ընտիր՝
գլխոյ անկեան պատուականն, եւ որ ՚ի
նա հաւատացեալ՝ մի ամօթիցի։ * Ձեզ 7
ցայսմ հետէ հաւատացելոյ է վէմ պա-
տուականն։ իսկ անհաւատիցն, վէմ զոր
անարդեցինշինուածքն, նա եղեւ գլուխ ան-
կեան։ * եւ վէմ գլոմանն եւ վէմ գայ- 8
թակղութեանն, որ գայթակղին ամենայն
բեռնք ՚ի բանէն՝ յորում եւ եդանին։ * Ա՚յլ 9
դուք ազգ եք ընտիր, թագաւորութիւն,
քահանայութիւն։ ազգ սուրբ, ժողովուրդ
սեպհական։ զի զքեզ առաքինութիւնս
զոր՝ ի խաւարէն
կո-

10 հոչեաց յիւր աքաղէսի ըղձան ։ * Ասէ եր-
բեմն չծողովուրդ՝ քայց ասէ ծողովուրդ
ասյ ։ ոչ ըողոմաբաալ՝ այժմ ողոքմութիւն
11 գտաք ։ * Աչերկիք՝ ազաչեմ, իբրև ըզ-
պանդուխտս և ընժդեհս՝ ի քաց սել-
ժել՝ ի մարմնաւոր ցանկութեանցն, որ պա-
12 նճառին ընդդէմ ոչխոյ ։ * զվարս ձեր
՝ի մէջ հեթանոսաց պարկեշտս ցուցա-
նել ։ զի որով քամքաստիցեն զձեզ իբրև
զչարագործս՝ ի քարւոք գործոցն ձերոյ
դիտեալ՝ փառաւորս առնիցեն զյԱծ յա-
ւուրն այցելութե ։
13 * Հնազանդ լերուք ամ մարդկեղէն Գ
ստեղծուածոյ վ՚ա ան ։ եթէ թագաւո-
14 րի՝ իբրև առաւել ումեք, * եթէ դա-
տաւորաց՝ իբրև ՚ի նմանէ առաքելոց ՚ի
վրէժխնդրութե չարագործաց՝ և ՚ի գո-
15 վութե բարեգործացն ։ * Զի այսպէս են
կամք ասյ, բարեգործացն ապատանձեցու-
ցանել զանզգաամ մարդոց զանդիտուե ։
16 * Իբրև ազատս լինել՝ և մի իբրև պատ-
րուակ չարուե ունել զազատուելն ։ այլ
17 իբրև ասյ ծառայք ։ * զամենեսեան պա-
տուէիցէք ։ զեղբայրսիրութե սիրեցէք ։
յԱստ երկերսուք ։ զԹագաւորս պատուէ-
18 ցէք ։ * Ծառայք հնազանդ լինել յիւրա-
երկիւղիւ տերանց, ոչ միայն բարեբա-
19 րոցն և հեզոց՝ այլ և կամակորացն։ * Զի
այս շնորհք յԱստ են, եթէ բարւոք ինչ
ոչ ծաղք տանիցի ոք վշտաց յանդիտաե ։

* Զան

* Ա՛նդրէ զինչ երախտիք իցեն , եթէ 20
յորժամ մեռանիցիք՝ առնիցիք, և համ
բերիցիք . այլ եթէ բարիս գործիցիք՝ չար
չարիցիք՝ և համբերիցիք , այն շնորհք
յայ են : * Ա՛նդրէ՛ի դոյն իսկ ի ժամէն 21
նուք . զի և քա՛զ ձեր մեռանել , և ձեզ
եթող օրինակ՝ զի զհետ երթայցէք հե
տոցն . * որ ոչն արար մեղս , և ոչ գտաւ 22
նենգութի՛ն ի բերանն նը . * որ բամբասէր՝ 23
և ոչ փոխարէն բամբասէր . չարչարեա՛լ
և ոչ սպառնայր . այլ ետուն
ամբք մատնէր դատաւորին : * որ զմեր 24
մեղս իւրով մարմնովն վերացոյց՛ ի խա՛չ
չափայեան . զի ընդ ուրթս զերծեալք՝ ի մեղաց
անտի , և խոնեմք արդարութե՛ն կենայիցք .
որոյ վէրօքն բժշկեցայք : * Ա՛նդրէ եղէք 25
իբրև զոչխարս մոլորեալս . այլ այժմ
դարձարուք առ հովիւն և տեսուչ ոգ
ւոց ձերոց :

Գ. Ա : Գ. :

Գ Ա՛նպէս և կանայք հնազանդ լինել ա 1
րանց իւրեանց . զի եթէ ոմանք ոչ
ապստամբք՝ ի բանէ անտի յաղագս կա
նանց գնացից , և առանց բանին իսկ շա
հեսցին , * դիտե՛լ երկիւղիւ զձեր պար 2
կեշտ գնացս : * Որոյ լինիցի՛ ոչ արտա 3
քուստ հիւսիւք և ոսկեհուռ ծամակա
ցո՛ւք՝ կամ պաճուճեա՛լ զգեստուք զարդ .
* այլ ծածուկ սրտին մարդն . անեղծու 4

Թէ դեղուն՝ և հանդարտուն հոգւոյն,
5 որ է առաջի այ թագաւորական։ * Կան-
ղն այսպէս երբեմն և կանայք՝ որ յոյժ
սաստիկ էին յոյժ՝ զարդարէին զանձինս
9 հնազանդել ուրեմնոյ արանց։ * Որ և
սուրայ՝ զի հնազանդ էր աբրահամու,
և տէր իւր կոչէր զնա. որոյ եղերուք
զուք որդիք։ բարեգործք էին, և ոչ
կասկածէին՝ և ոչ՝ ի միոջէ ինչ երկիւղէ։
7 * Այնպէս և արք իմաստուն՝ բնակեալ
գեն ընդ նա. իբրև տիար անօթոյ առնել
գեն պատիւ կանանց՝ իբրև ժառանգաւոր
յաց շնորհացն կենաց. զի մի խափան լի
8 նիցին աղօթիցն ձերոց։ * Եւ զլուխ ա-
մենայնի, զի համամիտք լիցէք՝ համակա-
րիք եղբայրասէրք՝ ողորմածք խո-
9 նարհք։ * Ոչ չար փոխանակ չարի կամ հա-
առուցանել, կամ բամբասանս ընդ բամբա-
սանս. այլ զսրտին հակառակն օրհնել
զի այս ի կոչեցարուք՝ զի զօրհնութիւն
ժառանգիցէք։
10 * Ո՞ր ոք կամիցի կեանս սիրել՝ և տե-
սանել զաւուրս բարութիւն, լեզուսդ
զերծու իւր ի չարութէ, և զշրթունս
11 իւր ի խօսել նոյ զնենգութիւն։ * Խոտորեսցի
յի ի չարէ, և արասցէ զբարի. խնդրե-
սցէ զխաղաղութիւն, և երթիցէ զհետ
12 նորա։ * Ո՞ւ աչք այն ի վերայ արդարոց,
և ականջք նոցա յաղօթս նոց. երեսք այն ի
13 վերայ արդարոց։ * Եւ ո՞ իցէ որ չարչա-
րիցէ

լինել զձեզ, եթէ դուք բարեգործնաք
ձասուրք լինիցիք։ * Եւ եթէ ե չարչարի- 14
ցիք ևս յաղագս արդարութե՛ն, երանե՛լի
էք. բայց յերկիւղէն նո՛ր մի՛ երկնչիցիք և
մի՛ խռովեսջիք։ * Եւ զտէր միոյն զքա՛ 15
րութ ասնիջիք ի սիրտս ձեր։ Պատ-
րաստ եղեք տալ պատասխանի ամե՛ն ո՛ր
խնդրիցէ զբանն. որ ի վե՛ր յուսոյն ձե-
ռոյ։ * Եւ յերկիւղիւ՛ք և երկիւղիւ՛ ու- 16
նիցիք բարս քաջցուն. զի որով չարա-
խօսիցեն զձե՛նջ՝ յամօթ լինիցին՝ որք բամ
բասեն զձեր բարուք գնացս ի քրիս։ * Օ՛ի 17
լաւ է բարեգործաց, եթէ կամիցին կամ
նոյ կամացն չարչարիլ՝ քե չարագործաց.
* զի և քրիս միանգամ մե՛ռաւ ի վերայ 18
ձեր մեղաւք, արդարն ի վե՛ր անաւրէնս.
զի զձե՛զ մերձեցուսցէ առ ած։ թէպէտ
և մեռաւ մարմնով, այլ կենդանի՛ եղ հո-
գւով։ * Որով և ոգւոցն՝ որ էին ի բան- 19
տին, երթե՛լ քարոզեաց՝ * երբեմն ապա- 20
տամբեալոցն, յորժամ նեղէր նո՛ր ած
համբերութի՛ն յաւուրս նոյի, յորս տա-
պանն կազմէր. յոր նո՛ւազունք՝ այսինքն
ոգի՛ք եղեալ ուրք ապրեցան ի ջրոյն։
* Որ և զձե՛զ ըստ նմին օրինակի կեցու- 21
ցէ մկրտութի՛ն. ո՛չ զմարմնոյ աղտն ի
բաց ընկենուլ՝ այլ զբարուք մտացն
հանդէս առ ած ի ձեռն յարութե՛ն յի-
քրիս. * որ է ընդ աջմէ նո՛ր երթեալ երկ- 22
նից, ի հնազանդել նմա հրեշտակաց
և

և խնամութեանց և զօրութեանց ։

Գ. ԼԱ. Գ.

1 Քանզի չարչարելն մարմնով զՔրիստոս , և դուք
զինուցարուք միտս վասն եցարուք • զի
որ չարչարեալ մարմնով՝ դադարէ ի մեղաց։
2 * զի մի՛ ևս ըստ մարդկան ցանկութեց՝ այլ ըստ
կամացն աստուծոյ կեցցէ զայլ ևս ժամանակին ։
3 * Քանզի բաւական է անցեալ ժամա-
նակին լինելոյ կամացն հեթանոսաց , որք
գնային ի լկտութիւնս՝ ցանկութիւնս գինե-
հարութիւնս անառակութիւնս արբեցու-
4 թիւնս՝ անօրէն կռապաշտութիւնս ։ * Վասն
որոյ օտա-
րանան ձեզ վասն՝ ի նոյն անկար-
5 դութիւն զեղխութիւն , և հայհոյեն ։ * Ո՛ր
տայցեն պատասխանի առնել, որ՝ ի պատ-
րաստէն ունի դատել զկենդանիսն և զմե-
6 ռեալս ։ * Վ՚ի՛ ի սոյն իսկ և մեռելոց
խոստացեալ է , զի դատեսցին ըստ մարդ-
կան մարմնով՝ և կենդանի լինիցին ըստ
7 աստուծոյ հոգւով ։ * Ա՚մենեցուն վախճան մեր
ձեալ է • զգաստացարուք այսուհետև՝ և
8 լերուք զուարթունք յաղօթս ։ * Ա՚ախ
քան զամենայն սէր սիրտ ունել ընդ միմեանս •
զի սէր ծածկէ զբազմութիւն մեղաց ։
9 * Հատանելիք լինել ընդ միմեանս ա-
նաղ տրտունջիւք ։ * Իւրաքանչիւրոք ո՛ւր
և ընկալաւ շնորհս լինել՝ ի միմեանս ըզ-
նոյն մատակարարել , իբրև զբազում
հաւատարմատարս պիտակեալ շնորհացն աս ։

11 *Եւ թէ որ խօսեսցի՝ իբրեւ զայ պատգա-
մըս. եւ թէ որ մատակարարիցէ՝ իբրեւ ի
զօրութենէ՝ զոր շնորհէ Աստ. զի յամենայն փա-
ռաւորեսցի Աստ ի միջոցս յիսուսէ քրիստոսէ, որում
փառք և զօրութիւն յաւիտեանս ամէն:
12 *Սիրելիք՝ մի օտարանայ հանդերձ ձե-
ռանդն ինչ՝ որ ի փորձութիւն ձեզ լինիցի,
որպէս թէ օտար ինչ իրք ձեզ պիտիցին:
13 *այլ իբրեւ հաղորդեալք քոյ չարչարա-
նացն՝ ուրախ լինիջիք, զի և ի յայտնու-
թիւնն փառաց նորա ցնծացեալք բերկրե-
ջիք: *Նակ եթէ նախատիցիք ի
14 Անէանն քրիստոսէ, երանելի էք. զի փառացն՝
և զօրութիւն անունն է, և այ հոգին ի վե-
րայ հանգուցեալ է: *Այլ որ ի ձէնջ
15 չարչարեսցի իբրեւ զսպանօղ, կամ իբրեւ
զգօղ, կամ իբրեւ զչարագործ, կամ իբ-
րեւ զօտարատեսուչ: *Ապա եթէ իբրեւ
16 զքրիստոնեայ՝ մի լինիցի ամաչեսցէ. այլ
փառաւորեսցէ զԱստ անուամբ այ-
սմիկ: *Զի ժամանակ է սկսեալ լինել
17 յոյ դատաստանին ի տանէն այ: զի ե-
թէ նախ ի մեզ. իսկ զինչ կատարած
այնոցիկ իցէ՝ որ ոչ հաւանեցան այ աւե-
տարանին: *Եւ եթէ արդարն հազիւ
18 կեցցէ, իսկ ամբարիշտն և մեղաւորն ուր
դտանիցի: *Ապա զի որ չարչարիցին
19 ըստ այ կամացն, հաւատարիմ հաստա-
տին առանձինացեն զիւրեանց ոգիս քան-
արատութիւն:

Գ. Ա:

Գլ. Ա.

1 Պետրոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի՝ պանդուխտ
ցրուեալ Պոնտոսի, Գաղատիոյ, Կապադովկիոյ,
Ասիոյ եւ Բիւթանիոյ՝ ընտրեալ
2 Հօրն Աստուծոյ նախագիտութեամբ՝ Հոգւոյն
սրբութեամբ՝ հնազանդութեան եւ Յիսուս Քրիստոսի
արիւնին ցանելոյ համար. շնորհք ձեզ եւ
3 խաղաղութիւն բազմացեալ լիցի։ Օրհնեալ է
Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի,
որ ըստ առատ ողորմութեան իւրոյ ծնաւ զմեզ
4 յանդրանիկ յարութեամբ Յիսուսի Քրիստոսի ի
մեռելոց՝ յոյս կենդանի, ի ժառանգութիւն
անապական եւ անարատ եւ անթառամ, որ
5 պահեալ է ձեզ յերկինս, որ զօրութեամբ Աստուծոյ
պահիք հաւատովք ի փրկութիւն պատրաստեալ
յայտնել յամի վերջին։ Որում ուրախ լինիք
6 սակաւ մի ինչ, եթէ պարտ իցէ, տրտմեալ
ամենայն փորձութեանց։ Զի փորձ հաւատոյ
ձերոյ՝ որ պատուականագոյն է քան զոսկի
կորնչական, որ հնոցիւ փորձի, գտցի ի
գովեստ եւ ի պատիւ եւ ի փառս յայտնութեան
7 Յիսուսի Քրիստոսի։ Զոր ոչ տեսեալ սիրէք,
յորում արդ ոչ տեսանելով հաւատայք, եւ
ցնծայք ուրախութեամբ անբանական եւ
8 փառաւորեալ։ Ընդունելով զվախճան հաւատոց
ձերոց՝ փրկութիւն անձանց։ Վասն որոյ
9 փրկութեան որոնեցին եւ քննեցին մարգարէքն,
որ վասն շնորհացն որ ձեզ եղեւ՝ մարգարէացան,
10 որոնք զի՞նչ եւ զի՞նպիսի ժամանակ
ցուցանէր ի նոսա Հոգին Քրիստոսի, որ
կանխագոյն վկայէր զչարչարանսն որ

մի երեսուք չարչարակիցք , նա կացցուք
բեցուսցէ կարողացուսցէ հաստատիսցի ա-
րասցէ : * նմա իշխանութիւն և փառք յա- 11
ւիտեանս (. ամէն) : * Ի ձեռն սիրոյ 12
նոսի հաւատարիմ եղբօր , ոսպ կարծեմ՝
փոքր ի շատէ գրեցի առ ձեզ մխիթարել
և ի վերայն ուրախ լինել . զի և այս ճշմա-
րիտ շնորհք ասյ են՝ յոր հաստատեալ կայ-
ցէք : * Ողջոյն տայ ձեզ՝ որ ի բաբելոն 13
ընտրեալակից եկեղեցին է . և մարկոս
որդի իմ : * Ողջոյն տաջիք միմեանց ի 14
համբոյր սրբութեան : Խաղաղութիւն
ընդ ձեզ ամենեսին , որ կք ի քս յս .
ամէն :

Թ Ո Ւ Ղ Թ

ԿԱԹՈՒՂԻԿԵԱՑՑ

ՊԵՏՐՈՍԻ ԸՈՒՆԿԱԼՈՑ

ԵՐԿՐՈՐԴ։

ԳԼ. Ա։

1 ՍՄԱՒՆ ՊԵՏՐՈՍ ԴԲ
ծառայ և առաքեալ յի-
քեան, որոց հանդիպա-
տական մեզ հաւատք հա-
ւատոց յարդարութեն ամ մերոյ և փրկչին
2 յիսի քսի ։ * Շ նորհք ըս ձեզ՝ և խաղա-
ղութիւն բազմանայի՝ գիտութեն ամ և յի-
3 քսի տն մերոյ ։ * Որպէս ամ ինչ մեզ՝
իւրոյ աստուածութեն տւ ՚ի կեանս
և յաստպաշտութիւն շնորհեալ. ՚ի ձեռն
գիտութեն այնորիկ, որ կոչեացն զմեզ
4 յիւր ՚ի փառսն և ՚ի վայելչութիւն ։ * Որով
մեծամեծքն և պատուականն աւետիք
պարգեւեալ են մեզ. զի նոքիմբք ասծե-
ղէն բնութեն լինիցիմք հաղորդակիցք,
փախուցեալք ՚ի ցանկութեց աշխարհիս
5 և յապականութեց ։ * Նա սմին այսմիկ
զամ փոյթ ՚ի մէջ առեալ՝ ձերումք հա-
ւատովքն մատակարարեսջիք զառաքի-
նութիւն, և առաքինութեն զգիտութիւն,

* և

* և գիտութեան զժուժկալութիւն, և ժուժ- 6
կալութեան զհամբերութիւն, և հնամեծ-
րութեան զաստուածպաշտութիւնն, * և աստ- 7
ուածպաշտութեան զեղբայրասիրութիւն, և եղ-
բայրասիրութեան զսէր: * Ո՛ այսոսիկ ձեր 8
յանձին կալեալ՝ և՛ ի սոյն յաճախեալ,
ոչ դատարկս և անպտուղս զձեզ հաս-
ուստիցեն՝ ի նմա մերոյ Յիսուսի քրիստո-
սիմեան: * Ուստի որ ոչն ունիցէն սոքա մեզ, 9
կոյր է և զգաստու. ՚ի մոռացօնս զար-
ձուցեալ զսրբուն առաջնոյ նորոցն յան-
ցանաց: * Վասն որոյ եղբարք՝ առաւել 10
փութասջիք՝ զի բարեացն գործովք հաս-
տատուն զձեր կոչումնն և զընտրութիւն
պահիցէք: Ո՛ այս արարեալ՝ ոչ երբեք
յանցանիցէք. * զի այսպէս առատապէս 11
շնորհեսցի ձեզ մուտ ՚ի յաւիտենական
արքայութիւն նոն մերոյ և փրկչին Յի-
սուսի քրիստոսի: ԺԲ. * Վասն որոյ պատրաստիցեմ միշտ ձեզ յիշել 12
յուցանել զայն սոցին առաւել ևս զե-
տակացն և հաստատելոցն՝ ունել հա-
ւատալ ձշմարտութեանն: * Դանդի նրա- 13
ւունս համարիմ մինչդեռ եմ ՚ի մարմնի
այսմ՝ զարթուցանել զձեզ յիշատակօք:
* Գիտեմ թէ վաղվաղակի է լինելոց 14
մերկանալ յինէն մարմնոյս. որպէս և
Տէր մեր Յիսուս ետոյց ինձ: * Դեւ փութամ 15
ձեպիմ միշտ զձեզ յորդորել. զի և յետ
իմոյ ելանելոյ յաշխարհէս՝ առնիցէք զմի-
շտահաս ոյսոսիկ: * Դանդի ոչ եթէ

պատմուճեալ ինչ առաստելոց Տեառն եր-
թալ յուշացաք ձեզ զբան մերոյ յոմ. քան
զբարուրթիւն և զպատուիրան. այլ մեզն
եղեալ ականատեսք նորա մեծուրթեն ։
17 * Քանզի առեալ յայր և՛ի հօրէ պատ-
իւս և զովստիւ. եկեալ յայնպիսի
բարբառոյ՝ և՛ մեծ վայելչուրթէ փառաց
անտի. Եթէ դա է որդի իմ սիրելի՝ ընդ
18 որ ես հաճեցայ ։ * Եւ զայս բարբառ
մեք իսկ լուաք եկեալ յերկինից՝ որ ընդ
19 նմա իսկ էաք՝ ի սբ լերինն ։ * Եւ ու-
նիմք հաստատագոյն զբանն մարգարէից
կան. որում Եթէ անսայցէք՝ բարւոքաս-
նէք. իբրև ճրագի որ տայցէ լոյս՝ ի խա-
ւարչտին տեղւոջ, մինչև առիւն լուսաւո-
րեսցէ, և արուսեակն ծագեսցէ՝ ի սիրտս
ձեր ։
20 * Այլ նախ այսմ գիտակ լինիջիք. զի ա-
մեն մարգարէութիւն իւրոց գրոց լուծումն
21 ոչ ունի ։ * Քանզի ոչ Եթէ ըստ կամաց
մարդկան ետուաւ մարգարէութիւն երբեք,
այլ՝ ի հոգւոյն սրբոյ կրեալք՝ խօսեցան
մարդիկ յայ ։

Գ. Լ. Ա.

1 Ինչ ինչ և ստատ մարգարէք՝ ի ժողովուրդ
դեանն՝ որպէս և այժմ՝ ի ձեզ լինի-
ցին ստատ վարդապետք. որք սպրդեալ
մուծանեն հերձուածս կորստեան, և
զտէրս որն գնեաց զնա ուրացեալ՝ ածին

Ի վէր անձանց զարատահան կռուստ :
* Եւ բազումք անկեալ երթիցեն վէհ առ 2
նոցա անապաւակութեանն . վասն որոյ ձըշ-
մարտութեն չանապարհ հայհոյիցի : * Եւ 3
ապահութիւբ մտացածին բանիւք անուն
ցեն զձեզ վտարանդի : որոց դատաս-
տանն Ի բնէ ոչ դադարիկանայ , և կո-
ծումն նոցա ոչ նիրհեսցէ : * Օ Ի եթէ 4
Ի հրեշտակսն յանցուցեալս ՚ած ոչ խնայ-
եաց , այլ խաւարին կապանօք արկեալ
Ի տարտարոսն՝ եւ պահել Ի դատաս-
տան : * Եւ ա՛յս ևս ոչ Ի սկզբանն աշխարհի 5
խնայեաց . բայց զՆուեթերորդն զնոյ՝ զար-
դարութեն քարոզ պահեաց Ի ջրհեղե-
ղէ աշխարհի՝ ամբաստելոցն յածեալ :
* Եւ զքաղաքս սոդոմացւոցն և գոմո- 6
րացւոց դարձուցեալ յաՀիւն՝ դատեցաւ ,
օրինակ առ յապա ամբաստելոցն կա-
ցուցանելոց : * Եւ զարդարն զղօվտ ձանձ- 7
րացեալ յանկարգ գինջութեն գնացից
փրկեաց . * քանզի ականատես և ակա- 8
ջալուր արդարն բնակեալ Ի մէջ նոցա ,
օր ըստ օրէ զհոգի սուրբ ոգիսն նոցա ա-
նօրէն գնացուքն տանջէր :
Դ·ճ * Ի՛նտէ ուր զաճապաշտս փրկել Ի վոր 9
ձուէ , և զանիրաւս պահել Ի տանջանս
աւուրն դատաստանի . * մանաւանդ՝ որ 10
զհետ մարմնոյ պղծալից ցանկութեց լցեն
երթեալ . արհամարհօղք տէրութեն՝ ժո-
ղովք յանդգնութիք՝ չզանգիտեն զփառս
հայ-

11 հայհոյել։ * Այլ հրեշտակք զօրութեք և
իսրտզութեք քան զնոսա մեծամեծք՝ չա-
ծեն զնոքօք՝ ի տանէ Տ֊ն հայհոյութեն զա-
12 տաստան։ * Այլ սոքա իբրև զանխոս
անասունս բստ բնածին բարուցն յեղ-
ծումն և յապականութիւն՝ որոց չէնն պէ-
տակ, հայհոյեն յապականեսնուն իւրեանց,
13 և ապականեսցին՝ * տանջեսլք ի վար-
ձուց անիրաւուե. որ ցանկասլի զաւուրն
փափկուե համարին. բծկանք արատա-
ւորք՝ փափկացեալք ի պատիրս իւրեանց.
14 լեալ ձեզ խրախճանակիցք։ * Աչս ու-
նին հանդոյնս պոռնկաց՝ անդադարս ի
մեղաց, պատրեն զանձինս յողղոզից.
որ ունին սիրտ հարեալ զագահութե,
15 մանկունք անիծից։ * Ողբեալ ղուղայդ
Ձանասպարհն՝ մոլորեցան. զհետ երթել
Ձանասպարհին բաղասամոյ բէոյրեան՝
16 զվարձս անիրաւուե սիրեցին. * որ կըշ-
տամբանս իւրոյ անօրէնութեն ստացաւ
զէշն անխօսուն, մարդկեղէն բարբա-
ռովք բարբառեալ՝ արգել զմարդարէին
17 զանօրէնութիւն։ * Այսոսիքն են աղ-
բիւրք անջրդիք՝ և մէգք վարեալք ի մր-
րըկէ. որոց աղջամուղջք խաւարին յա-
18 ւիտեան պահել կան։ * Զանցն մեծա-
բանս անտեսաց բարբառեալ՝ պատրեն
զինքեանս թափուր ցանկութեք մարմնոյ զայն-
սիկ որ ստոյգն փախչիցին յայնցանէ՝ որ
19 ի մոլորուեն շրջիցին։ * Նոցա աղատու-

խոստանան, և ինքեանք ապականուին
ծառայք են. զի որով ինչ յաղթիցի ոք,
ետրին և ծառայ է։ * Օ՛ ի՛ թէ փախուս 20
ցեալք՝ ի պղծութենէ աշխարհի գիտութ
ան մերոյ և փրկչին յիսի քրի, և դարձեալ
ի նոյնս շաղեալք պատիցին՝ եղև նոցա
վախճանն չար քան զառաջինն։ * Օ՛ ի՛ 21
լաւ էր նոցա՝ եթէ ընդ ուխտ չէր ծանուցեալ զարդարութենն ճանապարհ, քան՝
զի ծանեան՝ և յետս կացին՝ ի սե սպա
տուիրանէն՝ որ նոցա աւանդեցաւ։ * Ն՛ 22
կեալ՝ ի դէպ նոցա ճշմարիտ առակին
պղծութենէ, եթէ շուն դառնայ անդրէն
՝ի փսխած իւր, և խոզ լուացեալ՝ ընդ
տիղմ թաւալեալ։

Գ. Պ.

Դ՛ Օ՛ այս ձեզ սիրելիք՝ երկրորդ թուղթ 1
՝ գրեմ. որով զարթուցից՝ ի յիշա
տակ զհաստատուն միտս ձեր։ * յիշել 2
զյառաջադոյն ասացեալ պատգամս՝ ի
սրբոց մարգարէից և յառաքելոցն ձերոց,
զպատուիրանսն տեառն և փրկչին։ * Նա- 3
նախ գիտասջիք, զի յառուրս յետինս ե-
կեսցեն արհամարհօղք՝ այպանօղք, որ
ըստ իւրեանց ցանկութենց գնասցեն։ * և 4
ասիցեն՝ ուր էն աւետիք գալստեան նո-
ցա. զի յորմէ հետե հարքն ննջեցին՝ ա-
մենայն ինչ նոյնպէս կայ մինչ խոկզբա-
նէ արարածոց։ * Ա՛ զայն մոռացեալ 5

լեցե

ինչ նոցա որ զայն կամին. եթէ երկինք
եղեն իսկզբանէ՝ և երկիր ՚ի ջրոյ, և
6 ջուրք հաստատեալ բանիւն Աստուծոյ։ * զոր
որով երբեմն աշխարհ ջրհեղեղեալ ապա-
7 կանեալ կորեաւ։ * Եւ այժմ երկինք և
երկիր նոյնիւն բանիւ պահեալ են, հրոյ
պահեալք յօրն դատաստանի՝ և կորստե-
8 ան ամբարիշտ մարդկան։ * Եւ այս
ևս մի լիցի ՚ի ձէնջ ծածկեալ սիրելիք,
զի մի օր ոն իբրև զհազար ամ է, և հա-
9 զար ամ իբրև զմի օր։ * Ոչ յամեցուց
ինչ Տէր զաւետիսն՝ ոմն ոմանք յամն հա-
մարին, այլ երկայնամիտ լինի ասէ Ա-
ստուած ձեզ. քանզի ոչ կամի՝ եթէ ոք կորիցէ, այլ
զամենեցուն հասանել յապաշխարու-
թիւն։
10 * Այլ եկեսցէ օր Տեառն իբրև զգող. յո-
րում երկինք ահագնապատառ անցցեն, և
քնարքինք հրով հնչեալ լուծցին, և եր-
11 կիր՝ և որ ՚ի նմա գործք գտանիցին։ * Եւ
՚ի լուծանել այսպէս այսր ամի, որպիսիք
պատշաճ իցէ ձեզ գտանել. այլ սուրբ
12 և աստուածային կարգաւ անկանել, * և
հուսալ հասանել գալստեան աստուծոյ
ոն. յորում երկինք հրայրեացք լուծա-
նիցին, և քնարքինք հրդեհեալ հալիցին։
13 * Այլ երկինս՝ և նոր երկիր ըստ աւե-
տեացն հայեցեալ սպասիցեմք, յորս ար-
14 դարութիւն քնակէ։ * Վասն որոյ սիրե-
լիք՝ այսոցիկ սպասեալ, փոյթ յանձին

ունկնդիք՝ անբիծք և անարատք գտանել
նման՝ ի խաղաղութեն. * և զոն երկայն 15
մտութեն՝ փրկութեն համարիմք։ Օ՜ որ
զինոյ և սիրելի եղբայրն մեր ոօղոս՝ ըստ
շնորհեալ իմաստութեն նմա Յայ՝ գրեաց
ձեզ. * ոմն և յամենայն իսկ ներգործութեան 16
իւրում վասն այսոցիկ. յորս գտանի լինել
լինչ դժուարիմացս, զոր անուսումունքն և
յողջոզդքն կամակորքն. որպէս և զա-
մենայն իսկ գիրս ասե Աստուածոյ անձանոյն
կորուստ։ * Դուք այսուհետև սիրելիք՝ 17
խոբեն զկանխապէտս զդուշասիմք, զի մի
անառակ մոլորութեն զգածեսջք՝ անդ
կանիմք յոստեաց հաստատութեն։ * Ա՜. 18
ձեցէք շնորհօք և գիտութեն տեն մերոյ
և փրկչին Յսի քրսի։ Նմա փառք՝ և այժմ,
և յօրն յաւիտենից. ամէն։

Թ Ո Ւ Կ Թ

ԿԱԹՈՒՂԻԿԵԱՅՑ

ՅԱՒԱՆՆԱՒ ԱՒԱՒՐԱԼՈՅ

ԱՒԱՋԻՆ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

1 ԲԱՐՈՒՆԱԿՕՐԾԱԼ, եկ
զորմէ լուաքն՝ որում ակա-
նատեան իսկ եղեաք. ընդ որ
Հայեցաքն, և ձեռք մեր ջո-
2 շափեցին՝ ի վերայ բանին կենաց։ * Եւ
կեանքն յայտնեցաւ, և տեսաք՝ և վկա-
կայեմք և պատմեմք ձեզ զյաւիտենա-
կան կենացն, որ էր առ Հօր՝ և երևե-
3 ցաւ մեզ։ * Օ որ տեսաքն և լուաք՝ պատ-
մեմք և ձեզ, զի և դուք հաղորդութիւն
ունիցիք ընդ մեզ. և մեր հաղորդութիւնս
ևս ընդ Հօր՝ և ընդ որդւոյ նորա Յիսուսի Քրիստոսի։
4 * Եւ զայս գրեմք ձեզ, զի ձեր ուրախու-
5 թիւն կատարեալ լիցի։ * Եւ այս է աւե-
տիքն՝ զոր լուաք առ՝ի նմանէ՝ և պատ-
մեմք ձեզ. զի Աստուած լոյս է, և խաւար՝ի
6 նմա չիք և ոչ միւ։ * Եթէ ասիցեմք՝ եթէ
հաղորդութիւն ունիմք ընդ նմա՝ և՝ի
խաւարի շրջիմիք, ստեմք՝ և ոչ առնեմք

զՀոգւոյն սրբոյ չարանայ՝ չունի թողութիւն յաշխարհիս 7
եւ ոչ յապագայսն։ * Կամ ասասցէ մարդ զի ծառ
նա՛ եւ պտուղ նորա՛ նա, կամ ասասցէ զի ծառ նա՛
եւ պտուղ նորա՛ նա, զի ի պտղոյ ծառն ճանաչի։ 8
* Ազգ իժից զիա՞րդ կարասցեն զբարութիւն խօսել
չարք եւ ի սրտի բերանն խօսի։ * Բարի մարդ ի 9
բարի գանձոյ սրտի իւրոյ հանէ զբարիս, եւ չար
մարդ ի չար գանձոյ սրտի իւրոյ հանէ զչարիս։
* Բայց ասեմ ձեզ զի ամենայն բան զոր խօսեսցին 10
մարդիկ՝ տացեն պատասխանի վասն նորա յաւուր
դատաստանի։ * Ի բանից քոց արդարասցիս, եւ 11
ի բանից քոց դատապարտեսցիս։ * Յայնժամ
պատասխանի տային նմա գրագէտքն եւ փարիսեցիքն
եւ ասէին՝ վարդապետ, կամիմք նշան ինչ տեսանել
ի քէն։ * Եւ նա պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ՝ 12
ազգ չար եւ շնացող նշան խնդրէ, եւ նշան ոչ
տացի նմա բայց զնշանն Յովնանու մարգարէի։
* Զի որպէս էր Յովնան ի փորի կետին երիս աւուր 13
եւ երիս գիշերս, նոյնպէս եղիցի Որդի մարդոյ ի
սրտի երկրի երիս աւուր եւ երիս գիշերս։ * Արք 14
Նինուէացիք յարիցեն ի դատաստանի ընդ ազգիդ
եւ դատապարտեսցեն զայն, զի ապաշխարեցին
ի քարոզութիւն Յովնանու, եւ ահա աւելի քան
զՅովնան ոք է այստեղ։ * Թագուհի հարաւոյ 15
յարիցէ ի դատաստանի ընդ ազգիդ եւ դատապարտեսցէ
զայն, զի եկն յծայրից երկրի լսել զիմաստութիւն
Սողոմոնի, եւ ահա աւելի քան զՍողոմոն ոք է
այստեղ։ * Իսկ երբ անմաքուր հոգին ելանէ ի 16
մարդոյ՝ երթայ անդր ընդ անապատս՝ հանգիստ
խնդրելով, եւ ոչ գտանէ։ * Յայնժամ ասէ՝ դար- 17
ձայց ի տունն իմ, զորմէ եկի, եւ եկեալ գտանէ
զայն դատարկ, սրբեալ եւ զարդարեալ։ * Յայնժամ 18
երթայ եւ առնու ընդ իւր եւթն այլ հոգիս ոգւոց
չարագործաց քան զինքն, եւ մտեալ բնակեն անդ,
եւ լինի վերջին մարդոյն անդի աւելի քան զառաջինն։
Այսպէս եւ ազգիս չարիս։ * Մինչդեռ խօսէր 19
ընդ ամբոխսն, ահա մայր նորա եւ եղբարք նորա
կային արտաքոյ, խնդրելով խօսել ընդ նմա։
* Եւ ասաց ոմն ցնա՝ ահա մայր քո եւ եղբարք քո 20
արտաքոյ կան, խնդրելով խօսել ընդ քեզ։ * Եւ 21
նա պատասխանի ետ ասացելոյն եւ ասէ՝ ո՞ է մայր
իմ, եւ ո՞ են եղբարք իմ։ * Եւ երկարեալ ձեռն 22
ի վերայ աշակերտացն իւրոց՝ ասէ՝ ահա մայր իմ
եւ եղբարք իմ։ * Զի որ արասցէ զկամս Հօր իմոյ 23
որ յերկինս է, նա՛ եղբայր իմ եւ քոյր եւ մայր է։

ԺԳ։ Ա։

Յաւուրն յայնմիկ ելեալ Յիսուս յտանէն՝ նստաւ 1
առ ծովեզերբն։ * Եւ ժողովեցան առ նա բազումք, 2
մինչեւ նաւ մտեալ նստաւ, եւ ամենայն ամբոխն
կայր առ ծովեզերբն։ * Եւ խօսեցաւ նոցա առակս 3
բազումս, եւ ասէ՝ ահա ելանէր սերմանիչն սերմանել։
* Եւ յորժամ սերմանէր, անկաւ ոմն առ ճանապարհ, 4
եւ եկին թռչունք երկնից եւ կերան զնա։ * Եւ 5
ոմն անկաւ ի վայրս քարուտս, ուր ոչ էր բազում
հող, եւ յանդիման ծագեցաւ, վասն զի ոչ էր
խորութիւն հողոյ։ * Եւ յորժամ ծագեցաւ արեգակն, 6
խանձեցաւ, եւ վասն զի ոչ էր արմատ՝ չորացաւ։
* Եւ ոմն անկաւ ի մէջ փշոց, եւ բուսեալ փշոցն 7
խեղդեցին զնա։ * Եւ ոմն անկաւ յերկիր բարի, 8
եւ ետ պտուղ, եւ ածին հարիւրապատիկ, եւ վաթսնապատիկ,
եւ երեսնապատիկ։ * Որ ունի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ։ 9
* Եւ մերձեցեալ աշակերտքն ասեն ցնա՝ վասն զի
ի առակս խօսիս ընդ նոսա։ * Եւ նա պատասխանի 10
ետ եւ ասէ՝ զի ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս
արքայութեան երկնից, եւ նոցա ոչ է տուեալ։
* Զի որ ունիցի՝ տացի նմա եւ յաւելցի նմա, եւ 11
որ ոչ ունիցի՝ եւ զոր ունի առցի ի նմանէ։ * Վասն 12
որոյ ի առակս խօսիմ ընդ նոսա, զի տեսանելով ոչ
տեսանեն, եւ լսելով ոչ լսեն եւ ոչ հասանեն։
* Եւ կատարի ի նոսա մարգարէութիւն Եսայեայ 13
որ ասէ՝ լսելեաւ լուիցէք եւ ոչ հասանիցէք, եւ
տեսանելով տեսանիցէք եւ ոչ տեսանիցէք։ * Զի 14
պղծացաւ սիրտ ժողովրդեանս այսորիկ, եւ ականջս
իւրեանց ծանրացուցին լսել, եւ զաչս իւրեանց
խուփ արարին, զի մի երբեք տեսցեն աչօք եւ
ականջօք լուիցեն եւ սրտիւ հասանիցեն, եւ դարձեալ
դարձցին, եւ բժշկեցից զնոսա։ * Ձեր երանի՝ զի 15
աչք ձեր տեսանեն եւ ականջք ձեր լսեն։ * Ամէն 16
եւ ասեմ ձեզ՝ զի բազումք մարգարէք եւ արդարք

դրեմ ձեզ, այլ զհին պատուհիրանն՝ զոր
ի սկզբանէ ունէիք. և հին պատուհիրան՝
8 բանն է զոր լուարուք: *Դարձեալ նոր
պատուհիրան դրեմ ձեզ՝ որ է ճշմարտիւ
ի նմա՝ և ի ձեզ. զի խաւարն անցանէ,
9 և լոյսն ճշմարիտ արդէն իսկ երևի: *Որ
ասէ թէթէ ի լոյսն իսկ՝ և զեղբայրն իւր
ատիցէ, սուտ է՝ և ի խաւարի է տակա-
10 ւին: *Որ սիրէ զեղբայրն իւր, ի լոյս բըն-
նակի՝ և գայթագղութիւն ի նմա չիք:
11 *Իսկ որատեայ զեղբայրն իւր՝ ի խաւա-
րի է, և ընդ խաւար շրջի. և ոչ գիտէ յո՞
երթայ, զի խաւարն կուրացոյց զաչս նո-
12 ցա: *Դրեմ ձեզ մանկտիկք՝ զի թողեան
են ձեզ մեղքն ձեր վասն անուանն նորա:
13 *Դրեմ ձեզ հարք՝ զի ծանեայք դուք
զայն՝ որ իսկզբանէն է: Դրեմ ձեզ երի-
տասարդք՝ զի յաղթեցիք դուք չարին:
14 *Դրեցի ձեզ մանկտունք՝ զի ծանեայք
դուք զհայրն: Դրեցի ձեզ հարք՝ զի ծա-
նեայք դուք զայն որ իսկզբանէն է: Դրե-
ցի ձեզ երիտասարդք՝ զի հզօք դուք հղօ-
ցաք՝ և բանն Այ՛ի ձեզ բնակէ, և
15 յաղթեցիք դուք չարին: *Մի սիրէք
զաշխարհ՝ և ոչ որ ինչ յաշխարհի է:
16 *Եթէ ոք սիրէ զաշխարհ, ոչ է՝ ի նմա
սէր հօր. զի ամ որ ինչ յաշխարհի է՝
ցանկութիւն է մարմնոյ, և ցանկութիւն է ա-
չաց, և ամբարտաւանութիւն ստոի կե-
նացս, որ ոչ է ած՝ ի հօրէ՝ այլ յաշխար-

հն աստի կ։ * Եւ աշխարհս անցանէ՝ եւ 17
ցանկութիւն նր. իսկ որ առնէ զկամս այ՝
մնայ յաւիտեան։
ՃՁ * Մրդեակք յետին ժամանակ է, եւ որպ 18
ես լուարուք՝ եթէ նեռն գալոց է, եւ այ
դն իսկ նեռինք բազումք եկեալ են, ո
րով մարթեմք իմանալ՝ եթէ յետին ժա
մանակ է։ * Ել ի մէնջ ելին, այլ ոչ 19
էին ի մէնջ. զի եթէ ի մէնջ էին՝ ապա
առ մեզ մնային. այլ զի յայտնի լինէ
ցին՝ եթէ ոչ էին ամենեքեան նք ի մէնջ։
* Եւ դուք օծութիւն ունիք առ Տէր, 20
եւ գիտէք ամենեքեան։ * Ոչ գրեցի ձեզ՝ 21
եթէ ոչ գիտէք զճշմարտութիւնն, այլ թէ
գիտէք զնա. և եթէ՝ զի ամ սուտ ոչ է
ի ճշմարտութենէ անտի։ * Ո՞վ իցէ սուտ, 22
եթէ ոչ՝ որ ուրանայ եթէ յիս չէ քրիս
տոս։ նա
է հակ է նեռն, որ ուրանայ զհայր և զորդի։ * Ամենայն որ ուրանայ զորդի, և 23
ոչ զհայր ընդունի. իսկ որ խոստովանի
զորդի, նա և զհայր ընդունի։ * Դուք՝ 24
զոր լուարուք իսկզբանէ՝ ի ձեզ բնակեսցէ. զի եթէ ի ձեզ բնակեսցէ՝ զոր
իսկզբանէն լուարուք, և դուք յորդի և
ի հայր բնակեսջիք։ * Եւ այս են աւետ 25
իքն՝ զոր աւետարանեաց նա մեզ՝ կեանս յաւիտենականս։
ԵԵ * Զայս գրեցի ձեզ, զի մի ոք զձեզ մո 26
լորեցուցանիցէ։ * Եւ դուք օծութիւնն՝ 27
զոր ընկալարուք ի նմանէ՝ բնակեսցէ ի
ձեզ.

ձեզ. և չէ լինչ պիտոյ՝ թէ ոք ուսուսցանիցէ զձեզ վասն ամենայնի. և ճշմարիտ է՝ և չէ սուտ. և որպէս ուսոյցն զձեզ, կայք ի
28 նմա։ * Եւ այժմ որդեակք՝ կացէք ի նմին. զի եթէ յայտնեսցի, ունիցիմք համարձակութիւն, և մի ամաչեսցուք ի նմա
29 ի գալստեանն նորա։ * Ո՛ւ եթէ գիտիցէք՝ եթէ արդար է նա, խոստովի՛ք՝ եթէ ամենայն որ առնէ զարդարութի՛ւն՝ ած՛ի
նմանէ ծնեալ է։

Գ.

1 * Տեսէ՛ք՝ որպիսի սէր շնորհեաց մեզ հայր, զի որդիք աստուծոյ կոչեսցուք և լինիմք։ վասն այսորիկ աշխարհ ոչ ճանաչէ զմեզ՝ քանզի ոչ ծանեաւ զնա։
2 * Սիրելիք՝ այժմ որդիք աստուծոյ եմք, և չեւ երեւեալ է յայտ՝ եթէ զինչ լինելոց իցեմք. գիտեմք՝ զի յորժամ նա յայտնեսցի՝ նմանք նմա լինելոց եմք, զի տեսանելոց եմք զնա
3 որպէս և էն։ * Եւ ամենայն որ ունի զայս յոյս յանձին՝ սրբէ զանձն իւր՝ նման և նայն սուրբ է։
4 * Ամենայն որ զմեղս գործէ, նա՝ և զանօրէնութիւն առնէ, և ինքն իսկ մեղքն անօրէնութի՛ւն է։
5 * Եւ գիտեմք՝ զի նա յայն սակս յայտնեցաւ՝ զի զմեղս բառնայցէ, և՝ ի նմա մեղք ոչ են։
6 * Ամենայն որ՝ ի նմա կ հաստատեալ՝ ոչ մեղանչէ. և ամենայն որ մեղանչէ, ոչ տեսեալ զնա՝ և ոչ ծա-

ենաւ գնաց : * Եւ՝ անկաւնք՝ մի ոք զձեզ 7
խաբեսցէ . զի շատք գայցեն յանուն իմ , ա-
շակերտ է՝ նոյն արդար է : * Եւ որ 8
առնէ զմեզ՝ ի սատանայէ է , զի խոկալ-
քանէ սատանայ մեզանէ . վասն այսորիկ
յայտնեցաւ որպէս նոյ՝ զի լուծցէ զգործս
սատանայի : * Մեռնայն որ չկայ է ծըն- 9
եալ՝ մեզս ոչ առնէ , զի սերմն նր՝ ի սմա
ւնոյ . և ոչ կարէ մեզանչել , զի չկայ է
ծնեալ : * Յայսմիկ յայտնի են՝ ի մի- 10
ւանց որդիք սուրբ՝ և որդիք սատանայի :
Ոչ Եւ՝ մեռնայն որ ոչ առնէ զարդարութիւն՝ չ-
նա չկայ , և որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր . * զի 11
այս է պատգամն՝ զոր լուարուք ի
կզբանէ՝ զի սիրեսցուք զմիմեանս : * Ո՛չ 12
պէս կայենն՝ ի չարէ անտի էր՝ և սպան
զեղբայրն իւր , և վասն սակս սպան զնա .
զի իւր գործքն չար էին , և եղբօրն քա-
րիք : * Եւ մի լինիք զարմանայք եղբարք , 13
թէպէտ աշխարհ զձեզ ատեայ : * Մե՛ք գի- 14
տեմք՝ զի փոխեցաք՝ ի մահուանէ՝ ի կեա-
նդրա , քանզի սիրեմք զեղբարս . իսկ որ
չսիրէ , անդէն՝ ի մահուն մնայ : * Ա՛- 15
մեռնայն որ ատեայ զեղբայր իւր՝ մարդ-
սպանն է . և գիտէք՝ զի ոչ մարդսպան
պէն հաստատեալ : * Յայսմիկ գիտա- 16
ցաք զսէրն (այլ) . զի նա զանձն իւր եդ վա-
ղեր . և մեք վասն եղբարց մերոց պարտիմք
դնել զանձինս : * Որ ունիցի զկեանս աշ- 17

պաշ-

զաշխատիմ՝ և տեսանիցէ զերեսայն իւր
կարօտեալ իմիք՝ և փառաւորեցէ զԱստուած իւր
առ ի նմանէ, զկամսն սէրն այլ ի նմա
նոյն բնակեաւ։

18 * Արդեաւք՝ մի քանիւք և լիզուօք սիրեա՛ք
ցուք, այլ արդեամբք և ճշմարտութեա՛ք։
19 * Եւ այսուհետ գիտասցուք զի՝ եթէ
ի ճշմարտութենէ անտի իցեմք. և առաջի
նորա արասցուք համբերս սրտից մերոց։
20 * Վասն զի ոտ տանիցեն զմեզ սիրտք մեր՝
այլ մե՛ծ է քան զսիրտս մեր՝ և գիտէ
զնա՛ս։ * Սիրելիք՝ եթէ սիրտք մեր զմեզ
ոչ ոտ տանիցեն, համարձակութի՛ւն ու՛
նիմք առ նա՛ս. * և զոր ինչ հայցեմք առ
նա՛ս՝ ի նմանէ. զի զպատուիրանս նո՛ր
պահեմք, և զհաճոյս առաջի նորա առ
նե՛մք։ * Եւ այս է պատուիրան նո՛ր, զի
հաւատասցուք յանուն որդւոյ նորա յիսո
քեա՛ն, և սիրեսցուք զմիմեանս, ոպէս և ետ
մե՛զ պատուէր։ * Եւ որ պահէ զպատու
իրանս նո՛ր, ի նմա՛ է հաստատեալ և նա
ի սմա. և յայսմանէ գիտեմք եթէ բնա
կի ի մե՛զ ի հոգւոյ անտի՝ զոր ետ մե՛զ։

Գ. Ա.

1 Սիրելիք՝ մի՛ ամ հոգւոյ հաւատայք, այլ
ընտրեցէ՛ք զհոգիսն՝ եթէ յԱստ
ուծոյ իցեն. զի բազմ ստուգ մարգարէք եկեա
ն՛ ի յաշխարհ։ * Եւ սմա՛ք այսուհետ զՀոգ
ի Աստուծոյ ոպէս։ Ամենայն հոգի՝ որ

խոստովանի զյն քն մարմնով եկեալ, յայ
ն նա. * և ամ հոգի՝ որ ոչ խոստովանի 3
զյն մարմնով եկեալ, չ՚ նա յայ. և այս
նեռինն ն, զոմն լուսարուք՝ եթե գալոց
ն, և արդն իսկ յաշխարհի ն։ * Դուք 4
յայ ձք ոգիեակք, և յաղթեցիք նոյ. զի
մեծ ն որ ի ձեզդ ն՝ քան զայն որ յաշ
խարհին ն։ * Նոքա յաշխարհէ են, վ 5
այնորիկ յաշխարհէ խօսին, և աշխարհ
լսէ նոյ։ * Մեք յայ եմք, որ զյն ճանա 6
չէ՝ լսէ մեզ, և որ չ՚ յայ՝ ոչ լսէ մեզ։
այսուհիկ ճանաչեմք զհոգին ճշմարտու
թե և զհոգին խաբէութե։
ՀԶ * Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս, զի սէր 7
յայ ն. և ամ որ սիրէ՝ յայ ն ծնեալ՝ և
ճանաչէ զյն։ * և որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանա 8
չէ զյն, զի յն ն։ * Ա՚ւ զի յայտնի 9
եղեւեցաւ սէրն այ՚ ի մեզ, զի զմիածինն
միածինն առաքեաց յաշխարհ, զի եղի
ցուք նովաւ կենդանիք։ * Այսոյ ն սէրն. 10
ոչ զի մեք սիրեցաք զյն՝ այլ զի նա սի
րեաց զմեզ, և առաքեաց զմիածինն իւր ի
քաւուն մեղաց մերոց։ * Սիրելիք՝ եթե 11
յն այնպէս սիրեաց զմեզ, ապա և մեք
պարտիմք զմիմեանս սիրել։
ՀԶ * Զյն ոչ ուրուք երբեք չ՚ տեսեալ. ե 12
թե սիրեսցուք զմիմեանս՝ յն ի մեզ
քնակէ, և սէր նորա ի մեզ կատարեալ
ն։ * Այսուհիկ գիտեմք, եթե մեք ի 13
նմա քնակեալ եմք՝ և նա ի մեզ, զի ի
հո

14 Հոգւոյն նորմէ եւ մեզ : * Այս մեք տե-
սաք՝ եւ վկայեմք զի Հայր առաքեաց զորդի
15 զին իւր փրկիչ աշխարհի : * Որ ոք խոս-
տովանեսցի՝ եթէ յիս է որդի Աստուծոյ, Աստ՛ւած
16 նմա բնակէ՝ եւ նա յԱստուծ : * Այս մեք հա-
ւատացաք, եւ ճանեաք զսէրն որ՝ զոր ու-
նի առ մեզ : Աստ՛ւած սէր է, եւ որ կայ՛ սէրն՝
բնակեալ է յԱստուծ, եւ Աստ՛ւած՝ ինքն բնակէ :
17 * Յայսմիկ կատարեալ է սէրն ընդ՛ մեզ.
զի համարձակութիւն ունիցիմք յաւուրն
դատաստանին : զի որպէս եւ նա՝ նոյնպէս
18 եւ մեք եմք յաշխարհի յայսմիկ : * Երկիւղ
չիւղ չէ դո՛յ՛ ի սէր, այլ սէրն կատարեալ
՛ի բաց մերժէ զերկիւղն. զի երկիւղ մնջ
տանջանօք է. իսկ որ երկնչի, չէ կա-
19 տարեալ՛ ի սէրն : * Մե՛ք սիրեսցո՛ւք զնա,
20 վ՛ասն զի նա նախ սիրեաց զմեզ : * Եթէ ոք
ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զնա, եւ զեղբայր
նորա ատիցէ՝ սուտ է. որ չէ սիրէ զեղ-
բայր նո՛ր՝ զոր տեսանէ, զնա զոր չէն ե-
21 տես՝ զնաւրէն կարիցէ սիրել : * Եւ զայս
պատուէր ունիմք ասա՛ ի նմանէ, զի որ
սիրէ զնա՝ սիրէ նաև եղբայր նոր :

ԿԱՒ : Ե՛ :

1 Ա՛մենայն որ հաւատայ՝ եթէ յիսուս քրիստոս
յայ ծնեալ է. եւ ամենայն որ սիրէ
զծնօղն, սիրէ եւ զծնեալն ի՛ նմանէ :
2 * Այսու՛իկ ճանաչեմք՝ եթէ սիրեմք զորդի

պատուիրանս նոր արարացուք : * Ո՞վանկի 3
այս է սէրն ոյ, եթէ զպատուիրանս նո՛ր
պահեսցուք. և պատուիրանք նո՛ր չէին ինչ
ծանուցանք : * Ո՞վ ոմն որ ասէ ծնեալ է՝ 4
յաղթէ աշխարհի. և այս է յաղթութիւն
որ յաղթէ աշխարհի, հաւատոցն մեր :
* Ո՞ւմ ոչ ոք ասէ՝ որ յաղթիցէ աշխարհի. ե՛ 5
թէ ոչ որ հաւատայցէ՝ եթէ յի՛ս է որդի
ոյ : * Սա՛ է՝ որ եկն ջրով և հոգւով և ա- 6
րեամբ, յի՛ս քա՛. ոչ ջրով միայն, այլ և ա-
րեամբ և ջրով. և հոգին է՝ որ վկայէ,
զի հոգին իսկ է ճշմարտութիւն : (* Ո՞ւ 7
երեք են որ վկայեն յերկինս. հայր,
բանն, և հոգին սո՛ւրբ. և երեքինս մի են :
* և երեք են որ վկայեն յերկրի. հոգի, 8
ջուր, և արիւն. և երեքինն մի են :)
* Եթէ զմարդկան ինչ վկայութիւն ունի 9
ընդունիմք՝ ապաքէն ոյ վկայութիւնն մե՛ծ է :
Ո՞յս է վկայութիւնն ոյ, զի վկայեաց՝ ի
վե՛ր որդւոյն իւրոյ : * Ո՛ր հաւատայ յորդ 10
դին ոյ, ունի յանձին զվկայութիւնս զայս.
որ ոչ հաւատայ որդւոյ ոյ, սուտ առնէ
զնա. քանզի ոչ հաւատայ վկայութեանն
զոր վկայեաց աստ՝ ի վե՛ր որդւոյն իւրոյ :
* Եւ այս իսկ է վկայութիւն, զի կեանս 11
յաւիտենական ետ մե՛զ աստ. և այս են
կեանք՝ որ յորդին նո՛ր են : * Ո՛ր ընդունի 12
զորդին, ընդունի և զկեանս. և որ ոչ
ընդունի զորդին ոյ, և ոչ զկեանս ըն-
դունի :

* Ո՞վ այս

13 * Ո այս պատճառ ձեզ՝ զի գիտասջիք եթէ զի
հրեայս յաւիտենական ունիք. և զի հաւ-
14 տայցէք յանուն որդւոյն աստ։ * Եւ
այս է համարձակութիւն զոր ունիմք առ
նա, զի զոր ինչ հայցեսցուք ըստ կա-
15 մաց նորա, լսէ մեզ։ * Ո զի գիտեմք թէ
ցեմք՝ եթէ լսէ հայցուածոյն մերոյ. ա-
նա գիտեմք՝ եթէ առնումք զհայցու-
16 ածսն՝ զոր հայցեմք առ՝ի նմանէ։ * Ե-
թէ ոք տեսցէ զեղբայր իւր ի զուգեա-
մեղս՝ որ ոչ առ՝ի մահ, խնդրեսցէ՝ և
ասցէ նմա հրեայն՝ մեղուցելոյն ոչ առ
՝ի մահ։ են մեղք՝ որ մահու չասի են, ոչ
վասն այնորիկ առեմ եթէ խնդրեսցես։
17 * Ա՛մենայն անիրաւութիւն՝ մեղք են. և
18 են մեղք՝ որ մահու չասի են։ * Գիտեմք
եթէ ամենայն որ ի ծնեալ՝ ոչ մե-
ղանչէ. այլ որ ի նայն է ծնեալ՝ պահէ
զանձն, և չարն առնա ոչ մերձենայ։
19 * Գիտեմք եթէ ի նայ եմք, և աշխարհ ա-
20 մենայն՝ ի չարի կայ։ * Եւ գիտեմք՝ ե-
թէ որդին աստ եկն, և ետ մեզ միտս. զի
ծանիցուք զՃշմարիտն. և եմք ի Ճշմար-
տին որդւոյ նմա յիսուս քրիստոս։ զի նա է Ճշմա-
21 րիտ աստ՝ և կեանք յաւիտենական։ * Ո՛վ
դիւակք՝ պահեցէք զանձինս ի կուռատա-
տուածէ։

ԹՈՒՂԹ
ԿԱԹՈՒՂԻԿԵԱՅՑ
ՅԱԿՈԲՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ
ԵՐԿՐՈՐԴ։

ԵՍ Յակոբոս ծառայ Աստուծոյ 1
ընտրեալ կիւրիա, և առ որ
դեռևս իւր զոր եսդ սիրեմ
ձշմարտութիւք. և ոչ եթէ ես
միայն, այլ և ամենեքեան որք գիտակ
են ձշմարտութենն. * վասն որոյ ձշմարտու- 2
թենն՝ որ ’ի մեզ հաստատեալ է, զի և
ընդ ձեզ լիցի. և դուք յաւիտենից ընդ-
մեզ լիցիք։ * Շնորհք՝ ողորմութիւն խա- 3
ղաղութիւն յայն ’ի հօրէ, և ’ի տանէ յիսուսէ քրիս-
տոսէ որդւոյն հօր՝ ձշմարտութիւք և սիրով ե-
ղիցին ընդ ձեզ։ * Ուրախ եղէ յոյժ, զի 4
գտի յորդեւիացդ քոյ՝ որ գնան ձշմար-
տութիւք, ըստ պատուիրանին զոր առաք
’ի հօրէ։ * Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ կիւ- 5
րիա. ոչ իբրև նոր ինչ պատուիրան
գրեմ քեզ, այլ զոր ունէաք յսկզբանէն զսի-
րել միմեանս։ * Եւ այս է 6
սէրն, զի գնասցուք ըստ պատուիրանաց
նորա. և այս է պատուիրանն, զի որպէս
լուարուքն ի սկզբանէ՝ ըստ նմին գնասջիք։

7 ջինք ։ * Օ՛ի բազում մոլորեցուցիչք ելին
յաշխարհ. որ ոք ոչ խոստովանի զյի՛ս քս
եկեալ մարմնով, նա մոլորեցուցիչ է՝ և
նեռն ։
8 * Օ՛ դո՛ւք լինիջիք անձանց՝ զի մի կորու-
սանիցէք՝ զոր վաստակեցէքդ, այլ զի առ-
2 նուցուք բովանդակ վարձս ։ * Ա՛մենայն
որ յանցանէ՝ և ոչ կայ՛ի վարդապետու-
թիւն քրս, զա՛ծ ոչ ճանաչէ. որ կայ՛ի
վարդապետութիւնն, նա՛ և զհայրն և զորդի
10 հայր ընդունի ։ * Եթէ ոք գայցէ առ
ձեզ՝ և զվարդապետութիւնս զայս ոչ ունի-
ցի, մի՛ ընդունիցիք զնա՛ ի տուն, և մի՛
11 ողջոյն տայցէք նմա ։ * Զի որ առնուցէ
նմա ողջոյն՝ հաղորդ լինի չարեաց գործոց
12 նորա ։ * Բազում՛ ինչ ունէի գրել առ
ձեզ՝ այլ ոչ կամեցայ քարտիսիւ և գեղոյ
գրել. զի ակնածեմ ինձէն իսկ գալ առ
ձեզ, և բերան՛ ի բերան խօսել. զի ու-
13 րախութի՛ն մեր լցի կատարեալ ։ * Ող-
ջոյն առնեն քեզ որդիք քեռւ քո ընտրեալ ։

Ճ Նորհք ընդ ձեզ ։

ԹՈՒՂԹ
ԿԱԹՈՒՂԻԿԵԱՅՑ
ՅԱՂԹԱՆԱԿՈՒ ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒԹԵԱՆ
ԵՐԿՈՐԴ։

ԳԼ. Գ

ՅՆԻՍՈՒՍ ԸՍ 1
գայիսա սկրեզլի. զոր եսէ սկ
րեմ ձմարտուԹէ ։ * Սկրե 2
լի՝ վասն աւետեացն իրաց քոց
յաջողուԹէ և առողջուԹէ աղօԹս առ
նեմ. որպէս և իսկ յաջողուԹիւն անձինք
ք ։ * Յայժ ուրախ եղէ՛ն ի գալ եղբարց 3
և լինել վկայ քոյոյ ձշմարտուԹեդ, որ
պէս գնաս դու ձշմարտուԹէ ։ * Ուրճ 4
ևս չունիմ ուրախուԹիւն քան զայս ձկ ունիմ,
զի լսեմ եԹէ իմ որդեակքն ձշմարտու
Թէ գնան ։ * Սկրելի՝ հաւատարիմ գոր 5
ծես զայդ, զոր եԹէ առնիցես առ եղ
բարս՝ զդոյն և առ օտարս. * որք վկայե 6
ցին զքո սիրոյդ առաջի եկեղեցւոյ. որոյ
բարխ արարեալ յուղարկես արժանիս
պէս ։ * Ո՛չ ի վասն անուանն ելին, և ոչ 7
չունչ յուսեալք առնուն զհեԹանոսակա
նացն ։ * Ա՛ռք այսու հեռև պատճառք ըն 8
գունել զանդիսեանն, զի գործակիցք լի
ցուք ձշմարտուԹեան ։

* Որպէ

9 * Որեցին ինչ եւկեղեցւոյն . այլ որ յաղ-
ուաջադէմն ի նոցանէ է՝ զիւսաթեւիկեա ,
10 ոչ ընդունի զմեզ ։ * Վասն այսորիկ ե-
թէ եկից՝ յիշեցուցից զգործս նորա՝ զոր
առնէ , բանիւք չարեօք շաւախօսելով
առնէ զմեզ աշխատ ։ եւ ոչ այսքանաւք շա-
տացեալ , ոչ ինքն ընդունի զեղբարս ,
եւ զայնոսիկ որ ընդունինն , արգելու .
11 նաեւ յեկեղեցւոյ եւս հանէ ։ * Սիրե՛լի՛
մի՛ լինիցիս նմանող չարի՝ այլ բարւոյ .
զի որ զբարին առնէ՝ յաւ է . եւ որ զչա-
րիս գործէ՝ նա ոչ ետես երբեք զԱստ ։
12 * Ո՛ դեմետրեայ վկայեալ է յամենե-
ցունց , եւ յեկեղեցւոյն՝ եւ ի ձշմարտու-
թէ , եւ մեք վկայեմք . եւ դուն գիտես՝ զի
13 ձշմարիտ է մեր վկայութիւնն ։ * Բազում
ինչ ունիմ գրել քեզ . այլ ոչ կամիմ քար-
14 տիսիճ եւ դեղով գրել . * զի ակնածեմ
ի մօտոյ իսկ տեսանել զքեզ , եւ բերան
15 ի բերան խօսել ։ * Ողջանայ ընդ-
քեզ ։ Ողջոյն տան քեզ սիրելիք ։ Ողջոյն
տաջիր սիրելեաց մերոց իւրաքանչիւր
յանուանէ ։

ԹՈՒՂԹ
ԿԱԹՈՒՂԻԿԵԱՅՑ
ՅՈՒԴԱՅԻ ԵՒ ԵՐՈՒՍԱղԷՄԱՑԻ

ԳԼ. Ա

ՅՈՒԴԱՅ ՅԻՍՈՒՍ՝ 1
քեզ ծառայ, և եղբայր՝ Յա-
կովբայ. հեթանոսաց՝ որ յայ-
հօրէ էք ախրեցեալք, և յոյժ
քեզ պահեալք և ընտրեալք: * Ողորմու- 2
թիւն ձեզ՝ և խաղաղութիւն և սէր բազմա-
ցին: * Սիրելիք՝ զամ փոյթ յանձին կա- 3
լեալ գրել ձեզ վասն մերոյ հասարակաց
փրկութեանն, հարկ յանձին իմաստ գրել
ձեզ և աղաչել՝ զի ձգնիցիք՝ ի վերայ հա-
ւատոցն, որ միանգամ աւանդեցաւն
սրբոց: * Վասնզի սպրդեցին մարդ ո- 4
մանք, որ յառաջագոյն խակ կատարեալ
էին՝ ի սոյն դատաստան. ամպարիշտք,
որ զնոյ մերոյ Տեառնէ զաթձուցին յան-
կարգութիւն. և զմի միայն իշխանն՝ և զեր
մեր Յս քս ուրացեալք: * Յիշեցուցա- 5
նել ձեզ այսուհետեւ կամ ես ինձ՝ որ զի
տեքդ զամենայն. զի ոճ միանգամ ըզ-
ժողովուրդն փրկեաց յեգիպտոսէ. երկ-
րորդ անգամ զանհաւատսն կորոյս: * Եւ 6

զհրեշ-

պէսի շտապէ՝ որ ոչ պահեցին զիւրեանց
իշխանութիւն , այլ թողին զիւրեանց բը-
նակութիւն , ի գատաստան մեծի աւ-
ուրն՝ մշտնջենաւոր կապանօք պահեաց
7 ի խաւարի : * Արդէն սոդոմ և գոմոր ,
և որ շուրջ զնոքօք քաղաքքն , որ ըստ
նմին օրինակի պոռնկեցան զհետ քնկե-
ցեալ մարմնոց , կան առաջի օրինակ՝ զյա-
ւիտենական հրոյն ընկալեալ զդատաս-
8 տան : * Նա նմին օրինակի և սոքա իբ-
րև քնով դանդաչեալք՝ զմարմին պղծե-
ցեն , զտէրութիւն քամահեն՝ զփառս հայ-
9 հոյեն : * Այլ միքայէլ հրեշտակապետ՝
յորժամ բանսարկուս սատանայի վիճել
սայր պատասխանի ի մոլեխեան մարմ
նոյն , ոչ ժպրծեցաւ հայհոյութիւնե դա-
տաստանին հանդուրժել՝ այլ ասէ , սաս-
10 տեսցէ՛ ի քեզ տէր : * Նոքա զոր ինչ
ոչն իմանան՝ հայհոյեն : և զայլն ևս՝ զոր
բնութիւնք իբրև զանխօս անասունս դի-
11 տեն , ի նոսին ապականեսցին : * Այ
է նոցա , զի ընթացան ճանապարհին կայէնի զը-
նացին , և ըստ մոլորութեն բաղաամայ
վարձուց վարձուց , և ընդ հակա-
ռակութեն կորխայ կորեան :
12 * Սոքա են ապեղեալք շոգմունք՝ երկնելով զ
զհետ ցանկութեց իւրեանց . ի սէրս ի-
րեանց խաղոխութիւք , լինելն ընդ ձեզ ու-
րախակիցք . աներկիւղ զանձինս չարա-

ծաւք

մեալք՝ խրեալք արմատաբէր . * անատամ 13
ալիք ծովու , որ միշտ փրփրեն զիւրութեանց
զանձանց ամօթ . աստեղք մոլարք , ո-
րոց մին հետ խաւարին յաւիտենից պահեալ
է : * Մարգարէացաւ ևանն նոյ և հօթ 14
ներորդն յադամայ ենովք՝ և ասէ . ահա
եհաս եկն տէր բիւրովք սրբովք հրճշտա-
հօք , * առնել դատաստան ընդ ամենայն 15
նէ , և յանդիմանել զամենայն ամբա-
րիշտս վասն գործոց իւրեանց՝ զոր ամբ
բարշտեցին . և վասն ամենայն խիստ բա-
նից , զոր խօսեցան զնմանէ մեղաւորք և
ամբարիշտք : * Սոքա են տրտնջօղք և 16
շոշմօղք , երթեւեալք ըստ իւրեանց անձանց
ցանկութեց . և բերանք նոցա զամբար-
տաւանս բարբառի . առնուն ակն երե-
սաց վասն օգտի :

Եւ * Նոյց դուք սիրելիք՝ յիշեցէք զիւան- 17
խասաց բանս զառաքելոցն տն մերոյ յի-
քէ . * զի ասէին ձեզ , եթէ՝ ի յետին 18
ժամանակս եղիցին մարդք արհամար-
հօղք , երթեւեալք ըստ իւրեանց ամբարշ-
տութեցն ցանկութեց : * Սոքա են նշա- 19
ւակեալք զնչաւորք , որ զոգին ոչ ունի-
ցին : * Դուք սիրելիք՝ եղիցուք շի- 20
նել զանձինս սրբութեըն հաւատոց՝ ի հո-
գին սբ . կացցուք յաւօթս , * սպասել 21
զանձինս սիրոյն տն . ակնուանել ողոր-
մութեն տն մերոյ յիսի քի՛ ի կեանս

22 յաւիտենականս։ * Քանզի ամենայն գառա-
23 պարտեալ լինիմք կշռամբիւք, * և զա-
ման ապրեցուցանիմք՝ յամենայնէ
ի հրոյ. և ամենայն ողորմածութիւնք երկիւղիւ
գառնալ, և զգեստամուռճանն որ ի մարմ-
24 նոյն իսկ ապականեալ։ * Քանզի այնմ, որ
կարօղն է պահել զձեզ անսայթաս և անդ-
րիծս, հաստատել առաջի իւրոյ փա-
25 ռաւոր անբիւրևան ցնծութեամբ. * միոյն ոմ
փրկչին մերոյ յաղթ քան ամեն ամենայ՝ փառք
մեծութիւն զօրութիւն և իշխանութիւն յառաջ
քան զամենայն յաւիտեանս, և այժմ և յա-
ւիտեան յաւիտեանս. ամէն։

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԱՒ ԱՒԱԶԱՆԳԵԼԻՍՏԻՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆԶԻՒ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

1 ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ Յ*ի քէն, ի ձեռն որոյ ետ Ա*ստուած ցուցանել ծառայից իւրոց՝ որ ինչ լինելոց է վաղվաղակի. և նշանակեաց առաքեալ՝ ի ձեռն հրեշտակի իւրոյ, առ ծառայ իւր Յովհաննէս։ 2 *Որ վկայեաց զվկայուն բանին Ա*ստուծոյ, և զվկայուն Յ*իսուսի Քրիստոսի՝ զոր ետես, և որ էր՝ և որ լինելոցն էր յետ այսորիկ։ 3 *Երանի՝ որ ընթերցանէ կամ լսէ*ն զբանս մարգարէութեանս, և պահեսցէ զոր՝ ի սմա գրեալ է. զի ժամանակս մերձեալ է։

4 *Ի Յովհաննէս առ եօթն եկեղեցիս՝ որ են յԱսիա, շնորհք ընդ ձեզ և խաղաղութիւն Յ*այ՝ յէին՝ և որ էն՝ և որ գալոցն է, և յեօթն ջրաւէժ Հոգւոյն՝ որ է առաջի աթոռոյն իւրոյ։ 5 *և ի Յ*իսուսէ Քրիստոսէ վկայէն, որ է անշրմանիկ՝ ի մեռելոց, և իշխան Թագաւորութեանց երկրի։ որ սիրեաց

բեաց զմեզ, և եղոյծ զկապանս մեղաց
6 մերոց արեամբն իւրով։ * և արար զմեզ
թագաւորս և քահանայս Աստուծոյ և Հօր իւ-
րոյ. որոմ փառք և զօրութիւն՝ այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։
7 * Ահաւասիկ գալոց է ընդ ամպս. և տես-
ցէն զնա ամենայն աչք, և տեսցէն զնա ծակե-
ցին զերկին, և ողբ խոցեցին զնա ամենայն յերկ-
րի, և կոծեսցին՝ ի վերայ նորա. այո՝ ամէն։
8 * Ես եմ այբ և ես եմ քէ, ասէ տէր Աստ,
որ է՝ և որ էր՝ և որ գալոցն է՝ ամենակալ։
9 * Ես յովհաննէս եղբայր ձեր և հաղոր-
ակից նեղութեանց՝ և արքայութեանց՝ և համբե-
րութեանց՝ որ՝ի Քրիստոս. եղէ ես՝ի կղզւոջն որ անուն-
նէր Հռոդոս պատմոս՝ վասն բանին և վասն վկայ-
10 ութեանն Յիսուսի Քրիստոսի։ * Ես եղէ յիս Հոգւով՝ ի
կիւրակէին աւուր, և լուայ զձայն զհետս
իմ զմեծ իբրև զձայն փողոյ, որ ասէր
ցիս. Ես եմ այփա՝ և ով. առաջինն և վեր-
11 ջին. * զոր տեսանես՝ գրեա՛ ի գիրս, և
տուր տանել յեօթն եկեղեցիս՝ որ յԵ-
փեսոս, և՛ի զմիւռնիա՝ և՛ի պերգամոնէ, և
՛ի Թիւատիրիա, և՛ի սարդիկէ, և՛ի փի-
12 ղադելփիա, և՛ի լաւոդիկիա։ * Ես
դարձայ տեսանել զձայնն՝ որ խօսէր ընդ-
և՛ի դառնալն լմնուս տեսի եօթն ճրա-
13 գարան ոսկի։ * Ես՛ի մէջ եօթն ճրա-
գարանացն նման որդւոյ մարդոյ, զգե-
ցեալ պատմուճանաւ մինչեւ ոտն, և գօտեւո-
14 րեալ առ սեամբքն գօտի ոսկեղէն։ * և

զ լուս նը և հերքն իբրև զասր սպիտակ՝
և սուր զձիւն . և աչք նը սուր բոց հրոյ . * և 14
ոտք նը նմանեալ պղնձոյ ծխելոյ ՚ի մէջ
հնոցի հրաշէկ . և ձայն նը իբրև զձայն
ջուրց բազմաց ։ * Եւ ունէր յաջոյ ձե- 16
ռինն իւրում՝ աստեղս եօթն , և ՚ի բերա-
նոյն նը էանէր սուր երկբերանեան . և ե-
րես նը իբրև զարեգականն Հռաստուցեալ
երևէին ։ * Եւ իբրև տեսի զնա՝ անկայ 17
առ ոտս նը իբրև մեռեալ . և եդ ՚ի վր
իմ զաջ իւր՝ և ասէ ցիս . Մի երկնչիր , ես
եմ առաջինն , և ես եմ յետինն . * և ես 18
եմ կեանք՝ և ես նոյն որ մեռայ , և եմ
կենդանի այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն ։ և ունիմ զփականս
մահու և դժոխոց ։ * Գրեա զոր տեսա- 19
նես՝ որ էն , և որ յապա՝ և որ հանդերձ
ձեալ է լինել այս . * զխորհուրդ եօթն աս- 20
տեղացդ՝ զոր տեսեր ՚ի յաջու իմ, և զեօթն
ձրաձարանս ոսկիս . եօթն աստեղքն՝
հրեշտակք եօթն եկեղեցեացն են , և ձր-
ագաթանքն եօթն՝ եօթն եկեղեցիքն են ։

ԳԼՒԽ Ա ։

Ա Ւ հրեշտակ եփեսացւոց եկեղեցւոյն 1
գրեա . այսպէս ասէ կարօղն՝ որ ունի
զաստեղս եօթն յաջու ձեռին իւրում , և
շրջի ՚ի մէջ եօթն աշտանակաց ոսկւոց ։
* Գիտեմ զգործս քո և զվաստակս քո և 2
զհամբերութիւն քո . և զի ոչ բառնաս զչ-
արս ,

ջատս, և փորձեցեր՝ որ առեն զինքեանս ա-
ռաքեալն՝ և ուչ են, և հեքեայեցին՝ և սը-
3 տեն։ * Եւ համբերութեր և վշտացար
4 վասն անուանն իմոյ՝ և աշխատեցար։ * Այլ
ունեմ առ քեզ, զի զսէրն՝ զոր առաջին
5 թողեր։ * յիշեա այժմ ուստի անկար՝
և ապաշաւեա, և զառաջինն գործեա քո
առ. ապա թէ ոչ՝ գամ ես վաղվաղակի,
և շարժեցից զաշտանակս քո՝ ի տեղւոջէ
6 նորմէ՝ եթէ ոչ ապաշխարեցցես։ * Այլ
զայս առ՝ զիատեցեր զգործս նիկո-
7 ղայոսի, զոր ես ատեմ։ * Որ ունի ա-
կանջս լսելոյ, լսէցէ զինչ ասէ Հոգին
ցաջ առ եկեղեցիս. որ յաղթէն, տաց նմ
ուտել ի փայտէն կենաց՝ որ է ի մէջ
8 դրախտին իմոյ։ * Եւ առ հրեշտակ զմիու-
նոյցս եկեղեցւոյն գրեա. այսպէս ասէ
անսկիզբնն և անվախճանն, որ եղև մե-
9 ռեալ՝ և կենդանացաւ։ * Գիտեմ զգործս
քո՝ և զնեղութիւն և զաղքատութիւն, այլ
աղքատ ես քան զմեծութիւն եղիցի. և զլս-
հայհոյութիւնն՝ որ ասեն զինքեանս հր-
եայս գոլ՝ և չեն ինչ, այլ ժողով սա-
10 տանայի։ * Ոչ երկնչիս՝ վասն որոյ կա-
միս չարչարել. ահա համբերել է բանսար-
կուն արկանել ի ձեզնէ ի բանտ, զի փոր-
ձիցիք, և ունիցնեղութիւն աւուրս տասն.
լեր հաւատարիմ մինչև ի մահ, և տաց
11 քեզ զպսակն կենաց։ * Որ ունի ականջս
լսելոյ՝ լսէցէ զինչ Հոգին ասէ առ ե-

եկեղեցիս. որ յաղթէ, ոչ անիրաւի կերկ-
րորդ մահուանէն։ * Եւ առ հրեշտակին 12
ազ՝ի պերգամոս եկեղեցին, գրեա. այս
պէս ասէ՝ որ ունի զսուրն երկսայրի սր-
բեալ։ * Գիտեմ գործս քո՝ և ուր բնակիս 13
ես ուր աթոռն է սատանայի. և ունիս
զանունն իմ, և ոչ ուրացար զհաւատս իմ
յաւուրս ոմանք հաւատարիմ վկայն իմ հա-
ւատարիմ եղև. որ վկայ է իմ հաւատա-
րիմ առ ձեզ՝ որ սպանաւ՝ ի ձեզանջ,
որ կայք՝ ուր սատանայ է բնակեալ։
* Այլ ունիմ առ քեզ սակաւ. զի կայ 14
առ քեզ վարդապետութիւն բաղաամայ՝ որ ու-
սոյց զբաղակ դնել դայթագղութիւն առաջ
որդւոցն Իսրայէլի, ուտել ընդ զոհեալ՝ և պոր-
նկել։ * այսպէս և դու ունիս զվարդապետ 15
ութիւն նիկողայեցեաց՝ զոր ես ատեամ։
* Ապաշխարեա՝ ասա թէ ոչ՝ գամ 16
վաղվաղակի. և պատերազմեցայց ընդ
սմա սրով բերանոյ իմով։ * Ով ունկնդիր ականջ 17
լսելոյ՝ լսէ՛ զինչ հոգին ասէ առ եկեղե-
ցիս. որ յաղթէ՝ տայց նմա ուտել՝ ի մանա
նայէն թաքուցեալոյ, և տայց նմա զքարն
սպիտակ. և քարիւ անուն նոր՝ ի վերին,
զոր ոչ ոք գիտէ՝ բայց միայն որ առնուն։ * Եւ 18
առ հրեշտակն՝ որ՝ ի Թիւատիրայ եկեղեցին՝
գրեա. այսպէս ասէ որդին աստուծոյ, որոյ աչք
իւր են իբրև զբոց հրոյ, և ոտքն նմանեն
պղնձի ծխելոյ։ * Գիտեմ գործս քո՝ և զսէր 19
և զհաւատ՝ և զպաշտօնդ քո հասկերութիւ-

զի

զի բնդմէ վաստակ քո վերջինն ք զառաջ
20 ջինն։ * Ա.յլ ասեմ առ քեզ բնդմ. զի թո-
ղեր զկինն զյեզաբէլ. որ ասէր զինքն
մարգարէ, և ուսուցանէր մոլորուի ըզ-
ծառայս իմ՝ պոռնկել և ուտել զզոհսն։
21 * Եւ ետու նմ ժամանակ ապաշխարել
զպոռնկութէն իւրեանց՝ և ոչ ապաշխարե-
22 ցին։ * Հասանելիկ ես արկանեմ զնա ի
հիւդ, և զգործակիցս իւր ըզ որս չնացաւ
ի նեղուիս մեծամեծս. եթէ ոչ ապաշ-
23 խարեցեն ի գործոց իւրեանց։ * Եւ
զորդիս նմ սպանից մահուամբ. և ծա-
նիցեն ամ եկեղեցիք՝ թէ ես եմ որ քնն
դիմանեմ զերիկամունս և զսիրտս. և
տամ ձեզ իւրաքանչիւր ըստ գործոց ի-
24 րեանց։ * Ա.յլ ձեզ ասեմ որք ի Թիւա-
տիր էք, և ոչ ունիք զվարդապետութիւնս
զայս. որ ոչ ծանեալք զխորս սատանայի՝
զոր խօսին. ոչ արկից զձեօք ծանրուն։
25 * այլ զոր ունիք, պահեցէք՝ մինչև ես
26 գամ։ * Եւ որ յաղթէ՝ և պահէ զգործս
իմ մինչև ցվախճան, տաց նմ իշխանութիւն
27 ի վերայ ազգաց։ * և հովուեսցէ զնս գա-
ւազանաւ երկաթեայ. և իբրև զանօթս
28 բրտի փշրեսցէ զնս։ * Որպէս և ես ընկալայ
ի հօրէ իմմէ, և տաց նմ զաստղն առաւ-
29 օտեան։ * Որ ունի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ
ցի՛ զինչ հոգին ասէ առ եկեղեցիս։

Գ. Լ: Գ:

Եւ առ հրեշտակ սարդիսացւոյ եկեղեց- 1
ւոյն գրեա. այսպէս ասէ՝ որ ունի
զեօթն հոգին աստուծոյ՝ և զեօթն աստեղս. ե-
ես գիտեմ զգործս քո՝ զի անուն ինչ ունիս՝ թէ
կեաս՝ և մեռեալ եւ * Եղ արթուն՝ և հաս- 2
տատեա զայսոսիկ՝ որ հանդերձեալ են
մեռանել. քանզի ոչ գտի զգործս քո կա-
տարեալ առաջի իմ: * Ընդէր յիշեա թէ 3
ունի լուար, և պահեա և ապաշխարեա.
ապա թէ ոչ զուարթանաս՝ գայց ոմի գող,
և ոչ ոք իմանայ ո՛ր ժամու գամ քեզ:
* Ունիս սակաւ մի զանուն սարդիսացի- 4
ոցին, որք ոչ աղտեղացուցին զհանդերձս
իւրեանց. և շրջին ՚ի սպիտակս՝ որում
արժանի եղեն: * Որ յաղթէ՝ այսպէս զգե- 5
ցեալ սպիտակս, և ոչ ջնջեացի անուն նորա
՚ի դպրութենէն կենացդ. և խոստովանեցայց
զանուն նորա առաջի հօր իմոյ՝ և առաջի հր-
եշտակաց: * Որ ունի ականջս լսելոյ՝ լը- 6
սէ՛ զինչ ասէ հոգին առ եկեղեցիս: * Եւ 7
առ հրեշտակն փիլադելփիացւոց եկեղեցւոյն
գրեա. այսպէս ասէ սրբն ճշմարիտն, որ ու-
նի զփականս դաւթի. բանայ՝ և ոչ ոք է
որ փակէ, և փակէ՝ և ոչ ոք է որ բանայ.
* Գիտեմ զգործս քո. ահա ետուս առաջի քո 8
դուռն բացեալ, զոր ոչ ոք կարէ փակել.
զի սակաւիկ ունիս զօրութիւն, և պահեցեր
զբանս իմ, և ոչ ուրացար զանուն իմ: * Ե- 9

հա.

հաւասիկ ես տամ քեզ ժողովին սատա-
նայի, որք ասեն զինքեանս հրեայս գո-
և ոչ են, այլ ստեն. արարից զնոսա զի ե-
կեսցեն՝ և երկրպագեցեն առաջի ոտից
10 քոց, և ծանիցեն զի ես սիրեցի զքեզ։ * Զի
պահեցեր զբան համբերութե իմոյ, և ես
պահեցից զքեզ ի ժամ փորձութե գո. որ
հանդերձեալ է գալ յաշխարհս փոր-
11 ձել զամենայն բնակիչս երեսաց երկրի։ * Ահա
գամ վաղվաղակի, կալ զոր ունիսդ՝ զի
12 մի ոք առցէ զպսակ քո։ * Որ յաղթէ՝ ա-
րարից զնա սիւն տաճարի աստ իմոյ, և ար-
տաքս այլ մի ևս ելցէ. և գրեցից ի վրա
նէ զանուն աստ իմոյ, և զանուն քաղաքի
աստ իմոյ՝ զնորա երուսաղէմի, որ իջանէ լոց ի յերկ-
13 նից աստ իմոյ. և անուն նո՛ր նորա։ * Որ ու-
նի ականջս՝ լո՛ւիցէ զինչ ասէ Հոգին առ
14 եկեղեցիս։ * Եւ առ հրեշտակն լաւոդիկ-
եայ եկեղեցւոյն գրեա. այսպէս ասէ ամէնն
վիայն հաւատարիմ և ճշմարիտ, սկիզբն
15 սկզբան արարածոց աստ։ * Գիտեմ զգործս
քո՝ զի ոչ ցուրտ ես՝ և ոչ ջերմ. պարտ էր
16 քեզ ցուրտ լինել՝ և կամ ջերմ։ * Այլ զու
դաղջ ես՝ և ոչ ջերմ և ոչ ցուրտ, հանդ-
17 երձել ես փսխել ի բերանոյ իմմէ։ * Զի
ասես. մեծատուն եմ՝ և մեծացայ, և ոչ
ինչ կարօտ եմ. և ոչ գիտես՝ եթէ դու
ես ողորմելի և հեղգ և աղքատ՝ մերկ և
18 կոյր։ * Խո՛ր՝ ես խորհրդակից եղէց քեզ,
ա՛ռ գնեա յինէն ոսկի փորձեա՛լ ի հրոյ՝ զի

ամենայնի , և հնդրձա սպիտակ՝ զի ըզ-
պեցցիս, զի մի երևեսցի անվայելչութիւն մեր-
կութեանդ քո. և դիր դեղ յաչս քո՝ զի տեսցես:
* Ես՝ զորս սիրեմ, յանդիմանեմ և խրա- 19
տեմ. նախանձեա այժմ, և ապաշխարեա:
* Ահա կամիմ առ դուրս և բախեմ: 20
եթէ ոք լսիցէ ձայնի իմում՝ և բանայցէ
զդրտնան , մտից առ նա՝ և ընթրիս ա-
րարից առ նա , և նա ընդ իս: * Որ յաղթէ՝ 21
տացեմ նմա նստել ընդ իս յաթոռ իմ, որպէս և
ես յաղթեցի՝ և նստայ յաթոռ հօր իմոյ:
* Որ ունիցի ականջս՝ լսիցէ զինչ ասէ 22
հոգին առ եկեղեցիս:

ԿԱ: Գ:

Եւ յետ այսր ամենի տեսի՝ և ահա դուռն 1
երկնից բացեալ էին , և ձայն փողոյն
առաջնոյ զոր լսեալ՝ խօսեր ընդ իս և ասէր.
Ելո՛ այսր՝ և ցուցից քեզ՝ զինչ լինելոց է յա-
պա ժամս: * Եւ ժամանակէն էի հոգւով, և 2
տեսի աթոռ մի՝ զի կայր յերկինս. * և 3
՚ի վերայ աթոռոյն նստեր նման տեսլեան
ականց յասպսի և սարդիոնի: * և գահոյք 4
շուրջ զաթոռովն նմանք տեսլեան զմրխ-
տի և շուրջ զաթոռովն աթոռք քսան և
չորք՝ և ՚ի վերայ աթոռոցն նստեին քսան և
չորք երիցունք՝ զգեցեալ հանդերձս սպի-
տակս, և ՚ի գլուխս իւրեանց պսակս ո-
սկիս: * Եւ յաթոռոյ անտի ելանէին փայ- 5
լատակմունք և ձայնք և որոտմունք. և

եօթն ղամբարք հրոյ բորբոքելոյ առաջի
6 աթոռոյն, որ են եօթն հոգիքն Աստուծոյ։* Եւ
էր առաջի աթոռոյն ծով ապակեղէն՝ նըմ-
ման սպիտակուհ սառնոյ, և՝ ի մէջ աթո-
ռոյն չորք կենդանիք՝ և լի էին աչօք ա-
7 ռաջոյ և յետոյ ։* Եւ էր կենդանին ա-
ռաջին նման առիւծու, և երկրորդ կենդա-
նին նման զոճապուակի, և երրորդ կենդանին
ունէր երեսս մարդոյ, և չորրորդ կենդանին
8 նման արծուոյ թռուցելոյ ։* Եւ չորից
կենդանեացն էին միոյ միոյ՝ ինսունն վեց
թեւք, շուրջանակի և՝ ի ներքոյ լի էին ա-
չօք, ոչ հանգչէին՝ ոչ գիշեր և ոչ ցերեկ՝
ասելով. Սո՛ւրբ սո՛ւրբ սո՛ւրբ Տէր Աստուած Ամենակալ՝ որ
9 էն և ես, և որ գալոյ ես ։* Եւ յորժամ
տային կենդանիքն փառս և պատիւ և գո-
հութիւն նստելոյն՝ ի վերայ աթոռոյն՝ կենդան-
10 ւոյն յաւիտեանս յաւիտենից, (* անկա-
նէին քսան և չորք երիցունքն առաջի նըս-
տելոյն աթոռոյն, և երկիր պագանէին
կենդանւոյն յաւիտեանս յաւիտենից.) և
դնէին զպսակս իւրեանց առաջի աթո-
11 ռոյն ասելով, * արժանի ես Տէր Աստ
Սո՛ւրբ՝ առնուլ փառս և պատիւ և զօրութիւն,
վասն զի դու ստեղծեր զնա՛մ. և՝ ի կամէն քո
ստեղծան՝ և կան հաստատուն ։

Գ. Լ։

1 Եւ տեսի՝ ի ձեռս աջոյ՝ որ նստէր՝ ի վերայ
աթոռոյն՝ գիրք գրեալ ներքոյ և ար-

տաքոյ , և կնքել եօթին կնքով ։ * Եւ տե- 2
սի հրեշտակ մի զօրաւոր՝ որ քարոզէր ի
ձայն մեծ . ո՞ է արժանի բանալ գիրքը՝ 3
և լուծանել կնիքը նոր ։ * Եւ ոչոք կարէր՝
ոչ ի յերկինս և ոչ յերկրի և ոչ ի տակ
քան երկրի՝ բանալ գիրքն , կամ ոչ տեսա-
նել նմա ։ * Եւ ես լայի ուժգին՝ զի ոչոք գր- 4
տաւ արժանի բանալ գիրքն և հայել ի
նա ։ * Եւ մի յերիցանցն ասէ ցիս . մի՛ 5
լար , ահաւասիկ յաղթեաց առիւծն յազ-
գէն յուդայ յարմատոյն դաւթի՝ բանալ
գիրքն՝ և լուծանել զեօթին կնիքսն նո՛ր ։
* Եւ տեսի՝ ի մէջ աթոռոյն և ի մէջ չո- 6
րից կենդանեացն՝ և ի մէջ երիցանցն
գառն կայր զենեալ , որ ունէր եօթն եղ-
ջիւրս՝ և աչս եօթն , որ են եօթն հոգիք
աստ՝ որ են առաքեալ ընդ ամենայն երկիր ։ * Եւ 7
եկն ընդունել յաջոյ ձեռանէ նորա՝ որ նըս-
տէր ի վերայ աթոռոյն ։ * Եւ յորժամ առ 8
գիրքն , չորք կենդանիքն և քսան և չորք
երիցունքն անկանէին առաջի գառնին .
և ունէին իւրաքանչիւր քնար՝ և թաս-
կաւս ոսկի լի խնկով , որ է աղօթք սրբոց ։
* Եւ օրհնէին երգս նոր և ասէին . ար- 9
ժան ես առնուլ գիրքն՝ և բանալ կնիք-
նիք դորա , զի սպանար՝ և գնեցեր զմեզ
ամենայն ազգաց և ի լե-
զուաց և ի ժողովրդոց հեթանոսաց ։ * Եւ 10
արարեր զսոսա ամենայն մեր Թագաւորս և
քահանայս՝ թագաւորել ի վերայ երկրի ։

* Եւ

11 * Այլ ասեմ, և լուսոյ զձայն հրեշտակին
բազմոյ՝ որք կային շուրջ զաթոռովքն և
զչորիսեքն կենդանեօքն և զքահանայիքն.
և էր թիւն նոցա՝ բիւրք բիւրուց՝ և հազարք
12 հազարաց։ * ասէին ձայնիւ մեծաւ. արժան է գառնդ զնեղեալ առնուլ զօրութիւն
և զհնաստութիւն և զոյժ և զպատիւ և
13 զփառս և զօրհնութիւն։ * Այլ զամենայն արարած՝
որ են յերկինս և յերկրի և ի ծովս և որ
ինչ՝ լսէայ զնոսին ասելին. որ նստեալ յաթոռն
և գառնն օրհնել գարձրացեալ և փառս
14 տուեալ յաւիտեանս յաւիտենից։ * Այլ
չորք կենդանիքն ասէին, ամէն. և երիք
տասնքն անկանէին առաջի նր և երկիր
պագանէին։

Գլ. Ը.

1 Այլ տեսի զի եբաց զմին ի կնիքացն, և
լուայ ի միոյ ի չորից կենդանեացն
իբրև զձայն որոտման՝ զի ասէր՝ Եկ և
2 * և տեսի՝ և ահա ձի սպիտակ, և որ հեծեալն էր ի նմին՝ ունէր աղեղն. և տուաւ
նմա պսակ, և եկն յաղթօղն՝ զի յաղթեսցէ
3 ցե։ * Այլ յորժամ եբաց զկնիքն երկրորդ,
լուայ չերկրորդսն կենդանեացն՝ զի ասէր,
4 գա։ * և ել այլ ձի կարմիր. և որ հեծեալն էր ի վերայ նր՝ տուաւ նմա առնուլ
զխաղաղութիւն չերկրէ, զի զմիմեանս զնոցա
5 սցեն. և տուաւ նմա սուր մի մեծ։ * Այլ
յորժամ եբաց զկնիքն երրորդ, լուայ չեր-

ըսէր կենդանւոյն՝ զի ասէր՝ Թէ գամ ։ և
տեսի՝ և ահա ձի սեաւ , և որ նստէր ընդ
՚ի վրայ նմա՝ ունէր կշիռ ՚ի ձեռին իւրում ։
* Եւ լսեայ ձայն ՚ի միջոյ չորից կենդա- 6
նեացն ։ հասկիճ մի ցորեան՝ դինարի միոջ,
և երեք հասկիճ գարի՝ դինարի միոջ ։ և
ձէթ և գինի մի՛ վնասեցես ։ * Եւ յորժ 7
ամ եբաց զկնիքն չորրորդ , լսեայ ձայն ՚ի
չորրորդ կենդանւոյն՝ զի ասէր՝ Թէ գամ ։ * և 8
տեսի՝ և ահա ձի չալուռ , և որ նստէրն ՚ի
վրայ՝ ունէր զմահ , և դժոխք երթային զե-
հետ նորա ։ և տուաւ նմա իշխանութիւն չոր-
րորդ մասին աշխարհի՝ սատակել սրով և
սովով և մահովճամբ՝ և գազանօք երկրի ։
* Եւ յորժ ամ եբաց զկնիքն հինգերորդ՝ 9
տեսի ՚ի ներքոյ սեղանոյն զհոգիս սպա-
նելոցն վասն բանին Աստուծոյ՝ և վասն վկա-
յութեան զոր ունէին ։ * որք աղէին ՚ի 10
ձայն մեծ ։ մինչև յե՞րբ սո՛ւրբ և ճշմա-
րիտ՝ ոչ դատիս, և խնդրես զվրէժ արեան
մերոյ ՚ի բնակչաց երկրի ։ * Եւ տուաւ 11
նոցա սպիտանեալս սպիտակս , և ասացաւ նոցա
զի հանգիցեն փոքր մի ժամանակ , մինչև
լցցին ծառայակիցք նոց և եղբարք նոց՝ որք
հանդերձեալ են կատարել իբրև զնոսա ։
* Եւ տեսի յորժամ եբաց զկնիքն վեց- 12
րորդ՝ եղև շարժումն մեծ , և արեգակն
եղև սեաւ իբրև զկապերտ այծեայ , և
լուսինն բոլորովին եղև արիւն ։ * և աս- 13
տեղք երկնից թօթափեցան ՚ի յերկիր ,

ոսպ

ոմն տերև թզենւոյ զի ուժգին շարժեցեալ
14 ի հողմոյ ։ * Եւ երկինն էբրև զմատա-
նեալ գիրս դալարեալ . և ամ լերինք
և կղզիք ի տեղւոյ իւրեանց շարժեցան ։
15 * Եւ թագաւորք երկրի և իշխանք՝ հա-
զարապետք և մեծամեծք և զօրաւորք՝
և ամ ծառայք և ամ ազատք թաքուցին
զինքեանս յայրս և ի ծերպս վիմաց ։
16 * Եւ ասէին լերանց՝ թէ անկարուք ի վեր
մեր , և գբլուրս՝ թէ ծածկեցէք զմեզ ։
17 զի եկն օր մեծ բարկութեան նորա . և ով կա-
րէ կալ առաջի նորա ։

Գ Լ : Լ ։

1 Եւ յետ այնորիկ տեսի չորս հրեշտակս՝
զի կային ի չորս անկիւնս երկրի . և
ունէին զչորս հողմս երկրի՝ զի մի շնչեսցէ
հողմ ի վեր երկրի , և մի ի ծովս՝ և մի ի
2 ծառս ։ * Եւ տեսի այլ հրեշտակ՝ զի ել
յարևելից, և ունէր զկնիք աստ կենդանւոյ,
և աղաղակեաց ձայնիւ մեծաւ առ չորս
հրեշտակսն՝ որոց առեալ էր իշխանութիւն ա-
3 պականել զերկիրս և զծով ։ * և ասէր . մի
վնասեք երկրի՝ մի ծովու՝ մի ծառոց , դա-
դարեցէք մինչև կնքեցից զծառայս աստ ի
4 մեր ի ճակատս նոցա ։ * Եւ լուայ զթիւ կնքե-
քելոցն՝ հարիւր քառասուն և չորք հազար
5 կնքեալք յազգէ որդւոցն Իսրայէլի ։ * Յազգէն
յուդայ՝ երկոտասան հազար կնքեալ ։
Յազգէն ռուբենի՝ երկոտասան հազար

կնքեալ

ինքեաւ։ Յաղթէն զաղտոյ՝ երկուտասան
հազար կնքեալ։ * Յաղթէն ասերայ՝ եր 6
կուտասան հազար կնքեալ։ Յաղթէն նեփ
թաղիմայ՝ երկուտասան հազար կնքեալ։
Յաղթէն մանասէի՝ երկուտասան հազար
կնքեալ։ * Յաղթէն շմաւոնի՝ երկուտա 7
սան հազար կնքեալ։ Յաղթէն ղեւեայ՝ եր
կուտասան հազար կնքեալ։ Յաղթէն իսա
քարայ՝ երկուտասան հազար կնքեալ։ * Յաղ 8
թէն զաբուղոնի՝ երկուտասան հազար կընք
քեալ։ Յաղթէն յովսեփայ՝ երկուտասան
հազար կնքեալ։ Յաղթէն բենիամինի՝ եր
կուտասան հազար կնքեալ։ * Ետես զայս 9
րիկ մեծ՝ զոր ոչ ոք կարէ համրել զայն, ի
ամենայն ազգաց եւ ի տոհմից եւ ի ժողովրդոց,
որք կային առաջի աթոռոյն եւ առաջի գա
ռնին՝ արկեալ զգեստս սպիտակս ընծայս ի
ձեռս իւրեանց։ * աղաղակէին՝ ի ձայն մեծ՝ եւ ասէին. 10
փրկութիւն մեր Աստուծոյ՝ որ նստի՝ ի վերայ աթոռոյն,
եւ գառնին։ * Եւ ամենայն հրեշտակք կային 11
շուրջ զաթոռովն եւ զերիցսն եւ զչոր
սին կենդանեօքն, եւ անկանէին յերեսս
առաջի աթոռոյն՝ եւ երկիրպագանէին Աստ
* ասելով. ամէն. օրհնութիւն եւ փառք եւ զ 12
մաստութիւն եւ գոհութիւն եւ պատիւ եւ զօրութիւն
եւ զկարգ ամենայն Աստուծոյ մերոյ՝ յաւիտեանս յաւէ
տենից. ամէն։ * Եւ ասէ ցիս մի յերիցանց 13
ասելով. ա՛ղ որ զգեցեալ են զհանդերձս
սպի

14 սակաւակո՛ս ոչք են՝ և նիմա՛ստի գան։ * Եւ
ասացի ցնա. ո՛ր՝ դու գիտես։ և ասէ ցիս-
ո՛ք են՝ որ գան՝ ի վշտաց մեծաց, և լո՛ա-
ցին զարկանելիս նրբեանց՝ և սպիտակա-
15 ցուցին արեամբ գառինն։ * Վա՛ ա՛յսորիկ
են առաջի աթոռոյն նո՛ւ՝ և պաշտեն զնա
գիսիւ և ըզ նրբեր՝ ի տաճարի նո՛ւ. և որ նստի
16 ի վե՛ր աթոռոյն՝ բնակեցէ՛ ի նա։ * ո՛չ
քաղցիցեն և ո՛չ ծարաւիցեն, և ոչ՛ ո՛ր մե-
17 ղիցէ նո՛ց՝ ո՛չ արեգակն և ո՛չ տօթ։ * Զի
գառնն՝ ի միջոց աթոռոյն նրբոց հովո-
ւի՛ցանէ զնա, և առաջնորդեսցէ նո՛ց՝ ի կեն-
նաց աղբիւր ջրոց կենդանեաց. քանզի ե-
կաւ ա՛ժամ զնա՛ մատոյց յերեսաց նո՛ց։

Գ Լ։ Ի։

1 Եւ յորժամ եբաց զկնիքն եօթնե՛րորդ՝
եղե լռու՛թիւն յերկինս՝ ո՛ւր կէս ժամու։
2 * Եւ տեսի հրեշտակս եօթն, ո՛ր առաջի
ա՛ստուծոյ կային. և տո՛ւաւ նոցա եօթն փող։
3 * Եւ այլ հրեշտակ եկն եկաց առ սեղանն,
և ունէր խնկամա՛ն ոսկի. և տո՛ւաւ նմա
խո՛ւնկ բազմ, զի մատուսցէ զաղօթս սուրբ
ո՛ղջոյ՝ ի վե՛ր ոսկեղէն սեղանոյ առաջի աթ-
4 ռոյն։ * և եբ ծուխ խնկոյն աղօթք
սո՛ղջոց՝ ի ձեռաց հրեշտակին առաջի նո՛ւ։
5 * Եւ եա՛ռ հրեշտակն զխնկամա՛ն՝ և լցոյց
սեղանո՛յն՝ և ար՛կ զնա յերկիր. և եղե
ո՛տոտումն և ձայնք և փայլատակումն և
6 շարժո՛ւմն մե՛ծ։ * Եւ եօթն հրեշտակքն

որ ունէին հօտին վրայ՝ պատրաստեցին
ինքեանս առ՚ի հարկանել։ * Եւ առաջ 7
ին հրեշտակն եհար զիւրն, և եղև կար-
կուտ և հուր և արիւն խառնեալ, և անկ-
աւ յերկիր, և վերայոդ մասն երկրի այ-
րեաց, և վերայոդ մասն ծառոց այրեաց, և
զամ դալար խոտոյ այրեաց։ * Եւ երկրորդ 8
հրեշտակն փողեաց, և իբրև զլեառն մի
մեծ հրդեհեալ անկաւ՚ի ծով, և եղև
երրորդ մասն ծովու արիւն. * և սատակե- 9
ցաւ երրորդ մասն զառզակայ, և որ ունէր
շունչ կենդանի՝ ապականեցաւ. (և երրորդ
մասն նաւուց ընկղմեցաւ։) * Եւ երրորդ 10
հրեշտակն փողեաց, և անկաւ յերկնից
աստղ մի մեծ՝ բոցաձրեալ իբրև զչամչեար,
և անկաւ յերրորդ մասն գետոց և աղբե-
րաց. * և էր անուն աստեղն դառնուկ. 11
և քաղցրութիւք մեռան՚ի դառնութենէ ջուրցն։
* Եւ չորրորդ հրեշտակն փողեաց, և 12
վիրաւորեցեր երրորդ մասն արեգականն՝ և
երրորդ մասն լուսնի՝ և երրորդ մասն
աստեղաց. և խաւարեր երրորդ մասն
նոցա, և երրորդ մասն գիշերոյ նոյնպէս։
* Եւ տեսի՝ և լուայ ձայն հրեշտակի 13
թռուցեալոյ՚ի մէջ երկնից՝ զի ասէր՚ի
ձայն մեծ, վայ վայ վայ՝ որ բնակեալ են
յերկրի. յորժամ լինիցի ձայն երից հա
փողոց, զոր հարկանիցեն հրեշտակքն հար
կանել։

Գ. Լ։

Գլ. ԺԱ.

1 Եւ էին հիւանդութիւն մի ոմն Ղազարոս ի Բեթանիայ, ի գիւղէ Մարիամայ և քրոջ նորա Մարթայի։
2 * Եւ էր Մարիամ օծեալ զՏէր իւղով, և սրբեալ զոտս նորա մազիւք իւրովք, որոյ եղբայր Ղազարոս հիւանդանայր։
3 * Առաքեցին ուրեմն քոյրք նորա առ նա՝ ասելով. Տէր, ահա զոր սիրես հիւանդանայ։
4 * Եւ լուեալ Յիսուսի՝ ասէ. Հիւանդութիւն ոչ է մահու, այլ վասն փառաց Աստուծոյ, զի փառաւորեսցի Որդի Աստուծոյ նովաւ։
5 Եւ սիրէր Յիսուս զՄարթա և զքոյր նորա և զՂազարոս։
6 * Իբրև լուաւ ուրեմն եթէ հիւանդանայ, յետ երկուց աւուրց որ էին ի տեղւոջն յորում էր։
7 * Ապա յետ այսորիկ ասէ աշակերտացն. Երթիցուք առ Հրեաստան դարձեալ։
8 * Ասեն աշակերտքն. Վարդապետ, արդ Հրեայքն խնդրէին զքեզ քարկոծել, և դարձեալ երթիցես անդր։
9 * Պատասխանի Յիսուս. Ոչ են տասն ժամք աւուր։ Եթէ ոք գնայ ի տուընջեան, ոչ գայթագղի, զի զլոյս աշխարհի տեսանէ։
10 Եթէ ոք գնայ ի գիշերի, գայթագղի, զի լոյս չիք ընդ նմա։
11 * Զայս ասացեալ ասէ ցնոսա. Ղազարոս բարեկամ մեր հանգեաւ, այլ երթամ զարթուցից զնա ի քնոյ։

և

և ունէին լուսատուն չարչարել զմարդիկ
ամիսս հինգ ։ * և ունին թագաւոր՝ ի վերայ ի- 11
րենց զհրեշտակն գժոխոց . և անուն նմա
եբրայեցերէն՝ աղբադոն , որ կոչի՝ ի հոյ
բառըսաւ՝ կորուստ ։ * Վհատասիկ վայ մի 12
եկանոյ , և վայք երկու գալոց են ։ * Եւ վե- 13
ցերորդ հրեշտակն հարկանէր զփոսն . և
լսէի ձայն՝ ի չորից կենդանեացն՝ որ էին
առաջի սեղանոյն ոսկի . * զի ասէր ցհրեշ- 14
տակն վեցերորդ՝ որ ունէր զփոսն . լոյծ
զչորս հրեշտակսն զկապեալսն՝ ի վերայ գե-
տոյն եփրատայ ։ * Եւ լուծան չորս հրեշ- 15
տակքն՝ պատրաստեալքն՝ ի ժամ և յօր և
յամիս և՝ ի տարի , զի սպանցեն զերրորդ
մասն մարդկան ։ * և համարք հեծելոց 16
զօրացն՝ բիւրք բիւրուց՝ և հազարք՝ հա-
զարաց՝ լսէի զթիւն նոցա ։ * Եւ տեսի զիս 17
՚ի տեսլեանն , և հեծեալսն ՚ի նոսա՝ որք ու-
նէին զրահս հրեղէնս , և յակինթինս և
դեհենէս ծծմբոտ . և գլուխք ձիոցն իբրև
զգլուխս առիւծուց . և ՚ի բերանոց նոցա
ելանէր՝ և ծուխ և ծծումբ ։ * Եւ 18
՚ի հարուածոցս յայսցանէ սպանան մեռա՛ւ երրոր-
դումասն մարդկան՝ ՚ի հրոյն և՝ ի ծխոյն և՝ ի
ծծմբոյն , որ ելանէր՝ ՚ի բերանոց նոցա ։ * զի 19
իշխանութիւն ՚ի բերանս է նոցա՝ և յառիս նո-
ւա . ապա՛ք նոքա նմանեալ են օձի . և ունէին գլ-
խով՝ որով սատակէին զանէրսաւս ։ * Եւ 20
այլք ՚ի մարդկանէ որ չէ մեռան ՚ի հար-
ուածոցս յայսցանէ , չէ ապաշխարեցին և

ոչ գտանէին՝ ի գործոց ձեռաց իւրեանց,
յերկրպագուէ դիւաց և կռոց յոսկեղէն
նոցա և յարծաթեղինաց՝ և՝ ի սղնձոյ և՝ ի
քարէ և՝ ի փայտէ, որք ոչ տեսանել կարեն
21 և ոչ լսել և ոչ գնալ ։ * և ոչ ապաշխարե-
ցին՝ ի մրճաասպանուէ՝ և՝ ի դեղատուէ,
և՝ ի պոռնկուէ և՝ ի գողուէ իւրեանց ։

ԿԱՊ ։ Ը ։

1 Եւ տեսի այլ հրեշտակ զօրաւոր՝ զնի ինչ-
ներ յերկինից, և զգեցեալ էր ամպ՝ և
ծիածան՝ ի գլուխ նորա. և երեսք նորա իբրև
2 արեգական, և ոտք նորա սիւն հրոյ ։ * Եւ
ունէր՝ ի ձեռին իւրում գրկոյքն մի բացեալ.
և եդ զաջ իւր զայջ՝ ի վերայ ծովուս, և զձախն
3 ՚ի վերայ երկրի ։ * և աղաղակեաց՝ ի ձայն
մեծ՝ գոչեաց իբրև զառիւծ. և յորժամ
աղաղակեաց՝ խօսեցան եօթն որոտմունքն
4 յիւրեանց ձայնս ։ * Եւ յորժամ խօսե-
ցան եօթն որոտմունքն՝ կամէի գրել. և
լուայ ձայն յերկինից՝ զի ասէր, ինքեա զոր
խօսեցան եօթն որոտմունքն՝ և մի գրեր ։
5 * Եւ հրեշտակն զոր տեսի, որ եդ զաջն
իւր ՚ի վերայ ծովուս և զխնուան ՚ի ցամաքի,
6 համբարձ զձեռն իւր զաջ յերկինս ։ * և
երդուաւ ՚ի կենդանին յաւիտեանից՝ որ
հաստատեաց զերկինս՝ և որ ՚ինչ ի, և զեր-
կիր և որ ՚ինչ ինն. զի ոչ ևս կայ այլ ժամ ։
7 * այլ յաւուրս ձայնի եօթնեւորդի հրեշ-
տակին՝ յորժամ հարցէ զփող, կատա-

լեսցի

քեսցի խորհուրդն ոյ՝ որ աւետարանեցաւ
՚ի ձեռն ծառայից իւրոց մարգարէից։ * Եւ 8
ձայնն զոր լսեցայ յերկնից՝ դարձեալ խօսե-
ցաւ ընդ իս՝ և ասէ. երթ առ զգրկոյն՝ զոր
ունի հրեշտակն բացեալ ՚ի ձեռին իւրում,
և կայ ՚ի վէր ծովու և ցամաքի։ * Եւ ես 9
երթեալ առ հրեշտակն՝ խնդրեցի ՚ի նմա-
նէ. և ասէ ցիս, առ զսա՝ և կեր զգոյն,
և դառնասցի յորովայնի քո. այլ ՚ի բերան
քո ի քաղցր իբրև զմեղր։ * Եւ առի զգր- 10
կոյնն բացեալ ՚ի հրեշտակէն՝ և կլայ զնա.
և էր ՚ի բերան իմ ոպէ մեղր. և յորժամ
կերայ, դառնացաւ որովայն իմ։ * Եւ 11
ասէ ցիս. Հարկանէ քեզ դարձեալ մարգ-
գարէանալ ՚ի ժողովուրդս՝ և ՚ի հեթա-
նոսս և ՚ի լեզուս և ՚ի թագաւորս երկրի։

ԺԱ. ԺՈՂ.

Եւ տուաւ ինձ եղէգն նման գաւազա- 1
նի. և կայր հրեշտակն՝ և ասէր ցիս.
արի՛ և չափեա զտաճարն Աստուծոյ և զսեղանն՝
և զերկրպագուսն որ ՚ի նմա։ Եւ զպատե- 2
ղումն որ արտաքոյ տաճարին՝ թո՛ղ զնա՝ և
մի՛ չափեր. զի տուեալ է նա հեթանոսաց.
և զքաղաքն սո՛ր կոխեսցեն ամիսս քառա-
սուն և երկուս։ * Եւ տայց երկուց վկայից 3
իմոց՝ և մարգարէասցին աւուրս հազար
երկերիւր և վաթսուն՝ զգեցեալ քուրձ։
* Սոքա են երկու ձիթենիքն՝ և երկու 4
ճրագք, որ կան առաջի Տեառն յերկրի։ * Եւ 5

որք

որք կամիցին միասին լինել, հուր եւ ջուր՝ ի բե-
րանոյ նոցա՝ եւ կերիցէ զթշնամիսն նոյ. եւ որք
կամիցին մեռանել նմա՝ այսպես սատակե-
6 ցին։ * Որքա ունին իշխանութիւն փակել
զերկինս՝ զի մի տեղասցէ զաւուրս մար-
գարէութեան նոյ. եւ ունին իշխանութիւն՝ ի վե-
րայ ջուրց՝ դարձուցանել զնա յարիւն, եւ հար-
կանել զերկիր յամենայն հարուածս՝ որքանիցս
7 անգամ եւ կամիցին։ * Եւ յորժամ կատա-
րեացեն զվկայութիւն իւրեանց, յայնժամ գազանն որ ելանէ յանդնդոց՝
տացէ ընդ նմա պատերազմ, եւ յաղթեսցէ նոյ եւ
8 սպանցէ զնոսա։ * Եւ դի նոյ անկեալ կայցէ
՚ի մեջ հրապարակաց քաղաքին նոյ մեծի,
որ անուանեալ կոչի ըստ հոգեւոյն՝ սոդոմ եւ
եգիպտոս. ուր եւ տէրն նոցա խաչեցաւ։
9 * Եւ տեսցեն զնա ամք ցեղք եւ ժողովուրդք՝
եւ ամք լեզուք եւ հեթանոսք, զի դի նոյ
անկեալ կայցէ զերկու աւուրս եւ կէս. եւ
ոչ տացեն թաղել՚ի գերեզմանս զոսկերս
10 նոյ։ * Եւ որ բնակիչքն երկրի՝ ուրախ
լինիցին եւ խնդասցին ՚ի վերայ նոյ, մինչեւ ընծայս
եւ պատարագս տանել միմեանց. վասն զի
երկուքեան մարգարէքս չարչարեացն
11 զբնակիչս երկրի։ * Եւ յետ երից աւուրց
եւ կէսոյ՝ հոգի կենդանի յոյ մտցէ ՚ի նոս
եւ յարիցեն կացցեն ՚ի վերայ ոտից իւրեանց.
եւ ահ եւ երկիւղ մեծ անկաւ ՚ի վերայ ամենե-
12 ցուն՝ որ տեսանէին զնոսա։ * Եւ լուայ ըմբ-
ձայն մեծ՝ որ ասէր ցնոս. վերացարո՛ւք հոգիք

աստ։

սաստ. և վերացան ելին յերկինս առագաստք.
և տեսին զնա թշնամիքն իւրեանց: * և ի 13
ժամուն յայնմիկ շարժումն մեծ եղև, և
տասներորդ մասն քաղաքին ընկղմեցաւ,
և մեռան ի շարժմանէն արք հօթն հա-
զար. և կեցին այնոքիկ ահ մեծ եղև յամե-
նեսեան, և փառս ետուին Աստուծոյ երկնաւորի:
* Հաւասիկ վայն եմիդ է անց, և վայն 14
եմիդ գալոց է վաղվաղակի: * Եւ յորժամ 15
հօթներորդ հրեշտակն հարկանէր զիւ-
ղըն, եղև ձայն յերկինս՝ և ասէ. եղև թա-
գաւորութիւն աշխարհիս տեառն մերոյ՝ և
յորդի քրիստոսի նորա. և թագաւորեսցէ ի վե-
րումի յաւիտեանս յաւիտենից: * Եւ քսան 16
և չորս երիցունքն՝ որ նստէին յաթոռս
իւրեանց առաջի աստուծոյ, անկանէին ի վեր ե-
րեսաց իւրեանց՝ և երկրպագանէին աստ-
ուծոյ. և ասէին. * գոհանամք զքեզ տէր աստ- 17
ուած ամենակալ, որ կաս և էս՝ և աւետ զգեցար
զօրութիւն քո մեծ, և թագաւորեցեր: * Եւ հեթա- 18
նոսք բարկացան, և եկն բարկութիւն քո, և
ժամանակ մեռելոց՝ դնել դատաստան. և
տալ վարձս ծառայից քոց մարգարէից,
և սրբոց երկիւղածից անուանդ քոյ՝ փո-
քունց և մեծամեծաց, և ապականես զա-
պականիչս երկրի: * Եւ բացաւ տաճարն 19
աստ որ յերկինս, և երևեցաւ տապանակն
նորա՝ ի տաճարին իւր. և եղեն փայլատակք
մունք և ձայնք և որոտմունք և շարժումն,
և կարկուտ մեծամեծ:

ԺԶ ԺԱ.

Գ.Ի։ Ժ.Ր։

1 Եւ նշան մեծ երեւեցաւ յերկինս. կին
մի արկեալ զիւրև զարեգական, և լու-
սին ի ներքոյ ոտից նր. և ի վր գլխոյ նր
2 պսակ աստեղեայ երկոտասանից։* և էր
յղի. և ձչէր յերկնելն, և քնքմ վշտաց
3 մերձ էր ի ծննանել։* Եւ երեւեցաւ այլ
նշան յերկինս՝ և ահաւասիկ վիշապ մի մեծ
հրեղէն, որոյ էին գլուխք եօթն՝ և եղ-
ջիւրք տասն. և ի վր գլխոյ նորա եօթն
4 լայրք։* և տուան նր քարշէր զերրորդ-
մասն աստեղաց երկնից, և արկ զնս յեր-
կիր. և վիշապն կայր առաջի կնոջն՝ որ
հանդերձել էր ծննանել զի յորժ ամ ծնցի
5 կինն զորդի իւր՝ կլցէ զնա վիշապն։* Եւ
ծնաւ կինն արու՝ որ հանդերձել է հով-
ուել զամ հեթանոս գաւազանաւ եր-
կաթեայ. և յափշտակեցաւ որդի նր առ
6 ած, և առ աթոռ նր։* Եւ կինն փա-
խեաւ յանապատ՝ ուր էր տեղի նմ պատ-
րաստեալ յած, զի կերակրեսցի անդ աւուրս
7 հազար երկերիւր և վաթսուն։* Եւ եղև
պատերազմ յերկինս, միքայէլ և հրեշտակք
իւր կռուէին ընդ վիշապին. և վիշապն պա-
8 տերազմէր զօրօք իւրովք։* և ոչ կարացին
կալ ընդեմ, և տեղի ոչ գտաւ նմ յերկինս
9 *Եւ անկաւ վիշապն մեծ՝ օձն առաջին,
որ անուանեալ է սատանայ, որ մոլորեցուցանէ զամ աշխարհս երկրի.
10 և հրեշտակք նր ընդ նմ անկան։* Եւ լս

Էայ ձայն մեծ յերկինից՝ որ ասէր ։ արդ է-
ղեւ ցօրուն եւ փրկուն եւ արքայուն մեր մե-
ծոյ , եւ իշխանաւն օծելոյ նորա ։ զի ամենա-
չարաչարն եղեալոյ մերոյ, որ չարախօսէր
զնոցանէ առաջի մերոյ գահուն եւ զգիշեր ։* Եւ 11
նոքա յաղթեցին նմա արեամբ գառնին , եւ
բանիւ վկայութեան նորա ։ եւ ոչ հաճեցան ըզ
վիշապն մինչեւ ի մահ ։ * վասն այսորիկ ու- 12
րախ լերուք երկինք՝ եւ որ բնակիք ի-
ն՝ն՝ ։ Վայ երկրի եւ ծովու՝ զի անկաւ
բանսարկուն առ ձեզ , որ ունի զցասումն
բազմ. եւ կացցէ առ սակաւ ի ժամս ։* Եւ 13
յորժամ ետես վիշապն թէ անկաւ յեր-
կիր , կՀետեւեցաւ կինոջն՝ որ ծնաւ զմանուկ
արն արու ։* Եւ տուաւ կնոջն երկու թեւք 14
արծուոյ մեծի՝ զի թռուցէ յանապատ ի
տեղի իւր . ուր հեռակրեալ անդ ժամ և
ժամս և կէս ժամի՝ յերեսաց օձին ։* Եւ ե- 15
ղեղ օձն ի բերանոյ իւրմէ զկՀետ կնոջն
ջուր՝ զի ընկղմեսցէ զնա ։* Եւ օգնեաց 16
երկիր կնոջն , և բացաւ երկիր զբերան իւր
և եկուլ զջուրն՝ զոր եղեղ վիշապն ի բե-
րանոյ իւրմէ ։* Եւ ցասաւ վիշապն ընդ 17
կնոջն , և գնաց պատերազմել ընդ այլ զա-
ւակունս՝ որք պահէին զպատուիրանս Աս-
ւածոյ , և ունէին զվկայութիւն Յի ։* Եւ կաց ի 18
վրայ աւազոյ ծովու ։

ԺԳ ։ ԻԳ ։

Եւ տեսի զի ելանէր ի ծովէն գազան, 1
և ունէր զլուխս եօթն՝ և եղջիւրս

աստն

տաճն, և՝ ի վեր եղջերաց նը տաճն խոյր,
2 և՝ ի վեր գլխոյ նը անուն հայհոյուե։* Եւ
գաղանն զոր տեսի՝ նման ընձու, և ոտք
նը իբրև զարջու, և բերան նը ունչ զառիւ-
ծու. և ետ նմա վիշապն զզօրուն իւր՝ և զա-
3 թոռ իւր և վիշխանուե մեծ։* Եւ մի՝ ի
գլխոց նը վիրաւորեալ էր՝ ի մահ. և վէր
մահուճան նը ոչնանայր։ Եւ զարմացաւ
ամ երկիր ը զգաղանն, ու ետ նմա վիշապն
4 զթագաւորուե իւր։* և երկիր պագին
վիշապին՝ որ ետ զիշխանուե նն գաղանին, և
ասեին. ով նման գաղանիս. կամ ով
5 կարէ պատերազմել ը ընդ դա։* Եւ տը-
ուե նմա բերան խօսել զմեծամեծս, և զը-
հայհոյուե. և տուե նմա իշխանուե ա-
6 միս քառասուն և երկու։* Եւ բացաւ զբ-
բերան իւր հայհոյութե առ ած, և հայ-
հոյեաց զանուն նը՝ և զխորանն նորա, և
7 զերկինսն խոտանն։* (Եւ տուե նմա իշ-
խանուե առնել պատերազմ ը ընդ սբս՝ և յաղ-
թել նոց.) և տուե նմա իշխանուե՝ ի վեր
ամ ազգաց և լեզուաց և ժողովրդոց.
8 * զի երկրպագեսցեն նմա ամ որ բնակիչ
են ը երեսս երկրի. որոց ոչ են գրեալ ա-
նունք նը՝ ի գիրս կենաց գառնն
9 զեղեալ խոկզբանե աշխարհի։* Ա՛յր ունկն
10 ականջս լսելոյ՝ լուիցէն։* Ո՛ ի են ոմանք՝
որք՝ ի գերուե վարեսցին, և են ոմանք՝ որ
սրով մեռցին, և են ոմանք՝ որ անձամբ
զանձինս սպանանեն։ ասա՛ Համբերուե
11 և հաւատ սբոց։* Եւ տեսի այլ գաղան՝

զի եղաներ յերկրէ, և ուներ եղջիւրս եր-
կու նման գառինն. և խօսեր իբրև զվի-
շապն. * և զիշխանութիւն զամ զառաջնոյ 12
գազանին գործեր առաջի նր. և առներ
զերկիր և զամ բնակիչս նորա՝ զի երկիր
պագանիցեն գազանին առաջնոյ՝ մինչև
ողջացալ վէր մահու նր: * և առներ 13
նշանս բազումս, և տայր հրոյ իջանել
յերկինից յերկիր՝ առաջի մարդկան: * և 14
մոլորեցուցաներ զորս բնակեալ են յեր-
կիր՝ նշանօքն որ տուեալ են ի ձեռս նր՝
առնել առաջի գազանին: ասեն ցնս
բնակիչս երկրի. արա զպատկեր գազա-
նին, որ ի վիրաց սրոյն եկեաց: * և 15
տուեալ նմա իշխանութիւն, զի տացէ հո-
գի զպատկերի գազանին, և զի խօսեսցի
պատկերն. և երկիրպագցեն նմա որ-
քանիւքն երկրի. և որ ոչ պագցէ երկիր
պատկերի գազանին, սպանցէ զնա: և
արասցէ զամ՝ փոքունս և մեծամեծս
և զմեծատունս և զաղքատս և զազատս
և զծառայս, զի տացեն նց դրոշմ յաջու
ձեռին՝ և ի վեր ճակատս նց: * և ոչ 16
ոք կարասցէ գնել և վաճառել՝ եթէ ոչ
ունիցի զդրոշմ գրոյն՝ և զանուն գազա-
նին և զթիւ անուանն նորա: * Այստ է իմ 17
մաստութիւն. որ ունի միտս՝ հաշուեսցի
զթիւ գազանին. թիւ եղեալն մարդոյ,
և թիւ անուանն նր է այս. վեց հարիւր
վաթսուն և վեց:

Գ. Լ:

Գ. Ա։ Ա.

1 Եւ տեսի՝ և ահա դուռն հայր՝ ի վէր լե-
ինն սիոնի. և ընդ նմա հարիւր քա-
ռասուն և չորս հազարք, որ ունէին զա-
նուն նորա՝ և անուն հօր նորա գրեալ՝ ի վէր ձա-
2 կատուցն։ *Եւ լուայ ձայն յերկնից՝ ունկ
զձայն ջուրց բազմաց՝ և ձայն որոտման
մեծի. և լուայ երգս զձայն գրնարհարաց,
3 զի հարկանէին զքնարս իւրեանց։ *Եւ
երգէին զերգս նորս առաջի աթոռոյն՝ և
առաջի չորից կենդանեացն՝ և առաջի ե-
լեացանցն. և ոչՙք կարէ գիտել զերգսն՝
բայց միայն հարիւր քառասուն և չորս հա-
4 զարքն, որք ազատեալ են յերկրէ։ *Սոքա են՝
որք ընդ կանայս ոչ խառնակեցան, և նո-
կաւտաք. սոքա զկնի երթան դառնին՝ ուր
և երթիցէ. սոքա ընտրեցան՝ ի մարդկանէ
5 առաջի ոչխ և դառնին։ *և՝ ի բերանն ոչ
6 գտաւ սուտ՝ զի անթիծք են։ *Եւ տեսի
այլ հրեշտակ թռուցեալ՝ ի մէջ երկնից. և
ունէր աւետիս յաւիտենական՝ աւետա-
րանել ամենազգայ և լեզուաւ՝ որ բնակէր
7 ի վերկրի։ *և ասէր՝ ի ձայն մեծ. երկե-
ցարուք յԱստուծոյ՝ և տուք փառս նմա, զի եկն ժամ
դատաստանի նորա. և երկիր պագէք արարչին
երկնի և երկրի և ծովու և աղբերաց ջուրց։
8 *Եւ այլ հրեշտակ երկրորդ գայր զկնեան՝
և ասէր. անկաւ անկաւ բաբելոն մեծն՝
՝ի գինւոյ սրբեցուցչի՝ ի ցասմանէ՝ ի սրտի
պոռնկութեան իւրմէ՝ որ սրբեցոյց զամ հեթա-

նոսա։ * Եւ այլ հրեշտակ եկեալ զայր ընդ 9
հետ նոցա՝ և՝ ի ձայն մեծ առեալ. մինչ եր կու
սպառեալ զազանին և պատկերին նորա՝ և կիր
զգեցեալ նշանին նորա՝ և՝ ի համատեսս՝ և կիր
՚ի վերայ աջոյժեռնին իւրոյ, * այնպիսին արբ 10
ցէ՚ի քաջ ակէ ցասմանն աստ՝ արկեալ յա
նապակէ բարկութեանն քաջ ակին. և տան
ջեսցի հրով և ծծումբով առաջի սրբոց և գա
ւնին։ * Եւ ծուխ տանջանացն նոցա յաւիտեան 11
յաւիտենից. և ոչ ունին հանգիստ՝ որք
երկրպագանեն գազանին՝ և՝ պատկերին
նորա. և որք առնուն զնշան անուան նորա։
Ա՛ստ է համբեր 12
րութիւն սրբոցն աստ է. այս որք պահեն զպատ
ուիրանս նորա, և զհաւատս Յի։ * Եւ լուայ 13
ձայն յերկնից՝ որ ասէր ցիս. գրեա, երա
նելի մեռեալքն՝ որք՚ի տէր կնքեցեալն այժ
միկ վաղիւանէ՚ զայս ասէ Հոգին, զի հան
գեան յաշխատութենէ իւրեանց. բայց մեռա
ցումբք իւրեանց զոգեան զհետ նոցա։ * Եւ 14
տեսի՝ և ահա ամպ սպիտակ, և՚ ի վերայ ամ
պոյն նստեր նման որդւոյ մարդոյ, և՚ ի
գլուխ իւր պսակ ոսկի, և՚ ի ձեռին իւ
րում մանեղ գերանդի սրեալ։ * Եւ այլ հր 15
եշտակ եւանէր յերկինից, աղաղակէր՚ ի
ձայն մեծ՝ և ասէր ցնստեալսն՚ ի վերայ ամ
պոյդ՝ առաքեա զգերանդիդ քո՝ և հնձեա,
զի եկն ժամ հնձոյ, և հասեալ է հունձք
երկրի։ (* Եւ արկ՝ որ նստեր՚ ի վերայ ամ 16
պոյն՝ զգերանդին իւր յերկիր, և հնձեր
ցաւմ քաղաքիցս երկրի։) * Եւ այլ հրեշտակ 17

եւ անոնք՝ ի տաձարին՝ ոգեւորելով, եւ ուսնելով
18 եւ սա զերանդի սրել։ * Եւ այլ հրեշտակ
եւանէր՝ ի սեղանոյն՝ որ ուներ իշխանութիւն
՝ի վրայ հրոյ, եւ աղաղակեաց՝ ի ձայն մեծ
առ հրեշտակն՝ որ ուներ զզերանդին սուր
րեալ՝ եւ ասէր. կիթեա զոշխոյզս յայգւոյ
19 երկրի, զի հասեալ է խաղողք՝ ի դմա։ * Եւ
արկ հրեշտակն զզերանդի իւր յերկիր, եւ
կիթեր զխաղողն, եւ արկանէր՝ ի հնձանն
20 սուրբ՝ ի մեծ։ * Եւ կոխեցաւ հնձանն արտ
աքոյ քաղաքին, եւ եղանէր՝ ի հնձանէն
արիւն մինչեւ՝ ի սանձս ձիոյն. եւ երկայնու
թիւն նոր հազար եւ վեց հարիւր ասպարէզ։

ԺԴ. ՅՕՆ.

1 Եւ տեսի այլ նշան (յերկինս) մեծ եւ
սքանչելի. հրեշտակս եօթն՝ որք ու
նէին եօթն վէրս վերջին. զի նոքօք կատար
2 եցեր բարկութիւն աստ։ * Եւ տեսի ունի ծով ա
պակիոնի խառնեալ հրով. եւ զորք յաղթե
ցին գազանին՝ եւ զկուռոյ անուանն նորա՝ եւ
պատկերին նորա՝ եւ զթուոյ անուանն նորա՝
վրայ ծովուն ապակիոնին. եւ ունէին զքնարս
3 աստ։ * Եւ երգէին զերգս մովսիսէի աստուա
ծոյ, եւ զերգս գառնին՝ ասելով. մեծ մե
ծամեծ եւ սքանչելի են գործք քո՝ տէր ամ
ենակալ, արդար՝ եւ ճշմարիտ են ճա
նապարհք քո՝ թագաւոր ամ հեթանոսաց։
4 * Ո՞վ ոչ երկիցի՝ եւ փառաւորեսցէ
զանուն քո. զի դու միայն սուրբ, եւ ար
ժանի երկրպագելոյ. զի ամ հեթանոսք

եկեսցեն և երկիր պագցեն առաջի քո՝ 5
յորժամ արդարութիւնք քո յայտնեացին։ * Եւ
յետ այսորիկ տեսի՝ և բացաւ տաճարն 6
խորանին վկայութեան որ էր՝ ի յերկինս. * և
ելանէին եօթն հրեշտակք՝ որք ունէին
եօթն հարուածս, և զգեցեալ էին՝ ի տաճա-
րէն հագուս մաքրութեան՝ և պայծառս. և զօ-
ծեալ էին առ ստեամբք իւրեանց զօ-
տիս ոսկեղինս։ * Եւ՝ ի չորից կենդա- 7
նեացն տուաւ եօթն հրեշտակացն՝ եօթն
սկահս առիս լի ցասմամբն աստ կենդան-
ւոյն յաւիտեանս յաւիտենից։ * Եւ լցաւ 8
տաճարն ծխով փառացն աստ՝ և զօրութեն
նէր. և ոչ ոք կարէ մտանել՝ ի տաճարն՝
մինչև կատարեացին եօթն հարուածքն
եօթն հրեշտակացն։

ԳԼՈՒԽ ԺԶ.

Եւ լուայ ձայն մեծ՝ ի տաճարէն՝ զի ա- 1
սէր եօթն հրեշտական, երթայք հե-
ղէք զեօթն սկահսն առիս ցասմանն աստ
յերկիր։ * Եւ գնաց առաջին հրեշտակն՝ 2
և եհեղ զսկահս առիս իւր յերկիր. և եղև
հարուածք չարաչար՝ ի վերայ մարդկան, որ
ունէին զդրոշմ գազանին, և երկիր պա-
պին պատեալ նէր։ * Եւ երկրորդ հրեշտակն 3
եհեղ զսկահս առիս իւր՝ ի ծով, և դարձան
ջուրքն յարիւն մեռելոյ. և ամ՛ շունչ կեան
քանի որ էր՝ ի ծովու՝ սատակեցաւ։ * Եւ 4
երրորդ հրեշտակն եհեղ զսկահս առիս իւր՝ ի
գետս՝ և յաղբերս ջուրց, և եղև արիւն։

* Եւ

5 *Եւ լուսայ ի հրեշտակին՝ զի ասէր. արդարդ է՝ որ էիր և է, և սուրբ՝ ի դատաստանդ քո՝
6 զի այսպէս դատեցար։* Զի զարիւն սրբոց՝ և զարիւն մարգարէից հեղին՝ ամպատընդ. Զի ատելոյ արիւն ետ լմպել նոցա ըստ
7 արժանւոյն։ *Եւ լսեայ ի սեղանոյ անտի զի ասէր. այո՛ տէր ամենակալ, արդարդ
8 և ճշմարիտ են դատաստանք քո։ * Եւ չորրորդ հրեշտակն եհեղ ի սկաւառակ
9 իւրմէ ի վերայ արեգական։ * Եւ տուեալ նմա խորշակահար առնել զմարդիկ հրով. Եւ տապացան մարդիկ ի տապ մեծ, և հայհոյեցին զանուն աստուծոյ՝ որ ունի իշխանութիւն ի վերայ հարուածոցս այսոցիկ. և ոչ ապաշխարեցին՝ տալ նմա փառս։
10 *Եւ հինգերորդ հրեշտակն եհեղ ի սկաւառակ իւրմէ ի վերայ աթոռոյ գազանին, և եղև թագաւորութիւն նորա խաւարել. և ծամէին զլեզուս իւրեանց յամօթոյ
11 և հայհոյեցին զաստուած երկնից ի ցաւոց իւրեանց՝ և յախտից իւրեանց, և ոչ ապաշխարեցին ի գործոց
12 իւրեանց։ *Եւ վեցերորդ հրեշտակն եհեղ ի սկաւառակ իւրմէ ի վերայ գետոյն մեծի Եփրատայ, և ցամաքեցան ջուրքն՝ զի պատրաստեսցի ճանապարհ թագաւորից
13 ելից արևուս։ *Եւ տեսի՝ զի երանելի՝ եբեղրանոյ վիշապին՝ և ի բերանոյ գազանին՝ և ի բերանոյ սուտ մարգարէին՝ որպէս զ-
14 դեղ անսուրբք ելանել զոգոստս։ * Զի նոքա հին ոգիք դիւականք, որք առնեն զնշանս՝ և երթ ինն առ թագաւորս

ժողովէ զնա՝ ի պատրաստ յօրն մեծ եան առա-
նակալն ։ Ըզմի այսպէս ասաց ետր ։ * ահա 15
գամ յեղբև զգող , երանի որ լեցեն զո-
ճառնք , և պահեսցեն զհանդերձս իւ-
րեանց ։ զի մի մերկ գոլցեն , և երևեսց-
ցեն ամօթանք իւրեանց ։ * և ժողովեցին 16
զնա՝ ի տեղի մի , որ կոչի եբրայեցերէն՝
արմաքեդոն ։ * Եւ եօթներորդ հրեշտակն 17
եհեղ՝ ի սդաւառակէ իւրմէ՝ ի վեր օդոյ ։
և ելանէր ձայն մեծ յեկեղեցւոյ՝ և յաթոռոյն՝ ա-
սելով ։ եղև ։ * Եւ եղեն փայլատակմունք 18
և ձայնք և որոտմունք ։ և եղև շարժումն
մեծ՝ որպէս չէր եղեալ յորմէ հե-
տէ եղև մարդ՝ ի վեր երկրի՝ այնպէս շար-
ժումն մեծ ։ * Եւ եղև քաղաքն մեծ յե- 19
րկու մասն , և քաղաքք ազգաց անկան ։ և
բաբելոն մեծ յիշեցաւ առաջի աստ , տալ նմ
զբաժակն գինւոյ յուժգնութեան բարկու-
թեան նորա ։ * Եւ ամենայն կղզիք փախեան , և լերինք՝ ի մի 20
ջոց չերևեցան ։ * և կարկուտ մեծ իբրև կըշ- 21
ռոյ մարդկան՝ իջանէր յերկնից՝ ի վեր
մարդկան ։ և հայհոյեցին մարդիկ զաստ
ծոյ յերկնից՝ վասն հարուածոյ կարկտին , զի
մեծ էր հարուածն եւ սաստիկ ։

ԳԼՈՒԽ ԺԶ ։

1 Եւ եկն միոմն յեօթն հրեշտակացն՝ որք
ունէին զեօթն սկաւառակսն ։ խօ-
սեցաւ ընդ իս՝ և ասէ ։ Երկ այսր և ցուցից
քեզ զդատաստան մեծ պոռնկին՝ որ նստի՝ ի
2 վերայ ջուրց բազմաց ։ * ընդ որում պոռնկեցան

թա-

Թիւրեր երկրի՝ և արբեցան բնակիչք եր-
կրի՝ ի գինւոյ արբեցութե պոռնկութե նո՛ր։
3 *Եւ առ տապար զկոյտանապատ հօդուածն.
և առեալ կրկին մի՝ զի նստեր՝ ի վե՛ր կալմիր
գազանի, և լիեր անուանմբ հայհոյութե. և
գազանն զոր տեսի՝ ոչներ գլուխս եօթին
4 և եղջիւրս տասն։ *Եւ կինն զգեեալ էր
ծիրանիս և հարմիրս, և զարդարեալ ոսկ-
եով և մարգարտով և ակամբք պատուա-
կանօք, ունելով բաժակ ոսկի՝ ի ձեռին
իւրում, և լի եր գարշելի և անմաքրու
5 պոռնկութե։ *և՝ ի ճակատն նո՛ր գրեալ ա-
նուն՝ խորհրդով. Մեծն բաբելոն՝ մայր
6 պոռնկաց և գարշելեաց երկրի։*Եւ տե-
սի զկինն արբեցեալ յարենէ սո՛ւրբ՝ և յա-
րենէ նահատակացն. և զարմացայ՝ տեսեալ
7 զնա՝ զարմացումն մեծ։ *Եւ ասէ ցիս հր-
եշտակն. Ընդէր զարմացար, ես ասացից
քեզ զխո՛րհուրդս կնոջն, և զգազանին որ բար-
ձեալ ունի զնա, որ ունի զեօթին գլուխն՝ և
8 զտասն եղջիւրս։ *Գազանդ զոր տե-
սեր՝ որ եր, և չէր, և հանդերձել է ելա-
նել՝ ի դժոխոց՝ և՝ ի կորուստ երթալ. և
զարմացան ամենեքեան՝ որ բնակիչ են՝ ի
վե՛ր երկրի. որոց ո՛չ եր գրեալ անուանք նո՛
՝ի գեր կենաց իսկզբանէ աշխարհի. զգա
տեսանելիր զգիշնն, զի եր՝ և չէ, և մերձ
9 է։ *Եստ է խնդաստուէր՝ որ ունի միտս։ Եր
եօթին գլուխն՝ եօթն լերինք են, ուր կինն
նստեալ եր՝ ի վե՛ր նո՛ր. և նոքին թագաւորք են
10 եօթին. և թագաւորք եօթին գոլով։ *Հինգն

անկան, և մին եկաց, և մինն ոչ է նկնել.
և յորժամ գայ՝ սակաւիկ մի ժամ ունի:
* Եւ գազանն՝ որ էր՝ և չէ՝ և նա ութերորդ 11
է. և է յեօթանց անտի, և՝ ի կորուստ երթ-
թալոց է: * Եւ տասն եղջիւրքն՝ զոր տե- 12
սեր՝ տասն թագաւորք են. որոց չեւ ա՛ս
ռեալ զթագաւորութիւն, այլ առնուն՝ և իշ-
խանք՝ ի մի ժամ. և առնուն զիշխա-
նութիւն ըստ գազանին: * Որք մի կամ ունին, 13
և զօրութիւն և զիշխանութիւն տան
* և ընդ գառնին պատերազմին. և գառն 14
յաղթէ նոցա. զի տէր է նոցա, և թագա-
ւորաց. և որք ընդ նմա՝ կոչեցեալք են, ընտ-
րեալք և հաւատացեալք: * Եւ ասաց ցիս. և 15
զջուրն զոր տեսեր՝ ուր նաւակն պոռնիկին,
ժողովք են, և բազմութիք և ազգք և լե-
զուք: * Եւ տասն եղջիւրքն՝ զոր տեսեր 16
գազանին, նոքա տեսցեն զպոռնիկն՝ և ա-
տեսցեն զնա, և զմարմին նր կերիցեն՝ և
այրեսցեն զնա հրով: * Քանզի ած Աստ՝ ի 17
սիրտս նց առ՝ ի լինել նոցա մի կամ, և տալ
զթագաւորութիւն գազանին՝ մինչև կատա-
րեսցի բանն նորա: * Եւ կինն զոր տեսեր՝ է 18
քաղաքն մեծ, որ ունի զթագաւորութիւն՝ ի
վերայ թագաւորաց երկրի:

ԳԼ: ՅՕՐ:

Եւ յետ այսորիկ տեսի այլ հրեշտակ է- 1
ջեալ յերկնից՝ որ ունէր իշխանութիւն
մեծ, և երկիր լուսաւորեցաւ՝ ի փառս նր:
* և աղաղակեաց՝ ի ձայն մեծ՝ ասելով. 2

անկաւ քաղքեանն մեծն, որ եղել էր բնա-
կուն դիւաց՝ և արգել ամ այսոց պղծոց,
և բանտ պահպանուն ամ ոգւոց անսուրբ
3 ից՝ և ատելեաց։ * Զի ի բազկութ
գինւոյ պոռնկութեանն արքունն ամ աշխ-
ՃԾԲ երկրի՝ որ ընդ նմ պոռնկեցան. և
վաճառականք երկրի՝ ընդ զօրութեն յօրա-
4 նալոյ մեծասյան։ * Եւ լսեայ ձայն յերկ-
նից՝ զի ասէր. ելէք ի միջոյ դորա ժողովուրդ
իմ, զի մի հաղորդ լիցիք մեղաց դոր, և մի
5 զհարուածս դոր ընդունիցիք. * զի հասին
կզեցան մեղք դոր մինչև յերկինս. և յի-
6 շեաց ամ զամբարշտութիւնս դոր։ * և հատու-
ցանէ դմա՝ որպէս և հատոյցն մեղ, և տուք
դա երկապատիկ ըստ գործոց իւրոց. և զբա-
ժակն որով խառնեաց՝ խառնեցէք դմա
7 կրկին։ * Եւ որչափ փառաւորեաց զինքն և
խայտաց, այնչափ հատուցէք դմ տուգ. զի
ի սրտի իւրում ասէր՝ Թէ յաւմ ժամ նըս-
տայց ես թագուհի՝ և այրի ոչ ևս եղէց։
8 * վ՛ն այսորիկ ի մուտ աւուր եկեսցեն ի
վ՛ր դոր հարուածք՝ մահ և սուգ. և սով, և
ի հուր այրեսցի. զի հզօր է տէր աստ՝ որ
9 դատեցաւն զդա։ * և լայցեն՝ և կոծեսց-
ցեն ի վ՛ր դոր ԼԾԲ երկրի, որք ընդ դմա
պոռնկեցան և խաղացին. և հեծեսցեն՝
յորժամ տեսցեն զծուխ հրկզման տանջա-
10 նաց դոր։ * ի հեռաստանէ կայցեն վ՛ն երկ-
ևղութեն տանջանաց դոր՝ և ասասցեն. վայ
քաղաքիդ մեծի բաբելոնի. քաղաքդ հզօր, զի՛ ի միում ժամու եկին դատն դո-

տուր

11 աստուածն քո ։ * Եւ վայելուչութիւնք երկրի
ոգեւորացին և սքանչին՝ ի վեր քո , զի բեռն
12 նց ոչ ոք գնէ ։ * և շահք որ՝ ի քէն՝ ոչ լու
ցին՝ ոսկւոյ և արծաթոյ և ականց պատ
ուականաց՝ և մշկոյ և բեհեզոյ և ծի
րանոյ և ոսկեթելի և որդան , և ամ
փոփայ խնկոյ՝ և ամ անօթ փղոսկրեայ , և
ամ անօթ ՚ի փայտէ պատուականէ և ՚ի
պղնձոյ և յերկաթոյ և ՚ի կճոյ ։ * և կինա
13 մոմն և ամ խունկ և իւղ և կնդրուկ , և
գինի և ձէթ և նաշիշ և ցորեան , և սուա
ցուճաք ամ , արջառ և ոչխար ։ և երիվա
րաց և կառաց՝ որ վայելէ մարմնոց և ոգ
14 ւոց մարդկան ։ * Եւ ամ ցանկութիւն անձին
քո դնաց ՚ի քէն , և ամ լուսաւիսայլ վայե
լուչն , պատրան և դէրն և սպիտակին դը
15 նաց ՚ի քէն , և ոչ ևս գտցես զայդ ։ * Եւ
ամ շահաւաճառք այսոքիւք մեծացեալք
՚ի քէն ՚ի քոյ կացցեն վա՛ երկիւղի տան
16 ջանաց քոց լալով՝ և սուգ առնելով ։ * Եւ
ասասցեն . վա՛յ վա՛յ քաղաք մե՛ծ , որ զգե
ցեալ բեհեզով և ծիրանիւս և որդան և
ոսկեզօծ՝ և քարինս պատուականս՝ և
17 մշկիւթոս ։ * զի ՚ի միում ժամու պակա
սեցաւ այսչափ մեծութիւն քո . և ամ նաւա
վար՝ և ամ որ ՚ի տեղիս տեղիս նաւեն , և
նաւաղք և որք միանգամ ուռկինաւ գոր
18 ծեն՝ ՚ի հեռաստանէ կայցեն լալով , * և
աղաղակեացեն՝ տեսանելով ջծուխ հրդե
հին նը , ասելով . ո՞ նման քեզ քաղքիս այսմիկ
19 մե՛ծի ։ * Եւ արկցեն հող ՚ի վե՛ր գլխոց իւ
րեանց՝

լեանց՝ և դուժալով ձայնիւ մեծաւ՝ ըստ
լով և ողալով առասցեն ։ վայ վայ քաղաք
մեծ , որով աւիքեան մեծանային՝ ոչք ու-
նէաք գնաւս՝ ի ծովս՝ էր պատուճականու-
քո ։ զի՝ ի միում ժամու ապականեալ կոչ-
20 ծանեցար ։ * Ուրախ լերուք՝ ի վերայ նը եր-
կինք՝ և՝ ըզ առաքեալք և մարգարէք ։ զի դա-
տեցաւ ածէ զդատաստան ձեր՝ ի դմանէ ։
21 * Եւ առ հրեշտակն հզօր՝ քար մի իբրև
զվիսան մեծ , և բնկէց՝ ի ծով՝ ասելով ։
այսպէս յարձակմամբ անկցի քաղաքն քա-
22 մեծ , և այլ ոչ ևս գտցի ։ * և ձայն քնա-
րերգացն և երաժշտահանացն՝ արուեստա-
կանացն՝ և փողահարացն՝ և թմբկին , այլ
23 ոչ ևս լսելոյ՝ ի քեզ ։ * և լոյս ճրագի և
ձայն երկանի՝ այլ ոչ ևս երևեսցի՝ ի քեզ ,
և ձայն փեսայի և ձայն հարսին այլ ոչ ևս
լսելոյ՝ ի քեզ ։ և ոչ վաճառականք քո՝
փառաւորք և մեծամեծք երկրի , որ գոճա-
ձայեալ էին՝ ի քեզ ։ վասն զի կախարդու-
թեամբ քո մոլորեցան ամ ազգք ։
24 * Եւ՝ ի քեզ ամարիւն մարգարէից և սրբոց գը-
տաւ , և ամ որ սպանեալ յերկրին կենդանեաց ։

ԿԱՊ ։ ՅԹ ։

1 Եւ յետ այսորիկ լսեայ ձայն մեծ զաղ-
մուկ յերկինս ասելով ։ ալէլուիա ,
փրկութիւն և փառք և պատիւ և զօրութիւն
2 Աստուծոյ ։ * զի ճշմարիտ և արդար են դա-
տաստանք նորա ։ զի դատեաց զպոռնիկն
մեծ՝ ի սրտնկուէ իւրում , և խնդրեաց

զվերխ արեան ծառայից իւրոց՝ի ձեռաց
նը: * Եւ կրկին անգամ օրհնեցին՝ և ասա- 3
ցին, ալէլուիա. և ծուխ նը ելանէր յա-
ւիտեանս յաւիտենից: * Եւ անկան քա- 4
սան և չորք երիցունքն՝ և չորք կենդա-
նիքն, և երկրպագին ասյ՝ որ նստէրն յա-
թոռ փառց, ասելով, ամէն՝ ալէլուիա:
* Եւ ձայն յաթոռոյն ելանէր՝ ասելով. 5
օրհնեցէք զԱստ մեր ամ ծառայք նը, և
որք երկնչիք՝ ինամանէ՝ փոքունք և մե-
ծամեծք: * Եւ լուայ ձայն բազմաւ մե- 6
ծի՝ իբրև զձայն ջուրց բազմաց, և իբրև զձ-
ձայն հզօր որոտմանն, ասելով զարձեալ. ա-
լէլուիա, վասն զի թագաւորեաց ամ Աստ մեր ա-
մենակալ: * Խնդասցուք՝ (և ցնծասցուք) և 7
տամք փառս նմ, զի եկն հարսանիք գա-
ռնին: և կինն հարսն նը պատրաստեաց
զինքն: * և տուաւ նմ զգենուլ բեհեզս 8
ծալիտակս սքես և լուսափայլս. որ է բեհ-
հեղն արդարուն սրբոցն: * Եւ ասէ ցիս 9
ցանցն ասէր ցիս. գրեա՝ երանելիք
են ոմքեան՝ որ կոչեցեալ են յընթրիս հար
սանեաց գառինն: * Եւ ես անկեալ առա- 10
ջի ոտից նը, երկրպագի նմ: և ասէ ցիս.
անսա՛ մի անկանիր առաջի իմ, զգի և ես
ծառայակից քո եմ, և եղբարց քոց՝ որք
ունին զվկայուն յիսի քրի. նն այ զԱստ
երկրպագեա. զգի հաստատուն է յիսի է
տեսիլդ, և հոգի մարգարէուեդ. զի վը-
կայեալ յիսի է հոգւոյն սբոյ, որ՝ի մար-
գարէսն է: * Եւ տեսի զերկինս բացեալ, 11

և

և ասէ ձի սպիտակ. և որ հեծեալն էր ի
նմ՝ հաւատարիմ և ճշմարիտ, և արդա-
12 րութեամբ դատի՝ և պատերազմի։ * և աչք նո-
ցա հրոյ, և ի վերայ գլխոյ նորա պսակք բազ-
մաց. և ունէր անուն գրեալ, զոր ոչ ոք գիտէ՝
13 բայց միայն ինքն։ * և արկեալ զհանդերձ
հանդերձ ներկեալ արեամբ. և կոչէր ա-
14 նուն նորա՝ բան Աստուծոյ։ * և զօրավարք երկնից՝
և զօրք երկնից զհետ երթային նորա ձիով
(սպիտակիւք), զգեցեալ բեհեզս սուրբս և
15 պիտակս։ * և ի բերանոյ նորա ելանէր
սուր սրեալ. զի նովաւ հարցէ զազգս. և նա
հովուեսցէ զնա գաւազանաւ երկաթեայ.
և նա կոխեսցէ զհնձան գինւոյ՝ բարկու-
16 թեան սուրբ ամենակալին։ * և ունէր ի
վերայ պատմուճանին իւրոյ, և ի վերայ անդա-
մոյ իւրոյ գիր գրեալ. Թագաւոր թագաւորաց,
17 և Տէր տիրանցն։ * և տեսի զայլ հրեշտակ՝
որ կայր ի վերայ արեգականն, զի աղաղա-
կեաց ի ձայն մեծ ամ հասուց թռչունե-
ցոց որ միջ երկնից՝ ասելով. եկայք ժողո-
18 վեցարուք յընթրիս մեծին Աստուծոյ. * և կե-
րիջիք զմարմինս թագաւորաց, (և զմարմինս
հզօրաց,) և զմարմինս երիվարաց՝ և նո-
հեծելոց ի նոսա, և զմարմինս ազատաց և
19 ծառայից՝ մեծի և փոքրու։ * և տեսի
զգազանն՝ և զթագաւորս երկրի՝ և զզօրս նո-
ցա ժողովեալս առնել պատերազմ ընդ այնմ, որ
հեծեալն էր ի ձին սպիտակ՝ և ընդ զօրս նո-
20 * և ընկալաւ գազանն, և որ ընդ նմ
սուտ մարգարէն՝ որ առնէր զնշանսն առաջի
նորա,

նէր , և զորս մնլորեցոյց ։ և եհտ առնուլ
զդրօշմ գազանին՝ և զերկրպագուս պատ-
կեր նորա ։ և կենդանանայր արկին զնա՛ ի
լիճ հրոյ այրեցեալ ծծմբով ։ * Եւ այլքն 21
սուռան՝ ի սրոյ հեծելոյն՝ ի վեր ձիոյն , յո-
րոյ բերանոյ ելանէր սուրն ։ և ամէն ի թռ-
չունք յագեցան՝ ի մարմնոց նոցա ։

Գ Լ ։ Ի ։

Եւ տեսի այլ հրեշտակ զի կիջանէր յերկ- 1
նից , և ունէր զիշխանութիւն մեծ , և
շղթայս մեծ՝ ի ձեռին իւրում ։ * և բռ- 2
նեաց զվիշապն (զօձն) զառաջինն , որ
է բանսարկուն և սատանայ , և կապեաց
զնա հազար ամ ; * և արկ զնա յանդունդս 3
դժոխոց , և փակեաց և կնքեաց զնա՝ զի
այլ մի՛ ևս մոլորեցուսցէ զազգս , մինչև
կատարեսցին հազար ամքն ։ և յետ այնորիկ
պարտ է լուծանել նմա սակաւ մի ժամ ։
* Եւ տեսի աթոռս , և նստան՝ ի վերայ նոց ։ 4
և դատաստանն տուաւ նոցա , բնտրել զհո-
գիս չարչարելոցն վասն վկայութեան յի-
սուսի՝ և վասն բանին Աստուծոյ ։ և զորս ոչ երկրպագին գա-
զանին , և ոչ առին զդրօշմ նորա՛ ի չակատս
իւրեանց՝ և ոչ՝ ի վերայ աջոյ ձեռին իւ-
րեանց ։ և կացին՝ և թագաւորեցին ընդ քրիս-
տոս հազար ամ ։ * Եւ յետ այսորիկ՝ ի մեռե- 5
լոց ոչ ոք եկաց , մինչև՝ ի կատարել հա-
զար ամին ։ այս է յարուն առաջինն ։ * Եւ 6
բաղխան սքանչ , որք ունին բաժին՝ ի յարու-
թիւնն առաջնում , ՚ի վեր սոցա երկրորդ մահն

ոչ ունի լցեալս ամե-
նայն քաղցրու-
թեամբ՝ և ան-
յագ քան, և ծիւրեսցեն ըզ նմա
7 հաղար ամ : * Եւ յետ հազար ամին լուծ-
ցի զսատանայ՝ և հանցի՛ ի բանտէ անտի-
ւ եկեալ մոլորեցուսցի զազգս ո՛ր ընդ չոր-
հուրդս երկրի • և զԳոգ և զՄագոգ առ-
նել՛ ի ձեռս՝ ժողովել նոսքօք զնա՛մ զօրս ի
պատերազմ. որոյ թիւ նո՛ր իբրև զաւազ
8 ծովու : * և ելեալն ի լայնուն երկրի , և
պատեսցին շուրջ զբանակս սրբոցն , և զքա-
9 ղաքին սիրելւոյ : * Եւ լիցի հուր յերկ-
նից յաւե՛ր յոյժ՝ և կերիցի զնա՛ և զսատա-
նայ՝ որ մոլորեցոյց զնա՛ .
և արկցի զնա՛ ի ծովն հրոյ և ծծմբոյ ,
10 ուր էր գազանն՝ * և սուտ մարգարէն : և
11 չարչարեսցին զտիւ և զգիշեր : * Եւ տե-
սի աթոռ սպիտակ մեծ . և՛ ի վրայ նմա նըս-
տեալ՝ յորոյ երեսաց երկինքն և փախ-
չէին երկիրք և երկիր , և տեղի ոչ գտաւ
12 նոցա : * Եւ տեսի զմեռեալս մեծամեծս և
զփոքրոսնս , որ կային առաջի աթոռոյն .
և գրեանք բանային . և այլ գիրք բացաւ
կեանաց , և դատեցան մեռեալք՝ ի գրե՛լոցն
13 ըստ գործոց իւրեանց : * Եւետ ծով զմե-
ռեալս իւր , և մահ և դժոխք զիւրեանց
մեռեալս . և դատեցան իւրաքանչիւր ըստ
14 գործոց իւրեանց : * մահ՝ և դժոխք մատ-
նեցան՛ ի լիճ հրոյն : (այս է մահն երկ-
15 րորդ :) * և որ ոչ ոք գտաւ՛ ի գիրն կե-
նաց գրեալ՝ արկաւ՛ ի լիճ հրոյն :

Գ. Ա. Ի.

Եւ տեսի երկինս նոր՝ և երկիր նոր. զի 1
առաջինն երկինք և երկիր էանց. և
ծով ոչ դայր։ * և զքաղքն սբ զնորն Երու- 2
սաղէմ՝ ղն իջանէր յայ՝ և յերկնից, պատրաս-
տեալ և պատրաստեալ ընդ Տարն առն իւրոյ։
* Եւ լսեայ ձայն յերկնից՝ որ ասէր. ա- 3
հաւասիկ խորանն այ՝ ի մէջ մարդկան, և
բնակեսցէ ընդ նմա. և նոքա ժողովուրդ նորա.
և ա՛ն ինքն Տ՝ նոցա նոր։ * և ջնջեսցէ զամ 4
ջաց նոցա. և մահ ոչ եւս դայ, ոչ սուգ՝ և ոչ
աղաղակ, ոչ ցաւք՝ և ոչ աշխատանք ոչ եւս
դայ, զի առաջինն էանց։ * Եւ ասաց ինձ՝ 5
որ նստէր ի վերայ աթոռոյն. ահաւասիկ
առնեմ զամ նոր. և ասէ ինձ, գրեա. այս
բանք ճշմարիտ և հաւատարիմք։ * Եւ ասէ 6
ցինս. եղէ՝ ես եմ ալփա և ովմ, սկիզբն և կա-
տարած. ես ծարաւեցողն տամ յաղբերէ
ջրոյ կենաց ձրի։ * Որ յաղթէ, ժառանգ- 7
սեսցէ զայս ամ. և ես եղեցի՝ նմա ած, և նա
եղիցի՝ ինձ որդի։ * և ծուլացն և անհա- 8
ւատից՝ սպանողաց և պոռնկաց՝ և հմայող-
դաց և կռապաշտից՝ և ղեղծատուաց, և ամ
ատոց՝ ամպարշտաց. որոց բաժինն իւրեանց
՝ի լճին այրեցելոյ հրով և ծծմբով. որ է
մահն երկրդ։ * Եւ եկն առ իս մի յեօթն 9
հրեշտակացն, որք ունէին զեօթն սկա-
ւառական լցեալ եօթն վախճանաւ հատա-
րածովք, խօսեցաւ ընդ իս և ասէ. ե՛կ ցուցից
քեզ զՀարսն և զկին գառնին։ * Եւ առ 10

առ

տարաւ զնա ՚ի լեառն մի բարձր և մեծ՝
Հոգւովն, և եցոյց ինձ զքաղքն մեծ և՛ սո՛
11 ֆեմ։ զի լցեալ էր յերկինից առ ՚նմա՝ * և
ունէր զփառս աստ. և էր ՚ինութ լուսաւորու
թիւն, նմանեալ ականց պատուականաց՝ քար
12 յասպիս սառնատեսակ և կենդանի։ * և
էին պարիսպք նմա մեծ և բարձր, և ունէր
դրունս երկոտասան. և յերկոտասան դրունսն
երկոտասան հրեշտակս, և անուանք իւրա
քանչիւրոցն ՚ի վերայ դրանցն գրեալ էին՝ ըս
13 երկոտասան ցեղիցն Իսրայէլի։ * ՚Ի արեւելից կող
մանէ դրունք երեք, և ՚ի հիւսիսոյ կող
մանէ դրունք երեք, և ՚ի հարաւոյ կող
մանէ դրունք երեք, և յարեւմտից կող
14 մանէ դրունք երեք։ * Եւ պարիսպք քաղքին
ունէր հիմունս երկոտասան, և ՚ի նոսա եր
կոտասն անուանք երկոտասան առաքելոց գա
15 ռինն։ * Եւ որ խօսէրն ընդ իս, ունէր ե
ղէգն ոսկի ՚ի ձեռին իւրում, զի չափեսցէ
զքաղքն՝ և զդրունսն նորա՝ և զպարիսպս նո
16 ւա։ * Եւ էր քաղքն քառակուսի. և որչափ եր
կայնութիւն նո՝ նոյնչափ և լայնութի՝ և բարձ
րութի՝ հաւասար։ և էր չափ երկայնութե
նէ երկոտասն հազար ասպարէզս. և լայ
նութի՝ և բարձրութի՝ միաչափ՝ հինգ։
17 * Եւ չափեաց զպարիսպն նո՝ հարիւր և
քառասուն և չորս ասպարէզս. չափ մար
18 դոյ՝ որ և հրեշտակի։ * և էր շինուած
պարսպաց քաղքին յասպիս. և քաղքն էր ոս
կի մաքուր՝ նման ապակւոյ սպիտակ ապակ
19 ւոյ։ * Եւ հիմունք քաղքին յամենայն ականց

պատ-

պատուհանայ . հինն առաջինն պարսպին յաստիս , երկրդն շամխուզա , երրորդն պղնձապոյն , չորրդն զմրուխտ , * հինգերորդն սրդիոն եղեռնդնաքար , վեցերորդն սարդիոն . եօթներորդն ոսկեքար , ութերորդն քրիսոլ , իններորդն տոպազիոն , տասներորդն քրիսոպրասոս , վերջինսն յակինթ , երկոտասաներորդն ամեթիստ : * Եւ եին երկոտասն դրունք երկոտասան մարգարտայ՝ միոյն միոյ եւ իւրաքանչիւրոցն դրունք՝ եին մի մի դուռն՝ ի միոյ միոյ մարգարտէ . եւ հրապարակ քաղքին ոսկի մաքուր՝ ոպէս ապակի պայծառ : * եւ տաճար ոչ տեսի ի նմա, զի տէր ամենակալ տաճար էր ի նմա՝ եւ գառն : * Եւ քաղքին ոչ է պէտք արեգական եւ լուսնի , զի լուսաւորէն զնա . զի փառքն աստուծոյ լուսաւորէին զնա յամենայն ժամ. եւ ճրագ ի նմա գառն : * Եւ ազգք փրկելոցն ի լոյս նմա . եւ թագաւորք երկրի լուսաւորեսցեն ի նմա : * Եւ դռունք նորա ոչ փակեսցին ի տուէ եւ ի գիշեր , այլ լոյս կայցէ հանապատապարտ . եւ դիւրեսցեն ոչ ներս մտանել ի նմա . * այլ փառք եւ պատիւ ազգաց : * եւ ոչ մտցէ անդ ամենայն պղծութիւն՝ եւ պիղծ եւ ստուէր , բայց միայն որ գրեալ են ի գիրսն կենաց գառնին :

ԳԼ : ԻՆ :

Եւ ետես ինձ մաքուր գետ կենդանի ջրոյ՝ սառնատեսակ , որ ելանէր յաթոռոյն աստուծոյ եւ գառնին : * Եւ գնայր ի

մէջ հրաշագործուց քաղաքին. և զնզերբ
զեռոյն ասաի և անտի ծառ կենաց՝ որ
բերէր զտասն երկուեան. ըստ միոյ միոյ ամ
սոյ տային զպտուղս իւրեանց. և տերև
3 ծառոյն էր բժշկուն հեթանոսաց։ * Եւ
նզովք անդ ոչ ևս էին. և աթոռն աստ և
զառնն նոր էր ի նմա. և ծառայք նր պաշ
4 տէին զնա. * և տեսանէին զերեսս նր.
5 և անուն նր գրեալ էր ի ճակատունս։ * և
գիշեր ոչ անդ, և չէր կոյս անդ առանց ճը
րագի և լուսոյ արեգականն. վասն զի տէր
ան ծ լուսաւորէր զնս. և թագաւորեացեն յա
6 հիտեանս յաւիտենից։ * Եւ ասէ ցնս.
այս բանք հաւատիմ և ճշմարիտ. և տէր
ան ծ մարգարէից սրբոց՝ առաքեաց զհրեշտակ
իւր՝ ծանոյց իւրոմ ցուցանել՝ զոր լինել
7 լոց է վաղվաղակի։ (* ահա գամ վաղվա
ղակի.) երանի՝ որ պահէ զբան մարգարէու
8 թեան գրոյս։ * Եւ ես յովհաննէս լուայ՝ և
տեսի զայս ամ։ և յորժամ լուայ և տեսի,
անկայ՝ և երկիր պագի հրեշտակին՝ որ
9 ցուցանէր ինձ զայս ամ։ * Եւ ասէ ցնս. մի՛
անկանիր առաջի իմ՝ և երկիր պագանես.
քեզի և ես ծառայակից քո եմ և եղբարց
քոց՝ որ պահեացեն զբան մարգարէու թե
10 զրոյս այսորիկ. այլ երկիր պագ։ * Եւ ասէ
ցնս դնէլ. մի՛ կնքեր զբանս մարգարէական
11 զրոյս այսմիկ. քանի ժամս մերձ է։ * Ո՛վ
ամպատրաստողն է՝ ամպատրաստեսցի, և որ
աղտեղանալոցն է՝ աղտեղասցի, և որ ար
դարանալոցն է՝ արդարասցի, և որ սրբե

լոցն

զայն ի՝ արբեսցի։ * Եւ ահա գամ վաղվաղակի 12
ինձ և վարձք իմ ընդ իս, հատուցանել իւրա-
քանչիւր ըստ գործոց իւրեանց։ * Ես եմ ա և 13
փայ և ովմ, սկիզբն և կատարած, առաջինն
և վերջինն։ * Երանելիք են՝ որ սրբեն զգե- 14
սպատուհիտեանս նոցա . նոքա առնիցեն իշխանութիւն
առնել ի փայտին կենաց, և մտանել ընդ
դրունս քաղաքին։ * Եւ արտաքոյ 15
շունք և դեղատուք և պոռնիկք և սպանօղք և կռա-
պաշտք, և ամենեքեան որ սիրեն զստուխ։ * Ես 16
յիս առաքեցի զհրեշտակ իմ վկայել ձեզ
ձեղ եկեղեցեացդ. Ես արմատ և սերմ՝ ի դա-
ւիթ, և աստղ պայծառ առաւօտին։ * Եւ 17
հոգի, և հարսն՝ որ գալոցն եմ. և որ
լսէ՝ ասէ՝ գալ՝ եկ, և որ ծարաւի իցէ՝
եկեսցէ, և որ ոք կամի առնուլ զջուրն
կենաց ձրի։ * Վկայեմ և ես ամէն՝ որ լսէ 18
զբանս մարգարէութեանս գրոցս այսմիկ. Թէ
ոք յաւելցէ ի սա, յաւելցէ Աստ ի վէ-
րայ գեղջն հարուածոցն՝ գրեալս ի գիրս
յայս։ * Եւ եթէ ոք պակասեցուսցէ ի 19
բանից մարգարէութեանս գրոցս այսմիկ՝ պակա-
սեցուսցէ Աստ զբաժինն նորա ի
ծառոյն կենաց՝ և ի քաղքէն սրբոյ՝ որ գրեալ
է ի գիրս յայս։ * Ասաց՝ որ վկայեացն 20
զայս. գամ ես վաղվաղակի. ամէն։ Այն
ուրեք ։ Շնորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի քրիստոսի
վէր ամէն։

Ա. Ի Ա Ն Ա Ն.